

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen

kallas härmed till sammanträde **tisdagen den 28 november 2023 kl. 08:15 i Kommunstyrelsensalen i Rådhuset.**

Hålltider för sammanträdet

08.15	Upprop
08.20	Hemställen fastighetsrenhållningstaxa 2024 och VA-taxa 2024 – Lena af Geijerstam, VD Hemab
08.40	Markanvisningar – Hanna Viklund, mark och exploateringshandläggare
08.55	Taxeärendena samhällsförvaltningen – Thomas Jensen, chef samhällsförvaltningen
09.15	Ekonomi uppföljning – Matilda Minell, Controller
09.35	Paus
09.50	Kommunstyrelsens verksamhetsplan – Lars Liljedahl, kommundirektör och Anna Bostedt
10.05	Folkhälsoplan – Jennifer Ålund, folkhälsosamordnare
10.30	Jävsärende – Bygglov Paviljongen – Petra Werner, kanslichef
10.40	Jämställdhetsintegrering – Petra Werner och Mia Fälldin, verksamhetscontroller
11.10	Ärendegenomgång
11.40	Gruppmöte/lunch
14.30	Beslutsmöte

Föredragningslista

1. Informationsärenden
2. Val av justerare
3. Fastställande av föredragningslista 2023
4. Motion - Landsbygdssäkra Härnösand
5. Ekonomisk månadsrapport kommunstyrelsen 2023
6. Reglemente för tillgänglighetsrådet 2024-2027
7. Reglemente för kommunala pensionärsrådet (KPR) 2024-2027
8. Revidering av Gemensamt reglemente för kommunstyrelsen och nämnder i Härnösands kommun
9. Reglemente för revisorerna i Härnösands kommun 2024-2027
10. Revidering av kommunfullmäktiges arbetsordning
11. Attestantförteckning kommunstyrelsen 2024
12. Ägardirektiv Härnösand Energi & Miljö AB 2024-2027
13. Ägardirektiv AB Härnösandshus 2024-2027
14. Reviderade avfallsföreskrifter Härnösands kommun

15. Hemställan om beslut om fastighetsrenhållningstaxa 2024
16. Hemställan om beslut om VA-taxa 2024
17. Kommunstyrelsens verksamhetsplan 2024
18. Folkhälsoplan - folkhälsa ur ett socialt perspektiv 2024-2027
19. Kartläggning och nulägesanalys av jämställdhet inom nämndernas verksamhetsområde
20. Förlängning markanvisning, Härnösand Ön 2:81 (med koppling till 13-217-254)
21. Markanvisning del av Härnösand Äland 2:77
22. Markanvisning del av Härnösand Fastlandet 2:64
23. Tidsbegränsat bygglov till och med 2026-09-30 - Paviljong på fastighet Ön 2:52
24. Svar till revision - Översiktlig granskning av delårsrapport per 2023-08-31
25. Svar till revision - Förstudie - Invest i Härnösand AB förvärv av bolag
26. Remissvar - Förslag till ändrade havsplaner
27. Bolagsordning Invest i Härnösand AB
28. Bolagsordning Skeppet 5 & 6 AB
29. Indexuppräkningsav taxa för Teknikavdelningen, Gata-Torg-Ordningsslagen-Transport-Odlingslotter
30. Indexuppräkningsav taxa för serveringstillstånd, tobakstillstånd, folköl, e-cigarettor och receptfria läkemedel 2024
31. Indexuppräkningsav taxa för prövning och tillsyn enligt miljöbalken och strålskyddslagen, lagen om sprängämnesprekursorer samt för samhällsnämndens utfärdande av saneringsintyg 2024
32. Indexuppräkningsav timavgift för kommunal livsmedelskontroll 2024
33. Taxa för plan-, bygg, kart, mät och GIS 2024
34. Taxa för tillsyn över avfallshantering i fritidsbåtshamnar 2024
35. Kommunstyrelsens uppdragsbeslut 2023
36. Anmälan av delegationsbeslut 2023
37. Anmälan av ärenden för kännedom till kommunstyrelsen 2023

Andreas Sjölander
ordförande

Kommunstyrelseförvaltningen
Petra Werner, +46-611-348530
petra.werner@harnosand.se

Kommunfullmäktige

Motion - Landsbygdssäkra Härnösand

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen föreslå
Kommunfullmäktige besluta

att avslå motionen med utgångspunkt i att en utvärdering först behöver genomföras om de befintliga perspektiven har medfört en högre kvalitet i beslutsunderlagen, innan fler perspektiv adderas.

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen besluta

att uppdra till kommundirektören att utvärdera effekterna av perspektiven i beslutsunderlagen - socialt perspektiv, ekologiskt perspektiv samt ekonomiskt/juridiskt perspektiv, samt

att återredovisa uppdraget till kommunstyrelsen senast april 2024.

Beskrivning av ärendet

Johan Wester, Centerpartiet, har lämnat in en motion till kommunfullmäktige som föreslår att Härnösands kommun inför landsbygdssäkring av politiska beslut för att därigenom bidra till en hållbar utveckling i hela Härnösand, samt att Härnösands kommun beaktar landsbygdsperspektiv i all tjänsteutövning.

Motionsställaren menar att ett införande av en landsbygdssäkring ökar möjligheterna för en hållbar utveckling i hela Härnösand.

Landsbygdsperspektivet är ett av flera viktiga perspektiv att ta hänsyn till i det kommunala utvecklingsarbetet.

Härnösands kommun är enligt Tillväxtverkets definition en tät blandad kommun nära större städer och är till ytan mindre, sett i relation till några av våra grannkommuner. Detta ger andra typer av möjligheter och utmaningar kopplat till utveckling av områden utanför tätort.

Kommunens översiktsplan

Översiktsplanen är ett av kommunens viktigaste styrdokument med tillhörande handlingsplaner. I arbetet inför och i planen har ett grundarbete

utförts i form av strategier, planer och mål och arbetet har skett i en omfattande insamling av synpunkter, prioriteringar och medborgardialoger.

Genom översiktsplanen har ett bra grundarbete genomförts och i samband med det har vilka styrkor landsbygden och Härnösands kommuns sju kommundelar belysts samt hur de är tänkta att utvecklas. Genom arbetet utifrån översiktsplanen påverkas landsbygdens utveckling.

Landsbygdsutveckling har en utgångspunkt i kommunens översiktsplan. Det är ofta komplexa processer som kan behöva få ta tid och kräver utredning.

I översiktsplanen beskrivs kommunens sju personliga livsmiljöer. De sju kommundelarna bidrar till helheten för Härnösands kommun – de har olika identiteter, förutsättningar och behov vilket ska genomsyra utvecklingen av dem. Detta finns också beskrivet för varje kommundel.

I översiktsplanen beskrivs också hur bostäder, verksamheter och industri, friluftsliv idrott och motion, kulturmiljö, transportinfrastruktur ska beaktas i de sju livsmiljöerna, på olika vis. Det beskrivs också hur och vad som ska prioriteras kopplat till kommundelscentrum (ex bostäder och omsorg för äldre, skolor, bebyggelseutveckling, grönområden, handel och kommersiell service). För översiktsplanen finns en handlingsplan framtagen, som tar upp aktiviteter som specifikt berör kommundelarna utanför tätorten:

Kommunalt landsbygdsråd

I kommunen finns ett kommunalt landsbygdsråd som ska bevaka landsbygdsperspektivet där de sju kommundelarna är representerade av personer som i sin tur är utsedda av övergripande föreningar i kommundelen. Landsbygdsrådet är ett rådgivande och även beslutande organ gällande landsbygdsmedel. Rådets syfte är att verka för aktörer och kommuninvånare på landsbygden, informationsutbyte, vara referensgrupp i frågor som rör verksamhetsområdet samt kunna verka som remissinstans för frågor som rör landsbygden. I rådets uppdrag ingår att främja kommuninnevånare och företagare på landsbygden och tillvarata deras intressen genom att vara ett forum för opinionsbildning och kunskapspridning.

Rådet ska verka för att landsbygdsperspektivet tas till vara i nämnders och förvaltningars planering och uppföljning. Detta sker bland annat genom att rådet är remissinstans och ingår i referensgrupper i frågor som rör landsbygdsområdet.

Perspektiv i beslutsunderlag

I alla förslag till beslut på politisk nivå finns idag tre perspektiv att ta i beaktande genom att beskriva konsekvenserna utifrån: ett socialt perspektiv (där barnrättsperspektivet ska ingå), ekologiskt perspektiv samt ett ekonomiskt/juridiskt perspektiv. Framställningar har gjorts i att lägga in ett företagsperspektiv samt ett jämställdhetsperspektiv, näringslivsperspektiv. Kommunstyrelseförvaltningen ser behovet av att bredda underlagen inför beslut genom bedömningar/motiveringar och konsekvensbeskrivningar.

Motivet till perspektiv i underlagen förstås som att belysa olika perspektiv för att därmed bidra till välgrundade beslut.

Kommunstyrelseförvaltningen bedömning är att avslå motionen med utgångspunkt i att en utvärdering behöver genomföras om de befintliga perspektiven har medfört en högre kvalitet i beslutsunderlagen, innan fler perspektiv adderas.

Motionsställarens förslag att Härnösands kommun ska beakta landsbygdsperspektiv i all tjänsteutövning är värt att ta hänsyn till. Att formellt besluta att så ska ske innebär också att det bör vara möjligt att följa upp och utvärdera, vilket bedöms inte vara möjligt. Landsbygdsrådets uppdrag att verka för att landsbygdsperspektivet tas till vara i nämnders och förvaltningars planering och uppföljning och den nu gällande Översiktsplanen för Härnösands kommun bedöms ge efterfrågade effekter och är uppföljningsbara.

Socialt perspektiv

Beslutet bedöms inte påverka perspektivet.

Ekologiskt perspektiv

Beslutet bedöms inte påverka perspektivet.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Beslutet bedöms inte påverka perspektivet.

Beslutsunderlag

Motion – Landsbygdssäkra Härnösand.

Petra Werner
Chef kansliheten

Eva-Lotta Öberg
Utvecklare, Tillväxtavdelningen

MOTION

Landsbygdssäkra Härnösand

Centerpartiet har ett arv av att beakta perspektivet för alla människor, boende i stad som land, kvinnor och män. Härnösandsbördige tidigare statsminister Thorbjörn Fälldin arbetade efter Ramviksmodellen, tjänstepersoner skulle beskriva effekterna av hur politiska förslag kunde påverka "vanligt folk" hemma i Ramvik. Den lokala handlaren, barnfamiljen eller den äldre med behov av stödinsatser.

Under mandatperioden 2010-2014 införde centerpartistiskt statsråd Flataklocksmodellen, en modell som landsbygdssäkrade samtliga av regeringens beslut. Inte långt från Fälldins Ramviksmodell.

Centerpartiet vill att alla beslut i Härnösand ska landsbygdssäkras, dvs att innan beslut fattas ska kommunen beakta hur beslutet kan påverka landsbygden, positivt eller negativt. En modell som säkerställer att samtliga av kommunens invånare tas hänsyn till. Det får inte vara så att beslut som fattas i kommunen gagnar tätort till förmån för landsbygd och ett och samma beslut kan ge väldigt olika effekt för den som bor och/eller verkar på Härnön jämfört exempelvis Ramvik. Ett rimligt förhållningssätt från kommunen är således att för landsbygden bedöma exempelvis levnadsförhållanden, trivsel, service, hälsa, infrastruktur, tillgänglighet med mera innan beslut fattas.

Landsbygdsperspektivet kan enkelt vävas in i beslutsprocessen genom en rad olika frågeställningar så som innebär beslutet att det skapas fler eller färre arbetstillfällen på landsbygden? Eller innebär beslutet att det blir lättare eller svårare att bo på landsbygden? Genom att införa en landsbygdssäkring ökar möjligheterna för en hållbar utveckling i hela Härnösand.

Mot bakgrund av ovanstående föreslås kommunfullmäktige besluta:

- Att Härnösands kommun inför landsbygdssäkring av politiska för att därigenom bidra till en hållbar utveckling i hela Härnösand.
- Att Härnösands kommun beaktar landsbygdsperspektiv i all tjänsteutövning.

Johan Wester, Centerpartiet

KOMMUNSTYRELSEN

Åsa Elisabeth Rönnlund, +46-611-348055
asa.ronnlund@harnosand.se

Kommunstyrelsen

Ekonomisk månadsrapport kommunstyrelsen 2023

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen besluta att godkänna informationen och lägga den till handlingarna.

Beskrivning av ärendet

Kommunstyrelseförvaltningen genom ekonomi- och kommunledningsavdelningen sammanställer efter varje avslutad månad en ekonomisk månadsrapport för att ge en översiktlig och kortfattad bild av kommunens ekonomiska situation och utveckling löpande under året

Anna Bostedt
Chef ekonomi- och
kommunledningsavdelningen

Åsa Elisabeth Rönnlund
Ekonomistrateg

Bilagor

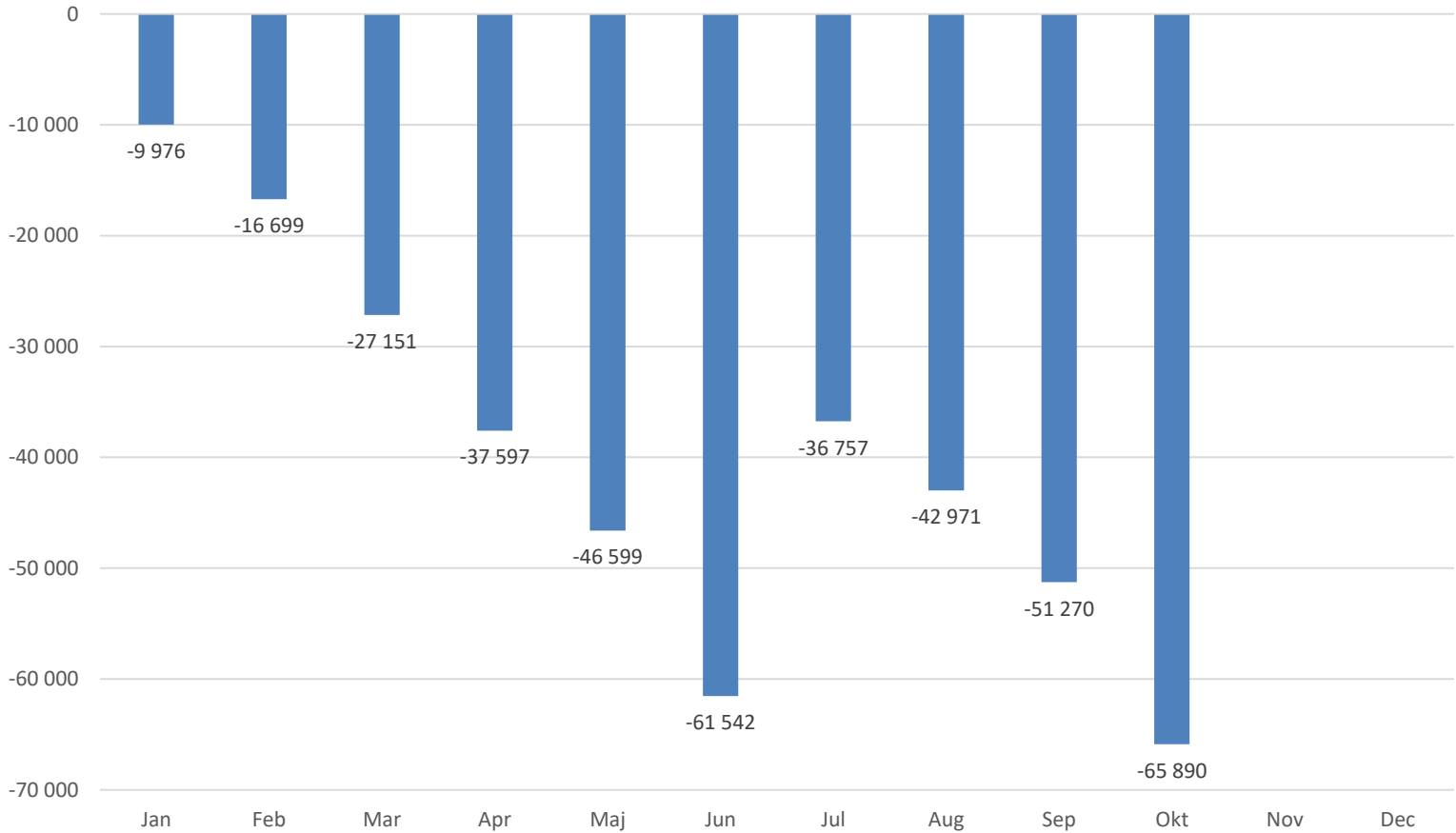
Månadsrapport oktober 2023

Kommunstyrelsens ekonomiska månadsrapport oktober 2023

Rapporten innehåller uppgifter om kommunens fem nämnder.

Nämndernas ackumulerade utfall

Nämndernas ackumulerade resultat

(tkr)	Utfall jan-okt 2023	Budget jan- okt 2023	Budget helår 2023	Avvikelse jan-okt 2023
INTÄKTER	1 881 923	1 836 110	2 207 597	45 813
3 - Intäkter o inkomster	1 881 923	1 836 110	2 207 597	45 813
KOSTNADER	-1 947 813	-1 836 937	-2 207 597	-110 876
4 - Kostnader o utgifter	-303 836	-289 670	-347 484	-14 166
5 - Kostnader för arbetskraft	-1 168 951	-1 094 408	-1 312 256	-74 543
6 - Lokaler,inköp,övriga kost	-314 252	-299 393	-361 794	-14 860
7 - Tjänster,resa,avg,övriga	-160 773	-153 466	-186 064	-7 307
Resultat	-65 890	-826	0	-65 064

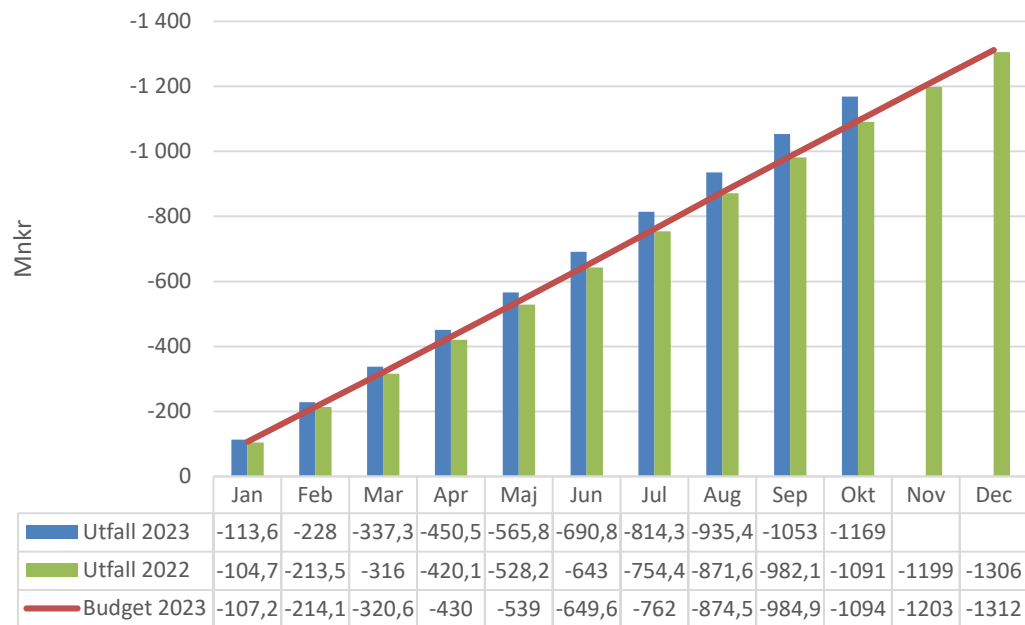
Kommentar: Budgetunderskottet beror framför allt på: KTM (konto 4), Personalkostnader ej pension (konto 5), Lokaler och prisökningar (konto 6) samt konsulter vuxenutbildning och transportkostnader (konto 7).

Nämndernas prognostiserade resultat för helåret per sista augusti är -39,9 mnkr. Resultatet per oktober är 26,0 mnkr lägre än förväntat underskott vid årets slut.

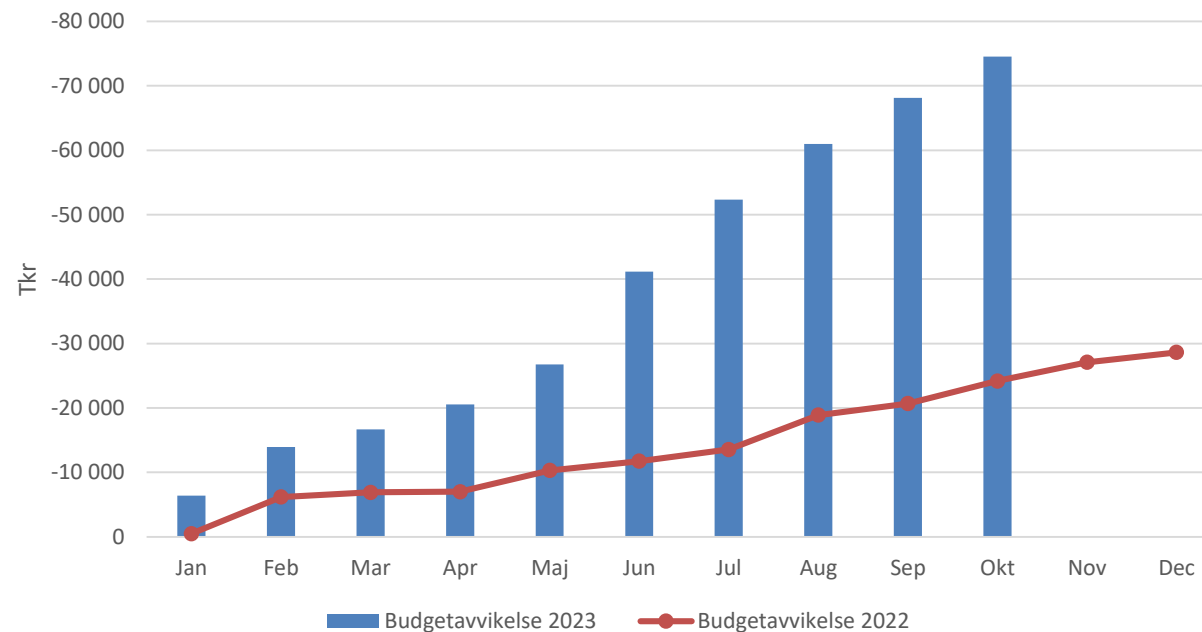

Akkumulerade personalkostnader

Akkumulerat utfall

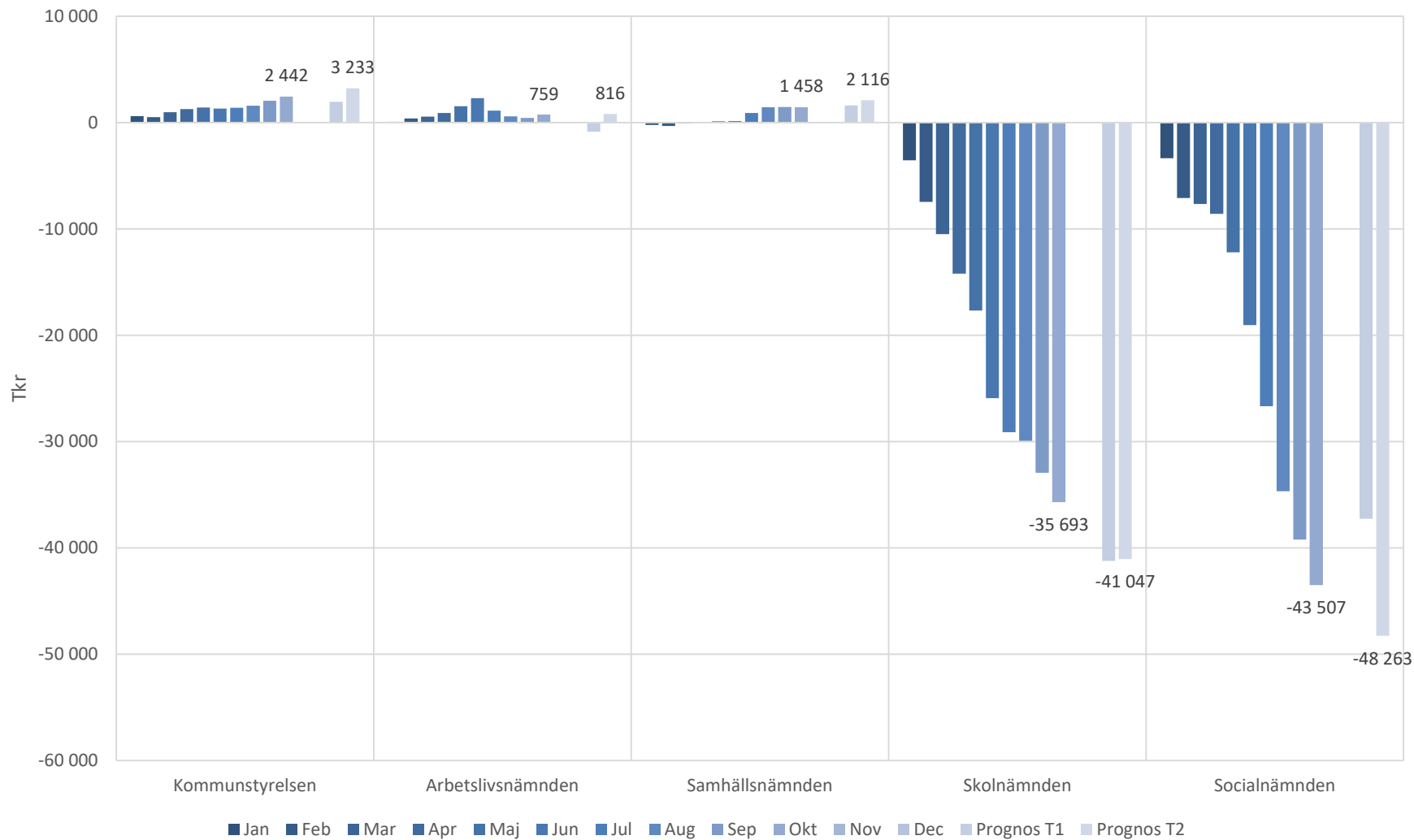
Budgetavvikelse ack personalkostnader

Kommentar:

Budgetavvikelse för personalkostnader fortsätter öka i samma utsträckning som tidigare månader.

Akkumulerad budgetavvikelse för personalkostnader per nämnd

Kommentar:

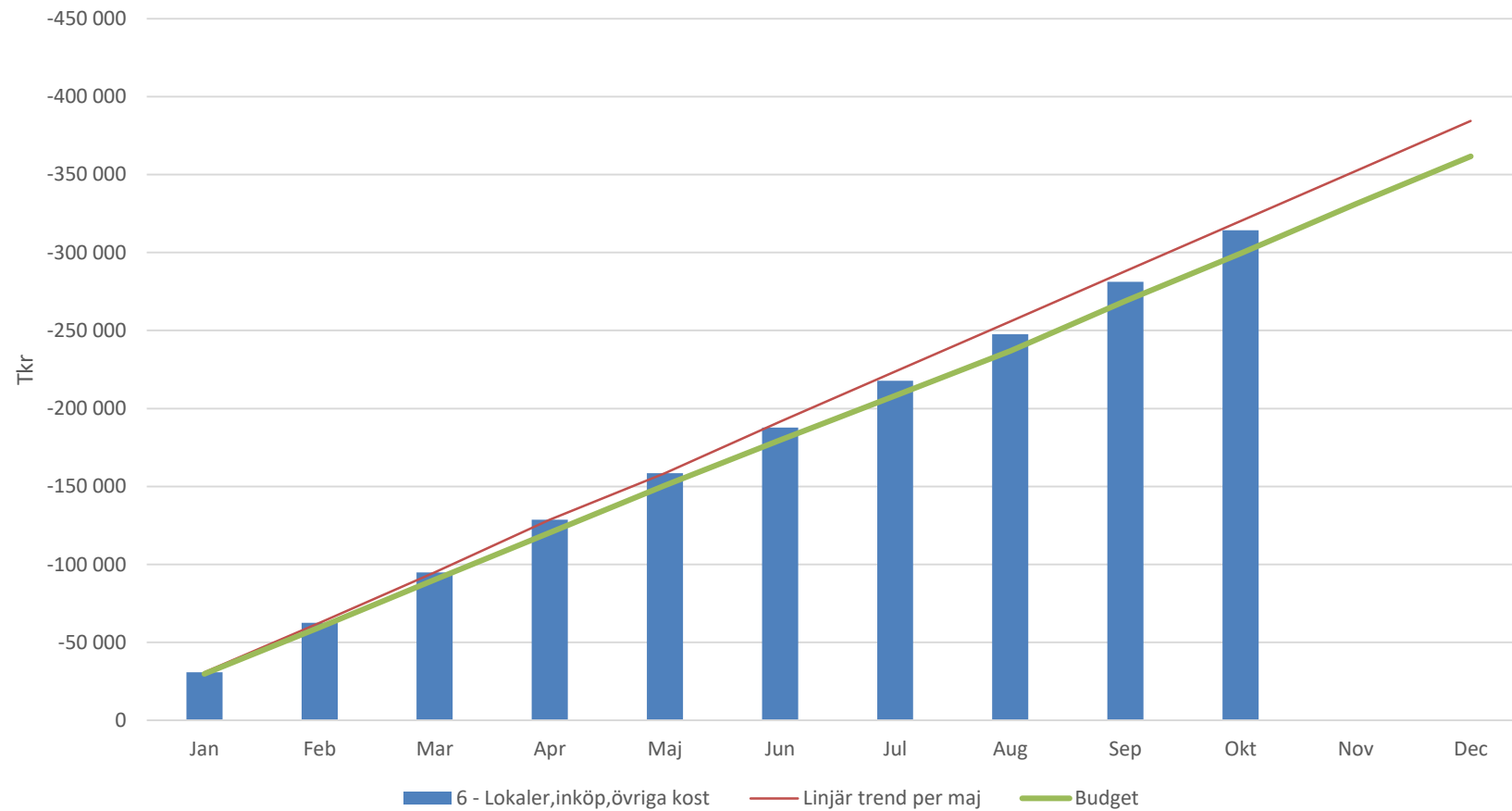
Högre PO än årsbudget (mnkr):KS 1,5 mnkr, ALN 1,5 mnkr, SAM 1,0 mnkr, SKO 5,5 mnkr, SOC 6,8.

Produktionstimmar

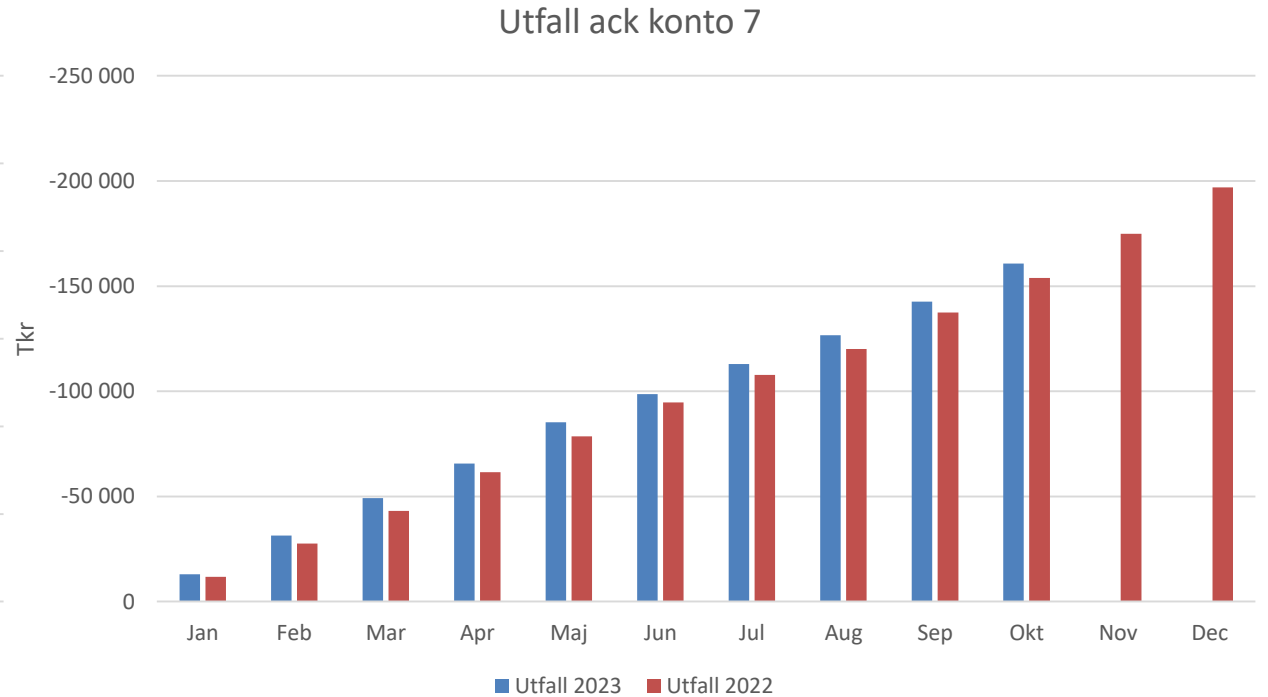
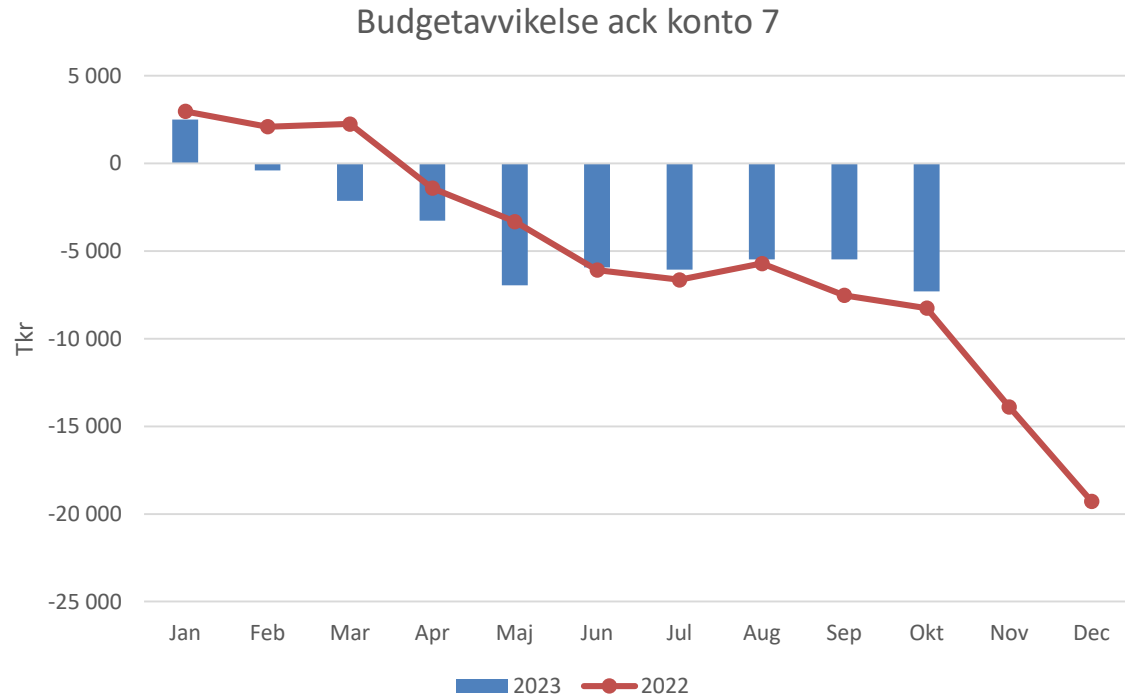
(totalt antal timmar minus frånvaro)

Tid på jobbet	2023	2022		
(timmar)	Jan-Sep	Jan-Sep	Skillnad Jan-sep	Skillnad Jan-aug
Kommunstyrelsen	193 149	196 647	-3 498	-3 075
Arbetslivsnämnden	137 193	138 015	-822	-2 307
Samhällsnämnden	163 118	173 297	-10 179	-9 646
Skolnämnden	1 017 457	1 015 544	1 913	2 543
Socialnämnden	1 235 994	1 196 655	39 340	36 522
Totalt	2 746 912	2 720 158	26 754	24 037

Akkumulerade kostnader för lokaler, inköp och övriga kostnader (konto 6)

Akkumulerade kostnader för tjänster, resor, avgifter och övriga kostnader (konto 7)

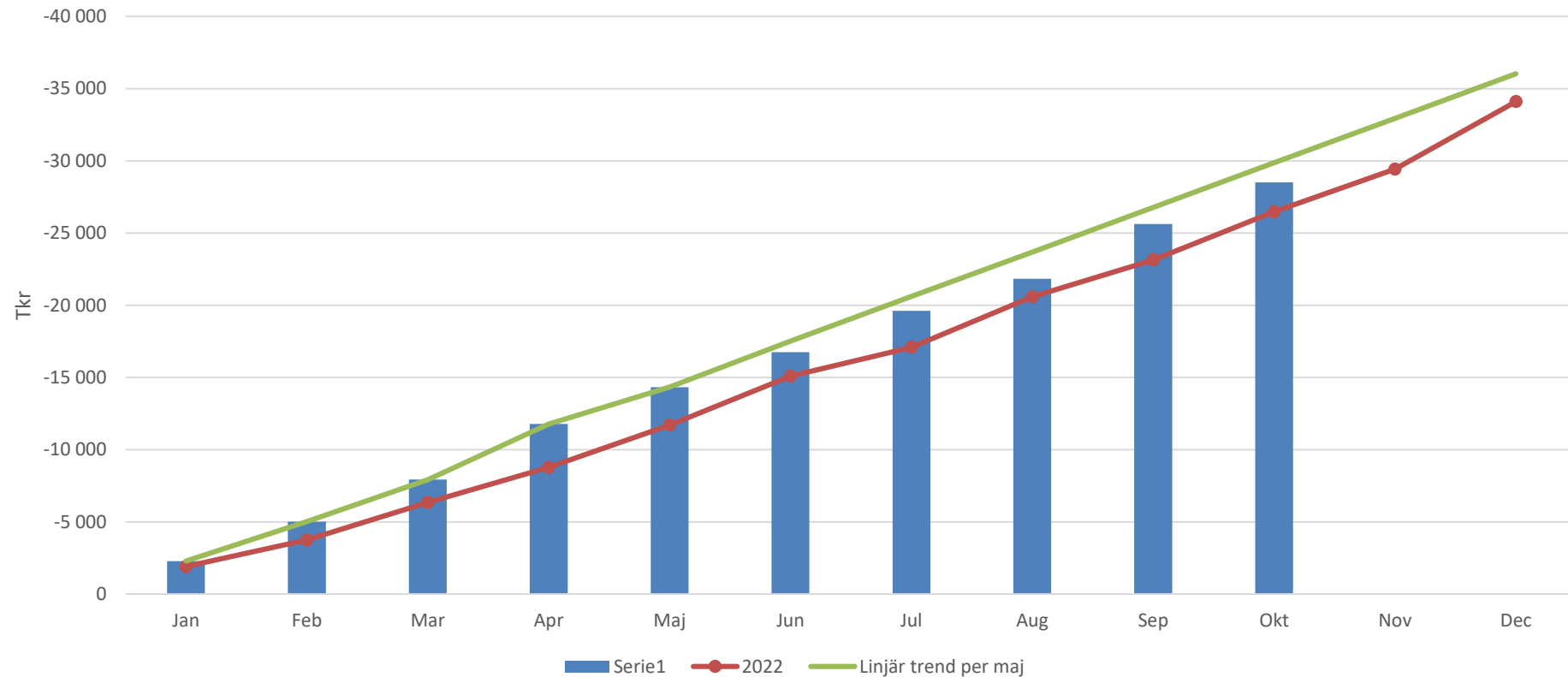

Kommentar:

Utfallet för oktober på konto 7 är 2,1 mnr högre än för september månad, och 1,7 mnr lägre än för oktober månad 2022. För oktober månad var budgeten 16,7 mnr, medan utfallet var 18,7 mnr, vilket innebär att underskottet ökar i förhållande till budget. Det samlade budgetunderskottet för året är per den sista oktober 7,3 mnr för konto 7.

Inköpsstoppet för några konton

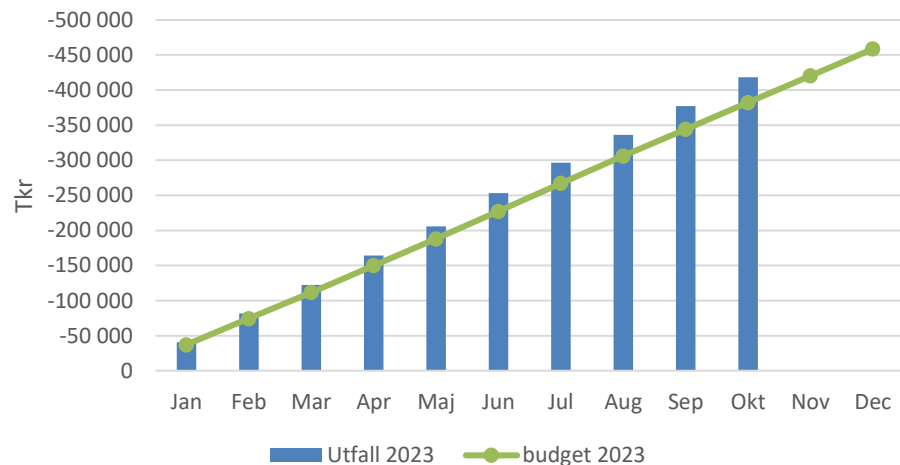
Kommentar:

Gäller avgifter för kurser, representation, resekostnader, kontorsmaterial och trycksaker, förbrukningsmaterial.

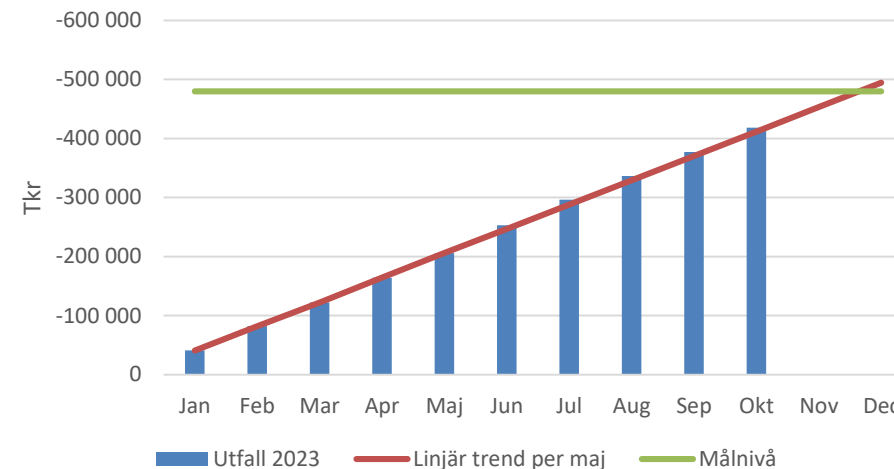
Den positiva förändringen som sågs under slutet på sommaren har de sista månaderna hämtats in men fortsatt ligger utfallet under den förväntade nivå.

Akkumulerade personalkostnader för skolnämnden

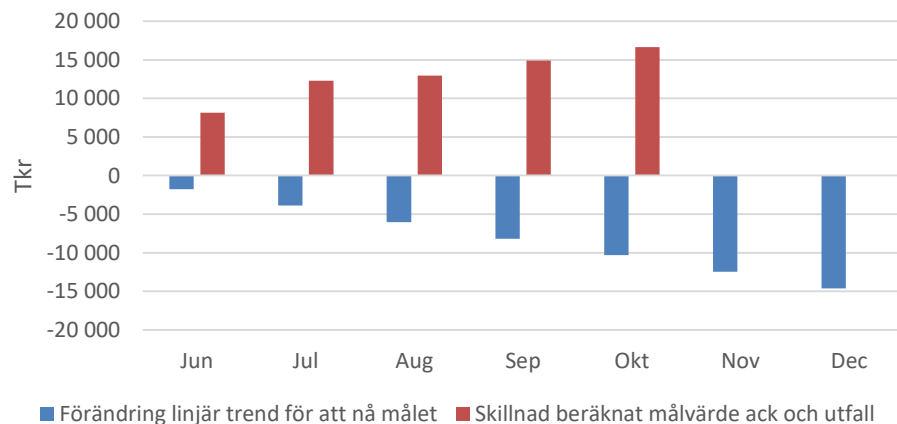
Utfall

Utfall ack 2023

Utfall mot beslutad målnivå och linjär trend per maj

Elevantal kommunal verksamhet					
	Jan 2022	Okt 2022	Jan 2023	Okt 2023	Förändring sep-okt 2023
Interna	5064	4961	4973	4889	+4
Asyl	156	162	157	124	-5
Försäljning av plats	142	155	151	124	+1
Totalt	5362	5278	5286	5137	0
Externa	909	888	896	844	+2

Kommentar: Skolnämnden hade för oktober månad en personalbudget på 38,1 mnkr. Utfallet personalkostnader för oktober blev 40,9 mnkr, vilket innebär att budgetunderskottet inom personalkostnader fortsätter att öka. Det ackumulerade budgetunderskottet för konto 5 inom skolan är per den sista oktober 35,7 mnkr.

Handlingsplan socialnämnden

Socialnämndens handlingsplan innehåller bl.a. följande delar, som finns mer utförligt beskrivna i socialnämndens delårsrapport:

- Framtagande av analysmall för bemanning hemtjänsten
- Utredning kring var hemtjänstens grupper ska vara lokaliserade
- Fortsatt justerings- och utvecklingsarbete inom biståndsbedömning
- Införandet av personalpool
- Test av ruttoptimering med hjälp av AI-teknik

Handlingsplan samhällsnämnden

Samhällsnämndens handlingsplan innehåller bl.a. följande delar, som finns mer utförligt beskrivna i samhällsnämndens delårsrapport:

(mnkr)	Budget 2023	Prognos från T1	Handlingsplanprognos augusti 2023 (helår)	Diff mot prognos T1
Intäkter	267,2	268	282,9	14,9
Skattemedel	190,5	190,5	202,9	12,4
Övriga intäkter	76,7	77,5	80	2,5
Kostnader	267,2	284,9	282,9	-2
Köp av huvudverksamhet	67	77,5	77,5	0
Personal	76	74,4	74	-0,4
Lokalhyra	21,3	25,2	25	-0,2
Avskrivningar	37,2	37,4	37,4	0
Övriga kostnader	65,7	70,4	69	-1,4
Resultat	0	-16,9	0	16,9

Tabellen ovan visar handlingsplanen som togs fram baserat på prognosen för tertiäl 1, samt de områden som förvaltningen behöver åtgärda för att nå en budget i balans vid årets slut, utöver de åtgärder som redovisades i fyramånadersrapporten.

Skattemedel justeras upp utifrån Kommunfullmäktiges beslut med 12,4 miljoner kronor.

Övriga intäkter justeras upp med 2,5 miljoner kronor. Erfarenhet från tidigare år samt antal pågående ärenden som ska generera intäkter ligger till grund för bedömningen.

Köp av huvudverksamhet förväntas vara 10,5 miljoner kronor högre än budget. Stor återhållsamhet krävs från verksamheterna och mjukt inköpsstopp är infört i kommunen.

Personalkostnaderna är lägre än budgeterat och förväntas vara 2 miljoner kronor lägre än budgeterat då stor återhållsamhet är beslutat gällande vikarier och anställning till vakanta tjänster.

Lokalhyran förväntas vara 3,7 miljoner kronor högre än budgeterat trots återhållsamhet med reparationer och underhåll i de lokaler nämnden ansvarar för.

Avskrivningarna förväntas ligga 0,2 miljoner kronor högre än budget. Avskrivningar påverkas mest av de investeringsprojekt som slutfördes under 2022 men även de investeringar som blir färdigavskrivna under 2023.

Övriga kostnader förväntas vara 3,3 miljoner kronor högre än budget. För att hålla övriga kostnader så nära budget som möjligt gäller stor återhållsamhet med konsultstöd, resor, representation, kurser och tillfälligt inhyrd personal.

Kommunstyrelseförvaltningen
Petra Werner, +46-611-348530
petra.werner@harnosand.se

Kommunfullmäktige

Reglemente för Tillgänglighetsrådet 2024-2027

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelse föreslå kommunfullmäktige

att anta reglemente för Tillgänglighetsrådet 2024-2027.

Beskrivning av ärendet

Tillgänglighetsrådet är ett rådgivande, icke-beslutande organ som organisatoriskt är inordnat under kommunstyrelsen.

Rådet är remissinstans och referensgrupp som ska stärka inflytandet i frågor som gäller personer med funktionsnedsättning och tillvarata deras intressen.

Rådets syfte och mål är att stärka inflytandet för personer med funktionsnedsättning och att lyfta in ett funktionshinder- och tillgänglighetsperspektiv i samhällsplaneringen.

Reglementet beskriver vilka uppgifter rådet ska fullgöra, dess sammansättning, ekonomi, organisation och arbetsformer.

Reglementet har varit på remiss i Tillgänglighetsrådet. Synpunkter framfördes om bland annat förslag på formen och innehållet för möten, sammansättning i beredningar med mera. Flertalet inspel har omhändertagits i förslaget till reglemente för rådet, enligt önskemål.

Socialt perspektiv

Beslutet att anta reglementet är av vikt för att tydliggöra vikten av att stärka målgruppens perspektiv och inflytande i kommunala angelägenheter som berör gruppen. Medborgarråd bidrar generellt till inflytande och utvecklande av demokrati.

Ekologiskt perspektiv

Beslutet påverkar inte det ekologiska perspektivet.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Beslutet att anta reglementet innebär att tydliggöra arbetsformen, organisation samt sammansättning.

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag KF 2019-09-30 §133.

Petra Werner
Chef kanslienheten

Bilagor

Bilaga 1 – Reglemente för Tillgänglighetsrådet med ändringar

Bilaga 2 - Reglemente för Tillgänglighetsrådet utan ändringar

Reglemente för Tillgänglighetsråd 2024-2027

Dokumentnamn	Reglemente Tillgänglighetsrådet	Dokumenttyp Reglemente		
Fastställd/upprättad av	Kommunfullmäktige	Datum 2023-11-20	Diarienummer 2023-000419	
Dokumentansvarig/processägare	Kommunledningskontoret	Version 2.3	Senast reviderad 2020-06-15	Giltig t o m 2027-12-31
Dokumentinformation	Beskriver rådets funktion och uppgifter			
Dokumentet gäller för	Tillgänglighetsrådet			
Annan information	Ersätter tidigare reglemente för Tillgänglighetsrådet 2020-06-15			

1. Inledning

Det kommunala tillgänglighetsrådet är ett rådgivande, icke-beslutande organ som organisatoriskt är inordnat under kommunstyrelsen. Rådet behandlar frågor inom tillgänghetsområdet som är av allmän och strukturell karaktär.

Tillgänglighet är ett begrepp som används för att beskriva hur vår omgivande miljö är utformad. Ett tillgängligt samhälle ska fungera för alla, oavsett funktionsförmåga.

Funktionshinder beskriver den begränsning en funktionsnedsättning innebär för en person i relation till omgivningen.

Rådet är remissinstans och referensgrupp som ska stärka inflytandet i frågor som gäller personer med funktionsnedsättning och tillvaratar deras intressen bland annat genom att vara ett forum för opinionsbildning och kunskapsspridning.

2. Syfte och mål

Det kommunala tillgänglighetsrådet syftar till att

- stärka inflytandet för personer med funktionsnedsättning och
- att lyfta in ett funktionshinder- och tillgänglighetsperspektiv i samhällsplaneringen.

Tillgänglighetsrådets mål är att bidra till förbättrad tillgänglighet i samhället och att Härnösand ska vara en kommun för alla.

Rådet ska verka för att FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning respekteras och beaktas i den kommunala verksamheten. I rådets arbete ska barnperspektivet särskilt uppmärksammas.

3. Uppgifter

Tillgänglighetsrådets uppgift är

- att vara remissinstans vid revidering av övergripande dokument som angränsar till tillgänglighetsområdet, vid frågor som rör tillgänglighet och i större utredningar och projekt där kommunen finner det lämpligt.

4. Sammansättning

Kommunens representation i tillgänglighetsrådet består av två förtroendevalda från kommunstyrelsen varav en från majoriteten och en från oppositionen.

Rådet består utöver detta av deltagare från funktionshindersorganisationer som är verksamma inom Härnösands kommun. Varje funktionshindersorganisation erbjuds delta med en ordinarie deltagare och en ersättare i rådet. Funktionshindersorganisationerna bedömer från gång till gång om både ordinarie samt ersättare deltar vid sammanträdena. Funktionshindersorganisationerna ansvarar för att inför varje sammanträde anmäla närvaro alternativt frånvaro för ordinarie och ersättare. Samordning av arbetet sker från kommunledningskontoret.

I syfte att säkerställa en bred kompetens bör rådet sträva efter att ha representanter från organisationer inom följande områden:

- Fysisk funktionsnedsättning
- Psykisk funktionsnedsättning
- Hörselnedsättning, dövhet
- Synnedsättning, grav synnedsättning
- Neuropsykiatrisk funktionsnedsättning (NPF) och intellektuell funktionsnedsättning
- Neurologisk funktionsnedsättning
- Medicinsk funktionsnedsättning
- Barn och unga med funktionsnedsättning

Tillgänglighetsrådet kan vid behov bjuda in representanter från kommunens förvaltningar, kommunala bolag, politiker samt andra organisationer för att närvara vid rådets möten.

De organisationer som ingår i tillgänglighetsrådet ska anmäla ledamöter och ersättare till kommunstyrelsen före den 1 juni varje år. Nya deltagare börjar då tjänstgöra första rådsmötet efter 1 juni.

5. Organisation och arbetsformer

Tillgänglighetsrådet är knutet till kommunstyrelsen.

Kommunstyrelsen utser ordförande och vice ordförande i rådet. Dessa utses per mandatperiod.

Tillgänglighetsrådet ska ha en beredningsgrupp som har till uppgift att bereda ärenden och föreslå dagordning till rådets sammanträden. I beredningsgruppen ingår rådets ordförande, vice ordförande, ansvarig tjänsteman samt två representanter från deltagande organisationer.

Representanter från deltagande organisationer utses av rådet och väljs även dessa per mandatperiod. Ordförande kan vid behov utöka beredningsgruppen. Beredningsgruppen träffas cirka tre veckor före ordinarie sammanträde. Beredningsgruppen fattar beslut om vilka övriga representanter som ska bjudas in till rådets möte.

Formen för rådets sammanträden planeras och beslutas av beredningsgruppen utifrån dagordningens innehåll. Rådets sammanträden kan ske i två olika former.

- Traditionellt sammanträde med samtliga organisationer närvarande
- Sammanträde i form av fokusgrupper där kommunens representanter träffar deltagande organisationer i mindre grupp. Syftet med mindre grupp är att skapa förutsättningar för fokuserade samtal utifrån gruppens specifika kunskaps- och erfarenhetsområden.

Tillgänglighetsrådet sammanträder fyra gånger per år. En årsplan för planerade sammanträden ska upprättas. Ett av dessa sammanträden ska hållas i anslutning till kommunens budgetbehandling och minst ett sammanträde under året ska vara i form av ett traditionellt sammanträde. Ett extra sammanträde ska hållas om ordförande, beredningsgrupp eller hälften av rådets deltagare begär det.

Ordförande ansvarar för att kallelse utfärdas till möten. Kallelsen ska vara i skriftlig form och ska innehålla uppgifter om datum och plats för mötet samt skickas ut senast 10 (tio) dagar före sammanträdet tillsammans med dagordning för mötet.

~~Justerat protokoll ska diarieföras och skickas ut till rådets deltagare samt publiceras på Härnösands kommuns hemsida. Protokollerna ska justeras av en representant från en av organisationerna som ingår i rådet.~~

Protokollet skickas ut till rådets deltagare samt publiceras på Härnösands kommuns hemsida. Protokollerna justeras digitalt. Protokollerna skickas för kännedom till kommunstyrelsen.

Ordförande ansvarar för att rådets deltagare och ersättare informeras om och introduceras i rådets reglemente, dess uppdrag och kommunens organisation kopplat till rådet, samt formerna för rådets arbete.

6. Ekonomi

Organisationer som ingår i tillgänglighetsrådet erhåller, efter begäran på särskild blankett, årlig schablonersättning.

Organisationernas deltagare erhåller reseersättning enligt de regler som kommunfullmäktige fastställt.

Rådet har en egen budget som fastställs av kommunstyrelsen.

7. Uppföljning - nytt avsnitt och ny text

Uppföljning av rådets inspel och förslag där rådet varit remissinsats, till exempel budgetprocessen återkopplas till rådet.

Reglemente för Tillgänglighetsråd

Dokumentnamn	Reglemente Tillgänglighetsrådet	Dokumenttyp Reglemente		
Fastställd/upprättad av	Kommunfullmäktige	Datum 2023-11-20	Diarienummer 2023-000419	
Dokumentansvarig/processägare	Kommunledningskontoret	Version 2.3	Senast reviderad 2020-06-15	Giltig t o m 2027-12-31
Dokumentinformation	Beskriver rådets funktion och uppgifter			
Dokumentet gäller för	Tillgänglighetsrådet			
Annan information	Ersätter tidigare reglemente för Tillgänglighetsrådet 2020-06-15			

1. Inledning

Det kommunala tillgänglighetsrådet är ett rådgivande, icke-beslutande organ som organisatoriskt är inordnat under kommunstyrelsen. Rådet behandlar frågor inom tillgänghetsområdet som är av allmän och strukturell karaktär.

Tillgänglighet är ett begrepp som används för att beskriva hur vår omgivande miljö är utformad. Ett tillgängligt samhälle ska fungera för alla, oavsett funktionsförmåga.

Funktionshinder beskriver den begränsning en funktionsnedsättning innebär för en person i relation till omgivningen.

Rådet är remissinstans och referensgrupp som ska stärka inflytandet i frågor som gäller personer med funktionsnedsättning och tillvaratar deras intressen bland annat genom att vara ett forum för opinionsbildning och kunskapsspridning.

2. Syfte och mål

Det kommunala tillgänglighetsrådet syftar till att

- stärka inflytandet för personer med funktionsnedsättning och
- att lyfta in ett funktionshinder- och tillgänglighetsperspektiv i samhällsplaneringen.

Tillgänglighetsrådets mål är att bidra till förbättrad tillgänglighet i samhället och att Härnösand ska vara en kommun för alla.

Rådet ska verka för att FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning respekteras och beaktas i den kommunala verksamheten. I rådets arbete ska barnperspektivet särskilt uppmärksammas.

3. Uppgifter

Tillgänglighetsrådets uppgift är

- att vara remissinstans vid revidering av övergripande dokument som angränsar till tillgänglighetsområdet, vid frågor som rör tillgänglighet och i större utredningar och projekt där kommunen finner det lämpligt.

4. Sammansättning

Kommunens representation i tillgänglighetsrådet består av två förtroendevalda från kommunstyrelsen varav en från majoriteten och en från oppositionen.

Rådet består utöver detta av deltagare från funktionshindersorganisationer som är verksamma inom Härnösands kommun. Varje funktionshindersorganisation erbjuds delta med en ordinarie deltagare och en ersättare i rådet. Funktionshindersorganisationerna bedömer från gång till gång om både ordinarie samt ersättare deltar vid sammanträdena. Funktionshindersorganisationerna ansvarar för att inför varje sammanträde anmäla närvaro alternativt frånvaro för ordinarie och ersättare. Samordning av arbetet sker från kommunledningskontoret.

I syfte att säkerställa en bred kompetens bör rådet sträva efter att ha representanter från organisationer inom följande områden:

- Fysisk funktionsnedsättning
- Psykisk funktionsnedsättning
- Hörselnedsättning, dövhet
- Synnedsättning, grav synnedsättning
- Neuropsykiatrisk funktionsnedsättning (NPF) och intellektuell funktionsnedsättning
- Neurologisk funktionsnedsättning
- Medicinsk funktionsnedsättning
- Barn och unga med funktionsnedsättning

Tillgänglighetsrådet kan vid behov bjuda in representanter från kommunens förvaltningar, kommunala bolag, politiker samt andra organisationer för att närvara vid rådets möten.

De organisationer som ingår i tillgänglighetsrådet ska anmäla ledamöter och ersättare till kommunstyrelsen före den 1 juni varje år. Nya deltagare börjar då tjänstgöra första rådsmötet efter 1 juni.

5. Organisation och arbetsformer

Tillgänglighetsrådet är knutet till kommunstyrelsen.

Kommunstyrelsen utser ordförande och vice ordförande i rådet. Dessa utses per mandatperiod.

Tillgänglighetsrådet ska ha en beredningsgrupp som har till uppgift att bereda ärenden och föreslå dagordning till rådets sammanträden. I beredningsgruppen ingår rådets ordförande, vice ordförande, ansvarig tjänsteman samt två representanter från deltagande organisationer. Representanter från deltagande organisationer utses av rådet och väljs även dessa per mandatperiod. Ordförande kan vid behov utöka beredningsgruppen. Beredningsgruppen träffas cirka tre veckor före ordinarie sammanträde. Beredningsgruppen fattar beslut om vilka övriga representanter som ska bjudas in till rådets möte.

Formen för rådets sammanträden planeras och beslutas av beredningsgruppen utifrån dagordningens innehåll. Rådets sammanträden kan ske i två olika former.

- Traditionellt sammanträde med samtliga organisationer närvarande
- Sammanträde i form av fokusgrupper där kommunens representanter träffar deltagande organisationer i mindre grupp. Syftet med mindre grupp är att skapa förutsättningar för fokuserade samtal utifrån gruppens specifika kunskaps- och erfarenhetsområden.

Tillgänglighetsrådet sammanträder fyra gånger per år. En årsplan för planerade sammanträden ska upprättas. Ett av dessa sammanträden ska hållas i anslutning till kommunens budgetbehandling och minst ett sammanträde under året ska vara i form av ett traditionellt sammanträde. Ett extra sammanträde ska hållas om ordförande, beredningsgrupp eller hälften av rådets deltagare begär det.

Ordförande ansvarar för att kallelse utfärdas till möten. Kallelsen ska vara i skriftlig form och ska innehålla uppgifter om datum och plats för mötet samt skickas ut senast 10 (tio) dagar före sammanträdet tillsammans med dagordning för mötet.

Protokollet skickas ut till till rådets deltagare samt publiceras på Härnösands kommuns hemsida. Protokollet justeras digitalt. Protokollet skickas för kännedom till kommunstyrelsen.

Ordförande ansvarar för att rådets deltagare och ersättare informeras om och introduceras i rådets reglemente, dess uppdrag och kommunens organisation kopplat till rådet, samt förmerna för rådets arbete.

6. Ekonomi

Organisationer som ingår i tillgänglighetsrådet erhåller, efter begäran på särskild blankett, årlig schablonersättning.

Organisationernas deltagare erhåller reseersättning enligt de regler som kommunfullmäktige fastställt.

Rådet har en egen budget som fastställs av kommunstyrelsen.

7. Uppföljning

Uppföljning av rådets inspel och förslag där rådet varit remissinsats, till exempel budgetprocessen återkopplas till rådet.

Kommunstyrelseförvaltningen
Petra Werner, +46-611-348530
petra.werner@harnosand.se

Kommunfullmäktige

Reglemente för kommunala pensionärsrådet (KPR)

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelse föreslå kommunfullmäktige

att anta reglemente för kommunala pensionärsrådet (KPR), 2024-2027.

Beskrivning av ärendet

Kommunala pensionärsrådet (KPR) är ett rådgivande, icke-beslutande organ som organisatoriskt är inordnat under kommunstyrelsen.

Rådet är en remissinstans och referensgrupp som ska förstärka inflytande i frågor som gäller äldre och tillvarata deras intressen.

Rådets syfte och mål är att stärka inflytandet för målgruppen äldre och att lyfta in äldres perspektiv i samhällsplaneringen.

Reglementet beskriver vilka uppgifter rådet ska fullgöra, dess sammansättning, ekonomi, organisation och arbetsformer.

Reglementet har varit på remiss i KPR den 22 september 2023. Synpunkter framfördes om bland annat förslag på formen och innehållet för möten, vilket har ändrats enligt KPR:s önskemål.

Socialt perspektiv

Beslutet att anta reglementet är av vikt för att tydliggöra att det är av vikt att stärka pensionärers perspektiv och inflytande i kommunala angelägenheter som berör gruppen.

Ekologiskt perspektiv

Beslutet påverkar inte det ekologiska perspektivet.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Beslutet att anta reglementet innebär att tydliggöra arbetsformen, organisation samt sammansättning.

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag KF 2020- 02-24 §8..

Petra Werner
Chef kanslienheten

Bilagor

Bilaga 1 – Reglemente för kommunala pensionärsrådet (KPR) med
ändringar

Bilaga 2 – Reglemente för kommunala pensionärsrådet (KPR)

Reglemente för kommunala pensionärsrådet (KPR) 2024-2027

Dokumentnamn	Reglemente för kommunala pensionärsrådet	Dokumenttyp Reglemente		
Fastställd/upprättad av	Kommunfullmäktige	Datum 2023-11-20	Diarienummer 2023-000418	
Dokumentansvarig/processägare	Kommunledningskontoret	Version 2.1	Senast reviderad 2020-02-24	Giltig t o m 2027-12-31
Dokumentinformation	Beskriver rådets funktion och uppgifter			
Dokumentet gäller för	Kommunala pensionärsrådet			
Annan information	Ersätter tidigare reglemente för kommunala pensionärsrådet (KPR) 2020-02-24			

1. Inledning - Ny rubrik, tidigare under syfte

Det kommunala pensionärsrådet är ett rådgivande, icke-beslutande organ som organisatorisk är inordnat under kommunstyrelsen. Rådet behandlar kommunala frågor som är av allmän och strukturell karaktär.

Rådet är remissinstans och referensgrupp som ska stärka inflytandet i frågor som gäller äldre och tillvaratar deras intressen bland annat genom att vara ett forum för opinionsbildning och kunskapsspridning.

Rådet syftar till att stärka pensionärens perspektiv på samhällsplaneringen.

2. Syfte och mål

Kommunala pensionärsrådet syftar till att

- stärka inflytandet för målgruppen äldre och
- att lyfta in äldres perspektiv i samhällsplaneringen.

Det kommunala pensionärsrådets mål är att bidra till förbättrade förutsättningar för ett hälsosamt och tryggt åldrande och att Härnösand ska vara en kommun för alla.

3. Uppgifter

Kommunala pensionärsrådets uppgift är

- att vara remissinstans vid frågor som rör äldres perspektiv och i större utredningar och projekt inom rådets område.

4. Sammansättning

Kommunens representation i kommunala pensionärsrådet består av två förtroendevalda från kommunstyrelsen varav en från majoriteten och en från oppositionen.

Rådet består utöver detta av deltagare från pensionärsorganisationer som är verksamma inom Härnösands kommun. Varje pensionärsorganisation erbjuds delta med en ordinarie deltagare och en ersättare i rådet.

Pensionärsorganisationerna bedömer från gång till gång om både ordinarie samt ersättare deltar vid sammanträdena. Organisationerna ansvarar för att inför varje sammanträde anmäla närvaro alternativt frånvaro för ordinarie och ersättare.

Samordning av arbetet sker från kommunledningskontoret.

Pensionärsrådet kan vid behov bjuda in representanter från kommunens förvaltningar, kommunala bolag, politiker samt andra organisationer och aktörer för att närvara vid rådets möten. Pensionärsrådets beredning fattar beslut om vilka som ska bjudas in till rådets möte. ~~Meningen flyttad till rubriken organisation och arbetsformer.~~

De organisationer som ingår i pensionärsrådet ska anmäla nya ledamöter och ersättare till kommunstyrelsen före den 1 juni varje år. Nya deltagare börjar då tjänstgöra första rådsmötet efter 1 juni.

5. Organisation och arbetsformer

Kommunala pensionärsrådet är knutet till kommunstyrelsen.

Kommunstyrelsen utser ordförande och vice ordförande i rådet. Dessa utses per mandatperiod.

Pensionärsrådet ska ha en beredningsgrupp som har till uppgift att bereda ärenden och föreslå dagordning till rådets sammanträden.

I beredningsgruppen ingår rådets ordförande, vice ordförande, ansvarig tjänsteman samt två representanter från deltagande organisationer.

Representanter från deltagande organisationer utses av rådet. Ordförande kan vid behov utöka beredningsgruppen. Beredningsgruppen träffas tre veckor före ordinarie sammanträde. Beredningsgruppen fattar beslut om vilka övriga representanter som ska bjudas in till rådets möte.

Formen för rådets sammanträden planeras och beslutas av beredningsgruppen utifrån dagordningens innehåll. Dagordningen kan innehålla teman med fokus på särskilda frågor efter önskemål från rådet eller fokusområden som väcks av beredningsgruppen.

Pensionärsrådet sammanträder fyra gånger per år. Tidigare stod upp till sex gånger per år. En årsplan för planerade sammanträden ska upprättas. Ett av dessa sammanträden ska hållas i anslutning till kommunens budgetbehandling.

Ett extra sammanträde ska hållas om ordförande, beredningsgrupp eller hälften av rådets deltagare begär det.

Ordförande ansvarar för att kallelse utfärdas till möten. Kallelsen ska vara i skriftlig form och ska innehålla uppgifter om datum och plats för mötet samt skickas ut senast 10 (tio) dagar före sammanträdet tillsammans med dagordning för mötet.

Ordförande ansvarar för att rådets deltagare och ersättare informeras om och introduceras i rådets reglemente, dess uppdrag och kommunens organisation kopplat till rådet, samt formerna för rådets arbete.

~~Justerat protokoll skickas till rådets deltagare och publiceras på Härnösands kommuns hemsida i enlighet med kommunens handläggningsrutiner. Protokoll ska justeras av en representant från en av organisationerna som ingår i rådet.~~

Protokoll skickas ut till rådets deltagare samt publiceras på Härnösands kommuns hemsida. Protokoll justeras digitalt. Minnesanteckningar skickas för kännedom till kommunstyrelsen.

6. Ekonomi

Organisationer som ingår i pensionärsrådet erhåller, efter begäran på särskild blankett, årlig schablonersättning.

Organisationernas deltagare erhåller reseersättning enligt de regler som kommunfullmäktige fastställt.

Rådet har en egen budget som fastställs av kommunstyrelsen.

7. Uppföljning nytt avsnitt och ny text

Uppföljning av rådets inspel och förslag där rådet varit remissinsats, till exempel budgetprocessen återkopplas till rådet.

Minnesanteckningar skickas till kommunstyrelsen för kännedom.

Reglemente för kommunala pensionärsrådet (KPR) 2024-2027

Dokumentnamn	Reglemente för kommunala pensionärsrådet	Dokumenttyp Reglemente		
Fastställd/upprättad av	Kommunfullmäktige	Datum 2023-11-20	Diarienummer 2023-000418	
Dokumentansvarig/processägare	Kommunledningskontoret	Version 2.1	Senast reviderad 2020-02-24	Giltig t o m 2027-12-31
Dokumentinformation	Beskriver rådets funktion och uppgifter			
Dokumentet gäller för	Kommunala pensionärsrådet			
Annan information	Ersätter tidigare reglemente för kommunala pensionärsrådet (KPR) 2020-02-24			

1. Inledning

Det kommunala pensionärsrådet är ett rådgivande, icke-beslutande organ som organisatorisk är inordnat under kommunstyrelsen. Rådet behandlar kommunala frågor som är av allmän och strukturell karaktär.

Rådet är remissinstans och referensgrupp som ska stärka inflytandet i frågor som gäller äldre och tillvaratar deras intressen bland annat genom att vara ett forum för opinionsbildning och kunskapsspridning.

2. Syfte och mål

Kommunala pensionärsrådet syftar till att

- stärka inflytandet för målgruppen äldre och
- att lyfta in äldres perspektiv i samhällsplaneringen.

Det kommunala pensionärsrådets mål är att bidra till förbättrade förutsättningar för ett hälsosamt och tryggt åldrande och att Härnösand ska vara en kommun för alla.

3. Uppgifter

Kommunala pensionärsrådets uppgift är

- att vara remissinstans vid frågor som rör äldres perspektiv och i större utredningar och projekt inom rådets område.

4. Sammansättning

Kommunens representation i kommunala pensionärsrådet består av två förtroendevalda från kommunstyrelsen varav en från majoriteten och en från oppositionen.

Rådet består utöver detta av deltagare från pensionärsorganisationer som är verksamma inom Härnösands kommun. Varje pensionärsorganisation erbjuds delta med en ordinarie deltagare och en ersättare i rådet.

Pensionärsorganisationerna bedömer från gång till gång om både ordinarie samt ersättare deltar vid sammanträdena. Organisationerna ansvarar för att inför varje sammanträde anmäla närvaro alternativt frånvaro för ordinarie och ersättare.

Samordning av arbetet sker från kommunledningskontoret.

Pensionärsrådet kan vid behov bjuda in representanter från kommunens förvaltningar, kommunala bolag, politiker samt andra organisationer och aktörer för att närvara vid rådets möten.

De organisationer som ingår i pensionärsrådet ska anmäla nya ledamöter och ersättare till kommunstyrelsen före den 1 juni varje år. Nya deltagare börjar då tjänstgöra första rådsmötet efter 1 juni.

5. Organisation och arbetsformer

Kommunala pensionärsrådet är knutet till kommunstyrelsen.

Kommunstyrelsen utser ordförande och vice ordförande i rådet. Dessa utses per mandatperiod.

Pensionärsrådet ska ha en beredningsgrupp som har till uppgift att bereda ärenden och föreslå dagordning till rådets sammanträden.

I beredningsgruppen ingår rådets ordförande, vice ordförande, ansvarig tjänsteman samt en två representanter från deltagande organisationer. Representanter från deltagande organisationer utses av rådet. Ordförande kan vid behov utöka beredningsgruppen. Beredningsgruppen träffas tre veckor före ordinarie sammanträde. Beredningsgruppen fattar beslut om vilka övriga representanter som ska bjudas in till rådets möte.

Formen för rådets sammanträden planeras och beslutas av beredningsgruppen utifrån dagordningens innehåll. Dagordningen kan innehålla teman med fokus på särskilda frågor efter önskemål från rådet eller fokusområden som väcks av beredningsgruppen.

Pensionärsrådet sammanträder fyra gånger per år. En årsplan för planerade sammanträden ska upprättas. Ett av dessa sammanträden ska hållas i anslutning till kommunens budgetbehandling.

Ett extra sammanträde ska hållas om ordförande, beredningsgrupp eller hälften av rådets deltagare begär det.

Ordförande ansvarar för att kallelse utfärdas till möten. Kallelsen ska vara i skriftlig form och ska innehålla uppgifter om datum och plats för mötet samt skickas ut senast 10 (tio) dagar före sammanträdet tillsammans med dagordning för mötet.

Ordförande ansvarar för att rådets deltagare och ersättare informeras om och introduceras i rådets reglemente, dess uppdrag och kommunens organisation kopplat till rådet, samt formerna för rådets arbete.

Protokollet skickas ut till rådets deltagare samt publiceras på Härnösands kommuns hemsida. Protokollet justeras digitalt. Minnesanteckningar skickas för kännedom till kommunstyrelsen.

6. Ekonomi

Organisationer som ingår i pensionärsrådet erhåller, efter begäran på särskild blankett, årlig schablonersättning.

Organisationernas deltagare erhåller reseersättning enligt de regler som kommunfullmäktige fastställt.

Rådet har en egen budget som fastställs av kommunstyrelsen.

7. Uppföljning

Uppföljning av rådets inspel och förslag där rådet varit remissinsats, till exempel budgetprocessen återkopplas till rådet.

Minnesanteckningar skickas till kommunstyrelsen för kännedom. I de ärenden där rådet varit remissinstans sker återkoppling till rådet av ordförande.

Kommunstyrelseförvaltningen

Ina Lindström Skandevall, +46-611-348017
ina.lindstrom@harnosand.se

Kommunfullmäktige

Revidering av Gemensamt reglemente för kommunstyrelsen och nämnder i Härnösands kommun

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att anta reviderat Gemensamt reglemente för kommunstyrelsen och nämnder i Härnösands kommun.

Beskrivning av ärendet

Genom ändring av lagen om åtgärder mot förorening från fartyg har kommunen från och med 1 maj 2023 fått ansvaret för tillsyn av att fritidsbåtshamnar kan ta emot avfall från båtägare samt att godkänna fritidsbåtshamnars avfallsplaner.

Bakgrunden till lagändringen är förändrade EU-direktiv. Ändringen utgår från ett behov av att harmonisera direktiven med de internationella bestämmelserna om förbud att släppa ut avfall från fartyg till havs, ett behov att ytterligare stärka regelverket för att komma åt problemet med marint skräp samt att öka den faktiska tillgången på mottagningsanordningar i EU-medlemsstaternas hamnar. Tidigare har Transportstyrelsen haft tillsynsansvar över mottagningsanordningar för avfall i fritidsbåtshamnar.

Tillsynen har flyttats till kommunal nivå med avsikten att den ska bli mer effektiv. Den sammantagna kostnaden för samhället och hamnarna har bedömts bli lägst om tillsynen utövas av kommunen som redan utför tillsyn över hamnverksamheten enligt miljöbalken och avfallsregleringen. Utöver att bedriva tillsyn ska kommunen också pröva frågor om att godkänna avfallshanteringsplaner för aktuella fritidsbåtshamnar. Kommunen kan utföra den nya tillsynen i samband med att man även gör tillsyn enligt miljöbalken.

En revidering i stycket gemensamma bestämmelser §16 har närvarorätten i styrelse och nämnds sammanträden och överläggningar preciserats i form av vilka funktioner det gäller samt under vilka förutsättningar närvarorätten ska gälla.

Socialt perspektiv

Beslutet bedöms inte ha någon påverkan på detta perspektiv.

Ekologiskt perspektiv

En effektiv tillsyn är viktig för att säkerställa en god avfallshantering. Därför kan beslutet anses ha en positiv påverkan på detta perspektiv.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Som ett komplement till detta ärende finns ett förslag från samhällsnämnden att fastställa en taxa för tillsyn över avfallshantering i fritidsbåts-hamnar, denna föreslås vara 1165 kr/timma.

Beslutsunderlag

Petra Werner
Chef Kanslienheten

Ina Lindström Skandevall
Utredare

Bilagor

Bilaga 1 - Gemensamt reglemente för kommunstyrelsen och nämnder i Härnösands kommun (med markerade ändringar)

Bilaga 2 - Gemensamt reglemente för kommunstyrelsen och nämnder i Härnösands kommun

Gemensamt reglemente för kommunstyrelse och nämnder i Härnösands kommun

Dokumentnamn	Gemensamt reglemente för kommunstyrelse och nämnder i Härnösands kommun		Dokumenttyp Reglemente	
Fastställd/upprättad av	Kommunfullmäktige		Datum 2023-05-22	Diarienummer KS 2022/000415
Dokumentansvarig/processägare	Styrelse/nämnd för sina respektive reglementen	Version 1.2	Senast reviderad 2023-05-22	Giltig t o m 2027-01-31
Dokumentinformation				
Dokumentet gäller för	Alla kommunens nämnder samt kommunstyrelsen			
Annan information	Reglemente för överförmyndarnämnden är gemensamt med Kramfors kommun.			

Innehåll

1	Gemensamma bestämmelser	3
2	Kommunstyrelsen	8
3	Arbetslivsnämnd	11
4	Samhällsnämnd	12
5	Skolnämnd	14
6	Socialnämnd	15
7	Valnämnd	16
8	Krisledningsnämnd	17
9	Överförmyndare	18

1 Gemensamma bestämmelser

Detta reglemente innehåller bestämmelser som är gemensamma för kommunstyrelse och samtliga kommunens nämnder. Utöver gemensamma bestämmelser i kapitel 1, tydliggörs även kommunstyrelse och nämndernas verksamhet och uppgifter i kapitel 2 till 9.

Ansvar, behörighet och verksamhet

I kommunallagens (KL) kapitel 6 finns bestämmelser om hur kommunstyrelse och nämnder ska utföra sina uppgifter. Där står också om hur sammanträden ska gå till och på det sätt som man ska arbeta på.

Kommunstyrelse och nämnder ska vid verkställighet och förvaltning inom sina verksamhetsområden följa vad som anges i lag, föreskrifter, förordningar och fullmäktiges beslut.

Sammansättning och arbetsformer

Nämnd, ledamöter och ersättare (3 kap. §1 - §4 KL)

§1 Kommuner är skyldiga enligt lag att utöver kommunstyrelse tillsätta krisledningsnämnd, valnämnd och överförmyndarnämnd /överförmyndare samt de nämnder som behövs för att fullgöra kommunens uppgifter enligt lag och förordning.

Ersättares tjänstgöring (6 kap. §17 KL)

§2 Om en ledamot är förhindrad att inställa sig till ett sammanträde eller att vidare delta i ett sammanträde ska en ersättare tjänstgöra i ledamotens ställe.

§3 En ledamot som inställer sig under ett pågående sammanträde har rätt att tjänstgöra även om en ersättare har inträtt i ledamotens ställe.

§4 Om inte ersättarna väljs proportionellt ska ersättarna tjänstgöra enligt den av fullmäktige mellan dem bestämda ordningen.

§5 En ersättare som har börjat tjänstgöra har dock alltid företräde oberoende av turordningen. Om styrkebalansen mellan partierna därigenom påverkas får en ersättare som inställer sig under pågående sammanträde träda in i stället för en ersättare som kommer längre ner i ordningen.

§6 Ersättare som inte tjänstgör äger rätt att delta i styrelse/nämnds överläggningar.

Skyldighet anmäla förhinder

§7 En ledamot som är förhindrad att delta i ett sammanträde eller i del av sammanträde, ska snarast anmäla detta till styrelse/nämnds sekreterare eller styrelse/nämnds ordförande.

§8 Det åligger den ledamot som planerar att vara frånvarande att underrätta den ersättare som står i tur att tjänstgöra om hon/han ska tjänstgöra vid sammanträdet.

Sammanträden

§9 Styrelse/nämnd sammanträder på dag och tid som ordföranden eller styrelse/nämnd bestämmer.

Deltagande på distans

§10 Deltagande får ske på distans vid styrelse/nämnds sammanträde under förutsättning att kommunallagens 5 kap. §16 är uppfylld och efter beslut av ordförande.

Styrelse/nämnds presidium har ej rätt att delta på distans, detsamma gäller protokollförare.

Om någon eller flera av styrelse/nämnds ledamot/ledamöter deltar på distans får ej sekretessärenden eller ärenden som gäller personval (sluten omröstning) behandlas.

Offentliga sammanträden

§11 Styrelse/nämnd får besluta om offentliga sammanträden.

Kallelse

§12 Ordförande ansvarar för att kallelse i digital form utfärdas till sammanträdena. Kallelse ska innehålla uppgift om tid och plats för sammanträdet.

§13 Kallelsen ska digitalt tillsändas varje ledamot och ersättare senast fem dagar före sammanträdesdagen. Kallelse kan i undantagsfall ske på annat sätt. När varken ordförande eller någon av de två vice ordförandena kan kalla till sammanträdet ska den till tjänstgöringsålder äldste ledamoten göra detta.

§14 Kallelsen bör åtföljas av en föredragningslista. Ordföranden bestämmer i vilken utsträckning handlingar som tillhör ett ärende på föredragningslistan ska bifogas kallelsen.

Närvarorätt

§15 Varje styrelse/nämnd äger rätt att själva besluta vilka, förutom ledamöter och ersättare, som får närvara på styrelse/nämnds sammanträde, och i vilken utsträckning de får delta i olika överläggningar.

§16 Kommunalaråd, kommundirektör, samt avdelningschef för ekonomi och kansli, har rätt att närvara vid nämndernas sammanträden och delta i överläggningar, under förutsättning att kommunstyrelsen fattat beslut om rätten att närvara. Kommunstyrelsen får därutöver, om särskilda skäl föreligger för detta, medge annan ledamot av kommunstyrelsen denna rätt.

§17 Vid styrelse/nämnds sammanträden får, om ordförande begär det, kommundirektör och förvaltningschef eller annan föredragande tjänsteman vara närvarande med rätt att föredra och delta i överläggningar i ärenden, som berör vederbörandes verksamhetsområde.

Ersättare för ordförande

§18 Om både ordförande och vice ordförandena har förhinder att delta i ett sammanträde, är det den till tjänstgöringsålder äldste ledamoten som fullgör ordförandes uppgifter.

§19 Om ordförande på grund av sjukdom eller av annat skäl är hindrad att fullgöra uppdraget för en längre tid får styrelse/nämnd utse en annan ledamot att vara ersättare för ordförande. Ersättaren fullgör ordförandes samtliga uppgifter.

Jäv och avbruten tjänstgöring

§20 Den som är jävig får inte delta eller närvara vid handläggning av ärendet. Handläggning av ett ärende innefattar såväl beredning, föredragning, överläggning som beslut.

§21 En ledamot eller en ersättare som avbrutit sin tjänstgöring på grund av jäv i ett ärende får tjänstgöra igen sedan ärendet behandlats.

§22 Den som på grund av annat hinder än jäv avbryter tjänstgöringen under sammanträde får tjänstgöra igen endast om placerad ersättare tillhör annat parti.

Initiativrätt

§23 Initiativrätten hanteras i enlighet med kommunallagen.

Reservation

§24 Om en ledamot har reserverat sig mot ett beslut och ledamoten vill motivera reservationen ska ledamoten göra det skriftligt. Den skriftliga motiveringen ska lämnas in till sekreteraren innan den beslutade tidpunkten för justering av protokollet.

Protokollsanteckning

§25 Om en ledamot eller ersättare önskar lämna en protokollsanteckning måste den medges av ordförande, som ansvarar för protokollets innehåll.

Om ordförandes bedömning ifrågasätts bör styrelse/nämnd avgöra frågan. Endast ledamot och ersättare kan få sin mening antecknad i protokollet.

Innehållet i en protokollsanteckning ska redovisas skriftligen innan den kan medges av ordförande och tas med i protokollet.

Justering av protokoll

§26 Protokoll justeras senast 14 dagar efter sammanträdet av ordförande och en ledamot.

Styrelse/nämnd kan i undantagsfall besluta att en paragraf i protokollet justeras omedelbart. Paragrafexten måste redovisas vid sammanträdet innan beslut tas och det ska framgå av protokollet att paragrafen är omedelbart justerad.

Utskott

§27 Styrelse/nämnd får utse de utskott som krävs för att fullgöra de uppgifter som ingår i styrelse/nämnds uppdrag.

Vård av handlingar

§28 För vården av styrelse/nämnds handlingar gäller kommunens arkivreglemente.

Demokrati och invånardialog

§29 Styrelse/nämnd ska utifrån sitt kompetensområde uppmuntra till och delta i demokratiarbete och dialog med invånarna.

Uppgift och befogenhet

Verksamhet

§30 Styrelse/nämnds huvuduppgift är att besluta i frågor som rör förvaltningen och i frågor som de enligt lag eller annan författning ska ansvara för samt besluta i de frågor som kommunfullmäktige delegerat till dem.

Styrelse/nämnd ska se till att kommunfullmäktiges beslut verkställs.

Information och samråd

§31 Styrelse/nämnd får själv eller genom ombud föra kommunens talan i mål och ärenden som faller inom styrelse/nämnds verksamhetsområde.

§32 Styrelse/nämnd ska samråda när deras verksamhet och ärenden berör kommunstyrelsens eller annan nämnds verksamhet.

Samråd ska även ske med föreningar och organisationer när dessa är särskilt berörda.

§33 Styrelse/nämnd ansvarar för att information lämnas om styrelse/nämnds verksamhet till allmänheten, anställda, andra styrelser/nämnder samt andra myndigheter.

Arbetsmiljö

§34 Styrelse/nämnd har huvudansvar för arbetsmiljön inom sitt verksamhetsområde. Detta innebär ansvar för att nödvändiga arbetsmiljöåtgärder vidtas och att det systematiska arbetsmiljöarbetet bedrivs enligt gällande föreskrifter.

Övriga uppgifter

§35 Styrelse/nämnd får besluta om konkurrensutsättning. Vid principiella eller andra frågeställningar av större vikt för kommunen totalt, ska frågan om konkurrensutsättning överlämnas till kommunfullmäktige för prövning.

§36 Styrelse/nämnd får träffa avtal inom sitt verksamhetsområde så länge det inte är av principiell natur eller av större vikt.

§37 Styrelse/nämnd ska inom ramen för sitt uppdrag samverka internt i kommunen och med externa aktörer för att utveckla kommunens verksamheter.

Ekonomi

§38 Styrelse/nämnd ska följa de av fullmäktige angivna budgetramarna och de i kommunens årsplan preciserade budgetbesluten.

§39 Styrelse/nämnd ska redovisa till fullmäktige hur verksamheten utvecklas och den ekonomiska ställningen under budgetåret.

Lokalförsörjning

§40 Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för kommunens lokalförsörjning.

§41 Styrelse/nämnd ansvarar för planering av nämndens behov av lokaler. Behovet ska behandlas i den av kommunstyrelsen utsedda lokalgruppen.

§42 Vid förhyrning av lokaler längre än sex (6) år eller en årlig hyra överstigande tjugo (20) prisbasbelopp beslutar kommunstyrelsen.

För tilläggsavtal till befintligt hyresavtal som kommunstyrelsen beslutat om och som inte påverkar hyresavtalets löptid gäller en tilläggskostnad överstigande tio (10) prisbasbelopp för beslut i kommunstyrelsen.

Rätt att teckna avtal

§43 Styrelse/nämnd äger rätt att teckna avtal inom sitt verksamhetsområde.

Vid övriga avtal som inte regleras på andra sätt med en löptid längre än sex (6) år eller en årlig kostnad överstigande tjugo (20) prisbasbelopp beslutar kommunstyrelsen.

För tilläggsavtal till befintligt avtal som kommunstyrelsen beslutat om och som inte påverkar avtalets löptid gäller en tilläggskostnad överstigande tio (10) prisbasbelopp för beslut i kommunstyrelsen.

Personuppgiftsansvar för nämnder internt inom den kommunala förvaltningen

§44 Personuppgiftsansvaret inom Härnösands kommun är fördelat mellan de olika nämnderna och anges i kommunens förteckning över behandlingsändamål.

Kommunstyrelsen är personuppgiftsansvarig för kommunövergripande system och behandlingar (tex. HR, e-post och övriga system) och anges även dessa i kommunens förteckning över behandlingsändamål.

Det är varje personuppgiftsansvarig nämnds ansvar att hålla förteckningen aktuell.

Varje personuppgiftsansvarig nämnd är skyldig att ge instruktioner till en nämnd som ska utföra personuppgiftsbehandlingar för den personuppgiftsansvarige nämndens räkning.

Nämnd som agerar personuppgiftsbiträde

§45 Personuppgiftsbiträdet får bara behandla personuppgifterna enligt de dokumenterade instruktionerna från den personuppgiftsansvarige nämnden.

Det måste finnas instruktioner för den nämnd som agerar personuppgiftsbiträde och en behandling får enbart utföras enligt den personuppgiftsansvariges nämnds instruktion.

2 Kommunstyrelsen

Övergripande uppgifter

§1 Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan med helhetsansvar för kommunens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning.

Enligt kommunallagen 6 kap. §6 ska styrelsen inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Styrelsen ska också se till att internkontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Detsamma gäller när vården av en kommunal angelägenhet med stöd av kommunallagen 10 kap. §1 har lämnats över till någon annan.

§2 Kommunstyrelsen har ansvar för hela kommunens utveckling och ekonomiska ställning. Styrelsen samordnar, genom att leda och styra, den kommunala verksamheten. Styrelsen leder och fastställer övergripande förutsättningar för planering och uppföljning av hela den kommunala verksamheten inklusive de kommunala bolagen.

§3 Kommunstyrelsen ska vidare:

- 1) ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet samt kommunal verksamhet som bedrivs i kommunala bolag, stiftelser och kommunalförbund
- 2) ha uppsikt över verksamhet och uppdrag som bedrivs av annan juridisk person eller samverkansorganisation vilken kommunen ingår i
- 3) besluta i frågor om samordning mellan nämnder och gränsdragning mellan nämndernas kompetens när något är oklart eller tvistigt
- 4) fullgöra sådana uppgifter som inte lagts på annan nämnd
- 5) kontrollera och följa upp verksamhet, när vård av kommunal angelägenhet genom avtal har lämnats över till en privat utförare
- 6) årligen fatta beslut enligt kommunallagen 6 kap. §9 gällande uppsiktsplikt gällande kommunala bolag
- 7) ansvara för samverkan vid regional, nationell och internationell utveckling samt vid myndighetskontakter
- 8) leda den strategiska utvecklingen inom verksamhetsområdena arbetsmarknad, vuxnas lärande och mottagning av nyanlända
- 9) leda och samordna kommunens IT-verksamhet och digitala utveckling
- 10) avge yttranden som ankommer på kommunfullmäktige när det inte är av principiell betydelse eller när tiden inte medger att yttrande behandlas av kommunfullmäktige
- 11) upprätta översiktsplaner och fördjupningar
- 12) leda den strategiska planeringen och utvecklingen av friluftslivet

Ansvarsområde**§4 Kommunstyrelsens ansvarsområden är**

- 1) översiktlig planering av användning av mark och vatten
- 2) demokrati och inflytande
- 3) bostadsförsörjning
- 4) miljö- klimat- och energiarbete
- 5) näringslivsutveckling inklusive besöksnäring
- 6) mark- och exploateringsverksamhet
- 7) infrastruktur inklusive bredbandsutveckling (digital tillgänglighet)
- 8) övergripande kommunikations- och trafikförsörjning
- 9) kultur
- 10) mångfald, jämställdhet, tillgänglighet och folkhälsa
- 11) våldsförebyggande arbete
- 12) VA- och avfallsplanering samt renhållningsansvarig nämnd enligt 15 kap. Miljöbalken
- 13) planering för och samordning av kommunens arbete med extraordinära händelser i fredstid (lag 2006:544) och höjd beredskap
- 14) planering för och samordning av kommunens arbete med civilt försvar och säkerhetsskydd
- 15) det strategiska och samordnande arbetet inom informationssäkerhet
- 16) samordning av kommunens externa och interna kommunikation, information och marknadsföring
- 17) den digitala anslagstavlan
- 18) samordning av de kommunala råden
- 19) fördelning av bidrag till föreningar, organisationer och enskilda utifrån styrelsens verksamhet
- 20) regelreformer
- 21) central administration
- 22) statistik och samhällsanalys
- 23) medborgarservice
- 24) bruk av kommunens heraldiska vapen och kommunens logotyp
- 25) anskaffning av konstverk till kommunens förvaltningar, konstnärliga utsmyckningar av kommunens byggnader samt vara rådgivande vid utsmyckning av offentliga miljöer
- 26) lagmässig skyldighet enligt bibliotekslagen
- 27) frågor enligt hemvärnsförordningen (1997:146)
- 28) arkivmyndighet enligt arkivlagen (1990:782) och kommunens arkivreglemente

- 29) kommunens officiella representation tillsammans med kommunfullmäktiges presidium
- 30) Tillsyn, beslut och övrig myndighetsutövning i ärenden där annan nämnd på grund av jäv inte kan fatta beslut
- 31) kommunens kollektivtrafik

Utskott

§5 Kommunstyrelsen ska ha ett arbetsutskott, som även utgör finansutskott, krisledningsnämnd samt personalorgan för den personal som arbetar inom samtliga nämnders verksamhetsområden.

§6 Kommunstyrelsen har rätten att utöver arbetsutskott inrätta de utskott som styrelsen anser vara befogade.

Ekonomisk förvaltning

§7 Kommunstyrelsen ansvarar för kommunens ekonomiska och finansiella utveckling.

§8 Kommunstyrelsen ansvarar för kommunens medelförvaltning.

§9 Kommunstyrelsen ansvarar för förvärv, överlåtelse och upplåtelse av fastigheter, tomträtter och andra nyttjanderätter vad avser kommunens fasta egendom.

§10 Kommunstyrelsen ansvarar för underhåll och förvaltning av kommunens fasta och lösa egendom i den mån detta inte har uppdragits åt annan nämnd eller bolag.

Arbetsgivarfrågor

§11 Kommunstyrelsen är anställningsmyndighet för hela Härnösands kommun.

§12 Kommunstyrelsen har ansvar för att samordna kommunens arbetsmiljöarbete.

§13 Kommunstyrelsen ansvarar för frågor som rör förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare.

§14 Kommunstyrelsen ansvarar för kommunens personalpolitik.

§15 Kommunstyrelsens arbetsutskott är kommunens löne- och pensionsmyndighet.

3 Arbetslivsnämnd

Övergripande uppgifter

§1 Enligt kommunallagen 6 kap. §6 ska nämnden inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Nämnden ska också se till att internkontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Detsamma gäller när vården av en kommunal angelägenhet med stöd av kommunallagen 10 kap. §1 har lämnats över till någon annan.

Ansvarsområde

§2 Arbetslivsnämnden ansvarar för att:

- 1) fullgöra kommunens uppgifter inom det offentliga skolväsendet för vuxna enligt skollagen (2010:800)
- 2) fullgöra kommunens uppgifter enligt lag om samhällsorientering för vissa nyanlända invandrare (2013:156)
- 3) fullgöra kommunens uppgifter enligt lag om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning (2016:38)
- 4) samordna och erbjuda sysselsättning och arbetsmarknadsinsatser enligt socialtjänstlagen (2001:453) 4 kap 4§ samt för personer som står långt från arbetsmarknaden
- 5) samordna kommunens sommarjobb för ungdomar
- 6) erbjuda yrkeshögskoleutbildning utifrån lokala och regionala behov
- 7) drift av Härnösands energitekniska arena
- 8) erbjuda en mötesplats och resurser för vuxenstuderande, förmedla utbildning och verka för utveckling av eftergymnasial utbildning i ett lokalt och regionalt perspektiv
- 9) stödja och utveckla integrationsfrämjande insatser
- 10) förmedla tolktjänster

4 Samhällsnämnd

Övergripande uppgifter

§1 Enligt kommunallagen 6 kap. §6 ska nämnden inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Nämnden ska också se till att internkontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Detsamma gäller när vården av en kommunal angelägenhet med stöd av kommunallagen 10 kap. §1 har lämnats över till någon annan.

Ansvarsområde

§2 Samhällsnämnden ansvarar för:

- 1) att vara verkställande organ för mark- och exploateringsverksamhet inklusive förvaltning och förädling av mark- och skogstillgångar
- 2) att vara kommunal väghållningsmyndighet
- 3) teknisk försörjning avseende kommunens gator och vägar inklusive gatu- och vägbelysning
- 4) skötsel och utveckling av allmän platsmark samt park- och grönområden inklusive skötsel och utveckling av odlingslotter
- 5) myndighetsfrågor och förvaltning av kommunens hamnar och kajer
- 6) uppgifter inom plan- och byggväsendet och har närmaste kontroll av byggverksamhet enligt plan- och bygglagen
- 7) uppgifter som enligt annan lag ska verkställas av kommunal nämnd inom plan- och byggväsendet
- 8) uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet med stöd av miljöbalken, livsmedelslagen, smittskyddslagen och strålskyddslagen
- 9) uppgifter som enligt annan lag ska fullgöras av nämnd inom miljö- och hälsoskyddsområdet
- 10) uppgifter inom miljövårds- och naturvårdsfrågor och planering inom kulturmiljöområdet
- 11) Samhällsnämnden utgör kommunens trafiknämnd enligt lag (1978:234) om nämnder för vissa trafikfrågor
- 12) alla frågor enligt lag (1978:24) om kommunal parkeringsövervakning samt för alla frågor enligt samma lag om kontrollavgift vid olovlig parkering vad avser kommunalt ägd eller förhyrd mark, där lagen är tillämplig
- 13) trafikplanering och trafiksäkerhet
- 14) lokala trafikföreskrifter
- 15) mätteknisk verksamhet, kartproduktion och samordning av GIS-tjänster
- 16) kommunala namngivningsfrågor, adressering och lägenhetsregister
- 17) fritids- och idrottsområdet

- 18) att utöva tillsyn över sprängämnesprekursorer
- 19) att anta detaljplaner och områdesbestämmelser om planområdet inte är av principiell betydelse eller av större vikt
- 20) att driva miljö- och energistrategiskt arbete och miljöledning inom ramen för nämndens verksamhetsområde
- 21) kommunens energirådgivning
- 22) beslut om flyttning av fordonsvrak enligt lag om flyttning av fordon i vissa fall
- 23) genomförande av bostadsanpassning enligt lagen om bostadsanpassningsbidrag
- 24) förvalta markområden och anläggningar för friluftsliv
- 25) kommunens ungdomsgårdsverksamhet samt annan ungdomsverksamhet inom nämndens ansvarsområde
- 26) att stödja, stimulera och samverka med föreningar, enskilda och organisationer inom nämndens verksamhetsområde
- 27) drift och upplåtande av lokaler och anläggningar inom nämndens verksamhetsområde
- 28) att fördela bidrag till föreningar, organisationer och enskilda utifrån nämndens verksamhetsområde
- 29) beslut om taxor och avgifter för verksamhet i lokaler och anläggningar inom nämndens verksamhetsområde
- 30) utarbetande av förslag till planer och yttra sig över planer, utredningar och remisser som rör nämndens verksamhetsområde
- 31) beredning och beslut i ärenden rörande tillstånds- och registreringsprövningar av lokala lotterier
- 32) kommunens prövning av tillstånd för servering av alkoholdrycker
- 33) tillsyn över servering av alkoholdrycker och detaljhandel med öl
- 34) tillsyn enligt tobakslagen samt kontroll enligt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel
- 35) uppgifter som tillfaller kommunen i enlighet med lagen om tobaksfria nikotinprodukter
- 36) kommunens kostverksamhet
- 37) ansvaret för kommunens uppgifter enligt lagen (1980:424) om åtgärder mot förorening från fartyg till miljö- och hälsoskyddsmyndens uppgifter

5 Skolnämnd

Övergripande uppgifter

§1 Enligt kommunallagen 6 kap. §6 ska nämnden inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Nämnden ska också se till att internkontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Detsamma gäller när vården av en kommunal angelägenhet med stöd av kommunallagen 10 kap. §1 har lämnats över till någon annan.

Ansvarsområde

§2 Skolnämnden ansvarar för att:

- 1) fullgöra kommunens uppgifter inom det offentliga skolväsendet för barn och ungdomar enligt skollagen (2010:800)
- 2) ge stöd och service till funktionsnedsatta som inte ankommer på annan nämnd
- 3) leda och samordna verksamheten inom skol- och utbildningsformerna:
  - förskola
  - pedagogisk omsorg
  - öppen förskola
  - förskoleklass
  - grundskola
  - grundsärskola
  - fritidshem
  - gymnasieskola
  - gymnasiesärskola
  - musik- och kulturskola
- 4) utforma utbildning i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar
- 5) utforma utbildning i enlighet med bestämmelser i arbetsmiljölagen (1997:1160)
- 6) bedriva ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever
- 7) utbildning kommer till stånd för alla skolformer inom nämndens ansvarsområde för alla barn och elever i kommunen
- 8) alla skolpliktiga barn fullgör sin skolgång
- 9) utöva tillsyn över förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem vars huvudmän kommunen har godkänt
- 10) kommunens uppgifter enligt skollagen 29 kap. §9, kommunens aktivitetsansvar för ungdomar
- 11) systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen på huvudmannanivå

6 Socialnämnd

Övergripande uppgift

§1 Enligt kommunallagen 6 kap. §6 ska nämnden inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Nämnden ska också se till att internkontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Detsamma gäller när vården av en kommunal angelägenhet med stöd av kommunallagen 10 kap. §1 har lämnats över till någon annan.

Ansvarsområde

§2 Socialnämnden ansvarar för:

- 1) kommunens uppgifter inom individ- och familjeomsorg
- 2) kommunens uppgifter inom omsorg om funktionshindrade
- 3) kommunens uppgifter inom äldreomsorg
- 4) kommunens uppgifter inom hemtjänst
- 5) kommunens uppgifter inom kommunala hälso- och sjukvården
- 6) kommunens uppgifter inom vad som i lag sägs om socialnämnd
- 7) insatser och avgifter inom socialtjänsten för vård och omsorg till äldre och funktionshindrade
- 8) kommunens uppgifter inom socialtjänsten för individ- och familjeomsorg
- 9) att familjerådgivning kan erbjudas den som begär det
- 10) fördelning av bidrag till ideella organisationer inom nämnds verksamhetsområde
- 11) fördelning av bidrag ur fonder inom nämndens verksamhetsområde
- 12) insatser och avgifter med stöd av lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (1993:387) förutom korttidstillsyn avseende elever i den obligatoriska skolan
- 13) insatser och avgifter inom den kommunala hälso- och sjukvården
- 14) insatser, avgifter och upphandling enligt lagen om kommunala befogenheter att tillhandahålla servicetjänster åt äldre inom nämndens ansvarsområde
- 15) uppgifter enligt lagen om valfrihetssystem (2008:962)
- 16) ensamkommande asylsökande barn/unga, och barn/unga som beviljats uppehållstillstånd

7 Valnämnd

Övergripande uppgift

§1 Enligt kommunallagen 6 kap. §6 ska nämnden inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Nämnden ska också se till att internkontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Detsamma gäller när vården av en kommunal angelägenhet med stöd av kommunallagen 10 kap. §1 har lämnats över till någon annan.

Ansvarsområde

§2 Valnämnden ska fullgöra de uppgifter som ankommer på kommunal valnämnd enligt vallagen och övriga valförfattningar samt lag om kommunala folkomröstningar.

8 Krisledningsnämnd

Övergripande uppgift

§1 Enligt lagen om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (2006:544) ska kommunfullmäktige för varje mandatperiod utse en krisledningsnämnd som ska fullgöra uppgifter under extraordinära händelser i fredstid. I övrigt tillämpas kommunallagens (2017:725) bestämmelser.

Nämndens sammansättning

§2 Kommunstyrelsens arbetsutskott utgör kommunens krisledningsnämnd.

Ansvarsområde

§3 Ordförande i krisledningsnämnden bedömer när en extraordinär händelse medför att nämnden ska träda i funktion och fattar då beslut om att så ska ske.

Beslutet och motiv till beslutet ska dokumenteras.

Var och en i krisledningsnämnden som får kännedom om en händelse som motiverar att krisledningsnämnden bör aktiveras har ansvar att larma ordföranden.

§4 Ordförande får besluta på nämndens vägnar i ärenden som är så brådskande att nämndens avgörande inte kan avvaktas. Sådana beslut ska därefter snarast anmälas till nämnden.

§5 Har ordföranden i krisledningsnämnden förhinder träder i första hand 1:e vice ordföranden och i andra hand 2:e vice ordförande in i dennes ställe.

§6 Krisledningsnämnden får fatta beslut om att överta hela eller delar av verksamhetsområden från övriga nämnder i kommunen och helägda kommunala bolag där det är reglerat i avtal eller ägardirektiv. Om möjligt ska berörd ordförande getts tillfälle att yttra sig.

§7 Krisledningsnämnden får vid en extraordinär händelse i fredstid vid behov begära bistånd från eller bevilja bistånd till andra kommuner eller regioner/landsting.

Kommunernas biståndsinsatser måste emellertid, alltid ligga inom ramen för den kommunala kompetensen enligt kommunallagen.

§8 Krisledningsnämnden får under en extraordinär händelse i fredstid lämna begränsat ekonomiskt stöd till enskild som direkt eller indirekt drabbats av händelsen.

§9 När förhållandena medger det ska krisledningsnämnden besluta att de uppgifter som nämnden har övertagit från andra nämnder ska återgå till ordinarie nämnd och att krisledningsnämndens verksamhet ska upphöra.

§10 Krisledningsnämndens beslut ska anmälas vid närmast följande fullmäktigesammanträde. Fullmäktige beslutar om omfattning av redovisningen och formerna för denna.

9 Överförmyndare

Utöver vad som stadgas i kommunallagen (2017:725) (KL) och överförmyndarnämnd i föräldrabalken (1949:381) (FB) gäller bestämmelserna i detta reglemente. I FB framgår att i varje kommun ska det finnas en överförmyndare eller en överförmyndarnämnd.

Vad som är föreskrivet om nämnder i kommunallagen (2017:725) gäller, med de avvikelser som följer av föräldrabalkens bestämmelser.

Härnösands kommun och Kramfors kommun utgör en gemensam överförmyndarnämnd. Härnösands kommun är värdkommun för nämnden.

9.1 Överförmyndarnämndens verksamhetsområde och övergripande uppgifter

§1 Överförmyndarnämnden är en kommunal förvaltnings- och tillsynsmyndighet med uppgift att utöva tillsyn över gode män, förvaltare och förmyndare.

- 1) Överförmyndarnämnden ansvarar för att överförmyndarverksamheten i kommunerna bedrivs i enlighet med reglerna i föräldrabalken samt andra författningar som reglerar frågor knutna till överförmyndarverksamhet.
- 2) Överförmyndarnämnden ska se till att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Gemensamt reglemente för kommunstyrelse och nämnder i Härnösands kommun

Dokumentnamn	Gemensamt reglemente för kommunstyrelse och nämnder i Härnösands kommun		Dokumenttyp Reglemente	
Fastställd/upprättad av	Kommunfullmäktige		Datum 2023-12-18	Diarienummer KS 2022/000415
Dokumentansvarig/processägare	Styrelse/nämnd för sina respektive reglementen	Version 1.3	Senast reviderad 2023-05-22	Giltig t o m 2027-01-31
Dokumentinformation				
Dokumentet gäller för	Alla kommunens nämnder samt kommunstyrelsen			
Annan information	Reglemente för överförmyndarnämnden är gemensamt med Kramfors kommun.			

Innehåll

1	Gemensamma bestämmelser	3
2	Kommunstyrelsen	8
3	Arbetslivsnämnd	11
4	Samhällsnämnd	12
5	Skolnämnd	14
6	Socialnämnd	15
7	Valnämnd	16
8	Krisledningsnämnd	17
9	Överförmyndare	18

1 Gemensamma bestämmelser

Detta reglemente innehåller bestämmelser som är gemensamma för kommunstyrelse och samtliga kommunens nämnder. Utöver gemensamma bestämmelser i kapitel 1, tydliggörs även kommunstyrelse och nämndernas verksamhet och uppgifter i kapitel 2 till 9.

Ansvar, behörighet och verksamhet

I kommunallagens (KL) kapitel 6 finns bestämmelser om hur kommunstyrelse och nämnder ska utföra sina uppgifter. Där står också om hur sammanträden ska gå till och på det sätt som man ska arbeta på.

Kommunstyrelse och nämnder ska vid verkställighet och förvaltning inom sina verksamhetsområden följa vad som anges i lag, föreskrifter, förordningar och fullmäktiges beslut.

Sammansättning och arbetsformer

Nämnd, ledamöter och ersättare (3 kap. §1 - §4 KL)

§1 Kommuner är skyldiga enligt lag att utöver kommunstyrelse tillsätta krisledningsnämnd, valnämnd och överförmyndarnämnd /överförmyndare samt de nämnder som behövs för att fullgöra kommunens uppgifter enligt lag och förordning.

Ersättares tjänstgöring (6 kap. §17 KL)

§2 Om en ledamot är förhindrad att inställa sig till ett sammanträde eller att vidare delta i ett sammanträde ska en ersättare tjänstgöra i ledamotens ställe.

§3 En ledamot som inställer sig under ett pågående sammanträde har rätt att tjänstgöra även om en ersättare har inträtt i ledamotens ställe.

§4 Om inte ersättarna väljs proportionellt ska ersättarna tjänstgöra enligt den av fullmäktige mellan dem bestämda ordningen.

§5 En ersättare som har börjat tjänstgöra har dock alltid företräde oberoende av turordningen. Om styrkebalansen mellan partierna därigenom påverkas får en ersättare som inställer sig under pågående sammanträde träda in i stället för en ersättare som kommer längre ner i ordningen.

§6 Ersättare som inte tjänstgör äger rätt att delta i styrelse/nämnds överläggningar.

Skyldighet anmäla förhinder

§7 En ledamot som är förhindrad att delta i ett sammanträde eller i del av sammanträde, ska snarast anmäla detta till styrelse/nämnds sekreterare eller styrelse/nämnds ordförande.

§8 Det åligger den ledamot som planerar att vara frånvarande att underrätta den ersättare som står i tur att tjänstgöra om hon/han ska tjänstgöra vid sammanträdet.

Sammanträden

§9 Styrelse/nämnd sammanträder på dag och tid som ordföranden eller styrelse/nämnd bestämmer.

Deltagande på distans

§10 Deltagande får ske på distans vid styrelse/nämnds sammanträde under förutsättning att kommunallagens 5 kap. §16 är uppfylld och efter beslut av ordförande.

Styrelse/nämnds presidium har ej rätt att delta på distans, detsamma gäller protokollförare.

Om någon eller flera av styrelse/nämnds ledamot/ledamöter deltar på distans får ej sekretessärenden eller ärenden som gäller personval (sluten omröstning) behandlas.

Offentliga sammanträden

§11 Styrelse/nämnd får besluta om offentliga sammanträden.

Kallelse

§12 Ordförande ansvarar för att kallelse i digital form utfärdas till sammanträdena. Kallelse ska innehålla uppgift om tid och plats för sammanträdet.

§13 Kallelsen ska digitalt tillsändas varje ledamot och ersättare senast fem dagar före sammanträdesdagen. Kallelse kan i undantagsfall ske på annat sätt. När varken ordförande eller någon av de två vice ordförandena kan kalla till sammanträdet ska den till tjänstgöringsålder äldste ledamoten göra detta.

§14 Kallelsen bör åtföljas av en föredragningslista. Ordföranden bestämmer i vilken utsträckning handlingar som tillhör ett ärende på föredragningslistan ska bifogas kallelsen.

Närvarorätt

§15 Varje styrelse/nämnd äger rätt att själva besluta vilka, förutom ledamöter och ersättare, som får närvara på styrelse/nämnds sammanträde, och i vilken utsträckning de får delta i olika överläggningar.

§16 Kommunalaråd, kommundirektör, samt avdelningschef för ekonomi och kansli, har rätt att närvara vid nämndernas sammanträden och delta i överläggningar, under förutsättning att kommunstyrelsen fattat beslut om rätten att närvara. Kommunstyrelsen får därutöver, om särskilda skäl föreligger för detta, medge annan ledamot av kommunstyrelsen denna rätt.

§17 Vid styrelse/nämnds sammanträden får, om ordförande begär det, kommundirektör och förvaltningschef eller annan föredragande tjänsteman vara närvarande med rätt att föredra och delta i överläggningar i ärenden, som berör vederbörandes verksamhetsområde.

Ersättare för ordförande

§18 Om både ordförande och vice ordförandena har förhinder att delta i ett sammanträde, är det den till tjänstgöringsålder äldste ledamoten som fullgör ordförandes uppgifter.

§19 Om ordförande på grund av sjukdom eller av annat skäl är hindrad att fullgöra uppdraget för en längre tid får styrelse/nämnd utse en annan ledamot att vara ersättare för ordförande. Ersättaren fullgör ordförandes samtliga uppgifter.

Jäv och avbruten tjänstgöring

§20 Den som är jävig får inte delta eller närvara vid handläggning av ärendet. Handläggning av ett ärende innefattar såväl beredning, föredragning, överläggning som beslut.

§21 En ledamot eller en ersättare som avbrutit sin tjänstgöring på grund av jäv i ett ärende får tjänstgöra igen sedan ärendet behandlats.

§22 Den som på grund av annat hinder än jäv avbryter tjänstgöringen under sammanträde får tjänstgöra igen endast om placerad ersättare tillhör annat parti.

Initiativrätt

§23 Initiativrätten hanteras i enlighet med kommunallagen.

Reservation

§24 Om en ledamot har reserverat sig mot ett beslut och ledamoten vill motivera reservationen ska ledamoten göra det skriftligt. Den skriftliga motiveringen ska lämnas in till sekreteraren innan den beslutade tidpunkten för justering av protokollet.

Protokollsanteckning

§25 Om en ledamot eller ersättare önskar lämna en protokollsanteckning måste den medges av ordförande, som ansvarar för protokollets innehåll.

Om ordförandes bedömning ifrågasätts bör styrelse/nämnd avgöra frågan. Endast ledamot och ersättare kan få sin mening antecknad i protokollet.

Innehållet i en protokollsanteckning ska redovisas skriftligen innan den kan medges av ordförande och tas med i protokollet.

Justering av protokoll

§26 Protokoll justeras senast 14 dagar efter sammanträdet av ordförande och en ledamot.

Styrelse/nämnd kan i undantagsfall besluta att en paragraf i protokollet justeras omedelbart. Paragrafexten måste redovisas vid sammanträdet innan beslut tas och det ska framgå av protokollet att paragrafen är omedelbart justerad.

Utskott

§27 Styrelse/nämnd får utse de utskott som krävs för att fullgöra de uppgifter som ingår i styrelse/nämnds uppdrag.

Vård av handlingar

§28 För vården av styrelse/nämnds handlingar gäller kommunens arkivreglemente.

Demokrati och invånardialog

§29 Styrelse/nämnd ska utifrån sitt kompetensområde uppmuntra till och delta i demokratiarbete och dialog med invånarna.

Uppgift och befogenhet

Verksamhet

§30 Styrelse/nämnds huvuduppgift är att besluta i frågor som rör förvaltningen och i frågor som de enligt lag eller annan författning ska ansvara för samt besluta i de frågor som kommunfullmäktige delegerat till dem.

Styrelse/nämnd ska se till att kommunfullmäktiges beslut verkställs.

Information och samråd

§31 Styrelse/nämnd får själv eller genom ombud föra kommunens talan i mål och ärenden som faller inom styrelse/nämnds verksamhetsområde.

§32 Styrelse/nämnd ska samråda när deras verksamhet och ärenden berör kommunstyrelsens eller annan nämnds verksamhet.

Samråd ska även ske med föreningar och organisationer när dessa är särskilt berörda.

§33 Styrelse/nämnd ansvarar för att information lämnas om styrelse/nämnds verksamhet till allmänheten, anställda, andra styrelser/nämnder samt andra myndigheter.

Arbetsmiljö

§34 Styrelse/nämnd har huvudansvar för arbetsmiljön inom sitt verksamhetsområde. Detta innebär ansvar för att nödvändiga arbetsmiljöåtgärder vidtas och att det systematiska arbetsmiljöarbetet bedrivs enligt gällande föreskrifter.

Övriga uppgifter

§35 Styrelse/nämnd får besluta om konkurrensutsättning. Vid principiella eller andra frågeställningar av större vikt för kommunen totalt, ska frågan om konkurrensutsättning överlämnas till kommunfullmäktige för prövning.

§36 Styrelse/nämnd får träffa avtal inom sitt verksamhetsområde så länge det inte är av principiell natur eller av större vikt.

§37 Styrelse/nämnd ska inom ramen för sitt uppdrag samverka internt i kommunen och med externa aktörer för att utveckla kommunens verksamheter.

Ekonomi

§38 Styrelse/nämnd ska följa de av fullmäktige angivna budgetramarna och de i kommunens årsplan preciserade budgetbesluten.

§39 Styrelse/nämnd ska redovisa till fullmäktige hur verksamheten utvecklas och den ekonomiska ställningen under budgetåret.

Lokalförsörjning

§40 Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för kommunens lokalförsörjning.

§41 Styrelse/nämnd ansvarar för planering av nämndens behov av lokaler. Behovet ska behandlas i den av kommunstyrelsen utsedda lokalgruppen.

§42 Vid förhyrning av lokaler längre än sex (6) år eller en årlig hyra överstigande tjugo (20) prisbasbelopp beslutar kommunstyrelsen.

För tilläggsavtal till befintligt hyresavtal som kommunstyrelsen beslutat om och som inte påverkar hyresavtalets löptid gäller en tilläggskostnad överstigande tio (10) prisbasbelopp för beslut i kommunstyrelsen.

Rätt att teckna avtal

§43 Styrelse/nämnd äger rätt att teckna avtal inom sitt verksamhetsområde.

Vid övriga avtal som inte regleras på andra sätt med en löptid längre än sex (6) år eller en årlig kostnad överstigande tjugo (20) prisbasbelopp beslutar kommunstyrelsen.

För tilläggsavtal till befintligt avtal som kommunstyrelsen beslutat om och som inte påverkar avtalets löptid gäller en tilläggskostnad överstigande tio (10) prisbasbelopp för beslut i kommunstyrelsen.

Personuppgiftsansvar för nämnder internt inom den kommunala förvaltningen

§44 Personuppgiftsansvaret inom Härnösands kommun är fördelat mellan de olika nämnderna och anges i kommunens förteckning över behandlingsändamål.

Kommunstyrelsen är personuppgiftsansvarig för kommunövergripande system och behandlingar (tex. HR, e-post och övriga system) och anges även dessa i kommunens förteckning över behandlingsändamål.

Det är varje personuppgiftsansvarig nämnds ansvar att hålla förteckningen aktuell.

Varje personuppgiftsansvarig nämnd är skyldig att ge instruktioner till en nämnd som ska utföra personuppgiftsbehandlingar för den personuppgiftsansvarige nämndens räkning.

Nämnd som agerar personuppgiftsbiträde

§45 Personuppgiftsbiträdet får bara behandla personuppgifterna enligt de dokumenterade instruktionerna från den personuppgiftsansvarige nämnden.

Det måste finnas instruktioner för den nämnd som agerar personuppgiftsbiträde och en behandling får enbart utföras enligt den personuppgiftsansvariges nämnds instruktion.

2 Kommunstyrelsen

Övergripande uppgifter

§1 Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan med helhetsansvar för kommunens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning.

Enligt kommunallagen 6 kap. §6 ska styrelsen inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Styrelsen ska också se till att internkontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Detsamma gäller när vården av en kommunal angelägenhet med stöd av kommunallagen 10 kap. §1 har lämnats över till någon annan.

§2 Kommunstyrelsen har ansvar för hela kommunens utveckling och ekonomiska ställning. Styrelsen samordnar, genom att leda och styra, den kommunala verksamheten. Styrelsen leder och fastställer övergripande förutsättningar för planering och uppföljning av hela den kommunala verksamheten inklusive de kommunala bolagen.

§3 Kommunstyrelsen ska vidare:

- 1) ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet samt kommunal verksamhet som bedrivs i kommunala bolag, stiftelser och kommunalförbund
- 2) ha uppsikt över verksamhet och uppdrag som bedrivs av annan juridisk person eller samverkansorganisation vilken kommunen ingår i
- 3) besluta i frågor om samordning mellan nämnder och gränsdragning mellan nämndernas kompetens när något är oklart eller tvistigt
- 4) fullgöra sådana uppgifter som inte lagts på annan nämnd
- 5) kontrollera och följa upp verksamhet, när vård av kommunal angelägenhet genom avtal har lämnats över till en privat utförare
- 6) årligen fatta beslut enligt kommunallagen 6 kap. §9 gällande uppsiktsplikt gällande kommunala bolag
- 7) ansvara för samverkan vid regional, nationell och internationell utveckling samt vid myndighetskontakter
- 8) leda den strategiska utvecklingen inom verksamhetsområdena arbetsmarknad, vuxnas lärande och mottagning av nyanlända
- 9) leda och samordna kommunens IT-verksamhet och digitala utveckling
- 10) avge yttranden som ankommer på kommunfullmäktige när det inte är av principiell betydelse eller när tiden inte medger att yttrande behandlas av kommunfullmäktige
- 11) upprätta översiktsplaner och fördjupningar
- 12) leda den strategiska planeringen och utvecklingen av friluftslivet

Ansvarsområde**§4 Kommunstyrelsens ansvarsområden är**

- 1) översiktlig planering av användning av mark och vatten
- 2) demokrati och inflytande
- 3) bostadsförsörjning
- 4) miljö- klimat- och energiarbete
- 5) näringslivsutveckling inklusive besöksnäring
- 6) mark- och exploateringsverksamhet
- 7) infrastruktur inklusive bredbandsutveckling (digital tillgänglighet)
- 8) övergripande kommunikations- och trafikförsörjning
- 9) kultur
- 10) mångfald, jämställdhet, tillgänglighet och folkhälsa
- 11) våldsförebyggande arbete
- 12) VA- och avfallsplanering samt renhållningsansvarig nämnd enligt 15 kap. Miljöbalken
- 13) planering för och samordning av kommunens arbete med extraordinära händelser i fredstid (lag 2006:544) och höjd beredskap
- 14) planering för och samordning av kommunens arbete med civilt försvar och säkerhetsskydd
- 15) det strategiska och samordnande arbetet inom informationssäkerhet
- 16) samordning av kommunens externa och interna kommunikation, information och marknadsföring
- 17) den digitala anslagstavlan
- 18) samordning av de kommunala råden
- 19) fördelning av bidrag till föreningar, organisationer och enskilda utifrån styrelsens verksamhet
- 20) regelreformer
- 21) central administration
- 22) statistik och samhällsanalys
- 23) medborgarservice
- 24) bruk av kommunens heraldiska vapen och kommunens logotyp
- 25) anskaffning av konstverk till kommunens förvaltningar, konstnärliga utsmyckningar av kommunens byggnader samt vara rådgivande vid utsmyckning av offentliga miljöer
- 26) lagmässig skyldighet enligt bibliotekslagen
- 27) frågor enligt hemvärnsförordningen (1997:146)
- 28) arkivmyndighet enligt arkivlagen (1990:782) och kommunens arkivreglemente

29) kommunens officiella representation tillsammans med kommunfullmäktiges presidium

30) Tillsyn, beslut och övrig myndighetsutövning i ärenden där annan nämnd på grund av jäv inte kan fatta beslut

31) kommunens kollektivtrafik

Utskott

§5 Kommunstyrelsen ska ha ett arbetsutskott, som även utgör finansutskott, krisledningsnämnd samt personalorgan för den personal som arbetar inom samtliga nämnders verksamhetsområden.

§6 Kommunstyrelsen har rätten att utöver arbetsutskott inrätta de utskott som styrelsen anser vara befogade.

Ekonomisk förvaltning

§7 Kommunstyrelsen ansvarar för kommunens ekonomiska och finansiella utveckling.

§8 Kommunstyrelsen ansvarar för kommunens medelsförvaltning.

§9 Kommunstyrelsen ansvarar för förvärv, överlåtelse och upplåtelse av fastigheter, tomträtter och andra nyttjanderätter vad avser kommunens fasta egendom.

§10 Kommunstyrelsen ansvarar för underhåll och förvaltning av kommunens fasta och lösa egendom i den mån detta inte har uppdragits åt annan nämnd eller bolag.

Arbetsgivarfrågor

§11 Kommunstyrelsen är anställningsmyndighet för hela Härnösands kommun.

§12 Kommunstyrelsen har ansvar för att samordna kommunens arbetsmiljöarbete.

§13 Kommunstyrelsen ansvarar för frågor som rör förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare.

§14 Kommunstyrelsen ansvarar för kommunens personalpolitik.

§15 Kommunstyrelsens arbetsutskott är kommunens löne- och pensionsmyndighet.

3 Arbetslivsnämnd

Övergripande uppgifter

§1 Enligt kommunallagen 6 kap. §6 ska nämnden inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Nämnden ska också se till att internkontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Detsamma gäller när vården av en kommunal angelägenhet med stöd av kommunallagen 10 kap. §1 har lämnats över till någon annan.

Ansvarsområde

§2 Arbetslivsnämnden ansvarar för att:

- 1) fullgöra kommunens uppgifter inom det offentliga skolväsendet för vuxna enligt skollagen (2010:800)
- 2) fullgöra kommunens uppgifter enligt lag om samhällsorientering för vissa nyanlända invandrare (2013:156)
- 3) fullgöra kommunens uppgifter enligt lag om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning (2016:38)
- 4) samordna och erbjuda sysselsättning och arbetsmarknadsinsatser enligt socialtjänstlagen (2001:453) 4 kap 4§ samt för personer som står långt från arbetsmarknaden
- 5) samordna kommunens sommarjobb för ungdomar
- 6) erbjuda yrkeshögskoleutbildning utifrån lokala och regionala behov
- 7) drift av Härnösands energitekniska arena
- 8) erbjuda en mötesplats och resurser för vuxenstuderande, förmedla utbildning och verka för utveckling av eftergymnasial utbildning i ett lokalt och regionalt perspektiv
- 9) stödja och utveckla integrationsfrämjande insatser
- 10) förmedla tolktjänster

4 Samhällsnämnd

Övergripande uppgifter

§1 Enligt kommunallagen 6 kap. §6 ska nämnden inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Nämnden ska också se till att internkontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Detsamma gäller när vården av en kommunal angelägenhet med stöd av kommunallagen 10 kap. §1 har lämnats över till någon annan.

Ansvarsområde

§2 Samhällsnämnden ansvarar för:

- 1) att vara verkställande organ för mark- och exploateringsverksamhet inklusive förvaltning och förädling av mark- och skogstillgångar
- 2) att vara kommunal väghållningsmyndighet
- 3) teknisk försörjning avseende kommunens gator och vägar inklusive gatu- och vägbelysning
- 4) skötsel och utveckling av allmän platsmark samt park- och grönområden inklusive skötsel och utveckling av odlingslotter
- 5) myndighetsfrågor och förvaltning av kommunens hamnar och kajer
- 6) uppgifter inom plan- och byggväsendet och har närmaste kontroll av byggverksamhet enligt plan- och bygglagen
- 7) uppgifter som enligt annan lag ska verkställas av kommunal nämnd inom plan- och byggväsendet
- 8) uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet med stöd av miljöbalken, livsmedelslagen, smittskyddslagen och strålskyddslagen
- 9) uppgifter som enligt annan lag ska fullgöras av nämnd inom miljö- och hälsoskyddsområdet
- 10) uppgifter inom miljövårds- och naturvårdsfrågor och planering inom kulturmiljöområdet
- 11) Samhällsnämnden utgör kommunens trafiknämnd enligt lag (1978:234) om nämnder för vissa trafikfrågor
- 12) alla frågor enligt lag (1978:24) om kommunal parkeringsövervakning samt för alla frågor enligt samma lag om kontrollavgift vid olovlig parkering vad avser kommunalt ägd eller förhyrd mark, där lagen är tillämplig
- 13) trafikplanering och trafiksäkerhet
- 14) lokala trafikföreskrifter
- 15) mätteknisk verksamhet, kartproduktion och samordning av GIS-tjänster
- 16) kommunala namngivningsfrågor, adressering och lägenhetsregister
- 17) fritids- och idrottsområdet

- 18) att utöva tillsyn över sprängämnesprekursorer
- 19) att anta detaljplaner och områdesbestämmelser om planärendet inte är av principiell betydelse eller av större vikt
- 20) att driva miljö- och energistrategiskt arbete och miljöledning inom ramen för nämndens verksamhetsområde
- 21) kommunens energirådgivning
- 22) beslut om flyttning av fordonsvrak enligt lag om flyttning av fordon i vissa fall
- 23) genomförande av bostadsanpassning enligt lagen om bostadsanpassningsbidrag
- 24) förvalta markområden och anläggningar för friluftsliv
- 25) kommunens ungdomsgårdsverksamhet samt annan ungdomsverksamhet inom nämndens ansvarsområde
- 26) att stödja, stimulera och samverka med föreningar, enskilda och organisationer inom nämndens verksamhetsområde
- 27) drift och upplåtande av lokaler och anläggningar inom nämndens verksamhetsområde
- 28) att fördela bidrag till föreningar, organisationer och enskilda utifrån nämndens verksamhetsområde
- 29) beslut om taxor och avgifter för verksamhet i lokaler och anläggningar inom nämndens verksamhetsområde
- 30) utarbetande av förslag till planer och yttra sig över planer, utredningar och remisser som rör nämndens verksamhetsområde
- 31) beredning och beslut i ärenden rörande tillstånds- och registreringsprövningar av lokala lotterier
- 32) kommunens prövning av tillstånd för servering av alkoholdrycker
- 33) tillsyn över servering av alkoholdrycker och detaljhandel med öl
- 34) tillsyn enligt tobakslagen samt kontroll enligt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel
- 35) uppgifter som tillfaller kommunen i enlighet med lagen om tobaksfria nikotinprodukter
- 36) kommunens kostverksamhet
- 37) ansvaret för kommunens uppgifter enligt lagen (1980:424) om åtgärder mot förorening från fartyg till miljö- och hälsoskydds nämndens uppgifter

5 Skolnämnd

Övergripande uppgifter

§1 Enligt kommunallagen 6 kap. §6 ska nämnden inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Nämnden ska också se till att internkontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Detsamma gäller när vården av en kommunal angelägenhet med stöd av kommunallagen 10 kap. §1 har lämnats över till någon annan.

Ansvarsområde

§2 Skolnämnden ansvarar för att:

- 1) fullgöra kommunens uppgifter inom det offentliga skolväsendet för barn och ungdomar enligt skollagen (2010:800)
- 2) ge stöd och service till funktionsnedsatta som inte ankommer på annan nämnd
- 3) leda och samordna verksamheten inom skol- och utbildningsformerna:
  - förskola
  - pedagogisk omsorg
  - öppen förskola
  - förskoleklass
  - grundskola
  - grundsärskola
  - fritidshem
  - gymnasieskola
  - gymnasiesärskola
  - musik- och kulturskola
- 4) utforma utbildning i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar
- 5) utforma utbildning i enlighet med bestämmelser i arbetsmiljölagen (1997:1160)
- 6) bedriva ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever
- 7) utbildning kommer till stånd för alla skolformer inom nämndens ansvarsområde för alla barn och elever i kommunen
- 8) alla skolpliktiga barn fullgör sin skolgång
- 9) utöva tillsyn över förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem vars huvudmän kommunen har godkänt
- 10) kommunens uppgifter enligt skollagen 29 kap. §9, kommunens aktivitetsansvar för ungdomar
- 11) systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen på huvudmannanivå

6 Socialnämnd

Övergripande uppgift

§1 Enligt kommunallagen 6 kap. §6 ska nämnden inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Nämnden ska också se till att internkontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Detsamma gäller när vården av en kommunal angelägenhet med stöd av kommunallagen 10 kap. §1 har lämnats över till någon annan.

Ansvarsområde

§2 Socialnämnden ansvarar för:

- 1) kommunens uppgifter inom individ- och familjeomsorg
- 2) kommunens uppgifter inom omsorg om funktionshindrade
- 3) kommunens uppgifter inom äldreomsorg
- 4) kommunens uppgifter inom hemtjänst
- 5) kommunens uppgifter inom kommunala hälso- och sjukvården
- 6) kommunens uppgifter inom vad som i lag sägs om socialnämnd
- 7) insatser och avgifter inom socialtjänsten för vård och omsorg till äldre och funktionshindrade
- 8) kommunens uppgifter inom socialtjänsten för individ- och familjeomsorg
- 9) att familjerådgivning kan erbjudas den som begär det
- 10) fördelning av bidrag till ideella organisationer inom nämnds verksamhetsområde
- 11) fördelning av bidrag ur fonder inom nämndens verksamhetsområde
- 12) insatser och avgifter med stöd av lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (1993:387) förutom korttidstillsyn avseende elever i den obligatoriska skolan
- 13) insatser och avgifter inom den kommunala hälso- och sjukvården
- 14) insatser, avgifter och upphandling enligt lagen om kommunala befogenheter att tillhandahålla servicetjänster åt äldre inom nämndens ansvarsområde
- 15) uppgifter enligt lagen om valfrihetssystem (2008:962)
- 16) ensamkommande asylsökande barn/unga, och barn/unga som beviljats uppehållstillstånd

7 Valnämnd

Övergripande uppgift

§1 Enligt kommunallagen 6 kap. §6 ska nämnden inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Nämnden ska också se till att internkontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Detsamma gäller när vården av en kommunal angelägenhet med stöd av kommunallagen 10 kap. §1 har lämnats över till någon annan.

Ansvarsområde

§2 Valnämnden ska fullgöra de uppgifter som ankommer på kommunal valnämnd enligt vallagen och övriga valförfattningar samt lag om kommunala folkomröstningar.

8 Krisledningsnämnd

Övergripande uppgift

§1 Enligt lagen om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (2006:544) ska kommunfullmäktige för varje mandatperiod utse en krisledningsnämnd som ska fullgöra uppgifter under extraordinära händelser i fredstid. I övrigt tillämpas kommunallagens (2017:725) bestämmelser.

Nämndens sammansättning

§2 Kommunstyrelsens arbetsutskott utgör kommunens krisledningsnämnd.

Ansvarsområde

§3 Ordförande i krisledningsnämnden bedömer när en extraordinär händelse medför att nämnden ska träda i funktion och fattar då beslut om att så ska ske.

Beslutet och motiv till beslutet ska dokumenteras.

Var och en i krisledningsnämnden som får kännedom om en händelse som motiverar att krisledningsnämnden bör aktiveras har ansvar att larma ordföranden.

§4 Ordförande får besluta på nämndens vägnar i ärenden som är så brådskande att nämndens avgörande inte kan avvaktas. Sådana beslut ska därefter snarast anmälas till nämnden.

§5 Har ordföranden i krisledningsnämnden förhinder träder i första hand 1:e vice ordföranden och i andra hand 2:e vice ordförande in i dennes ställe.

§6 Krisledningsnämnden får fatta beslut om att överta hela eller delar av verksamhetsområden från övriga nämnder i kommunen och helägda kommunala bolag där det är reglerat i avtal eller ägardirektiv. Om möjligt ska berörd ordförande getts tillfälle att yttra sig.

§7 Krisledningsnämnden får vid en extraordinär händelse i fredstid vid behov begära bistånd från eller bevilja bistånd till andra kommuner eller regioner/landsting.

Kommunernas biståndsinsatser måste emellertid, alltid ligga inom ramen för den kommunala kompetensen enligt kommunallagen.

§8 Krisledningsnämnden får under en extraordinär händelse i fredstid lämna begränsat ekonomiskt stöd till enskild som direkt eller indirekt drabbats av händelsen.

§9 När förhållandena medger det ska krisledningsnämnden besluta att de uppgifter som nämnden har övertagit från andra nämnder ska återgå till ordinarie nämnd och att krisledningsnämndens verksamhet ska upphöra.

§10 Krisledningsnämndens beslut ska anmälas vid närmast följande fullmäktigesammanträde. Fullmäktige beslutar om omfattning av redovisningen och formerna för denna.

9 Överförmyndare

Utöver vad som stadgas i kommunallagen (2017:725) (KL) och överförmyndarnämnd i föräldrabalken (1949:381) (FB) gäller bestämmelserna i detta reglemente. I FB framgår att i varje kommun ska det finnas en överförmyndare eller en överförmyndarnämnd.

Vad som är föreskrivet om nämnder i kommunallagen (2017:725) gäller, med de avvikelser som följer av föräldrabalkens bestämmelser.

Härnösands kommun och Kramfors kommun utgör en gemensam överförmyndarnämnd. Härnösands kommun är värdkommun för nämnden.

9.1 Överförmyndarnämndens verksamhetsområde och övergripande uppgifter

§1 Överförmyndarnämnden är en kommunal förvaltnings- och tillsynsmyndighet med uppgift att utöva tillsyn över gode män, förvaltare och förmyndare.

- 1) Överförmyndarnämnden ansvarar för att överförmyndarverksamheten i kommunerna bedrivs i enlighet med reglerna i föräldrabalken samt andra författningar som reglerar frågor knutna till överförmyndarverksamhet.
- 2) Överförmyndarnämnden ska se till att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Kommunstyrelseförvaltningen

Johanna Laine, 0611-34 80 08

johanna.laine@harnosand.se

Kommunstyrelsen

Reglemente för revisorerna i Härnösands kommun 2024-2027 – tillfälle till yttrande

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen besluta
att lägga informationen till handlingarna.

Beskrivning av ärendet

Revisionens reglemente är uppdaterat för att följa kommunens budgetprocess. Tillägget finns under punkten 1.10. Även antalet revisorer har korrigerats från nio till åtta för att motsvara antalet partier representerade i fullmäktige. Några andra ändringar har inte bedömts vara aktuella. Dialog har förts med revisionen om ändringarna. Det uppdaterade reglementet följer Sveriges kommuner och regioners (SKR) senaste rekommendationer från 2022.

Revisionen ligger organisatoriskt direkt under kommunfullmäktige varför det är kommunfullmäktiges presidium som bereder ärenden avseende revisionen. Enligt kommunallagen ska dock kommunstyrelsen alltid beredas tillfälle att yttra sig i ärenden som bereds av annan nämnd eller fullmäktigeberedning, vilket framgår av KL 5 kap 28 § (beredningstväng).

Socialt perspektiv

Beslutet avser endast formalia.

Ekologiskt perspektiv

Beslutet avser endast formalia.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Hur ärenden till kommunfullmäktige bereds framgår av kommunallagens 5 kapitel.

Beslutsunderlag

Reglemente för revisorerna i Härnösands kommun 2024-2027

Protokollsutdrag kommunfullmäktiges presidieberedning 2023-11-07 § 64

Petra Werner
Chef kansliheten

Johanna Laine
Kommunsekreterare

Reglemente för revisorerna i Härnösands kommun 2024-2027

Dokumentnamn	Revisionsreglemente	Dokumenttyp Reglemente		
Fastställd/upprättad av	Kommunfullmäktige	Datum 2023-	Diarienummer KS2023-470	
Dokumentansvarig/processägare	Kommunledningskontoret	Version 1:4	Senast reviderad 2020-06-15	Giltig t o m 2027-12-30
Dokumentinformation	Reglemente för revisorerna i Härnösands kommun			
Dokumentet gäller för	Revisionen			
Annan information	-			

Innehåll

Revisionens uppdrag och formella reglering	3
1.1 Roll och uppdrag	3
1.2 Formell reglering	3
Revisorernas antal och organisation	4
1.3 Antal	4
1.4 Organisation	4
1.5 Lekmannarevisorer/revisorer i kommunens företag	4
1.6 Ordförande	4
1.7 Uppdragstid	4
1.8 Tillkommande uppdrag	4
1.9 Sakkunniga biträden	4
Revisorernas ekonomi och förvaltning	5
1.10 Beredning av revisorernas budget	5
1.11 Lekmannarevisorernas budget	5
1.12 Revisorernas förvaltningsbeslut	5
1.13 Granskning av revisorernas ekonomi och förvaltning	5
Revisorernas sammankomster och sammanträden	5
1.14 Revisorernas sammankomster och sammanträden	5
1.15 Minnesanteckningar	5
1.16 Protokoll	5
1.17 Skrivelse från revisorena	5
Revisorerna och fullmäktige	6
1.18 Revisorerna och fullmäktiges presidium	6
1.19 Revisorerna och fullmäktige	6
1.20 Revisorernas initiativrätt och obligatorisk rapportering	6
Revisorernas rapportering	6
1.21 Löpande rapportering i fullmäktige	6
1.22 Revisionsberättelse	6
1.23 Granskningsrapporter	6
Övrigt	7
1.24 Personuppgiftsansvar	7
1.25 Revisorernas arkiv	7

Revisionens uppdrag och formella reglering

1.1 Roll och uppdrag

Revisorerna och de sakkunniga som dessa anlitar (revisionen) är fullmäktiges och ytterst medborgarnas demokratiska instrument för granskning och kontroll av den verksamhet som bedrivs i styrelser, nämnder, fullmäktigeberedningar och företag. Revisionen fyller en viktig funktion i den lokala självstyrelsen. Granskningen bidrar till legitimitet och förtroende åt verksamheten, samtidigt som den kan synliggöra och förmedla väsentlig och nödvändig kritik. Granskningen kan också bidra till förbättring och utveckling.

Den övergripande revisionsuppgiften är att granska om verksamheten följer fullmäktiges beslut och om verksamheten når de politiska målen inom givna ekonomiska ramar. En väsentlig uppgift är att främja arbetet med styrning, ledning, kontroll och uppföljning av verksamheterna.

Revisorerna har också uppgiften att granska verksamheten i kommunens företag genom de lekmannarevisorer som fullmäktige utser i företagen.

Att vara revisor är ett förtroendeuppdrag vars syfte är att med oberoende, saktlighet och integritet främja, granska och bedöma verksamheten.

Revisorerna lämnar varje år en revisionsberättelse till fullmäktige. I revisionsberättelsen redogör revisorerna för resultatet av sin granskning och lämnar ett särskilt utlåtande om ansvarsfrihet. Revisorerna kan också rikta anmärkningar i sin revisionsberättelse. På motsvarande sätt rapporterar lekmannarevisorer i företagen genom granskningsrapporter och revisionsberättelser.

1.2 Formell reglering

För revisionsverksamheten gäller bestämmelser i lag, god revisionsred, detta reglemente samt utfärdade ägardirektiv för kommunens företag. Den kommunala revisionen regleras i kommunallagen, främst kapitel 12. Lekmannarevisionen regleras i aktiebolagslagen, kapitel 10. Regler för revision finns också i lagstiftning för andra företagsformer t ex stiftelselagen.

God revisionsred i kommunal verksamhet är de föredömliga och goda principer, förhållningssätt och tillvägagångssätt som är allmänt vedertagna när kommunal revision utförs. God revisionsred i kommunal verksamhet utgår från den kommunala sektorns förhållanden. Revisionsarbetet i kommunen ska bedrivas med utgångspunkt från den goda sed som senast är uttolkad och uttryckt i skriften "God revisionsred i kommunal verksamhet" (Sveriges Kommuner och Regioner). När revisorerna beslutar om jäv och om sin förvaltning gäller i tillämpliga delar också kommunallagen och revisionsreglementet.

Revisorerna verkar i övrigt under den lagstiftning som gäller i offentlig verksamhet – tryckfrihetsförordning, offentlighets- och sekretesslag, förvaltningslag, dataskyddsförordningen, lagen om offentlig upphandling m fl. Revisorerna har också att följa kommunövergripande styrdokument från fullmäktige.

Revisionen granskar verksamhet som i sin tur är reglerad i speciallagstiftning, som revisorerna behöver vara orienterade om, för insikt om hur dessa styr och påverkar de organ revisorerna granskar.

Revisorernas antal och organisation

1.3 Antal

Härnösands kommun har åtta revisorer som efter allmänna val utses av fullmäktige för en mandatperiod.

Om en revisor avgår eller uppdraget på något sätt upphör under mandatperioden förrättar fullmäktige fyllnadsval så snart som möjligt.

1.4 Organisation

Revisorerna arbetar med hela granskningsuppdraget i en samlad revision. Varje revisor fullgör dock sitt uppdrag självständigt.

1.5 Lekmannarevisorer/revisorer i kommunens företag

Bland kommunens revisorer utser fullmäktige lekmannarevisorer och suppleanter till kommunens aktiebolag och revisorer med suppleanter i kommunala stiftelser i det antal som fastställs för varje enskilt företag.

1.6 Ordförande

Fullmäktige väljer för den tid som fullmäktige bestämmer en ordförande och två vice. Uppdraget är att vara sammankallande/ordförande och leda gemensamma sammankomster och sammanträden.

1.7 Uppdragstid

Fullmäktige väljer revisorerna för en mandatperiod. Uppdraget är slutfört när revisorerna under det femte året efter valet har avslutat granskningen av det fjärde årets verksamhet och avlämnat revisionsberättelsen. Det första året i mandatperioden inleds med dubbla grupper revisorer.

1.8 Tillkommande uppdrag

Utöver lagstadgade uppdrag svarar revisorerna för granskningen av till kommunen lämnade donationsstiftelser.

1.9 Sakkunniga biträden

Revisorerna och lekmannarevisorererna anlitar själva sakkunniga till sin granskning i den omfattning som behövs för att fullgöra granskningen enligt god revisionssed.

Vid upphandling tillämpas kommunens riktlinjer för upphandlingar. Revisorerna och lekmannarevisorererna beslutar om upphandling i samråd med fullmäktiges presidium.

Bestämmelserna i kommunallagen, aktiebolagslagen och stiftelselagen om revisorernas rätt till upplysningar gäller också de sakkunniga som biträder revisorerna och lekmannarevisorererna.

Revisorernas ekonomi och förvaltning

1.10 Beredning av revisorernas budget

Fullmäktiges presidium upprättar förslag till budget för revisorernas verksamhet. Revisorerna gör framställning om budget till presidiet i den ordning som presidiet lägger fast. Detta ska ske inom kommunens ordinarie budgetprocess.

1.11 Lekmannarevisorernas budget

Fullmäktige beslutar om budget för lekmannarevisionen och av fullmäktige utsedda revisorer i stiftelser. Respektive företag svarar för kostnaderna för lekmannarevisionen i aktiebolagen och revisorerna i stiftelserna.

1.12 Revisorernas förvaltningsbeslut

För att besluta i ärenden om sin förvaltning och om jäv sammanträder revisorerna enligt de regler som gäller för en kommunal nämnd.

1.13 Granskning av revisorernas ekonomi och förvaltning

Revisorernas räkenskaper och förvaltning granskas av fullmäktiges presidium. Revisorerna lämnar de upplysningar och material som begärs för denna granskning.

Revisorernas sammankomster och sammanträden

1.14 Revisorernas sammankomster och sammanträden

Ordföranden kallar revisorerna till sammankomster i granskningsarbetet och till sammanträden i ärenden om sin förvaltning och om jäv. Kallelsen anger tid och plats för mötet, den kan ske skriftligt eller elektroniskt.

Ordföranden får kalla även sakkunniga och andra experter samt förtroendevalda i fullmäktigeberedningar och nämnder till dessa sammankomster.

1.15 Minnesanteckningar

Minnesanteckningar ska föras vid revisorernas sammankomster i granskningsarbetet. Ordföranden ansvarar för att anteckningar upprättas.

1.16 Protokoll

De beslut som revisorerna fattar om sin förvaltning och om jäv ska tas upp i protokoll. Ordföranden ansvarar för att protokoll upprättas.

Protokollet justeras av ordföranden och ytterligare en revisor. Revisorerna kan besluta att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart. Paragrafen ska redovisas skriftligt innan revisorerna justerar den.

1.17 Skrivelse från revisorerna

En skrivelse (eller motsvarande) i revisorernas namn i granskningsarbetet fordrar att alla revisorer är eniga om innehållet. Skrivelsen ska undertecknas av den/de som revisorerna utser.

Revisorerna och fullmäktige

1.18 Revisorerna och fullmäktiges presidium

Revisorerna och fullmäktiges presidium har regelbundna överläggningar, minst två varje år.

1.19 Revisorerna och fullmäktige

Revisorerna har en stående punkt på fullmäktiges sammanträden vid vilken revisorerna kan informera om revisionens arbete och resultat.

I ärenden som avser och berör revision har revisorerna rätt att yttra sig till och i fullmäktige.

1.20 Revisorernas initiativrätt och obligatorisk rapportering

Revisorerna kan initiera ärende i fullmäktige med anledning av sin granskning och om sin förvaltning, när de bedömer att så behövs. Fullmäktiges ordförande svarar för att sådana ärenden tas upp till behandling, så snart som möjligt, efter att beredning har skett.

Revisorerna kan initiera ärende i nämnder och styrelser med anledning av sin granskning, när de bedömer att så behövs. Nämndens ordförande svarar för att sådana ärenden tas upp till behandling så snart som möjligt.

Revisorerna rapporterar till ansvarig nämnd om de i sin granskning funnit misstanke om brott av förmögenhetsrättslig karaktär eller att allmän förvaltningsdomstols avgörande har åsidosatts. Om berörd nämnd inte vidtar tillfredsställande åtgärder med anledning därav rapporterar revisorerna till fullmäktige. Fullmäktiges ordförande svarar för att sådana ärenden tas upp till behandling, så snart som möjligt, efter att beredning har skett.

Revisorernas rapportering

1.21 Löpande rapportering i fullmäktige

De sakkunnigas rapporter samt rapporter och bedömningar från revisorerna tillställs fullmäktiges presidium så snart en granskning är avslutad. Fullmäktiges presidium svarar för vidare spridning till fullmäktiges alla ledamöter.

Detta uppfyller kravet i kommunallagen att de sakkunnigas rapporter ska fogas till revisionsberättelsen. I revisionsberättelsen förtecknas de rapporter som förmedlats till fullmäktige och som formellt hör till revisionsberättelsen.

1.22 Revisionsberättelse

Revisionsberättelsen lämnas till fullmäktige vid den tidpunkt som fullmäktige bestämmer.

1.23 Granskningsrapporter

Lekmannarevisorernas granskningsrapporter ska lämnas till fullmäktige vid den tidpunkt som fullmäktige bestämmer.

Övrigt

1.24 Personuppgiftsansvar

Revisorerna är personuppgiftsansvariga och utser dataskyddsombud.

1.25 Revisorernas arkiv

För vården av revisorenas arkiv gäller bestämmelserna i arkivlagen och i av fullmäktige fastställt arkivreglemente.

Reglemente för revisorerna i Härnösands kommun 2024-2027

Dokumentnamn	Revisionsreglemente	Dokumenttyp Reglemente		
Fastställd/upprättad av	Kommunfullmäktige	Datum 2023-	Diarienummer KS2023-470	
Dokumentansvarig/processägare	Kommunledningskontoret	Version 1:4	Senast reviderad 2020-06-15	Giltig t o m 2027-12-30
Dokumentinformation	Reglemente för revisorerna i Härnösands kommun			
Dokumentet gäller för	Revisionen			
Annan information	-			

Innehåll

Revisionens uppdrag och formella reglering	3
1.1 Roll och uppdrag	3
1.2 Formell reglering	3
Revisorernas antal och organisation	4
1.3 Antal	4
1.4 Organisation	4
1.5 Lekmannarevisorer/revisorer i kommunens företag	4
1.6 Ordförande	4
1.7 Uppdragstid	4
1.8 Tillkommande uppdrag	4
1.9 Sakkunniga biträden	4
Revisorernas ekonomi och förvaltning	5
1.10 Beredning av revisorernas budget	5
1.11 Lekmannarevisorernas budget	5
1.12 Revisorernas förvaltningsbeslut	5
1.13 Granskning av revisorernas ekonomi och förvaltning	5
Revisorernas sammankomster och sammanträden	5
1.14 Revisorernas sammankomster och sammanträden	5
1.15 Minnesanteckningar	5
1.16 Protokoll	5
1.17 Skrivelse från revisorena	5
Revisorerna och fullmäktige	6
1.18 Revisorerna och fullmäktiges presidium	6
1.19 Revisorerna och fullmäktige	6
1.20 Revisorernas initiativrätt och obligatorisk rapportering	6
Revisorernas rapportering	6
1.21 Löpande rapportering i fullmäktige	6
1.22 Revisionsberättelse	6
1.23 Granskningsrapporter	6
Övrigt	7
1.24 Personuppgiftsansvar	7
1.25 Revisorernas arkiv	7

Revisionens uppdrag och formella reglering

1.1 Roll och uppdrag

Revisorerna och de sakkunniga som dessa anlitar (revisionen) är fullmäktiges och ytterst medborgarnas demokratiska instrument för granskning och kontroll av den verksamhet som bedrivs i styrelser, nämnder, fullmäktigeberedningar och företag. Revisionen fyller en viktig funktion i den lokala självstyrelsen. Granskningen bidrar till legitimitet och förtroende åt verksamheten, samtidigt som den kan synliggöra och förmedla väsentlig och nödvändig kritik. Granskningen kan också bidra till förbättring och utveckling.

Den övergripande revisionsuppgiften är att granska om verksamheten följer fullmäktiges beslut och om verksamheten når de politiska målen inom givna ekonomiska ramar. En väsentlig uppgift är att främja arbetet med styrning, ledning, kontroll och uppföljning av verksamheterna.

Revisorerna har också uppgiften att granska verksamheten i kommunens företag genom de lekmannarevisorer som fullmäktige utser i företagen.

Att vara revisor är ett förtroendeuppdrag vars syfte är att med oberoende, saktlighet och integritet främja, granska och bedöma verksamheten.

Revisorerna lämnar varje år en revisionsberättelse till fullmäktige. I revisionsberättelsen redogör revisorerna för resultatet av sin granskning och lämnar ett särskilt utlåtande om ansvarsfrihet. Revisorerna kan också rikta anmärkningar i sin revisionsberättelse. På motsvarande sätt rapporterar lekmannarevisorer i företagen genom granskningsrapporter och revisionsberättelser.

1.2 Formell reglering

För revisionsverksamheten gäller bestämmelser i lag, god revisionsord, detta reglemente samt utfärdade ägardirektiv för kommunens företag. Den kommunala revisionen regleras i kommunallagen, främst kapitel 12. Lekmannarevisionen regleras i aktiebolagslagen, kapitel 10. Regler för revision finns också i lagstiftning för andra företagsformer t ex stiftelselagen.

God revisionsord i kommunal verksamhet är de föredömliga och goda principer, förhållningssätt och tillvägagångssätt som är allmänt vedertagna när kommunal revision utförs. God revisionsord i kommunal verksamhet utgår från den kommunala sektorns förhållanden. Revisionsarbetet i kommunen ska bedrivas med utgångspunkt från den goda ord som senast är uttolkad och uttryckt i skriften "God revisionsord i kommunal verksamhet" (Sveriges Kommuner och Regioner). När revisorerna beslutar om jäv och om sin förvaltning gäller i tillämpliga delar också kommunallagen och revisionsreglementet.

Revisorerna verkar i övrigt under den lagstiftning som gäller i offentlig verksamhet – tryckfrihetsförordning, offentlighets- och sekretesslag, förvaltningslag, dataskyddsförordningen, lagen om offentlig upphandling m fl. Revisorerna har också att följa kommunövergripande styrdokument från fullmäktige.

Revisionen granskar verksamhet som i sin tur är reglerad i speciallagstiftning, som revisorerna behöver vara orienterade om, för insikt om hur dessa styr och påverkar de organ revisorerna granskar.

Revisorernas antal och organisation

1.3 Antal

Härnösands kommun har åtta revisorer som efter allmänna val utses av fullmäktige för en mandatperiod.

Om en revisor avgår eller uppdraget på något sätt upphör under mandatperioden förrättar fullmäktige fyllnadsval så snart som möjligt.

1.4 Organisation

Revisorerna arbetar med hela granskningsuppdraget i en samlad revision. Varje revisor fullgör dock sitt uppdrag självständigt.

1.5 Lekmannarevisorer/revisorer i kommunens företag

Bland kommunens revisorer utser fullmäktige lekmannarevisorer och suppleanter till kommunens aktiebolag och revisorer med suppleanter i kommunala stiftelser i det antal som fastställs för varje enskilt företag.

1.6 Ordförande

Fullmäktige väljer för den tid som fullmäktige bestämmer en ordförande och två vice. Uppdraget är att vara sammankallande/ordförande och leda gemensamma sammankomster och sammanträden.

1.7 Uppdragstid

Fullmäktige väljer revisorerna för en mandatperiod. Uppdraget är slutfört när revisorerna under det femte året efter valet har avslutat granskningen av det fjärde årets verksamhet och avlämnat revisionsberättelsen. Det första året i mandatperioden inleds med dubbla grupper revisorer.

1.8 Tillkommande uppdrag

Utöver lagstadgade uppdrag svarar revisorerna för granskningen av till kommunen lämnade donationsstiftelser.

1.9 Sakkunniga biträden

Revisorerna och lekmannarevisorerna anlitar själva sakkunniga till sin granskning i den omfattning som behövs för att fullgöra granskningen enligt god revisionssed.

Vid upphandling tillämpas kommunens riktlinjer för upphandlingar. Revisorerna och lekmannarevisorerna beslutar om upphandling i samråd med fullmäktiges presidium.

Bestämmelserna i kommunallagen, aktiebolagslagen och stiftelselagen om revisorernas rätt till upplysningar gäller också de sakkunniga som biträder revisorerna och lekmannarevisorerna.

Revisorernas ekonomi och förvaltning

1.10 Beredning av revisorernas budget

Fullmäktiges presidium upprättar förslag till budget för revisorernas verksamhet. Revisorerna gör framställning om budget till presidiet i den ordning som presidiet lägger fast. Detta ska ske inom kommunens ordinarie budgetprocess.

1.11 Lekmannarevisorernas budget

Fullmäktige beslutar om budget för lekmannarevisionen och av fullmäktige utsedda revisorer i stiftelser. Respektive företag svarar för kostnaderna för lekmannarevisionen i aktiebolagen och revisorerna i stiftelserna.

1.12 Revisorernas förvaltningsbeslut

För att besluta i ärenden om sin förvaltning och om jäv sammanträder revisorerna enligt de regler som gäller för en kommunal nämnd.

1.13 Granskning av revisorernas ekonomi och förvaltning

Revisorernas räkenskaper och förvaltning granskas av fullmäktiges presidium. Revisorerna lämnar de upplysningar och material som begärs för denna granskning.

Revisorernas sammankomster och sammanträden

1.14 Revisorernas sammankomster och sammanträden

Ordföranden kallar revisorerna till sammankomster i granskningsarbetet och till sammanträden i ärenden om sin förvaltning och om jäv. Kallelsen anger tid och plats för mötet, den kan ske skriftligt eller elektroniskt.

Ordföranden får kalla även sakkunniga och andra experter samt förtroendevalda i fullmäktigeberedningar och nämnder till dessa sammankomster.

1.15 Minnesanteckningar

Minnesanteckningar ska föras vid revisorernas sammankomster i granskningsarbetet. Ordföranden ansvarar för att anteckningar upprättas.

1.16 Protokoll

De beslut som revisorerna fattar om sin förvaltning och om jäv ska tas upp i protokoll. Ordföranden ansvarar för att protokoll upprättas.

Protokollet justeras av ordföranden och ytterligare en revisor. Revisorerna kan besluta att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart. Paragrafen ska redovisas skriftligt innan revisorerna justerar den.

1.17 Skrivelse från revisorerna

En skrivelse (eller motsvarande) i revisorernas namn i granskningsarbetet fordrar att alla revisorer är eniga om innehållet. Skrivelsen ska undertecknas av den/de som revisorerna utser.

Revisorerna och fullmäktige

1.18 Revisorerna och fullmäktiges presidium

Revisorerna och fullmäktiges presidium har regelbundna överläggningar, minst två varje år.

1.19 Revisorerna och fullmäktige

Revisorerna har en stående punkt på fullmäktiges sammanträden vid vilken revisorerna kan informera om revisionens arbete och resultat.

I ärenden som avser och berör revision har revisorerna rätt att yttra sig till och i fullmäktige.

1.20 Revisorernas initiativrätt och obligatorisk rapportering

Revisorerna kan initiera ärende i fullmäktige med anledning av sin granskning och om sin förvaltning, när de bedömer att så behövs. Fullmäktiges ordförande svarar för att sådana ärenden tas upp till behandling, så snart som möjligt, efter att beredning har skett.

Revisorerna kan initiera ärende i nämnder och styrelser med anledning av sin granskning, när de bedömer att så behövs. Nämndens ordförande svarar för att sådana ärenden tas upp till behandling så snart som möjligt.

Revisorerna rapporterar till ansvarig nämnd om de i sin granskning funnit misstanke om brott av förmögenhetsrättslig karaktär eller att allmän förvaltningsdomstols avgörande har åsidosatts. Om berörd nämnd inte vidtar tillfredsställande åtgärder med anledning därav rapporterar revisorerna till fullmäktige. Fullmäktiges ordförande svarar för att sådana ärenden tas upp till behandling, så snart som möjligt, efter att beredning har skett.

Revisorernas rapportering

1.21 Löpande rapportering i fullmäktige

De sakkunnigas rapporter samt rapporter och bedömningar från revisorerna tillställs fullmäktiges presidium så snart en granskning är avslutad. Fullmäktiges presidium svarar för vidare spridning till fullmäktiges alla ledamöter.

Detta uppfyller kravet i kommunallagen att de sakkunnigas rapporter ska fogas till revisionsberättelsen. I revisionsberättelsen förtecknas de rapporter som förmedlats till fullmäktige och som formellt hör till revisionsberättelsen.

1.22 Revisionsberättelse

Revisionsberättelsen lämnas till fullmäktige vid den tidpunkt som fullmäktige bestämmer.

1.23 Granskningsrapporter

Lekmannarevisorernas granskningsrapporter ska lämnas till fullmäktige vid den tidpunkt som fullmäktige bestämmer.

Övrigt

1.24 Personuppgiftsansvar

Revisorerna är personuppgiftsansvariga och utser dataskyddsbud.

1.25 Revisorernas arkiv

För vården av revisorenas arkiv gäller bestämmelserna i arkivlagen och i av fullmäktige fastställt arkivreglemente.

Kommunfullmäktiges presidieberedning

§ 64

Dnr 2023-000470 1.1.1.2

Reglemente för revisorerna i Härnösands kommun 2024-2027

Kommunfullmäktiges presidieberednings beslut

Kommunfullmäktiges presidium föreslår kommunfullmäktige besluta att anta reviderat Reglemente för revisorerna i Härnösands kommun 2024-2027.

Bakgrund

Revisorernas reglemente är uppdaterat för att följa kommunens budgetprocess. Tillägget finns under punkten 1.10. Några andra ändringar har inte bedömts vara aktuella.

Revisionen ligger organisatoriskt direkt under kommunfullmäktige varför det är kommunfullmäktiges presidium som bereder ärenden avseende revisionen.

Socialt perspektiv

Ärendet har ingen social påverkan.

Ekologiskt perspektiv

Ärendet har ingen anknytning till natur eller miljö.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Ärendet har ingen ekonomisk dimension. Ur juridiskt perspektiv är det viktigt att kommunens styrdokument är uppdaterade och synkroniserade.

Beslutsunderlag

Reglemente för revisorerna i Härnösands kommun 2024-2027

Kommunfullmäktiges presidieberedning

§ 63

Dnr 69768

Arbetsordning beträffande interpellationer och motioner

Kommunfullmäktiges presidieberednings beslut

Kommunfullmäktiges presidieberedning föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att anta reviderad arbetsordning för kommunfullmäktige.

Bakgrund

Presidiet diskuterar uppdatering av kommunfullmäktiges arbetsordning angående inlämnande av motioner, interpellationer och frågor. Uppdatering behövs för att förtydliga reglerna för inlämning av interpellationer och motioner. Förslag på reviderad arbetsordning ska ha förankrats med gruppledarna innan beslut tas i kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

Beslutsunderlag

Reviderad arbetsordning kommunfullmäktige

_____

Arbetsordning för kommunfullmäktige 2023-2026

Dokumentnamn	Arbetsordning för kommunfullmäktige	Dokumenttyp Styrdokument	
Fastställd/upprättad av	Kommunfullmäktige	Datum 2023-02-27	Diarienummer 2022-358
Dokumentansvarig/processägare	Kommunfullmäktiges presidium	Version 1	Senast reviderad Giltig t o m 2026-12-31
Dokumentinformation	Bestämmelser för fullmäktiges arbete, utöver det som regleras i lag		
Dokumentet gäller för	Kommunfullmäktige		
Annan information			

Innehåll

Ledamöter och ordförandeskap	4
Antalet ledamöter	4
Mandattider	4
Presidium	4
Gruppledare	4
Kommunalråd	5
Tid och plats för sammanträden	6
Kungörelse	7
Förlängning av sammanträde och fortsatt sammanträde ...	8
Ärenden och utskick av handlingar	9
Ärenden	9
Handlingar	9
Placeringsordning	10
Ersättarnas tjänstgöring	11
Anmälan av hinder för tjänstgöring och inkallande av ersättare	11
Handläggning av ärenden	12
Upprop	12
Protokollsjusterare	12
Turordning för handläggning av ärenden	12
Yttranderätt och medverkan	14
Yttranderätt vid sammanträdena	14
Revisoreernas yttranderätt	14
Övrig yttranderätt och föredragning av ärenden	14
Ordningsfrågor	15
Talarordning och ordningen vid sammanträdena	15
Hur ärenden avgörs	16
Yrkanden	16
Deltagande i beslut	16
Omröstningar	16
Valsedel	16
Initiativrätt i fullmäktige	17
Nämndinitiativ	17
Motioner	17
Revisionsinitiativ	17
Beredningsinitiativ	18
Bolagsinitiativ	18
Interpellationer och frågestund	19
Interpellationer	19
Ledamöternas frågestund	20
Frågor	20

Beredning	21
Beredning av ärende	21
Beredning av revisorernas budget	21
Nämndernas och bolagens ansvar inför fullmäktige	22
Återredovisning från nämnderna	22
Avrapportering från de kommunala helägda bolagen	22
E-förslag	23
Prövning av frågan om anmärkning och ansvarsfrihet	24
Allmänhetens frågestund	25
Fullmäktigeberedningar	26
Tillfälliga fullmäktigeberedningar	26
Valberedning	26
Presidieberedning	26
Protokollet och dess expediering	28
Sekreterare	28
Protokoll och justering av protokollet	28
Reservation	28
Expediering m.m.	28
Undertecknande av skrivelser m.m	28

Ledamöter och ordförandeskap

Antalet ledamöter

1 §

Fullmäktige har 43 ledamöter. Antalet ersättare regleras av bestämmelserna i vallagen.

Mandattider

2 §

Ledamöterna och ersättarna i fullmäktige väljs för fyra år räknat från och med 15 oktober valåret.

Presidium

3 §

De år då val av fullmäktige har ägt rum i hela landet, väljer fullmäktige bland ledamöterna en ordförande samt en förste och andre vice ordförande som tillsammans utgör fullmäktiges presidium. Val till presidiet ska förrättas på ett sammanträde som hålls före december månads utgång.

Vid valet bestämmer fullmäktige tiden för uppdraget.

4 §

Till dess presidieval förrättats, fullgör den som varit ledamot längst tid (ålderspresident) ordförandes uppgifter. Om två eller fler ledamöter har lika lång uppdragstid i fullmäktige tjänstgör den till levnadsåldern äldste av dem.

5 §

Om ordföranden eller någon av vice ordförandena avgår som ledamot eller från sin presidiepost, bör fullmäktige så snart det kan ske välja en annan ledamot att för återstoden av mandatperioden för den som avgått.

6 §

Om samtliga i presidiet är hindrade att fullgöra uppdraget fullgör ålderspresidenten ordförandes uppgifter.

Gruppledare

7 §

Varje parti har rätt att bland sina ordinarie ledamöter utse en gruppledare för sin fullmäktigegrupp. Arvodering utgår enligt ”Reglemente för ekonomiska ersättningar och ledigheter för förtroendevalda 2023-2026.

I gruppledarens uppdrag ingår att hålla sig allmänt informerad om den kommunala verksamheten inklusive de kommunala bolagen och ansvara för att informationen vidarebefordras till egna representanter i nämnder och styrelser samt den egna partiorganisationen. I uppdraget ingår även arbetet med kommunens ekonomi.

I gruppledarens arvode ingår:

- Ansvar för närvaro och inkallande av ersättare till fullmäktiges sammanträden
- Gruppledarträffar med fullmäktiges presidium minst två gånger årligen.

- Budgetberedningar inför budgetarbete

Kommunalråd

8 §

Benämning av förtroendevald som fullgör sitt uppdrag med en arvoderingsgrad på heltid eller betydande del av heltid hanteras i enlighet med Kommunallagen 4e kapitlet 2a§

9 §

Kommunalråd får tidigast väljas av kommunfullmäktige vid första sammanträdet efter det att val av fullmäktige har hållits i hela landet.

Tid och plats för sammanträden

10 §

Fullmäktige bestämmer för varje år antal ordinarie sammanträden samt tid för dessa.

11 §

Fullmäktige sammanträder normalt i Sessionssalen, rådhuset. I samband med beslut om fastställande av sammanträdesdagar för det kommande året kan fullmäktige besluta att ett eller flera sammanträden ska hållas på annan plats/platser. Därutöver kan ordföranden efter samråd med presidiet för särskilt fall bestämma annan sammanträdesplats samt om sammanträde ska genomföras på distans.

12 §

De år då val av fullmäktige äger rum i hela landet, sammanträder nyvalda fullmäktige första gången under andra halvan av oktober. Ålderspresidenten bestämmer dag och tid för sammanträdet efter samråd med kommunstyrelsens ordförande.

13 §

Om det föreligger särskilda skäl får ordföranden efter samråd med presidiet ställa in sammanträde eller ändra dag eller tid för sammanträdet.

Om ordföranden beslutar att sammanträde ska ställas in eller att dagen eller tiden för ett sammanträde ska ändras, ska på ordförandes ansvar ledamöter och ersättare snarast underrättas om beslutet. Uppgift härom ska snarast och minst en vecka före den bestämda sammanträdesdagen anslås på kommunens digitala anslagstavla.

Kungörelse

14 §

Kungörelse av sammanträde anslås på kommunens digitala anslagstavla.

Förlängning av sammanträde och fortsatt sammanträde

15 §

Om fullmäktige inte hinner slutföra sammanträde på utsatt dag, kan fullmäktige besluta att förlänga sammanträdet.

Fullmäktige kan också besluta att avbryta sammanträdet och att hålla fortsatt sammanträde en senare dag för att behandla återstående ärenden. I sådant fall beslutar fullmäktige genast när och var sammanträdet ska fortsätta.

Om fullmäktige beslutar att hålla fortsatt sammanträde, låter ordföranden utfärda kungörelse om det fortsatta sammanträdet på vanligt sätt.

Om sammanträdet ska fortsätta inom en vecka behöver någon kungörelse inte utfärdas. I sådant fall låter ordföranden underrätta ledamöter och ersättare, som inte är närvarande när sammanträdet avbryts, om tid och plats för det fortsatta sammanträdet.

Ärenden och utskick av handlingar

Ärenden

16 §

Presidiet bestämmer när fullmäktige ska behandla ett ärende om inget annat följer av lag.

Handlingar

17 §

Kommunstyrelsen, övriga nämnders och beredningars förslag till beslut eller yttranden, i de ärenden som tagits in i kungörelsen, ska skickas till varje ledamot och ersättare före sammanträdet.

Ordförande bestämmer i vilken omfattning övriga handlingar i ett ärende ska skickas till ledamöter och ersättare före sammanträdet.

Kungörelse med tillhörande handlingar skickas via det digitala ärendehanteringssystemet. Vid synnerliga skäl kan handlingarna skickas på annat sätt.

Handlingar i varje ärende bör finnas tillgängliga för allmänheten på kommunens hemsida.

Inlämnade interpellationer och frågor ska skickas till samtliga ledamöter och ersättare före det sammanträde vid vilket de avses bli ställda. För svar på interpellationer gäller det som framgår av § 43

Placeringsordning

18 §

Ordföranden bestämmer efter samråd med vice ordförandena placeringsordningen för fullmäktiges ledamöter, ersättare och andra som deltar i fullmäktiges sammanträden. Ersättare, som tjänstgör i stället för presidieledamot, intar särskilt anvisad plats. Ersättare som tjänstgör i stället för aman än presidieledamot intar ledamotens plats.

Ersättarnas tjänstgöring

Anmälan av hinder för tjänstgöring och inkallande av ersättare

19 §

Ledamot eller ersättare som inte kan delta i sammanträde eller del av ett sammanträde ska snarast anmäla detta till det egna partiets gruppledare i fullmäktige. Gruppledaren kallar då ersättare i den vid valtillfället fastställda turordningen.

Partierna ansvarar för att ersättare kallas in.

20 §

Ordföranden bestämmer när en ledamot eller en ersättare ska träda in och tjänstgöra under pågående sammanträde. Endast om det föreligger särskilda skäl får inträde ske under pågående handläggning av ett ärende.

21 §

Ledamot eller tjänstgörande ersättare får ej annat än tillfälligtvis lämna sammanträdet utan att anmäla detta till ordföranden eller sekreteraren.

Ledamot är skyldig att anmäla till sekreteraren om ledamoten avbryter sin tjänstgöring. Detta ska ske skriftligt.

22 §

Det som sagt om ledamot i 19-21 §§ gäller också för ersättare som kallas till tjänstgöring.

Handläggning av ärenden

Upprop

23 §

Vid sammanträdet början registreras närvaro genom det digitala närvarosystemet.

Närvaro registreras även i början av ny sammanträdesdag, vid fortsatt sammanträde och när ordföranden anser att det behövs. Närvaron fastslås med ett klubbslag.

24 §

En närvarolista som visar ledamöter och tjänstgörande ersättare samt övriga närvarande ersättare ska finnas tillgänglig under sammanträdet.

Ledamot eller ersättare som infinder sig till sammanträdet efter det att uppropet avslutats, ska anmäla sig hos ordföranden eller sekreteraren, varefter ordföranden avgör om närvaron ska tillkännages.

Protokollsjusterare

25 §

Ordföranden bestämmer tiden och platsen för justeringen av protokollet från sammanträdet.

Sedan uppropet har förrättats enligt 23 §, väljer fullmäktige två ledamöter att tillsammans med ordföranden justera protokollet från sammanträdet och att i förekommande fall biträda ordföranden vid röstsammanräkningar.

Om också förste eller andre vice ordförandena fungerat som ordförande vid del av sammanträdet, justerar varje ordförande de paragrafer i protokollet som redovisar respektives delar.

Om fullmäktige beslutar att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart, ska innehållet i paragrafen redovisas skriftligt innan fullmäktige förklarar den justerad.

Turordning för handläggning av ärenden

26 §

Fullmäktige behandlar ärendena i den ordning som de tagits upp i kungörelsen.

Fullmäktige kan besluta om ändrad turordning för ett eller flera ärenden.

Ordföranden bestämmer när under ett sammanträde ett ärende ska behandlas som inte finns med i kungörelsen. För att undvika att ärenden läggs på bordet under och innan mötet föreslås att ärenden som inte finns med i kungörelsen ska behandlas i undantagsfall.

27 §

Inlämnade motioner, interpellationer och frågor ska komma sist på dagordningen. Undantag från detta är de interpellationer som ska behandlas på samma sammanträde som de ställs.

28 §

Fullmäktige får besluta att avbryta handläggningen av ett ärende under ett sammanträde för att återuppta det senare under sammanträdet.

Yttranderätt och medverkan

Yttranderätt vid sammanträdena

29 §

Rätt att delta i överläggningen har

- ordföranden och vice ordförandena i en nämnd eller en gemensam nämnd vid behandling av ett ärende där nämndens verksamhetsområde berörs.
- ordföranden och vice ordförandena i en fullmäktigeberedning, när fullmäktige behandlar ett ärende som beredningen har handlagt.
- ordföranden i en nämnd eller i en fullmäktigeberedning eller någon annan som besvarar en interpellation eller en fråga när överläggning hålls med anledning av svaret.
- styrelsens ordförande eller vice ordförande i ett sådant företag som avses 5 kap 39-41, när fullmäktige behandlar ett ärende som berör förhållandena i företaget.
- ersättare som inte tjänstgör under ett sammanträde får yttra sig när fullmäktige behandlar interpellationer och motioner som ersättaren själv lämnat in.

Revisorernas yttranderätt

30 §

Kommunens revisorer och deras sakkunniga får delta i överläggningen när fullmäktige behandlar revisionsberättelsen och årsredovisningen.

Revisorerna får också delta i överläggningen när fullmäktige behandlar ett ärende som rör revisorernas granskning eller egen förvaltning.

Övrig yttranderätt och föredragning av ärenden

31 §

Ordföranden låter efter samråd med vice ordförandena i den utsträckning som behövs kalla ordförandena och vice ordförandena i av fullmäktige tillsatta beredningar, revisorer samt anställda hos kommunen för att lämna upplysningar vid sammanträdena. Detsamma gäller utomstående sakkunniga.

Samtliga ordförande och vice ordförande i nämnder och helägda kommunala bolag ska alltid kallas till fullmäktiges sammanträden för att kunna informera ledamöterna eller svara på frågor - särskilt under allmänhetens frågestund.

Om fullmäktige inte beslutar annat, bestämmer ordföranden efter samråd med vice ordförandena i vilken utsträckning de som kallas för att lämna upplysningar under ett sammanträde får yttra sig under överläggningarna.

32 §

Kommundirektören får delta i överläggningen i alla ärenden för att lämna sakupplysningar.

Fullmäktiges sekreterare får yttra sig om lagligheten av det som förekommer vid sammanträdena.

Ordningsfrågor

Talarordning och ordningen vid sammanträdena

33 §

Den som har rätt att delta i fullmäktiges överläggningar får ordet i den ordning som vederbörande anmält sig och blivit uppropad.

Ordförande får ge talare ordet för replik. Replik kan endast begäras under ett anförande och bryter ordinarie talarlista. Repliken ska innehålla en sakupplysning eller rättelse med anledning av närmast föregående anförande. Replik medges till ledamöter som har deltagit i debatten eller en ledamot som är direkt omnämnd eller angripen i anförandet. Gruppledare och kommunalråd kan också medges replik som partiföreträdare om partiet i fråga omnämns.

Inlägg i ärende bör göras från talarstolen. För att praktiskt underlätta debatten ska fullmäktiges sessionssal vara utrustad med två talarstolar och en mobil mikrofon.

Skulle någon i sitt yttrande avlägsna sig från ämnet och inte efter tillsägelse av ordföranden rättar sig får ordföranden ta ifrån honom eller henne ordet. I övrigt får ingen avbryta talare under anförande.

Ordföranden kan avvisa den som uppträder störande och ej rättar sig efter tillsägelse.

Uppstår oordning som ordföranden inte kan avstyra, får ordföranden ajournera eller upplösa sammanträdet.

Hur ärenden avgörs

Yrkanden

34 §

När fullmäktige förklarat överläggningen i ett ärende avslutad, går ordföranden igenom de yrkanden som framställts under överläggningen för att kontrollera att de uppfattats rätt.

Ordföranden befäster genomgången med ett klubbslag. Därefter får inte något yrkande ändras eller återtas, om inte fullmäktige enhälligt beslutar att medge detta enhälligt.

Om ordföranden anser det behövt ska ledamot som framställt ett yrkande lämna in detta skriftligt.

Deltagande i beslut

35 §

Ledamot som avser att avstå från att delta i ett beslut ska anmäla detta till ordföranden innan beslutet fattas.

En ledamot som inte har gjort sådan anmälan anses ha deltagit i beslutet, om fullmäktige fattar beslutet med acklamation.

Omröstningar

36 §

Vid omröstningar biträds ordföranden av justeringsledamöterna.

Omröstningarna genomförs genom upprop enligt uppropslistan.

Sedan omröstningen avslutats befäster ordföranden detta med ett klubbslag. Därefter får ingen ledamot avge sin röst. Inte heller får någon ledamot ändra eller återta en avgiven röst efter klubbslaget.

Om oenighet uppstår om resultatet av öppen omröstning ska en ny omröstning genomföras omedelbart.

Valsedel

37 §

En valsedel som avlämnas vid slutet omröstning ska uppta så många namn som valet avser samt vara omärkt, enkel och slutet.

En valsedel är ogiltig om

- den upptar namnet på någon som inte är valbar
- den upptar fler namn eller färre namn än det antal personer som ska väljas.
- den upptar ett namn som inte klart utvisar vem som avses.

Det nu sagda gäller inte vid val som sker med tillämpning av proportionellt valsätt. För sådana val gäller särskilda lagföreskrifter.

Initiativrätt i fullmäktige

Nämndinitiativ

38 §

En nämnd får väcka ärende i fullmäktige och det kallas då nämndinitiativ.

Nämndinitiativet:

- ska vara skriftligt
- får inte ta upp ämnen av olika slag
- väcks genom att den ges in till kommunledningskontoret, eller vid sammanträde med fullmäktige.

Ett nämndinitiativ ska avse ett ärende som faller inom nämndens och fullmäktiges kompetens.

Motioner

39 §

En motion

- ska vara skriftlig och läggs av en ledamot eller tjänstgörande ersättare
- får inte ta upp ämnen av olika slag.
- ~~väcks genom~~ **lämnas in till diariet**, kommunledningskontoret eller vid ett sammanträde med fullmäktige. **Lämnas den in innan fullmäktigepresidiets sammanträde kungörs motionen som att den kommer att behandlas i kommande sammanträde. Motionen skickas med kungörelsen så att ledamöter och ersättare tagit del av den innan den behandlas.**
- **Lämnas motionen in efter att kungörelsen och handlingarna gått ut behandlas den istället vid nästa fullmäktigesammanträde.**

En ersättare får väcka en motion bara när ersättaren tjänstgör som ledamot vid ett sammanträde.

Kommunstyrelsen ska på fullmäktiges oktobersammanträde redovisa de motioner som inte beretts färdigt.

Revisionsinitiativ

40 §

Revisorerna får väcka ärende i fullmäktige och kallas då revisionsinitiativ.

Revisionsinitiativet

- ska vara skriftligt och undertecknat av en eller flera revisorer.
- får inte ta upp ämnen av olika slag.
- väcks genom att den ges in till kommunledningskontoret, eller vid sammanträde med fullmäktige.

Ett revisionsinitiativ skall avse ett ärende som gäller förvaltning som har samband med revisorsuppdraget eller om ärendet gäller granskning.

Beredningsinitiativ

41 §

En fullmäktigeberedning får väcka ärende i fullmäktige om fullmäktige föreskrivit det. Ärendet kallas då beredningsinitiativ.

Beredningsinitiativet:

- ska vara skriftligt.
- får inte ta upp ämnen av olika slag.
- väcks genom att den ges in till kommunledningskontoret, eller vid sammanträde med fullmäktige.

Bolagsinitiativ

42 §

Styrelsen i ett kommunalt bolag får väcka ärende i fullmäktige om sådana ärenden som bolaget är skyldigt att se till att fullmäktige får ta ställning till.

Ärendet kallas då bolagsinitiativ.

Bolagsinitiativet

- ska vara skriftligt.
- får inte ta upp ämnen av olika slag.
- väcks genom att den ges in till kommunledningskontoret, eller vid sammanträde med fullmäktige.

Interpellationer och frågestund

Interpellationer

43 §

En interpellation ska

- vara skriftlig, daterad och undertecknad.
- lämnas till kommunledningskontoret eller vid sammanträde med fullmäktige.
- ställas till ordförande eller vice ordförande i nämnd, styrelse, fullmäktige eller bolag eller kommunalråd eller oppositionsråd.

En ersättare får lämna in en interpellation under ett sammanträde, om ersättaren tjänstgör som ledamot vid sammanträdet

Interpellation bör besvaras vid det sammanträde som följer efter det då interpellationen framställdes.

En interpellation ~~kan~~ behandlas **på två följande sätt:**

- ~~Lämnas den in efter fullmäktiges sammanträde, men innan fullmäktigepresidiets sammanträde kungörs interpellationen som att den kommer att ställas och besvaras vid samma kommande sammanträde under förutsättning att fullmäktige beslutar att den får ställas. Interpellationen skickas med kungörelsen så att ledamöter och ersättare tagit del av interpellationen innan den ställs. Om en ersättare lämnar in en interpellation på detta sätt får den behandlas endast om ersättaren också tjänstgör på sammanträdet.~~
- **Lämnas interpellationen in efter att kungörelsen och handlingarna gått ut ställs och besvaras interpellationen istället vid nästa fullmäktigesammanträde.**
- ~~Lämnas den in efter fullmäktigepresidiets sammanträde, eller i samband med sammanträdet, ställs den på det fullmäktige som är närmast i tid och svar ges vid sammanträdet därefter.~~

Svar på interpellation ska vara skriftligt. Interpellanten ska få ta del av svaret senast kl. 12.00 vardagen före sammanträdesdagen. Övriga ledamöter delges interpellationssvaret på förmiddagen samma dag som fullmäktige sammanträder.

Uppgift om att interpellation kommer att besvaras ska tas in i kungörelsen till sammanträdet.

Om interpellationen avser förhållanden i ett hel- eller delägda kommunala bolag, får den ordförande till vilken interpellationen ställts, överlämna till en av fullmäktige utsedd ledamot i bolagets styrelse att besvara interpellationen.

En interpellation får besvaras även om mindre än hälften av ledamöterna är närvarande.

Interpellationsdebatten inleds av den som ska besvara interpellationen. Därefter får interpellanten ordet och därefter är ordet fritt.

Ledamöternas frågestund

44 §

På fullmäktiges dagordning finns som regel en punkt benämnd ”korta frågor-korta svar”. Detta avser frågor som kan besvaras ytterst kortfattat och ska röra dagsaktuella frågor. Frågorna får inte föranleda någon debatt.

Frågorna, som ställs muntligen av ledamöterna, får ställas till alla ledamöter i fullmäktige. Frågorna får också ställas till ordföranden eller vice ordföranden i en nämnd, fullmäktigeberedning eller bolag samt till ordföranden eller vice ordföranden i kommunstyrelsens utskott.

Punkten ska läggas näst sist på dagordningen, före tillkommande motioner, medborgarförslag, interpellationer och frågor.

Frågor

45 §

En fråga ska

- vara skriftlig och undertecknad av en ledamot
- ges in till kommunledningskontoret senast kl. 12.00 vardagen före det sammanträde vid vilket frågan avses ställas.
- ha ett bestämt innehåll, och ska kunna besvaras med ett ja eller ett nej.

Det ska tydligt framgå vem frågan riktas till.

Svaret behöver inte vara skriftligt och frågan bör besvaras vid samma sammanträde som den ställts.

När en fråga besvaras, får bara den som ställer frågan och den som svarar delta i överläggningen.

En fråga får besvaras även om mindre än hälften av ledamöterna är närvarande.

Beredning

Beredning av ärende

46 §

Om inte fullmäktige beslutar annat, avgör kommunstyrelsen hur de ärenden som fullmäktige ska behandla bereds.

47 §

Fullmäktiges presidium och partiernas gruppledare skall som ett led i ärendeberedningen träffas minst två gånger per år. Fullmäktiges ordförande sammankallar gruppen i samråd med presidiet.

Beredning av revisorernas budget

48 §

Fullmäktiges presidium bereder revisorenas budget.

49 §

Fullmäktiges presidium ska årligen sammanträda med revisionen för att följa upp budgeten och revisionens arbete.

Nämndernas och bolagens ansvar inför fullmäktige

Återredovisning från nämnderna

50 §

Nämnderna ansvarar för sin verksamhet inför fullmäktige. Varje nämnd skall lämna redovisning till fullmäktige två gånger per år om hur de har fullgjort de uppdrag som fullmäktige har lämnat till dem.

Fullmäktiges ordförande gör i början av året en turordningsplan för nämndernas återredovisning som skickas till nämnderna.

Är uppdragen ej fullgjorda skall redovisning lämnas om ärendenas status. Nämnderna skall även lämna information om ärendelista för vår och höst samt arbetsplan för kommande period.

Efter redovisningen kan fullmäktiges ledamöter och tjänstgörande ersättare ställa frågor till ordförandena i kommunstyrelsen och i övriga nämnder.

Avrapportering från de kommunala helägda bolagen

51 §

Avrapportering från de kommunala helägda bolagen skall göras i samband med behandlingen av bolagets årsredovisning på våren samt på hösten, efter samråd med respektive bolag.

Avrapportering skall lämnas angående bolagets allmänna läge och resultat samt information om sådana ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt som fullmäktige har möjlighet att ta ställning till.

E-förslag

52 §

Ett e-förslag är en möjlighet för folkbokförda i Härnösands kommun att lämna förslag om förändring/utveckling till kommunen.

När ett förslag har skickats in granskas det. Granskning sker på vardagar under kontorstid. Ett godkänt förslag publiceras på Härnösands kommuns hemsida inom 5 vardagar.

Följande anledningar gör att ett förslag inte godkänns:

- E-förslaget bryter mot svensk lag, är diskriminerande eller på andra sätt olämpligt.
- E-förslaget handlar om lagar och regler som riksdagen eller regionen beslutar om och ligger därför utanför kommunens ansvar.
- Förslaget ligger inte på kommunens ansvar utan på en annan myndighet/ett annat verk.
- Förslaget gäller myndighetsutövning mot enskild, som till exempel bygglov eller bistånd.
- Det finns formella skäl som exempelvis en pågående parallell process, eller rättsprocess.
- Någon annan har skickat ett snarlikt förslag under de senaste 24 månaderna.
- Det har fattats ett beslut i frågan de senaste 24 månaderna.

Om förslaget inte godkänns ska förslagsställaren meddelas detta.

53 §

När ett förslag godkänts kan andra folkbokförda i Härnösands kommun rösta på förslaget under 30 dagar.

För att förslaget ska skickas vidare för politisk behandling krävs att förslaget får minst 50 röster. Uppnår förslaget 50 röster inom 30 dagar går det vidare till fullmäktiges presidium som fördelar ut förslaget till lämplig beslutsinstans för beredning och beslut.

Prövning av frågan om anmärkning och ansvarsfrihet

54 §

Presidiet bereder frågor och ärenden om ansvarsfrihet och anmärkning.

Presidiet och fullmäktiges revisorer skall träffas minst två gånger per år, varav minst en gång inför ansvarsfrihetsprövningen.

Vid prövning av frågan om anmärkning och ansvarsfrihet behöver fullmäktige inte motivera sitt beslut om revisionsberättelsen ej innehåller några kritiska synpunkter, bedömningar eller framställningar och fullmäktige gör samma bedömning som revisorerna och beslutar bevilja ansvarsfrihet. Det får heller inte ha framförts några kritiska synpunkter och förslag från fullmäktiges ledamöter vid behandlingen av ärendet.

Att motivera ett beslut i frågan om anmärkning och ansvarsfrihet innebär att tydligt redovisa vilka omständigheter som legat till grund för fullmäktiges beslut. Motiveringen skall formuleras självständigt av fullmäktige utifrån förslag av beredande organ.

Om en enskild fullmäktigeledamot vill framföra kritiska synpunkter eller lägga yrkanden i ansvarsfrågan under fullmäktigesammanträdet skall ledamoten själv skriftligen presentera sitt förslag till beslutsmotivering.

Fullmäktige behandlar i fråga om anmärkning och ansvarsfrihet varje nämnd, styrelse, beredning eller enskilda förtroendevalda i sådana organ, för sig.

Ledamöter som är föremål för prövning får ej delta i fullmäktigebeslut som gäller sig själv eller det organ man tillhör.

Vid behov bereder ålderspresidenten frågor och ärenden om ansvarsfrihet och anmärkning.

Allmänhetens frågestund

55 §

Allmänhetens frågestund får ske i samband med fullmäktiges sammanträden om tid kan medges.

Under allmänhetens frågestund äger alla fullmäktiges ledamöter och tjänstgörande ersättare rätten att svara på de ställda frågorna. Ingen debatt ska ske i samband med besvarande av frågorna utan endast svar på frågan får avges.

Därutöver skall allmänheten beredas tillfälle att ställa frågor vid de sammanträden när fullmäktige behandlar årsredovisningen och när fullmäktige behandlar budgeten.

I kungörelsen till dessa sammanträden skall anges att allmänhetens frågestund skall förekomma samt information om hur frågor kan skickas in.

Rätt att delta vid allmänhetens frågestund tillkommer den som är folkbokförd i Härnösands kommun.

Fråga ska lämnas in skriftligt och läses då upp av fullmäktiges ordförande. Frågor ska vara inlämnade senast kl. 12.00 sista vardagen innan sammanträdet.

Skriftlig fråga i samband med allmänhetens frågestund skall innehålla uppgift om namn och adress.

Frågor får inte ställas i ärenden som rör myndighetsutövning mot enskild eller i ärenden som faller utanför den kommunala kompetensen. Har liknande fråga ställs och besvarats under de senaste 3 sammanträdena får fullmäktiges ordförande besluta att den inte ska besvaras igen.

Fullmäktiges ordförande avgör om en fråga får ställas eller inte.

Vid de sammanträden allmänhetens frågestund hålls inleds sammanträdet med allmänhetens frågestund. Fullmäktiges ordförande bestämmer efter samråd med fullmäktiges presidium hur frågestunden skall genomföras och låter kalla de förtroendevalda eller anställda hos kommunen som behövs för att lämna upplysningar under frågestunden.

Fullmäktige får besluta om ytterligare regler för allmänhetens frågestund.

Fullmäktigeberedningar

Tillfälliga fullmäktigeberedningar

56 §

Fullmäktige får vid behov tillsätta en eller flera särskilda fullmäktigeberedningar för beredning av visst ärende eller behandling av fråga som ej enligt kommunallagen ankommer på annan.

Fullmäktigeberedning kan bestå av en eller flera personer som utses på samma sätt som övriga förtroendevalda.

Fullmäktigeberedning ska följa den verksamhet som tillhör det uppgiftsområde för vilket den tillsatts och får hos fullmäktige göra de framställningar och väcka de ärenden som den finner påkallade.

Fullmäktige bestämmer före valet av beredningen mandattiden samt antalet ledamöter och ersättare och utser ordförande och vice ordförande för samma tid som de blivit valda till ledamöter i beredningen.

Fullmäktigeberedningen äger att från nämnder/styrelser och anställda få upplysningar och yttranden som behövs för att beredningen ska kunna fullgöra sin uppgift.

För fullmäktigeberedning gäller av fullmäktige antagna reglemente för styrelser och nämnder samt vad som i kommunallagen är föreskrivet om beslutförhet, offentlighet och protokoll för nämnder.

Innan ett ärende från fullmäktigeberedning behandlas i fullmäktige ges kommunstyrelsen möjlighet att uttala sig i ärendet.

Valberedning

57 §

På det första sammanträdet med nyvalda fullmäktige väljer fullmäktige en valberedning för den löpande mandatperioden.

Valberedningen består av fullmäktiges ordförande, förste och andre vice ordförande, samt en ledamot från varje parti i fullmäktige som inte är representerat genom någon av ordförandena. Dock högst en representant från varje parti. Inga ersättare utses

Valberedningen bestämmer själv sina arbetsformer.

Presidieberedning

58 §

Kommunfullmäktiges presidium har förutom att leda fullmäktiges arbete följande uppgifter:

- planera fullmäktiges sammanträde och besluta om verksamheter i anslutning till sammanträdena såsom temadebatter, information och frågestunder,
- planera och genomföra kompetensutveckling för fullmäktiges ledamöter och ersättare,
- aktivt verka för att informera media om fullmäktige och fullmäktiges verksamhet,

- fungera som valberedning varvid presidiet utökas så att minst en ledamot från varje i fullmäktige representerat parti ingår,
- budgetfrågor för kommunfullmäktiges ansvarsområde, samt
- ansvara för kommunens internationella kontakter, samt
- ansvara för kommunens deltagande i publika evenemang så som nationaldagen och privilegiedagen.

Vid presidiets sammanträden förs protokoll.

Protokollet och dess expediering

Sekreterare

59 §

Sekreterare hos kommunfullmäktige och i presidieberedningen utses av kommunledningskontoret efter samråd med ordföranden.

Protokoll och justering av protokollet

60 §

Ordföranden bestämmer tiden och platsen för justeringen av protokollet från sammanträdet. Sedan uppropet har förrättats enligt 23 §, väljer fullmäktige två ledamöter att tillsammans med ordföranden justera protokollet från sammanträdet och att i förekommande fall biträda ordföranden vid röstsammanräkningar.

Om också förste eller andre vice ordförandena fungerat som ordförande vid del av sammanträdet, justerar varje ordförande de paragrafer i protokollet som redovisar respektives delar.

Om fullmäktige beslutar att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart, ska innehållet i paragrafen redovisas skriftligt innan fullmäktige förklarar den justerad.

Reservation

61 §

Om ledamot reserverat sig mot ett beslut och vill motivera reservationen ska ledamoten göra detta skriftligt. Reservationen biläggs protokollet.

Den skriftligt motiverade reservationen skall lämnas till sekreteraren före den tidpunkt som fastställts för justering av protokollet.

Expediering m.m.

62 §

När fullmäktiges protokoll blivit justerat ska kopia av detta tillställas revisorerna. Utdrag av protokollet ska tillställas de nämnder/styrelser, andra kommunala organ och personer som berörs av besluten i protokollet.

Expediering av beslut skall i normalfallet ske elektroniskt. Endast i det fall där mottagaren uttryckligen önskar det skall beslutet skickas per post.

Undertecknande av skrivelser m.m

63 §

Utgående skrivelser och andra handlingar från fullmäktige undertecknas, om ej fullmäktige beslutat annat, av ordföranden med kontrasignation av kommundirektören.

Arbetsordning för kommunfullmäktige 2023-2026

Dokumentnamn	Arbetsordning för kommunfullmäktige	Dokumenttyp Styrdokument	
Fastställd/upprättad av	Kommunfullmäktige	Datum 2023-12-18	Diarienummer 2022-358
Dokumentansvarig/processägare	Kommunfullmäktiges presidium	Version 1.1	Senast reviderad Giltig t o m 2026-12-31
Dokumentinformation	Bestämmelser för fullmäktiges arbete, utöver det som regleras i lag		
Dokumentet gäller för	Kommunfullmäktige		
Annan information			

Innehåll

Ledamöter och ordförandeskap	4
Antalet ledamöter	4
Mandattider	4
Presidium	4
Gruppledare	4
Kommunalråd	5
Tid och plats för sammanträden	6
Kungörelse	7
Förlängning av sammanträde och fortsatt sammanträde ...	8
Ärenden och utskick av handlingar	9
Ärenden	9
Handlingar	9
Placeringsordning	10
Ersättnars tjänstgöring	11
Anmälan av hinder för tjänstgöring och inkallande av ersättare	11
Handläggning av ärenden	12
Upprop	12
Protokollsjusterare	12
Turordning för handläggning av ärenden	12
Yttranderätt och medverkan	14
Yttranderätt vid sammanträdena	14
Revisoreernas yttranderätt	14
Övrig yttranderätt och föredragning av ärenden	14
Ordningsfrågor	15
Talarordning och ordningen vid sammanträdena	15
Hur ärenden avgörs	16
Yrkanden	16
Deltagande i beslut	16
Omröstningar	16
Valsedel	16
Initiativrätt i fullmäktige	17
Nämndinitiativ	17
Motioner	17
Revisionsinitiativ	17
Beredningsinitiativ	18
Bolagsinitiativ	18
Interpellationer och frågestund	19
Interpellationer	19
Ledamöternas frågestund	19
Frågor	20

Beredning	21
Beredning av ärende	21
Beredning av revisorernas budget	21
Nämndernas och bolagens ansvar inför fullmäktige	22
Återredovisning från nämnderna	22
Avrapportering från de kommunala helägda bolagen	22
E-förslag	23
Prövning av frågan om anmärkning och ansvarsfrihet	24
Allmänhetens frågestund	25
Fullmäktigeberedningar	26
Tillfälliga fullmäktigeberedningar	26
Valberedning	26
Presidieberedning	26
Protokollet och dess expediering	28
Sekreterare	28
Protokoll och justering av protokollet	28
Reservation	28
Expediering m.m.	28
Undertecknande av skrivelser m.m	28

Ledamöter och ordförandeskap

Antalet ledamöter

1 §

Fullmäktige har 43 ledamöter. Antalet ersättare regleras av bestämmelserna i vallagen.

Mandattider

2 §

Ledamöterna och ersättarna i fullmäktige väljs för fyra år räknat från och med 15 oktober valåret.

Presidium

3 §

De år då val av fullmäktige har ägt rum i hela landet, väljer fullmäktige bland ledamöterna en ordförande samt en förste och andre vice ordförande som tillsammans utgör fullmäktiges presidium. Val till presidiet ska förrättas på ett sammanträde som hålls före december månads utgång.

Vid valet bestämmer fullmäktige tiden för uppdraget.

4 §

Till dess presidieval förrättats, fullgör den som varit ledamot längst tid (ålderspresident) ordförandes uppgifter. Om två eller fler ledamöter har lika lång uppdragstid i fullmäktige tjänstgör den till levnadsåldern äldste av dem.

5 §

Om ordföranden eller någon av vice ordförandena avgår som ledamot eller från sin presidiepost, bör fullmäktige så snart det kan ske välja en annan ledamot ~~att~~ för återstoden av mandatperioden för den som avgått.

6 §

Om samtliga i presidiet är hindrade att fullgöra uppdraget fullgör ålderspresidenten ordförandes uppgifter.

Gruppledare

7 §

Varje parti har rätt att bland sina ordinarie ledamöter utse en gruppledare för sin fullmäktigegrupp. Arvodering utgår enligt ”Reglemente för ekonomiska ersättningar och ledigheter för förtroendevalda 2023-2026.

I gruppledarens uppdrag ingår att hålla sig allmänt informerad om den kommunala verksamheten inklusive de kommunala bolagen och ansvara för att informationen vidarebefordras till egna representanter i nämnder och styrelser samt den egna partiorganisationen. I uppdraget ingår även arbetet med kommunens ekonomi.

I gruppledarens arvode ingår:

- Ansvar för närvaro och inkallande av ersättare till fullmäktiges sammanträden
- Gruppledarträffar med fullmäktiges presidium minst två gånger årligen.

- Budgetberedningar inför budgetarbete

Kommunalråd

8 §

Benämning av förtroendevald som fullgör sitt uppdrag med en arvoderingsgrad på heltid eller betydande del av heltid hanteras i enlighet med Kommunallagen 4e kapitlet 2a§

9 §

Kommunalråd får tidigast väljas av kommunfullmäktige vid första sammanträdet efter det att val av fullmäktige har hållits i hela landet.

Tid och plats för sammanträden

10 §

Fullmäktige bestämmer för varje år antal ordinarie sammanträden samt tid för dessa.

11 §

Fullmäktige sammanträder normalt i Sessionssalen, rådhuset. I samband med beslut om fastställande av sammanträdesdagar för det kommande året kan fullmäktige besluta att ett eller flera sammanträden ska hållas på annan plats/platser. Därutöver kan ordföranden efter samråd med presidiet för särskilt fall bestämma annan sammanträdesplats samt om sammanträde ska genomföras på distans.

12 §

De år då val av fullmäktige äger rum i hela landet, sammanträder nyvalda fullmäktige första gången under andra halvan av oktober. Ålderspresidenten bestämmer dag och tid för sammanträdet efter samråd med kommunstyrelsens ordförande.

13 §

Om det föreligger särskilda skäl får ordföranden efter samråd med presidiet ställa in sammanträde eller ändra dag eller tid för sammanträdet.

Om ordföranden beslutar att sammanträde ska ställas in eller att dagen eller tiden för ett sammanträde ska ändras, ska på ordförandes ansvar ledamöter och ersättare snarast underrättas om beslutet. Uppgift härom ska snarast och minst en vecka före den bestämda sammanträdesdagen anslås på kommunens digitala anslagstavla.

Kungörelse

14 §

Kungörelse av sammanträde anslås på kommunens digitala anslagstavla.

Förlängning av sammanträde och fortsatt sammanträde

15 §

Om fullmäktige inte hinner slutföra sammanträde på utsatt dag, kan fullmäktige besluta att förlänga sammanträdet.

Fullmäktige kan också besluta att avbryta sammanträdet och att hålla fortsatt sammanträde en senare dag för att behandla återstående ärenden. I sådant fall beslutar fullmäktige genast när och var sammanträdet ska fortsätta.

Om fullmäktige beslutar att hålla fortsatt sammanträde, låter ordföranden utfärda kungörelse om det fortsatta sammanträdet på vanligt sätt.

Om sammanträdet ska fortsätta inom en vecka behöver någon kungörelse inte utfärdas. I sådant fall låter ordföranden underrätta ledamöter och ersättare, som inte är närvarande när sammanträdet avbryts, om tid och plats för det fortsatta sammanträdet.

Ärenden och utskick av handlingar

Ärenden

16 §

Presidiet bestämmer när fullmäktige ska behandla ett ärende om inget annat följer av lag.

Handlingar

17 §

Kommunstyrelsen, övriga nämnders och beredningars förslag till beslut eller yttranden, i de ärenden som tagits in i kungörelsen, ska skickas till varje ledamot och ersättare före sammanträdet.

Ordförande bestämmer i vilken omfattning övriga handlingar i ett ärende ska skickas till ledamöter och ersättare före sammanträdet.

Kungörelse med tillhörande handlingar skickas via det digitala ärendehanteringssystemet. Vid synnerliga skäl kan handlingarna skickas på annat sätt.

Handlingar i varje ärende bör finnas tillgängliga för allmänheten på kommunens hemsida.

Inlämnade interpellationer och frågor ska skickas till samtliga ledamöter och ersättare före det sammanträde vid vilket de avses bli ställda. För svar på interpellationer gäller det som framgår av § 43

Placeringsordning

18 §

Ordföranden bestämmer efter samråd med vice ordförandena placeringsordningen för fullmäktiges ledamöter, ersättare och andra som deltar i fullmäktiges sammanträden. Ersättare, som tjänstgör i stället för presidieledamot, intar särskilt anvisad plats. Ersättare som tjänstgör i stället för aman än presidieledamot intar ledamotens plats.

Ersättarnas tjänstgöring

Anmälan av hinder för tjänstgöring och inkallande av ersättare

19 §

Ledamot eller ersättare som inte kan delta i sammanträde eller del av ett sammanträde ska snarast anmäla detta till det egna partiets gruppledare i fullmäktige. Gruppledaren kallar då ersättare i den vid valtillfället fastställda turordningen.

Partierna ansvarar för att ersättare kallas in.

20 §

Ordföranden bestämmer när en ledamot eller en ersättare ska träda in och tjänstgöra under pågående sammanträde. Endast om det föreligger särskilda skäl får inträde ske under pågående handläggning av ett ärende.

21 §

Ledamot eller tjänstgörande ersättare får ej annat än tillfälligtvis lämna sammanträdet utan att anmäla detta till ordföranden eller sekreteraren.

Ledamot är skyldig att anmäla till sekreteraren om ledamoten avbryter sin tjänstgöring. Detta ska ske skriftligt.

22 §

Det som sagt om ledamot i 19-21 §§ gäller också för ersättare som kallas till tjänstgöring.

Handläggning av ärenden

Upprop

23 §

Vid sammanträdet början registreras närvaro genom det digitala närvarosystemet.

Närvaro registreras även i början av ny sammanträdesdag, vid fortsatt sammanträde och när ordföranden anser att det behövs. Närvaron fastslås med ett klubbslag.

24 §

En närvarolista som visar ledamöter och tjänstgörande ersättare samt övriga närvarande ersättare ska finnas tillgänglig under sammanträdet.

Ledamot eller ersättare som infinder sig till sammanträdet efter det att uppropet avslutats, ska anmäla sig hos ordföranden eller sekreteraren, varefter ordföranden avgör om närvaron ska tillkännages.

Protokollsjusterare

25 §

Ordföranden bestämmer tiden och platsen för justeringen av protokollet från sammanträdet.

Sedan uppropet har förrättats enligt 23 §, väljer fullmäktige två ledamöter att tillsammans med ordföranden justera protokollet från sammanträdet och att i förekommande fall biträda ordföranden vid röstsammanräkningar.

Om också förste eller andre vice ordförandena fungerat som ordförande vid del av sammanträdet, justerar varje ordförande de paragrafer i protokollet som redovisar respektives delar.

Om fullmäktige beslutar att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart, ska innehållet i paragrafen redovisas skriftligt innan fullmäktige förklarar den justerad.

Turordning för handläggning av ärenden

26 §

Fullmäktige behandlar ärendena i den ordning som de tagits upp i kungörelsen.

Fullmäktige kan besluta om ändrad turordning för ett eller flera ärenden.

Ordföranden bestämmer när under ett sammanträde ett ärende ska behandlas som inte finns med i kungörelsen. För att undvika att ärenden läggs på bordet under och innan mötet föreslås att ärenden som inte finns med i kungörelsen ska behandlas i undantagsfall.

27 §

Inlämnade motioner, interpellationer och frågor ska komma sist på dagordningen. Undantag från detta är de interpellationer som ska behandlas på samma sammanträde som de ställs.

28 §

Fullmäktige får besluta att avbryta handläggningen av ett ärende under ett sammanträde för att återuppta det senare under sammanträdet.

Yttranderätt och medverkan

Yttranderätt vid sammanträdena

29 §

Rätt att delta i överläggningen har

- ordföranden och vice ordförandena i en nämnd eller en gemensam nämnd vid behandling av ett ärende där nämndens verksamhetsområde berörs.
- ordföranden och vice ordförandena i en fullmäktigeberedning, när fullmäktige behandlar ett ärende som beredningen har handlagt.
- ordföranden i en nämnd eller i en fullmäktigeberedning eller någon annan som besvarar en interpellation eller en fråga när överläggning hålls med anledning av svaret.
- styrelsens ordförande eller vice ordförande i ett sådant företag som avses 5 kap 39-41, när fullmäktige behandlar ett ärende som berör förhållandena i företaget.
- ersättare som inte tjänstgör under ett sammanträde får yttra sig när fullmäktige behandlar interpellationer och motioner som ersättaren själv lämnat in.

Revisorernas yttranderätt

30 §

Kommunens revisorer och deras sakkunniga får delta i överläggningen när fullmäktige behandlar revisionsberättelsen och årsredovisningen.

Revisorerna får också delta i överläggningen när fullmäktige behandlar ett ärende som rör revisorernas granskning eller egen förvaltning.

Övrig yttranderätt och föredragning av ärenden

31 §

Ordföranden låter efter samråd med vice ordförandena i den utsträckning som behövs kalla ordförandena och vice ordförandena i av fullmäktige tillsatta beredningar, revisorer samt anställda hos kommunen för att lämna upplysningar vid sammanträdena. Detsamma gäller utomstående sakkunniga.

Samtliga ordförande och vice ordförande i nämnder och helägda kommunala bolag ska alltid kallas till fullmäktiges sammanträden för att kunna informera ledamöterna eller svara på frågor - särskilt under allmänhetens frågestund.

Om fullmäktige inte beslutar annat, bestämmer ordföranden efter samråd med vice ordförandena i vilken utsträckning de som kallas för att lämna upplysningar under ett sammanträde får yttra sig under överläggningarna.

32 §

Kommundirektören får delta i överläggningen i alla ärenden för att lämna sakupplysningar.

Fullmäktiges sekreterare får yttra sig om lagligheten av det som förekommer vid sammanträdena.

Ordningsfrågor

Talarordning och ordningen vid sammanträdena

33 §

Den som har rätt att delta i fullmäktiges överläggningar får ordet i den ordning som vederbörande anmält sig och blivit uppropad.

Ordförande får ge talare ordet för replik. Replik kan endast begäras under ett anförande och bryter ordinarie talarlista. Repliken ska innehålla en sakupplysning eller rättelse med anledning av närmast föregående anförande. Replik medges till ledamöter som har deltagit i debatten eller en ledamot som är direkt omnämnd eller angripen i anförandet. Gruppledare och kommunalråd kan också medges replik som partiföreträdare om partiet i fråga omnämns.

Inlägg i ärende bör göras från talarstolen. För att praktiskt underlätta debatten ska fullmäktiges sessionssal vara utrustad med två talarstolar och en mobil mikrofon.

Skulle någon i sitt yttrande avlägsna sig från ämnet och inte efter tillsägelse av ordföranden rättar sig får ordföranden ta ifrån honom eller henne ordet. I övrigt får ingen avbryta talare under anförande.

Ordföranden kan avvisa den som uppträder störande och ej rättar sig efter tillsägelse.

Uppstår oordning som ordföranden inte kan avstyra, får ordföranden ajournera eller upplösa sammanträdet.

Hur ärenden avgörs

Yrkanden

34 §

När fullmäktige förklarat överläggningen i ett ärende avslutad, går ordföranden igenom de yrkanden som framställts under överläggningen för att kontrollera att de uppfattats rätt.

Ordföranden befäster genomgången med ett klubbslag. Därefter får inte något yrkande ändras eller återtas, om inte fullmäktige enhälligt beslutar att medge detta enhälligt.

Om ordföranden anser det behövt ska ledamot som framställt ett yrkande lämna in detta skriftligt.

Deltagande i beslut

35 §

Ledamot som avser att avstå från att delta i ett beslut ska anmäla detta till ordföranden innan beslutet fattas.

En ledamot som inte har gjort sådan anmälan anses ha deltagit i beslutet, om fullmäktige fattar beslutet med acklamation.

Omröstningar

36 §

Vid omröstningar biträds ordföranden av justeringsledamöterna.

Omröstningarna genomförs genom upprop enligt uppropslistan.

Sedan omröstningen avslutats befäster ordföranden detta med ett klubbslag. Därefter får ingen ledamot avge sin röst. Inte heller får någon ledamot ändra eller återta en avgiven röst efter klubbslaget.

Om oenighet uppstår om resultatet av öppen omröstning ska en ny omröstning genomföras omedelbart.

Valsedel

37 §

En valsedel som avlämnas vid slutet omröstning ska uppta så många namn som valet avser samt vara omärkt, enkel och slutet.

En valsedel är ogiltig om

- den upptar namnet på någon som inte är valbar
- den upptar fler namn eller färre namn än det antal personer som ska väljas.
- den upptar ett namn som inte klart utvisar vem som avses.

Det nu sagda gäller inte vid val som sker med tillämpning av proportionellt valsätt. För sådana val gäller särskilda lagföreskrifter.

Initiativrätt i fullmäktige

Nämndinitiativ

38 §

En nämnd får väcka ärende i fullmäktige och det kallas då nämndinitiativ.

Nämndinitiativet:

- ska vara skriftligt
- får inte ta upp ämnen av olika slag
- väcks genom att den ges in till kommunledningskontoret, eller vid sammanträde med fullmäktige.

Ett nämndinitiativ ska avse ett ärende som faller inom nämndens och fullmäktiges kompetens.

Motioner

39 §

En motion

- ska vara skriftlig och läggs av en ledamot eller tjänstgörande ersättare
- får inte ta upp ämnen av olika slag.
- lämnas in till diariet, kommunledningskontoret eller vid ett sammanträde med fullmäktige. Lämnas den in innan fullmäktigepresidiets sammanträde kungörs motionen som att den kommer att behandlas i kommande sammanträde. Motionen skickas med kungörelsen så att ledamöter och ersättare tagit del av den innan den behandlas.
- Lämnas motionen in efter att kungörelsen och handlingarna gått ut behandlas den istället vid nästa fullmäktigesammanträde.

En ersättare får väcka en motion bara när ersättaren tjänstgör som ledamot vid ett sammanträde.

Kommunstyrelsen ska på fullmäktiges oktobersammanträde redovisa de motioner som inte beretts färdigt.

Revisionsinitiativ

40 §

Revisorerna får väcka ärende i fullmäktige och kallas då revisionsinitiativ.

Revisionsinitiativet

- ska vara skriftligt och undertecknat av en eller flera revisorer.
- får inte ta upp ämnen av olika slag.
- väcks genom att den ges in till kommunledningskontoret, eller vid sammanträde med fullmäktige.

Ett revisionsinitiativ skall avse ett ärende som gäller förvaltning som har samband med revisorsuppdraget eller om ärendet gäller granskning.

Beredningsinitiativ

41 §

En fullmäktigeberedning får väcka ärende i fullmäktige om fullmäktige föreskrivit det. Ärendet kallas då beredningsinitiativ.

Beredningsinitiativet:

- ska vara skriftligt.
- får inte ta upp ämnen av olika slag.
- väcks genom att den ges in till kommunledningskontoret, eller vid sammanträde med fullmäktige.

Bolagsinitiativ

42 §

Styrelsen i ett kommunalt bolag får väcka ärende i fullmäktige om sådana ärenden som bolaget är skyldigt att se till att fullmäktige får ta ställning till.

Ärendet kallas då bolagsinitiativ.

Bolagsinitiativet

- ska vara skriftligt.
- får inte ta upp ämnen av olika slag.
- väcks genom att den ges in till kommunledningskontoret, eller vid sammanträde med fullmäktige.

Interpellationer och frågestund

Interpellationer

43 §

En interpellation ska

- vara skriftlig, daterad och undertecknad.
- lämnas till kommunledningskontoret eller vid sammanträde med fullmäktige.
- ställas till ordförande eller vice ordförande i nämnd, styrelse, fullmäktige eller bolag eller kommunalråd eller oppositionsråd.

En ersättare får lämna in en interpellation under ett sammanträde, om ersättaren tjänstgör som ledamot vid sammanträdet

Interpellation bör besvaras vid det sammanträde som följer efter det då interpellationen framställdes.

En interpellation behandlas på följande sätt:

- Lämnas den in innan fullmäktigepresidiets sammanträde kungörs interpellationen som att den kommer att ställas och besvaras vid kommande sammanträde under förutsättning att fullmäktige beslutar att den får ställas. Interpellationen skickas med kungörelsen så att ledamöter och ersättare tagit del av interpellationen innan den ställs. Om en ersättare lämnar in en interpellation på detta sätt får den behandlas endast om ersättaren också tjänstgör på sammanträdet.
- Lämnas interpellationen in efter att kungörelsen och handlingarna gått ut ställs och besvaras interpellationen istället vid nästa fullmäktigesammanträde.

Svar på interpellation ska vara skriftligt. Interpellanten ska få ta del av svaret senast kl. 12.00 vardagen före sammanträdesdagen. Övriga ledamöter delges interpellationssvaret på förmiddagen samma dag som fullmäktige sammanträder.

Uppgift om att interpellation kommer att besvaras ska tas in i kungörelsen till sammanträdet.

Om interpellationen avser förhållanden i ett hel- eller delägda kommunala bolag, får den ordförande till vilken interpellationen ställts, överlämna till en av fullmäktige utsedd ledamot i bolagets styrelse att besvara interpellationen.

En interpellation får besvaras även om mindre än hälften av ledamöterna är närvarande.

Interpellationsdebatten inleds av den som ska besvara interpellationen. Därefter får interpellanten ordet och därefter är ordet fritt.

Ledamöternas frågestund

44 §

På fullmäktiges dagordning finns som regel en punkt benämnd ”korta frågor-korta svar”. Detta avser frågor som kan besvaras ytterst kortfattat och ska röra dagsaktuella frågor. Frågorna får inte föranleda någon debatt.

Frågorna, som ställs muntligen av ledamöterna, får ställas till alla ledamöter i fullmäktige. Frågorna får också ställas till ordföranden eller vice ordföranden i en nämnd, fullmäktigeberedning eller bolag samt till ordföranden eller vice ordföranden i kommunstyrelsens utskott.

Punkten ska läggas näst sist på dagordningen, före tillkommande motioner, medborgarförslag, interpellationer och frågor.

Frågor

45 §

En fråga ska

- vara skriftlig och undertecknad av en ledamot
- ges in till kommunledningskontoret senast kl. 12.00 vardagen före det sammanträde vid vilket frågan avses ställas.
- ha ett bestämt innehåll, och ska kunna besvaras med ett ja eller ett nej.

Det ska tydligt framgå vem frågan riktas till.

Svaret behöver inte vara skriftligt och frågan bör besvaras vid samma sammanträde som den ställts.

När en fråga besvaras, får bara den som ställer frågan och den som svarar delta i överläggningen.

En fråga får besvaras även om mindre än hälften av ledamöterna är närvarande.

Beredning

Beredning av ärende

46 §

Om inte fullmäktige beslutar annat, avgör kommunstyrelsen hur de ärenden som fullmäktige ska behandla bereds.

47 §

Fullmäktiges presidium och partiernas gruppledare skall som ett led i ärendeberedningen träffas minst två gånger per år. Fullmäktiges ordförande sammankallar gruppen i samråd med presidiet.

Beredning av revisorernas budget

48 §

Fullmäktiges presidium bereder revisorenas budget.

49 §

Fullmäktiges presidium ska årligen sammanträda med revisionen för att följa upp budgeten och revisionens arbete.

Nämndernas och bolagens ansvar inför fullmäktige

Återredovisning från nämnderna

50 §

Nämnderna ansvarar för sin verksamhet inför fullmäktige. Varje nämnd skall lämna redovisning till fullmäktige två gånger per år om hur de har fullgjort de uppdrag som fullmäktige har lämnat till dem.

Fullmäktiges ordförande gör i början av året en turordningsplan för nämndernas återredovisning som skickas till nämnderna.

Är uppdragen ej fullgjorda skall redovisning lämnas om ärendenas status. Nämnderna skall även lämna information om ärendelista för vår och höst samt arbetsplan för kommande period.

Efter redovisningen kan fullmäktiges ledamöter och tjänstgörande ersättare ställa frågor till ordförandena i kommunstyrelsen och i övriga nämnder.

Avrapportering från de kommunala helägda bolagen

51 §

Avrapportering från de kommunala helägda bolagen skall göras i samband med behandlingen av bolagets årsredovisning på våren samt på hösten, efter samråd med respektive bolag.

Avrapportering skall lämnas angående bolagets allmänna läge och resultat samt information om sådana ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt som fullmäktige har möjlighet att ta ställning till.

E-förslag

52 §

Ett e-förslag är en möjlighet för folkbokförda i Härnösands kommun att lämna förslag om förändring/utveckling till kommunen.

När ett förslag har skickats in granskas det. Granskning sker på vardagar under kontorstid. Ett godkänt förslag publiceras på Härnösands kommuns hemsida inom 5 vardagar.

Följande anledningar gör att ett förslag inte godkänns:

- E-förslaget bryter mot svensk lag, är diskriminerande eller på andra sätt olämpligt.
- E-förslaget handlar om lagar och regler som riksdagen eller regionen beslutar om och ligger därför utanför kommunens ansvar.
- Förslaget ligger inte på kommunens ansvar utan på en annan myndighet/ett annat verk.
- Förslaget gäller myndighetsutövning mot enskild, som till exempel bygglov eller bistånd.
- Det finns formella skäl som exempelvis en pågående parallell process, eller rättsprocess.
- Någon annan har skickat ett snarlikt förslag under de senaste 24 månaderna.
- Det har fattats ett beslut i frågan de senaste 24 månaderna.

Om förslaget inte godkänns ska förslagsställaren meddelas detta.

53 §

När ett förslag godkänts kan andra folkbokförda i Härnösands kommun rösta på förslaget under 30 dagar.

För att förslaget ska skickas vidare för politisk behandling krävs att förslaget får minst 50 röster. Uppnår förslaget 50 röster inom 30 dagar går det vidare till fullmäktiges presidium som fördelar ut förslaget till lämplig beslutsinstans för beredning och beslut.

Prövning av frågan om anmärkning och ansvarsfrihet

54 §

Presidiet bereder frågor och ärenden om ansvarsfrihet och anmärkning.

Presidiet och fullmäktiges revisorer skall träffas minst två gånger per år, varav minst en gång inför ansvarsfrihetsprövningen.

Vid prövning av frågan om anmärkning och ansvarsfrihet behöver fullmäktige inte motivera sitt beslut om revisionsberättelsen ej innehåller några kritiska synpunkter, bedömningar eller framställningar och fullmäktige gör samma bedömning som revisorerna och beslutar bevilja ansvarsfrihet. Det får heller inte ha framförts några kritiska synpunkter och förslag från fullmäktiges ledamöter vid behandlingen av ärendet.

Att motivera ett beslut i frågan om anmärkning och ansvarsfrihet innebär att tydligt redovisa vilka omständigheter som legat till grund för fullmäktiges beslut. Motiveringen skall formuleras självständigt av fullmäktige utifrån förslag av beredande organ.

Om en enskild fullmäktigeledamot vill framföra kritiska synpunkter eller lägga yrkanden i ansvarsfrågan under fullmäktigesammanträdet skall ledamoten själv skriftligen presentera sitt förslag till beslutsmotivering.

Fullmäktige behandlar i fråga om anmärkning och ansvarsfrihet varje nämnd, styrelse, beredning eller enskilda förtroendevalda i sådana organ, för sig.

Ledamöter som är föremål för prövning får ej delta i fullmäktigebeslut som gäller sig själv eller det organ man tillhör.

Vid behov bereder ålderspresidenten frågor och ärenden om ansvarsfrihet och anmärkning.

Allmänhetens frågestund

55 §

Allmänhetens frågestund får ske i samband med fullmäktiges sammanträden om tid kan medges.

Under allmänhetens frågestund äger alla fullmäktiges ledamöter och tjänstgörande ersättare rätten att svara på de ställda frågorna. Ingen debatt ska ske i samband med besvarande av frågorna utan endast svar på frågan får avges.

Därutöver skall allmänheten beredas tillfälle att ställa frågor vid de sammanträden när fullmäktige behandlar årsredovisningen och när fullmäktige behandlar budgeten.

I kungörelsen till dessa sammanträden skall anges att allmänhetens frågestund skall förekomma samt information om hur frågor kan skickas in.

Rätt att delta vid allmänhetens frågestund tillkommer den som är folkbokförd i Härnösands kommun.

Fråga ska lämnas in skriftligt och läses då upp av fullmäktiges ordförande. Frågor ska vara inlämnade senast kl. 12.00 sista vardagen innan sammanträdet.

Skriftlig fråga i samband med allmänhetens frågestund skall innehålla uppgift om namn och adress.

Frågor får inte ställas i ärenden som rör myndighetsutövning mot enskild eller i ärenden som faller utanför den kommunala kompetensen. Har liknande fråga ställs och besvarats under de senaste 3 sammanträdena får fullmäktiges ordförande besluta att den inte ska besvaras igen.

Fullmäktiges ordförande avgör om en fråga får ställas eller inte.

Vid de sammanträden allmänhetens frågestund hålls inleds sammanträdet med allmänhetens frågestund. Fullmäktiges ordförande bestämmer efter samråd med fullmäktiges presidium hur frågestunden skall genomföras och låter kalla de förtroendevalda eller anställda hos kommunen som behövs för att lämna upplysningar under frågestunden.

Fullmäktige får besluta om ytterligare regler för allmänhetens frågestund.

Fullmäktigeberedningar

Tillfälliga fullmäktigeberedningar

56 §

Fullmäktige får vid behov tillsätta en eller flera särskilda fullmäktigeberedningar för beredning av visst ärende eller behandling av fråga som ej enligt kommunallagen ankommer på annan.

Fullmäktigeberedning kan bestå av en eller flera personer som utses på samma sätt som övriga förtroendevalda.

Fullmäktigeberedning ska följa den verksamhet som tillhör det uppgiftsområde för vilket den tillsatts och får hos fullmäktige göra de framställningar och väcka de ärenden som den finner påkallade.

Fullmäktige bestämmer före valet av beredningen mandattiden samt antalet ledamöter och ersättare och utser ordförande och vice ordförande för samma tid som de blivit valda till ledamöter i beredningen.

Fullmäktigeberedningen äger att från nämnder/styrelser och anställda få upplysningar och yttranden som behövs för att beredningen ska kunna fullgöra sin uppgift.

För fullmäktigeberedning gäller av fullmäktige antagna reglemente för styrelser och nämnder samt vad som i kommunallagen är föreskrivet om beslutförhet, offentlighet och protokoll för nämnder.

Innan ett ärende från fullmäktigeberedning behandlas i fullmäktige ges kommunstyrelsen möjlighet att uttala sig i ärendet.

Valberedning

57 §

På det första sammanträdet med nyvalda fullmäktige väljer fullmäktige en valberedning för den löpande mandatperioden.

Valberedningen består av fullmäktiges ordförande, förste och andre vice ordförande, samt en ledamot från varje parti i fullmäktige som inte är representerat genom någon av ordförandena. Dock högst en representant från varje parti. Inga ersättare utses

Valberedningen bestämmer själv sina arbetsformer.

Presidieberedning

58 §

Kommunfullmäktiges presidium har förutom att leda fullmäktiges arbete följande uppgifter:

- planera fullmäktiges sammanträde och besluta om verksamheter i anslutning till sammanträdena såsom temadebatter, information och frågestunder,
- planera och genomföra kompetensutveckling för fullmäktiges ledamöter och ersättare,
- aktivt verka för att informera media om fullmäktige och fullmäktiges verksamhet,

- fungera som valberedning varvid presidiet utökas så att minst en ledamot från varje i fullmäktige representerat parti ingår,
- budgetfrågor för kommunfullmäktiges ansvarsområde, samt
- ansvara för kommunens internationella kontakter, samt
- ansvara för kommunens deltagande i publika evenemang så som nationaldagen och privilegiedagen.

Vid presidiets sammanträden förs protokoll.

Protokollet och dess expediering

Sekreterare

59 §

Sekreterare hos kommunfullmäktige och i presidieberedningen utses av kommunledningskontoret efter samråd med ordföranden.

Protokoll och justering av protokollet

60 §

Ordföranden bestämmer tiden och platsen för justeringen av protokollet från sammanträdet. Sedan uppropet har förrättats enligt 23 §, väljer fullmäktige två ledamöter att tillsammans med ordföranden justera protokollet från sammanträdet och att i förekommande fall biträda ordföranden vid röstsammanräkningar.

Om också förste eller andre vice ordförandena fungerat som ordförande vid del av sammanträdet, justerar varje ordförande de paragrafer i protokollet som redovisar respektives delar.

Om fullmäktige beslutar att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart, ska innehållet i paragrafen redovisas skriftligt innan fullmäktige förklarar den justerad.

Reservation

61 §

Om ledamot reserverat sig mot ett beslut och vill motivera reservationen ska ledamoten göra detta skriftligt. Reservationen biläggs protokollet.

Den skriftligt motiverade reservationen skall lämnas till sekreteraren före den tidpunkt som fastställts för justering av protokollet.

Expediering m.m.

62 §

När fullmäktiges protokoll blivit justerat ska kopia av detta tillställas revisorerna. Utdrag av protokollet ska tillställas de nämnder/styrelser, andra kommunala organ och personer som berörs av besluten i protokollet.

Expediering av beslut skall i normalfallet ske elektroniskt. Endast i det fall där mottagaren uttryckligen önskar det skall beslutet skickas per post.

Undertecknande av skrivelser m.m

63 §

Utgående skrivelser och andra handlingar från fullmäktige undertecknas, om ej fullmäktige beslutat annat, av ordföranden med kontrasignation av kommundirektören.

Kommunstyrelseförvaltningen
Matilda Minell, 0611-34 82 03
matilda.minell@harnosand.se

Kommunstyrelsen

Attestantförteckning kommunstyrelsen 2024

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen besluta att fastställa attestantförteckning daterad 2024-01-01.

Beskrivning av ärendet

Kommunstyrelsens attestantförteckning läggs årligen för beslut för att delegation 2.1.6 ska gälla vid personal- och organisationsförändringar under året.

Socialt perspektiv

Ingen påverkan bedöms.

Ekologiskt perspektiv

Ingen påverkan bedöms.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Ingen påverkan bedöms. .

Anna Bostedt
Chef ekonomi- och
kommunledningsavdelningen

Matilda Minell
Controller

Bilagor

Attestantförteckning daterad 2024-01-01

ATTESTANTFÖRTECKNING
Kommunstyrelsen

Gäller från och med 2024-01-01

Ansvar	Verksa	Ansvarsnamn	Attestant	Ersättare	Beloppsgräns Drift	Beloppsgräns Investering	Notering	
*	*	Generell attest kommunen	Lars Liljedahl	lars.liljedahl@harnosand.se	Uno Jonsson	60 000 000	40 000 000	
*	*	Generell attest kommunen	Anna Bostedt	anna.bostedt@harnosand.se	Anna-Karin Amérus	60 000 000	40 000 000	
*	*	Generell attest kommunen	Marcus Selin	marcus.selin@harnosand.se	Anna Bostedt, Anna-Karin Amérus	80 000 000	0	Gäller endast lönefil till banken
10*	*	Generell attest	Lars Liljedahl	lars.liljedahl@harnosand.se	Anna Bostedt	40 000 000	40 000 000	
101*	*	Politisk ledning	Andreas Sjölander	andreas.sjolander@harnosand.se	Knapp Britta Thyr, Eva-Clara Viklund	50 000	50 000	
101030	*	Kommunstyrelse	Andreas Sjölander	andreas.sjolander@harnosand.se	Knapp Britta Thyr, Eva-Clara Viklund	50 000	50 000	
102*	*	Förvaltningsledning	Lars Liljedahl	lars.liljedahl@harnosand.se	Anna Bostedt	3 000 000	5 000 000	
102010	*	Förvaltningsledning	Lars Liljedahl	lars.liljedahl@harnosand.se	Anna Bostedt	3 000 000	5 000 000	Personliga utlägg KS presidium
103*	*	HR-avdelning	Marie Englund	marie.englund@harnosand.se	Anna Bostedt	1 000 000	1 000 000	
103010	*	HR-avdelning	Marie Englund	marie.englund@harnosand.se	Anna Bostedt	1 000 000	1 000 000	Personliga utlägg kommundirektör
10504*	*	Enkonomienheten	Anna-Karin Amérus	anna-karin.amerus@harnosand.se	Anna Bostedt	40 000 000	0	
104011	*	Moms	Linda Sjögren	linda.sjogren@harnosand.se	Anna-Maria Stenberg	40 000 000	0	
105*	*	Ekonomi- och kommunledningsavdelningen	Anna Bostedt	anna.bostedt@harnosand.se	Anna-Karin Amérus	1 000 000	1 000 000	
105010	*	Kansli- och utvecklingsenhet	Petra Werner	petra.werner@harnosand.se	Eric Liljeström	300 000	300 000	Personliga utlägg ekonomi- och kommunledningschef
105020	*	Lokalförskörsenhet	Eric Liljeström	eric.liljestrom@harnosand.se	Jonas Nyberg	300 000	300 000	Personliga utlägg ekonomi- och kommunledningschef
105030	*	Löneenheten	Marcus Selin	marcus.selin@harnosand.se	Linda Högdal	300 000	300 000	Personliga utlägg ekonomi- och kommunledningschef
105040	*	Ekonomienheten	Anna-Karin Amérus	anna-karin.amerus@harnosand.se	Marcus Selin	1 000 000	1 000 000	Personliga utlägg ekonomi- och kommunledningschef
105050	*	Upphandlingsenheten	Linda Högdal	linda.hogdal@harnosand.se	Anna-Karin Amérus	300 000	300 000	Personliga utlägg ekonomi- och kommunledningschef
105060	*	Överförmyndarenheten	Jonas Nyberg	jonas.nyberg@harnosand.se	Marcus Selin	300 000	300 000	Personliga utlägg ekonomi- och kommunledningschef
105070	*	Civil beredskap	Anna Bostedt	anna.bostedt@harnosand.se	Petra Werner	300 000	300 000	Personliga utlägg kommundirektör
105090	*	EKA Ledning	Anna Bostedt	anna.bostedt@harnosand.se	Petra Werner	300 000	300 000	Personliga utlägg kommundirektör
106*	*	Tillväxtavdelning	Uno Jonsson	uno.jonsson@harnosand.se	Petra Forsström	1 000 000	1 000 000	
106010	*	Tillväxt ledning och adm	Uno Jonsson	uno.jonsson@harnosand.se	Petra Forsström	1 000 000	1 000 000	Personliga utlägg kommundirektör
106012	*	Näringslivsutveckling och turism	Petra Forsström	petra.forsstrom@harnosand.se	Uno Jonsson	300 000	300 000	Personliga utlägg tillväxtchef
106013	*	High Coast invest	Mikael Aamissepp	mikael.aamissepp@harnosand.se	Uno Jonsson	300 000	300 000	Personliga utlägg tillväxtchef
106020	*	Kulturenhet	Elisabeth Oxelhöjd	elisabeth.oxelhojd@harnosand.se	Susanne Hägglund	1 000 000	1 000 000	Personliga utlägg tillväxtchef
106021	*	Härnösands bibliotek	Susanne Hägglund	susanne.hagglund@harnosand.se	Elisabeth Oxelhöjd	300 000	300 000	Personliga utlägg tillväxtchef
106030	*	Sambiblioteket	Uno Jonsson	uno.jonsson@harnosand.se	Petra Forsström	2 500 000	300 000	
106040	*	Strategisk samhällsutveckling	Erica Tenevall	erica.tenevall@harnosand.se	Uno Jonsson	1 000 000	1 000 000	Personliga utlägg tillväxtchef
107*	*	Kommunikationsavdelning	Tomas Wahlund	tomas.wahlund@harnosand.se	Uno Jonsson	1 000 000	1 000 000	
107010	*	Kommunikationsavdelning	Tomas Wahlund	tomas.wahlund@harnosand.se	Uno Jonsson	1 000 000	1 000 000	Personliga utlägg kommundirektör
108*	*	IT-avdelning	Ann-Christin Wanhatalo	ann-christine.wanhatalo@harnosand.se	Patric Groop	1 000 000	1 000 000	
108010	*	IT-avdelning	Ann-Christin Wanhatalo	ann-christine.wanhatalo@harnosand.se	Patric Groop	1 000 000	1 000 000	Personliga utlägg kommundirektör
108012	*	IT-driftenhet	Patric Groop	patric.groop@harnosand.se	Ann-christin Wanhatalo	300 000	300 000	Personliga utlägg digitaliseringschef
109*	*	Utveckling och bidrag	Uno Jonsson	uno.jonsson@harnosand.se	Lars Liljedahl	20 000 000	10 000 000	
109010	*	Utveckling och bidrag	Uno Jonsson	uno.jonsson@harnosand.se	Lars Liljedahl	20 000 000	10 000 000	
190000	*	Kommungemensam verksamhet	Anna-Karin Amérus	anna-karin.amerus@harnosand.se	Anna Bostedt	40 000 000	10 000 000	
190000	092000	Kommungemensam verksamhet, vht 092000	Ann-Christin Wanhatalo	ann-christine.wanhatalo@harnosand.se	Anna-Karin Amérus	500 000	0	
890*	*	Finansen	Anna-Karin Amérus	anna-karin.amerus@harnosand.se	Anna Bostedt	40 000 000	10 000 000	
890000	*	Finansen	Anna-Karin Amérus	anna-karin.amerus@harnosand.se	Anna Bostedt	40 000 000	10 000 000	

Denna attestantförteckning visar vilka personer som har beslutsattestträtt för ett eller flera ansvar och verksamheter.

Attestantförteckningen är upprättad i enlighet med fastställt attestreglemente och dess tillämpningsanvisningar.

Kommunstyrelseförvaltningen
Ina Lindström Skandevall,
Ina.lindstrom@harnosand.se

Kommunfullmäktige

Ägardirektiv Härnösand Energi & Miljö AB 2024-2027

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige

att anta Ägardirektiv Härnösands Energi & Miljö AB 2024-2027.

Beskrivning av ärendet

Nuvarande ägardirektiv för Härnösand Energi & Miljö AB (Hemab) går ut i december 2023 varför ett uppdaterat ägardirektiv tagits fram. Det nya styrdokumentet utgår från Sveriges kommuner och regioners (SKR) gemensamma mall för kommunala bolags ägardirektiv och uppdateringar har gjorts även för att bättre beakta aktiebolagslagens intentioner.

Intentionen i framtagandet av ägardirektivet har varit att förenkla och förtydliga, samt undvika detaljnivåer, där det bedöms inte ha varit nödvändigt. Arbetet har skett i nära samverkan mellan Hemabs VD, kommunens ekonomienhet samt kanslienhet. Nytt är också att dotterbolagen ingår i moderbolagets ägardirektiv.

Socialt perspektiv

Ägardirektivet lyfter särskilt fram att bolaget ska arbeta för att säkerställa en social långsiktig hållbar utveckling i Härnösands kommun.

Ekologiskt perspektiv

I ägardirektiven anges i stora drag hur företaget ska förhålla sig till miljöfrågor, samt att aktivt arbeta för att nå globala, nationella och lokala miljömål. Bolaget ska utöver detta engagera sig i utvecklingsarbete och kompetensutveckling som stödjer nya energilösningar och ger inspiration för nytänkande i hållbarhetsfrågor, samt bedriva aktivt utvecklingsarbete inom energi och miljö. Ägardirektivet lyfter särskilt fram att bolaget ska

säkerställa ekologisk långsiktig hållbar utveckling i Härnösands kommun. Bolaget ska stimulera och underlätta för intressenter att minska negativ miljöpåverkan och bidra till en bättre miljö. Vid investeringar och reinvesteringar ska den långsiktiga hållbarheten beaktas

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Kommunallagen förutsätter att kommunala bolag har gällande ägardirektiv. Beroende på bolagsform ska därutöver även annan relevant lagstiftning följas, i detta fall aktiebolagslagen. Kommunala bolag ska ha välskött ekonomi men inte i första hand drivas i vinstsyfte och ska i större ekonomiska beslut alltid involvera kommunfullmäktige. Ägardirektivet har inte förändrat de ekonomiska målen bolagen ska förhålla sig till, de är detsamma som fanns i ägardirektivet daterat 2020-2023. En förändring har skett gällande fullmäktiges ställningstagande där det preciseras att investeringar eller försäljning av tillgångar överskridande 40 mkr är av principiell natur och därmed behövs ett fullmäktigebeslut. Den tidigare summan var 25 mkr.

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag KF Ägardirektiv Härnösands Energi och Miljö AB 2020-2023 2021-12-21 §99.

Lars Liljedahl
Kommundirektör

Ina Lindström Skandevall
Utredare

Bilagor

Bilaga 1 – Ägardirektiv Härnösands Energi & Miljö AB 2024-2027 med markeringar

Bilaga 2 - Ägardirektiv Härnösands Energi & Miljö AB 2024-2027

ÄGARDIREKTIV

Datum
2023-11-07

Ägardirektiv Härnösand Energi och Miljö AB år 2024-2027

Dokumentnamn	Ägardirektiv 2024-2027 Härnösand Energi och Miljö AB	Dokumenttyp Ägardirektiv	
Fastställd/upprättad av	Kommunfullmäktige	Datum	Diarienummer KS2023-000340
Dokumentansvarig/processägare	Kommunstyrelseförvaltningen	Version 1	Senast reviderad Giltig t o m 2027-12-31
Dokumentinformation	Ägardirektiv för Härnösand Energi och Miljö AB		
Dokumentet gäller för	Härnösand Energi och Miljö AB		
Annan information	Ersätter det tidigare antagna direktivet från 2020-12-21		

Härnösands
kommun

Innehåll

1	Bolaget som en del av den kommunala organisationen.....	3
2	Kommunernas direktiv rätt	3
3	Kommunens ledningsfunktion	3
4	Sekretess	4
5	Bolagets ändamål	4
6	Bolagets verksamhet	4
7	Fullmäktiges ställningstagande	8
8	Förvaltningsberättelsen	8
9	Granskningsrapporten	8
10	Ekonomiska mål.....	9
11	Finansiering och kapitalförvaltning	9
12	Information och ägardialog	9
13	Budget och affärsplan	10
14	Kommunal koncernredovisning och budget	10
15	Bolagsstämma	10
16	Suppleanter	10
17	Taxa för utlämnande av allmänna handlingar	10
18	Arkivreglemente	10
19	Allvarliga händelser	11
	Bolagsspecifika ändamål helägda dotterbolag	12
	Härnösand Elnät AB	12
	HEMAB elförsäljning AB	12

Detta ägardirektiv gäller Härnösand Energi och Miljö AB¹, 556526-3745, nedan kallat bolaget.

1 Bolaget som en del av den kommunala organisationen

Bolaget ägs av Härnösands kommun. Bolaget är en del av kommunens verksamhet. Bolaget ska i sin verksamhet beakta detta. Bolagets verksamhet regleras, utöver av lag och av bolagsordningen, av ägardirektiv utfärdade av kommunfullmäktige, som fastställs av bolagsstämman. För de kommunala bolagen i Härnösands kommun finns ingen juridisk koncern. Bolaget ska dock i sin verksamhet tillämpa koncerntänkande genom att i samråd söka lösningar som tillgodoser koncernens (Härnösands kommuns) samlade intressen. Samordning av funktioner ska ske där fördel kan uppstå för koncernen (Härnösands kommun) som helhet. Om nackdelar kan uppstå för bolaget ska samråd ske med bolagets styrelse och kommunstyrelsen.

2 Kommunernas direktivrätt

Bolagets styrelse och verkställande direktör har att följa utfärdade direktiv, såvida dessa inte strider mot bolagsordningen, mot tvingande bestämmelser i lag eller annan författning, exempelvis aktiebolagslagen och offentlighets- och sekretesslagen, eller strider mot bolagets intresse.

Detta ägardirektiv är ett komplement till bolagsordningen.

3 Kommunens ledningsfunktion

Bolaget står enligt kommunallagen under uppsikt av kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen utövar kommunens ledningsfunktion över bolaget i enlighet med vad som anges i kommunstyrelsens reglemente.

Kommunstyrelsen har rätt att ta del av bolagets handlingar och räkenskaper samt i övrigt granska bolaget och dess verksamhet. Bolaget ska lämna kommunstyrelsen den information om verksamheten som den begär. Den närmare omfattningen av informationen fastställs i samråd med bolagets styrelse, samt i kommunstyrelsens riktlinjer för uppsiktsplikt och i rutinbeskrivning för kommunstyrelsens uppsikt över bolagen.

Bolaget uppmärksammas på att kommunstyrelsen enligt 6 kap. 9§ kommunallagen årligen ska fatta beslut om huruvida verksamheten varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

---

¹ Härnösand Energi och Miljö AB (HEMAB), nedan kallat bolaget, verkar även genom helägda dotterbolag. Detta ägardirektiv gäller i alla tillämpliga delar för hela HEMAB-koncernen.

4 Sekretess

Föreligger på grund av lagstadgad sekretess hinder mot att överlämna viss uppgift till kommunen får uppgiften utslutas. Bolaget ska i så fall uppge att strykning/utelämnande skett.

5 Bolagets ändamål

Föremålet för bolagets verksamhet anges i bolagsordningen för bolaget. Bolaget får ej bedriva verksamhet som inte är förenlig med bolagsordningen.

Bolaget får ej heller bedriva verksamhet som inte är förenlig med den kommunala kompetensen.

Bolagets grundläggande uppgift är att tillhandahålla teknisk infrastruktur med tillhörande produkter och tjänster i Härnösand, enligt god teknisk praxis och med optimalt resursutnyttjande, affärsmässig inriktning och med största miljöhänsyn.

Kunderna ska erbjudas moderna och hållbara produkter och tjänster med hög leveranssäkerhet och god kvalitet inom energiförsörjning, dricksvattenproduktion, avloppsrening, avfallshantering och erbjudas en säker och effektiv kommunikation i en stabil och effektiv IT-infrastruktur i Härnösands kommun.

Konkurrenskraftiga, och för Härnösand gynnsamma, priser och taxor ska prioriteras före hög avkastning. Taxor och priser ska även bidra till att relevanta hållbarhetsmål uppnås.

Bolaget ska arbeta för att säkerställa en ekonomisk, social och ekologisk långsiktig hållbar utveckling i Härnösands kommun. Bolaget ska stimulera och underlätta för intressenter att minska negativ miljöpåverkan och bidra till en bättre miljö. Vid investeringar och reinvesteringar ska den långsiktiga hållbarheten beaktas

Bolaget ska i sin verksamhet fullt ut arbeta i enlighet med:

- a) Kommunens målprogram.
- b) Kommunens översiktsplan.
- c) Kommunens tillväxtstrategi.
- d) Övriga styrdokument som omfattar bolagets verksamhet.

6 Bolagets verksamhet

Bolagets verksamhet omfattar produkter och tjänster inom områdena:

- Fjärrvärme/kraftvärme
- Förnyelsebar elproduktion ~~inklusive vind, sol och kraftvärme~~
- Elnät och kommunala elanläggningar
- Elförsäljning
- Biogas
- Återvinning/renhållning

- Vatten och avlopp
- Bredband och digitalisering
- ~~Fordonsgasstation och laddinfrastruktur~~
- ~~Renhållning/Återvinning~~
- Kommunala elanläggningar
- Energi/miljökompetens, utvecklingsarbete och innovation

Syfte och målsättning för bolagets verksamhet, utöver vad som anges i bolagsordningen är att:

Energi

- Bedriva och utveckla en elnätsverksamhet och fjärrvärme/kraftvärmeverksamhet med hög leveranssäkerhet, bland annat genom vädersäkring och utveckling av elnäten för att klara effekttutmaningar och bidra till energiomställningen.
- Främja och själv delta i utbyggnad av förnyelsebar energi samt ge förutsättningar för utveckling av samhället genom utveckla lösningar för att balansera energi och effekt.
- Ansvara för tillsyn, skötsel och underhåll samt dokumentation av de vägbelysningsanläggningar som ägs av kommunen, samt rondering och tillsyn av övriga elanläggningar som ägs av kommunen med omfattning och gränsdragning som preciseras i särskilt dokument. Bolagets kostnader för ovanstående regleras enligt självkostnadsprincipen. Beräknings- och betalningsvillkor preciseras i särskild överenskommelse.
- På affärs- och miljömässiga principer bedriva produktion, distribution samt handel med energi med begränsat ekonomiskt risktagande och långsiktigt god ekonomi samt tillhandahålla tjänster i anslutning därtill.

Återvinning

På affärs- och miljömässiga principer administrera, insamla, transportera, behandla och återvinna avfall i enlighet med kommunens renhållningsordning och gällande avfallsplan. Bolaget får även erbjuda den regionala marknaden andra renhållningsmiljöjänster under förutsättning att det sker på marknadsmässiga villkor. Förutsättningar ska skapas för att sälja deponikapacitet på kommersiella villkor.

- Genomföra insatser för att minska uppkomsten av avfall och för att skapa förutsättningar att komma högre upp i arbete efter avfallstrappan.
- ~~Aktivt genomföra kommunens avfallsplan samt initiera erforderliga förändringar och uppdateringar av renhållningsföreskrifterna och avfallsplanen för kommunen.~~

- ~~Utförandet av fastighetsrenhållningstjänster kan ske helt eller delvis i egen regi eller genom att upphandla nödvändiga tjänster från entreprenör.~~
- ~~Utverka kapacitet för jordbehandling och deponi av förorenad jord och andra icke farligt avfall som till exempel betong, porslin och tegelrester som tillhandahålls för regionen på kommersiella villkor.~~
- ~~Skapa förutsättningar för att sälja deponikapacitet på kommersiella villkor.~~
- Uppmuntra återbruk genom utveckling av återvinningscentralerna och genom samarbeten med andra intressenter. Kommunens behov av arenor för integration samt rehabiliterings- och sysselsättningsåtgärder ska beaktas.

Biogas

- Genom affärsmässig biogasproduktion utvinna energi ur organiskt avfall. I möjligaste mån använda, och verka för användning av, koldioxidneutrala bränslen samt tillgängliggöra biogas som drivmedel i regionen.
- ~~Utforma förslag till renhållningstaxa som bidrar till att relevanta miljömål uppnås. Taxan ska grundas på företagets kostnader för hela renhållningsverksamheten enligt den så kallade självkostnadsprincipen. Taxan ska täcka bolagets utgifter för omhändertagande av miljöfarligt avfall i den mån producenten eller annan inte har ett ansvar enligt lagar och förordningar.~~

Vatten

- Erbjuder dricksvatten av god kvalitet och hög leveranssäkerhet inom kommunala verksamhetsområden och långsiktigt verka för att säkra kommunens vattentäkter. Erbjuder miljö- och sanitetsmässigt god avloppsrening inom kommunala verksamhetsområden för avlopp. Arbetet med dricksvatten, avlopp och dagvatten ska ske i enlighet med VA-plan/Vattentjänstplan

Bredband och digitalisering

- Tillhandahåller ett öppet operatörsneutralt bredbandsnät samt samordnar och finansierar utbyggnadsprojekt av fibernätet. Dessutom ska bolaget bidra till utveckling av digitala tjänster i kommunen. Hantering av immateriella rättigheter och processer för att kommersialisera dessa ska säkerställas.

Generellt

- Aktivt arbeta för att bidra till att uppnå EU: globala, nationella och lokala miljömål.
- Aktivt informera allmänheten, företag, skolor, bostadsföretag med flera om miljöfrågor relaterade till företagets verksamhetsområde, inklusive avfallsområdet och kommunens avfallsplan.

- Tillhandahålla ett öppet operatörsneutralt bredbandsnät samt samordna och finansiera utbyggnadsprojekt av fibernätet. Dessutom ska bolaget bidra till utveckling av digitala tjänster i kommunen, till exempel kopplat till system för mätvärdesinsamling.
- Samverka med högskolor/universitet och andra intressenter i syfte att medverka och stimulera till forskningsprojekt och framtagandet av hållbara lösningar inom bolagets verksamhetsområden.
- Engagera sig i utvecklingsarbete och kompetensutveckling som stödjer nya energilösningar och ger inspiration för nytänkande i hållbarhetsfrågor. Bedriva aktivt utvecklingsarbete inom energi och miljö som bidrar till innovativ samhällsnytta och utveckling av affärer. ~~Energiparken ska fortsätta att utvecklas som test- och visningsanläggning för moderna hållbara energitjänster och innovationer.~~
- På affärs- och miljömässiga grunder tillföra nya produkter och tjänster inom energi, miljö, IT-struktur, **bredband** och övriga relevanta områden.
- ~~På affärs- och miljömässiga principer bedriva produktion, distribution samt handel med energi med begränsat ekonomiskt risktagande och långsiktigt god ekonomi samt tillhandahålla tjänster i anslutning därtill.~~
- **Utförande av tjänster inom bolagets verksamhetsområden kan ske helt eller delvis i egen regi, i samverkan/partnerskap eller genom upphandling av externa tjänster.**
- ~~Bidra med insatser för utmaningar i vår tid, till exempel gällande arbetslöshet och integration gärna i samverkan med andra. För utveckling av Härnösands kommun ska bolaget samverka med kommunens verksamheter/bolag, kunder, företag, myndigheter och med regionens kommuner.~~
- ~~Ha höga ambitioner för att bidra till ekologisk hållbarhet genom att bolaget succesivt ställer om till miljövänliga fordonsslag och maskinell utrustning och att verka för infrastruktur för koldioxidneutrala fordonsslag.~~
- ~~Upphandlingar ska styras av hög integritet. Förutsättningen att upphandla lokalt bör beaktas genom att lokala aktörers deltagande i upphandlingar möjliggörs. I upphandlingar ska socialt ansvarstagande och sociala villkor samt övriga hållbarhets- och cirkulära perspektiv beaktas.~~

Bolaget ska ha en säkerhetsskyddsanalys som identifierar om delar av verksamheten är av betydelse för Sveriges säkerhet, samt ett ändamålsenligt skydd av sådana verksamheter som lever upp till kraven i säkerhetsskyddslagen.

Bolaget ska utifrån sitt uppdrag ha en beredskap för att kunna leverera sina tjänster även under störda förhållanden och vid höjd beredskap.

Bolaget ska vara en aktiv part i beredskapsplanering inför en händelse och operativt vid en händelse, i fredstid såväl som under höjd beredskap. En aktör som arbetar bilateralt med sina kunder men också en aktör som deltar i regional samverkan inom sitt ansvarsområde.

7 Fullmäktiges ställningstagande

Bolaget ansvarar för att kommunfullmäktige får ta ställning innan sådana beslut i verksamheten som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt fattas.

Av sådan vikt är alltid:

- investering eller försäljning av tillgångar överskridande ~~25~~ 40 mnkr
- bildande och/eller förvärv av dotterbolag

Av bolagsordningen framgår att vissa beslut i bolaget fattas av bolagsstämman. En fråga som faller utanför uppräknings i bolagsordningen kan trots detta vara en sådan fråga som kräver ställningstagande enligt denna punkt. Uppstår tveksamhet huruvida ställningstagande krävs, ska bolaget samråda med kommunstyrelsen.

Bolaget ska minst följa de av kommunfullmäktige antagna övergripande policydokumenten samt övriga styrdokument beslutade av kommunfullmäktige där det anges att bolaget berörs. Kan inte bolaget följa något av dessa utifrån sina speciella förutsättningar, ska bolagets styrelse tillskriva kommunfullmäktige och anhålla om undantag från den specifika policy som inte kan efterlevas. Har bolaget egna styrdokument som är mer omfattande än ägarens så gäller dessa. Bolaget ansvarar för att hålla sig uppdaterade på vilka av kommunens styrdokument som är aktuella och berör bolagets verksamhet.

8 Förvaltningsberättelsen

Bolagets styrelse ska årligen i förvaltningsberättelsen, utöver aktiebolagslagens krav, redovisa hur verksamheten bedrivits och utvecklats mot bakgrund av innehåll i bolagsordning och detta direktiv.

Redovisningen ska vara så utformat att det kan läggas till grund för kommunstyrelsens uppsikt och beslut enligt 6 kap. 1 § kommunallagen samt till lekmannarevisorns granskning.

Bolaget upphandlar själv revisionen och bolagsstämman beslutar om vilken auktoriserad eller godkänd revisor som ska utses för bolaget.

9 Granskningsrapporten

Bolagets lekmannarevisorer ska årligen i sin granskningsrapport yttra sig om huruvida bolaget bedrivits på ett ändamålsenligt sätt utifrån det syfte som angivits i bolagsordningen och i detta direktiv, samt de kommunala befogenheter som utgör ram för verksamheten.

Om lekmannarevisorerna inom ramen för sin granskning finner brister i de avseenden som anges i första stycket ska lekmannarevisorerna löpande kommunicera sina iakttagelser med kommunstyrelsen.

10 Ekonomiska mål

För att uppnå en god ekonomisk hushållning, bland annat genom att långsiktigt förbättra bolagets soliditet och kassalikviditet, ska målsättningen vara att avkastningen på bolagets totala tillgångar under en treårsperiod succesivt ökar till 3 procent, och att avkastningsnivån över tid stabiliseras över 3 procent.

Soliditeten ska överstiga 20 procent och bör över tid öka med följd att belåningsgraden minskar.

11 Finansiering och kapitalförvaltning

Beslut om justering av vatten- respektive renhållningstaxa beslutas av kommunfullmäktige.

Bolaget ska till kommunstyrelsen minst årligen inge sitt behov av sådana investeringar och lånebehov som förutsätter borgen, så att detta kan beaktas i samband med kommunens budgetarbete.

Bolaget ska följa kommunens finanspolicy och ska ingå i kommunens koncernkontorutin. ~~Vid behov av upplåning ska i första hand likvida medel inom det gemensamma koncernkontot användas. I andra hand ska extern finansiering med kommunal borgen användas.~~

~~Bolaget har rätt att placera eventuellt överskott av likvida medel hos annan förutsatt att medlen inte behövs på koncernkontot och att bättre förräntning kan erhållas än vid placering på koncernkontot.~~

Bolaget har inte rätt att pantsätta tillgångar för något ändamål.

12 Information och ägardialog

Kommunen ska fortlöpande hållas informerad av bolaget om dess verksamhet. Bolaget ska initiera möten med kommunen om omständigheterna så påkallar.

Bolaget ska till kommunstyrelsen redovisa bolagets ställning och resultat per den 30/4, 31/8 och 31/12. Bolaget ska därvid uppmärksamma kommunen på viktigare omständigheter och förändringar som kan inverka på bolagets verksamhet.

Kommunstyrelsen ska få del av:

- protokoll från bolagsstämma (snarast)
- protokoll från styrelsesammanträde (löpande)
- bolagets årsredovisning med revisionsberättelse och granskningsrapport från lekmannarevisor (senast 31/3)

Bolagets styrelse **presidium**, VD och andra nyckelpersoner i bolaget ska delta vid möte med företrädare för kommunen minst en gång per år (ägardialog).

13 Budget och affärsplan

Bolaget ska årligen fastställa affärsplan med strategiska mål ~~för åtminstone de närmaste tre räkenskapsåren~~ och budget för nästkommande räkenskapsår samt 10-årsplan gällande investeringar. Fastställd affärsplan och budget ska tillställas kommunen senast för kännedom i november till kommunfullmäktige.

14 Kommunal koncernredovisning och budget

Bolaget ska till kommunen lämna de uppgifter som av kommunen bedöms nödvändiga för upprättande av årsredovisning och delårsrapport enligt lag (1997:614) om kommunal redovisning.

Bolaget ska till kommunen lämna de uppgifter som av kommunen bedöms nödvändiga för upprättande av kommunens budget.

15 Bolagsstämma

Bolaget ska årligen senast före utgången av maj månad hålla bolagsstämma/årsstämma.

Av bolagsordningen framgår hur kallelse till bolagsstämma ska ske.

16 Suppleanter

Suppleant ska kallas till styrelsens sammanträden. Icke tjänstgörande suppleant har närvaro- och yttranderätt vid styrelsens sammanträden.

Suppleant som ej tjänstgör ska åläggas att iaktta samma tystnads- och lojalitetsplikt som ledamot.

17 Taxa för utlämnande av allmänna handlingar

Bolaget ska tillämpa den för Härnösands kommun gällande taxan för utlämnande av allmänna handlingar.

18 Arkivreglemente

Härnösands kommuns arkivreglemente ska tillämpas i bolaget.

Arkivmyndighet är kommunstyrelsen i Härnösands kommun.

19 Allvarliga händelser

Bolaget har skyldighet att omedelbart till kommundirektören anmäla händelser, som kan utgöra en överhängande fara för bolagets kunder eller tillgångar.

Bolaget har skyldighet att ställa samtliga sina operativa resurser till krisledningsnämndens förfogande, om den så begär, i samband med att någon extraordinär händelse har inträffat i kommunen. Det kan till exempel gälla disposition av bolagets personal, lokaler eller material/maskiner efter uppkomna behov inom kommunen.

Ersättning för detta inklusive merkostnader för bolaget regleras mellan bolaget och kommunen i efterhand. Ersättningens storlek fastställs av kommunstyrelsen.

Om kommunens krisledningsorganisation aktiveras vid denna typ av allvarlig händelse ska bolagets verkställande direktör, om kommundirektören bedömer att det behövs, kallas för att ingå i kommunens krisledning.

Bolagsspecifika ändamål helägda dotterbolag

Härnösand Elnät AB

Bolagets ändamål

Ändamålet med bolagets verksamhet är att främja kommunens utveckling och erbjuda prisvärda leveransavtal för el till i första hand kommunens invånare och verksamheter. Bolaget ska bistå Härnösands kommun i det praktiska handhavandet av kommunkoncernens krafttillgångar och i frågor rörande energiförsörjning i övrigt inom kommunkoncernen.

Verksamheten ska bedrivas på affärsmässiga grunder.

HEMAB elförsäljning AB

Bolagets ändamål

Ändamålet med bolagets verksamhet är att främja kommunens utveckling och erbjuda prisvärda leveransavtal för el till i första hand kommunens innevånare och verksamheter. Bolaget ska bistå Härnösands kommun i det praktiska handhavandet av kommun-koncernens krafttillgångar och i frågor rörande energiförsörjning i övrigt inom kommunkoncernen.

Verksamheten ska bedrivas på affärsmässiga grunder.

ÄGARDIREKTIV

Datum
2023-11-07

Ägardirektiv Härnösand Energi och Miljö AB år 2024-2027

Dokumentnamn	Ägardirektiv 2024-2027 Härnösand Energi och Miljö AB	Dokumenttyp Ägardirektiv	
Fastställd/upprättad av	Kommunfullmäktige	Datum 2023-12-18	Diarienummer KS2023-000340
Dokumentansvarig/processägare	Kommunstyrelseförvaltningen	Version 1	Senast reviderad Giltig t o m 2027-12-31
Dokumentinformation	Ägardirektiv för Härnösand Energi och Miljö AB		
Dokumentet gäller för	Härnösand Energi och Miljö AB		
Annan information	Ersätter det tidigare antagna direktivet från 2020-12-21		

Härnösands
kommun

Innehåll

1	Bolaget som en del av den kommunala organisationen	3
2	Kommunernas direktiv rätt	3
3	Kommunens ledningsfunktion	3
4	Sekretess	4
5	Bolagets ändamål	4
6	Bolagets verksamhet	4
7	Fullmäktiges ställningstagande	7
8	Förvaltningsberättelsen	7
9	Granskningsrapporten	7
10	Ekonomiska mål	8
11	Finansiering och kapitalförvaltning	8
12	Information och ägardialog	8
13	Budget och affärsplan	8
14	Kommunal koncernredovisning och budget	9
15	Bolagsstämma	9
16	uppleanter	9
17	Taxa för utlämnande av allmänna handlingar	9
18	Arkivreglemente	9
19	Allvarliga händelser	9
	Bolagsspecifika ändamål helägda dotterbolag	11
	Härnösand Elnät AB	11
	HEMAB elförsäljning AB	11

Detta ägardirektiv gäller Härnösand Energi och Miljö AB¹, 556526-3745, nedan kallat bolaget.

1 Bolaget som en del av den kommunala organisationen

Bolaget ägs av Härnösands kommun. Bolaget är en del av kommunens verksamhet. Bolaget ska i sin verksamhet beakta detta. Bolagets verksamhet regleras, utöver av lag och av bolagsordningen, av ägardirektiv utfärdade av kommunfullmäktige, som fastställs av bolagsstämman. För de kommunala bolagen i Härnösands kommun finns ingen juridisk koncern. Bolaget ska dock i sin verksamhet tillämpa koncerntänkande genom att i samråd söka lösningar som tillgodoser koncernens (Härnösands kommuns) samlade intressen. Samordning av funktioner ska ske där fördel kan uppstå för koncernen (Härnösands kommun) som helhet. Om nackdelar kan uppstå för bolaget ska samråd ske med bolagets styrelse och kommunstyrelsen.

2 Kommunernas direktivrätt

Bolagets styrelse och verkställande direktör har att följa utfärdade direktiv, såvida dessa inte strider mot bolagsordningen, mot tvingande bestämmelser i lag eller annan författning, exempelvis aktiebolagslagen och offentlighets- och sekretesslagen, eller strider mot bolagets intresse.

Detta ägardirektiv är ett komplement till bolagsordningen.

3 Kommunens ledningsfunktion

Bolaget står enligt kommunallagen under uppsikt av kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen utövar kommunens ledningsfunktion över bolaget i enlighet med vad som anges i kommunstyrelsens reglemente.

Kommunstyrelsen har rätt att ta del av bolagets handlingar och räkenskaper samt i övrigt granska bolaget och dess verksamhet. Bolaget ska lämna kommunstyrelsen den information om verksamheten som den begär. Den närmare omfattningen av informationen fastställs i samråd med bolagets styrelse, samt i kommunstyrelsens riktlinjer för uppsiktsplikt och i rutinbeskrivning för kommunstyrelsens uppsikt över bolagen.

Bolaget uppmärksammas på att kommunstyrelsen enligt 6 kap. 9§ kommunallagen årligen ska fatta beslut om huruvida verksamheten varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

---

¹ Härnösand Energi och Miljö AB (HEMAB), nedan kallat bolaget, verkar även genom helägda dotterbolag. Detta ägardirektiv gäller i alla tillämpliga delar för hela HEMAB-koncernen.

4 Sekretess

Föreligger på grund av lagstadgad sekretess hinder mot att överlämna viss uppgift till kommunen får uppgiften utslutas. Bolaget ska i så fall uppge att strykning/utelämnande skett.

5 Bolagets ändamål

Föremålet för bolagets verksamhet anges i bolagsordningen för bolaget. Bolaget får ej bedriva verksamhet som inte är förenlig med bolagsordningen.

Bolaget får ej heller bedriva verksamhet som inte är förenlig med den kommunala kompetensen.

Bolagets grundläggande uppgift är att tillhandahålla teknisk infrastruktur med tillhörande produkter och tjänster i Härnösand, enligt god teknisk praxis och med optimalt resursutnyttjande, affärsmässig inriktning och med största miljöhänsyn.

Kunderna ska erbjudas moderna och hållbara produkter och tjänster med hög leveranssäkerhet och god kvalitet inom energiförsörjning, dricksvattenproduktion, avloppsrening, avfallshantering och erbjudas en säker och effektiv kommunikation i en stabil och effektiv IT-infrastruktur i Härnösands kommun.

Konkurrenskraftiga, och för Härnösand gynnsamma, priser och taxor ska prioriteras före hög avkastning. Taxor och priser ska även bidra till att relevanta hållbarhetsmål uppnås.

Bolaget ska arbeta för att säkerställa en ekonomisk, social och ekologisk långsiktig hållbar utveckling i Härnösands kommun. Bolaget ska stimulera och underlätta för intressenter att minska negativ miljöpåverkan och bidra till en bättre miljö. Vid investeringar och reinvesteringar ska den långsiktiga hållbarheten beaktas

Bolaget ska i sin verksamhet fullt ut arbeta i enlighet med:

- a) Kommunens målprogram.
- b) Kommunens översiktsplan.
- c) Kommunens tillväxtstrategi.
- d) Övriga styrdokument som omfattar bolagets verksamhet.

6 Bolagets verksamhet

Bolagets verksamhet omfattar produkter och tjänster inom områdena:

- Fjärrvärme/kraftvärme
- Förnyelsebar elproduktion
- Elnät och kommunala elanläggningar
- Elförsäljning
- Biogas
- Återvinning/renhållning

- Vatten och avlopp
- Bredband och digitalisering
- Energi/miljökompetens, utvecklingsarbete och innovation

Syfte och målsättning för bolagets verksamhet, utöver vad som anges i bolagsordningen är att:

Energi

- Bedriva och utveckla elnätverksamhet och fjärrvärme/ för att klara effektutmaningar och bidra till energiomställningen.
- Främja och själv delta i utbyggnad av förnyelsebar energi samt ge förutsättningar för utveckling av samhället genom att utveckla lösningar för att balansera energi och effekt.
- Ansvara för tillsyn, skötsel och underhåll samt dokumentation av de vägbelysningsanläggningar som ägs av kommunen, samt rondering och tillsyn av övriga elanläggningar som ägs av kommunen med omfattning och gränsdragning som preciseras i särskilt dokument. Bolagets kostnader för ovanstående regleras enligt självkostnadsprincipen. Beräknings- och betalningsvillkor preciseras i särskild överenskommelse.
- På affärs- och miljömässiga principer bedriva produktion, distribution samt handel med energi med begränsat ekonomiskt risktagande och långsiktigt god ekonomi samt tillhandahålla tjänster i anslutning därtill.

Återvinning

På affärs- och miljömässiga principer administrera, insamla, transportera, behandla och återvinna avfall i enlighet med kommunens renhållningsordning och gällande avfallsplan. Bolaget får även erbjuda andra miljötjänster under förutsättning att det sker på marknadsmässiga villkor. Förutsättningar ska skapas för att sälja deponikapacitet på kommersiella villkor.

- Genomföra insatser för att minska uppkomsten av avfall och för att skapa förutsättningar att komma högre upp i avfallstrappan.
- Uppmuntra återbruk genom utveckling av återvinningscentralerna och genom samarbeten med andra intressenter. Kommunens behov av arenor för integration samt rehabiliterings- och sysselsättningsåtgärder ska beaktas.

Biogas

- Genom affärsmässig biogasproduktion utvinna energi ur organiskt avfall. I möjligaste mån använda, och verka för användning av, koldioxidneutrala bränslen samt tillgängliggöra biogas som drivmedel

Vatten

- Erbjuder dricksvatten inom kommunala verksamhetsområden och långsiktigt verka för att säkra kommunens vattentäkter. Erbjuder avloppsrening inom kommunala verksamhetsområden för avlopp.

Arbetet med dricksvatten, avlopp och dagvatten ska ske i enlighet med VA-plan/Vattentjänstplan

Bredband och digitalisering

- Tillhandahålla ett öppet operatörsneutralt bredbandsnät samt samordna och finansiera utbyggnadsprojekt av fibernätet. Dessutom ska bolaget bidra till utveckling av digitala tjänster i kommunen. Hantering av immateriella rättigheter och processer för att kommersialisera dessa ska säkerställas.

Generellt

- Aktivt arbeta för att bidra till att uppnå: globala, nationella och lokala miljömål.
- Aktivt informera allmänheten, företag, skolor, bostadsföretag med flera om miljöfrågor relaterade till företagets verksamhetsområde, inklusive avfallsområdet och kommunens avfallsplan.
- Tillhandahålla ett öppet operatörsneutralt bredbandsnät samt samordna och finansiera utbyggnadsprojekt av fibernätet. Dessutom ska bolaget bidra till utveckling av digitala tjänster i kommunen, till exempel kopplat till system för mätvärdesinsamling.
- Samverka med högskolor/universitet och andra intressenter i syfte att medverka och stimulera till forskningsprojekt och framtagandet av hållbara lösningar inom bolagets verksamhetsområden.
- Engagera sig i utvecklingsarbete och kompetensutveckling som stödjer nya energilösningar och ger inspiration för nytänkande i hållbarhetsfrågor. Bedriva aktivt utvecklingsarbete inom energi och miljö som bidrar till innovativ samhällsnytta och utveckling av affärer.
- På affärs- och miljömässiga grunder tillföra nya produkter och tjänster inom energi, miljö, IT-struktur, bredband och övriga relevanta områden.
- Utförande av tjänster inom bolagets verksamhetsområden kan ske helt eller delvis i egen regi, i samverkan/partnerskap eller genom upphandling av externa tjänster.

Bolaget ska ha en säkerhetsskyddsanalys som identifierar om delar av verksamheten är av betydelse för Sveriges säkerhet, samt ett ändamålsenligt skydd av sådana verksamheter som lever upp till kraven i säkerhetsskyddslagen.

Bolaget ska utifrån sitt uppdrag ha en beredskap för att kunna leverera sina tjänster även under störda förhållanden och vid höjd beredskap.

Bolaget ska vara en aktiv part i beredskapsplanering inför en händelse och operativt vid en händelse, i fredstid såväl som under höjd beredskap. En aktör som arbetar bilateralt med sina kunder men också en aktör som deltar i regional samverkan inom sitt ansvarsområde.

7 Fullmäktiges ställningstagande

Bolaget ansvarar för att kommunfullmäktige får ta ställning innan sådana beslut i verksamheten som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt fattas.

Av sådan vikt är alltid:

- investering eller försäljning av tillgångar överskridande 40 mkr
- bildande och/eller förvärv av dotterbolag

Av bolagsordningen framgår att vissa beslut i bolaget fattas av bolagsstämman. En fråga som faller utanför uppräkningspunkterna i bolagsordningen kan trots detta vara en sådan fråga som kräver ställningstagande enligt denna punkt. Uppstår tveksamhet huruvida ställningstagande krävs, ska bolaget samråda med kommunstyrelsen.

Bolaget ska minst följa de av kommunfullmäktige antagna övergripande policydokumenten samt övriga styrdokument beslutade av kommunfullmäktige där det anges att bolaget berörs. Kan inte bolaget följa något av dessa utifrån sina speciella förutsättningar, ska bolagets styrelse tillskriva kommunfullmäktige och anhålla om undantag från den specifika policy som inte kan efterlevas. Har bolaget egna styrdokument som är mer omfattande än ägarens så gäller dessa. Bolaget ansvarar för att hålla sig uppdaterade på vilka av kommunens styrdokument som är aktuella och berör bolagets verksamhet.

8 Förvaltningsberättelsen

Bolagets styrelse ska årligen i förvaltningsberättelsen, utöver aktiebolagslagens krav, redovisa hur verksamheten bedrivits och utvecklats mot bakgrund av innehåll i bolagsordning och detta direktiv.

Redovisningen ska vara så utformat att det kan läggas till grund för kommunstyrelsens uppsikt och beslut enligt 6 kap. 1§ kommunallagen samt till lekmannarevisorns granskning.

Bolaget upphandlar själv revisionen och bolagsstämman beslutar om vilken auktoriserad eller godkänd revisor som ska utses för bolaget.

9 Granskningsrapporten

Bolagets lekmannarevisorer ska årligen i sin granskningsrapport yttra sig om huruvida bolaget bedrivits på ett ändamålsenligt sätt utifrån det syfte som angivits i bolagsordningen och i detta direktiv, samt de kommunala befogenheter som utgör ram för verksamheten.

Om lekmannarevisorerna inom ramen för sin granskning finner brister i de avseenden som anges i första stycket ska lekmannarevisorerna löpande kommunicera sina iakttagelser med kommunstyrelsen.

10 Ekonomiska mål

För att uppnå en god ekonomisk hushållning, bland annat genom att långsiktigt förbättra bolagets soliditet och kassalikviditet, ska målsättningen vara att avkastningen på bolagets totala tillgångar under en treårsperiod succesivt ökar till 3 procent, och att avkastningsnivån över tid stabiliseras över 3 procent.

Soliditeten ska överstiga 20 procent och bör över tid öka med följd att belåningsgraden minskar.

11 Finansiering och kapitalförvaltning

Beslut om justering av vatten- respektive renhållningstaxa beslutas av kommunfullmäktige.

Bolaget ska till kommunstyrelsen minst årligen ange sitt behov av sådana investeringar och lånebehov som förutsätter borgen, så att detta kan beaktas i samband med kommunens budgetarbete.

Bolaget ska följa kommunens finanspolicy och ska ingå i kommunens koncernkontorutin

Bolaget har inte rätt att pantsätta tillgångar för något ändamål.

12 Information och ägardialog

Kommunen ska fortlöpande hållas informerad av bolaget om dess verksamhet. Bolaget ska initiera möten med kommunen om omständigheterna så påkallar.

Bolaget ska till kommunstyrelsen redovisa bolagets ställning och resultat per den 30/4, 31/8 och 31/12. Bolaget ska därvid uppmärksamma kommunen på viktigare omständigheter och förändringar som kan inverka på bolagets verksamhet.

Kommunstyrelsen ska få del av:

- protokoll från bolagsstämma (snarast)
- protokoll från styrelsesammanträde (löpande)
- bolagets årsredovisning med revisionsberättelse och granskningsrapport från lekmannarevisor (senast 31/3)

Bolagets presidium, VD och andra nyckelpersoner i bolaget ska delta vid möte med företrädare för kommunen minst en gång per år (ägardialog).

13 Budget och affärsplan

Bolaget ska årligen fastställa affärsplan med strategiska mål och budget för nästkommande räkenskapsår samt 10-årsplan gällande investeringar. Fastställd affärsplan och budget ska tillställas kommunen senast för kännedom i november till kommunfullmäktige.

14 Kommunal koncernredovisning och budget

Bolaget ska till kommunen lämna de uppgifter som av kommunen bedöms nödvändiga för upprättande av årsredovisning och delårsrapport enligt lag (1997:614) om kommunal redovisning.

Bolaget ska till kommunen lämna de uppgifter som av kommunen bedöms nödvändiga för upprättande av kommunens budget.

15 Bolagsstämma

Bolaget ska årligen senast före utgången av maj månad hålla bolagsstämma/årsstämma.

Av bolagsordningen framgår hur kallelse till bolagsstämma ska ske.

16 Suppleanter

Suppleant ska kallas till styrelsens sammanträden. Icke tjänstgörande suppleant har närvaro- och yttranderätt vid styrelsens sammanträden.

Suppleant som ej tjänstgör ska åläggas att iaktta samma tystnads- och lojalitetsplikt som ledamot.

17 Taxa för utlämnande av allmänna handlingar

Bolaget ska tillämpa den för Härnösands kommun gällande taxan för utlämnande av allmänna handlingar.

18 Arkivreglemente

Härnösands kommuns arkivreglemente ska tillämpas i bolaget.

Arkivmyndighet är kommunstyrelsen i Härnösands kommun.

19 Allvarliga händelser

Bolaget har skyldighet att omedelbart till kommundirektören anmäla händelser, som kan utgöra en överhängande fara för bolagets kunder eller tillgångar.

Bolaget har skyldighet att ställa samtliga sina operativa resurser till krisledningsnämndens förfogande, om den så begär, i samband med att någon extraordinär händelse har inträffat i kommunen. Det kan till exempel gälla disposition av bolagets personal, lokaler eller material/maskiner efter uppkomna behov inom kommunen.

Ersättning för detta inklusive merkostnader för bolaget regleras mellan bolaget och kommunen i efterhand. Ersättningens storlek fastställs av kommunstyrelsen.

Om kommunens krisledningsorganisation aktiveras vid denna typ av allvarlig händelse ska bolagets verkställande direktör, om kommundirektören bedömer att det behövs, kallas för att ingå i kommunens krisledning.

Bolagsspecifika ändamål helägda dotterbolag

Härnösand Elnät AB

Bolagets ändamål

Ändamålet med bolagets verksamhet är att främja kommunens utveckling och erbjuda prisvärda leveransavtal för el till i första hand kommunens invånare och verksamheter. Bolaget ska bistå Härnösands kommun i det praktiska handhavandet av kommunkoncernens krafttillgångar och i frågor rörande energiförsörjning i övrigt inom kommunkoncernen.

Verksamheten ska bedrivas på affärsmässiga grunder.

HEMAB elförsäljning AB

Bolagets ändamål

Ändamålet med bolagets verksamhet är att främja kommunens utveckling och erbjuda prisvärda leveransavtal för el till i första hand kommunens innevånare och verksamheter. Bolaget ska bistå Härnösands kommun i det praktiska handhavandet av kommun-koncernens krafttillgångar och i frågor rörande energiförsörjning i övrigt inom kommunkoncernen.

Verksamheten ska bedrivas på affärsmässiga grunder.

Kommunfullmäktige

§ 99

Dnr 2020-000093 1.1.2.1

Ägardirektiv Härnösands Energi och Miljö AB 2021 - 2023

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att anta Ägardirektiv Härnösands Energi och Miljö AB 2021-2023 med föreslaget tillägg från kommunstyrelsen.

Yttranden

I ärendet yttrar sig Andreas Sjölander (S), Knapp Britta Thyr (MP) och Christina Lindberg (C).

Yrkanden

Andreas Sjölander (S) och Knapp Britta Thyr (MP) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Christina Lindberg (C) yrkar avslag på liggande förslag samt bifall på centerpartiets yrkande från kommunstyrelsen, nämligen att bolaget ska ingå i en kommunkoncern.

Andreas Sjölander (S) yrkar avslag på Christina Lindbergs (C) förslag på att bolaget ska ingå i en kommunkoncern.

Propositionsordning

Ordföranden finner att det föreligger två förslag till beslut, liggande förslag och Christina Lindbergs (C) förslag.

Ordföranden föreslår att digital acklamation används då mötet genomförs på distans och ställer följande propositionsordning: den som vill att fullmäktige ska besluta enligt liggande förslag svarar ja och den som vill att fullmäktige ska besluta enligt Christina Lindbergs (C) förslag svarar nej genom att trycka på respektive knapp i voteringsfunktionen.

Propositionsordningen godkänns och digital acklamation genomförs.

Ordföranden finner att kommunfullmäktige har beslutat i enlighet med liggande förslag.

Reservation

Centerpartiet reserverar sig till förmån för eget förslag.

Kommunfullmäktige

Bakgrund

Nuvarande ägardirektiv för Härnösand Energi och Miljö AB (Hemab) går ut i december 2020 varför ett uppdaterat ägardirektiv tagits fram. Det nya styrdokumentet utgår från Sveriges kommuner och regioners (SKR) gemensamma mall för kommunala bolags ägardirektiv och uppdateringar har gjorts även för att bättre beakta aktiebolagslagens intentioner. I arbetet med reviderat ägardirektiv har Hemabs VD deltagit.

Socialt perspektiv

Ägardirektiv är fullmäktiges och därigenom medborgarnas verktyg för att styra och möjliggöra insyn i de kommunala bolagens verksamhet. I ägardirektiven framgår bland annat bolagens syfte och verksamhetsområde samt hur rapportering från företaget ska ske till kommunfullmäktige.

Ekologiskt perspektiv

I ägardirektiven anges i stora drag hur företaget ska förhålla sig till miljö frågor.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Kommunallagen förutsätter att kommunala bolag har gällande ägardirektiv. Beroende på bolagsform ska därutöver även annan relevant lagstiftning följas, i detta fall aktiebolagslagen. Kommunala bolag ska ha välskött ekonomi men inte i första hand drivas i vinstsyfte och ska i större ekonomiska beslut alltid involvera kommunfullmäktige.

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag kommunstyrelsen 2020-12-21 § 197

Protokollsutdrag kommunstyrelsens arbetsutskott 2020-11-17 § 76

Kommunledningskontorets tjänsteskrivelse 2020-11-12

Ägardirektiv Härnösands Energi och Miljö AB 2018-2020

Kommunallag (2017:725) kap. 2, 10

Underlag och mallar för bolagsordningar samt ägardirektiv, SKR

Kommunstyrelseförvaltningen
Petra Werner, +46-611-348530
petra.werner@harnosand.se

Kommunfullmäktige

Ägardirektiv AB Härnösandshus 2024-2027

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige

att anta Ägardirektiv AB Härnösandshus 2024-2027.

Beskrivning av ärendet

Nuvarande ägardirektiv för AB Härnösandshus går ut i december 2023 varför ett uppdaterat ägardirektiv tagits fram. Det nya styrdokumentet utgår från Sveriges kommuner och regioners (SKR) gemensamma mall för kommunala bolags ägardirektiv och uppdateringar har gjorts även för att bättre beakta aktiebolagslagens intentioner.

Intentionen i framtagandet av ägardirektivet har varit att förenkla och förtydliga, samt undvika detaljnivåer, där det bedöms inte ha varit nödvändigt. Arbetet har skett i nära samverkan mellan Härnösandshus VD, kommunens ekonomienhet samt kanslienhet. Nytt är också att dotterbolagen ingår i moderbolagets ägardirektiv.

Socialt perspektiv

Ägardirektivet utpekar ett särskilt ansvar för bolaget att ta ansvar för social hållbar bostadsförsörjning samt ha höga ambitioner för att bidra till social hållbarhet i hela kommunen.

Ekologiskt perspektiv

Ägardirektivet visar på bolagets ansvar för ekologiskt hållbar bostadsförsörjning samt att bolaget ska ha höga ambitioner för att bidra till ekologisk hållbarhet i hela kommunen.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Kommunallagen förutsätter att kommunala bolag har gällande ägardirektiv. Beroende på bolagsform ska därutöver även annan relevant lagstiftning följas, i detta fall aktiebolagslagen. Kommunala bolag ska ha välskött ekonomi men inte i första hand drivas i vinstsyfte och ska i större ekonomiska beslut alltid involvera kommunfullmäktige. Ägardirektivet s

ekonomiska grund anger att bolaget ska på affärsmässiga principer äga, förvalta, utveckla, bygga, förvärva och avyttra bostäder, bostäder anpassade till särskilda behov, lokaler för kommunens olika verksamheter, så kallade publika fastigheter och turismanläggningar.

Inga förändringar har skett i bolagets ekonomiska mål, utan de är densamma som i det nuvarande ägardirektivet.

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag KF Ägardirektiv AB Härnösandshus 2020-12-21 §100.

Lars Liljedahl
Kommundirektör

Ina Lindström Skandevall
Utredare

Bilagor

Bilaga 1 – Ägardirektiv AB Härnösandshus 2024-2027 med ändringar

Bilaga 2 – Ägardirektiv AB Härnösandshus 2024-2027

ÄGARDIREKTIV

Datum
2023-11-07

Ägardirektiv Härnösandshus AB år 2024-2027

Dokumentnamn	Ägardirektiv 2021-2023 Härnösandshus AB	Dokumenttyp Ägardirektiv	
Fastställd/upprättad av	Kommunfullmäktige	Datum	Diarienummer 2023-000341
Dokumentansvarig/processägare	Kommunstyrelseförvaltningen	Version 1	Senast reviderad Giltig t o m 2027-12-31
Dokumentinformation	Ägardirektiv för Härnösandshus AB		
Dokumentet gäller för	Härnösandshus AB		
Annan information	Ersätter det tidigare antagna direktivet från 2020-12-21		

Härnösands
kommun

Innehåll

1.	Bolaget som en del av den kommunala organisationen	3
2.	Kommunernas direktiv rätt	3
3.	Kommunens ledningsfunktion	3
4.	Sekretess	3
5.	Bolagets ändamål	4
6.	Bolagets verksamhet	4
7.	Fullmäktiges ställningstagande	5
8.	Förvaltningsberättelsen	6
9.	Granskningsrapporten	6
10.	Ekonomiska mål	6
11.	Finansiering och kapitalförvaltning	7
12.	Information och ägardialog	7
13.	Budget och verksamhetsplan	7
14.	Kommunal koncernredovisning och budget	7
15.	Suppleanter	8
16.	Taxa för utlämnande av allmänna handlingar	8
17.	Arkivreglemente	8
18.	Bolagsstämma	8
19.	Allvarliga händelser	8

Detta ägardirektiv avser AB Härnösandshus¹, 556160-8430, nedan kallat bolaget.

1. Bolaget som en del av den kommunala organisationen

Bolaget ägs av Härnösands kommun. Bolaget är en del av kommunens verksamhet. Bolaget ska i sin verksamhet beakta detta. Bolagets verksamhet regleras, utöver lag och bolagsordningen, av ägardirektiv utfärdade av kommunfullmäktige, som fastställs av bolagsstämman. För de kommunala bolagen i Härnösands kommun finns ingen juridisk koncern. Bolaget ska dock i sin verksamhet tillämpa ett koncerntänkande genom att i samråd söka lösningar som tillgodoser koncernens (Härnösands kommuns) samlade intressen. Samordning av funktioner ska ske där fördel kan uppstå för koncernen (Härnösands kommun) som helhet. Om nackdelar kan uppstå för bolaget ska samråd ske med kommunstyrelsen.

2. Kommunernas direktivrätt

Bolagets styrelse och verkställande direktör har att följa utfärdade direktiv, såvida dessa inte strider mot bolagsordningen, mot tvingande bestämmelser i lag eller annan författning, exempelvis aktiebolagslagen och offentlighets- och sekretesslagen, eller strider mot bolagets intresse.

Detta ägardirektiv är ett komplement till bolagsordningen.

3. Kommunens ledningsfunktion

Bolaget står enligt ~~6 kap. 1§~~ kommunallagen under uppsikt av kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen utövar kommunens ledningsfunktion över bolaget i enlighet med vad som anges i kommunstyrelsens reglemente.

Kommunstyrelsen har rätt att ta del av bolagets handlingar och räkenskaper samt i övrigt granska bolaget och dess verksamhet. Bolaget ska lämna kommunstyrelsen den information om verksamheten som den begär. Den närmare omfattningen av informationen fastställs i samråd med bolagets styrelse, samt i kommunstyrelsens riktlinjer för uppsiktsplikt och i rutinbeskrivning för kommunstyrelsens uppsikt över bolagen.

Bolaget uppmärksammas om att kommunstyrelsen enligt 6 kap. 9§ kommunallagen har att fatta årliga beslut huruvida verksamheten varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

4. Sekretess

Föreligger på grund av lagstadgad sekretess hinder mot att överlämna viss uppgift till kommunen får uppgiften uteslutas. Bolaget ska i så fall uppge att strykning/utelämnande skett.

---

¹ AB Härnösandshus, verkar även genom hel-och delägda dotterbolaget AB Härnösands kommunfastigheter. Detta ägardirektiv gäller i alla tillämpliga delar för hela Härnösandshus-koncernen.

5. Bolagets ändamål

Föremålet för bolagets verksamhet anges i bolagsordningen för bolaget. Bolaget får ej bedriva verksamhet som inte är förenlig med bolagsordningen.

Bolaget får ej heller bedriva verksamhet som inte är förenlig med den kommunala kompetensen.

Bolaget ska i sin verksamhet fullt ut arbeta i enlighet med:

- a) Kommunens målprogram.
- b) Kommunens översiktsplan.
- c) Kommunens tillväxtstrategi.
- d) Övriga styrdokument som omfattar bolagets verksamhet.

Bolaget har till uppgift att:

- Främja bostadsförsörjningen i Härnösands kommun genom att erbjuda Härnösandsborna attraktiva, trygga, klimatsmarta och prisvärda hyresbostäder inom Härnösands kommun, samt att äga ändamålsenliga och tillgängliga lokaler för kommunens olika verksamheter, så kallade publika fastigheter.

6. Bolagets verksamhet

Syftet och målsättningen för bolagets verksamhet, utöver vad som anges i bolagsordningen, att:

- på affärs- och miljömässiga principer äga, förvalta, utveckla, bygga, förvärva och avyttra bostäder, bostäder anpassade till särskilda behov, lokaler för kommunens olika verksamheter, så kallade publika fastigheter och turismanläggningar
- ~~aktivt bidra till utveckling av bostadsområden och kommundelar~~
- ~~på affärs- och miljömässiga grunder tillföra nya produkter och tjänster i boendet~~
- aktivt bidra till Lokalgruppens arbete för strategisk lokalförsörjning och i dialog med nämnder bidra med byggande eller iordningställande av lokaler för att möta behov inom kommunens verksamheter
- ta ansvar för en socialt, ekologiskt och etiskt hållbar bostadsförsörjning
- ~~bedriva verksamheten enligt affärsmässiga principer och utgå ifrån vad som är långsiktigt bäst för bolaget och kommunen som helhet~~
- I begränsad omfattning äga kommersiella fastigheter för uthyrning på marknadsmässiga villkor
- ~~i samverkan med andra bidra med insatser för utmaningar i vår tid, till exempel gällande arbetslöshet och integration.~~
- ~~för utveckling av Härnösands kommun ska bolaget samverka med kommunens verksamheter och bolag, kunder, företag, myndigheter och med övriga kommuner i länet~~
- garantera hyresgäster boendeinflytande

Bolaget ska ha höga ambitioner för att bidra till ekologisk och social hållbarhet i hela Härnösands kommun.

- Bolaget ska bidra till social hållbarhet genom att, där det är möjligt, ställa sociala krav i upphandlingar och ge möjlighet till arbetsmarknadsanställningar.
- nybyggnationer är ekologiskt hållbara. Det innebär bland annat att byggnation i trä har hög prioritet och att solenergilösningar övervägs och eftersträvas.
- bolaget succesivt ställer om till miljövänliga fordonsslag och maskinell utrustning
- verka för infrastruktur för fossilfria fordonsslag genom att bland annat öka tillgång till laddmöjlighet för elfordon.
- låta Härnösands kommuns avfallsplan vara vägledande i lägsta nivå för att uppnå 100 procent kretslopp
- ta social hänsyn vid upphandlingar av ny, om, tillbyggnad samt underhåll och reparationer
- kommunens klimat och energiplan samt mobilitetsriktlinjer antagna av kommunfullmäktige ska vara vägledande.

Bolaget ska ha en säkerhetsskyddsanalys som identifierar om delar av verksamheten är av betydelse för Sveriges säkerhet, samt ett ändamålsenligt skydd av sådana verksamheter som lever upp till kraven i säkerhetsskyddslagen.

Bolaget ska utifrån sitt uppdrag ha en beredskap för att kunna leverera sina tjänster även under störda förhållanden och vid höjd beredskap.

Bolaget ska vara en aktiv part i beredskapsplanering inför en händelse och operativt vid en händelse, i fredstid såväl som under höjd beredskap. En aktör som arbetar bilateralt med sina kunder men också en aktör som deltar i regional samverkan inom sitt ansvarsområde.

7. Fullmäktiges ställningstagande

Bolaget ansvarar för att kommunfullmäktige får ta ställning innan sådana beslut i verksamheten som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt fattas.

Av sådan vikt är alltid:

- investering eller försäljning av tillgångar överskridande 40 25 mnkr -
- bildande och/eller förvärv av dotterbolag

Av bolagsordningen framgår att vissa beslut i bolaget fattas av bolagsstämman. En fråga som faller utanför uppräkningsen i bolagsordningen kan trots detta vara en sådan fråga som kräver ställningstagande enligt denna punkt. Uppstår tveksamhet huruvida ställningstagande krävs, ska bolaget samråda med kommunstyrelsen.

Bolaget ska minst följa de av kommunfullmäktige antagna övergripande policydokumenten samt övriga styrdokument beslutade av kommunfullmäktige där det anges att bolaget berörs. Kan inte bolaget följa något av dessa utifrån sina speciella förutsättningar, ska bolagets styrelse tillskriva kommunfullmäktige och anhålla om undantag från den specifika policy som inte kan efterlevas. Har bolaget egna styrdokument som är mer omfattande än ägarens så gäller dessa. Bolaget ansvarar för att hålla sig uppdaterade på vilka av kommunens styrdokument som är aktuella och berör bolagets verksamhet.

~~Bolaget ska följa de av kommunfullmäktige antagna övergripande policydokumenten samt övriga styrdokument beslutade av kommunfullmäktige där det anges att bolaget berörs. Kan inte bolaget följa något av dessa utifrån sina speciella förutsättningar, ska bolagets styrelse tillskriva kommunfullmäktige och anhålla om undantag från den specifika policy som inte kan efterlevas. Har bolaget egna policydokument som är mer omfattande än ägarens så gäller dessa.~~

8. Förvaltningsberättelsen

Bolagets styrelse ska årligen i förvaltningsberättelsen, utöver aktiebolagslagens krav, redovisa hur verksamheten bedrivits och utvecklats i relation till innehållet i bolagsordningen och detta direktiv.

Redovisningen Uttalet ska vara så utformat att det kan läggas till grund för kommunstyrelsens uppsiktsplikt och beslut enligt 6 kap. 1§ kommunallagen samt till lekmannarevisorers granskning.

Bolaget upphandlar själv revisionen och bolagsstämman beslutar om vilken auktoriserad eller godkänd revisor som ska utses för bolaget.

9. Granskningsrapporten

Bolagets lekmannarevisorer ska årligen i sin granskningsrapport yttra sig om huruvida bolaget bedrivits på ett ändamålsenligt sätt utifrån det syfte som angivits i bolagsordningen och i detta ägardirektiv, samt de kommunala befogenheter som utgör ram för verksamheten.

Om lekmannarevisorerna inom ramen för sin granskning finner brister i de avseenden som anges i första stycket ska lekmannarevisorerna löpande kommunicera sina iakttagelser med kommunstyrelsen.

10. Ekonomiska mål

Företagets långsiktiga avkastning ska vara marknadsmässig och stämmas av genom jämförelse med andra jämförbara allmännyttiga kommunala bostadsbolag. Den årliga direktavkastningen är det styrande avkastningsmålet. Därutöver ska företaget även redovisa utvecklingen av ”totalavkastningen”².

Beräkningen av avkastningen ska ske utifrån den allmännyttiga bostadsverksamheten.

² Totalavkastning = Direktavkastning + Värdeförändring i förhållande till marknadsvärde. För mer info, se skrivelse 2020-11-10 ”Bakgrundsinformation om förslag till avkastningskrav i Ägardirektiv för Härnösandshus AB”

Soliditeten ska överstiga 20 procent och bör över tid öka med följd att belåningsgraden över tid minskar.

11. Finansiering och kapitalförvaltning

Bolaget ska till kommunstyrelsen årligen ange sitt behov av sådana investeringar och lånebehov som förutsätter borgen, så att detta kan beaktas i samband med kommunens budgetarbete.

Vid försäljning och förvärv av fastigheter ska detta ske på goda ekonomiska villkor för såväl bolaget som kommunen.

Bolaget ska följa kommunens finanspolicy och ska ingå i kommunens koncernkontorutin. ~~Vid behov av upplåning ska i första hand likvida medel inom det gemensamma koncernkontot användas. I andra hand ska extern finansiering med kommunal borgen användas.~~

~~Bolaget har rätt att placera eventuellt överskott av likvida medel hos annan förutsatt att medlen inte behövs på koncernkontot och att bättre förräntning kan erhållas än vid placering på koncernkontot.~~

Bolaget har inte rätt att pantsätta tillgångar för något ändamål.

12. Information och ägardialog

Kommunen ska fortlöpande hållas informerad av bolaget om dess verksamhet. Bolaget ska initiera möten med kommunen om omständigheterna så påkallar.

Bolaget ska till kommunstyrelsen redovisa bolagets ställning och resultat per den 30/4, 31/8 och 31/12. Bolaget ska därvid uppmärksamma ~~ägarkommunen~~ på viktigare omständigheter och förändringar som kan inverka på bolagets verksamhet.

Kommunstyrelsen ska få del av:

- protokoll från bolagsstämma (snarast)
- protokoll från styrelsesammanträde (löpande)
- bolagets årsredovisning med revisionsberättelse och granskningsrapport från lekmannarevisor. (senast 31/3)

Bolagets styrelse, VD och andra nyckelpersoner i bolaget ska delta vid möte med företrädare för kommunen minst en gång per år (ägardialog).

13. Budget och verksamhetsplan

Bolaget ska årligen fastställa verksamhetsplan med strategiska mål ~~för de närmaste tre räkenskapsåren~~ och budget för nästkommande räkenskapsår samt 10-årsplan gällande investeringar. Fastställd verksamhetsplan och budget ska tillställas kommunen senast för kännedom i november till kommunfullmäktige.

14. Kommunal koncernredovisning och budget

Bolaget ska till kommunen lämna de uppgifter som av kommunen bedöms nödvändiga för upprättande av årsredovisning och delårsrapport enligt lag (1997:614) om kommunal redovisning.

Bolaget ska till kommunen lämna de uppgifter som av kommunen bedöms nödvändiga för upprättande av kommunens budget.

15. Suppleanter

Suppleanter ska kallas till styrelsens sammanträden. Icke tjänstgörande suppleanter har närvaro- och yttranderätt vid styrelsens sammanträden.

Suppleant som ej tjänstgör ska åläggas att iaktta samma tystnads- och lojalitetsplikt som ledamot.

16. Taxa för utlämnande av allmänna handlingar

Bolaget ska tillämpa den för Härnösands kommun vid var tid gällande taxan för utlämnande av allmänna handlingar.

17. Arkivreglemente

Härnösands kommuns arkivreglemente ska tillämpas i bolaget.

Arkivmyndighet är kommunstyrelsen i Härnösands kommun.

18. Bolagsstämma

Bolaget ska årligen senast före utgången av maj månad hålla bolagsstämma/årsstämma.

Av bolagsordningen framgår hur kallelse till bolagsstämma ska ske.

19. Allvarliga händelser

Bolaget har skyldighet att omedelbart till kommundirektören anmäla händelser som kan utgöra en överhängande fara för bolagets kunder eller tillgångar.

Bolaget har skyldighet att ställa samtliga sina operativa resurser till krisledningsnämndens förfogande, om den så begär, i samband med att någon extraordinär händelse har inträffat i kommunen. Det kan till exempel gälla disposition av bolagets personal, lokaler eller material/maskiner efter uppkomna behov inom kommunen.

Ersättning för detta inklusive merkostnader för bolaget regleras mellan bolaget och ägaren i efterhand. Ersättningens storlek fastställs av kommunstyrelsen.

Om Härnösands kommuns krisledningsorganisation aktiveras vid denna typ av allvarlig händelse ska bolagets verkställande direktör (eller annan ledande företrädare), om kommundirektören bedömer att det behövs, kallas för att ingå i kommunens krisledning.

Bolagsspecifika ändamål helägda dotterbolag

Härnösands kommunfastigheter AB

Bolagets ändamål

Bolagets ändamål är att tillhandahålla lokaler och fastigheter för kommunens verksamheter och i begränsad omfattning för företag i Härnösand.

Verksamheten ska bedrivas enligt affärsmässiga principer.

ÄGARDIREKTIV

Datum
2023-11-07

Ägardirektiv Härnösandshus AB år 2024-2027

Dokumentnamn	Ägardirektiv 2021-2023 Härnösandshus AB	Dokumenttyp Ägardirektiv	
Fastställd/upprättad av	Kommunfullmäktige	Datum	Diarienummer 2023-000341
Dokumentansvarig/processägare	Kommunstyrelseförvaltningen	Version 1	Senast reviderad Giltig t o m 2027-12-31
Dokumentinformation	Ägardirektiv för Härnösandshus AB		
Dokumentet gäller för	Härnösandshus AB		
Annan information	Ersätter det tidigare antagna direktivet från 2020-12-21		

Härnösands
kommun

Innehåll

1.	Bolaget som en del av den kommunala organisationen	3
2.	Kommunernas direktiv rätt	3
3.	Kommunens ledningsfunktion	3
4.	Sekretess	3
5.	Bolagets ändamål	4
6.	Bolagets verksamhet	4
7.	Fullmäktiges ställningstagande	5
8.	Förvaltningsberättelsen	5
9.	Granskningsrapporten	5
10.	Ekonomiska mål	6
11.	Finansiering och kapitalförvaltning	6
12.	Information och ägardialog	6
13.	Budget och verksamhetsplan	6
14.	Kommunal koncernredovisning och budget	7
15.	Suppleanter	7
16.	Taxa för utlämnande av allmänna handlingar	7
17.	Arkivreglemente	7
18.	Bolagsstämma	7
19.	Allvarliga händelser	7
	Bolagsspecifika ändamål helägda dotterbolag	8
	Härnösands kommunfastigheter AB	8

Detta ägardirektiv avser AB Härnösandshus¹, 556160-8430, nedan kallat bolaget.

1. Bolaget som en del av den kommunala organisationen

Bolaget ägs av Härnösands kommun. Bolaget är en del av kommunens verksamhet. Bolaget ska i sin verksamhet beakta detta. Bolagets verksamhet regleras, utöver lag och bolagsordningen, av ägardirektiv utfärdade av kommunfullmäktige, som fastställs av bolagsstämman. För de kommunala bolagen i Härnösands kommun finns ingen juridisk koncern. Bolaget ska dock i sin verksamhet tillämpa ett koncerntänkande genom att i samråd söka lösningar som tillgodoser koncernens (Härnösands kommuns) samlade intressen. Samordning av funktioner ska ske där fördel kan uppstå för koncernen (Härnösands kommun) som helhet. Om nackdelar kan uppstå för bolaget ska samråd ske med kommunstyrelsen.

2. Kommunernas direktivrätt

Bolagets styrelse och verkställande direktör har att följa utfärdade direktiv, såvida dessa inte strider mot bolagsordningen, mot tvingande bestämmelser i lag eller annan författning, exempelvis aktiebolagslagen och offentlighets- och sekretesslagen, eller strider mot bolagets intresse.

Detta ägardirektiv är ett komplement till bolagsordningen.

3. Kommunens ledningsfunktion

Bolaget står enligt kommunallagen under uppsikt av kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen utövar kommunens ledningsfunktion över bolaget i enlighet med vad som anges i kommunstyrelsens reglemente.

Kommunstyrelsen har rätt att ta del av bolagets handlingar och räkenskaper samt i övrigt granska bolaget och dess verksamhet. Bolaget ska lämna kommunstyrelsen den information om verksamheten som den begär. Den närmare omfattningen av informationen fastställs i samråd med bolagets styrelse, samt i kommunstyrelsens riktlinjer för uppsiktsplikt och i rutinbeskrivning för kommunstyrelsens uppsikt över bolagen.

Bolaget uppmärksammas om att kommunstyrelsen enligt 6 kap. 9§ kommunallagen har att fatta årliga beslut huruvida verksamheten varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

4. Sekretess

Föreligger på grund av lagstadgad sekretess hinder mot att överlämna viss uppgift till kommunen får uppgiften utslutas. Bolaget ska i så fall uppge att strykning/utelämnande skett.

---

¹ AB Härnösandshus, verkar även genom hel-och delägda dotterbolaget AB Härnösands kommunfastigheter. Detta ägardirektiv gäller i alla tillämpliga delar för hela Härnösandshus-koncernen.

5. Bolagets ändamål

Föremålet för bolagets verksamhet anges i bolagsordningen för bolaget. Bolaget får ej bedriva verksamhet som inte är förenlig med bolagsordningen.

Bolaget får ej heller bedriva verksamhet som inte är förenlig med den kommunala kompetensen.

Bolaget ska i sin verksamhet fullt ut arbeta i enlighet med:

- a) Kommunens målprogram.
- b) Kommunens översiktsplan.
- c) Kommunens tillväxtstrategi.
- d) Övriga styrdokument som omfattar bolagets verksamhet.

Bolaget har till uppgift att:

- Främja bostadsförsörjningen i Härnösands kommun genom att erbjuda Härnösandsborna attraktiva, trygga, klimatsmarta och prisvärda hyresbostäder inom Härnösands kommun, samt att äga ändamålsenliga och tillgängliga lokaler för kommunens olika verksamheter, så kallade publika fastigheter.

6. Bolagets verksamhet

Syftet och målsättningen för bolagets verksamhet, utöver vad som anges i bolagsordningen, att:

- på affärs- och miljömässiga principer äga, förvalta, utveckla, bygga, förvärva och avyttra bostäder, bostäder anpassade till särskilda behov, lokaler för kommunens olika verksamheter, så kallade publika fastigheter och turismanläggningar
- aktivt bidra till Lokalgruppens arbete för strategisk lokalförsörjning och i dialog med nämnder bidra med byggande eller iordningställande av lokaler för att möta behov inom kommunens verksamheter
- ta ansvar för en socialt, ekologiskt och etiskt hållbar bostadsförsörjning
- garantera hyresgäster boendeflytande

Bolaget ska ha höga ambitioner för att bidra till ekologisk och social hållbarhet i hela Härnösands kommun.

Bolagets ska bidra till social hållbarhet genom att, där det är möjligt, ställa sociala krav i upphandlingar och ge möjlighet till arbetsmarknadsanställningar.

Bolaget ska ha en säkerhetsskyddsanalys som identifierar om delar av verksamheten är av betydelse för Sveriges säkerhet, samt ett ändamålsenligt skydd av sådana verksamheter som lever upp till kraven i säkerhetsskyddslagen.

Bolaget ska utifrån sitt uppdrag ha en beredskap för att kunna leverera sina tjänster även under störda förhållanden och vid höjd beredskap.

Bolaget ska vara en aktiv part i beredskapsplanering inför en händelse och operativt vid en händelse, i fredstid såväl som under höjd beredskap. En

aktör som arbetar bilateralt med sina kunder men också en aktör som deltar i regional samverkan inom sitt ansvarsområde.

7. Fullmäktiges ställningstagande

Bolaget ansvarar för att kommunfullmäktige får ta ställning innan sådana beslut i verksamheten som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt fattas.

Av sådan vikt är alltid:

- investering eller försäljning av tillgångar överskridande 40 mkr -
- bildande och/eller förvärv av dotterbolag

Av bolagsordningen framgår att vissa beslut i bolaget fattas av bolagsstämman. En fråga som faller utanför uppräkningsordningen i bolagsordningen kan trots detta vara en sådan fråga som kräver ställningstagande enligt denna punkt. Uppstår tveksamhet huruvida ställningstagande krävs, ska bolaget samråda med kommunstyrelsen.

Bolaget ska minst följa de av kommunfullmäktige antagna övergripande policydokumenten samt övriga styrdokument beslutade av kommunfullmäktige där det anges att bolaget berörs. Kan inte bolaget följa något av dessa utifrån sina speciella förutsättningar, ska bolagets styrelse tillskriva kommunfullmäktige och anhålla om undantag från den specifika policy som inte kan efterlevas. Har bolaget egna styrdokument som är mer omfattande än ägarens så gäller dessa. Bolaget ansvarar för att hålla sig uppdaterade på vilka av kommunens styrdokument som är aktuella och berör bolagets verksamhet.

8. Förvaltningsberättelsen

Bolagets styrelse ska årligen i förvaltningsberättelsen, utöver aktiebolagslagens krav, redovisa hur verksamheten bedrivits och utvecklats i relation till innehållet i bolagsordningen och detta direktiv.

Redovisningen ska vara så utformat att det kan läggas till grund för kommunstyrelsens uppsiktsplikt och beslut enligt 6 kap. 1 § kommunallagen samt till lekmannarevisorns granskning.

Bolaget upphandlar själv revisionen och bolagsstämman beslutar om vilken auktoriserad eller godkänd revisor som ska utses för bolaget.

9. Granskningsrapporten

Bolagets lekmannarevisorer ska årligen i sin granskningsrapport yttra sig om huruvida bolaget bedrivits på ett ändamålsenligt sätt utifrån det syfte som angivits i bolagsordningen och i detta ägardirektiv, samt de kommunala befogenheter som utgör ram för verksamheten.

Om lekmannarevisorerna inom ramen för sin granskning finner brister i de avseenden som anges i första stycket ska lekmannarevisorerna löpande kommunicera sina iakttagelser med kommunstyrelsen.

10. Ekonomiska mål

Företagets långsiktiga avkastning ska vara marknadsmässig och stämmas av genom jämförelse med andra jämförbara allmännyttiga kommunala bostadsbolag. Den årliga direktavkastningen är det styrande avkastningsmålet. Därutöver ska företaget även redovisa utvecklingen av ”totalavkastningen”².

Beräkningen av avkastningen ska ske utifrån den allmännyttiga bostadsverksamheten.

Soliditeten ska överstiga 20 procent och bör över tid öka med följd att belåningsgraden över tid minskar.

11. Finansiering och kapitalförvaltning

Bolaget ska till kommunstyrelsen årligen inge sitt behov av sådana investeringar och lånebehov som förutsätter borgen, så att detta kan beaktas i samband med kommunens budgetarbete.

Vid försäljning och förvärv av fastigheter ska detta ske på goda ekonomiska villkor för såväl bolaget som kommunen.

Bolaget ska följa kommunens finanspolicy och ska ingå i kommunens koncernkontorutin.

Bolaget har inte rätt att pantsätta tillgångar för något ändamål.

12. Information och ägardialog

Kommunen ska fortlöpande hållas informerad av bolaget om dess verksamhet. Bolaget ska initiera möten med kommunen om omständigheterna så påkallar.

Bolaget ska till kommunstyrelsen redovisa bolagets ställning och resultat per den 30/4, 31/8 och 31/12. Bolaget ska därvid uppmärksamma kommunen på viktigare omständigheter och förändringar som kan inverka på bolagets verksamhet.

Kommunstyrelsen ska få del av:

- protokoll från bolagsstämma (snarast)
- protokoll från styrelsesammanträde (löpande)
- bolagets årsredovisning med revisionsberättelse och granskningsrapport från lekmannarevisor. (senast 31/3)

Bolagets styrelse, VD och andra nyckelpersoner i bolaget ska delta vid möte med företrädare för kommunen minst en gång per år (ägardialog).

13. Budget och verksamhetsplan

Bolaget ska årligen fastställa verksamhetsplan med strategiska och budget för nästkommande räkenskapsår samt 10-årsplan gällande investeringar. Fastställd verksamhetsplan och budget ska tillställas kommunen senast för kännedom i november till kommunfullmäktige.

---

² Totalavkastning = Direktavkastning + Värdeförändring i förhållande till marknadsvärde. För mer info, se skrivelse 2020-11-10 ”Bakgrundsinformation om förslag till avkastningskrav i Ägardirektiv för Härnösandshus AB”

14. Kommunal koncernredovisning och budget

Bolaget ska till kommunen lämna de uppgifter som av kommunen bedöms nödvändiga för upprättande av årsredovisning och delårsrapport enligt lag (1997:614) om kommunal redovisning.

Bolaget ska till kommunen lämna de uppgifter som av kommunen bedöms nödvändiga för upprättande av kommunens budget.

15. Suppleanter

Suppleanter ska kallas till styrelsens sammanträden. Icke tjänstgörande suppleanter har närvaro- och yttranderätt vid styrelsens sammanträden.

Suppleant som ej tjänstgör ska åläggas att iaktta samma tystnads- och lojalitetsplikt som ledamot.

16. Taxa för utlämnande av allmänna handlingar

Bolaget ska tillämpa den för Härnösands kommun vid var tid gällande taxan för utlämnande av allmänna handlingar.

17. Arkivreglemente

Härnösands kommuns arkivreglemente ska tillämpas i bolaget.

Arkivmyndighet är kommunstyrelsen i Härnösands kommun.

18. Bolagsstämma

Bolaget ska årligen senast före utgången av maj månad hålla bolagsstämma/årsstämma.

Av bolagsordningen framgår hur kallelse till bolagsstämma ska ske.

19. Allvarliga händelser

Bolaget har skyldighet att omedelbart till kommundirektören anmäla händelser som kan utgöra en överhängande fara för bolagets kunder eller tillgångar.

Bolaget har skyldighet att ställa samtliga sina operativa resurser till krisledningsnämndens förfogande, om den så begär, i samband med att någon extraordinär händelse har inträffat i kommunen. Det kan till exempel gälla disposition av bolagets personal, lokaler eller material/maskiner efter uppkomna behov inom kommunen.

Ersättning för detta inklusive merkostnader för bolaget regleras mellan bolaget och ägaren i efterhand. Ersättningens storlek fastställs av kommunstyrelsen.

Om Härnösands kommuns krisledningsorganisation aktiveras vid denna typ av allvarlig händelse ska bolagets verkställande direktör (eller annan ledande företrädare), om kommundirektören bedömer att det behövs, kallas för att ingå i kommunens krisledning.

Bolagsspecifika ändamål helägda dotterbolag

Härnösands kommunfastigheter AB

Bolagets ändamål

Bolagets ändamål är att tillhandahålla lokaler och fastigheter för kommunens verksamheter och i begränsad omfattning för företag i Härnösand.

Verksamheten ska bedrivas enligt affärsmässiga principer.

Kommunfullmäktige

§ 100

Dnr 2020-000095 1.1.2.1

Ägardirektiv AB Härnösandshus 2021-2023

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att anta Ägardirektiv AB Härnösandshus 2021-2023 med föreslagna ändringar och tillägg.

Yttranden

I ärendet yttrar sig Andreas Sjölander (S) och Knapp Britta Thyr (MP).

Yrkanden

Andreas Sjölander (S) yrkar bifall till liggande förslag samt på följande tillägg under kapitel 6, Bolagets verksamhet:

Punkt 11, Nybyggnationer är ekologiskt hållbara:

- Tillägg: "Det innebär bland annat att byggnation i trä har hög prioritet och att solenergilösningar övervägs och eftersträvas"

Punkt 13, Verka för infrastruktur för fossilfria fordonsslag:

- Tillägg: "Genom att bland annat öka tillgång till laddmöjlighet för elfordon."

Ny punkt 16:

"Kommunens klimat- och energiplan samt Mobilitetsriktlinjer antagna av kommunfullmäktige ska vara vägledande. "

Knapp Britta Thyr (MP) yrkar bifall till liggande förslag med Andreas Sjölanders (S) tilläggsförslag.

Christina Lindberg (C) yrkar avslag på liggande förslag samt bifall på Centerpartiets förslag i kommunstyrelsen, nämligen att bolaget ska ingå i en kommunkoncern.

Anders Gäfvert (M) yrkar bifall till liggande förslag.

Propositionsordning

Ordföranden finner att det föreligger två förslag till beslut, liggande förslag med Andreas Sjölanders (S) tilläggsförslag och Christina Lindbergs (C) förslag.

Ordföranden föreslår att digital acklamation används då mötet genomförs på distans och ställer följande propositionsordning: den som vill att fullmäktige

Kommunfullmäktige

ska besluta enligt liggande förslag svarar ja och den som vill att fullmäktige ska besluta enligt Christina Lindbergs (C) förslag svarar nej genom att trycka på respektive knapp i voteringsfunktionen.

Propositionsordningen godkänns och digital acklamation genomförs.

Ordföranden finner att kommunfullmäktige har beslutat i enlighet med liggande förslag.

Ordföranden frågar om kommunfullmäktige kan besluta i enlighet med Andreas Sjölanders (S) tilläggsyrkande och finner att så sker.

Reservation

Centerpartiet reserverar sig till förmån för eget förslag.

Bakgrund

Nuvarande ägardirektiv för AB Härnösandshus gäller till och med december 2020. En översyn av ägardirektivet har genomförts och har utgått från Sveriges kommuner och regioners (SKR) mall för ägardirektiv för kommunala bolag. Syftet har varit att säkerställa att aktiebolagslagen följs och delar som inte är aktuella, enligt samma lag, tas bort. Ändamålet och verksamhetens inriktning i AB Härnösandshus har förtydligats och uppdaterats för att möjliggöra önskvärd utveckling för attraktiva, klimatsmarta och prisvärda hyresbestånd för hyrestagare i hyresbostäder och publika fastigheter.

Bolagets ekonomiska mål föreslås bli att den långsiktiga avkastningen ska vara marknadsmässig och att avstämning av detta görs med hjälp av nyckeltal för direktavkastning. Dessutom anges ett mål för bolagets soliditet.

Inför förslag om ägardirektiv har dialog förts med bolagets VD.

Socialt perspektiv

Härnösandshus nya ägardirektiv har höga ambitioner för att bidra till ekologisk och social hållbarhet.

Ekologiskt perspektiv

Det uppdaterade ägardirektivet styr bolagets riktning mot en ökad miljömässig hållbarhet.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Kommunallagen förutsätter att kommunala bolag har gällande ägardirektiv. Beroende på bolagsform ska därutöver även annan relevant lagstiftning följas, i detta fall aktiebolagslagen. Kommunala bolag ska ha välskött ekonomi men inte i första hand drivas i vinstsyfte och ska i större ekonomiska beslut alltid involvera kommunfullmäktige.

Kommunfullmäktige

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag kommunstyrelsen 2020-12-01 § 198

Protokollsutdrag kommunstyrelsens arbetsutskott 2020-11-17

Kommunledningskontorets tjänsteskrivelse 2020-11-10

Information om förslag till avkastningskrav Härnösandshus AB

Ägardirektiv Härnösandshus AB 2018-2020

Kommunallag (2017:725) kap. 2, 10

Underlag och mallar för bolagsordningar samt ägardirektiv, SKR

_____

Kommunstyrelseförvaltningen

Henrik Petré, +46-611-348015

henrik.petre@harnosand.se

Kommunfullmäktige

Reviderade avfallsföreskrifter Härnösands kommun

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen förslå kommunfullmäktige besluta

att anta Avfallsföreskrifter för Härnösands kommun 2024 – 2030

Beskrivning av ärendet

Regeringen beslutade sommaren 2022 om förändringar i förordningen om producentansvar för förpackningar. Beslutet medför att år 2024 övergår insamlingsansvaret för förpackningar till kommunerna. Kommunerna ska ordna separat insamling av källsorterade förpackningar genom fastighetsnära insamling eller vid lättillgängliga insamlingsplatser. Härnösands kommun samlar sedan 2014 in förpackningar i separata kärl genom fastighetsnära insamling men föreskrifterna behöver revideras och anpassas utifrån de förändringar som gjorts i förordningen om producentansvar för förpackningar. Härnösands Energi och miljö AB som är kommunens utförare av avfallshantering kommer ansvara för att samla in förpackningarna.

De tre största förändringarna i de nya föreskrifterna är:

1. Förpackningsansvaret tas över av kommunen och det blir obligatoriskt för hushållen att ha flerfackskärl.
2. Standard för restavfallsinsamling blir var fjärde vecka. Förändring av kärlets fördelning görs om och utrymmet för restavfall blir mindre.
3. Ansvar för rivningsavfall från privatpersoner och tidningar hamnar på kommunen.

I bilaga 2 går det att jämföra föregående avfallsföreskrifter med de nya. För att genomföra de åtgärder som är beslutade regeringen föreslår kommunstyrelseförvaltningen att anta reviderade avfallsföreskrifter för Härnösands kommun 2024 – 2030.

Socialt perspektiv

Det sociala perspektivet anses inte påverkas negativt.

Ekologiskt perspektiv

Det ekologiska perspektivet anses påverkas positivt genom att det blir obligatoriskt med flerfackskärl. Flerfackskärl skapar en bättre utsortering och renare faktitioner.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Beslutet påverkar det ekonomiska eller juridiska perspektivet. Beslutet om att kommunerna ska överta ansvaret för insamling av förpackningar medför en viss ökad administration för kommunen kopplat till det system som reglerar ersättningar och utbetalningar för insamlat förpackningsmaterial. HEMAB kommer i naturvårdsverkets e-tjänst för rapportering av insamlat förpackningsavfall kvartalsvis rapportera in mängden av förpackningar som samlats in i kommunen. Kommunen kommer få ersättning från Naturvårdsverket för det insamlade materialet. Då arbetet utförs av HEMAB kommer HEMAB där efter få tillbaka den ersättning som betalats ut till kommunen.

Det juridiska perspektivet påverkas av det regeringsbeslutet om att det är kommunerna som ska överta ansvaret för insamlingen av förpackningarna. Det är därför nödvändigt att revidera föreskrifterna.

Beslutsunderlag

De nya avfallsföreskrifterna har tagits fram tillsammans med den arbetsgrupp från Härnösands kommun och Härnösands Energi och miljö AB som arbetat med omställningen till att kommunen blir ansvariga för att samla in förpackningar. I bilaga 2 går det att jämföra nuvarande föreskrifter med de nya reviderade föreskrifterna.

Erica Tenevall
Enhetschef Strategisk
sambandsutveckling

Henrik Petré
Utredare

Bilagor

Bilaga 1 Avfallsföreskrifter Härnösandskommun 2024 – 2030

Bilaga 2 Jämförelse mellan nuvarande avfallsföreskrifter och förslag på reviderade avfallsföreskrifter 2024 - 2030.

Avfallsföreskrifter för Härnösands kommun

Dokumentnamn	Lokala avfallsföreskrifter	Dokumenttyp Styrdokument	
Fastställd/upprättad av	Kommunfullmäktige	Datum	Diarienummer KS 2020-
Dokumentansvarig/processägare	Henrik Petré	Version 1	Senast reviderad
Dokumentinformation	Ersätter tidigare avfallsföreskrifter 2022-2030		
Dokumentet gäller för	Alla förvaltningar och bolag		
Annan information			

Innehållsförteckning

Ange kapitelrubrik (nivå 1)	1
Ange kapitelrubrik (nivå 2)	2
Ange kapitelrubrik (nivå 3)	3
Ange kapitelrubrik (nivå 1)	4
Ange kapitelrubrik (nivå 2)	5
Ange kapitelrubrik (nivå 3)	6

Avfallsföreskrifter för Härnösands kommun

1. Inledande bestämmelser

Tillämpliga föreskrifter

1 § För kommunens avfallshantering gäller

- miljöbalken (1998:808) och avfallsförordningen (2020:614), föreskrifter om avfallshantering i förordningar utfärdade med stöd av miljöbalken och andra författningar.

Utöver de författningar som anges i första stycket gäller dessa föreskrifter om avfallshantering i Härnösands kommun.

Definitioner

2 § Termer och begrepp som används i dessa föreskrifter har samma betydelse som i 15 kap. miljöbalken och avfallsförordningen. I övrigt används följande begrepp med de betydelser som här anges:

Anvisad plats: Plats inom eller utanför en fastighet som kommunen hänvisat till för att kommunen ska kunna försla bort avfallet.

Avfall: Föremål eller ämne som innehavaren antingen gör sig av med, tänker göra sig av med eller måste göra sig av med (15 kapitlet 1 § miljöbalken).

Avfallslämnare: Fastighetsägare, hyresgäst, privatperson, verksamhet eller annat som ger upphov till avfall.

Avfallstaxa: Den av kommunfullmäktige beslutade taxa för avfallshantering i kommunen.

Behållare: kärl, container, botten tömmande behållare, säck, latrinbehållare, fosforfälla, slamavskiljare, fettavskiljare eller annan anordning för uppsamling av avfall under kommunalt ansvar.

Butiksavfall av animaliskt ursprung: utgör före detta livsmedel enligt förordningarna 1069/2009/EG och 142/2011/EU.

Bygg- och rivningsavfall: Avses i enlighet med 15 kap. 8 § miljöbalken avfall från bygg och rivningsarbeten.

Med bygg- och rivningsavfall som inte producerats i en yrkesmässig verksamhet avses detsamma som i 15 kap. 20 § 4 punkten miljöbalken.

Dragväg: Avståndet mellan kärlet och hämtningsfordonets uppställningsplats. Det är den väg som hämtningspersonalen drar eller skjuter kärlet.

Enskilda avloppsanläggningar: I enlighet med avgränsningen av kommunens ansvar enligt 15 kap. 20 § miljöbalken, avses med enskilda avloppsanläggningar slutna tankar, slamavskiljare, fosforfällor, minireningsverk och andra motsvarande anläggningar som inte är allmänna enligt lag (2006:412) om allmänna vattentjänster, som är dimensionerade

för högst 25 personekvivalenter och endast används för hushållspillvatten eller spillvatten som till sin art och sammansättning liknar hushållspillvatten.

Farligt avfall: Avfall som i bilaga 3 till avfallsförordningen (2020:614) beskrivs med en avfallskod markerad med en asterisk (*).

Fastighetsägare: Med fastighetsinnehavare avses den som är fastighetsägare eller den som enligt 1 kap. 5 § fastighetstaxeringslagen (1979:1152) skall anses som fastighetsägare.

Fritidsboende: Ett boende under viss tid av året och där ingen är folkbokförd.

Förvaringsplats: Utrymme eller avgränsad plats för förvaring av avfall.

Gemensam avfallsanläggning: Soprum, behållare eller liknande som två eller flera fastigheter är anslutna till.

Grovavfall: Kommunalt avfall som är så tungt eller skrymmande eller har andra egenskaper som gör att det inte är lämpligt att samla in i säck eller kärl.

Hushåll: En enhet av människor som delar bostad permanent eller tillfälligt.

Hämtningsintervall: Intervall som anger hur ofta avfall hämtas.

Hämtningsområde: Område där avfall hämtas.

Invasiva främmande växter: Växter som tagits från sin ursprungliga miljö till en helt ny miljö, tack vare oss människor, för att sen börja sprida sig snabbt och orsaka stora och allvarliga problem på det naturliga ekosystemet och den biologiska mångfalden.

Kommunalt avfall: Avser detsamma som i 15 kap. 3 § miljöbalken, det vill säga avfall som kommer från hushåll och sådant avfall från andra källor som till sin art och sammansättning liknar avfall från hushåll, med undantag för vad som anges i 15 kap. 3 § 1-6 punkterna. I begreppet kommunalt avfall ingår returpapper enligt 1 kap. 10 § avfallsförordningen (2020:614).

Med **avfall under kommunalt ansvar** avses kommunalt avfall och annat avfall som kommunen har ansvar för enligt 15 kap. 20 § miljöbalken samt förpackningsavfall enligt 6 kap. 2 och 6 §§ förordningen (2022:1274) om producentansvar för förpackningar.

Konsumentelavfall: Avses detsamma som i 13 § förordningen (2014:1075) om producentansvar för elutrustning. Till konsumentelavfall räknas utjänta produkter som normalt har använts i hushållet.

Kärl- och säckavfall: Avser den del av kommunala avfallet som får läggas i kärl eller säck.

Latrin: Avser latrin från torrtoaletter och andra jämförliga lösningar, i enlighet med 15 kap. 20 § 3 miljöbalken.

Matavfall: Avser allt biologiskt nedbrytbart avfall enligt definitionerna i 15 kap. 3 § i miljöbalken och 1 kap. 4 § avfallsförordningen (2020:614), det vill säga som består av livsmedels- eller köksavfall som uppkommer i och med livsmedelshanteringen (skal, ben och liknande) i hushåll, restauranger, storkök, butiker, personalmatsalar, catering och liknande. I begreppet ingår matavfall som hälls ut i vasken i de fall detta samlas upp avskilt i slutna tankar.

Nyttjanderättsinnehavare: Person som har rätt att använda en fastighet men inte äger den.

Permanentboende: Ett boende där boende person/personer är folkbokförd på fastigheten.

Producent: Den som yrkesmässigt tillverkar, importerar eller säljer en vara eller en förpackning, eller den som i sin yrkesmässiga verksamhet skapar avfall som kräver särskilda åtgärder av renhållnings- eller miljöskäl.

Producentansvar: Innebär att den som tillverkar, importerar eller säljer en förpackning också ansvarar för att avfallet tas om hand.

Renhållaren: Den juridisk ansvarige att sköta hanteringen av det avfall som omfattas av kommunens ansvar.

Renhållarens utförare: Den som kommunen utser att sköta hantering av det avfall som omfattas av kommunens ansvar.

Renhållningsfordon: Fordon som används för att hämta avfall och slam.

Restavfall: Avser sorterat brännbart kärl- och säckavfall. Med detta avses det avfall som kvarstår när matavfall, returpapper, farligt avfall samt förpackningar, konsumentelavfall och annat avfall som omfattas av producentansvar, har sorterats ut från kärl- och säckavfallet.

Tillsynsansvarig nämnd: Kommunens Samhällsnämnd.

Trädgårdsavfall: Avser sådant biologiskt nedbrytbart trädgårdsavfall i enlighet med definitionen i 1 kap. 5 § 1 punkten avfallsförordningen (2020:614) som uppstår vid normalt nyttjande av trädgård vid bostadshus och sådant avfall från andra källor som är kommunalt avfall i enlighet med 15 kap. 3 § miljöbalken.

Återanvändning: Sådant som inte är avfall utan används ytterligare en eller flera gånger för att fylla samma funktion som det ursprungligen var avsett för (15 kap. 2 § miljöbalken).

Återvinning: Återvinning innebär att avfallet kommer till nytta som ersättning för annat material eller förbereds för att komma till sådan nytta eller en avfallshantering som innebär förberedelse för återanvändning.

Återvinningscentral (ÅVC): Kommunens mottagningscentral för grovavfall från hushåll och mindre verksamheter. Avfall som kan lämnas på återvinningscentralen är exempelvis metallavfall, trädgårdsavfall, farligt avfall, el-avfall och trasiga möbler.

För definitioner och andra begrepp som används i dessa föreskrifter hänvisas till 15 kap. miljöbalken samt till gällande avfallsförordning och andra förordningar utfärdade med stöd av miljöbalken.

- ~~1. Med kommunalt avfall avses detsamma som i 15 kap. 3 § miljöbalken, det vill säga avfall som kommer från hushåll och sådant avfall från andra källor som till sin art och sammansättning liknar avfall från hushåll, med undantag för vad som anges i 15 kap. 3 § 1-6 punkterna.~~
- ~~a. Med avfall under kommunalt ansvar avses kommunalt avfall inklusive avfall under kommunalt ansvar enligt 15 kap. 20 § miljöbalken.~~
- ~~b. Med kärl- och säckavfall avses den del av kommunala avfallet som får läggas i kärl eller säck.~~
- ~~c. Med grovavfall avses avfall under kommunalt ansvar som är så tungt eller skrymmande eller har egenskaper som gör att det inte är lämpligt att samla in i kärl eller säck.~~
- ~~d. Med trädgårdsavfall avses sådant biologiskt nedbrytbart trädgårdsavfall i enlighet med definitionen i 1 kap. 5 § 1 punkten avfallsförordningen (2020:614) som uppstår vid normalt nyttjande av trädgård vid bostadshus.~~
- ~~e. Farligt avfall som har en eller flera farliga egenskaper, till exempel giftigt, cancerframkallande, explosivt eller brandfarligt. Farligt avfall som uppkommer i hushåll är t.ex. färg, lim, lösningsmedel som lackolja och fotogen, spilloja, bekämpningsrester, fotokemikalier och kylarvätska. Farligt avfall är markerat med en asterisk (*) i bilaga 3 i avfallsförordning (2020:614).~~
- ~~f. Med konsumentelavfall avses detsamma som i 13 § förordningen (2014:1075) om producentansvar för elutrustning.~~
- ~~g. Med matavfall avses allt biologiskt nedbrytbart avfall som uppkommer i och med livsmedelshanteringen i hushåll, restauranger, storkök, butiker, och liknande och som skulle kunna, eller har kunnat, användas som livsmedel och som utgör avfall under kommunalt ansvar. I begreppet matavfall som utgör avfall under kommunalt ansvar ingår också avfall som hälls ut i vasken (flytande livsmedel såsom mjölk eller livsmedel som sköljs ur förpackningar) i de fall detta samlas upp i slutna tankar. Förutom detta ingår också skal, ben och liknande som visserligen inte är mat men ändå intimt förknippat med mat. Butiksavfall av animaliskt ursprung utgör dock före detta livsmedel i enlighet med punkten (g.3) nedan.~~
- ~~h.1) Förtydligande: Fallfrukt och trädgårdsavfall lämnas i separat behållare på återvinningscentral.~~
- ~~h.2) Förtydligande: Slaktavfall, se separat bestämmelse Jordbruksverket.~~
- ~~g.3) Förtydligande: Matavfall från butiker klassas som "Före detta livsmedel" och faller under ABP-förordningen. (Animaliska biprodukter)~~
- ~~h. Med restavfall avses sorterat brännbart kärl- och säckavfall. Med detta avses det avfall som kvarstår när matavfall, returpapper, farligt avfall, förpackningar, konsumentel och annat avfall som omfattas av producentansvar, har sorterats ut från hushållets kärl- och säckavfallet.~~

- ~~i. Med bygg- och rivningsavfall avses i enlighet med 15 kap. 8 § miljöbalken avfall från bygg- och rivningsarbeten.~~
- ~~j. Med bygg- och rivningsavfall som inte producerats i en yrkesmässig verksamhet avses detsamma som i 15 kap. 20 § 4 punkten miljöbalken.~~
- ~~2. Med fastighetsinnehavare avses den som är fastighetsägare eller den som enligt 1 kap. 5 § fastighetstaxeringslagen (1979:1152) skall anses som fastighetsägare.~~
- ~~3. Med nyttjanderättshavare avses den som, utan att omfattas av begreppet fastighetsinnehavare, har rätt att bruka eller nyttja fastighet.~~
- ~~4. Med behållare avses kärl av plast, botten tömmande behållare, container, säck, latrinbehållare, eller någon annan anordning för uppsamling av kommunalt avfall.~~

Kommunens ansvar för avfallshantering, tillsyn och information

3 § Kommunstyrelsen har verksamhetsansvar, enligt 15 kap. 20 § miljöbalken, för hanteringen av avfall under kommunalt ansvar i kommunen, ~~med särskilt ansvar för att kommunalt avfall som utgörs av farligt avfall samlas in och transporteras till en behandlingsanläggning.~~

~~Hantering av det avfall som omfattas av kommunens ansvar utförs av den eller dem som kommunen anlitar för ändamålet, nedan kallad renhållaren.~~

Kommunfullmäktige fastställer avfallstaxa och avfallsföreskrifter sam vem som är renhållare i kommunen.

Renhållaren är det helägda kommunala bolaget Härnösand Energi och Miljö AB, fortsättningsvis kallat HEMAB.

4 § Tillsynen över avfallshanteringen enligt 15 kap. miljöbalken och enligt föreskrifter meddelade med stöd av miljöbalken utförs av samhällsnämnden. Kommunstyrelsen fullgör dock kommunens uppgifter gällande prövning och tillsyn inom miljö- och hälsoskyddsområdet och plan- och byggnadsväsendet i sådana ärenden där kommunen bedriver verksamhet eller utför åtgärder som är föremål för sådan prövning eller tillsyn.

5 § **Renhållaren HEMAB** informerar hushållen om ~~de~~ krav och hantering avseende förpackningar, ~~och~~ konsumentelavfall ~~i enlighet med gällande producentansvar~~ samt information till hushållen om avfallsförebyggande åtgärder.

Betalning och information

6 § Avgift skall betalas för ~~den insamling, transport, återvinning och bortskaffande av avfall som utförs genom kommunens försorg och i enlighet med föreskrifter som kommunen har meddelat med stöd av 27 kap. 4 § miljöbalken.~~

1. de åtgärder som kommunen vidtar i syfte att informera hushåll och verksamhetsutövare som producerar avfall som kommunen ansvarar för enligt 15 kap. 20 § miljöbalken om avfallshantering och avfallsförebyggande åtgärder.
2. de åtgärder som kommunen vidtar för att underlätta insamling och sortering av återanvändbara produkter från hushåll och verksamhetsutövare som producerar avfall som kommunen ansvarar för enligt 15 kap. 20 § miljöbalken.
3. den insamling, transport, behandling i form av återvinning och bortskaffande av avfall som utförs genom kommunens försorg och i enlighet med föreskrifter som kommunen har antagit med stöd av 27 kap. 4 § miljöbalken.

Taxan består av en grundavgift och en hämningsavgift. De som beviljas uppehåll i hämtningen påförs endast grundavgiften.

Hushåll

Sortering av avfall

7 § Fastighetsinnehavare och nyttjanderättshavare är skyldig att i behövlig omfattning informera den eller dem som bor i eller är verksamma i fastigheten om gällande regler för avfallshantering. Fastighetsinnehavaren ansvarar för att reglerna följs.

8 § Fastighetsinnehavare, ~~eller~~ nyttjanderättshavare, hushåll och andra som innehar avfall under kommunalt ansvar ska sortera ut avfallsslag i enlighet med bilaga 1 och hålla det skilt från annat avfall.

8 a § Förpackningsavfall i form av

1. papper och kartong,
2. plast,
3. metall,
4. färgat glas,
5. ofärgat glas,
6. trä, och
7. material som inte avses i 1-6 (övrigt förpackningsmaterial) ska enligt 3 kap. 4 § avfallsförordningen (2020:614) sorteras ut från annat avfall.

Hushåll ska lämna utsorterade förpackningar enligt 1-7 till ett insamlingssystem som renhållaren eller renhållarens utförare tillhandahåller.

Hushåll ska sortera ut skrymmande förpackningsavfall från annat avfall under kommunalt ansvar och från förpackningsavfall enligt punkterna 1-7 och lämna det till ett insamlingssystem som HEMAB tillhandahåller.

Plastflaskor och metallburkar som är avsedda för retursystem enligt 4 kap. 3 § förordningen (2022:1274) om producentansvar för förpackningar ska lämnas till retursystemet.

Av 3 kap. 4 a § avfallsförordningen (2020:614) framgår att den som har en förpackning som innehåller avfall ska se till att förpackningen skiljs från innehållet. Detta gäller dock inte en förpackning som innehåller farligt avfall eller läkemedelsavfall, om förpackningen underlättar den praktiska hanteringen av avfallet. Förpackning som innehåller farligt avfall eller rester av farligt avfall ska istället hanteras som farligt avfall enligt 3 kap. 11 a § avfallsförordningen (2020:614).

Hushåll ska lämna förpackning som innehåller läkemedelsavfall som inte är farligt avfall till apotek i enlighet med förordning (2009:1031) om producentansvar för läkemedel.

8 b § Returpapper ska enligt 3 kap. 3 § avfallsförordningen (2020:614) sorteras ut separat och lämnas till ett insamlingsystem som renhållaren eller renhållarens utförare tillhandahåller.

8 c § Avfall i form av invasiva växter ska sorteras ut och hållas skilt från annat avfall och sorteras ut från annat biologiskt avfall samt hanteras i enlighet med sorteringsanvisningarna till avfallsföreskrifterna.

8 d § Sådant bygg- och rivningsavfall i form av schaktmassor som lyder under kommunalt ansvar enligt 15 kap. 20 och 20 a §§ miljöbalken ska sorteras ut samt hanteras i enlighet med bilaga 1.

8 e § Ytterligare föreskrifter om sortering återfinns i bilaga 1.

9 § Fastighetsinnehavare ska säkerställa möjligheter för nyttjanderättshavare, hushåll och andra som nyttjar fastigheten att sortera ut och hålla åtskilda de avfallsfraktioner som enligt dessa föreskrifter skall överlämnas till renhållaren eller renhållarens utförare för borttransport. Matavfallspåsar ska vara godkända av renhållaren.

Kvalitetskontroll

X § Renhållaren har rätt att göra stickprovskontroll av avfallet för att kontrollera avfallsbehållarnas innehåll och avfallets sortering i syfte att säkerställa att renheten på avfallet upprätthålls. Med stickprovskontroll avses även plockanalyser som utförs på slumpmässigt utvalt avfall i syfte att undersöka avfallets sammansättning i stort. Behållare som innehåller felsorterat avfall kan enligt taxa avgiftsbeläggas om ingen förbättring sker trots upprepade påminnelser.

Skyldighet att överlämna avfall under kommunalt ansvar

10 § Avfall under kommunalt ansvar skall lämnas till och transporteras bort av renhållaren eller renhållarens utförare, om inte annat sägs i dessa föreskrifter ~~eller i~~ och dess bilaga 1. ~~till dessa föreskrifter.~~

Utsorterade avfallslag hämtas vid fastigheten, vid överenskommen eller anvisad plats enligt 19 §.

Det utsorterade avfallet skall transporteras bort från fastigheten så ofta att olägenhet för människors hälsa och miljö inte uppstår. Hämtningsintervall och storlek på behållare ska motsvara behovet av borttransport av avfall under kommunalt ansvar från fastigheten.

Fastighetsinnehavaren och nyttjanderättsinnehavaren ska upplysa renhållaren om ändrade förhållanden av betydelse för avfallshanteringen för fastigheten.

Enskilda hushåll på öar utan fast förbindelse med fastlandet får transportera bort sitt kärll- och säckavfall till av renhållaren anvisade insamlingsplatser för avlämning.

11 a § Grovavfall, trädgårds- och parkavfall, farligt avfall, bygg- och rivningsavfall samt annat avfall under kommunens ansvar som markerats i bilaga 1, får lämnas till annan än renhållaren, för borttransport till den eller de platser i kommunen där kommunen tar emot sådant avfall.

Yrkesmässiga utförare får dock endast anlitas av yrkesmässig verksamhet för avfall som uppstått i den egna verksamheten.

Enligt 5 kap. 18 § avfallsförordningen (2020:614) ska yrkesmässig verksamhet som lämnar avfallet till någon annan än kommunen eller de som kommunen anlitat, kontrollera att den som tar emot avfallet har gjort de anmälningar eller har de tillstånd som krävs för hanteringen. Vid yrkesmässig transport av farligt avfall inklusive elavfall, ska även upprättas transportdokument och utföras den anteckning och rapportering som krävs enligt 6 kap. avfallsförordningen.

Emballering av avfall under kommunalt ansvar, fyllnadsgrad och vikt

11 § I behållare och utrymme för avfall får endast läggas sådant avfall för vilket behållaren och **förvaringsplatsen** utrymmet är avsedd. Avfall som ska emballeras, enligt bilaga 1, ska vara väl emballerat så att skada, arbetsmiljöproblem eller olägenhet för människors hälsa eller miljö inte uppkommer.

Avfallsbehållare får inte fyllas mer än att den lätt kan tillslutas. Behållaren får inte vara så tung att den blir svår att flytta eller att arbetsmiljökraven inte kan tillgodoses.

Överfull, för tung eller trasig avfallsbehållare eller avfallsbehållare som innehåller dåligt emballerat avfall hämtas först när avfallet paketerats om.

Glödande avfall får inte lämnas till kommunens avfallshantering.

Fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättsinnehavaren är skyldig att se till att avfallet i kärll inte är så hårt packat att problem uppstår vid tömning. **Det innebär att avfallet ska lossna lätt vid tömning** samt att vintertid se till att avfallspåsarna inte är fastfrensna i behållarna inför tömning.

Abonnemang ska vara tillräckligt stora så de svarar mot de behov som föreligger.

Typ, antal och storlek på behållare vid fastigheten avgörs av HEMAB i samråd med fastighetsinnehavaren. HEMAB kan dock komma att besluta detta om inte god arbetsmiljö kan tillgodoses, avfallet är dåligt sorterat trots påtalan eller risk för olägenhet för människors hälsa eller miljö finns.

~~Anskaffande och ägande av avfallsbehållare samt underhåll och skötsel av behållare och annan utrustning~~

Anläggande, underhåll och skötsel av behållare och annan utrustning

Anskaffande och ägande

12 § De behållare och annan utrustning som används i kommunen anges i avfallstaxan.

13 § ~~Kärl ägs och tillhandahålls av renhållaren.~~ Behållare som tillhandahålls av renhållaren ägs av renhållaren, som också reparerar eller byter trasiga kärl vid behov. Skadegörelse och/eller brand på kärl/containrar ersätts av fastighetsägaren. Fastighetsinnehavaren har ansvar för rengöring och tillsyn av kärl.

Andra behållare såsom säckhållare, ~~latrinbehållare~~, bottentömmande behållare, komprimator, enskilda avloppsanläggningar, fettavskiljare och tank för matavfall anskaffas, installeras och underhålls av fastighetsinnehavaren.

Endast godkänd och märkt latrinbehållare inköpt hos renhållaren får användas.

Fastighetsinnehavaren ansvarar för och bekostar installation och underhåll av övriga inom fastigheten förekommande anordningar och utrymmen för avfallshanteringen.

35 § Underjordsbehållare. För att fastighetsägare skall få använda underjordsbehållare ska följande kriterier uppfyllas.

- ~~a. Det är endast tillåtet att ha kombinationen restavfall och matavfall, inte enbart det ena eller det andra, i underjordsbehållare. Även förpackningar och returpapper får sorteras ut i underjordsbehållare.~~
- b. Underjordsbehållare ska vara tillgängliga för funktionsnedsatta personer.
- c. Underjordsbehållare installeras, ägs, underhålls och servas av fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren. Fastighets- eller nyttjanderättshavaren ansvarar för att behållarna är tillgängliga för tömning. Placering av underjordsbehållare ska godkännas av renhållaren och stadsarkitekten innan underjordsbehållare anskaffas. Installation av underjordsbehållare får endast göras efter renhållarens och stadsarkitektens godkännande.
- d. När hämtning ska ske med kranfordon får avståndet mellan fordonets uppställningsplats och behållarens lyftanordning vara högst 5 m. Den fria höjden ska vara minst 8 m över kranfordonet och mellan kranfordonets uppställningsplats och behållaren. Minsta avstånd till hinder ska vara 2 meter.
- e. Avstånd mellan behållare bör vara minst 70 centimeter.
- f. Vid nyinstallation av behållare bör hämtningsfordonet inte angöra vid utfart, vid vägkorsning eller längs huvudgata om det inte finns lastzon eller motsvarande för hämtningsfordon. Angöringsplatsen för tömning av behållare skall inte ligga så att

parkerade bilar finns mellan fordonet och behållare. Inte heller gång- och cykelbana bör finnas mellan fordonet och behållare.

- g. Hänsyn ska tas till risk för viss lukt, så att behållare till exempel inte står för nära bostäder eller luftintag till byggnader.
- h. Underjordsbehållare ska vara placerade så att ytvattenavrinning möjliggörs.
- i. Vid placering av behållare ska hänsyn tas till riktvärden för bullernivåer i bostäder enligt folkhälsomyndighetens allmänna råd om buller inomhus FoHMFS 2014:13.

Anläggande

14 § Vid anläggande av enskilda avloppsanläggningar, fettavskiljare eller tank för matavfall ska inte avståndet mellan uppställningsplats för slambil och anslutningspunkt för tömning överstiga 10 meter såvida inte särskilda skäl föreligger. [Höjdskillnaden mellan fordonets uppställningsplats och botten på anläggningen ska vara mindre än 5 meter, om inte särskilda skäl föreligger.](#)

Vid installation av botten tömmande behållare ska anläggningen utformas så att den är åtkomlig för fordon utrustat med kran.

Anläggning som kräver byte av filtermaterial ska anläggas så att den är åtkomlig för hämtningsfordon. Anläggningar där hämtning av filtermaterial ska ske i filterkassett eller säck ska anläggas så att hämtning med fordon utrustat med kran kan utföras.

Anläggande ska ske så att avståndet mellan kranfordonets uppställningsplats och filterkassett eller säck inte överskrider 10 meter för filterkassett eller storsäck som väger högst 1000 kilogram, om inte särskilda skäl föreligger.

Vid installation och anläggande av enskilda avloppsanläggningar, fettavskiljare, tank för matavfall eller anläggning som kräver byte av filtermaterial ska hänsyn tas till vad som utgör en god arbetsmiljö vid hämtning av avfall från anläggningen.

Rengöring och tillsyn

15 § Fastighetsinnehavaren [och vid behov nyttjanderättsinnehavaren](#) har ansvar för rengöring och tillsyn av behållare samt anläggning. Behållare och anläggningar ska ges regelbunden service för att förebygga störningar i anordningens funktion och olägenhet såsom buller, lukt och dylikt.

Såväl behållare som inom fastigheten förekommande anläggningar, anordningar och utrymmen för avfallshantering ska skötas så att kraven på god arbetsmiljö uppfylls och risken för olycksfall minimeras.

Åtgärder inför hämtning av avfall som lämnas i kärl eller säck

16 § Behållare får inte fyllas mer än att den kan stängas. Den får inte heller vara så tung att det blir uppenbara svårigheter att flytta den eller att arbetsmiljön inte kan tillgodoses. ~~Behållare bör vara fria från snö och is vid hämtningstillfället.~~

Vid hämtningstillfället ska kärl, säck och latrinbehållare vara fria från snö och is.

Behållare ska vara uppställda så att hantering med den utrustning som används i kommunens ~~renhållnings~~insamlingssystem kan ske och att hämtning underlättas. De skall placeras och vändas så att de kan hämtas med baklastande bil där sådan används.

Renhållaren eller renhållarens utförare ska ha tillträde till de utrymmen i fastigheten där arbetet ska utföras. Nycklar, portkoder och dylikt ska tillhandahållas till renhållaren eller renhållarens utförare. Ändringar ska utan anmaning meddelas renhållaren.

Fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren ska försluta latrinbehållare och rengöra den på utsidan innan hämtning sker.

Åtgärder inför hämtning av avfall från anläggningar

17 § Det åligger fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren att inför hämtningstillfället placera storsäck, filterkassett eller annan flyttbar behållare som ska tömmas med fordon utrustat med kran, inom längsta tillåtna avstånd enligt 14 §.

Inför tömning ska fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren förbereda anläggningen så att tömning kan ske med det fordon som används. 1,5 meter runt anläggning ska vara markerad vara röjd från sly, högt gräs och annan hög vegetation så att anläggningens lock tydligt syns. Röd markeringspinne/käpp ska tydligt markera anläggningens placering.

Enskilda avloppsanläggningar, fettavskiljare och tankar för matavfall ska vara lätt tillgängliga för tömning. Lock eller manlucka skall kunna öppnas av en person. Lockets maximala vikt får högst vara 15 kg och får inte vara övertäckt eller fastfruset när tömning skall ske. Alltför tunga lock med vikt över 15 kg, åligger det fastighetsägaren att på egen bekostnad byta ut. Lock ska ha betryggande hållfasthet och vara utformade så att man inte skadar sig på det för att det t.ex. har vassa kanter, uppstickande delar eller liknande.

Anläggningen ska vara tillsluten på ett barnsäkert sätt och försedd med de säkerhetsanordningar som behövs med hänsyn till anläggningens beskaffenhet och belägenhet.

Tydliga instruktioner som behövs i samband med hämtning ska tillhandahållas av fastighetsinnehavaren och nyttjanderättshavaren i god tid innan tömning och ska finnas tillgängliga i direkt anslutning till anläggningen. När anläggningen är belägen utanför fastigheten ska den vara markerad med skylt som anger till vilken fastighet anläggningen tillhör.

Fastighetsägaren är skyldig att vidta erforderliga åtgärder för att skydda sin anläggning från skador vid tömning.

Filtermaterial i lösvikt ska vara sugbart, i förekommande fall efter vattentillförsel. Efter hämtning av uttjänt filtermaterial från fosforkällor ska nytt filtermaterial tillföras anläggningen genom fastighetsinnehavarens eller nyttjanderättshavarens försorg.

Renhållaren eller renhållarens utförare har rätt att lämna kvar vattenfasen i slamavskiljare efter verkställd slamtömning.

Renhållaren ska ha tillträde till de utrymmen på fastigheten där arbetet ska utföras. Nycklar, portkoder och dylikt ska tillhandahållas till renhållaren. Ändringar ska utan anmaning meddelas renhållaren.

18 § Efter anslutning till kommunalt avloppsnät eller annan godkänd avloppsanläggning, som innebär att befintlig anläggning tas ut bruk, ska sluttömning ske. Sluttömning ska beställas av fastighetsinnehavaren.

Hämtnings- och transportvägar

19 § Hämtning av avfall under kommunalt ansvar sker normalt vid fastighetsgränsen, vid en mellan renhållaren och fastighetsinnehavare/nyttjanderättsinnehavare överenskommen plats eller vid en av kommunen anvisad plats.

Anvisning av plats görs av samhällsnämnden.

Fastighetsägaren ska se till att transportväg fram till den uppställningsplats som används hålls i farbart skick. Inför hämtning ska transportvägen ha fri sikt, hållas fri från hinder, röjas från snö och hållas halkfri.

Fastighetsägaren ska se till att transportväg för hämtningsfordon ska vara minst 5,5 m bred om körning i båda riktningarna förekommer. Om vägen är mötesfri och det inte finns parkerade bilar kan vägen vara smalare men den bör vara minst 3,5 meter. Träd och annan växtlighet får inte inkräkta på vägbredden, ej heller snövallar. Vägen ska ha en fri höjd på minst 4,5 m. Träd och växtligheter får inte inkräkta på den fria höjden.

Det ska finnas en vändradie på minst 9 m eller en trevägskorsning som möjliggör en t-vändning. Backning kan endast medges om den kan ske på ett säkert och med arbetsmiljölagstiftningen förenligt sätt. Behovet av backning vid avfallshämtning ska minimeras, och helt undvikas intill gång- och cykelbanor, lekplatser, bostadsentréer, skolor, förskolor och äldreboenden.

Vägen måste klara en fordonsvikt på 25 ton och ha en hårdgjord yta. Gräsytor är inte att betrakta som vägar.

Enskild väg och tomtmark som utnyttjas, ska vara dimensionerad och hållas i sådant skick att den är körbar för renhållningsfordon. Väg fram till behållare eller anläggning ska vara röjd från sly, högt gräs och annan hög vegetation. Om vägen inte kan hållas körbar ska fastighetsägaren eller nyttjanderättsinnehavaren lämna avfallet på plats som överenskommit med renhållaren eller på av kommunen anvisad plats.

~~Behållare skall vid hämtningstillfället vara uppställd vid fastighetsgräns mot farbar väg, vid överenskommen plats med renhållaren eller anvisad plats.~~

~~20 § Fastighetsinnehavaren skall se till att transportväg fram till behållarens hämtnings- och tömningsplats hålls i farbart skick.~~

Det är renhållaren som avgör ~~vägens farbarhet~~ om en väg är farbar eller inte.

Om farbar transportväg inte kan upprättas, eller en del av året inte kan hållas farbar, skall fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren avlämna avfallet på plats som överenskommes med renhållaren eller anvisas enligt 19 §. Om renhållaren bedömer att en transportväg vid ett enskilt avfalls- eller slamtömningstillfälle inte är farbar, får renhållaren bestämma ett senare hämtnings- eller tömningstillfälle. Fastighetsägaren/nyttjanderättshavaren ska då inom sin fastighet och på ett lämpligt sätt förvara avfallet i väntan på att hämtning kan utföras.

Fastighetsinnehavare kan inte befrias från sin skyldighet att överlämna avfallet genom att inte ordna farbar transportväg, oavsett vem som är vägghållare.

Fastighetsinnehavaren ska se till att den dragväg som kärlet behöver dras av den som utför hämtningen hålls i sådant skick att kärlet utan svårighet kan förflyttas. Dragvägen ska inför hämtning hållas fri från hinder, röjas från snö och hållas halkfri.

Behållare får stå max 2 meter in på plats och behållarens draghandtag ska vara placerad ut mot gång. När avfallet ska hämtas ska behållarna stå på en hårdgjord yta (till exempel asfalterad eller hårdgjord grusyta).

För Lungön gäller att avfall skall lämnas på anvisad plats på Hemsön samt Kronholmen och för Åbordsön gäller att avfall skall lämnas på anvisad plats på fastlandssidan.

Avfallsutrymme och förvaringsplats

Avfallsutrymmen ska svara mot fastighetens behov av förvaring, källsortering och borttransport av avfall. Utformningen av fastighetens avfallsutrymmen och utrustning ska medge hantering med den utrustning som används i renhållarens insamlingsystem samt vara dimensionerad för de behov som finns i fastigheten.

I bilaga X finns anvisningar för ny- och ombyggnad av avfallsutrymmen.

Hämtningsområde och hämtningsintervall

21 § Kommunen utgör ett hämtningsområde, med undantag av Lungön och Åbordsön vad avser slamtömning.

För permanent- eller fritidshus som uppförts på öar utan färjeförbindelse gäller att avfallet lämnas vid närmaste gemensamma uppställningsplats för avfallsbehållare på fastlandet.

22 § Ordinarie hämtning av avfall under kommunalt ansvar sker med nedanstående intervall. Tätare hämtningsintervall kan medges av renhållaren om särskilda skäl föreligger.

- För flerbostadshus som ingår i gemensam avfallslösning gäller följande. Hämtning från permanent och fritid som har gemensamhetsanläggning?
  - Tömning av behållare för restavfall ska ske minst en gång var fjärde vecka. Tömning sker inte oftare än en gång per vecka.

- Tömning av behållare för matavfall sker minst en gång varannan vecka. Tömning sker inte oftare än en gång per vecka.
- Tömning av behållare för returpapper respektive förpackningar av papper och plast ska ske minst en gång var fjärde vecka. Tömning sker inte oftare än en gång per vecka.
- Tömning av behållare för förpackningar av glas och metall ska ske minst en gång var fjärde vecka. Tömning sker inte oftare än en gång varannan vecka.
- För en- och tvåbostadshus för permanentboende och för fritidshus gäller följande:
  - Insamling av matavfall, restavfall, returpapper och förpackningar av papper, plast, glas och metall sker i två (2) stycken fyrfackskärl. Käril 1 och Käril 2. Tömning av Käril 2 sker varannan vecka. Tömning av Käril 1 sker var fjärde vecka.
  - Glödlampor och batterier får läggas i påhållsbehållare som hör till fyrfackskärl. Tömning sker i samband med ordinarie tömning av fyrfackskärl.
  - För fritidshus sker hämtning av avfall under perioden 1/5 – 30/9. Övrig del av året finns möjlighet att beställa extra tömning hos renhållaren.
- För fritidshus som ingår i gemensam avfallslösning gäller följande.
  - Tömning av behållare för restavfall ska ske minst en gång var fjärde vecka. Tömning sker inte oftare än en gång per vecka.
  - Tömning av behållare för matavfall sker minst en gång varannan vecka. Tömning sker inte oftare än en gång per vecka.
  - Tömning av behållare för returpapper respektive förpackningar av papper och plast ska ske minst en gång var fjärde vecka. Tömning sker inte oftare än en gång per vecka.
  - Tömning av behållare för förpackningar av glas och metall ska ske minst en gång var fjärde vecka. Tömning sker inte oftare än en gång varannan vecka.
  - För fritidshus sker hämtning av avfall under perioden 1/5 – 30/9. Övrig del av året finns möjlighet att beställa extra tömning hos renhållaren.
- ~~Från flerbostadshus sker hämtning av mat och restavfall var 14:e dag.~~
- ~~Från en eller tvåbostadshus för permanentboende sker hämtning av mat och restavfall var 14:e dag. Har fyrfackskärl valts sker hämtning av käril med matavfall var 14:e dag och det andra kärlet var 4:e vecka.~~
- ~~Från en eller tvåbostadshus för fritidsboende sker hämtning av mat och restavfall var 14:e dag. Har fyrfackskärl valts sker hämtning av käril med matavfall var 14:e dag och det andra kärlet var 4:e vecka. Hämtning sker under perioden 1.5 – 30.9. Övrig del av året sker hämtning efter beställning hos renhållaren.~~

- Från koloniträdgårdar, fritidsanläggningar och andra verksamheter sker hämtning av mat- och restavfall var 14:e dag.
- ~~Hämtning av utsorterat farligt avfall sker efter beställning hos renhållaren.~~
- Grovavfall från hushåll kan kostnadsfritt lämnas två gånger per år i containers på bestämda uppställningsplatser enligt särskilt tidsschema. Grovavfall från hushåll och verksamheter kan dessutom lämnas under hela året vid kommunens återvinningscentraler.
- Hämtning av latrin sker under perioden 1.5 – 30.9. Övrig del av året sker hämtning efter beställning hos renhållaren.
- Hämtning av slam från slamavskiljare vid permanentbostad med WC sker minst en gång per år. Slamavskiljare vid fritidshus med WC töms minst en gång vartannat år. Tömning av slutna tankar, extra tömning av slamavskiljare samt slamavskiljare med endast BDT-avlopp (Bad, Disk och Tvätt) utförs efter särskild beställning hos renhållaren. Undantag utgör bebyggelse på Lungön och Åbordsön, där ingen slamtömning sker genom renhållarens försorg.
- Fosforfällor och minireningsverk ska tömmas i enlighet med de tillstånd som givits av samhällsnämnden för enskilda avloppsanläggningar och ska följa leverantörens anvisningar.
- Tömning av fettavskiljare som genererar avfall under kommunalt ansvar utförs minst en gång per år och i övrigt efter behov för att upprätthålla en god funktion i avskiljaren.

Åtgärder om föreskrifter inte följs.

23 § Renhållaren har rätt att inte utföra ordinarie hämtning om dessa föreskrifter inte följs, exempelvis vid överfull eller för tung behållare. Avfallet ska efter rättelseåtgärd från fastighetsinnehavaren hämtas antingen vid nästa ordinarie hämtningstillfälle eller efter beställning av extrahämtning mot avgift. För avfall från enskilda avloppsanläggningar, fettavskiljare och tankar för matavfall ska extrahämtning beställas efter vidtagna rättelseåtgärder.

23 b § Vid felsortering av avfall vid fastighetsnära insamling eller vid överenskommen eller anvisad plats i system som avser den enskilda fastigheten eller mer än en fastighet såsom en gemensamhetsanläggning eller plats som är anvisad eller överenskommen för flera fastigheter kan felsorteringsavgift debiteras i enlighet med vad som närmare framgår av kommunens avfallstaxa.

Med felsortering av avfall vid fastighetsnära insamling avses vad som kan verifieras vid en okulär besiktning av innehållet i ett kärl eller anordning och där felsorteringen innebär att sortering inte har skett i kärl eller anordningar på det sätt som är reglerat med stöd av dessa föreskrifter eller dess bilaga 1.

Vid felsortering i fyrfäckskärl töms inte kärlet. Efter att omsortering av avfallet har utförts av fastighetsinnehavaren töms kärlet vid nästa ordinarie hämtningstillfälle eller efter beställning av extrahämtning mot avgift. Vid upprepad felsortering ska abonnemanget ändras enligt bestämmelse i kommunens avfallstaxa.

Vid felsortering i andra typer av behållare, har Renhållaren rätt att debitera felsorteringsavgift och hämta avfallet på annat sätt om det är möjligt.

~~Om behållare för matavfall och returpapper innehåller annat avfall än matavfall respektive returpapper har Renhållaren rätt att klassa om allt avfall i behållaren.~~

24 § Särskild hämtning kan beställas av nedanstående avfallslag: ~~enligt renhållarens anvisningar:~~

- Farligt avfall
- Grovavfall
- Trädgårdsavfall
- Bygg- och rivningsavfall

Förutsättningar för hämtning efter beställning regleras närmare i fastställd avfallstaxa för Härnösands kommun.

Särskilt om kommunalt avfall under kommunalt ansvar från verksamheter

24 § Utöver vad som föreskrivs i 8-23 §§ ska verksamheter hålla avfall under kommunalt ansvar åtskilt ~~från verksamheter ska hållas skilt~~ från annat avfall ~~än avfall under kommunalt ansvar. För avfall under kommunalt ansvar från verksamheter gäller 8-20 §§ om ej annat anges i dessa föreskrifter.~~ Konsumentelavfall lämnas vid kommunens insamlingsställe eller efter vad som anges i bilaga 1. Tömning av enskilda tankar, slamavskiljare, fettavskiljare och latrin från torrtoaletter och jämförliga lösningar som genererar avfall under kommunalt ansvar utförs minst en gång per år och i övrigt efter behov för att upprätthålla en god funktion i tanken/avskiljaren.

24 a § Verksamheter som har avfallshantering som är samlokaliserad med hushåll och som har anmält att verksamheten vill ha kommunal insamling av förpackningsavfall eller skrymmande förpackningsavfall ska sortera ut förpackningsavfallet i enlighet med 8 a § och lämna det till ett insamlingsystem som kommunen eller den som renhållaren tillhandahåller.

För plastflaskor och metallburkar som är avsedda för ett retursystem gäller i stället att sådana alltid ska lämnas till retursystemet i enlighet med 8 a §.

Bestämmelsen i 8 a § om att utsorterat läkemedelsavfall och förpackningar innehållande läkemedelsavfall ska lämnas till apotek, gäller endast hushåll.

Närmare föreskrifter om sortering återfinns i bilaga 1.

Annat avfall än avfall under kommunalt ansvar från verksamhet

Uppgiftsskyldighet

25 § Den som bedriver yrkesmässig verksamhet inom kommunen som ger upphov till annat avfall än avfall under kommunalt ansvar ska lämna de uppgifter om arten,

sammansättningen, mängden eller hanteringen av avfallet som behövs för underlag för kommunens renhållningsordning.

Enligt 4 kap. 9 § avfallsförordningen ska den som är innehavare av en hamn lämna uppgift om behovet av avfallshantering enligt 4 kap 8 § avfallsförordningen till kommunen. Uppgifterna ska lämnas till kommunens samhällsnämnd.

Undantag

Handläggning av anmälnings- och ansökningsärenden

26 § Undantag från dessa föreskrifter kan medges under förutsättning att det inte medför risk för olägenhet för människors hälsa eller miljön och att särskilda skäl föreligger. Alla undantag från föreskrifterna är personliga och gäller inte längre om förutsättningarna för dessa ändrats.

Samhällsnämnden handlägger ansökan/anmälan om undantag från avfallsföreskrifterna. Samhällsnämnden översänder kopia på beslutet till renhållaren.

Anmälan och ansökan ska vara skriftlig och innehålla uppgifter om vilka avfallsslag som avses omhändertas samt en redogörelse för på vilket sätt omhändertagandet ska ske så att eventuell påverkan på miljön och människors hälsa kan bedömas.

Av ansökan eller anmälan ska framgå den tidsperiod som avses och uppgifter om de beräknade avfallsmängderna.

Ansökan enligt bestämmelserna i 36 § ska ske senast en månad före den avsedda uppehållsperioden.

Uppehåll i hämtning av avfall under kommunalt ansvar medges för maximalt två år per ansökningstillfälle.

Kompostering, annan återvinning eller bortskaffande av visst avfall under kommunalt ansvar

27 § Avfall får endast tas om hand på den egna fastigheten enligt vad som anges i 29-31 §§ och under förutsättning att det kan ske utan risk för olägenhet för människors hälsa och miljön.

[Anmälan eller tillstånd för yrkesmässig kompostering och annan behandling kan eventuellt krävas enligt miljöprövningsförordningen \(2013:251\).](#)

28 § Fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare som själv avser att kompostera matavfall från fastigheten ska anmäla det till samhällsnämnden.

Kompostering av matavfall ska ske i skadedjurssäker behållare och på sådant sätt att olägenhet för människors hälsa och miljön inte uppstår. Fastigheten ska ge utrymme för användning av den erhållna kompostjorden.

29 § Trädgårdsavfall från fastigheten får komposteras på fastigheten utan särskild anmälan.

30 § Kompostering av latrin från fastigheten får, efter ansökan, medges i särskild därför avsedd anläggning på fastigheten, s.k. förmultningsanläggning eller liknande anläggning för omhändertagande av latrin för användning av näringsämnen på fastigheten. Ansökan om omhändertagande av latrin genom egen anläggning ska innehålla en komplett beskrivning av anläggningen.

Eget omhändertagande av avloppsslam/urin kan medges om spridning sker på sådant sätt att smittriskan bryts. Slammets/urinens näringsinnehåll skall komma till nytta genom odling och utan olägenhet från hälso- och miljöskyddssynpunkt.

Förlängt utsträckt hämtningsintervall

~~31 § Medgivande till förlängt intervall vid hämtning av restavfall kan efter ansökan meddelas av samhällsnämnden under förutsättning att fastighetsinnehavare komposterar det på fastigheten uppkomna matavfallet enligt 29 § i dessa föreskrifter och om det är uppenbart att tätare hämtning inte behövs. Intervallet för förlängt hämtning är en gång var fjärde vecka. Förlängt hämtningsintervall avser inte flerfackskärl.~~

~~Undantag medges för högst sex år i taget. Därefter måste ny ansökan göras. Medgivande om förlängt hämtningsintervall kan komma att återkallas om kommunen konstaterar att matavfall trots uppgifterna om kompostering eller utsortering lämnas i behållaren för restavfall för hämtning eller om kommunen på annat sätt gör sannolikt eller konstaterar att matavfall från fastigheten inte omhändertas på det sätt som medgivits eller uppgivits.~~

32 § För enskilda avloppsanläggningar kan fastighetsinnehavare eller den nyttjanderättshavare som äger anläggningen efter ansökan till samhällsnämnden medges utsträckt hämtningsintervall för tömning av slamavskiljare avseende permanentbostad. Förlängt intervall kan medges under förutsättning att nämnden utifrån ansökan med uppgifter om anläggningens belastning och beskaffenhet kan bedöma att hämtning inte behöver utföras med ordinarie intervall, utan risk för olägenhet för människors hälsa eller miljön. En förutsättning är att avloppsanläggningen uppfyller gällande krav enligt Havs- och vattenmyndighetens allmänna råd om små avloppsanläggningar för hushållspillvatten. Maximalt två års hämtningsintervall kan medges. Undantag medges för högst sex år i taget. Därefter måste ny ansökan göras.

Enpersonshushåll i permanentbostad kan efter ansökan få förlängt hämtningsintervall med hämtning vartannat år om avskiljaren uppfyller Havs- och vattenmyndighetens allmänna råd om små avloppsanläggningar för hushållspillvatten.

Det är fastighetsinnehavarens ansvar att hämtning anpassas till anläggningens behov.

Medgivande om utsträckt hämtningsintervall kan återkallas om kommunen konstaterar att förutsättningarna för sådant inte är uppfyllda.

Mindre avfallsbehållare

~~33 § Utbyte av befintlig avfallsbehållare mot en mindre kan efter beställning hos renhållaren medges om bestämmelserna i dessa föreskrifter om fyllnadsgrad och vikt beaktas och under förutsättning att olägenheter för människors hälsa eller miljön inte uppstår. Gäller inte flerfackskärl.~~

Gemensamma avfallsbehållare

34 § Två närboende fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare kan efter ansökan medges rätt att använda gemensam avfallsbehållare under förutsättning att bestämmelserna i dessa föreskrifter om fyllnadsgrad och vikt beaktas och att olägenheter för människors hälsa eller miljön inte uppstår. En av fastighetsinnehavarna ska förbinda sig att ansvara för uppställningsplats.

Fastigheter får dela avfallsbehållare om följande kriterier är uppfyllda:

1. Fastigheterna ska angränsa till varandra eller att fastighetsägarnas/nyttjanderättshavarnas avfallskärl är placerade på samma ställe av renhållaren.
2. Fastighetsägarna ska inte ingå i en redan befintlig kollektivlösning med befintlig angiven plats för avfallskärl.

Medgivande om gemensam avfallsbehållare kan återkallas om kommunen konstaterar att förutsättningarna för medgivandet inte längre är uppfyllda.

35 § Underjordsbehållare. Flera närliggande fastighetsinnehavare kan efter skriftlig begäran till renhållaren medges rätt att anordna gemensam uppsamlingsplats för underjordsbehållare. Detta kan även vara tillämpligt i de fall ett samgående avsevärt underlättar avfallshämtningen. För medgivande krävs att hämtning kan ske med den tekniska utrustning som renhållaren förfogar över, att bestämmelserna i dessa föreskrifter samt i annan berörd lagstiftning beaktas och att olägenheter för människors hälsa eller miljön inte uppstår. Installation av en sådan underjordsbehållare ska ske i samförstånd med renhållaren och samhällsförvaltningen. En gemensam underjordsbehållare kräver en skötselansvarig och en betalningsansvarig.

Uppehåll i hämtning

36 § Uppehåll i hämtning vid permanentbostad kan efter ansökan medges fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare om fastigheten inte kommer att utnyttjas /ingen kommer att övernatta på fastigheten under en sammanhängande tid om minst fyra månader.

Ansökan skall lämnas till samhällsnämnden senast en månad före den avsedda uppehållsperioden.

Uppehåll i hämtning medges för permanentbostad för högst två år i taget.

Uppehåll i hämtning vid fritidshus kan efter ansökan medges fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare om fastigheten inte kommer att utnyttjas /ingen kommer att övernatta på fastigheten under en sammanhängande tid om minst hela hämtningsperioden.

Ansökan skall lämnas till samhällsnämnden senast 31 mars före aktuell hämtningssäsong.

Uppehåll i hämtning medges för fritidshus för en eller två hela hämtningssäsonger i taget.

Befrielse från skyldigheten att överlämna avfall under kommunalt ansvar till kommunen

37 § Total befrielse från skyldighet att lämna avfall under kommunalt ansvar till renhållaren för bortförsling och slutligt omhändertagande kan medges efter särskild prövning för fastighet, som uppenbart inte kan användas som bostad eller nyttjas på sådant sätt att avfall uppkommer.

För att få ansökan om dispens beviljad så finns det vissa krav som fastigheten måste uppfylla.

1. Fastighetens samtliga byggnader ska vara helt obeboeliga.
2. Fastighetens samtliga byggnader ska vara helt urstädade.

Befrielse medges för högst sex år i taget. Därefter måste ny ansökan göras.

Anmälan avseende insamling av förpackningsavfall för samlokaliserade verksamheter

38 § En verksamhet i en fastighet som har fastighetsnära insamling av förpackningsavfall och som har en avfallshantering som är samlokaliserad med hushållens ska anmäla till kommunen att den vill ha kommunal insamling senast 2 månader innan insamlingen ska påbörjas.

Ikraftträdande

Dessa föreskrifter träder i kraft 2024-01-01 då ~~renhållningsordning~~ föreskrifter för avfallshantering för Härnösands kommun ~~2018-01-01~~ 2021-01-01 upphör att gälla. Undantag som har medgetts med stöd av tidigare avfallsföreskrifter gäller tills vidare eller till nytt beslut meddelas med stöd av dessa föreskrifter.

Bilaga 1.**Föreskriftsbilaga för sortering och lämning av avfall m.m. i Härnösands kommun**

Av kommunens avfallsföreskrifter och övriga tillämpliga föreskrifter följer att nedan uppräknade avfallsslag skall utsorteras. Avfallet lämnas på den vid respektive avfallsslag anvisad plats.

Avfallsslag	Exempel	Krav på emballering	Instruktion för hämtning/lämning
Matavfall	T.ex. matrester, kött, bröd, fiskrens, frukt- och grönsaksrester, kaffesump, tepåsar och vissna snittblommor .	Matavfall ska emballeras i papperspåsar godkända av renhållaren.	Matavfall borttransporteras från fastigheten i enlighet med hämtningsintervall som kommunen tillhandahåller.
Förpackningar	Förpackningar av metall, ofärgat och färgat glas, papper, mjuk- och hårdplast.	Lämnas lösa i de behållare/kärl som tillhandahålls/anvisas.	~~Hämtas sorterat enligt abonnemang eller lämnas på återvinningsstation eller HEMAB:s återvinningscentraler.~~ Lämnas till kommunens insamlingsystem.
Returpapper	T.ex. tidningar, journaler, reklam.	Lämnas löst i de behållare/kärl som tillhandahålls/anvisas.	~~Hämtas sorterat enligt abonnemang eller lämnas på återvinningsstation eller HEMAB:s återvinningscentraler.~~ Lämnas till kommunens insamlingsystem.
Batterier	Alla sorters batterier, under 3 kg. Batterier över 3 kg som t.ex. bilbatterier ska hanteras som farligt avfall.	-	~~Hämtas vid fastigheten enligt abonnemang eller lämnas på HEMAB:s återvinningscentraler.~~ Lämnas till producenternas eller kommunens insamlingsystem.
Farligt avfall	Färg, lösningsmedel, lysrör, lågenergilampor, glödlampor, bekämpningsmedel, lim, oljor, fotokemikalier, batterier, bilbatterier, termometrar och annat som innehåller kvicksilver.	Emballaget Ska vara tydligt märkt med uppgift om innehåll, väl förpackat och får inte blandas med annat avfall (gäller även annat farligt avfall). Förpackningarna ska vara hela så att avfallet inte läcker ut eller sprids.	Farligt avfall från hushållen lämnas vid HEMAB:s återvinningscentraler.

Konsumentelavfall	Allt med sladd eller batteri samt glödlampor, lågenergilampor och lysrör.		Konsumentelavfall lämnas vid HEMAB:s återvinningscentraler. Hämtning av skrymmande konsumentelavfall kan beställas med tjänster för grovavfall enligt kommunens avfallstaxa. Butiker som säljer elutrustning är även skyldig att ta emot uttjänt konsumentelavfall. Se Naturvårdsverkets webb för mer information.
Läkemedel	Läkemedelsrester som alstras i hemmet.	Ska lämnas i behållare/påse som tillhandahålls av apoteket.	Lämnas till apotek.
Stickande/skärande /smittförande avfall	Bland annat kanyler och sprutor	Kanyler ska läggas i speciell behållare som tillhandahålls gratis av apotek.	Lämnas till apotek.
Grovavfall, återbrukbart			Lämnas vid återbruket på HEMAB:s återvinningscentraler eller till valfri secondhand mottagare.
Grovavfall, icke återbrukbart eller återvinningsbart.	Avfall som är för stort för att få plats i restavfallsbehållare och som inte går att återbruka.	-	Privatpersoner får genom egen försorg forsla bort grovavfall som uppkommer i det egna hushållet till av renhållaren anvisad plats eller till HEMAB:s återvinningscentraler. På återvinningscentralen ska avfallet sorteras och lämnas enligt instruktioner på plats.
Textilier	Gardiner, kläder och tyg.	-	Bör i första hand lämnas till återanvändning /second hand. Lämnas på anvisad plats på HEMAB:s återvinningscentraler. I sista hand sorteras ut som restavfall.

Trädgårdsavfall	Ris, grenar, löv, mossa etc. Ej sten och grus. Ska sorteras ut och hållas skilt från invasiva främmande växter och annat kommunalt avfall.	Lämnas löst.	Trädgårdsavfall från hushållen lämnas vid HEMAB:s återvinningscentraler. All övrig transport av trädgårdsavfall från fastighet ska utföras genom kommunens försorg. Hämtning kan beställas separat enligt kommunens avfallstaxa. Hämtning av trädgårdsavfall sker separat från hämtning av annat grovavfall.
Invasiva främmande arter	Växtavfall (ej jord) av invasiva arter ska sorteras ut och hållas skilt från annat avfall. Växtavfall av invasiva arter får inte komposteras. Växtavfall får inte lämnas med trädgårdsavfall.	Invasiva växter ska vara välförpackat för att minska risken för spridning.	Invasiva växter får lämnas från privatpersoner vid HEMAB:s återvinningscentraler enligt instruktioner på plats. All övrig transport av trädgårdsavfall från fastighet ska utföras genom kommunens försorg. Hämtning kan beställas separat enligt kommunens avfallstaxa.
Latrin	Urin, avföring och toalettpapper.	Ska samlas i tunna som ska vara väl försluten av fastighetsägaren eller nyttjanderättsinnehavaren så att avfallet inte kan spridas.	Endast latrintunnor köpta hos renhållaren är godkända. Latrintunnor lämnas vid av renhållaren anvisade platser samt vid Ålands återvinningsanläggning.
Slam och fosforfiltermaterial från enskilda avlopp	Urin, avföring och toalettpapper.	Filtermaterial från fosforfällor och andra jämförbara filter ska vara förpackat eller tillgängligt på ett sådant sätt att hämtning kan utföras av fordon utrustat med kran eller suganordning.	~~Slutna tankar, slamavskiljare som t.ex. två- och trekammarbrunnar, minireningsverk och liknande ska tömmas av renhållaren~~ Slam och fosforfilter borttransporteras från fastigheten i enlighet med hämtningsintervall som kommunen tillhandahåller.
Fosforfiltermaterial		~~Filtermaterial från fosforfällor och andra jämförbara filter ska~~	

		~~vara förpackat eller tillgängligt på ett sådant sätt att hämtning kan utföras av fordon utrustat med kran eller suganordning.~~	
Fett från fettavskiljare		Ska vara åtkomligt för tömning i den anläggning där det genereras.	
Matfett och frityroljor		Ska förvaras i behållare med tätslutande lock. Maximalt 1 liter flytande emballerat avfall får läggas i behållare för restavfall, om det kan ske utan att emballaget går sönder. Större mängd matfetter och frityroljor lämnas på HEMAB:s återvinningscentraler.	Spillfett såsom frityrolja får inte hällas direkt i avloppet. Privatpersoner får genom egen försorg frakta spillfett till kommunens återvinningscentraler där separat insamling för fett från privatpersoner finns. Mindre mängder fett som uppstår i kök eller vid annan livsmedelshantering kan även förvaras i tät plastflaska eller liknande och lämnas som restavfall. Maximalt en liter spillfett får lämnas på detta sätt i behållare för restavfall vid samma tillfälle.
Döda sällskapsdjur	T.ex. hund, katt, marsvin, kanin.	Hos veterinärklinik enligt deras respektive rutiner. Om lämning på Älands återvinningsanläggning, ska avfallet vara väl förpackat.	Lämnas på veterinärklinik eller på Älands återvinningsanläggning. Vid lämning på Älands återvinningsanläggning ska det vara väl förpackat och personal på plats ska kontaktas för hänvisning. Mindre sällskapsdjur kan även grävas ner på den egna fastigheten, förutsatt att graven är så djup att djur hindras från att gräva upp kroppen, att ingen misstanke om smitta föreligger samt att den kan ske utan risk för olägenhet för människors hälsa eller miljön.

Större djur	Det vill säga andra djur än döda sällskapsdjur.	Kontakta veterinär. Gällande föreskrifter från Jordbruksverket ska beaktas.	
Avfall från husbehovsjakt		Med markägarens tillstånd kan slaktavfall lämnas kvar i skogen. Plats ska väljas där det inte finns närliggande bostäder, promenadstråk eller vägar så att lukt eller annat kan störa. Vid sjukliga förändringar på det djur som har skjutits/slaktats bör Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) kontaktas innan slaktavfallet lämnas kvar i skogen. Mindre mängder ska förpackas väl innan det läggs i behållare/kärl för restavfall. Samma hantering gäller små djurhudar.	Om avfallet lämnas på Äland återvinningsanläggning ska avfallet vara väl paketerat i säckar. Största mått som tas emot är 0,2 x 0,2 x 0,8 m. Kronor och annat större måste därmed vara sågade i som mest denna storlek.
Aska och sot		Väl förpackat så att inte damning vid hämtning kan förekomma.	Aska och sot från kol- och vedeldning ska sorteras som restavfall och hanteras på ett sådant sätt att det inte kan förorsaka brand i avfallsbehållare.
Restavfall	Det avfall som är kvar efter källsortering.	Restavfallet ska läggas i påse av lämpligt material och storlek. Det paketerade avfallet ska vara väl förslutet så att avfallet inte kan spridas.	Restavfall borttransporteras från fastigheten i enlighet med hämtningsintervall som kommunen tillhandahåller.
Bygg- och rivningsavfall	Exempelvis tegel, dörrar, takpannor, tapetsering, slipning av golv och byte av förslitningsdetaljer. Ska sorteras ut i åtminstone följande materialslag:	Bygg- och rivningsavfall från hushåll ska sorteras separat och borttransporteras till renhållaren. I möjligaste mån buntas och förpackas i lämpligt emballage.	Bygg- och rivningsavfall från hushåll lämnas på ÅVC där avfallet ska sorteras enligt instruktioner på plats. Hämtning kan även beställas hos renhållaren mot gällande taxa.

	<p>1. trä 2. mineraler som består av betong, tegel, klinker, keramik eller sten 3. metall 4. glas 5. plast 6. gips</p>		
~~Annat avfall som inte är kommunalt avfall~~	~~T.ex. bygg- och rivningsavfall från omfattande byggverksamhet på fastigheter.~~		~~Bygg- och rivningsavfall kan lämnas på HEMAB:s återvinningscentraler mot gällande taxa. Hämtning kan även beställas hos renhållaren.~~
Användbara saker	<p>Frivillig utsortering.</p> <p>Exempelvis hela och rena användbara saker.</p>		<p>Kan lämnas för återbruk vid HEMAB:s ÅVC:er.</p> <p>Det kan även lämnas till återförsäljare av secondhand-produkter eller övriga mottagare.</p>
Annat avfallslag som omfattas av producentansvar	T.ex. däck och bilar	-	Se förordningar om producentansvar för respektive avfallslag.

Bilaga 2.

Anvisningar vid ny- och ombyggnation av avfallsutrymme

Vid ny- och ombyggnationer ska avfallsutrymmet utformas i enlighet med anvisningarna i denna bilaga, detta ska även eftersträvas för befintliga avfallsutrymmen.

I övrigt hänvisas till Handbok för avfallsutrymme, HEMAB.

Storlek

Hur stort avfallsutrymme ska vara beror på antalet hushåll, vilken insamlingsteknik som används, hur ofta hämtning sker, om det förekommer källsortering och eventuell förvaring av grovavfall. För dimensionering av avfallsutrymmen se Handbok för avfallsutrymmen, HEMAB.

Placering

Var ett avfallsutrymme ska placeras måste noga övervägas. Närhet till bostäderna, trafiksäkerhet, barnsäkerhet och arbetsmiljö är faktorer som styr och påverkar placeringen. Kontakta alltid HEMAB innan ett avfallsutrymme byggs eller iordningsställs. Kontakta även byggnadsnämnden i ett tidigt skede för att diskutera om bygglov/byggnmälan behövs.

Dörr

Det ska finnas en uppställningsanordning, t.ex. dörrstopp, för dörren till avfallsutrymme. Karminnermättet måste vara i bredd minst 1,2 meter och i höjd minst 2 meter. Detta gäller dörr till avfallsutrymme eller dörr som behöver passeras in till avfallsutrymme.

Rummet

Avfallsutrymme måste ha en höjd av minst 2,1 meter. Avfallsutrymme bör placeras på markplan, helst med egen entré och nära uppställningsplatsen för hämtningsfordon.

Golv och ramper

Golven i avfallsutrymme ska vara halkfria och lätt att rengöra. Kravet på att de ska vara halkfria går före kravet på att de ska vara lätta att rengöra. Det bör inte finnas tröskel, trappsteg eller nivåskillnader. I undantagsfall kan tröskel få finnas om den förses med ramp på båda sidor. Eventuell ramp ska utformas med lutning på max 1:10 och ramplängden får inte vara längre än 7 meter utan vilplan. Vilplanets längd ska vara minst 1,5 meter.

Kärplacering

Kärnen ska placeras så att draghandtaget är vänt mot hämtningspersonalen.

Låsning och passersystem

Lås ska vara utformade så att hämtningspersonalen och hyresgästerna bara behöver öppna dörrar, aldrig låsa dörrar. Dörrar måste gå att öppna utan nyckel inifrån. Vid nybyggnation eller ombyggnation accepteras endast dörrar försedda med nyckelfria lås- och passersystem samt av renhållaren upphandlat "en-nyckel-system".

Belysning

Belysning ska finnas i avfallsutrymme. Belysningsstyrkan bör vara minst 100 lux.

Avfallsföreskrifter Härnösands kommun 2024-2030

Dokumentnamn	Avfallsföreskrifter Härnösands kommun 2024-2030	Dokumenttyp Styrdokument	
Fastställd/uppriktad av	Kommunfullmäktige	Datum 2024-01-01	Diarienummer 2023-000374
Dokumentansvarig/processägare	Kommunstyrelseförvaltningen	Version 1.0	Senast reviderad Giltig t o m 2030-12-31
Dokumentinformation			
Dokumentet gäller för	Alla i Härnösands kommun		
Annan information			

Innehållsförteckning

Innehåll

Avfallsföreskrifter Härnösands kommun 2024-2030	1
Inledande bestämmelser	3
Tillämpliga föreskrifter	3
Definitioner	3
Kommunens ansvar för avfallshantering, tillsyn och information	6
Betaling och information	6
Sortering och överlämning av avfall under kommunalt ansvar	7
Sortering av avfall	7
Kvalitetskontroll	8
Skyldighet att överlämna avfall under kommunalt ansvar	8
Emballering av avfall under kommunalt ansvar, fyllnadsgrad och vikt	9
Anläggande, underhåll och skötsel av behållare och annan utrustning	10
Anskaffande och ägande	10
Anläggande	11
Rengöring och tillsyn	12
Åtgärder inför hämtning av avfall som lämnas i kärl eller säck	12
Åtgärder inför hämtning av avfall från anläggningar	12
Hämtnings- och transportvägar	13
Avfallsutrymme och förvaringsplats	15
Hämtningsområde och hämtningsintervall	15
Åtgärder om föreskrifter inte följs	17
Särskilt om kommunalt avfall under kommunalt ansvar från verksamheter	17
Annat avfall än avfall under kommunalt ansvar från verksamhet	18
Uppgiftsskyldighet	18
Undantag	18
Handläggning av anmälnings- och ansökningsärenden	18
Kompostering, annan återvinning eller bortskaflande av visst avfall under kommunalt ansvar	19
Utsträckt hämtningsintervall	20
Gemensamma avfallsbehållare	20
Uppehåll i hämtning	21
Befrielse från skyldigheten att överlämna avfall under kommunalt ansvar till kommunen	21
Ikraftträdande	22
Bilaga 1	23
Föreskriftsbilaga för sortering och lämning av avfall m.m. i Härnösands kommun	23
Bilaga 2	28
Anvisningar vid ny- och ombyggnation av avfallsutrymme	28

Inledande bestämmelser

Tillämpliga föreskrifter

1 § För kommunens avfallshantering gäller

Miljöbalken (1998:808) och avfallsförordningen (2020:614), föreskrifter om avfallshantering i förordningar utfärdade med stöd av miljöbalken och andra författningar.

Utöver de författningar som anges i första stycket gäller dessa föreskrifter om avfallshantering i Härnösands kommun.

Definitioner

2 § Termer och begrepp som används i dessa föreskrifter har samma betydelse som i 15 kap. miljöbalken och avfallsförordningen. I övrigt används följande begrepp med de betydelser som här anges:

Anvisad plats: Plats inom eller utanför en fastighet som kommunen hänvisat till för att kommunen ska kunna forsla bort avfallet.

Avfall: Föremål eller ämne som innehavaren antingen gör sig av med, tänker göra sig av med eller måste göra sig av med (15 kapitlet 1 § miljöbalken).

Avfallslämnare: Fastighetsägare, hyresgäst, privatperson, verksamhet eller annat som ger upphov till avfall.

Avfallstaxa: Den av kommunfullmäktige beslutade taxa för avfallshantering i kommunen.

Behållare: kärl, container, bottentömmande behållare, säck, latrinbehållare, fosforfälla, slamavskiljare, fettavskiljare eller annan anordning för uppsamling av avfall under kommunalt ansvar.

Butiksavfall av animaliskt ursprung: utgör före detta livsmedel enligt förordningarna 1069/2009/EG och 142/2011/EU.

Bygg- och rivningsavfall: Avses i enlighet med 15 kap. 8 § miljöbalken avfall från bygg och rivningsarbeten.

Med bygg- och rivningsavfall som inte producerats i en yrkesmässig verksamhet avses detsamma som i 15 kap. 20 § 4 punkten miljöbalken.

Dragväg: Avståndet mellan kärlet och hämtningsfordonets uppställningsplats. Det är den väg som hämtningspersonalen drar eller skjuter kärlet.

Enskilda avloppsanläggningar: I enlighet med avgränsningen av kommunens ansvar enligt 15 kap. 20 § miljöbalken, avses med enskilda avloppsanläggningar slutna tankar, slamavskiljare, fosforfällor, minireningsverk och andra motsvarande anläggningar som inte är allmänna enligt lag (2006:412) om allmänna vattentjänster, som är dimensionerade för högst 25 personekvivalenter och endast används för hushållspillvatten eller spillvatten som till sin art och sammansättning liknar hushållspillvatten.

Farligt avfall: Avfall som i bilaga 3 till avfallsförordningen (2020:614) beskrivs med en avfallskod markerad med en asterisk (*).

Fastighetsägare: Med fastighetsinnehavare avses den som är fastighetsägare eller den som enligt 1 kap. 5 § fastighetstaxeringslagen (1979:1152) skall anses som fastighetsägare.

Fritidsboende: Ett boende under viss tid av året och där ingen är folkbokförd.

Förvaringsplats: Utrymme eller avgränsad plats för förvaring av avfall.

Gemensam avfallsanläggning: Soprum, behållare eller liknande som två eller flera fastigheter är anslutna till.

Grovavfall: Kommunalt avfall som är så tungt eller skrymmande eller har andra egenskaper som gör att det inte är lämpligt att samla in i säck eller kärl.

Hushåll: En enhet av människor som delar bostad permanent eller tillfälligt.

Hämtningsintervall: Intervall som anger hur ofta avfall hämtas.

Hämtningsområde: Område där avfall hämtas.

Invasiva främmande växter: Växter som tagits från sin ursprungliga miljö till en helt ny miljö, tack vare oss människor, för att sen börja sprida sig snabbt och orsaka stora och allvarliga problem på det naturliga ekosystemet och den biologiska mångfalden.

Kommunalt avfall: Avser detsamma som i 15 kap. 3 § miljöbalken, det vill säga avfall som kommer från hushåll och sådant avfall från andra källor som till sin art och sammansättning liknar avfall från hushåll, med undantag för vad som anges i 15 kap. 3 § 1-6 punkterna. I begreppet kommunalt avfall ingår returpapper enligt 1 kap. 10 § avfallsförordningen (2020:614).

Med **avfall under kommunalt ansvar** avses kommunalt avfall och annat avfall som kommunen har ansvar för enligt 15 kap. 20 § miljöbalken samt förpackningsavfall enligt 6 kap. 2 och 6 §§ förordningen (2022:1274) om producentansvar för förpackningar.

Konsumentelavfall: Avses detsamma som i 13 § förordningen (2014:1075) om producentansvar för elutrustning. Till konsumentelavfall räknas uttjänta produkter som normalt har använts i hushållet.

Kärl- och säckavfall: Avser den del av kommunala avfallet som får läggas i kärl eller säck.

Latrin: Avser latrin från torrtoaletter och andra jämförliga lösningar, i enlighet med 15 kap. 20 § 3 miljöbalken.

Matavfall: Avser allt biologiskt nedbrytbart avfall enligt definitionerna i 15 kap. 3 § i miljöbalken och 1 kap. 4 § avfallsförordningen (2020:614), det vill säga som består av livsmedels- eller köksavfall som uppkommer i och med livsmedelshanteringen (skal, ben och liknande) i hushåll, restauranger, storkök, butiker, personalmatsalar, catering och liknande. I begreppet ingår matavfall som hålls ut i vasken i de fall detta samlas upp avskilt i slutna tankar.

Nyttjanderättsinnehavare: Person som har rätt att använda en fastighet men inte äger den.

Permanentboende: Ett boende där boende person/personer är folkbokförd på fastigheten.

Producent: Den som yrkesmässigt tillverkar, importerar eller säljer en vara eller en förpackning, eller den som i sin yrkesmässiga verksamhet skapar avfall som kräver särskilda åtgärder av renhållnings- eller miljöskäl.

Producentansvar: Innebär att den som tillverkar, importerar eller säljer en förpackning också ansvarar för att avfallet tas om hand.

Renhållaren: Den juridisk ansvarige att sköta hanteringen av det avfall som omfattas av kommunens ansvar.

Renhållarens utförare: Den som kommunen utser att sköta hantering av det avfall som omfattas av kommunens ansvar.

Renhållningsfordon: Fordon som används för att hämta avfall och slam.

Restavfall: Avser sorterat brännbart kärl- och säckavfall. Med detta avses det avfall som kvarstår när matavfall, returpapper, farligt avfall samt förpackningar, konsumentelavfall och annat avfall som omfattas av producentansvar, har sorterats ut från kärl- och säckavfallet.

Tillsynsansvarig nämnd: Kommunens Samhällsnämnd.

Trädgårdsavfall: Avser sådant biologiskt nedbrytbart trädgårdsavfall i enlighet med definitionen i 1 kap. 5 § 1 punkten avfallsförordningen (2020:614) som uppstår vid normalt nyttjande av trädgård vid bostadshus och sådant avfall från andra källor som är kommunalt avfall i enlighet med 15 kap. 3 § miljöbalken.

Återanvändning: Sådant som inte är avfall utan används ytterligare en eller flera gånger för att fylla samma funktion som det ursprungligen var avsett för (15 kap. 2 § miljöbalken).

Återvinning: Återvinning innebär att avfallet kommer till nytta som ersättning för annat material eller förbereds för att komma till sådan nytta eller en avfallshantering som innebär förberedelse för återanvändning.

Återvinningscentral (ÅVC): Kommunens mottagningscentral för grovavfall från hushåll och mindre verksamheter. Avfall som kan lämnas på återvinningscentralen är exempelvis metallavfall, trädgårdsavfall, farligt avfall, el-avfall och trasiga möbler.

För definitioner och andra begrepp som används i dessa föreskrifter hänvisas till 15 kap. miljöbalken samt till gällande avfallsförordning och andra förordningar utfärdade med stöd av miljöbalken.

Kommunens ansvar för avfallshantering, tillsyn och information

3 § Kommunstyrelsen har verksamhetsansvar, enligt 15 kap. 20 § miljöbalken, för hanteringen av avfall under kommunalt ansvar i kommunen.

Kommunfullmäktige fastställer avfallstaxa och avfallsföreskrifter sam vem som är renhållare i kommunen.

Renhållaren är det helägda kommunala bolaget Härnösand Energi och Miljö AB, fortsättningsvis kallat HEMAB.

4 § Tillsynen över avfallshanteringen enligt 15 kap. miljöbalken och enligt föreskrifter meddelade med stöd av miljöbalken utförs av samhällsnämnden. Kommunstyrelsen fullgör dock kommunens uppgifter gällande prövning och tillsyn inom miljö- och hälsoskyddsområdet och plan- och byggnadsväsendet i sådana ärenden där kommunen bedriver verksamhet eller utför åtgärder som är föremål för sådan prövning eller tillsyn.

5 § HEMAB informerar hushållen om krav och hantering avseende förpackningar, konsumentelavfall samt information till hushållen om avfallsförebyggande åtgärder.

Betalning och information

6§ Avgift skall betalas för

1. de åtgärder som kommunen vidtar i syfte att informera hushåll och verksamhetsutövare som producerar avfall som kommunen ansvarar för enligt 15 kap. 20 § miljöbalken om avfallshantering och avfallsförebyggande åtgärder.
2. de åtgärder som kommunen vidtar för att underlätta insamling och sortering av återanvändbara produkter från hushåll och

verksamhetsutövare som producerar avfall som kommunen ansvarar för enligt 15 kap. 20 § miljöbalken.

3. den insamling, transport, behandling i form av återvinning och bortskaffande av avfall som utförs genom kommunens försorg och i enlighet med föreskrifter som kommunen har antagit med stöd av 27 kap. 4 § miljöbalken.

Taxan består av en grundavgift och en hämtningsavgift. De som beviljas uppehåll i hämtningen påförs endast grundavgiften.

Sortering och överlämning av avfall under kommunalt ansvar

Sortering av avfall

7 § Fastighetsinnehavare och nyttjanderättshavare är skyldig att i behövlig omfattning informera den eller dem som bor i eller är verksamma i fastigheten om gällande regler för avfallshantering. Fastighetsinnehavaren ansvarar för att reglerna följs.

8 § Fastighetsinnehavare, nyttjanderättshavare, hushåll och andra som innehar avfall under kommunalt ansvar ska sortera ut avfallsslag i enlighet med bilaga 1 och hålla det skilt från annat avfall.

8 a § Förpackningsavfall i form av

1. papper och kartong,
2. plast,
3. metall,
4. färgat glas,
5. ofärgat glas,
6. trä, och material som inte avses i 1-6 (övrigt förpackningsmaterial) ska enligt 3 kap. 4 § avfallsförordningen (2020:614) sorteras ut från annat avfall.

Hushåll ska lämna utsorterade förpackningar enligt 1-7 till ett insamlingssystem som renhållaren eller renhållarens utförare tillhandahåller.

Hushåll ska sortera ut skrymmande förpackningsavfall från annat avfall under kommunalt ansvar och från förpackningsavfall enligt punkterna 1-7 och lämna det till ett insamlingssystem som HEMAB tillhandahåller.

Plastflaskor och metallburkar som är avsedda för retursystem enligt 4 kap. 3 § förordningen (2022:1274) om producentansvar för förpackningar ska lämnas till retursystemet.

Av 3 kap. 4 a § avfallsförordningen (2020:614) framgår att den som har en förpackning som innehåller avfall ska se till att förpackningen skiljs från

innehållet. Detta gäller dock inte en förpackning som innehåller farligt avfall eller läkemedelsavfall, om förpackningen underlättar den praktiska hanteringen av avfallet. Förpackning som innehåller farligt avfall eller rester av farligt avfall ska istället hanteras som farligt avfall enligt 3 kap. 11 a § avfallsförordningen (2020:614).

Hushåll ska lämna förpackning som innehåller läkemedelsavfall som inte är farligt avfall till apotek i enlighet med förordning (2009:1031) om producentansvar för läkemedel.

8 b § Returpapper ska enligt 3 kap. 3 § avfallsförordningen (2020:614) sorteras ut separat och lämnas till ett insamlingssystem som renhållaren eller renhållarens utförare tillhandahåller.

8 c § Avfall i form av invasiva växter ska sorteras ut och hållas skilt från annat avfall och sorteras ut från annat biologiskt avfall samt hanteras i enlighet med sorteringsanvisningarna till avfallsföreskrifterna.

8 d § Sådant bygg- och rivningsavfall i form av schaktmassor som lyder under kommunalt ansvar enligt 15 kap. 20 och 20 a §§ miljöbalken ska sorteras ut samt hanteras i enlighet med bilaga 1.

8 e § Ytterligare föreskrifter om sortering återfinns i bilaga 1.

9 § Fastighetsinnehavare ska säkerställa möjligheter för nyttjanderättshavare, hushåll och andra som nyttjar fastigheten att sortera ut och hålla åtskilda de avfallsfraktioner som enligt dessa föreskrifter skall överlämnas till renhållaren eller renhållarens utförare för borttransport. Matavfallspåsar ska vara godkända av renhållaren.

Kvalitetskontroll

10 § Renhållaren har rätt att göra stickprovskontroll av avfallet för att kontrollera avfallsbehållarnas innehåll och avfallets sortering i syfte att säkerställa att renheten på avfallet upprätthålls. Med stickprovskontroll avses även plockanalyser som utförs på slumpmässigt utvalt avfall i syfte att undersöka avfallets sammansättning i stort. Behållare som innehåller felsorterat avfall kan enligt taxa avgiftsbeläggas om ingen förbättring sker trots upprepade påminnelser.

Skyldighet att överlämna avfall under kommunalt ansvar

11 § Avfall under kommunalt ansvar skall lämnas till och transporteras bort av renhållaren eller renhållarens utförare, om inte annat sägs i dessa föreskrifter och dess bilaga 1.

Utsorterade avfallsslag hämtas vid fastigheten, vid överenskommen eller anvisad plats enligt 21 §.

Det utsorterade avfallet skall transporteras bort från fastigheten så ofta att olägenhet för människors hälsa och miljö inte uppstår. Hämtningsintervall och storlek på behållare ska motsvara behovet av borttransport av avfall under kommunalt ansvar från fastigheten.

Fastighetsinnehavaren och nyttjanderättsinnehavaren ska upplysa renhållaren om ändrade förhållanden av betydelse för avfallshandlingen för fastigheten.

Enskilda hushåll på öar utan fast förbindelse med fastlandet får transportera bort sitt kärl- och säckavfall till av renhållaren anvisade insamlingsplatser för avlämning.

11 a § Grovavfall, trädgårds- och parkavfall, farligt avfall, bygg- och rivningsavfall samt annat avfall under kommunens ansvar som markerats i bilaga 1, får lämnas till annan än renhållaren, för borttransport till den eller de platser i kommunen där kommunen tar emot sådant avfall.

Yrkesmässiga utförare får dock endast anlitas av yrkesmässig verksamhet för avfall som uppstått i den egna verksamheten.

Enligt 5 kap. 18 § avfallsförordningen (2020:614) ska yrkesmässig verksamhet som lämnar avfallet till någon annan än kommunen eller de som kommunen anlitat, kontrollera att den som tar emot avfallet har gjort de anmälningar eller har de tillstånd som krävs för handlingen. Vid yrkesmässig transport av farligt avfall inklusive elavfall, ska även upprättas transportdokument och utföras den anteckning och rapportering som krävs enligt 6 kap. avfallsförordningen.

Emballering av avfall under kommunalt ansvar, fyllnadsgrad och vikt

12 § I behållare och utrymme för avfall får endast läggas sådant avfall för vilket behållaren och utrymmet är avsedd. Avfall som ska emballeras, enligt bilaga 1, ska vara väl emballerat så att skada, arbetsmiljöproblem eller olägenhet för människors hälsa eller miljö inte uppkommer.

Avfallsbehållare får inte fyllas mer än att den lätt kan tillslutas. Behållaren får inte vara så tung att den blir svår att flytta eller att arbetsmiljökraven inte kan tillgodoses.

Överfull, för tung eller trasig avfallsbehållare eller avfallsbehållare som innehåller dåligt emballerat avfall hämtas först när avfallet paketerats om.

Glödande avfall får inte lämnas till kommunens avfallshandling.

Fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren är skyldig att se till att avfallet i kärl inte är så hårt packat att problem uppstår vid tömning. Det innebär att avfallet ska lossna lätt vid tömning samt att vintertid se till att avfallspåsarna inte är fastfrusna i behållarna inför tömning.

Abonnemang ska vara tillräckligt stora så de svarar mot de behov som föreligger.

Typ, antal och storlek på behållare vid fastigheten avgörs av HEMAB i samråd med fastighetsinnehavaren. HEMAB kan dock komma att besluta detta om inte god arbetsmiljö kan tillgodoses, avfallet är dåligt sorterat trots påtalan eller risk för olägenhet för människors hälsa eller miljö finns.

Anläggande, underhåll och skötsel av behållare och annan utrustning

Anskaffande och ägande

13 § De behållare och annan utrustning som används i kommunen anges i avfallstaxan.

14 § Behållare som tillhandahålls av renhållaren ägs av renhållaren, som också reparerar eller byter trasiga kärl vid behov. Skadegörelse och/eller brand på kärl/containrar ersätts av fastighetsägaren. Fastighetsinnehavaren har ansvar för rengöring och tillsyn av kärl.

Andra behållare såsom säckhållare, bottentömmande behållare, komprimator, enskilda avloppsanläggningar, fettavskiljare och tank för matavfall anskaffas, installeras och underhålls av fastighetsinnehavaren.

Endast godkänd och märkt latrinbehållare inköpt hos renhållaren får användas.

Fastighetsinnehavaren ansvarar för och bekostar installation och underhåll av övriga inom fastigheten förekommande anordningar och utrymmen för avfallshanteringen.

15 § Underjordsbehållare. För att fastighetsägare skall få använda underjordsbehållare ska följande kriterier uppfyllas.

- a. Underjordsbehållare ska vara tillgängliga för funktionsnedsatta personer.
- b. Underjordsbehållare installeras, ägs, underhålls och servas av fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren. Fastighets- eller nyttjanderättshavaren ansvarar för att behållarna är tillgängliga för tömning. Placering av underjordsbehållare ska godkännas av renhållaren och stadsarkitekten innan underjordsbehållare anskaffas. Installation av underjordsbehållare får endast göras efter renhållarens och stadsarkitektens godkännande.

- c. När hämtning ska ske med kranfordon får avståndet mellan fordonets uppställningsplats och behållarens lyftanordning vara högst 5 m. Den fria höjden ska vara minst 8 m över kranfordonet och mellan kranfordonets uppställningsplats och behållaren. Minsta avstånd till hinder ska vara 2 meter.
- d. Avstånd mellan behållare bör vara minst 70 centimeter.
- e. Vid nyinstallation av behållare bör hämtningsfordonet inte angöra vid utfart, vid vägkorsning eller längs huvudgata om det inte finns lastzon eller motsvarande för hämtningsfordon. Angöringsplatsen för tömning av behållare skall inte ligga så att parkerade bilar finns mellan fordonet och behållare. Inte heller gång- och cykelbana bör finnas mellan fordonet och behållare.
- f. Hänsyn ska tas till risk för viss lukt, så att behållare till exempel inte står för nära bostäder eller luftintag till byggnader.
- g. Underjordsbehållare ska vara placerade så att ytvattenavrinning möjliggörs.
- h. Vid placering av behållare ska hänsyn tas till riktvärden för bullernivåer i bostäder enligt folkhälsomyndighetens allmänna råd om buller inomhus FoHMFS 2014:13.

Anläggande

16 § Vid anläggande av enskilda avloppsanläggningar, fettavskiljare eller tank för matavfall ska inte avståndet mellan uppställningsplats för slambil och anslutningspunkt för tömning överstiga 10 meter såvida inte särskilda skäl föreligger. Höjdskillnaden mellan fordonets uppställningsplats och botten på anläggningen ska vara mindre än 5 meter, om inte särskilda skäl föreligger.

Vid installation av botten tömmande behållare ska anläggningen utformas så att den är åtkomlig för fordon utrustat med kran.

Anläggning som kräver byte av filtermaterial ska anläggas så att den är åtkomlig för hämtningsfordon. Anläggningar där hämtning av filtermaterial ska ske i filterkassett eller säck ska anläggas så att hämtning med fordon utrustat med kran kan utföras.

Anläggande ska ske så att avståndet mellan kranfordonets uppställningsplats och filterkassett eller säck inte överskrider 10 meter för filterkassett eller storsäck som väger högst 1000 kilogram, om inte särskilda skäl föreligger.

Vid installation och anläggande av enskilda avloppsanläggningar, fettavskiljare, tank för matavfall eller anläggning som kräver byte av

filtermaterial ska hänsyn tas till vad som utgör en god arbetsmiljö vid hämtning av avfall från anläggningen.

Rengöring och tillsyn

17 § Fastighetsinnehavaren och vid behov nyttjanderättsinnehavaren har ansvar för rengöring och tillsyn av behållare samt anläggning. Behållare och anläggningar ska ges regelbunden service för att förebygga störningar i anordningens funktion och olägenhet såsom buller, lukt och dylikt.

Såväl behållare som inom fastigheten förekommande anläggningar, anordningar och utrymmen för avfallshantering ska skötas så att kraven på god arbetsmiljö uppfylls och risken för olycksfall minimeras.

Åtgärder inför hämtning av avfall som lämnas i kärl eller säck

18 § Behållare får inte fyllas mer än att den kan stängas. Den får inte heller vara så tung att det blir uppenbara svårigheter att flytta den eller att arbetsmiljön inte kan tillgodoses.

Vid hämtningstillfället ska kärl, säck och latrinbehållare vara fria från snö och is.

Behållare ska vara uppställda så att hantering med den utrustning som används i kommunens insamlingssystem kan ske och att hämtning underlättas. De skall placeras och vändas så att de kan hämtas med baklastande bil där sådan används.

Renhållaren eller renhållarens utförare ska ha tillträde till de utrymmen i fastigheten där arbetet ska utföras. Nycklar, portkoder och dylikt ska tillhandahållas till renhållaren eller renhållarens utförare. Ändringar ska utan anmaning meddelas renhållaren.

Fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren ska försluta latrinbehållare och rengöra den på utsidan innan hämtning sker.

Åtgärder inför hämtning av avfall från anläggningar

19 § Det åligger fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren att inför hämtningstillfället placera storsäck, filterkassett eller annan flyttbar behållare som ska tömmas med fordon utrustat med kran, inom längsta tillåtna avstånd enligt 16 §.

Inför tömning ska fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren förbereda anläggningen så att tömning kan ske med det fordon som används. 1,5 meter runt anläggning ska vara markerat vara röjd från sly, högt gräs och annan hög vegetation så att anläggningens lock tydligt syns. Röd markeringspinne/käpp ska tydligt markera anläggningens placering.

Enskilda avloppsanläggningar, fettavskiljare och tankar för matavfall ska vara lätt tillgängliga för tömning. Lock eller manlucka skall kunna öppnas av en person. Lockets maximala vikt får högst vara 15 kg och får inte vara övertäckt eller fastfruset när tömning skall ske. Alltför tunga lock med vikt över 15 kg åligger det fastighetsägaren att på egen bekostnad byta ut. Lock ska ha betryggande hållfasthet och vara utformade så att man inte skadar sig på det för att det t.ex. har vassa kanter, uppstickande delar eller liknande.

Anläggningen ska vara tillsluten på ett barnsäkert sätt och försedd med de säkerhetsanordningar som behövs med hänsyn till anläggningens beskaffenhet och belägenhet.

Tydliga instruktioner som behövs i samband med hämtning ska tillhandahållas av fastighetsinnehavaren och nyttjanderättsinnehavaren i god tid innan tömning och ska finnas tillgängliga i direkt anslutning till anläggningen. När anläggningen är belägen utanför fastigheten ska den vara markerad med skylt som anger till vilken fastighet anläggningen tillhör.

Fastighetsägaren är skyldig att vidta erforderliga åtgärder för att skydda sin anläggning från skador vid tömning.

Filtermaterial i lösvikt ska vara sugbart, i förekommande fall efter vattentillförse. Efter hämtning av uttjänt filtermaterial från fosforkällor ska nytt filtermaterial tillföras anläggningen genom fastighetsinnehavarens eller nyttjanderättshavarens försorg.

Renhållaren eller renhållarens utförare har rätt att lämna kvar vattenfasen i slamavskiljare efter verkställd slamtömning.

Renhållaren ska ha tillträde till de utrymmen på fastigheten där arbetet ska utföras. Nycklar, portkoder och dylikt ska tillhandahållas till renhållaren. Ändringar ska utan anmaning meddelas renhållaren.

20 § Efter anslutning till kommunalt avloppsnät eller annan godkänd avloppsanläggning, som innebär att befintlig anläggning tas ut bruk, ska sluttömning ske. Sluttömning ska beställas av fastighetsinnehavaren.

Hämtnings- och transportvägar

21 § Hämtning av avfall under kommunalt ansvar sker normalt vid fastighetsgränsen, vid en mellan renhållaren och fastighetsinnehavare/nyttjanderättshavare överenskommen plats eller vid en av kommunen anvisad plats.

Anvisning av plats görs av samhällsnämnden.

Fastighetsägaren ska se till att transportväg fram till den uppställningsplats som används hålls i farbart skick. Inför hämtning ska transportvägen ha fri sikt, hållas fri från hinder, röjas från snö och hållas halkfri.

Fastighetsägaren ska se till att transportväg för hämtningsfordon ska vara minst 5,5 m bred om körning i båda riktningarna förekommer. Om vägen är mötesfri och det inte finns parkerade bilar kan vägen vara smalare men den bör vara minst 3,5 meter. Träd och annan växtlighet får inte inkräkta på vägbredden, ej heller snövallar. Vägen ska ha en fri höjd på minst 4,5 m. Träd och växtligheter får inte inkräkta på den fria höjden.

Det ska finnas en vändradie på minst 9 m eller en trevägskorsning som möjliggör en t-vändning. Backning kan endast medges om den kan ske på ett säkert och med arbetsmiljölagsstiftningen förenligt sätt. Behovet av backning vid avfallshämtning ska minimeras, och helt undvikas intill gång- och cykelbanor, lekplatser, bostadsentréer, skolor, förskolor och äldreboenden.

Vägen måste klara en fordonsvikt på 25 ton och ha en hårdgjord yta. Gräsytor är inte att betrakta som vägar.

Enskild väg och tomtmark som utnyttjas, ska vara dimensionerad och hållas i sådant skick att den är körbar för renhållningsfordon. Väg fram till behållare eller anläggning ska vara röjd från sly, högt gräs och annan hög vegetation. Om vägen inte kan hållas körbar ska fastighetsägaren eller nyttjanderättsinnehavaren lämna avfallet på plats som överenskommit med renhållaren eller på av kommunen anvisad plats.

Det är renhållaren som avgör om en väg är farbar eller inte.

Om farbar transportväg inte kan upprättas, eller en del av året inte kan hållas farbar, skall fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren avlämna avfallet på plats som överenskommes med renhållaren eller anvisas av samhällsnämnden. Om renhållaren bedömer att en transportväg vid ett enskilt avfalls- eller slamtömningstillfälle inte är farbar, får renhållaren bestämma ett senare hämtning- eller tömningstillfälle. Fastighetsägaren/nyttjanderättshavaren ska då inom sin fastighet och på ett lämpligt sätt förvara avfallet i väntan på att hämtning kan utföras.

Fastighetsinnehavare kan inte befrias från sin skyldighet att överlämna avfallet genom att inte ordna farbar transportväg, oavsett vem som är väghållare.

Fastighetsinnehavaren ska se till att den dragväg som kärlet behöver dras av den som utför hämtningen hålls i sådant skick att kärlet utan svårighet kan förflyttas. Dragvägen ska inför hämtning hållas fri från hinder, röjas från snö och hållas halkfri.

Behållare får stå max 2 meter in på plats och behållarens draghandtag ska vara placerad ut mot gång. När avfallet ska hämtas ska behållarna stå på en hårdgjord yta (till exempel asfalterad eller hårdgjord grusyta).

För Lungön gäller att avfall skall lämnas på anvisad plats på Hemsön samt Kronholmen och för Åbordsön gäller att avfall skall lämnas på anvisad plats på fastlandssidan.

Avfallsutrymme och förvaringsplats

Avfallsutrymmen ska svara mot fastighetens behov av förvaring, källsortering och borttransport av avfall. Utformningen av fastighetens avfallsutrymmen och utrustning ska medge hantering med den utrustning som används i renhållarens insamlingsystem samt vara dimensionerad för de behov som finns i fastigheten.

Vid ny- och ombyggnationer ska avfallsutrymmet utformas i enlighet med anvisningar i bilaga 2, detta ska även eftersträvas för befintliga avfallsutrymmen.

Hämtningsområde och hämtningsintervall

22 § Kommunen utgör ett hämtningsområde, med undantag av Lungön och Åbordsön vad avser slamtömning.

För permanent- eller fritidshus som uppförts på öar utan färjeförbindelse gäller att avfallet lämnas vid närmaste gemensamma uppställningsplats för avfallsbehållare på fastlandet.

23 § Ordinarie hämtning av avfall under kommunalt ansvar sker med nedanstående intervall. Tätare hämtningsintervall kan medges av renhållaren om särskilda skäl föreligger.

För flerbostadshus som ingår i gemensam avfallslösning gäller följande:

Tömning av behållare för restavfall ska ske minst en gång var fjärde vecka. Tömning sker inte oftare än en gång per vecka.

Tömning av behållare för matavfall sker minst en gång varannan vecka. Tömning sker inte oftare än en gång per vecka.

Tömning av behållare för förpackningar av papper och plast ska ske minst en gång var fjärde vecka.

Tömning av behållare för returpapper respektive förpackningar av glas och metall ska ske minst 4 gånger per år. Tömning sker inte oftare än en gång varannan vecka.

För en- och tvåbostadshus för permanentboende och för fritidshus gäller följande:

Insamling av matavfall, restavfall, returpapper och förpackningar av papper, plast, glas och metall sker i två (2) stycken fyrfackskärl. Kärl 1 och Kärl 2. Tömning av Kärl 2 sker varannan vecka. Tömning av Kärl 1 sker var fjärde vecka.

Glödlampor och batterier får läggas i påhågsbehållare som hör till fyrfackskärl. Tömning sker i samband med ordinarie tömning av fyrfackskärl.

För fritidshus sker hämtning av avfall under perioden 1/5 – 30/9. Övrig del av året finns möjlighet att beställa extra tömning hos renhållaren.

För fritidshus som ingår i gemensam avfallslösning gäller följande.

Tömning av behållare för restavfall ska ske minst en gång var fjärde vecka.

Tömning av behållare för matavfall sker minst en gång varannan vecka.

Tömning av behållare för förpackningar av papper och plast ska ske minst en gång var fjärde vecka.

Tömning av behållare för förpackningar av glas och metall ska ske minst en gång var tolfte vecka.

För fritidshus sker hämtning av avfall under perioden 1/5 – 30/9. Övrig del av året finns möjlighet att beställa extra tömning hos renhållaren.

Från koloniträdgårdar, fritidsanläggningar och andra verksamheter sker hämtning av mat- och restavfall var 14:e dag.

Grovavfall från hushåll kan kostnadsfritt lämnas två gånger per år i containers på bestämda uppställningsplatser enligt särskilt tidsschema. Grovavfall från hushåll och verksamheter kan dessutom lämnas under hela året vid kommunens återvinningscentraler.

Hämtning av latrin sker under perioden 1.5 – 30.9. Övrig del av året sker hämtning efter beställning hos renhållaren.

Hämtning av slam från slamavskiljare vid permanentbostad med WC sker minst en gång per år. Slamavskiljare vid fritidshus med WC töms minst en gång vartannat år. Tömning av slutna tankar, extra tömning av slamavskiljare samt slamavskiljare med endast BDT-avlopp (Bad, Disk och Tvätt) utförs efter särskild beställning hos renhållaren. Undantag utgör bebyggelse på Lungön och Åbordsön, där ingen slamtömning sker genom renhållarens försorg.

Fosforfällor och minireningsverk ska tömmas i enlighet med de tillstånd som givits av samhällsnämnden för enskilda avloppsanläggningar och ska följa leverantörens anvisningar.

Tömning av fettavskiljare som genererar avfall under kommunalt ansvar utförs minst en gång per år och i övrigt efter behov för att upprätthålla en god funktion i avskiljaren.

Åtgärder om föreskrifter inte följs.

24 § Renhållaren har rätt att inte utföra ordinarie hämtning om dessa föreskrifter inte följs, exempelvis vid överfull eller för tung behållare. Avfallet ska efter rättelseåtgärd från fastighetsinnehavaren hämtas antingen vid nästa ordinarie hämtningstillfälle eller efter beställning av extrahämtning mot avgift. För avfall från enskilda avloppsanläggningar, fettavskiljare och tankar för matavfall ska extrahämtning beställas efter vidtagna rättelseåtgärder.

24 a § Vid felsortering av avfall vid fastighetsnära insamling eller vid överenskommen eller anvisad plats i system som avser den enskilda fastigheten eller mer än en fastighet såsom en gemensamhetsanläggning eller plats som är anvisad eller överenskommen för flera fastigheter kan felsorteringsavgift debiteras i enlighet med vad som närmare framgår av kommunens avfallstaxa.

Med felsortering av avfall vid fastighetsnära insamling avses vad som kan verifieras vid en okulär besiktning av innehållet i ett kärl eller anordning och där felsorteringen innebär att sortering inte har skett i kärl eller anordningar på det sätt som är reglerat med stöd av dessa föreskrifter eller dess bilaga 1.

Vid felsortering i fyrfackskärl töms inte kärlet. Efter att omsortering av avfallet har utförts av fastighetsinnehavaren töms kärlet vid nästa ordinarie hämtningstillfälle eller efter beställning av extrahämtning mot avgift. Vid upprepad felsortering ska abonnemanget ändras enligt bestämmelse i kommunens avfallstaxa.

Vid felsortering i andra typer av behållare, har Renhållaren rätt att debitera felsorteringsavgift och hämta avfallet på annat sätt om det är möjligt.

25 § Särskild hämtning kan beställas av nedanstående avfallsslag:

- Farligt avfall
- Grovavfall
- Trädgårdsavfall
- Bygg- och rivningsavfall

Förutsättningar för hämtning efter beställning regleras närmare i fastställd avfallstaxa för Härnösands kommun.

Särskilt om kommunalt avfall under kommunalt ansvar från verksamheter

26 § Utöver vad som föreskrivs i 8-23 §§ ska verksamheter hålla avfall under kommunalt ansvar åtskilt från annat avfall. Konsumentelavfall lämnas vid kommunens insamlingsställe eller efter vad som anges i bilaga 1. Tömning av enskilda tankar, slamavskiljare, fettavskiljare och latrin från torrtoaletter och jämförliga lösningar som genererar avfall under kommunalt

ansvar utförs minst en gång per år och i övrigt efter behov för att upprätthålla en god funktion i tanken/avskiljaren.

26 a § Verksamheter som har avfallshantering som är samlokaliserad med hushåll och som har anmält att verksamheten vill ha kommunal insamling av förpackningsavfall eller skrymmande förpackningsavfall ska sortera ut förpackningsavfallet i enligt 8 a § och lämna det till ett insamlingsystem som kommunen eller den som renhållaren tillhandahåller.

För plastflaskor och metallburkar som är avsedda för ett retursystem gäller i stället att sådana alltid ska lämnas till retursystemet i enlighet med 8 a §.

Bestämmelsen i 8 a § om att utsorterat läkemedelsavfall och förpackningar innehållande läkemedelsavfall ska lämnas till apotek, gäller endast hushåll.

Närmare föreskrifter om sortering återfinns i bilaga 1.

Annat avfall än avfall under kommunalt ansvar från verksamhet

Uppgiftsskyldighet

27 § Den som bedriver yrkesmässig verksamhet inom kommunen som ger upphov till annat avfall än avfall under kommunalt ansvar ska lämna de uppgifter om arten, sammansättningen, mängden eller hanteringen av avfallet som behövs för underlag för kommunens renhållningsordning.

Enligt 4 kap. 9 § avfallsförordningen ska den som är innehavare av en hamn lämna uppgift om behovet av, avfallshantering enligt 4 kap 8 § avfallsförordningen till kommunen. Uppgifterna ska lämnas till kommunens samhällsnämnd.

Undantag

Handläggning av anmälnings- och ansökningsärenden

28 § Undantag från dessa föreskrifter kan medges under förutsättning att det inte medför risk för olägenhet för människors hälsa eller miljön och att särskilda skäl föreligger. Alla undantag från föreskrifterna är personliga och gäller inte längre om förutsättningarna för dessa ändrats.

Samhällsnämnden handlägger ansökan/anmälan om undantag från avfallsföreskrifterna. Samhällsnämnden översänder kopia på beslutet till renhållaren.

Anmälan och ansökan ska vara skriftlig och innehålla uppgifter om vilka avfallsslag som avses omhändertas samt en redogörelse för på vilket sätt omhändertagandet ska ske så att eventuell påverkan på miljön och människors hälsa kan bedömas.

Av ansökan eller anmälan ska framgå den tidsperiod som avses och uppgifter om de beräknade avfallsmängderna.

Ansökan enligt bestämmelserna i 36 § ska ske senast en månad före den avsedda uppehållsperioden.

Uppehåll i hämtning av avfall under kommunalt ansvar medges för maximalt två år per ansökningstillfälle.

Kompostering, annan återvinning eller bortskaffande av visst avfall under kommunalt ansvar

29 § Avfall får endast tas om hand på den egna fastigheten enligt vad som anges i 29-31 §§ och under förutsättning att det kan ske utan risk för olägenhet för människors hälsa och miljön.

Anmälan eller tillstånd för yrkesmässig kompostering och annan behandling kan eventuellt krävas enligt miljöprövningsförordningen (2013:251).

30 § Fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare som själv avser att kompostera matavfall från fastigheten ska anmäla det till samhällsnämnden.

Kompostering av matavfall ska ske i skadedjurssäker behållare och på sådant sätt att olägenhet för människors hälsa och miljön inte uppstår. Fastigheten ska ge utrymme för användning av den erhållna kompostjorden.

31 § Trädgårdsavfall från fastigheten får komposteras på fastigheten utan särskild anmälan.

32 § Kompostering av latrin från fastigheten får, efter ansökan, medges i särskild därför avsedd anläggning på fastigheten, s.k. förmultningsanläggning eller liknande anläggning för omhändertagande av latrin för användning av näringsämnen på fastigheten. Ansökan om omhändertagande av latrin genom egen anläggning ska innehålla en komplett beskrivning av anläggningen.

Eget omhändertagande av avloppsslam/urin kan medges om spridning sker på sådant sätt att smittrisen bryts. Slammets/urinens näringsinnehåll skall komma till nytta genom odling och utan olägenhet från hälso- och miljöskyddssynpunkt.

Utsträckt hämtningsintervall

33 § För enskilda avloppsanläggningar kan fastighetsinnehavare eller den nyttjanderättshavare som äger anläggningen efter ansökan till samhällsnämnden medges utsträckt hämtningsintervall för tömning av slamavskiljare avseende permanentbostad. Förlängt intervall kan medges under förutsättning att nämnden utifrån ansökan med uppgifter om anläggningens belastning och beskaffenhet kan bedöma att hämtning inte behöver utföras med ordinarie intervall, utan risk för olägenhet för människors hälsa eller miljön. En förutsättning är att avloppsanläggningen uppfyller gällande krav enligt Havs- och vattenmyndighetens allmänna råd (HVMFS 2016:17) om små avloppsanläggningar för hushållsspillvatten samt att det är enpersonshushåll i permanentbostad.

Maximalt två års hämtningsintervall kan medges. Undantag medges för högst sex år i taget. Därefter måste ny ansökan göras.

Det är fastighetsinnehavarens ansvar att hämtning anpassas till anläggningens behov.

Medgivande om utsträckt hämtningsintervall kan återkallas om kommunen konstaterar att förutsättningarna för sådant inte är uppfyllda.

Gemensamma avfallsbehållare

34 § Två närboende fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare kan efter ansökan medges rätt att använda gemensam avfallsbehållare under förutsättning att bestämmelserna i dessa föreskrifter om fyllnadsgrad och vikt beaktas och att olägenheter för människors hälsa eller miljön inte uppstår. En av fastighetsinnehavarna ska förbinda sig att ansvara för uppställningsplats.

Fastigheter får dela avfallsbehållare om följande kriterier är uppfyllda:

1. Fastigheterna ska angränsa till varandra eller att fastighetsägarnas/nyttjanderättshavarnas avfallskärl är placerade på samma ställe av renhållaren.
2. Fastighetsägarna ska inte ingå i en redan befintlig kollektivlösning med befintlig angiven plats för avfallskärl.

Medgivande om gemensam avfallsbehållare kan återkallas om kommunen konstaterar att förutsättningarna för medgivandet inte längre är uppfyllda.

35 § Underjordsbehållare. Flera närliggande fastighetsinnehavare kan efter skriftlig begäran till renhållaren medges rätt att anordna gemensam uppsamlingsplats för underjordsbehållare. Detta kan även vara tillämpligt i de fall ett samgående avsevärt underlättar avfallshämtningen. För medgivande krävs att hämtning kan ske med den tekniska utrustning som renhållaren förfogar över, att bestämmelserna i dessa föreskrifter samt i annan berörd lagstiftning beaktas och att olägenheter för människors hälsa

eller miljön inte uppstår. Installation av en sådan underjordsbehållare ska ske i samförstånd med renhållaren och samhällsförvaltningen. En gemensam underjordsbehållare kräver en skötselansvarig och en betalningsansvarig.

Uppehåll i hämtning

36 § Uppehåll i hämtning vid permanentbostad kan efter ansökan medges fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare om fastigheten inte kommer att utnyttjas /ingen kommer att övernatta på fastigheten under en sammanhängande tid om minst fyra månader.

Ansökan skall lämnas till samhällsnämnden senast en månad före den avsedda uppehållsperioden.

Uppehåll i hämtning medges för permanentbostad för högst två år i taget.

Uppehåll i hämtning vid fritidshus kan efter ansökan medges fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare om fastigheten inte kommer att utnyttjas /ingen kommer att övernatta på fastigheten under en sammanhängande tid om minst hela hämtningsperioden.

Ansökan skall lämnas till samhällsnämnden senast 31 mars före aktuell hämtningssäsong.

Uppehåll i hämtning medges för fritidshus för en eller två hela hämtningssäsonger i taget.

Befrielse från skyldigheten att överlämna avfall under kommunalt ansvar till kommunen

37 § Total befrielse från skyldighet att lämna avfall under kommunalt ansvar till renhållaren för bortforsling och slutligt omhändertagande kan medges efter särskild prövning för fastighet, som uppenbart inte kan användas som bostad eller nyttjas på sådant sätt att avfall uppkommer.

För att få ansökan om dispens beviljad så finns det vissa krav som fastigheten måste uppfylla.

1. Fastighetens samtliga byggnader ska vara helt obeboeliga.
2. Fastighetens samtliga byggnader ska vara helt urstädade.

Befrielse medges för högst sex år i taget. Därefter måste ny ansökan göras.

Anmälan avseende insamling av förpackningsavfall för samlokaliserade verksamheter

38 § En verksamhet i en fastighet som har fastighetsnära insamling av förpackningsavfall och som har en avfallshantering som är samlokaliserad

med hushållens ska anmäla till kommunen att den vill ha kommunal insamling senast 2 månader innan insamlingen ska påbörjas.

Ikraftträdande

Dessa föreskrifter träder i kraft 2024-01-01 då föreskrifter för avfallshantering för Härnösands kommun 2021-01-01 upphör att gälla. Undantag som har medgetts med stöd av tidigare avfallsföreskrifter gäller tills vidare eller till nytt beslut meddelas med stöd av dessa föreskrifter.

Bilaga 1.

Föreskriftsbilaga för sortering och lämning av avfall m.m. i Härnösands kommun

Av kommunens avfallsföreskrifter och övriga tillämpliga föreskrifter följer att nedan uppräknade avfallsslag skall utsorteras. Avfallet lämnas på den vid respektive avfallsslag anvisad plats.

Avfallsslag	Exempel	Krav på emballering	Instruktion för hämtning/lämning
Matavfall	T.ex. matrester, kött, bröd, fiskrens, frukt- och grönsaksrester, kaffesump, tepåsar och vissna snittblommor.	Matavfall ska emballeras i papperspåsar godkända av renhållaren.	Matavfall borttransporteras från fastigheten i enlighet med hämtningsintervall som kommunen tillhandahåller.
Förpackningar	Förpackningar av metall, ofärgat och färgat glas, papper, mjuk- och hårdplast.	Lämnas lösa i de behållare/kärl som tillhandahålls/anvisas.	Lämnas till kommunens insamlingsssystem.
Returpapper	T.ex. tidningar, journaler, reklam.	Lämnas löst i de behållare/kärl som tillhandahålls/anvisas.	Lämnas till kommunens insamlingsssystem.
Batterier	Alla sorters batterier, under 3 kg. Batterier över 3 kg som t.ex. bilbatterier ska hanteras som farligt avfall.	-	Lämnas till producenternas eller kommunens insamlingsssystem.
Farligt avfall	Färg, lösningsmedel, lysrör, lågenergilampor, glödlampor, bekämpningsmedel, lim, oljor, fotokemikalier, batterier, bilbatterier, termometrar och annat som innehåller kvicksilver.	Emballaget ska vara tydligt märkt med uppgift om innehåll, väl förpackat och får inte blandas med annat avfall (gäller även annat farligt avfall). Förpackningarna ska vara hela så att avfallet inte läcker ut eller sprids.	Farligt avfall från hushållen lämnas vid HEMAB:s återvinningscentraler.
Konsumentelavfall	Allt med sladd eller batteri samt glödlampor, lågenergilampor och lysrör.		Konsumentelavfall lämnas vid HEMAB:s återvinningscentraler. Hämtning av skrymmande konsumentelavfall kan beställas med tjänster för grovavfall enligt kommunens avfallstaxa. Butiker som säljer

Avfallsslag	Exempel	Krav på emballering	Instruktion för hämtning/lämning
			elutrustning är även skyldig att ta emot uttjänt konsumentelavfall. Se Naturvårdsverkets webb för mer information.
Läkemedel	Läkemedelsrester som alstras i hemmet.	Ska lämnas i behållare/påse som tillhandahålls av apoteket.	Lämnas till apotek.
Stickande/skärande/smittförande avfall	Bland annat kanyler och sprutor	Kanyler ska läggas i speciell behållare som tillhandahålls gratis av apotek.	Lämnas till apotek.
Grovavfall, återbrukbart			Lämnas vid återbruket på HEMAB:s återvinningscentraler eller till valfri secondhand mottagare.
Grovavfall, icke återbrukbart eller återvinningsbart.	Avfall som är för stort för att få plats i restavfallsbehållare och som inte går att återbruka.	-	Privatpersoner får genom egen försorg forsla bort grovavfall som uppkommer i det egna hushållet till av renhållaren anvisad plats eller till HEMAB:s återvinningscentraler. På återvinningscentralen ska avfallet sorteras och lämnas enligt instruktioner på plats.
Textilier	T.ex. gardiner, kläder och tyg.	Läggs i lämpligt emballage.	Bör i första hand lämnas till återanvändning /second hand. I andra hand lämnas på anvisad plats på HEMAB:s återvinningscentraler.
Trädgårdsavfall	Ris, grenar, löv, mossa etc. Ej sten och grus. Ska sorteras ut och hållas skilt från invasiva främmande växter och annat kommunalt avfall.	Lämnas löst.	Trädgårdsavfall från hushållen lämnas vid HEMAB:s återvinningscentraler. All övrig transport av trädgårdsavfall från fastighet ska utföras genom kommunens försorg. Hämtning kan beställas separat enligt kommunens avfallstaxa. Hämtning av trädgårdsavfall sker separat från hämtning av annat grovavfall.

Avfallslag	Exempel	Krav på emballering	Instruktion för hämtning/lämning
Invasiva främmande arter	Växtavfall (ej jord) av invasiva arter ska sorteras ut och hållas skilt från annat avfall. Växtavfall av invasiva arter får inte komposteras. Växtavfall får inte lämnas med trädgårdsavfall.	Invasiva växter ska vara välförpackat för att minska risken för spridning.	Invasiva växter får lämnas från privatpersoner vid HEMAB:s återvinningscentraler enligt instruktioner på plats. All övrig transport av trädgårdsavfall från fastighet ska utföras genom kommunens försorg. Hämtning kan beställas separat enligt kommunens avfallstaxa.
Latrin	Urin, avföring och toalettpapper.	Ska samlas i tunna som ska vara väl försluten av fastighetsägaren eller nyttjanderättsinnehavaren så att avfallet inte kan spridas.	Endast latrintunnor köpta hos renhållaren är godkända. Latrintunnor lämnas vid av renhållaren anvisade platser samt vid Älands återvinningsanläggning.
Slam och fosforfiltermaterial från enskilda avlopp	Urin, avföring och toalettpapper.	Filtermaterial från fosforfällor och andra jämförbara filter ska vara förpackat eller tillgängligt på ett sådant sätt att hämtning kan utföras av fordon utrustat med kran eller suganordning.	Slam och fosforfilter borttransporteras från fastigheten i enlighet med hämtningsintervall som kommunen tillhandahåller.
Fett från fettavskiljare		Ska vara åtkomligt för tömning i den anläggning där det genereras.	
Matfett och fritureolja		Ska förvaras i behållare med tätslutande lock. Maximalt 1 liter flytande emballerat avfall får läggas i behållare för restavfall, om det kan ske utan att emballaget går sönder. Större mängd matfetter och fritureolja lämnas på HEMAB:s återvinningscentraler.	Spillfett såsom fritureolja får inte hållas direkt i avloppet. Privatpersoner få genom egen försorg frakta spillfett till kommunens återvinningscentraler där separat insamling för fett från privatpersoner finns. Mindre mängder fett som uppstår i kök eller vid annan livsmedelshandling kan även förvaras i tät plastflaska eller liknande och lämnas som restavfall. Maximalt en liter spillfett får lämnas på detta sätt i behållare för restavfall vid samma tillfälle.

Avfallslag	Exempel	Krav på emballering	Instruktion för hämtning/lämning
Döda sällskapsdjur	T.ex. hund, katt, marsvin, kanin.	Hos veterinärklinik enligt deras respektive rutiner. Om lämning på Ålands återvinningsanläggning, ska avfallet vara väl förpackat.	Lämnas på veterinärklinik eller på Ålands återvinningsanläggning. Vid lämning på Ålands återvinningsanläggning ska det vara väl förpackat och personal på plats ska kontaktas för hänvisning. Mindre sällskapsdjur kan även grävas ner på den egna fastigheten, förutsatt att graven är så djup att djur hindras från att gräva upp kroppen, att ingen misstanke om smitta föreligger samt att den kan ske utan risk för olägenhet för människors hälsa eller miljön.
Större djur	Det vill säga andra djur än döda sällskapsdjur.	Kontakta veterinär. Gällande föreskrifter från Jordbruksverket ska beaktas.	
Avfall från husbehovsjakt		Med markägarens tillstånd kan slaktavfall lämnas kvar i skogen. Plats ska väljas där det inte finns närliggande bostäder, promenadstråk eller vägar så att lukt eller annat kan störa. Vid sjukliga förändringar på det djur som har skjutits/slaktats bör Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) kontaktas innan slaktavfallet lämnas kvar i skogen. Mindre mängder ska förpackas väl innan det läggs i behållare/kärl för restavfall. Samma hantering gäller små djurhudar.	Om avfallet lämnas på Åland återvinningsanläggning ska avfallet vara väl paketerat i säckar. Största mått som tas emot är 0,2 x 0,2 x 0,8 m. Kronor och annat större måste därmed vara sågade i som mest denna storlek.

Avfallsslag	Exempel	Krav på emballering	Instruktion för hämtning/lämning
Aska och sot		Väl förpackat så att inte damning vid hämtning kan förekomma.	Aska och sot från kol- och vedeldning ska sorteras som restavfall och hanteras på ett sådant sätt att det inte kan förorsaka brand i avfallsbehållare.
Restavfall	Det avfall som är kvar efter källsortering.	Restavfallet ska läggas i påse av lämpligt material och storlek. Det paketerade avfallet ska vara väl förslutet så att avfallet inte kan spridas.	Restavfall borttransporteras från fastigheten i enlighet med hämtningsintervall som kommunen tillhandahåller.
Bygg- och rivningsavfall	Exempelvis tegel, dörrar, takpannor, tapetsering, slipning av golv och byte av förslitningsdetaljer. Ska sorteras ut i åtminstone följande materialslag: 1. trä 2. mineraler som består av betong, tegel, klinker, keramik eller sten 3. metall 4. glas 5. plast 6. gips	Bygg- och rivningsavfall från hushåll ska sorteras separat och borttransporteras till renhållaren. I möjligaste mån buntas och förpackas i lämpligt emballage.	Bygg- och rivningsavfall från hushåll lämnas på ÅVC där avfallet ska sorteras enligt instruktioner på plats. Hämtning kan även beställas hos renhållaren mot gällande taxa.
Användbara saker	Frivillig utsortering. Exempelvis hela och rena användbara saker.		Kan lämnas för återbruk vid HEMAB:s ÅVC:er. Det kan även lämnas till återförsäljare av secondhand-produkter eller övriga mottagare.
Annat avfallsslag som omfattas av producentansvar	T.ex. däck och bilar	-	Se förordningar om producentansvar för respektive avfallsslag.

Bilaga 2.

Anvisningar vid ny- och ombyggnation av avfallsutrymme

Vid ny- och ombyggnationer ska avfallsutrymmet utformas i enlighet med anvisningarna i denna bilaga, detta ska även eftersträvas för befintliga avfallsutrymmen.

I övrigt hänvisas till Handbok för avfallsutrymme, Härnösand Energi och Miljö.

Storlek

Hur stort avfallsutrymme ska vara beror på antalet hushåll, vilken insamlingsteknik som används, hur ofta hämtning sker, om det förekommer källsortering och eventuell förvaring av grovavfall.

Placering

Var ett avfallsutrymme ska placeras måste noga övervägas. Närhet till bostäderna, trafiksäkerhet, barnsäkerhet och arbetsmiljö är faktorer som styr och påverkar placeringen. Kontakta alltid HEMAB innan ett avfallsutrymme byggs eller iordningsställs. Kontakta även byggnadsnämnden i ett tidigt skede för att diskutera om bygglov/bygganmälan behövs.

Dörr

Det ska finnas en uppställningsanordning, t.ex. dörrstopp, för dörren till avfallsutrymme. Karminnermåtten måste vara i bredd minst 1,2 meter och i höjd minst 2 meter. Detta gäller dörr till avfallsutrymme eller dörr som behöver passeras in till avfallsutrymme.

Rummet

Avfallsutrymmet måste ha en höjd av minst 2,1 meter. Avfallsutrymme bör placeras på markplan, helst med egen entré och nära uppställningsplatsen för hämtningsfordon.

Golv och ramper

Golven i avfallsutrymmet ska vara halkfria och lätt att rengöra. Kravet på att de ska vara halkfria går före kravet på att de ska vara lätta att rengöra. Det bör inte finnas tröskel, trappsteg eller nivåskillnader. I undantagsfall kan tröskel få finnas om den förses med ramp på båda sidor. Eventuell ramp ska utformas med lutning på max 1:10 och ramplängden får inte vara längre än 7 meter utan vilplan. Vilplanets längd ska vara minst 1,5 meter.

Kärlplacering

Kärlen ska placeras så att draghandtaget är vänt mot hämtningspersonalen.

Låsning och passersystem

Lås ska vara utformade så att hämtningspersonalen och hyresgästerna bara behöver öppna dörrar, aldrig låsa dörrar. Dörrar måste gå att öppna utan nyckel inifrån. Vid nybyggnation eller ombyggnation accepteras endast dörrar försedda med nyckelfria lås- och passersystem samt av renhållaren upphandlat "en-nyckel-system".

Belysning

Belysning ska finnas i avfallsutrymme. Belysningsstyrkan bör vara minst 100 lux.

Kommunstyrelseförvaltningen
Petra Werner, +46-611-348530
petra.werner@harnosand.se

Kommunfullmäktige

Hemställan om beslut om fastighetsrenhållningstaxa 2024

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att anta en höjning av fastighetsrenhållningstaxa om 11,5 procent motsvarande 3,8 mkr för 2024 enligt Härnösands Energi & miljö ABs förslag, samt

att den nya taxan ska börja gälla från och med 2024-01-01.

Beskrivning av ärendet

Härnösands Energi & miljö AB har inkommit med en hemställan till kommunfullmäktige om höjd fastighetsrenhållningstaxa.

Taxan för avfallshanteringen föreslås höjas med 11,5 procent (motsvarande 3,8 mkr) för 2024. Taxehöjningen innebär att bolagets ambition om låga priser och hög servicenivå för kunderna kvarhålls samtidigt som en generell exceptionell kostnadsökning möts. Taxejusteringen är nödvändig för att underskottet i fastighetsrenhållningen inte ska öka.

I arbetet med budget för 2024 har en översyn gjorts avseende avfallstaxan. Några viktiga ingångsdata har varit;

- Kraftige prisutveckling inom samtliga kostnadsområden, mellan 5–50 procent, inklusive ökade bränslekostnader.
- Ökade kostnader över tid för matavfallspåsar, till stor del till följd av ökade volymer i kombination med ökat inköpspris.
- Ökade lönekostnader med 4,1 procent.
- Bristande/låg betalningsvilja för verksamhetskunder på återvinningscentralerna
- Pågående arbete med att reducera kostnader, öka intäkter och arbeta med effektiviseringar i organisationen som helhet minskar taxeökningen.

Med taxehöjningen budgeteras fastighetsrenhållningen fortsatt ha ett negativt resultat (2,5 mkr). Taxehöjning är nödvändig för att underskottet i fastighetsrenhållningen inte ska öka.

Kommunstyrelseförvaltningen gör bedömningen att den förslagna höjningen av avfallstaxan är skälig med hänvisning till de kostnadsökningar HEMAB redogör för.

Ekologiskt perspektiv

Avfallstaxan är miljöstyrande och ska bidra till kommunens avfallsplan. Miljöbalken ger kommunen möjlighet att ta ut avgift på ett sådant sätt att miljöanpassad avfallshantering främjas.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Enligt HEMAB:s ägardirektiv ska bolaget prioritera konkurrenskraftiga, och för Härnösand gynnsamma, priser och taxor före hög avkastning samt utforma förslag till renhållningstaxa som bidrar till att relevanta miljömål uppnås.

Beslutsunderlag

Hemställan om beslut om avfallstaxa 2024.

Lars Liljedahl
Kommundirektör

Petra Werner
Chef kanslienheten

Bilagor

Bilaga – Avfallstaxa 2024

Avfallstaxa 2024 Härnösands kommun

Kommunalt avfall och därmed jämförligt avfall.
Gäller från och med 2024-01-01

Innehåll

1. Allmänna bestämmelser	3
1.1 Principer	3
1.2 Definitioner	3
1.3 Avgiftsskyldighet	4
1.4 Undantag enligt föreskrifter om avfallshantering	4
1.5 Felsortering	4
2. Kundens ansvar och skyldigheter	5
3. Avgifter	6
3.1 Grundavgift	6
3.2 Hämningsavgift	6
4. Hämningsavgifter för småhus	7
4.1 Tilläggstjänster för småhus	8
5. Hämningsavgifter för fritidshus	9
5.1 Tilläggstjänster för fritidshus	10
6. Hämningsavgifter för flerfamiljshus och samfälligheter	11
7. Hämningsavgifter verksamheter	13
7.1 Tilläggstjänster för verksamheter	14
8. Slamtömning brunn och tank	16
8.1 Brunn	16
8.2 Sluten tank	16
8.3 Gemensamhetsanläggning	16
8.4 Fosfatfilter, ordinarie tömning	16
8.5 Tilläggsgavgifter	16
8.6 Slamtömning mobila toaletter	17
8.7 Fettavskiljare	17
9. Tilläggstjänster	18
9.1 Byte hemtagning och utställning av avfallskärl	18
9.2 Hämta och ställa tillbaka kärlet i avfallsutrymmet	18
9.3 Utkörning av matavfallspåsar	18
9.4 Latrinhämtning	18
9.5 Framtagande av statistik	18
9.6 Evenemangstaxa	19
9.7 Returpapper	19
9.8 Trädgårdsavfall	19
9.9 Grovavfall	20
9.10 Bygg- och rivningsavfall från icke yrkesmässig verksamhet	20
10. Övrigt fastighetsrenhållning	22
10.1 Hämtning flera gånger per vecka	22
10.2 Avgift vid felaktig sortering	22
10.3 Överfullt kärl	22
10.4 Återvinningscentraler	22
10.5 Omklassificering av abonnemang	23

1. Allmänna bestämmelser

Dessa föreskrifter om avgifter har kommunfullmäktige beslutat med stöd av 27 kap. 4§ miljöbalken. Avgifterna avser den insamling, transport, återvinning och bortskaffande av avfall som utförs genom kommunens försorg.

Härnösand Energi & Miljö AB (nedan kallad HEMAB) verkställer på uppdrag av kommunfullmäktige, kommunens ansvar enligt 15 kap. 20 § miljöbalken för hantering av hushållsavfall i Härnösands kommun.

Bestämmelser för avfallshantering återfinns i miljöbalken, avfallsförordningen, andra förordningar utfärdade med stöd av miljöbalken samt i föreskrifter om avfallshantering för Härnösands kommun.

Insamling av förpackningar ska enligt 6 kap. 1-3 §§ förordning (2022:1274) om producentansvar för förpackningar samlas in via kommunens försorg från och med 1 januari 2024. Härnösand Energi & Miljö's ansvar och denna avfallstaxa omfattar till följd av detta, därmed även abonnemang för insamling av förpackning från hushåll och samlokaliserade verksamheter.

1.1 Principer

Avfallstaxan är miljöstyrande och ska bidra till att styra mot målen i Härnösands kommuns avfallsplan. Miljöbalken kapitel 27. 5 § ger kommunen möjlighet att ta ut avgift på ett sådant sätt att miljöanpassad avfallshantering främjas.

Taxan ska:

- Styra mot målen i kommunens avfallsplan
- Vara tydlig och enkel att förstå och kommunicera
- Stimulera en god arbetsmiljö.
- Ge kunden hög servicegrad
- Vara rättvis
- Finansiera kostnaderna för det kommunala avfallsansvaret.

Avfallstaxans konstruktion

Avfallstaxan består av en grundavgift, hämningsavgift och avgift för eventuella tilläggstjänster.

Grundavgift

Grundavgiften tas ut av samtliga bebyggda fastigheter i kommunen som nyttjas eller kan nyttjas på sådant sätt att hushållsavfall och hushållsliknande avfall uppstår eller kan uppstå. Grundavgiften finansierar kostnader för återvinningscentraler, administration, information, övergripande planerings- och utvecklingsarbete med mera och fördelas på de olika nedanstående kategorier efter bedömt nyttjande. Avgiften tas ut från kategorierna; småhus, fritidshus, alla lägenheter i flerbostadshus samt verksamheter. I de fall då två eller flera hushåll delar på ett eller flera avfallskärl, utgår fast avgift för varje hushåll. I de fall det finns flera hushåll på en fastighet får varje hushåll en fast avgift. För de som beviljats uppehåll i hämtnings betalas endast grundavgiften.

Hämningsavgift

Denna avgift består av kostnader som uppstår vid hämtnings av avfall så som kostnader för behållare, tömning, transport och behandling, samt förekommande skatter. Hämningsavgiften för hushållsavfallet beror på vilken kärllösning, kärllstorlek samt vilket hämningsintervall som kunden har.

1.2 Definitioner

Småhus

En- eller tvåfamiljsfastighet. Till denna kategori räknas samtliga fastigheter taxerade som småhus.

Fritidshus

Som fritidshus räknas hus som används för rekreation och där ingen är folkbokförd.

Lägenhet

Till lägenhet räknas alla lägenheter i hyresrätt och bostadsrätt.

Verksamheter

Till verksamheter räknas alla verksamheter som inte är hushåll och som genererar jämförligt hushållsavfall, till exempel företag, skolor och institutioner. Till verksamheter räknas även bostäder i speciella boenden som inte har full boendestandard, till exempel studentkorridorer samt verksamheter för vård och omsorg.

1.3 Avgiftsskyldighet

Fastighetsinnehavare är betalningsansvarig för insamling, transport, återvinning och bortskaftande av hushållsavfall och för att täcka övriga kostnader som kan hänföras till den avfallshantering som utförs genom kommunens försorg och i enlighet med denna avfallstaxa. Avgift enligt kommunens avfallstaxa ska betalas till HEMAB.

Avgiftsskyldig är den kund som står för abonnemang, beställning eller särskilt avtal. Vid obestånd faller betalningsansvaret slutligen på fastighetsägaren. Vid övergång till annan ägare ska den kund, som är fastighetsägare, snarast anmäla till HEMAB ny ägare samt den tidpunkt från vilken den nya ägaren skall debiteras grund- och hämtningsavgift.

Avgiftsskyldighet gäller även vid de tillfällen då avfallsbehållaren inte varit tillgänglig vid hämtningstillfället, inte använts eller varit placerat på annat sätt än det i abonnemanget specificerade sättet. Utebliven hämtning ska anmälas till HEMAB inom tre vardagar från det att hämtning uteblivit för att HEMAB ska kunna avhjälpa felet inom skäligen tid.

1.4 Undantag enligt föreskrifter om avfallshantering

Uppehåll i hämtning

Vid tidsbestämt uppehåll i hämtning av hushållsavfall debiteras endast grundavgift. Ansökan om uppehåll görs hos Samhällsförvaltningen, Härnösands kommun.

För de som beviljats uppehåll i hämtning betalas endast grundavgiften. Grundavgiften tas ut av samtliga bebyggda fastigheter i kommunen och är kopplad till boendeform. Vid total befrielse tas ingen grundavgift ut.

Gemensamma avfallsbehållare

När två fastigheter har gemensamma avfallsbehållare delar de på den rörliga hämtningsavgiften. Grundavgift debiteras för var och en av fastigheterna. Gemensamma avfallskärl kan beviljas enligt bestämmelserna i föreskrifter om avfallshantering för Härnösands kommun. Ansökan görs hos Samhällsförvaltningen, Härnösands kommun.

1.5 Felsortering

Vid felsortering i fyrfackskärl töms inte kärlet. Efter att omsortering av avfallet har utförts av fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättsinnehavaren töms kärlet vid nästa ordinarie hämtningstillfälle eller efter beställning av extrahämtning mot avgift.

Vid bristfällig sortering där fyrkärlet ändå bedöms kunna tömmas utan att olägenheter uppstår har HEMAB rätt att debitera felsorteringsavgift. Det gäller exempelvis när en behållare som bara ska innehålla matavfall, innehåller felsorterat avfall som inte är farligt avfall. Avfallet klassas om till restavfall och töms eftersom det annars finns risk för lukt, skadedjur eller annan olägenhet.

Det är ej tillåtet att ta ur insats ur fyrfackskärlet för att få plats med mer avfall. Avgift för överfullt kärl debiteras när insats i fyrfackskärl saknas vid tömning.

Vid felsortering i andra typer av behållare har HEMAB rätt att debitera felsorteringsavgift och hämta avfallet på annat sätt om det är möjligt.

Rätten att debitera felsorteringsavgift gäller också när kommunen vid kontroll finner att matavfall, förpackningsavfall eller returpapper slängs i restavfallet.

Vid upprepad felsortering i avfallskärl, kan HEMAB lämna över ärendet till tillsynsmyndigheten.

Flerfamiljshus, verksamheter och småhus med gemensam avfallslösning med behållare som innehåller felsorterat avfall, hanteras detta som restavfall och felsorteringsavgift debiteras.

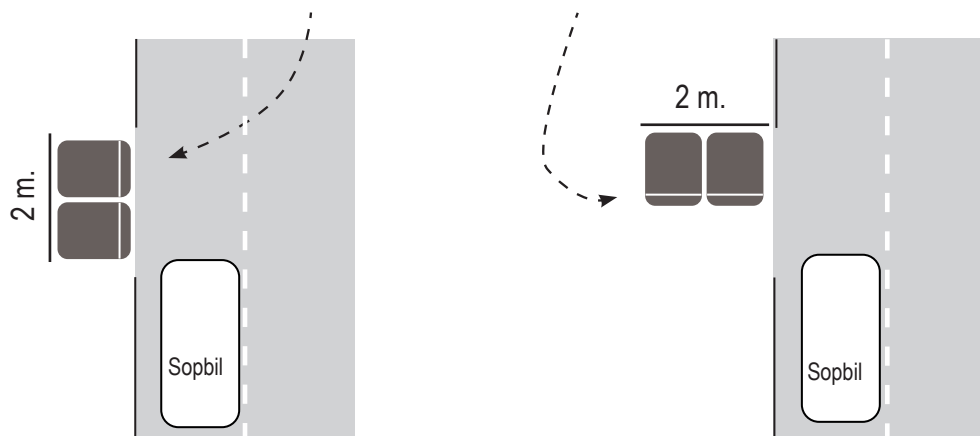
Mer om avgifter för felsorterat avfall, se sid. 22

2. Kundens ansvar och skyldigheter

Kärl ska ställas ut senast klockan 06.00 hämtningsdagen.

Kärl ska vara placerat så hämtning underlättas, inom 2 meter från hämtningsfordonets väg.

Kärlet ska alltid placeras med draghandtaget tillgängligt på hämtningsdagen. Chauffören ska inte behöva vrida kärlet för att komma åt handtaget.

Det är kundens eller fastighetsägarens ansvar att vägen är lätt framkomlig, snö och halkfri.

Matavfall och restavfall ska paketeras. Matavfallet ska vara lagt i matavfallspåse av papper som erhålls av HEMAB. Det paketerade avfallet ska vara väl förslutet så att avfallet inte kan spridas. Avfallet ska vara paketerat så att olägenheter eller arbetsmiljöproblem inte uppstår.

Farligt avfall, elektronik, tyngre avfall, som byggnadsavfall, sten jord, grus, metaller eller dylikt får ej läggas i behållaren.

Kärlets lock ska kunna stängas vid hämtningstillfället.

Vid överfullt soprum eller där soppåsar ligger kringstridda i soprum eller närområde, lämnas dessa kvar.

Fyrfackskärlens insatser är ej tillåtna att ta ur kärnen eller modifiera.

Om behållarvolymen vid fastigheten vid upprepade tillfällen visar sig otillräcklig med påföljden att behållaren är överfull, att insatserna i fyrfackskärlen tas ur eller om löst avfall ligger utanför behållaren, har HEMAB rätt att ändra kundens abonnemang beträffande kärlestorlek och/eller antalet kärl på fastigheten.

När extrasäck hämtas ska den vara placerad vid kärl eller hämtväg

Rengöring och städning av soprum, att plocka avfall från golv eller mark, ingår inte i hämtningpersonalens arbete.

Kunden ska se till att hålla kärlet rent.

3. Avgifter

Avfallstaxan består av en grundavgift samt en hämtningsavgift och varierar beroende på vilken kärllösning du valt, vilken storlek du har på kärlet, hur ofta det töms samt vilken boendeform du har eller om det är en verksamhet. Denna indelning är gjord för att kunderna så rättvist som möjligt ska betala för den servicegrad de nyttjar.

Standardhämtning i Härnösand innefattar hämtning av matavfall och restavfall i enlighet med Härnösands kommuns lokala föreskrifter för avfallshandling. I Härnösand införs succesivt insamling av

förpackningar av färgat och ofärgat glas, papper, metall, plast samt tidningar som ett frivilligt system.

Taxan är miljöstyrande och ska bidra till att styra mot Härnösand kommuns mål inom avfallsområdet. Detta innebär att ju bättre kunden är på att källsortera, det vill säga sortera ut matavfallet från restavfallet och lämna förpackningar och tidningar till återvinning, desto lägre taxa får kunden.

Grundavgift

Grundavgift tas ut av samtliga bebyggda fastigheter i kommunen och är kopplad till boendeform. De som beviljats uppehåll i hämtning betalar endast grundavgiften. Vid total befrielse tas ingen grundavgift ut alls. För verksamheter/företag varierar grundavgiften beroende på antal kärl för brännbart avfall.

Grundavgiften finansierar kostnader av mer övergripande karaktär som inte rör själva insamlingen av avfallet. Det gäller bland annat information, avfallsplanering, miljöarbete, återvinningscentraler, farligt avfall, småbatterier, kylmöbler samt viss hantering av grovavfall.

Kundkategori	Grundavgift per år
Småhus	1 450 kronor
Fritidshus	1 015 kronor
Lägenhet	930 kronor
Verksamheter	900 kronor per kärl restavfall

Hämtningsavgift

Denna avgift består av kostnader för hämtning och behandling samt förekommande skatter. Hämtningsavgiften för hushållsavfallet beror på vilken kärllösning, kärstorlek samt vilket hämtningsintervall som kunden har.

4. Hämtningsavgifter för småhus

Alt. 1 Sortering med fyrfackskärl

Två kärl för totalt tio avfallsfraktioner. I kärnen sorteras förpackningar av papper, plast, färgat och ofärgat glas, metall, samt restavfall, matavfall och tidningar ut fastighetsnära. Till kärnen hör även en box för batterier och ljuskällor som hängs ut och töms vid behov.

Behållarstorlek	Hämtningsfrekvens	Avgift per år
370 + 370 liter	Varannan vecka + var 4:e vecka	1 950 kronor

Kärl 1 - töms en gång i månaden (var fjärde vecka)

Kärl 2 - töms två gånger i månaden (varannan vecka)

Alt. 2 Sortering av matavfall och restavfall

Hämtning av matavfall och restavfall. Förpackningar och tidningar lämnas på en återvinningsstation.

Alternativet går inte att nyteckna från 1 januari 2024.

Behållarstorlek	Hämtningsfrekvens	Avgift per år
370 liter tvåfackskärl, restavfall + matavfall	Varannan vecka	2 640 kronor
140 liter restavfall + 140 liter matavfall	Varannan vecka	2 840 kronor
190 liter restavfall + 140 liter matavfall	Varannan vecka	2 970 kronor
370 liter restavfall+140 liter matavfall	Varannan vecka	4 750 kronor

Alt. 3 Hemkomposterare

Hämtning av endast restavfall. Detta val kräver godkänd kompost med dispens från Härnösands kommun. Längre hämtningsintervall än varannan vecka kräver också dispens från Härnösands kommun.

Förpackningar och tidningar lämnas på en återvinningsstation.

Alternativet går inte att nyteckna från 1 januari 2024.

Behållarstorlek	Hämtningsfrekvens	Avgift per år
190 liter	Varannan vecka	2 970 kronor
190 liter	Var 4:e vecka	1 485 kronor
140 liter	Varannan vecka	2 840 kronor
140 liter	Var 4:e vecka	1 420 kronor

4.1 Tilläggstjänster för småhus

4.1.1 Kompletteringskärl

Hushåll med mycket restavfall i form av till exempel blöjor kan teckna ett extrakärl. Även extrakärl för matavfall, pappers- och plastförpackningar kan beställas.

Behållare	Hämtningsintervall	Avgift per kärl
370 liter tvådelat kärl för pappers- och plastförpackningar	var 4:e vecka *	830 kronor
Pappersförpackningar i 190 liters kärl	var 4:e vecka	400 kronor
Pappersförpackningar i 190 liters kärl	varannan vecka **	600 kronor
Plastförpackningar i 190 liters kärl	var 4:e vecka	400 kronor
Matavfall i 140 liters kärl	varannan vecka	885 kronor
Restavfall i 190 liters kärl	Var 4:e vecka	1 045 kronor
Restavfall i 190 liters kärl	Varannan vecka *	2 092 kronor
Restavfall i 370 liters kärl	Var 4:e vecka	1 595 kronor

* Avvecklas under år 2024 då HEMAB meddelar kunden om detta.

** Går att teckna från och med (preliminärt) maj/juni 2024.

4.1.2 Extra hämtning av avfall vid enstaka tillfälle

Fastighetsägare kan beställa extra hämtning av avfall vid enstaka tillfälle om större mängder avfall än vad som får plats i avfallskärlet uppstår på fastigheten. Förpackningar och av papper och plast samt restavfall kan hämtas i säck i samband med ordinarie hämtningstillfälle. Genomskinlig plastsäck ska användas för plastförpackningar och restavfall. Papperssäck ska användas för pappersförpackningar.

Hämtning av extra säck i samband med ordinarie tömning ska beställas senast dagen innan.

Extra hämtning av avfall då kärl inte ställts ut på hämtningsdagen och därmed hämtas enskilt töms inom tre arbetsdagar från beställning.

Avgift för extrahämtning i samband med ordinarie hämtningstillfälle

Typ av säck	Avgift per säck
Genomskinlig plastsäck med restavfall upp till 160 liter	100 kronor
Genomskinlig plastsäck med plastförpackningar	50 kronor
Papperssäck med pappersförpackningar	50 kronor

Avgift för extrahämtning utanför ordinarie hämtningstillfälle, kronor per kärl.

Alla typer av kärl beläggs med en avgift om 300 kronor per kärl.

4.1.3 Lock-i-lock

Locket är ett särskilt lock som gör det möjligt att öppna locket åt bägge håll, trots att handtaget är vänt utåt gatan. Lock-i-lock hyr du av oss. Priset är 100 kronor per lock och år.

5. Hämningsavgifter för fritidshus

För fritidsfastigheter finns ett säsongsabonnemang med hämtning av hushållsavfall under perioden 1 maj – 30 september. Hämtning sker i gemensamhetsanläggning som underjordsbehållare, gemensamma kärl eller om möjligt egna kärl. För de fritidsfastigheter som slänger i gemensamhetsanläggning bestämmer HEMAB typ av kärl och uppställningsplats. Samtliga av kommunen registrerade fritidshus inom hämningsområdet debiteras.

Fritidshus med egna kärl

Alt. 1 Sortering med fyrfackskärl

Två kärl för totalt tio avfallsfraktioner. Boxen för lampor och batterier hängs ut på kärlet vid valfritt hämningstillfälle. Hämtning sker under perioden 1 maj – 30 september.

Behållarstorlek	Hämningsfrekvens	Avgift per år
370 + 370 liter	Varannan vecka + var 4:e vecka	1 125 kronor

Alt. 2 Sortering av matavfall och restavfall

Hämtning av matavfall och restavfall under perioden 1 maj – 30 september.

Förpackningar och tidningar måste du själv köra till en återvinningsstation eller återvinningscentral.

Alternativet går inte att nyteckna från 1 januari 2024.

Behållarstorlek	Hämningsfrekvens	Avgift per år
370 liters tvåfackskärl uppdelat i restavfall + matavfall	Varannan vecka	1 260 kronor
190 liter restavfall + 140 liter matavfall	Varannan vecka	1 360 kronor

Fritidshus med gemensamhetslösning, så som underjordsbehållare eller gemensamma större kärl. Sortering av matavfall och restavfall.

Hämtning av matavfall och restavfall under perioden 1 maj – 30 september.

Förpackningar och tidningar måste du själv köra till en återvinningsstation eller återvinningscentral.

Behållarstorlek	Hämningsfrekvens	Avgift per år
Gemensamhetslösning, underjordsbehållare eller gemensamma större kärl	Varannan vecka	875 kronor

5.1 Tilläggstjänster fritidshus

5.1.1 Kompletteringskärl

I abonnemang med fyrfackskärl kan du beställa extrakärl om standarduppsättningen inte räcker till. Kärlen töms under perioden 1 maj – 30 september.

Behållare	Hämtningsintervall	Avgift per kärl
Pappersförpackningar i 190 liters kärl	var 4:e vecka *	200 kronor
Pappersförpackningar i 190 liters kärl	varannan vecka **	300 kronor
Plastförpackningar i 190 liters kärl	var 4:e vecka	200 kronor
Mataavfall i 140 liters kärl	varannan vecka	370 kronor
Restavfall i 190 liters kärl	Var 4:e vecka **	435 kronor
Restavfall i 190 liters kärl	Varannan vecka *	873 kronor

* Avvecklas under år 2024 då HEMAB meddelar kunden om detta.

** Går att teckna från och med (preliminärt) maj/juni 2024.

5.1.2 Extra hämtning av avfall vid enstaka tillfälle

Fastighetsägare kan beställa extra hämtning av avfall vid enstaka tillfälle om större mängder avfall än vad som får plats i avfallskärlet uppstår på fastigheten. Förpackningar och av papper och plast samt restavfall kan hämtas i säck i samband med ordinarie hämtningstillfälle. Genomskinlig plastsäck ska användas för plastförpackningar och restavfall. Papperssäck ska användas för pappersförpackningar.

Hämtning av extra säck i samband med ordinarie tömning ska beställas senast dagen innan.

Extra hämtning av avfall då kärl inte ställts ut på hämtningsdagen och därmed hämtas enskilt töms inom tre arbetsdagar från beställning.

Avgift för extrahämtning i samband med ordinarie hämtningstillfälle

Typ av säck	Avgift per säck
Genomskinlig plastsäck med restavfall upp till 160 liter	100 kronor
Genomskinlig plastsäck med plastförpackningar	50 kronor
Papperssäck med pappersförpackningar	50 kronor

Avgift för extrahämtning utanför ordinarie hämtningstillfälle, kronor per kärl.

Alla typer av kärl beläggs med en avgift om 300 kronor per kärl.

5.1.3 Lock-i-lock

Locket är ett särskilt lock som gör det möjligt att öppna locket åt bägge håll, trots att handtaget är vänt utåt gatan.

Lock-i-lock hyr du av oss. Lock-i-lock till 370 liters fyrfärl: 100 kronor per lock/år.

6. Hämtningsavgifter för flerfamiljshus och samfälligheter

Alt. 1 Sortering med fyrfackskärl

Två kärl för totalt åtta avfallsfraktioner: restavfall, matavfall, färgat glas, tidningar, pappers- och plastförpackningar (hårda och mjuka), ofärgat glas samt metall. Det ena kärlet töms varannan vecka och det andra töms var 4:e vecka.

Behållarstorlek	Hämtningsfrekvens	Avgift per år
370 + 370 liter	Varannan vecka + var 4:e vecka	1 950 kronor

Alt. 2 Sortering av matavfall och restavfall

Hämtning av matavfall och restavfall. Väljer ni detta alternativ måste ni själva lämna alla förpackningar och tidningar på en återvinningsstation eller teckna abonnemang för hämtning av återvinningsmaterial, se sidan 15.

Avfallstyp →	Matavfall	Restavfall		
Volym →	140 liter	190 liter	240 liter*	370 liter
Tömningsintervall ↘				
1 gång/vecka	1 815 kronor/år	4 483 kronor/år	5 652 kronor/år	8 286 kronor/år
Varannan vecka	885 kronor/år	2 187 kronor/år	2 757 kronor/år	4 042 kronor/år

* alternativet är ej längre möjligt att nyteckna.

Alt. 3 Underjordsbehållare

I avgiften ingår hämtning och behandling och gäller vid regelbunden, schemalagd hämtning. Innersäck ingår ej i avgiften.

Avfallstyp →	Matavfall			Restavfall	
Volym →	0-0,8 m ³	0,9-1,5 m ³	1,6-2,9 m ³	3 m ³	5 m ³
Tömningsintervall ↘					
1 gång/vecka	9 840 kronor/år	18 450 kronor/år	36 900 kronor/år	42 153 kronor/år	70 430 kronor/år
Varannan vecka	4 800 kronor/år	9 000 kronor/år	18 000 kronor/år	20 563 kronor/år	34 356 kronor/år
Var 4:e vecka	-	-	-	10 270 kronor/år	17 178 kronor/år

Extra tömning inom 24 timmar debiteras med 1 650 kr i hämtnings- och behandlingsavgift.

Innersäck, pris

Papper 105 kr/styck

Plast 60 kr/styck

Fastighetsnära insamling av förpackningar för flerbostadshus och samfälligheter

Från och med 2024-01-01 går insamlingsansvaret för förpackningar från hushåll över till kommunerna. Fastighetsnära insamling för plast-, pappers-, metall- och glasförpackningar ska vara infört för samtliga fastigheter till 2027-01-01. Insamlingen av förpackningsmaterialet är kostnadsfritt vid vissa intervall.

Plastförpackningar eller pappersförpackningar	Hämtningsfrekvens	Avgift per år och kärl		
		190 liter	370 liter	660 liter
	1 gång per vecka	1 500 kronor	1 750 kronor	2 000 kronor
	Varannan vecka	kostnadsfritt	kostnadsfritt	kostnadsfritt
	Var 4:e vecka	kostnadsfritt	kostnadsfritt	kostnadsfritt

Metallförpackningar	Hämtningsfrekvens	Avgift per år och kärl		
		140 liter	190 liter	370 liter
	Varannan vecka	750 kronor	875 kronor	1 000 kronor
	Var 4:e vecka	kostnadsfritt	kostnadsfritt	kostnadsfritt
	Var 8:e vecka	kostnadsfritt	kostnadsfritt	kostnadsfritt
	Var 12:e vecka	kostnadsfritt	kostnadsfritt	kostnadsfritt

Glasförpackningar	Hämtningsfrekvens	Avgift per år och kärl	
		140 liter	190 liter
	Varannan vecka	750 kronor	875 kronor
	Var 4:e vecka	kostnadsfritt	kostnadsfritt
	Var 8:e vecka	kostnadsfritt	kostnadsfritt
	Var 12:e vecka	kostnadsfritt	kostnadsfritt

Krantömda behållare (underjordsbehållare)	Avgift per år och kärl				
		Plast	Papper	Metall	Glas
	Varje vecka	6 000 kronor	6 000 kronor	-	-
	Varannan vecka	kostnadsfritt	kostnadsfritt	3 000 kronor	3 000 kronor
	Var 4:e vecka	kostnadsfritt	kostnadsfritt	kostnadsfritt	kostnadsfritt
	Var 8:e vecka	-	-	kostnadsfritt	kostnadsfritt
	Var 12:e vecka	-	-	kostnadsfritt	kostnadsfritt

7. Hämtningsavgifter för verksamheter

Alt. 1 Sortering med fyrfackskärl

Två kärl för totalt tio avfallsfraktioner som rymmer restavfall, matavfall, färgat glas, tidningar, pappers- och plastförpackningar (hårda och mjuka), ofärgat glas och metall.

Behållarstorlek	Hämtningsfrekvens	Avgift per år
370 + 370 liter	Varannan vecka + var 4:e vecka	2 850 kronor

Alt. 2 Sortering av matavfall och restavfall

Hämtning av matavfall och restavfall. Väljer ni detta alternativ måste ni själva lämna alla förpackningar och tidningar på en återvinningscentral eller teckna abonnemang för hämtning av återvinningsmaterial, se sid. 19.

Avfallstyp →	Matavfall		Restavfall	
	Volym →	Restavfall	Restavfall	Restavfall
Tömningsintervall ↓	140 liter	190 liter	240 liter*	370 liter
3 gånger/vecka *	6 698 kronor/år	-	-	28 244 kronor/år
2 gånger/vecka *	4 466 kronor/år	10 763 kronor/år	14 414 kronor/år	19 124 kronor/år
1 gång/vecka	2 030 kronor/år	5 383 kronor/år	6 552 kronor/år	9 186 kronor/år
Varannan vecka	990 kronor/år	3 087 kronor/år	3 657 kronor/år	4 942 kronor/år

* Alternativet är ej längre möjligt att nyteckna

** Gäller endast kommersiell livsmedelshandling.

Alt. 3 Underjordsbehållare

I avgiften ingår hämtning och behandling och gäller vid regelbunden, schemalagd hämtning.

Innersäck ingår ej i avgiften.

Avfallstyp →	Matavfall			Restavfall	
	Volym →	Restavfall	Restavfall	Restavfall	Restavfall
Tömningsintervall ↓	0-0,8 m ³	0,9-1,5 m ³	1,6-2,9 m ³	3 m ³	5 m ³
2 gånger /vecka	-	-	-	93 640 kronor/år	155 846 kronor/år
1 gång/vecka	9 840 kronor/år	18 450 kronor/år	37 930 kronor/år	43 054 kronor/år	71 330 kronor/år
Varannan vecka	4 800 kronor/år	9 000 kronor/år	19 100 kronor/år	21 463 kronor/år	33 734 kronor/år

Extra tömning inom 24 timmar debiteras med 1 650 kronor i hämtnings- och behandlingsavgift.

Innersäck papper 105 kr/styck

Innersäck plast 60 kr/styck

Alt. 4 Säckhämtning*

Säck bekostas av kunden.

Hämtningsfrekvens	Avgift per 160 literssäck restavfall
1 gång/vecka	5 823 kronor
Varannan vecka	3 307 kronor

* Alternativet är ej längre möjligt att nyteckna.

7.1 Tilläggstjänster - verksamheter - hämtning av förpackningar

7.1.1 Kärll eller häck köpt av kunden

Plastkärll	Hämtningsfrekvens	Avgift per år och kärll
	1 gång per vecka	3 953 kronor
	Varannan vecka	1 763 kronor
	Var 4:e vecka	912 kronor

Häckar eller balar	Hämtningsfrekvens	Avgift per år och häck/bal
	1 gång per vecka	5 089 kronor
	Varannan vecka	2 487 kronor
	Var 4:e vecka	1 132 kronor

7.1.2 Kärll eller häck tillhandahålls och ägs av HEMAB

Plastkärll	Hämtningsfrekvens	Avgift per år och kärll			
		140 liter	190 liter	370 liter	660 liter
	1 gång per vecka	3 819 kronor	3 835 kronor	4 423 kronor	4 987 kronor
	Varannan vecka	1 830 kronor	1 848 kronor	2 236 kronor	2 780 kronor
	Var 4:e vecka	1 055 kronor	1 072 kronor	1 383 kronor	1 948 kronor

Häckar eller balar	Hämtningsfrekvens	Avgift per år och häck/bal
	1 gång per vecka	5 850 kronor
	Varannan vecka	3 247 kronor
	Var 4:e vecka	1 938 kronor

7.1.3 Kärll och häckar

Kärll och häckar erbjuds enligt nedan:

Kärllstorlek	Användningsområde
140 liter	Förpackningar av papp & kartong, metall, plast, glas
190 liter	Förpackningar av papp & kartong, metall, plast, glas
370 liter	Förpackningar av papp & kartong, metall, plast.
660 liter	Förpackningar av papp & kartong, plast.
Häck	Wellpapp

Kärll och/eller häck skall vara godkänt av HEMAB. Tömning sker efter schemalagd körning.

Tömning utöver schemalagd körning sker enligt budning. Avgift för detta är 260 kronor per kärll och tömning.

7.1.4 Underjordsbehållare eller markbehållare

Underjordsbehållare eller markbehållare	Hämtningsfrekvens	Avgift per år och behållare
	1 gång per vecka	14 190 kronor
	Varannan vecka	6 600 kronor
	Var 4:e vecka	3 289 kronor

Budning inom 3 arbetsdagar debiteras 550 kronor

7.1.5 Hämtning av batterier och ljuskällor i behållare

Avser hämtning av småbatterier, smålampor och lågenergilampor.

Avfallstyp →	Batterier i batteriholk	Ljuskällor i lampholk
Tömningsintervall ↓		
Var 4:e vecka	800 kronor/år	800 kronor/år
Var 8:e vecka	600 kronor/år	600 kronor/år
Var 12:e vecka	450 kronor/år	450 kronor/år

8. Slamtömning brunn och tank

8.1 Brunn

Avser slamvolym upp till 3 m³ per gång. Tömning enl. turlista kan ske 2 gånger per år - vår och höst.

- Slambrunnar ordinarie tömning enligt turlista 1 525 kronor
- Slambrunn, budad inom 7 arbetsdagar 2 060 kronor
- Slambrunn akuttömning inom 36 timmar (vardagar) 3 660 kronor
- Slambrunn, akuttömning övrig tid (helg) 5 060 kronor

- Tilläggsavgift per m³ över 3 m³. 551 kronor

8.2 Sluten tank

Lägsta fast avgift förutsätter 1 timme och upp till 3 m³

- Tankar tömning inom 7 arbetsdagar 2 060 kronor
- Tankar, akuttömning inom 36 timmar (vardagar) 3 660 kronor
- Tankar, akuttömning övrig tid (helg) 5 060 kronor

- Tilläggsavgift per m³ över 3 m³ 551 kronor
- Tilläggsavgift tid över 1 timme 773 kronor

8.3 Gemensamhetsanläggning

Turlistebaserad tömning av gemensamhetsanläggningar upp till 7 m³.

Om samtliga delägare faktureras, tillkommer faktureringsavgift.

- Avgift ordinarie tömning 3 351 kronor

8.4 Fosforfilter, ordinarie tömning

- Tömning och behandling, filtermassa med vikt under 500 kg 3 375 kr/tillfälle
- Tömning och behandling, filtermassa med vikt över 500 kg 4 144 kr/tillfälle

8.5 Tilläggsavgifter

- *Slangtillägg.* För varje 10 meter utöver de första 20 metrarna 276 kronor
- *Friläggning av brunnslock.* Ej frilagd brunn (till exempel jordtäckt eller isolerad) 175 kronor
- *Tunga brunnslock.* Brunnslock max 15 kg. 400 kronor
- *Framkörningsavgift* om tömning ej kunnat ske till exempel på grund av hinder eller utebliven avbokning. Avgiften tas också ut när chauffören inte kunnat hitta anläggningen på grund av att den inte varit tillräckligt uppmärkt. 510 kronor
- *Krav på närvaro* vid tömning/specificerad tömningstid 510 kronor

Med stöd av Miljöbalken 1998:808 kap. 27 § 4-6 skall avgift enligt denna taxa erläggas till HEMAB. Avgiftsskyldig är den kund, som står för abonnemang, beställning eller särskilt avtal. Vid obestånd faller betalningsansvaret slutligen på fastighetsägaren.

8.6 Slamtömning mobila toaletter (till exempel bajamajor)

Priser exklusive moms.

1 010 kronor/timme

250 kronor/m³ behandlingsavgift

Vid tömning kvällar och helger tillämpas dessa timpriser.

Vardagar kl. 16-18: 1 210 kronor/timme

Vardagar kl. 18-07 samt helger: 1 450 kronor/timme

Mobila toaletter kan behövas återfyllas med vatten samt sanitetstablett/-vätska efter tömning. Dessa tjänster ingår inte i det kommunala ansvaret utan beställs som tilläggstjänst.

Tjänst	Avgift
Återfyllnad vatten	14 kronor/m ³
Sanitetstablett	160 kronor/styck
Sanitetsvätska	550 kronor/dunk

8.7 Fettavskiljare

Priser exklusive moms.

Avfall från fettavskiljare omfattas av det kommunala renhållningsansvaret och ska samlas in genom kommunens försorg. Tömningsintervall regleras av Härnösand kommuns föreskrifter.

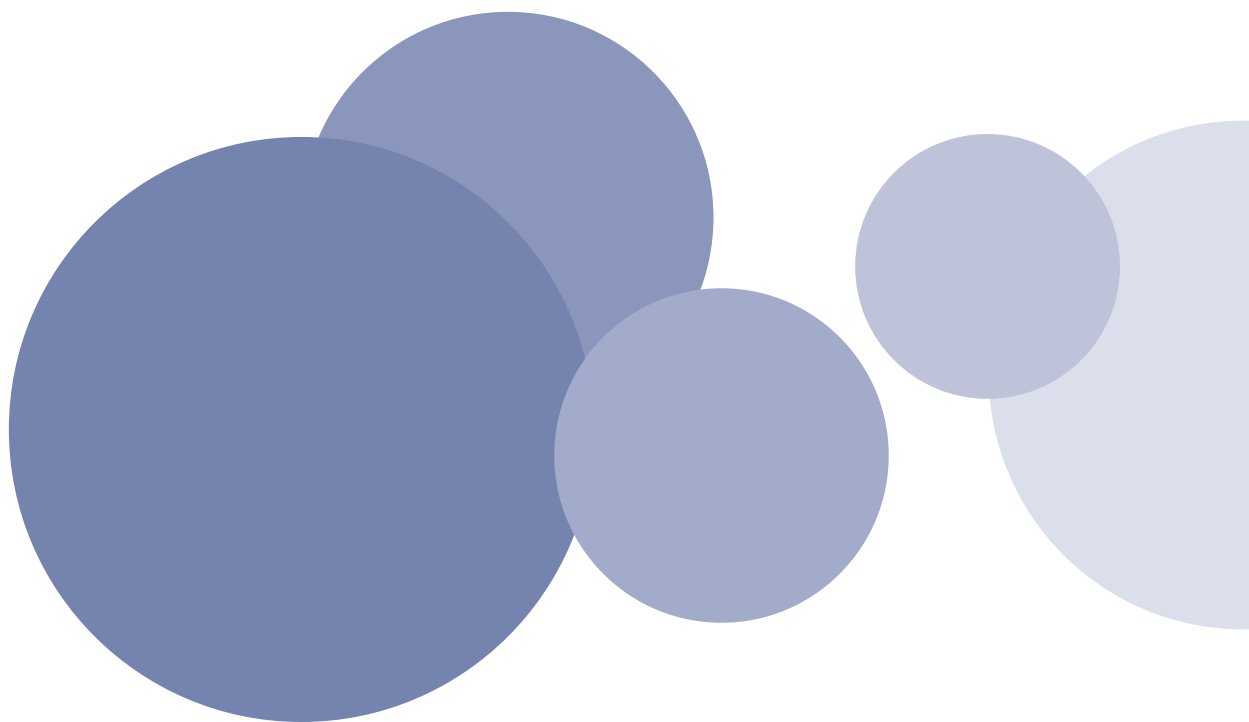
Tömning: 1 200 kronor/timme

Behandlingsavgift 650 kronor/ton

Vid akut tömning kvällar och helger tillämpas dessa timpriser:

Vardagar kl. 16-18: 1 400 kronor/timme

Vardagar kl. 18-07 samt helger: 1 600 kronor/timme

9. Tilläggstjänster

9.1 Byte hemtagning och utställning av avfallskärl

I avgiften ingår utkörning och/eller hemtagning, rengöring av kärlet och omregistrering i abonnentregistret.

Abonnemängsändring*	Avgift per kärl
Nytecknande av abonnemang eller ny fraktion	-
Avsluta abonnemang	200 kronor
Byte av kärl (storlek eller sort)	200 kronor
Utöka abonnemang	-
Minska abonnemang	200 kronor

* Ingen avgift utgår då villahushåll byter till abonnemang med fyrfackskärl eller vid avslutning av kompletteringskärl inom två månader från ägarbyte.

9.2 Hämta och ställa tillbaka kärlet i avfallsutrymmet

Flerfamiljshus, samfälligheter och verksamheter efter godkännande av HEMAB.

Hämtintervall	Avgift per kärl och år
Var fjärde vecka	200 kronor
Varannan vecka	400 kronor
1 gång/vecka	800 kronor
2 gånger/vecka	1 600 kronor
3 gånger/vecka	2 400 kronor

Vid nytecknande av tjänsten, och om avfallsbehållare placeras innanför låst dörr eller grind, accepteras endast dörr/grind som är olåst, alternativt försedd med kodlås eller digital nyckel (HEMABs Sharelock). Dörr/grind får inte ha tröskel, trappsteg eller nivåskillnad samt skall vara försedd med uppställningsanordning.

9.3 Utkörning av matavfallspåsar

- Utkörning av matavfallspåsar till flerfamiljshus och samfälligheter. 480 kronor/tillfälle
- Utkörning av matavfallspåsar (20- och 45 liters) till verksamheter. 480 kronor/tillfälle

9.4 Latrinhämtning

Endast kärl köpta hos HEMAB hämtas. Latrinkärlet skall vid hämtning ställas på av HEMAB anvisad plats, ha locket på, samt giltig etikett för latrin påklistrad. Inga påsar får finnas i eller utanpå kärlet.

Avgift: 650 kronor/kärl. Hämtning och behandling ingår.

9.5 Framtagande av statistik

Framtagande av statistik över hämtade avfallsmängder.

Avgift: 500 kronor

9.6 Evenemangstaxa

Vid tillfälliga evenemang finns det möjlighet att boka avfallshämtning via HEMAB. Kontakta kundservice för mer information och för bokning - 0611 55 75 00.

- **Utsättning, hemtagning och sluttömning**

Matavfall, restavfall, tidningar och förpackningar 150 kronor per kärl
Kärlstorlek 190 liter, 370 liter eller 660 liter

Utsättning, hemtagning och sluttagning görs vardagar kl. 7-15. Övriga tider offereras.

- **Kärlhyra, per kärl och dygn**

Kärlstorlek 190 liter, 370 liter eller 660 liter 10 kronor per kärl och dygn

- **Extra tömning**

Samtliga fraktioner 100 kronor per kärl

Extratömning utförs vardagar kl. 7-15. Övriga tider offereras.

9.7 Returpapper

Hämtningsintervall	Avgift per kärl och år		
	190 liter	370 liter *	krantömmande
Varannan vecka	1 848 kronor	2 236 kronor	6 600 kronor
Var 4:e vecka	1 072 kronor	1 383 kronor	3 289 kronor
Var 8:e vecka	750 kronor	968 kronor	2 000 kronor
Var 12:e vecka	536 kronor	691 kronor	1 400 kronor

* alternativet är ej längre möjligt att nyteckna.

9.8 Trädgårdsavfall

Privatpersoner kan avgiftsfritt lämna trädgårdsavfall på återvinningscentral. För dig som bor i småhus (villa, radhus eller kedjehus) finns även möjlighet att få ditt trädgårdsavfall hämtat vid din fastighet mot tilläggsavgift enligt nedan. Storsäcken finns att hämta på HEMABs huvudkontor och våra återvinningscentraler. Vi debiterar säcken på din ordinarie faktura. Du kan inte spara säckar till ett senare hämtningstillfälle. Säcker du köper inför årets hämtning går inte att använda kommande år.

Tjänst	Avgift
Storsäck 1 m ³	175 kronor/säck
Storsäck 2 m ³	300 kronor/säck

Detta hör hemma i säcken för trädgårdsavfall: Löv, gräs, kottar, fallfrukt, egenodlade grödor, mindre bitar av kvistar, ris och grenar.

Detta kan du INTE slänga i säcken för trädgårdsavfall: Trädgårdsavfall med invasiva arter, matavfall, plastpåsar, plastsäckar, komposterbara påsar såsom majsstärkelsepåsar eller påsar gjorda av bioplast, avverkade träd, stora träbitar, stockar och stubbar, jord, sten och sand, glas, spån från djurburor, krukor.

Detta lämnar du på våra återvinningscentraler.

9.9 Grovavfall

Beställning av tjänsten görs via HEMABs Kundservice. Vid beställning ska kunden ange vad som ska hämtas, för att möjliggöra en bedömning om huruvida tjänsten kan erbjudas.

Grovavfall är avfall som kan uppstå i ditt hushåll, som är tungt och skrymmande och som inte kan lämnas inom det ordinarie insamlingssystemet. Till detta räknas bland annat trasiga saker som möbler, cyklar, leksaker, mattor med mera. OBS! Fyllnadsmassor, bildelar, kemikalier och annat farligt avfall får INTE lämnas som grovavfall.

Hämtning sker vid tomtgräns, vid ordinarie tömningsplats för mat- och restavfall eller där HEMAB anser lämpligt. Ett kolli får väga max 25 kilogram och bredden får vara max 1,2 meter. Hämtningen omfattar max tre (3) kollin vid ett tillfälle. Vid hämtning av större eller tyngre föremål, än vad som gäller för ett kolli enligt ovan, debiteras avgift för dubbelbemanning.

Tjänst	Avgift
Grovavfall, budad hämtning, 1-3 kollin	1 430 kronor
Tilläggsavgift per hämtningstillfälle vid hämtning med dubbelbemanning, utöver ordinarie avgift ovan.	590 kronor
Om avfallet inte finns på plats den planerade hämtningsdagen debiteras en bomkörningsavgift	370 kronor

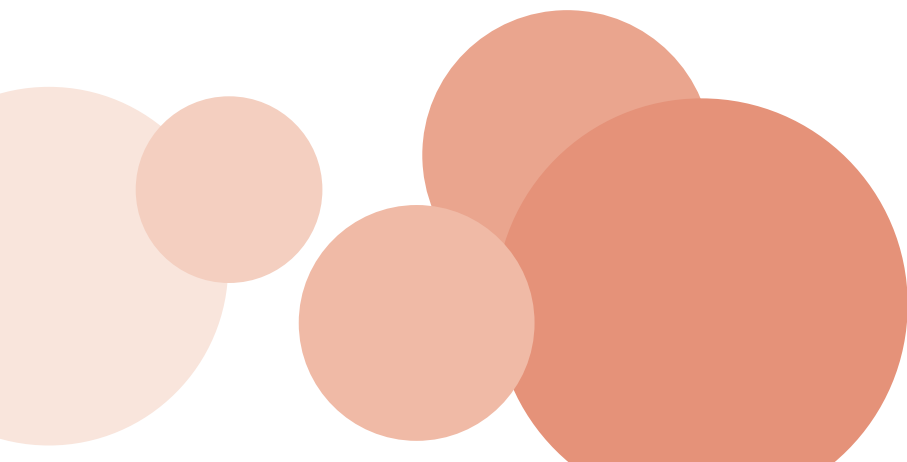
9.10 Bygg- och rivningsavfall från icke yrkesmässig verksamhet

Bygg- och rivningsavfall är avfall som uppkommer vid nybyggnad, renovering, ombyggnad eller rivning av byggnad. Från och med 1 januari 2023 är det kommunalt ansvar för insamling och hantering av bygg- och rivningsavfall som inte producerats i yrkesmässig verksamhet. Det innebär att kommunen har en skyldighet att samla in och återvinna bygg- och rivningsavfall som uppstår när privatpersoner själva utför bygg- och rivningsarbeten på sina egna fastigheter. Sortering av det kommunala bygg- och rivningsavfallet ska ske på platsen där avfallet uppkommit. Enligt avfallsförordningen (202:614) ska minst sex fraktioner sorteras ut:

- Trä
- Mineraler som består av betong, tegel, klinker, keramik eller sten.
- Metall
- Glas
- Plast
- Gips

Insamling kan ske på kommunens återvinningscentral, där samma regler gäller som för annat grovavfall, eller genom fastighetsnära insamling där bygg- och rivningsavfallet hämtas vid fastigheten av HEMAB.

Bygg- och rivningsavfall som uppstår i yrkesmässig verksamhet (oavsett om avfallet uppstått i småhus, fritidshus, flerbostadshus eller inom företag/verksamhet) ingår inte i kommunens ansvar att samla in eller omhänderta men kan lämnas på HEMABs återvinningscentraler mot en avgift.

Fastighetsnära hämtning av bygg- och rivningsavfall

Beställning av tjänsten görs via HEMABs Kundservice. Vid beställning ska kunden uppskatta avfallsmängder samt fraktioner för att komma fram till den bästa insamlingslösningen. Även storsäck kan erbjudas till pris enligt HEMABs ordinarie prislista. Se webb eller kontakta Kundservice för priser för storsäck.

Hämtning sker vid tomtgräns, vid ordinarie tömningsplats för mat- och restavfall eller där HEMAB anser lämpligt. Vid felsorterat avfall har HEMAB rätt att ta ut en felsorteringsavgift, vilken redovisas i tabellen här nedan.

Typ av tjänst	Avgift per behållare
Container 9-10 m3, utkörning	1 075 kronor
Container 9-10 m3, hämtning exkl. behandlingsavgift	1 075 kronor
Hyra av container, öppen	56,25 kronor/dag
Hyra av container, med lock	62,50 kronor/dag
Flak 18-30 m3, utkörning	1 162,50 kronor
Flak 18-30 m3, hämtning exkl. behandlingsavgift	1 162,50 kronor
Hyra flak 18 m3	75 kronor/dag
Hyra flak 30 m3	75 kronor/dag
Felsorteringsavgift	2 500 kronor

För hämtningen debiteras enligt ovan. Dessutom tillkommer en behandlingsavgift enligt nedan.

Typ av avfall	Behandlingsavgift per ton
Gips	2 125 kronor
Glas	2 250 kronor
Metallskrot	-
Mineral som består av betong, tegel, klinker, keramik eller sten (mindre mängder)	313 kronor
Plast	2 063 kronor
Trä (behandlat, bygg, rivning)	1 250 kronor

Behandlingsavgifter för olika bygg- och rivningsavfall gäller för rena fraktioner, annars tillkommer felsorteringsavgift.

10. Övrigt fastighetsrenhållning

10.1 Hämtning flera gånger per vecka

Vid hämtning oftare än en gång per vecka tillkommer en avgift. Den räknas ut med hjälp av en tilläggsfaktor som multipliceras med avgift för hämtning varje vecka.

Hämtintervall	Tilläggsfaktor
2 gånger/vecka	2,2
3 gånger/vecka	3,3

10.2 Avgift vid felaktig sortering

I de fall avfallsbehållare innehåller felsorterat avfall har HEMB rätt att ta ut en särskild avgift för felsortering. Det felsorterade avfallet hanteras i dessa fall som osorterat avfall och tilläggsavgift debiteras enligt nedan. Vid upprepade tillfällen kan abonnemang omklassificeras.

Felsorteringsavgift	Avgift per kärl och tillfälle
Tömning av fyrfackskärl, mat- och restavfall, tidningskärl / förpackningskärl med felsorterat avfall.	200 kronor/kärl
Tömning av krantömmande behållare/container med felsorterat avfall	1 500 kronor/kärl

10.3 Överfullt kärl

När avfallet inte ryms i kärlet, utan överstiger dess övre kant, är kärlet överfullt. Avgift för överfullt kärl debiteras per kärl och tömningstillfälle.

10.3.1 Fyrfackskärl utan insats

Småhus som har behov av större volym för restavfall eller matavfall än vad som finns i fyrfackskärl ska beställa abonnemang med extra kärl. Vid avsaknad av insats debiteras för överfullt kärl.

Avgift för överfullt kärl är 200 kronor per kärl och tillfälle.

10.4 Återvinningscentraler

Härnösand har två återvinningscentraler, Härnösands Kretsloppspark och Älands Återvinningsanläggning. Härnösands Kretsloppspark tar ej emot fordon över 3,5 ton.

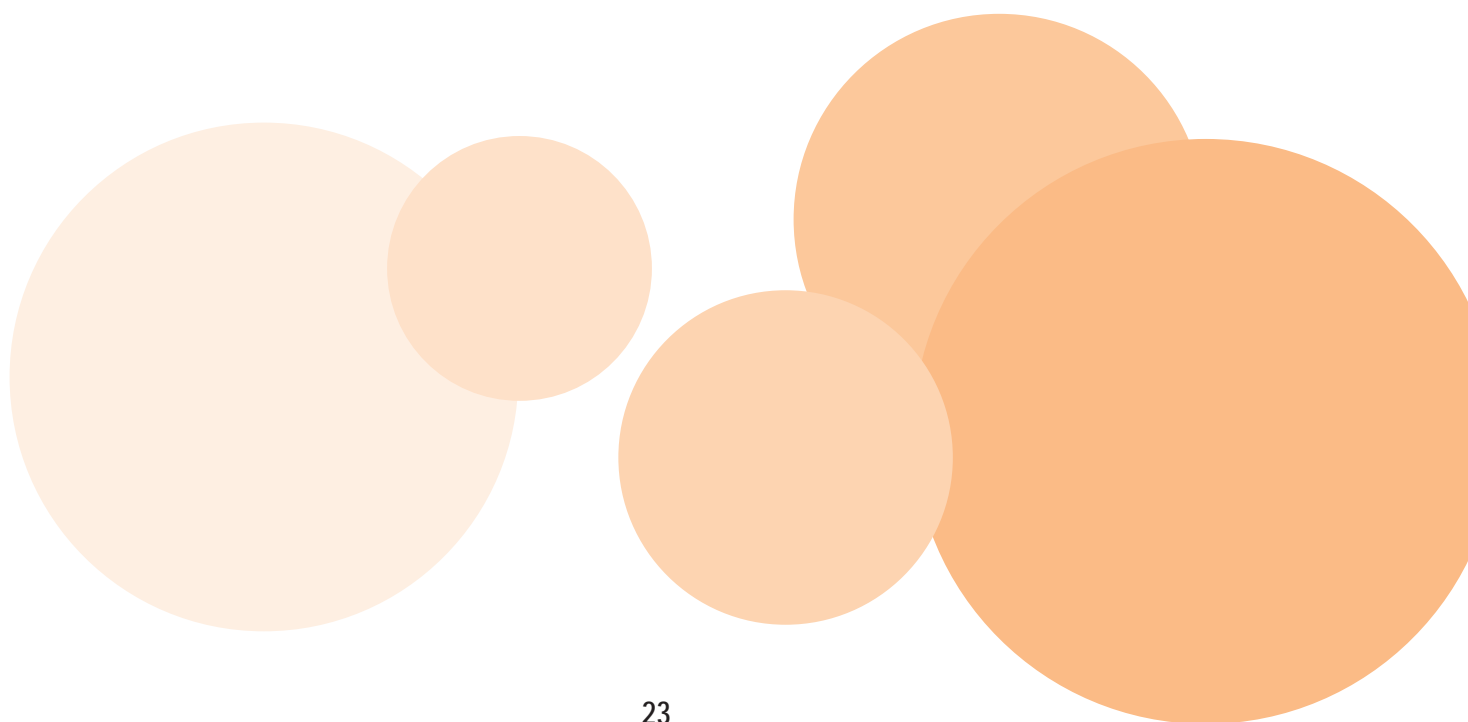
På återvinningscentralerna får privatpersoner lämna möbler från bostäder avgiftsfritt om dessa transporteras med personbil och släpvagn.

Ris och sly hänvisas till Kraftvärmeverkets uppsamlingsplats. Asbest hänvisas till Älands återvinningsanläggning.

10.5 Omklassificering av abonnemang

Om fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättsinnehavaren trots uppmaning från HEMAB, ej sorterar enligt Härnösands kommuns avfallsföreskrifter, kan tillsynsmyndigheten besluta om följande avgifter för osorterat avfall.

Behållarstorlek	Hämtningsfrekvens	Avgift per år
190 liter	Varje vecka	8 966 kronor
	Varannan vecka	4 374 kronor
	Var 4:e vecka	3 061 kronor
370 liter	Varje vecka	16 572 kronor
	Varannan vecka	8 084 kronor
	Var 4:e vecka	5 659 kronor

Härnösands kommun
Kommunfullmäktige
871 80 HÄRNÖSAND

Hemställan om beslut om fastighetsrenhållningstaxa 2024

Härnösand Energi & Miljö AB, HEMAB, hemställer härmed att Härnösands kommunfullmäktige fastställer fastighetsrenhållnings för 2024 enligt bifogade handlingar.

I arbetet med budget för 2024 har en översyn gjorts avseende avfallstaxan. Några viktiga ingångsdata har varit:

- Kraftig prisutveckling inom samtliga kostnadsområden, mellan 5-50%, inklusive ökade bränslekostnader.
- Ökade kostnader över tid för matavfallspåsar, till stor del till följd av ökade volymer i kombination med ökat inköpspris.
- Ökade lönekostnader med 4,1 %
- Bristande/låg betalningsvilja för verksamhetskunder på återvinningscentralerna
- Pågående arbete med att reducera kostnader, öka intäkter och arbeta med effektiviseringar i organisationen som helhet minskar taxeökningen

Med hänsyn till ovanstående finns en avfallstaxehöjning med 11,5 % (motsvarande 3,8 Mkr) som underlag för budget 2024. Med taxeökningen budgeteras fastighetsrenhållningen fortsatt ha ett negativt resultat (-2,5 Mkr). Taxehöjningen innebär att bolagets ambition om låga priser och hög servicenivå för kunderna kvarhålls samtidigt som en generell exceptionell kostnadsökning möts. Taxejusteringen är nödvändig för att underskottet i Fastighetsrenhållningen inte ska öka.

HEMAB:s styrelse har fattat beslut om den nya avfallstaxan vid styrelsemötet den 24 oktober 2023.

Med vänlig hälsning

HÄRNÖSAND ENERGI & MILJÖ AB

Lena af Geijerstam Unger
VD

Isabell Niklasson
Affärsansvarig Cirkulära affärer

Bilaga: Avfallstaxa 2024

Kommunstyrelseförvaltningen
Petra Werner, +46-611-348530
petra.werner@harnosand.se

Kommunfullmäktige

Hemställan om beslut om VA-taxa 2024

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att anta en höjning av vatten och avloppstaxa om 14,8 procent motsvarande 9,3 mkr för 2024 enligt Härnösands Energi & miljö ABs förslag, samt

att den nya taxan börjar gälla från och med 2024-01-01.

Beskrivning av ärendet

Härnösands Energi & miljö AB (HEMAB) har inkommit med en hemställan om en höjning av vatten och avloppstaxa (VA-taxa).

Hemab föreslår en taxehöjning med 14,8 procent (motsvarande 9,3 mkr) för 2024. Taxehöjningen innebär att bolagets ambition om låga priser för kunderna kvarstår samtidigt som stora behov av ökade insatser för ledningsnätet och kraftigt höjda räntekostnader möts. Det finns fortsatt stort behov av att arbeta systematiskt med reinvesteringar i ledningsnät och anläggningar och taxan kommer att behöva öka framåt.

I arbetet med budget för 2024 har en översyn gjorts avseende VA-taxan. Några viktiga ingångsdata har varit:

- Kraftig ökning av räntekostnader (4,2 mkr) och fortsatt hög inflation vilket påverkar inom samtliga kostnadsområden.
- Högre investeringstakt då många ledningar från mitten av 50-talet nu behöver åtgärdas (13 mkr)
- Behov av ökad driftsbudget för utredningar, filmning av ledningsnät, flödesmätare med mera (4,5 mkr)
- Ökade lönekostnader med 4,1 procent
- Ingen fondering under 2024
- Driftbidrag för del i utbyggnaden av VA Södra Härnön betalas in

- Besparing kopplat till VA-underhåll i egen regi påverkar taxan positivt.
- Pågående arbete med att reducera kostnader och arbeta med effektiviseringar i organisationen som helhet minskar taxeökningen.

Hemabs styrelse har fattat beslut om den nya VA-taxan den 24 oktober 2023.

Kommunstyrelseförvaltningen gör bedömningen att höjningen är skälig i förhållande till utgångspunkterna och därför föreslås att Härnösands Energi och miljö AB förslag till VA-taxa för 2024 ska antas.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Enligt HEMAB:s ägardirektiv ska bolaget prioritera konkurrenskraftiga, och för Härnösand gynnsamma, priser och taxor före hög avkastning. Dricksvattnet ska vara av god kvalitet och hög leveranssäkerhet inom kommunala verksamhetsområden för vatten och långsiktigt verka för att säkra kommunens vattentäkter. Hemab ska också erbjuda miljö- och sanitetsmässigt god avloppsrening inom kommunala verksamhetsområden för avlopp.

Beslutsunderlag

Hemställan om beslut om VA-taxa 2024.

Lars Liljedahl
Kommundirektör

Petra Werner
Chef kanslienheten

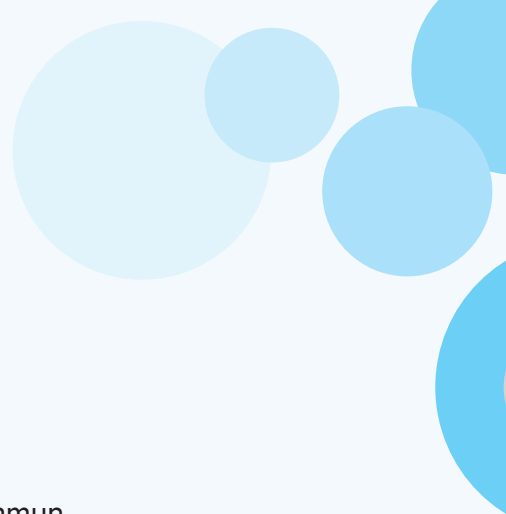
Bilagor

Bilaga – Härnösands Energi och miljö AB förslag till VA-taxa för 2024

VA-taxa 2024

för allmänna VA-anläggningar i Härnösands kommun

Gäller från och med 2024-01-01

VA-taxa för Härnösand kommun

Om inget annat anges avser avgifterna kronor per år inkl. moms.

Innehåll

ALLMÄNT	4
§ 1 Betalningsansvarig	4
§ 2 Avgifter	4
§ 3 Definitioner	4
§ 4 Avgiftsskyldighet	5
ANLÄGGNINGSAVGIFTER	6
§ 5 Bostadsfastighet och lokalfastighet	6
§ 6 Annan fastighet	7
§ 7 Industrifastighet	8
§ 8 Obebyggd fastighet	9
§ 9 Reduceringsregler	10
§ 10 Allmän platsmark	11
§ 11 Index	11
§ 12 Särtaxa	11
§ 13 Debitering	11
§ 14 Särskilda åtgärder	12
BRUKNINGSAVGIFTER	13
§ 15 Bostadsfastighet, lokalfastighet, industrifastighet eller annan fastighet	13
§ 16 Allmän platsmark	14
§ 17 Debitering av spillvatten	14
§ 18 Obebyggd fastighet	14
§ 19 Vattenmätare	15
§ 20 Särtaxa	15
§ 21 Debitering	15
§ 22 Särskilda åtgärder	15
§ 23 Index	15
TAXANS INFÖRANDE	16
§ 24 Ikraftträdande	16

ALLMÄNT

Härnösand Energi & Miljö AB är huvudman för den allmänna vatten- och avloppsanläggningen (VA-anläggningen) i Härnösands kommun. Kommunfullmäktige i Härnösands kommun beslutar om principer för Härnösand Energi & Miljö ABs taxor. Härnösand Energi & Miljö ABs styresle beslutar om avgiftsnivåerna inom de ramar Kommunfullmäktige beslutat. Avgifter enligt denna taxa skall betalas till Härnösand Energi & Miljö AB.

§ 1 Betalningsansvarig

För att täcka nödvändiga kostnader för Härnösands kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning skall ägare av fastighet eller annan avgiftsskyldig inom anläggningens verksamhetsområde betala avgifter enligt denna taxa.

Avgiftsskyldig är alternativt den som enligt 2 och 4 §§ lagen om allmänna vattentjänster (2006:412) jämföras med fastighetsägare. Avgiftsskyldig för ändamålet Dagvatten gata (Dg), är även den som ansvarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls, om förutsättningarna i 27 § i lagen om allmänna vattentjänster är uppfyllda.

§ 2 Avgifter

Avgifterna utgörs av anläggningsavgifter och bruksavgifter.

§ 3 Definitioner

I dessa taxeföreskrifter avses med;

Bostadsfastighet:

Fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas för bostadsändamål.

Lokalfastighet:

Fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas, för sådana ändamål, andra än bostad, där lokalytan är det viktigaste sett från användarsynpunkt. Exempel på sådana är;

Kontor	Förvaltning	Stormarknader
Butiker	Utställningslokaler	Sporthallar
Hotell	Restauranger	Utbildning
Hantverk	Småindustri	Sjukvård

Annan fastighet:

Fastighet som inte är att hänföra till bostads- eller lokalfastighet och som uppfyller följande kriterier samtidigt; fastighet som i detaljplan är klassad som industrimark och fastighetens areal är det viktigaste ur användarsynpunkt (till skillnad från lokalfastighet), samt att verksamheten i huvudsak har karaktären av tillverkningsindustri eller liknande såsom exempelvis materialförädling, upplag, förvaring med mera.

Industrifastighet:

Fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas för industriell verksamhet av process- eller tillverkningsindustriell art och som inte är att hänföra till lokalfastighet eller annan fastighet enligt ovan.

Obebyggd fastighet:

Fastighet som enligt detaljplan är avsedd för bebyggande, men inte ännu bebyggs.

Lägenhet:

Ett eller flera utrymmen i byggnad som i upplåtelsehänseende bildar en enhet. I fråga om sådana utrymmen i bostadsfastighet, eller lokalfastighet, där begreppet lägenhet inte är tillämplig för viss typ av byggnad, räknas varje påbörjat 200-tal m² bruttoarea (BTA) enligt svensk standard SS 02 10 53 som en lägenhet.

Allmän platsmark:

Mark som i detaljplan enligt plan- och bygglagen (1987:10) redovisas som allmän plats, eller om marken inte omfattas av detaljplan, väg eller mark som i övrigt motsvarar sådan mark.

§ 4 Avgiftsskyldighet

4.1 Avgift tas ut för nedan angivna ändamål:

Ändamål	Anläggningsavgift	Brukningsavgift
V, vattenförsörjning	Ja	Ja
S, spillvattenavlopp	Ja	Ja
Df, dag- och dränvattenavlopp från fastighet	Ja	Ja
Dg, dagvattenavlopp från allmän platsmark	Ja	Ja

4.2 Avgiftsskyldighet för vart och ett av ändamålen V, S och Df inträder när huvudmannen upprättat förbindelsepunkt för ändamålet och informerat fastighetsägaren om förbindelsepunktens läge.

Avleds Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt upprättats, inträder avgiftsskyldighet när åtgärder för bortledandet av dagvatten blivit utförda och fastighetsägaren informerats om detta.

Härvid förutsätts att samtliga i 24 § första stycket 1 och 2 i lagen om allmänna vattentjänster angivna förutsättningar för avgiftsskyldighet är uppfyllda.

4.3 Avgiftsskyldighet för ändamålet Dg inträder när åtgärder för bortledande av dagvatten blivit utförda och fastighetsägaren informerats om detta.

4.4 Avgiftsskyldighet för ändamålet Dg gäller även den som ansvarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls, om förutsättningarna i 27 § i lagen om allmänna vattentjänster är uppfyllda.

4.5 Anläggningsavgift skall beräknas enligt taxa som gäller vid den tidpunkt när avgiftsskyldighet inträder.

ANLÄGGNINGSAVGIFTER

Avgifter för allmänna vattentjänster är belagda med lagstadgad mervärdesskatt.

§ 5 Bostadsfastighet och lokalfastighet

5.1 För bostadsfastighet och lokalfastighet, skall erläggas anläggningsavgift.

Avgift utgår per fastighet med:

		Utan moms	Med moms
a)	en avgift avseende framdragning av varje uppsättning servisledning till förbindelsepunkter för V, S och Df om	68 029,70 kr	85 037,20 kr
b)	en avgift avseende upprättande av varje uppsättning förbindelsepunkter för V, S och Df om	1 302,00 kr	1 627,30 kr
c)	en avgift per m ² tomtyta om	31,00 kr	38,80 kr
d)	en avgift per lägenhet om	6 838,00 kr	8 547,50 kr
e)*	en grundavgift för bortledning av Df, om bortledning av dagvatten sker utan att förbindelsepunkt för Df upprättats	0 kr	0 kr

*Avgift enligt 5.1 e) tas ej ut om avgift uttages för Df enligt 5.1 a) och b). I det fall avgift enligt 5.1 e) tas ut reduceras avgift enligt 5.1 a) och 5.1 b) enligt § 8 eftersom servisledning och förbindelsepunkt i detta inte lagts respektive upprättats.

5.2 Är förbindelsepunkt gemensam för två eller flera fastigheter, fördelas avgifter enligt 5.1 a) lika mellan fastigheterna.

5.3 Tomtytan utgörs av fastighetens areal enligt förrättningskarta, nybyggnadskarta eller annan karta som huvudmannen godkänner. Vid tredimensionella fastigheter fördelas den tomtyta som är gemensam för fastigheterna i proportion till byggnadernas bruttoarea (BTA).

Avgift enligt 5.1 c) tas ut endast intill ett belopp som motsvarar summan av avgifterna enligt 5.1 a), b) och d), eller i det fall förbindelsepunkt för Df inte upprättats, summan av avgifterna enligt 5.1 a), b), d) och e).

Vid ändrade förhållanden enligt 5.5, 5.6, 5.7 och 5.8 tas ut ytterligare avgift enligt 5.1 c) i den mån ovan angiven begränsningsregel så medger och med iakttagande av vad som föreskrivs i 8.2.

5.4 Lägenhetsantalet bestäms efter de ritningar enligt vilka bygglov beviljats, eller efter annan ritning eller uppmätning som huvudmannen godkänner.

5.5 Dras ytterligare servisledningar fram och upprättas ytterligare förbindelsepunkter, skall erläggas avgifter enligt 5.1 a) och b).

5.6 Ökas fastighets tomtyta skall erläggas avgift enligt 5.1 c) för tillkommande tomtyta som härrör

från fastighet för vilken tomtteavgift inte skall anses vara förut erlagd.

Vid beräkning av avgift för tillkommande tomtyta iakttas begränsningsregeln i 5.3.

5.7 Sker om- eller tillbyggnad, uppförs ytterligare byggnad eller ersätts riven bebyggelse på fastighet skall erläggas avgift enligt 5.1 d) för varje tillkommande lägenhet.

5.8 Tillkommer bortledning av Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt för Df upprättats, skall erläggas avgift enligt 5.1 e).

§ 6 Annan fastighet

6.1 För annan fastighet skall erläggas anläggningsavgift.

Avgift utgår per fastighet med:

		Utan moms	Med moms
a)	en avgift avseende framdragning av varje uppsättning servisledningar till förbindelsepunkter för V, S och Df om	68 029,70 kr	85 037,20 kr
b)	en avgift avseende upprättande av varje uppsättning förbindelsepunkter för V, S och Df om	1 302,00 kr	1 627,30 kr
c)	en avgift per m ² tomtyta;		
	1-2 500 m ²	31,00	38,80
	2 501-4 000 m ²	15,50	19,40
	> 4 001 m ²	6,25	7,80
d)*	en grundavgift för bortledande av Df, om bortledande av dagvatten sker utan att förbindelsepunkt för Df upprättats	0 kr	0 kr

*Avgift enligt 6.1 d) tas ej ut om avgift uttages för Df enligt 6.1 a) och b). I det fall avgift enligt 6.1 d) tas ut reduceras avgift enligt 6.1 a) och 6.1 b) enligt § 8 eftersom servisledning och förbindelsepunkt i detta inte lagts respektive upprättats.

6.2 Är förbindelsepunkt gemensam för två eller flera fastigheter, fördelas avgifter enligt 6.1 a) lika mellan fastigheterna.

6.3 Tomtytan utgörs av fastighetens areal enligt förrättningskarta, nybyggnadskarta eller annan karta som huvudmannen godkänner.

6.4 Huvudmannen kan, om godtagbar säkerhet ställs, medge anstånd med erläggande av tomtteavgift för andel av fastighets areal, motsvarande mark som tillsvidare inte utnyttjas för verksamheten på fastigheten.

Anstånd medges för viss tid, högst 10 år. Om mark under anståndstiden genom fastighetsbildningsåtgärd frångår fastigheten upphör anståndsmedgivandet att gälla och resterande tomtteavgift förfaller till betalning.

Utestående belopp löper med ränta enligt 5 § räntelagen (SFS 1975:635) från den dag anståndet beviljades tills anståndet upphör. För tid därefter utgår dröjsmålsränta enligt 6 § räntelagen.

6.5 Dras ytterligare servisledningar fram och upprättas ytterligare förbindelsepunkter skall erläggas avgifter enligt 6.1 a) och b).

6.6 Ökas fastighets tomtyta, skall erläggas avgift enligt 6.1 c) för tillkommande tomtyta som härrör från fastighet för vilken tomtyteavgift inte skall anses vara förut erlagd.

6.7 Tillkommer bortledning av Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt för Df upprättas, skall erläggas avgift enligt 6.1 d).

§ 7 Industrifastighet

7.1 För industrifastighet skall erläggas anläggningsavgift.

		Utan moms	Med moms
a)	en avgift avseende framdragnings av varje uppsättning servisleddningar till förbindelsepunkter för V, S och Df	68 029,70 kr	85 037,20 kr
b)	en avgift avseende upprättande av varje uppsättning förbindelsepunkter för V, S och Df	1 302,00 kr	1 627,30 kr
c)	en avgift per m ² tomtyta; 1-2500 m ² >2501 m ²	31,00 15,50	38,80 19,40
d)*	en grundavgift för bortledande av Df, om bortledande av dagvatten sker utan att förbindelsepunkt för Df upprättats.	0 kr	0 kr

*Avgift enligt 7.1 d) tas ej ut om avgift uttages för Df enligt 7.1 a) och b). I det fall avgift enligt 7.1 d) tas ut reduceras avgift enligt 7.1 a) och 7.1 b) enligt § 9 eftersom servisleddning och förbindelsepunkt i detta inte lagts respektive upprättats.

7.2 Är förbindelsepunkt gemensam för två eller flera fastigheter, fördelas avgifter enligt 7.1 a) lika mellan fastigheterna.

7.3 Tomtytan utgörs av fastighetens areal enligt förrättningskarta, nybyggnadskarta eller annan karta som huvudmannen godkänner.

7.4 Huvudmannen kan, om godtagbar säkerhet ställs, medge anstånd med erläggande av tomtyteavgift för andel av fastighets areal, motsvarande mark som tillsvidare inte utnyttjas för verksamheten på fastigheten.

Anstånd medges för viss tid, högst 10 år. Om mark under anståndstiden genom fastighetsbildningsåtgärd frångår fastigheten upphör anståndsmedgivandet att gälla och resterande tomtyteavgift förfaller till betalning.

Utestående belopp löper med ränta enligt 5 § räntelagen (SFS 1975:635) från den dag anståndet beviljades tills anståndet upphör. För tid därefter utgår dröjsmålsränta enligt 6 § räntelagen.

7.5 Dras ytterligare servisleddningar fram och upprättas ytterligare förbindelsepunkter skall erläggas avgifter enligt 7.1 a) och b).

7.6 Ökas fastighets tomtyta, skall erläggas avgift enligt 7.1 c) för tillkommande tomtyta som härrör från fastighet för vilken tomtyteavgift inte skall anses vara förut erlagd.

7.7 Tillkommer bortledning av Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt för Df upprättas, skall erläggas avgift enligt 7.1 d).

§ 8 Obebyggd fastighet

8.1 För obebyggd fastighet skall erläggas del av full anläggningsavgift. Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

Avgift utgår per fastighet med:

		Bostadsfastighet och lokalfastighet		Annan fastighet och industrifastighet
Servisavgift	5.1 a)	100 %	6.1 a) 7.1 a)	100 %
Avgift per uppsättning förbindelsepunkter	5.1 b)	100 %	6.1 b) 7.1 b)	100 %
Tomtyteavgift	5.1 c)	100 %	6.1 c) 7.1 c)	70 %
Lägenhetsavgift	5.1 d)	0 %	-	
Grundavgift för Df, om förbindelsepunkt för Df inte upprättats	5.1 e)	100 %	6.1 d) 7.1 d)	100 %

Avgift enligt 5.1 c) tas ut endast intill ett belopp som motsvarar summan av avgifterna 5.1 a) och b), eller i det fall dagvatten bortleds till den allmänna anläggningen men förbindelsepunkt för Df inte upprättats, summan av avgifterna enligt 5.1 a), b) och e), jfr 5.3 andra stycket.

8.2 Bebyggd obebyggd fastighet skall erläggas resterande avgifter enligt följande:

		Bostadsfastighet och lokalfastighet		Annan fastighet och industrifastighet
Tomtyteavgift	5.1 c)	0 %*	6.1 c) 7.1 c)	30 %
Lägenhetsavgift	5.1 d)	100 %	-	

*Bebyggd bostadsfastighet eller lokalfastighet tas ut ytterligare avgift enligt 5.1 c) om föreskriften i 5.3 andra stycket så medger. Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift. § 9 Reduceringsregler

§ 9 Reduceringsregler

9.1 Föreligger inte avgiftsskyldighet för samtliga i 4.1 angivna ändamål, skall erläggas reducerade avgifter enligt följande:

Avgifter för framdragen servisledning	
En ledning	70 % av avgift enligt 5.1 a) respektive 6.1 a) och 7.1 a)
Två ledningar	85 % av avgift enligt 5.1 a) respektive 6.1 a) och 7.1 a)
Tre ledningar	100 % av avgift enligt 5.1 a) respektive 6.1 a) och 7.1 a)

Avgifter i övrigt:

		V	S	Df	Dg
Avgift per uppsättning förbindelsepunkter	5.1 b)	30 %	50 %	20 %	-
Tomtyteavgift	5.1 c)	30 %	50 %	-	20 %
Lägenhetsavgift	5.1 d)	30 %	50 %	-	20 %
Grundavgift Df utan förbindelsepunkt	5.1 e)	-	-	100 %	-
Avgift per uppsättning förbindelsepunkter	6.1 b) 7.1 b)	30 %	50 %	20 %	-
Tomtyteavgift	6.1 c) 7.1 c)	30 %	50 %	-	20 %
Grundavgift Df utan förbindelsepunkt	6.1 d) 7.1 d)	-	-	100 %	-

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

För avgiftsändamålet Df tas endast en av avgifterna ut enligt 5.1 b) respektive 5.1 e), 6.1 b) respektive 6.1 d) eller 7.1 b) respektive 7.1 d).

9.2 Inträder avgiftsskyldighet för ändamål, för vilket avgiftsskyldighet inte tidigare förelegat, skall erläggas avgifter enligt 9.1.

Vid tillämpning av begränsningsregeln enligt 5.3 inräknas de sammanlagda avgifterna för tillkommande servisledningar inte till högre belopp än 100 % av avgiften enligt 5.1 a), respektive 6.1a och 7.1a, även om servisledningarna lagts vid olika tillfällen och avgifterna därmed blivit högre.

9.3 För servisledning som på fastighetsägarens begäran utförs senare än övriga servisledningar för fastigheten skall, utöver avgift enligt 9.1, erläggas en etableringsavgift om 20 % av avgiften enligt 5.1 a), 6.1 a) eller 7.1 a). Etableringsavgiften avses täcka huvudmannens merkostnader till följd av att arbetet inte utförs i samband med framdragning av övriga servisledningar.

§ 10 Allmän platsmark

Den som svarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls skall erlägga anläggningsavgift.

Avgift utgår med:

	Utan moms	Med moms
En avgift per m ² allmän platsmark för anordnande av dagvattenbortledning om	0 kr	0 kr

§ 11 Index

Avgifter enligt §§ 5–7 är baserade på indextalet 301,98 (2008-08) i konsumentprisindex, KPI. När detta index ändras, har huvudmannen rätt att reglera avgiftsbeloppen därefter, dock inte oftare än en gång årligen.

§ 12 Särtaxa

Om för viss eller vissa fastigheter kostnaden för att förse fastigheterna med vatten och avlopp i beaktansvärd omfattning avviker från fastigheterna inom verksamhetsområdet i övrigt, skall enligt lagen om allmänna vattentjänster avgifter utgå enligt särskilt antagen särtaxa.

Är det inte skäligt att för viss fastighet beräkna avgift enligt §§ 5–9 får huvudmannen i stället komma överens med fastighetsägaren eller annan avgiftsskyldig om avgiftens storlek.

§ 13 Debitering

13.1 Sedan avgiftsskyldighet inträtt, skall avgift betalas inom tid som anges i räkning.

13.2 Betalas debiterat belopp inte inom tid som anges i räkningen, skall erläggas dröjsmålsränta enligt 6 § räntelagen från den dag betalningen skulle ha skett.

13.3 Enligt 36§ lagen om allmänna vattentjänster skall en anläggningsavgift fördelas på årliga inbetalningar under en viss tid, längst tio år, om avgiften uppgår till belopp som är betungande med hänsyn till fastighetens ekonomiska bärkraft och övriga omständigheter, om fastighetsägaren så begär och godtagbar säkerhet ställs. Ränta skall erläggas enligt 5 § räntelagen på varje del av avgiften som förfaller till betalning i framtiden från den dag då den första inbetalningen skall ske till dess ifrågavarande del av avgiften betalas eller ränta skall erläggas till dess ifrågavarande del av avgiften betalas eller ränta skall erläggas enligt 13.2.

13.4 Avgiftsskyldighet enligt 5.6, 5.7, 6.6, 7.6 eller 8.2 föreligger, då bygglov för avsett ändrat förhållande meddelats eller ändrat förhållande – till exempel ökning av tomtyta – inträtt utan att bygglov erfordrats eller meddelats. Det åligger fastighetsägaren att omgående anmäla till huvudmannen när det ändrade förhållandet inträtt. Försummar fastighetsägaren denna anmälningsplikt, tas dröjsmålsränta enligt 13.2 ut för tiden från det två månader förflutit sedan avgiftsskyldighet inträdde och fram till dess tilläggsavgiften betalas.

§ 14 Särskilda åtgärder

14.1 Om efter ansökan från fastighetsägare och särskilt medgivande av huvudmannen ledningar utförts på annat sätt eller försetts med andra anordningar än huvudmannen bedömt nödvändiga, skall fastighetsägaren som begärt arbetets utförande ersätta huvudmannen överenskomna kostnader härför.

14.2 Om en fastighetsägare begär att ny servisledning skall utföras i stället för redan befintlig och finner huvudmannen skäl bifalla ansökan om detta, är fastighetsägaren skyldig att bekosta dels den nya servisledningens allmänna del med det avdrag som befinns skäligt med hänsyn till den tidigare servisledningens ålder och skick, dels borttagandet av den tidigare servisledningens allmänna del.

14.3 Finner huvudmannen påkallat att utföra ny servisledning i stället för och med annat läge än redan befintlig, är huvudmannen skyldig att ersätta fastighetsägaren hans kostnad för fastighetens del av den nya servisledningen och dess inkoppling med det avdrag som befinns skäligt med hänsyn till den tidigare servisledningens ålder och skick.

BRUKNINGSAVGIFTER

Avgifter för allmänna vattentjänster är belagda med lagstadgad mervärdesskatt.

§ 15 Bostadsfastighet, lokalfastighet, industrifastighet eller annan fastighet

15.1 För bebyggd fastighet skall erläggas brukningsavgift.

Avgift utgår per fastighet med:

		Utan moms	Med moms
a)	en fast avgift per år om	2 791,00 kr	3 488,00 kr
b)	en avgift per m ³ levererat vatten om	15,35 kr	19,19 kr
c)	en avgift per år och lägenhet för bostadsfastighet och lokalfastighet och därmed jämställd fastighet om	2 411,00 kr	3 014,00 kr
d)	en avgift per år och varje påbörjat 10-tal m ² tomtyta för annan fastighet om	6,90 kr	8,63 kr

15.2 Föreligger inte avgiftsskyldighet för samtliga i 4.1 angivna ändamål reduceras avgifterna.

Följande avgifter skall därvid erläggas för respektive ändamål:

		V	S	Df	Dg
Fast avgift	15.1 a)	40 %	60 %	-	-
Avgift per m ³	15.1 b)	40 %	60 %	-	-
Avgift per lägenhet	15.1 c)	40 %	60 %	-	-
Avgift efter tomtyta	15.1 d)	40 %	60 %	-	-

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

15.3 Fastighetsägaren är betalningsansvarig för allt vatten som levereras till fastigheten. Har huvudmannen bestämt att för bebyggd fastighet vattenförbrukningen tillsvidare inte skall fastställas genom mätning, tas avgift enligt 15.1 b) ut efter en antagen förbrukning om 150 m³ per lägenhet och år i permanentbostad och med 80 m³ per lägenhet och år för fritidsbostad.

15.4 För så kallat byggvatten skall erläggas brukningsavgift enligt 15.1 b). Om mätning inte sker, antas den förbrukade vattenmängden uppgå till 30 m³ per lägenhet.

15.5 För extra mätställe (mätställe utöver ett per fastighet) skall erläggas en årlig avgift med ett belopp motsvarande 10 % av den fasta avgiften enligt 15.1 a). Beloppet avrundas till närmaste hela kronor. Parallellkopplade vattenmätare räknas som ett mätställe.

15.6 Antas mätaren visa annan förbrukning än den verkliga, låter huvudmannen undersöka mätaren, om huvudmannen finner det nödvändigt eller om fastighetsägaren begär det.

Vid ovan avsedd undersökning eller prövning bestäms mätarens felvisning i två kontrollpunkter enligt SWEDACs föreskrifter om vatten- och värmemätare, STAFS 2007:2.

Kan mätfelets storlek inte bestämmas eller har mätaren inte fungerat, har huvudmannen rätt att

uppskatta förbrukningen.

Fastighetsägare som inte godtar huvudmannens beslut efter genomförd undersökning eller huvudmannens uppskattning av förbrukningen, kan begära prövning av frågan hos Mark- och miljödomstolen.

15.7 Har fastighetsägare begärt undersökning av vattenmätare och mätaren härvid godkänns, skall fastighetsägaren ersätta huvudmannen för undersökningskostnaderna i enlighet med vad som framgår av § 19.

15.8 För spillvattenmängd, som enligt huvudmannens medgivande avleds till dagvattenledning (kylvatten och dylikt), skall erläggas avgift med 40 % av avgiften enligt 15.1 b).

§ 16 Allmän platsmark

Den som ansvarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls skall erlägga bruksavgift.

Avgift utgår med:

	Utan moms	Med moms
En avgift per m ² allmän platsmark för bortledning av dagvatten om	0 kr	0 kr

§ 17 Debitering av spillvatten

Tillförs avloppsnätet större spillvattenmängd än som svarar mot levererad vattenmängd eller avleds inte hela den levererade vattenmängden till avloppsnätet skall avgift för spillvattenavlopp erläggas efter den mängd spillvatten som avleds till avloppsnätet.

Mängden skall bestämmas genom mätning på fastighetsägarens bekostnad av ifrågavarande vatten- eller spillvattenmängd eller på annat sätt som överenskommit mellan huvudmannen och fastighetsägaren.

En förutsättning för att avgiften för avlett spillvatten skall debiteras efter annan grund än efter levererad mängd vatten är att skillnaden mellan mängderna vatten och spillvatten är avsevärd.

§ 18 Obebyggd fastighet

För obebyggd fastighet inom detaljplan skall erläggas bruksavgift enligt 15.1 a).

Föreligger inte avgiftsskyldighet för samtliga i 4.1 angivna ändamål reduceras den fasta avgiften.

Följande avgifter skall därvid erläggas för respektive ändamål:

		V	S	Df	Dg
Fast avgift	14.1 a)	40 %	60 %	0 %	0 %

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

§ 19 Vattenmätare

Har huvudmannen på fastighetsägarens begäran vidtagit åtgärd eller har på grund av att fastighetsägaren åsidosatt sin skyldighet vattentillförseln avstängts eller reducerats eller annan åtgärd vidtagits av huvudmannen debiteras följande avgifter:

	Utan moms	Med moms
Nedtagning av vattenmätare	441,90 kr	553,00 kr
Uppsättning av vattenmätare	441,90 kr	553,00 kr
Avstängning av vattentillförsel	441,90 kr	553,00 kr
Påsläpp av vattentillförsel	441,90 kr	553,00 kr
Montering och demontering av strypbricka i vattenmätare	883,75 kr	1 106,00 kr
Undersökning av vattenmätare	Verklig kostnad	Verklig kostnad
Länsning av vattenmätarbrunn	883,75 kr	1 106,00 kr

För arbeten som på fastighetsägarens begäran utförs utanför ordinarie arbetstid debiteras ett tillägg om 50 % av ovan angivna belopp.

§ 20 Särtaxa

Om för viss eller vissa fastigheter kostnaden för att förse fastigheterna med vatten och avlopp i beaktansvärd omfattning avviker från fastigheterna inom verksamhetsområdet i övrigt, skall enligt lagen om allmänna vattentjänster avgifter utgå enligt särskilt antagen särtaxa.

Är det inte skäligt att för viss fastighet beräkna avgift enligt §§ 15–18 får huvudmannen i stället komma överens med fastighetsägaren eller annan avgiftsskyldig om avgiftens storlek.

§ 21 Debitering

Avgift enligt 15.1 a), c) och d) debiteras i efterskott per månad, kvartal, tertiäl eller halvår enligt beslut av huvudmannen. Avgift enligt 15.1 b) debiteras i efterskott på grundval av enligt mätning förbrukad vattenmängd, uppskattad förbrukning eller annan grun som anges i §§ 15 och 17. Betalas debiterat belopp inte inom tid som anges i räkningen, skall erläggas dröjsmålsränta på obetalt belopp enligt 6 § räntelagen från den dag betalningen skulle skett.

Sker enligt huvudmannens beslut mätaravläsning inte för varje debitering, får mellanliggande debiteringar ske efter uppskattad förbrukning. Mätaravläsning och debitering efter verklig förbrukning bör ske i genomsnitt minst en gång per år. Avläsning och debitering bör därjämte ske på fastighetsägarens begäran med anledning av fastighetsöverlåtelse.

§ 22 Särskilda åtgärder

Har fastighetsägare begärt att huvudmannen skall företa åtgärd för att underlätta eller möjliggöra hans brukande av anläggningen i visst fall eller avseende eller har i övrigt särskild åtgärd påkallats på grund av fastighetens VA-förhållanden, får huvudmannen i stället komma överens med fastighetsägaren eller annan avgiftsskyldig om avgiftens storlek.

§ 23 Index

Avgifter enligt § 15 är baserade på indextalet 301,98 (2008-08) i konsumentprisindex, KPI. När detta index ändras får huvudmannen reglera avgiftsbeloppen därefter, dock inte oftare än en gång årligen.

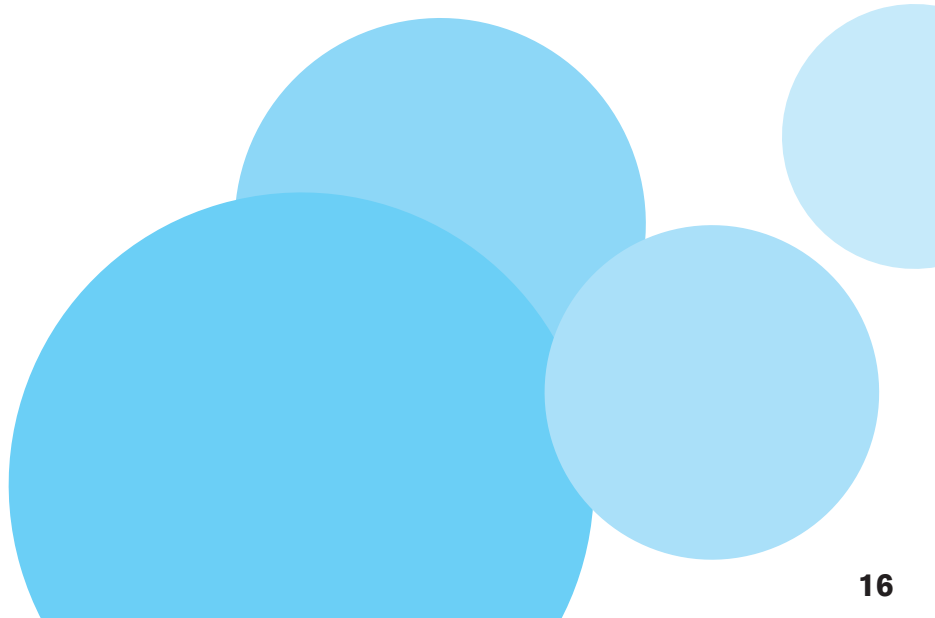
TAXANS INFÖRANDE

§ 24 Ikraftträdande

Denna taxa träder i kraft 2024-01-01. De bruksavgifter enligt 15.1, 15.4 och 15.8 samt § 17, som är baserade på uppmätning hos fastighetsägare, skall därvid tillämpas i fråga om den vattenmängd som levereras och den spillvattenmängd som släpps ut efter den ovan angivna dagen för taxans ikraftträdande.

***

Mål som rör tvist mellan fastighetsägare och huvudmannen beträffande tillämpning och tolkning av denna taxa prövas av Mark- och miljödomstolen.

Härnösands kommun
Kommunfullmäktige
871 80 HÄRNÖSAND

Hemställan om beslut om VA-taxa 2024

Härnösand Energi & Miljö AB, HEMAB, hemställer härmed att Härnösands kommunfullmäktige fastställer VA-taxa för 2024 enligt bifogade handlingar.

I arbetet med budget för 2024 har en översyn gjorts avseende VA-taxan. Några viktiga ingångsdata har varit:

- Kraftig ökning av räntekostnader (4,2 Mkr) och fortsatt hög inflation vilket påverkar inom samtliga kostnadsområden.
- Högre investeringstakt då många ledningar från mitten av 50-talet nu behöver åtgärdas (13 Mkr)
- Behov av ökad driftbudget för utredningar, filmning av ledningsnät, flödesmätare mm (4,5 Mkr)
- Ökade lönekostnader med 4,1%
- Ingen fondering under 2024
- Driftbidrag för del i utbyggnaden av VA Södra Härnön betalas in
- Besparing kopplat till VA-underhåll i egen regi påverkar taxan positivt
- Pågående arbete med att reducera kostnader och arbeta med effektiviseringar i organisationen som helhet minskar taxeökningen

Med hänsyn till ovanstående finns en VA-taxehöjning med 14,8 % (motsvarande 9,3 Mkr) som underlag för budget 2024. Taxehöjningen innebär att bolagets ambition om låga priser för kunderna kvarstår samtidigt som stora behov av ökade insatser för i ledningsnätet och kraftigt höjda räntekostnader möts. Det finns fortsatt ett stort behov av att arbeta systematiskt med reinvesteringar i ledningsnät och anläggningar och taxan kommer att behöva öka framåt.

HEMAB:s styrelse har fattat beslut om den nya VA-taxan vid styrelsemötet den 24 oktober 2023.

Med vänlig hälsning

HÄRNÖSAND ENERGI & MILJÖ AB

Lena af Geijerstam Unger
VD

Isabell Niklasson
Affärsansvarig Cirkulära affärer

Bilaga: VA-taxa 2024

Kommunstyrelseförvaltningen
Malin Ullström, 0611 34 80 24
malin.ullstrom@harnosand.se

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens verksamhetsplan 2024

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen besluta

att anta kommunstyrelsens verksamhetsplan, inklusive internkontrollplan för 2024, samt

att skicka beslutet till kommunfullmäktige för kännedom.

Beskrivning av ärendet

Verksamhetsplanen för kommunstyrelsen baseras på kommunfullmäktiges prioriteringar enligt Årsplan 2024, antagen av kommunfullmäktige i november 2023.

I verksamhetsplanen har de av kommunfullmäktige beslutade ekonomiska prioriteringarna för kommunstyrelsen arbetats in. Planeringen utgår utöver detta från de mål som antagits av kommunstyrelsen vid sammanträdet den 3 oktober samt de styrdokument som i övrigt gäller för verksamheten.

Verksamhetsplanen innefattar detaljbudget, kommunstyrelsens mål med tillhörande nyckelaktiviteter och indikatorer, samt internkontrollplan.

Kommunstyrelsens internkontrollplan för 2024 innehåller tre internkontroller på kommunövergripande nivå samt tre internkontroller inom styrelsens eget ansvarsområde. Genom antagandet av verksamhetsplanen antas även kommunstyrelsens internkontrollplan för året.

Kommunstyrelsens driftsbudget omfattar 318,3 mnkr inklusive kommungemensam verksamhet med driftbudget om 133,4. Den stora förändringen av skattemedelstillelningen återfinns under kommungemensam verksamhet. Det beror på att kollektivtrafikmyndigheten från budgetår 2024 flyttat från samhällsnämndens till kommungemensam verksamhet.

Kommunstyrelsens investeringsbudget uppgår till 14,0 mnkr för 2024.

Påverkan på socialt, ekologiskt, ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Verksamhetsplanen får betydelse för vidareutvecklingen av social och ekologisk hållbarhet i överensstämmelse med kommunens målprogram. Genom att säkerställa att budget balanseras mot planerad verksamhet bidrar kommunstyrelsen till kommunens ekonomi som helhet.

Beslutsunderlag

Årsplan 2024

Lars Liljedahl
Kommundirektör

Anna Bostedt
Chef Ekonomi- och
kommunledningsavdelningen

Bilagor

Kommunstyrelsens verksamhetsplan 2024

Härnösands
kommun

Kommunstyrelse

Verksamhetsplan 2024

2024-01-01

Innehållsförteckning

1	Uppdrag och ansvarsområden	2
1.1	Utgångspunkter.....	2
2	Viktiga händelser	3
3	Planerad verksamhet	4
3.1	Uppdrag som tilldelats i årsplan.....	4
3.2	Målstyrning.....	5
4	Planerad verksamhet för kommande år	8
5	Ekonomiskt sammandrag	9
5.1	Nämndens budget.....	9
5.1.1	Budget per verksamhetsområde.....	10
5.1.2	Personalbudget.....	12
5.1.3	Kommungemensam verksamhet.....	13
5.2	Investeringsbudget.....	14
6	Internkontroll	15
6.1	Kommunstyrelsens internkontroller.....	15
6.2	Kommunövergripande internkontroller.....	15

1 Uppdrag och ansvarsområden

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan med helhetsansvar för kommunens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning. Dess övergripande uppgift är att leda, samordna och styra uppföljningen av kommunens ekonomi och verksamheter. Kommunstyrelsen är anställnings-, löne- och pensionsmyndighet och ansvarar för frågor som rör förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare.

Kommunstyrelsen ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer samt den budget som fullmäktige bestämt, de föreskrifter som kan finnas i lag eller förordning samt bestämmelser i nämndens reglemente.

Inom kommunstyrelsens ansvar ligger IT-avdelningen, HR-avdelningen, ekonomi- och kommunledningsavdelningen, tillväxtavdelningen, samt kommunikationsavdelningen. Respektive avdelning ansvarar för stöd och service till de olika förvaltningarna. Inom kommunstyrelsen finns lagstadgad verksamhet som omfattar arkiv, diarium, överförmyndarenhet och bibliotek.

1.1 Utgångspunkter

Kommunens årsplan med budget antas av fullmäktige. Genom beslutet om årsplanen fördelar fullmäktige uppdrag och medel (budget) i organisationen. En övergripande omvärldsanalys och politiskt prioriterade områden ligger till grund för Årsplanen.

Verksamhetsplanen är en beskrivning av de aktiviteter som planeras att genomföras med syfte att nå de uppdrag som tilldelats genom årsplanen. Verksamhetsplanen anger mål och hur den budget som tilldelats ska fördelas inom den egna organisationen.

Verksamhetsplanen följs upp i fyramånadersrapport (enbart ekonomisk uppföljning), delårsrapport och verksamhetsberättelse.

2 Viktiga händelser

Verksamhet och infrastruktur behöver anpassas och dimensioneras för att möta framförallt Torsbodaetableringen men också andra större bygg- och etableringsprojekt. Samtidigt behöver kommunstyrelsen förhålla sig till den underliggande befolkningsprognosens bekymmersamma utveckling och till den samhällsekonomi som kommer att innebära stora påfrestningar för kommunen även under 2024. Det koncernövergripande programarbete som inletts för effektiva samarbeten kommer att vara en fortsatt viktig prioritering. Detta är ett av flera exempel på det tillsammasarbete som blivit ledordet för förvaltningarna. Tillsammansarbetet kommer generellt att betonas ännu starkare i förvaltningens styrning. Kommunstyrelsen vidareutvecklar - genom kommunledningsgruppen - arbetet med styrmodellen och ett gemensamt ansvarstagande för övergripande planering och uppföljning. De helägda bolagen kommer i högre utsträckning att involveras i arbetet framåt.

Främjande och förebyggande insatser är strategiskt väsentliga ur flera aspekter. Kommunstyrelsen behöver tillse att det preventiva arbetet mot välfärdsbrottslighet stärks framförallt inom upphandling, då korruption och arbetslivskriminalitet tenderar att öka framförallt i expansiva regioner. Formerna för det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet vidareutvecklas genom det nya Brottsförebyggande rådet tillika Rådet för trygghet och hälsa. Folkhälsoarbetet väntas få ytterligare kraft genom en förnyad plan och suicidpreventiva insatser fortlöper såväl internt som externt. Kommunstyrelsen kommer fortsättningsvis att samordna och stötta arbetet för ökad jämställdhet i nära samarbete med Kramfors kommun och Länsstyrelsen. Den civila beredskapen behöver stärkas inom områdena krisberedskap, säkerhetsskydd och civilt försvar. Detta behöver ske genom stöd till samhällsviktig verksamhet och i samverkan med andra aktörer.

Val till Europaparlamentet genomförs den 9 juni och förtidsröstningen öppnar den 22 maj. Valkansliet kommer att inrymmas på Sambibliotekets plan 4 där också huvuddelen av röstmottagningen sker.

3 Planerad verksamhet

3.1 Uppdrag som tilldelats i årsplan

Mark, exploatering och näringsliv

Stöd till företag i markfrågor behöver prioriteras, liksom att säkra industrimark för etableringar i bland annat Antjärn och Saltvik. Vidare kommer strategiskt betydelsefulla inköp och försäljningar av fastigheter att ske för att möjliggöra bostäder, välfärd och tillväxt. Lotsfunktionen och det systematiska arbetet för *En väg in* vidareutvecklas och samverkan med företagens stödorganisationer ska förstärkas. Genom programmet Tillsammans för Mitt Härnösand, som är en fördjupad samverkan mellan förvaltningar, bolag, företag, akademi, externa intressenter och civilsamhället, ska intentionerna i Tillväxtstrategin realiseras.

Utvecklingsarbeten med extern projektfinansiering skalas upp och förstärks och kommunstyrelsen agerar övergripande stödfunktion för projektrelaterade frågor. Möjlig samverkan för att bygga en ny kulturscen på Mellanholmen kommer att utredas.

Digitalisering

Digitalisering är en viktig faktor för uppnå ökad kvalitet och effektivitet med begränsade resurser. Utvecklade systemstöd och nya arbetssätt är viktigt för framtiden, här behövs långsiktighet och uthållighet men också mod att våga prova nytt och tillvarata kreativa idéer. Medarbetare förväntas bidra med goda exempel för att stimulera den digitala utvecklingen både inom förvaltningen och organisationen. Utveckling av interna och externa e-tjänster, utbildning för att öka nyttan av redan befintliga system samt enhetlig och digital behörighetshantering är exempel på prioriterade aktiviteter för 2024.

Processutveckling, stöd och samverkan

Under 2024 fortsätter arbetet tillsammans med övriga förvaltningar för att utveckla kommunstyrelsens stödprocesser och funktioner. Den nya styrmodellen och målarbetet är basen för att lyckas och syftet är att göra organisationen bättre genom att ge rätt stöd i rätt tid. Kartläggning och utveckling av strukturer och processer är ett led i att öka kvaliteten i tjänster och minska personberoende. Kommunstyrelsens stöd till nämnder och koncernbolag ska vara likvärdigt och personligt och för detta krävs tydliga och väl implementerade processer. Kommunstyrelsens avdelningar behöver bättre kommunicera sina grunduppdrag och processer till andra verksamheter samt i dialog med dessa anpassa stödinsatserna. Under 2024 sker en satsning på digitala utbildningar som ska finnas tillgängliga när de behövs. Därutöver kommer en gemensam utbildningsmodul att skapas för nya chefer. En referensgrupp har bildats med verksamhetschefer från alla förvaltningar. Referensgruppen kommer att utveckla en agenda som skapar mervärde både för verksamheter och stödfunktioner.

Säkerhet

Utifrån rådande omvärldsläge behöver särskilt fokus riktas mot att minska kommunens sårbarhet vad gäller välfärdsbrottslighet, stärka informationssäkerheten samt tillse att rätt säkerhetsnivåer är införda.

Arbetsgivarrollen

Arbetet för att kommunen ska vara och upplevas som *en* likvärdig och attraktiv arbetsgivare är vägledande för kommunstyrelsens målsättning att Härnösands kommun ska bli Sveriges bästa offentliga arbetsgivare inom 5 år. För detta krävs en tillitsfull kultur, en fin medarbetarupplevelse, en hälsofrämjande arbetssituation och att heltid säkerställs som norm. Strategierna för kommande år kan

sammanfattas med ledarutveckling och medarbetarutveckling i linje med ny styrmodell samt hälsofrämjande arbetssätt för ökad hälsa och kompetensförsörjning. Med digitalisering som verktyg kan tid frigöras för frågor som skapar värde och frigör utvecklingskraft i verksamheterna.

3.2 Målstyrning

Beskrivning av målprogram 2024-2027

Härnösands kommuns vision, Ett starkt och hållbart Härnösand med plats för alla, har sin grund i Agenda 2030. Sex lokala inriktningar konkretiserar visionen och definierar ett önskvärt framtida tillstånd som organisationen ska bidra till.

De lokala inriktningarna leder organisationen i planering och beslutsfattande. Kommunstyrelsen har omsatt innehållet i inriktningarna till mål för den egna verksamheten samt nyckelaktiviteter som kommer att genomföras för att nå målen. Kommunstyrelsen har även beslutat om indikatorer som beskriver utvecklingen inom valda delar av arbetet.

Med målprogrammet som ramverk för styrning och planering skapar nämnden, tillsammans med övriga delar av kommunorganisationen och de helägda bolagen, en socialt, ekologiskt och ekonomiskt hållbar välfärd.

Plats för alla

Mål: Inkluderande, levande och trygga kommundelar där alla invånare, såväl kvinnor som män, flickor som pojkar, känner sig delaktiga i samhället och samhällsutvecklingen

Nyckelaktivitet

Prioritera och genomför insatser utifrån Tillväxtstrategin för år 2024

Driva digitalisering och bredbandsutveckling för att säkerställa att hela kommunen har tillgång till modern teknologi

Prioritera och genomföra främjande och förebyggande insatser utifrån kommunstyrelsens övergripande ansvar för social hållbarhet

Förbättra möjligheten, för såväl kvinnor som män, att åka kollektivt i hela kommunen

Indikatorer *

Möjlighet till insyn och inflytande över kommunens beslut och verksamheter

Andel som uppger att kommunen sköter sina olika verksamheter bra

Andel som känner sig trygga i Härnösand

Upplevelsen av kommunen som en bra plats att bo och leva på

Andel som kan rekommendera andra som inte bor i kommunen att flytta hit

Upplevelse av gott bemötande och tillgänglighet vid kontakt med kommunen

Tillgång till bredband om minst 100 Mb/s, andel (Kolada, avser 1 okt)

Andel skyddsbehövande och anhöriga (flyktingar) som förvärvsarbetar

Nettokostnad för kultur per invånare

Plats för tillväxt

Mål: En attraktiv och företagsvänlig plats med livskraftiga företag och ideella aktörer som främjar hållbar tillväxt. Här vill man vara!

Nyckelaktivitet

Prioritera och genomför insatser utifrån Tillväxtstrategin för år 2024

Främja och utveckla samverkan med näringsliv och civilsamhälle

Indikatorer *

Andel företag som ägs av kvinnor

Andel skatteintäkter som genereras av anställda inom småföretag

Företagens nöjdhet med service inom myndighetsutövning

Sammanfattande omdöme, Svenskt Näringslivs undersökning

Befolkningsutveckling, nettoökning

Antal anställda totalt, i kommunens geografiska område

Befintligt antal företag, nettoförflyttning

Modig miljökommun

Mål: Alla invånare bidrar till ökad hållbarhet och minskad miljöpåverkan i Härnösands kommun

Nyckelaktivitet

Öka medvetenheten bland invånarna om hur de kan bidra till ökad hållbarhet och minska sin miljöpåverkan.

Utveckla kommunens e-tjänster

Indikatorer *

Mängd avfall som återvinns eller återanvänds, inkl. biologisk behandling

Befolkning, utanför tätort, i kollektivtrafikhöga läge

Fossiloberoende fordon i kommunorganisationen

Skyddad natur totalt, andel

Offentliga åtaganden och beslut som ska bidra till minskad miljöpåverkan

Utsläpp till luft av växthusgaser, totalt ton Co2-ekv.

Attraktiv arbetsgivare

Mål: Medarbetare, kvinnor som män, har ett hållbart och utvecklande arbetsliv med en välfungerande fysisk, organisatorisk och social arbetsmiljö, och god kompetens för sitt uppdrag.

Nyckelaktivitet

Starka och samspelade stödfunktioner

Säkerställa robusta stöd- och styrprocesser

Säkra kompetensförsörjning i en heltidsorganisation

Indikatorer *

Möjlighet till kompetensutveckling i arbetet, totalvärde

Antal sökande per utannonserad tjänst, medelvärde

Möjlighet till återhämtning, totalvärde

Ledarskapsindex, sammanvägt

Frisktal

Sjuktal

*) Indikatorerna kommer i nämndens uppföljning att redovisas könsuppdelat där så är möjligt.

4 *Planerad verksamhet för kommande år*

Vidareutvecklingen och implementeringen av den nya styrmodellen kommer att fortlöpa även 2025 och inbegriper anpassningar av styrprocesser så som planeringsförutsättningar och budget, verksamhetsplanering, uppföljning och redovisning. Tillsammansperspektivet ska prägla det arbetet liksom strukturer och arbetssätt för förvaltnings- och koncernengripande frågor. Förbättring av stödprocesser och funktioner utifrån den nya styrmodellen ingår i detta.

Behovet av internt utvecklingsarbete och nödvändigheten att driva externa frågor knutna till etableringar och övrig samverkan är en krävande och bitvis svår balansakt. Samtidigt utmanas organisationen av samhällsekonomin nedgång. Sammantaget ställer detta mycket höga krav på förmågan till styrning och ledning.

De mål och nyckelaktiviteter nämnden antagit för 2024 förväntas i stort kvarstå under 2025.

5 Ekonomiskt sammandrag

5.1 Nämndens budget

Nämndens budget per konto	Utfall	Budget	Årsprognos	Budget	Förändring budget	Plan	Plan
(mnkr)	2022	2023	2023	2024	2023/2024	2025	2026
Intäkter	212,2	207,9	208,6	207,8	-0,1	214,6	221,5
- skattemedel	183,8	185,2	185,2	184,9	-0,3	190,7	197,5
- verksamhetens intäkter	28,4	22,7	23,4	22,9	0,1	23,9	24,0
Kostnader	-202,9	-207,9	-201,4	-207,8	0,1	-214,6	-221,5
- köp av huvudverksamhet	-1,1	-1,0	-1,0	-1,1	0,0	-1,1	-1,1
- personal	-109,9	-115,9	-112,7	-120,0	-4,1	-124,1	-128,2
- lokalhyra	-22,0	-21,2	-22,1	-22,2	-1,0	-22,9	-23,6
- avskrivningar	-2,6	-3,0	-3,1	-3,6	-0,5	-3,7	-3,8
- övriga kostnader	-67,3	-66,7	-62,5	-61,0	5,7	-62,9	-64,8
Resultat	9,3	0,0	7,3	0,0	0,0	0,0	0,0

Kommunstyrelsen har till budgetåret 2024 tilldelats 184,9 mnkr i skattemedel från kommunfullmäktige. Vilket är en minskning med 0,3 mnkr jämfört med 2023 års tilldelade skattemedel. I budgetramen ryms både nya och fortsatta satsningar samt kostnadsökningar som uppräknade av inflationskostnader och löneökningar.

Prioriterade satsningar:

- Vidareutveckling av arbetet med digitalisering/IT
- Finansiering av projekt utanför tätorten med landsbygdsrådet som beslutsfattare
- Genomförande av e-förslag
- Suicidprevention
- Föreningsbidrag för friskvårsaktiviteter för gruppen 80 år och äldre samt funktionshindrade
- Projektledare för arbetet med Tillsammans för Mitt Härnösand
- Centrala system för ledning och styrning samt digitalisering av administrativa processer
- Fortsatt deltagande i SKR:s Jämställdshetskoncept
- Tjänsteperson i beredskap (TiB) i egen regi

Utöver det avvecklas kommunens engagemang i Fritidsbåtsmuséet under andra halvan av 2024.

Intäkterna ökar med 0,1 mnkr 2024 i jämförelse med 2023. Det beror till stor del på att intäkter i form av erhållna bidrag 2023 från omställningsfonden och suicidprevention är budgeterade poster 2024. Utöver det ökar intäkterna på grund av att samhällsnämnden köper tjänster från kommunstyrelsen, vilket är nytillkomna budgetposter 2024.

Samtidigt minskar andra intäkter i form av statsbidrag och projektintäkter, som blivit lägre och således in budgeteras i samma omfattning som 2023. High Coast Invest (HCI) är en stor bidragande faktor, som under 2023 har tillhört kommunstyrelsen. Under 2024 tillhör High Coast Invest BizMaker, kommunen kommer däremot fortsatt att vara medfinansierare.

Personalkostnaderna ökar med 4,1 mnkr 2024 i jämförelse med budget 2023. I kommunfullmäktiges beslutade årsplan har personalkostnader räknats upp med 3,8 procent för verksamhetsår 2024. Utöver en förväntad löneökning på 2,5 % så kommer även personalomkostnaderna att öka med 1,2 %.

Kostnaderna för lokalhyror ökar med 1,0 mnkr 2024. Medan posten för övriga kostnader förväntas att bli 5,7 mnkr lägre för verksamhetsåret 2024. Kostnadsposterna som framförallt är bidragande är posten för förbrukning, konsult samt system- och licenskostnader där behovet inte förväntas vara lika stort som tidigare.

5.1.1 Budget per verksamhetsområde

Budget per verksamhetsområde (mnkr)	Verksamhetens intäkter 2024	Skattemedel 2024	Verksamhetens kostnader 2024	Verksamhetens kostnader 2023	Förändring kostnader 2023/2024
Politisk ledning	0,0	7,1	-7,1	-7,1	0,0
Förvaltningsledning	0,0	2,4	-2,4	-2,4	0,0
HR-avdelning	1,2	16,8	-18,0	-15,9	-2,1
Ekonomi- och kommunlednings-avdelning	7,7	58,1	-65,8	-65,5	-0,3
Tillväxtavdelning	6,9	52,1	-59,1	-61,7	2,6
Kommunikations-avdelning	0,3	11,0	-11,3	-10,7	-0,6
IT-avdelning	6,2	19,4	-25,7	-25,5	-0,2
Utveckling och bidrag	0,5	17,9	-18,5	-19,2	0,8
Totalt	22,9	184,9	-207,8	-207,9	0,1

Kostnadsförändringen mellan åren är totalt en minskning om 0,1 mnkr och fördelar sig inom de flesta verksamheterna.

HR-avdelning ökar sina kostnader med 2,1 mnkr jämfört med 2023. Det förklaras främst av att personalkostnaderna ökat i och med att personal som tidigare varit föräldraledig återgått i tjänst. HR-avdelningen har även fått en centralpott som omfördelats från övriga nämnder för att kunna satsa på kompetensutveckling inom hela kommunen. Lokalhyrorna är också en bidragande faktor till ökade kostnader. Intäkterna ökar, vilket beror på att bidrag från omställningsfonden.

Ekonomi- och kommunledningsavdelningen ökar sina kostnader om 0,3 mnkr jämfört med 2023. Det beror till stor del på ökade personalkostnader för tjänsteman i beredskap, lönekonsult och en tjänstledighet som är åter i tjänst. Ökade kostnader för lokalhyror samt system för ledning och styrning och digitalisering av administrativa processer är ytterligare påverkansfaktorer.

För verksamhetsår 2024 förväntas däremot kostnaderna för förbrukning, konsulter och lokalunderhåll minska.

Ekonomi- och kommunledningsavdelningen kommer att förstärka arbetet kring suicidprevention, friskvårdsaktiviteter för gruppen 80 år och äldre samt funktionshindrade under 2024.

Avdelningens intäkter förväntas att öka under 2024, detta beror bland annat på ett riktat statsbidrag för suicidprevention samt att samhällsnämnden köper tjänster från upphandlingsenheten då gatukontoret byggs upp.

Tillväxtavdelningen minskar sina kostnader om 2,6 mnkr i jämförelse med 2023. Den stora anledningen till att kostnadsposterna minskar är relaterat till personalförändringar. Som tidigare nämnts är en påverkansfaktor High Coast Invest samt att tjänster har flyttat från kommunstyrelsen till arbetslivsnämnden under 2023.

Andra påverkansfaktorer är minskade kostnader för annonser, lämnade bidrag avseende hemsändning samt lägre förbrukningskostnader relaterade till projekt, främst inom biblioteksverksamheten. Det är inte bara kostnaderna för projekt som minskar utan även projektintäkterna minskar. För att nämna några så är statsbidrag till biblioteket samt EU-bidrag för High Coast Invest och projekt Hållbar livsmedelsindustri bidragande. Under tillväxtavdelningen finns även en budgeterad kostnad för en projektledare inom arbetet Tillsammans för Mitt Härnösand.

Kommunikationsavdelningen ökar sina kostnader med 0,6 mnkr i jämförelse med verksamhetsår 2023. Den kostnadspost som ökar mest är posten för personal. Det beror på att tidigare vakanta tjänster tillsatts samt ett något högre löneläge. Utöver det förväntas bland annat konsult- och annonskostnader att minska under 2024.

IT-avdelningen ökar sin kostnadsbudget med 0,2 mnkr. Den stora anledningen till det är på grund av en utökning av tjänst 2024 i form av en IT-tekniker samt ökade avskrivningskostnader. I takt med att investeringar aktiveras tillkommer avskrivningskostnader. Utöver det förväntas ett minskat behov av konsult-, system- och licenskostnader i jämförelse med 2023. IT-avdelningen kommer fortsatt vidareutveckla arbetet med digitalisering/IT-säkerheten i kommunen.

Utveckling och bidrag minskar sin kostnadsbudget för verksamhetsåret 2024 om 0,8 mnkr. Minskningen kan främst härledas till avvecklingen av kommunens engagemang i Fritidsbåtsmuséet. I övrigt kommer finansiering av projekt utanför tätorten med landsbygdsrådet som beslutsfattare, samt övriga utvecklingsprojekt fortsatt att prioriteras.

5.1.2 Personalbudget

Personalkostnader per verksamhetsområde	Utfall	Budget	Årsprognos	Budget	Förändring budget
(mnr)	2022	2023	2023	2024	2023/2024
Politisk ledning	-3,7	-3,9	-4,1	-4,8	-0,9
Förvaltningsledning	-1,7	-1,7	-1,7	-1,8	-0,1
HR-avdelning	-12,6	-11,5	-10,4	-12,2	-0,7
Ekonomi- och kommunledningsavdelning	-44,3	-48,4	-48,1	-51,0	-2,5
Tillväxtavdelning	-30,6	-31,5	-30,6	-29,4	2,1
Kommunikationsavdelning	-7,6	-8,4	-7,8	-9,4	-1,0
IT-avdelning	-9,4	-10,5	-9,9	-11,5	-1,0
Utveckling och bidrag	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totalt	-109,9	-115,9	-112,7	-120,0	-4,1

Personalkostnaderna är 4,1 mnr högre 2024 jämfört med 2023. Budgeten för 2024 utgår från den planerade organisationen för verksamhetsåret, inklusive löneökning för 2024 om 2,5 procent för perioden april-december samt ökat personalomkostnadspålägg (PO) med 1,2 procent.

Utöver löneökningar så har några tjänster tillkommit i form av en IT-tekniker samt en lönekonsult. Samtidigt har en ramjustering skett mellan kommunstyrelsen och arbetslivsnämnden i samband med att en tjänst (systemadministratör) flyttat till kanslienheten. Ett nytt reglemente för arvoden samt att kommunen nu har tjänsteperson i beredskap i egen regi, har ökat kommunstyrelsens personalkostnader.

Samtidigt har tillväxtavdelningens personalstyrka minskat. Det beror i huvudsak på att tjänster under 2023 flyttat från kommunstyrelsen till arbetslivsnämnden. Ytterligare en påverkansfaktor är att personalkostnaderna för High Coast Invest inte lägre är en del av tillväxtavdelningens budget.

5.1.3 Kommungemensam verksamhet

Nämndens budget per konto	Utfall	Budget	Årsprognos	Budget	Förändring budget	Plan	Plan
(mnr)	2022	2023	2023	2024	2023/2024	2025	2026
Intäkter	150,8	165,0	202,2	244,4	79,5	252,5	260,6
- skattemedel	66,0	69,9	69,9	133,4	63,5	137,6	142,5
- verksamhetens intäkter	84,8	95,1	132,3	111,0	16,0	114,9	118,1
Kostnader	-472,1	-165,0	-176,5	-244,4	-79,5	-252,5	-260,6
- köp av huvudverksamhet	-27,0	-28,4	-25,3	-72,5	-44,1	-74,8	-77,1
- personal	-115,9	-122,4	-137,1	-155,9	-33,5	-161,2	-166,5
- lokalhyra	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
- avskrivningar	-313,8	-0,2	-0,2	0,0	0,2	0,0	0,0
- övriga kostnader	-15,4	-14,0	-13,8	-16,1	-2,1	-16,6	-17,1
Resultat	-321,3	0,0	25,7	0,0	0,0	0,0	0,0

Under kommungemensam verksamhet redovisas kommunens pensioner, kollektivtrafikmyndigheten, semesterlöneskuld, klimatkompensation, avgifter till STIM, intern leasing av datorer, försäljning av tillgångar, ersättning till Räddningstjänstförbundet, Läns museet Murberget, SKR och kommunförbundet.

Skattemedelsramen har ökat med 63,5 mnr i jämförelse med 2023, vilket till stor del beror på att kollektivtrafikmyndigheten har flyttat från samhällsnämnden till kommungemensam verksamhet. I övrigt har både kostnader och intäkter har räknats upp i enlighet med prisindex för kommunal verksamhet.

Verksamhetens intäkter har ökat med 16,0 mnr, vilket främst förklaras av kollektivavtalad pension (KP). I och med att personalomkostnadspålägg (PO) för att täcka de kollektivavtalsenliga pensionskostnaderna ökar. I takt med att personalkostnaderna ökar på förvaltningarna så genereras en högre KP-intäkt för kommungemensam verksamhet. Utöver det ökar intäkterna för leasingdatorer något.

Inom posten för "köp av huvudverksamhet" beror kostnadsökningen på totalt 44,1 mnr främst på kostnader kopplat till kollektivtrafikmyndigheten, som tidigare varit en del av samhällsnämndens budget. Budgeten för räddningstjänsten har utökats med 1,0 mnr.

Kostnadsökningen om 33,5 mnr som återfinns under posten för personal, förklaras av att pensionskostnaderna ökar. Vilket hör ihop med intäktsökningen som beskrivs ovan.

Utöver ovanstående har posten för "övriga kostnader" minskat med 2,1 mnr i jämförelse från 2023. Kostnadsökningen beror framförallt på ökat bidrag till stiftelsen Läns museet Västernorrland (Västernorrlands museum) som en särskild satsning på kulturen som tillväxtfaktor. Ytterligare påverkansfaktorer är att budgeten för kollektivtrafikmyndigheten samt att inköp av leasingdatorer ökat något.

5.2 Investeringsbudget

Investeringsbudget (mnkr)	Budget	Budget	Plan	Plan	Plan	Plan
	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Lokaler och verksamhetssystem	0,3	1,5	1,3	1,3	3,3	4,0
IT infrastruktur	2,7	3,2	0,7	5,2	3,3	2,8
Kulturverksamhet	1,5	1,0	0,8	1,6	0,8	0,8
Strategisk samhällsutveckling	4,5	8,3	8,5	3,5	3,5	3,5
Totalt	9,0	14,0	11,3	11,7	11,0	11,1

Kommunstyrelsen har tilldelats 14,0 mnkr i investeringsbudget 2024. Dessa medel kommer bland annat att användas till att rusta upp och/eller förändra i de lokaler förvaltningen hyr. En av lokalerna som har större behov är Härnösands teater som är i behov av rörliga lampor till stora scen, extra ljud till mixerbord samt installationsmixer till scenerna.

IT-avdelningen kommer att genomföra en del investeringar under 2024 där utrustningen anses föråldrad av leverantören. Dessa typer av investeringar går i cykler vilket innebär högre investeringsbehov under 2024 som sedan förväntas att minska nästkommande år.

I övrigt finns 8,3 mnkr 2024 avsedda för strategisk samhällsutveckling, där markinköp och markutveckling ingår.

6 Internkontroll

Kommunstyrelsen ansvarar dels för kommunstyrelsens egna internkontroller, dels för kommunens övergripande internkontroller. Under 2024 planeras totalt sex internkontroller att genomföras varav tre på kommunövergripande nivå.

6.1 Kommunstyrelsens internkontroller

Risk	Riskvärde	Sannolikhet	Konsekvens
Risk för att subjektiva bedömningar påverkar beslut att faktura skickas till inkasso.		2	2
Risk att fakturor läses in fel i systemet (scannas med fel belopp etc.)		2	3
Risk för felaktig momsfordelning mellan Ludvikamoms och skattepliktig moms		4	1

Kontrollmoment

Risk för att subjektiva bedömningar påverkar beslut att faktura skickas till inkasso.

Kontroll av om riktlinjer/praxis för bedömning om anstånd finns upprättat och om organisationen följer riktlinjerna

Risk att fakturor läses in fel i systemet (scannas med fel belopp etc.)

Löpande loggning av felaktiga fakturor, stickprov på tolkning av fakturor

Risk för felaktig momsfordelning mellan Ludvikamoms och skattepliktig moms

Kontroll av momsdocumentet om myndighetsutövning är aktuellt samt kontroll av fakturor genom stickprov

6.2 Kommunövergripande internkontroller

Risk	Riskvärde	Sannolikhet	Konsekvens
Risk för att Lagen om offentlig upphandling (LOU) inte efterlevs.		3	3
Risk för förekomst av korruption eller andra oegentligheter		3	3
Risk för bristande efterlevnad av styrdokument och beslut		3	4

Kontrollmoment

Risk för att Lagen om offentlig upphandling (LOU) inte efterlevs.

Kontroll av att inköp sker enligt gällande avtal.

Risk för förekomst av korruption eller andra oegentligheter

Kontroll av att granskningen av representationsfakturor i ekonomisystemet fungerar

Risk för bristande efterlevnad av styrdokument och beslut

Kontroll av att de politiska beslut som har fattats av nämnd, styrelse och kommunfullmäktige har genomförts.

Kommunstyrelseförvaltningen

Jennifer Ålund,
Jennifer.ålund@harnosand.se

Kommunfullmäktige

Folkhälsoplan – folkhälsa ur ett socialt perspektiv 2024-2027

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige

att anta Folkhälsoplan – folkhälsa ur ett socialt perspektiv 2024-2027 för Härnösands kommun.

Beskrivning av ärendet

Folkhälsa är ett samlingsbegrepp för hela befolkningens hälsotillstånd. Det handlar alltså om både hälsa och ohälsa. Begreppet gäller både nivån, exempelvis medellivslängden i befolkningen, och fördelningen av hälsa, exempelvis medellivslängden i olika grupper i befolkningen. En god folkhälsa innebär att hälsan är så god och så jämlikt fördelad som möjligt bland olika grupper i samhället, enligt WHO.

Folkhälsoplanen har för avsikt att förverkliga Agenda 2030 och dess bärande kraft att *"ingen ska lämnas utanför"*.

Med mål som minskad ojämlikhet och ökad jämställdhet är Agenda 2030 nära förbundet med det systematiska folkhälsoarbetet.

Hälsan påverkas av omgivande livsmiljöer och de livsvillkor under vilka flickor och pojkar, kvinnor och män föds, växer upp, arbetar och åldras. Hälsan påverkas också till stor del av levnadsvanor. Hälsan i en befolkning har därför en direkt eller indirekt koppling till samtliga mål i agendan.

Ojämlikhet i hälsa innebär systematiska skillnader i hälsa mellan samhällsgrupper med olika sociala positioner. Att arbeta med en folkhälsoinriktning med fokus på att minska ojämlikhet innebär att ändra villkoren så att resurserna blir mer tillgängliga och mer jämlikt fördelade.

Rådet för trygghet och hälsa, tillika brottsförebyggande rådet, har formulerat lokala mål som ska bidra till det nationella övergripande målet. Inspel har lämnats från förvaltningarnas ledningsgrupper till rådet.

Till de lokala målen ska rådet arbeta fram aktiviteter i syfte att skapa en positiv förflyttning i de lokala målen samt därmed bidra till de nationella. Detta inleds så snart Folkhälsoplanen har antagits.

Styrgruppen för rådet för trygghet och hälsa, tillika brottsförebyggande rådet har behandlat förslaget till Folkhälsoplan 2024-2027 och ställer sig bakom förslaget till Kommunfullmäktige.

Socialt perspektiv

Ett beslut om att anta folkhälsoplanen har betydelse i ett socialt perspektiv. Social hållbarhet har en avgörande betydelse för det demokratiska samhället och är helt nödvändigt ur ett samhällsekonomiskt perspektiv.

Ett socialt hållbart samhälle där människor lever ett gott liv med god hälsa under jämlika villkor genom livets alla åldrar bidrar till folkhälsan. Ett jämställt och jämlikt samhälle där flickor och pojkar, kvinnor och män ges förutsättningar till god hälsa trots individuella skillnader.

Folkhälsoplanen har en strävan efter inkludering för bästa möjliga förutsättning för flickor och pojkar, kvinnor och män att forma sina liv utan att begränsas. Social hållbarhet behöver främjas för att ekonomisk- och ekologisk hållbarhet ska kunna prioriteras.

Ekologiskt perspektiv

Folkhälsoplanen utgår från Agenda 2030 samt de nationella målen för folkhälsopolitiken. Beslut om att anta planen innebär att det folkhälsopolitiska ramverket ger goda möjligheter i arbetet med att nå målen att på ett systematiskt sätt följa de faktorer i miljön som bidrar till hälsa respektive ohälsa.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Med en beslutad och levande folkhälsoplan kan arbetet leda till förbättrad hälsa. En förbättrad hälsa skapar stora vinster, både för individen och samhället i stort. Genom att arbeta förebyggande och hälsofrämjande kan direkta ekonomiska vinster ses.

Lars Liljedahl
Kommundirektör

Jennifer Ålund
Folkhälsosamordnare

Bilagor

Folkhälsoplan – folkhälsa ur ett socialt perspektiv 2024-2027

**Folkhälsa ur ett socialt perspektiv 2024-
2027**Datum
2023-04-03

Diarienummer

Folkhälsa ur ett socialt perspektiv 2024-2027

Dokumentnamn	Folkhälsa ur ett socialt perspektiv 2024-2027	Dokumenttyp Styrdokument	
Fastställd/upprättad av	Kommunfullmäktige	Datum 2023-12-18	Diarienummer
Dokumentansvarig/processägare	Kommunstyrelseförvaltningen	Version 1.0	Senast reviderad Giltig t o m 2027-12-31
Dokumentinformation	Ett styrande dokument i arbetet med Folkhälsa		
Dokumentet gäller för	Alla kommunens förvaltningar och bolag		
Annan information	Ersätter tidigare Folkhälsoplan 2014-2020		

1. Inledning–

Ingen ska lämnas utanför

Härnösands kommun har inom folkhälsoarbetet för avsikt att förverkliga Agenda 2030 och dess bärande kraft att *”ingen ska lämnas utanför”*.

Med mål som minskad ojämlikhet och ökad jämställdhet är Agenda 2030 nära förbundet med det systematiska folkhälsoarbetet.

Hälsan påverkas av omgivande livsmiljöer och de livsvillkor under vilka flickor och pojkar, kvinnor och män föds, växer upp, arbetar och åldras. Hälsan påverkas också till stor del av levnadsvanor. Hälsan i en befolkning har därför en direkt eller indirekt koppling till samtliga mål i agendan.

Ojämlikhet i hälsa innebär systematiska skillnader i hälsa mellan samhällsgrupper med olika sociala positioner. Att arbeta med en folkhälsoinriktning med fokus på att minska ojämlikhet innebär att ändra villkoren så att resurserna inom en rad centrala livsområden blir mer tillgängliga och mer jämnt fördelade, att våga göra prioriteringar där särskilt sårbara grupper får särskilt fokus. Den nationella folkhälsopolitiken är tvärssektoriell vilket innebär att det behövs en palett av åtgärder som skär igenom flera samhällsområden.

Det nationellt övergripande målet för folkhälsopolitiken är att

”skapa samhälleliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen och sluta de påverkbara hälsoklyftorna inom en generation”.

Till det övergripande målet för folkhälsopolitiken finns 8 målområden, vilka ger vägledning för vilka insatser som är viktiga:

1. Tidiga livets villkor
2. Kunskaper, kompetenser och utbildning
3. Arbete, arbetsförhållande och arbetsmiljö
4. Inkomst och försörjningsmöjligheter
5. Boende och närmiljö
6. Levnadsvanor
7. Kontroll, inflytande och delaktighet
8. Jämlik och hälsofrämjande hälso- och sjukvård. ¹

¹ Prop. 2017/18:249

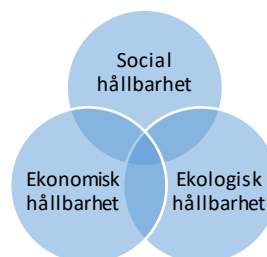

Ett Hållbart Härnösand

Med utgångspunkt i Agenda 2030 och den nationella folkhälsopolitiken ska Härnösands kommun gå starkt fram för att integrera traditionellt folkhälsoarbete i ett större hållbarhetsperspektiv.

Hållbar utveckling kan beskrivas utifrån tre dimensioner:

Folkhälsoperspektivet genomsyrar alla tre dimensioner men uppmärksammas särskilt inom ramen för social hållbarhet. Social hållbarhet har en avgörande betydelse för det demokratiska samhället och är helt nödvändigt ur ett samhällsekonomiskt perspektiv.

Härnösands kommun ska därför vara ett socialt hållbart samhälle där människor lever ett gott liv med god hälsa under jämlika villkor genom livets alla åldrar. Ett jämställt och jämlikt samhälle där flickor och pojkar, kvinnor och män ges förutsättningar till god hälsa trots individuella skillnader.

Härnösands kommun ska utgå ifrån diskrimineringsgrunderna² och bidra till ett samhälle som står för mänskliga rättigheter och allas lika värde. Där det finns en ständig stävan efter inkludering för bästa möjliga förutsättning för flickor och pojkar, kvinnor och män att forma sina liv utan att begränsas.

Social hållbarhet behöver främjas för att ekonomisk- och ekologisk hållbarhet ska kunna prioriteras.

---

² Diskrimineringsgrunderna – kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Diskrimineringslagen (2008:567)

2. Prioriterade målområden för Härnösands kommun

Folkhälsa ur ett socialt perspektiv 2024-2027 prioriterar följande nationella målområden:

- Det tidiga livets villkor
- Utbildning, arbete och försörjning³
- Levnadsvanor
- Kontroll, inflytande och delaktighet
- Boende och närmiljö

Folkhälsoarbetet ska **tillsammans med trygghetsskapande-, vålds- och brottsförebyggande** samt **suicidpreventivt** arbete och jämställdhetsintegrerade styrning bidra till den sociala hållbarheten i kommunen.

Brottsförebyggande arbete

Kommunerna har lagstadgat ansvar för det brottsförebyggande arbetet. Lagen innebär sammanfattningsvis att kommunen ska

- kartlägga brottslighet inom sitt geografiska område och ta fram en lägesbild
- besluta om åtgärdsplan
- inrätta eller inneha samordningsfunktion
- ha ett sammansatt råd med koppling till kommunstyrelsen⁴

Våldförebyggande arbete

Härnösands kommun har en nollvision och handlingsplan mot våld i nära relation⁵. Våld i nära relationer påverkar hälsan negativt och inskränker flickor och pojkars, kvinnor och mäns möjligheter till en god och jämlik hälsa och möjligheterna att utvecklas över livets alla åldrar.

Det våldsförebyggande arbetet i Härnösands kommun stannar inte vid våld i nära relationer utan lägger också fokus på hedersrelaterat våld, våldsbejakande extremism samt hot och hat mot förtroendevalda.

---

³ Målområdet är en kombination av de nationella målområdena för ”2. Kunskap, kompetens och utbildning”, ”3. Arbete, arbetsförhållanden och arbetsmiljö” samt ”4. Inkomst och försörjningsmöjligheter”.

⁴ Lag (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete

⁵ Nollvision 2021-2025, handlingsplan mot våld i nära relation.

Suicidprevention

Varje år dör cirka 1500 personer i Sverige till följd av suicid (självmod). 1200 av dessa är konstaterade självmord medan cirka 300 registreras som misstänkt självmord då avsikten inte kunnat styrkas⁶.

Projektet "En nollvision för suicid" har pågått sedan 2020 och riktar sig till Västernorrlands samtliga kommuner. Finansiering av projektet sker genom läns gemensamma statliga medel och SKR:s överenskommelse om psykisk hälsa och suicidprevention.

För Härnösands kommun har detta inneburit startskottet för ett stärkt suicidpreventivt arbete. Fokus är att öka kunskapen kring suicid och prevention samt att skapa organisatoriska strukturer vid risk för suicid men också för ett förebyggande arbete för olika grupper i samhället.

---

⁶ [Statistik om suicid — Folkhälsomyndigheten \(folkhalso myndigheten.se\)](https://www.folkhalsomyndigheten.se/statistik/om-suicid/)

3. Inriktning utifrån prioriterade målområden

3.1 Det tidiga livets villkor

Den nationella målsättningen är att alla barn ska få en bra och jämlik start i livet med goda uppväxtvillkor som stimulerar tidig utveckling, inläring och hälsa. Detta utifrån att skillnader i förutsättningar gällande familjers livssituation och försörjningsmöjligheter till kvalitén och anpassningen inom förskola- och skola har tydliga samband med utvecklandet av hälsotillstånd, inte bara under barn- och ungdomsåren utan även i vuxen ålder⁷.

I Härnösand tror vi på att främja ett utökat och mer jämställt föräldraskapsstöd, minska ohälsotalen samt prioritera barn och ungdomar i resurssvaga familjer. Samtidigt som *barnkonventionen*⁸ ska beaktas vid alla beslut som rör barn och ungdomar oavsett förvaltning och verksamhet.

Koppling till agenda 2030:

”Det är tryggt att växa upp, leva och åldras i Härnösand” Målprogram 2024-2027

Lokala mål - det här vill vi

- Stärka föräldraskapsstödet med evidensbaserade arbetsätt och metoder.
- Öka kunskapen om hur våld påverkar människors hälsa samt möjligheterna till stöd för barn, våldsutsatta och förövare⁹.
- En likvärdig förskola av hög kvalitet som främjar en god miljö för utveckling och lärande.
- Förebyggande-och uppsökande insatser för att nå barn- och ungdomar i utsatta familjer och miljöer.
- Erbjuder avgiftsfria lovinsatser för alla barn samt riktade insatser till socioekonomiskt utsatta barn

3.2 Utbildning, arbete och försörjning.

Utbildning, arbete och försörjning är inom den nationella folkhälsopolitiken

⁷ [Folkhälsopolitikens målområden. Målområde 1: Tidiga livets villkor \(folkhalsomyndigheten.se\)](https://www.folkhalsomyndigheten.se)

⁸ [Lag \(2018:1197\) om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter svensk författningssamling 2018:2018:1197 - Riksdagen](#)

⁹ Nollvision 2021-2025, Handlingsplan våld i nära relation – Härnösands kommun.

uppdelad på tre olika målområden¹⁰. Den nationella målsättningen för dessa områden kan sammanfattas som att alla barn, unga och vuxna ska ges möjlighet att tillgodogöra sig likvärdig utbildning och utveckla kompetenser oberoende av individuella skillnader. Detta innebär vidare att människor ska ges möjlighet till sysselsättning genom utbildningssatsningar och minskade inträdeshinder på arbetsmarknaden för att möjliggöra en egen försörjning och öka påverkansmöjligheten gällande den egna situationen.

Utbildningsnivå har ett starkt samband med hälsotillstånd och levnadsvanor precis som inkomster och försörjningsmöjligheter är en av dem viktigaste faktorerna till sociala skillnader.¹¹

Detta ställer stora krav på flera olika verksamheter från grundskola, gymnasieskola och vuxenutbildning, arbetsförmedling och arbetsmarknadsinsatser till det sociala trygghetssystemet som ska stödja när de egna ekonomiska resurserna inte räcker till.

I Härnösand tror vi på att stödja flickor och pojkar, kvinnor och män till att utveckla kompetenser för att öka den individuella anställningsbarheten. Detta genom teoretisk- och praktisk utbildning, arbetsmarknadsinsatser med fokus på social rehabilitering samt tidiga insatser i syfte att bryta utanförskap.

Koppling till agenda 2030:

”Härnösand är en modern kunskapsstad med kreativa miljöer för utbildning som stimulerar till livslångt lärande och utveckling. Här prioriteras jämlikhet, trivsel, hälsa och integration i utbildning på alla nivåer.” - Målprogram 2024-2027

Lokala mål – det här vill vi

- Öka andelen elever i ÅK 9 som är behöriga till gymnasiet.

¹⁰ Målområde 2 – Kunskaper, kompetenser och utbildning, Målområde 3 – Arbete, arbetsförhållanden och arbetsmiljö samt målområde 4 – Inkomster och försörjningsmedel.

¹¹ [Folkhälsopolitikens målområden. Målområde 2: Kunskaper, kompetenser och utbildning \(folkalsomyndigheten.se\)](#)

[Folkhälsopolitikens målområden. Målområde 4: Inkomster och försörjningsmöjligheter \(folkalsomyndigheten.se\)](#)

- Tidigt identifiera barn, ungdomar och vuxna som behöver någon form av stödinsats för att fullfölja utbildning.
- En likvärdig skola av hög kvalitet som främjar en god miljö för utveckling och lärande
- Ett systematiskt förbättringsarbete/utvecklingsarbete som utgår från elevernas behov.
- Evidensbaserade arbetssätt, förebyggande- och hälsofrämjande, för att stärka elevers välmående och stöd till barn och unga med psykisk ohälsa.
- Tillgängliggörande åtgärder i skolmiljön för elever med funktionsnedsättning.
- Anpassa arbetsuppgifter för att personer med funktionsnedsättning ges goda förutsättningar för ökad anställningsbarhet.
- Stärka arbetet med personer som står långt ifrån arbetsmarknaden.
- Andelen deltagare med försörjningsstöd som efter avslutad arbetsmarknadsåtgärd får egen försörjning ska öka.
- Tiden för deltagare att nå egen försörjning ska minska.

3.3 Levnadsvanor – Fysisk aktivitet och matvanor.

Den nationella målsättningen är att främja människors handlingsutrymme och valmöjligheter till hälsosamma vanor, vilken är en central uppgift för att

na jämlik hälsa. Detta utifrån vetenskap om att individers levnadsvanor skiljer sig beroende på social miljö, utbildningsnivå och ekonomiska förutsättningar.

Dåliga levnadsvanor så som rökning, osunda relationer till alkohol, fysisk inaktivitet etc. är välkända riskfaktorer för flera av våra mest kända folkhälsoproblem såsom hjärtkärlsjukdomar, diabetes och olika cancerformer.¹²

I Härnösand tror vi på att främja hälsosamma kostvanor genom information och utbildning samtidigt som kommunala verksamheter ska erbjuda hälsosam och varierad kost. I Härnösand tror vi också på att utöka möjligheten till fysisk aktivitet i vardagen, från de tidiga livets villkor till ett hälsosamt åldrande. Detta ska samtidigt kunna vara möjligt oberoende av skillnader i funktionsförmåga, ekonomiska och sociala- förutsättningar.

Koppling till agenda 2030:

”Här investeras i förebyggande insatser som främjar god hälsa och delaktighet. Resurser prioriteras så att allas rätt till utveckling och ett värdigt liv tillgodoses” – Målprogram 2024-2027

Det här vill vi

- Öka kunskapen om maten och måltidens betydelse för hälsan.
- Måltider som serveras inom kommunal verksamhet ska fortsatt erbjuda en god matupplevelse och vara näringsrik och varierande.
- Möjliggöra och öka andelen medborgare som är fysiskt aktiva över livets alla åldrar.
- Öka möjligheterna till fysisk aktivitet för särskilt utsatta grupper med särskild beaktan av personer med funktionsnedsättning och personer med social- och ekonomisk utsatthet tillsammans med föreningslivet.
- Stödjande miljöer som uppmuntrar barn, ungdom och samt målgruppen 65 år och äldre, till daglig fysisk och social aktivitet.

3.4 Levnadsvanor – Alkohol, narkotika, doping, tobak och spel (ANDTS).

Den övergripande målsättningen för den nationella ANDTS-strategin är ”ett samhälle fritt från narkotika och doping, minskade medicinska och sociala skador orsakade av alkohol och ett minskat tobaksbruk samt att minska

¹²[Folkhälsopolitikens målområden. Målområde 6: Levnadsvanor\(folkhalsomyndigheten.se\)](#)

skadeverkningsarna av ett överdrivet spelande”. Arbetet med ANDTS är centrala delar av folkhälsopolitiken och har över tid varit viktiga mål för folkhälsoarbete på nationell, regional och lokal nivå.¹³

Användning av beroendeframkallande medel liksom spelberoende påverkar hälsotillståndet och ökar risken för förtidig död. En sådan problematik tenderar också i många fall att påverka såväl relationer och familjesystem som möjligheten till ekonomisk försörjning och social trygghet.¹⁴ Förebyggande insatser och insatser för tidig upptäckt är avgörande.

I Härnösand tror vi att förebyggande insatser och ett tidigt upptäckande är det som verkligen spelar roll. Vi tror på att redan i tidiga åldrar satsa på faktorer som bidrar positivt till hälsan, att genom vuxna sunda relationer i stödjande miljöer stärka barn att rustas inför livets utmaningar.

Barn och ungdomar som riskerar att fara illa ska tidigt upptäckas och omfamnas av samverkande insatser för bästa möjlighet att påverka barnets förutsättningar att utvecklas och växa. Detta tillsammans med stödjande insatser riktade till vuxna där individuella behov styr utformningen utifrån målsättning om ett narkotikafritt samhälle samt minskade skadeverkningsarna av alkohol, tobak och spel.

Koppling till Agenda 2030:

”Här investeras i förebyggande insatser som främjar god hälsa och delaktighet. Resurser prioriteras så att allas rätt till utveckling och ett värdigt liv tillgodoses” – Målprogram 2024-2027

Det här vill vi

- Stödja genomförandet av nationell ANDTS-strategin i det kommunala preventionsarbetet.
- Minska nyrekryteringen till bruk av alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel.
- Öka kunskapen om ANDTS genom livets olika åldrar.

¹³ En samlad strategi för alkohol-, narkotika-, dopnings- och tobakspolitiken samt spel om pengar 2022–2025 Skr. 2021/22:213

¹⁴ [Folkhälsopolitikens målområden. Målområde 6: Levnadsvanor \(folkhalsomyndigheten.se\)](#)

- Medvetandegöra och kommunicera kommunens stöd till individer och familjer med risk- eller missbruk.
- Stärk det generella stödet till vårdnadshavare och viktiga vuxna med särskild inriktning på tonårstid och riskbeteenden.
- Utveckla arbetet mot dopning och spelmissbruk.

3.5 Kontroll, inflytande och delaktighet.

Den nationella målsättningen är att människor ska ha kontroll över sitt eget liv, känna tillit till andra, ges möjlighet till inflytande och vara delaktig i samhället. Detta anses vara en central målsättning för att uppnå jämlik hälsa då lägre socioekonomisk position har samband med lägre upplevd kontroll

och gemenskap samt lägre påverkansmöjligheter vad gäller samhällsutveckling¹⁵.

I Härnösand tror vi på att främja förmågan och möjligheten till social och kulturell delaktighet samt att främja ett mer jämlikt deltagande i demokratiska processer.

Vi tror också på att tydliggöra arbetet för mänskliga rättigheter och att öka tydligheten kring arbetet för att motverka diskriminering och annan kränkande behandling.

Koppling till Agenda 2030:

”Här är platsen där man lätt kan möta andra, ha tid för upplevelser tillsammans och vara delaktig i samhällsutvecklingen” – Målprogram 2024-2027

Det här vill vi

- Vidareutveckla former för medborgardialoger för ökat deltagande i demokratiska processer.
- Öka andelen medborgare som deltar vid allmänna val.
- Öka andelen barn och unga som upplever att man har kunskap om demokrati och möjligheter till inflytande i kommunen.
- Öka andelen medborgare oberoende av ålder eller funktionsförmåga att delta i sociala och kulturella aktiviteter.
- Öka andelen invånare som känner tillit till andra och samhället.
- Öka kunskapen om våldsutsatthet och tillgängligt stöd med koppling till våld i nära relation.

3.6 Boende och närmiljö

Tillgång till en god och ekonomiskt överkomlig bostad i ett område som ger samhällsliga förutsättningar för social gemenskap bidrar till trygghet, tillit

¹⁵ [Folkhälsopolitikens målområden – Målområde 7: Kontroll, inflytande och delaktighet \(folkhalsomyndigheten.se\)](#)

och en god och jämlik hälsa. Samhällsplaneringen bör motverka segregation och exponering för skadliga miljöfaktorer, samt främja god luftkvalitet, minskat trafikbuller och tillgång till grönområden. Med ett jämlik-hälsaperspektiv inom samhällsplanering kan förändringar åstadkommas som påverkar människors levnadsvillkor och minskar ojämlikheten i hälsa.

I Härnösand tror vi på att viktiga förutsättningar för en god och jämlik hälsa är tillgång till en fullgod och ekonomisk överkomlig bostad. Bostadsområden som är socialt hållbara med sunda boendemiljöer på jämlika villkor är en viktig förutsättning för människors hälsa. Städer, tätorter och annan bebyggd miljö ska utgöra en god och hälsosam livsmiljö samt medverka till en god regional och global miljö. Natur- och kulturvärden ska tas till vara och utvecklas. Byggnader och anläggningar ska lokaliseras och utformas på ett miljöanpassat sätt och så att en långsiktigt god hushållning med mark, vatten och andra resurser främjas.

Koppling till Agenda 2030

Det här vill vi

- Stärka samarbetet mellan kommunen och fastighetsägare för att gemensamt skapa bra boendemiljöer för kommunens invånare
- Att aktivt och tydligt arbeta efter riktlinjerna inom miljömålet ”God bebyggd miljö” i våra samhällsbyggnadsprocesser
- Utveckla ett långsiktigt och hållbart samarbete med skolan för att få med ungas perspektiv i samhällsplaneringen
- Kontinuerligt arbeta efter kommunens översiktsplan, både dess framtagna handlingsplaner samt uppdatering av innehållet.

Det är tryggt att växa upp, leva och åldras i Härnösand. Hela kommunen växer och lever, har utbyggd infrastruktur, tillgång till bredband och god samhällsservice – Målprogram 2024-2027

4. Ansvar, arbetssätt och uppföljning

När ord blir verklighet

Det lokala Brottsförebyggande rådet tillika Rådet för trygghet och hälsa, är ett sammansatt forum för frågor gällande brottsförebyggande arbete och

folkhälsofrågor. Rådet har det samordnande ansvaret och leds av en styrgrupp. Organisering och arbetsätt regleras i reglemente¹⁶.

Styrgruppen prioriterar insatser utifrån den lägesbild som enligt lag ska utarbetas för brottsförebyggande arbete specifikt. Styrgruppen ska också prioritera insatser utifrån information och indikatorer kopplade till målområden och inriktningar enligt denna plan. Uppgifterna ska så långt som möjligt spegla förutsättningar fördelade på kön.

Rådet arbetar operativt, föreslår aktiviteter utifrån relevanta indikatorer och ansvarar inför styrgruppen. För att bistå rådet i genomförande och uppföljning av aktiviteter krävs att varje förvaltning utser dedikerade resurser.

Styrgruppen avlämnar årligen en sammanfattning av utvecklingen till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

Arbetet ska vara långsiktigt och bedrivs så att ett folkhälsoinriktat synsätt präglar kommunens verksamhet.

---

¹⁶ Reglemente RTH

Kommunstyrelseförvaltningen
Petra Werner, +46-611-348530
petra.werner@harnosand.se

Kommunfullmäktige

Kartläggning och nulägesanalys av jämställdhet inom nämndernas verksamhetsområden

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen

att lägga återrapporteringen av kommunstyrelseförvaltningens kartläggning till handlingarna.

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att godkänna nämndernas återrapportering av kartläggningarna av jämställdhet, samt

att nämndernas kommande arbete utifrån kartläggningarna, omhändertas i verksamhetsplanering och uppföljning 2024.

Beskrivning av ärendet

Härnösands kommun har tagit ställning till att arbeta för principen att jämställdhet ska råda mellan kvinnor och män, flickor och pojkar, och att inom sina verksamhetsområden genomföra sina åtaganden enligt deklARATIONEN.

Härnösands kommun deltar även i Sveriges kommuner och Regioners (SKR) Modellkoncept för jämställdhet. Målet för för kommuner och regioner som deltar i modellkonceptet är att identifiera jämställdhetsutmaningar samt göra förbättringar i styrning och ledning av verksamheten.

Kommunfullmäktige beslutade 2023-05-22 att uppdra till nämnderna och styrelsen att kartlägga samt genomföra en nulägesanalys som underlag till en handlingsplan för ökad jämställdhet.

I beredningen av återrapportering till kommunfullmäktige av uppdrag och handlingsplan förordar och föreslår styrgruppen för jämställdhetsintegrering att kartläggningarna och förslag till vidare kartläggningar, omhändertas i nämndernas och styrelsen verksamhetsplanering och uppföljning.

Motivet till förslaget grundar sig i en bedömning av att utfallet av arbetet för ökad jämställdhet får större genomslagskraft om det inte ligger som en separat handlingsplan, utan blir en del av verksamheternas ordinarie planering och uppföljning. Vidare föreslås att styrgruppen säkerställer att resultatet av kartläggningar genomförs enligt förslaget.

Genomförda kartläggningar

Skolnämnden

- Pojkars resultat i grundskola och gymnasium
- Ojämn könsfördelning av anställda inom de olika skolformerna

Samhällsnämnden

- Omotiverade könsskillnader i ungdomars nyttjande av fritidsgården.
- Bostadsanpassningsbidrag
- Parkeringstillstånd
- Föreningsbidrag
- Fördelning av hall och plantider
- Färdtjänst

Arbetslivsnämnden

- Könsstereotypa insatser/arenor
- Rekryteringsinsatser till traditionellt manligt kodade utbildningar vid Yrkeshögskola
- Kvinnor och mäns studieresultat inom vuxenutbildningen

Socialnämnden

- Omotiverade könsskillnader avseende antal aktualiseringar inom beroende och missbruk
- Omotiverade könsskillnader avseende individuellt behovsprövade insatser inom beroende och missbruk

Kommunstyrelsen

- Omotiverade könsskillnader i sjukfrånvaro i befattningar där sjukfrånvaron ligger över snittet (7,2 % 2022)
- Representation i arbets- och referensgrupper och dess effekt på innehåll i upphandlingar
- Fördelning av föreningsbidrag inom kulturområdet (pågår).

Socialt perspektiv

I ett socialt perspektiv innebär ett beslut om att kartläggningarna och av jämställdhet i nämnderna ska ingå i den ordinarie planeringen och uppföljningen att arbetet för att utjämna orättfärdiga skillnader inom jämställdhet mellan kvinnor och män, flickor och pojkar integreras med

nämndernas och förvaltningen ledning och styrning. Kunskaperna som kartläggningarna har givit de egna verksamheterna är underlag för ett förändringsarbete inom området.

Ekologiskt perspektiv

Beslutet bedöms inte påverka perspektivet.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Uppdraget förväntas innebära att kommunen som helhet bidrar med underlag och ett arbete för att bidra till de nationella jämställdhetsmålen samt att i högre grad uppfylla diskrimineringslagen.

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag KS 2023-05-03 §83

Protokollsutdrag KF 2023-05-22 §77.

Protokollsutdrag ARN 2023-10-25 §85

Protokollsutdrag SOC 2023-10-26 §115

Protokollsutdrag SKO 2023 –

Protokollsutdrag SAM 2023-10-26 §153

Lars Liljedahl
Kommundirektör

Petra Werner
Chef kanslienheten

Bilagor

Bilaga 1 - Återrapportering av Kartläggning och nulägesanalys av jämställdhet inom nämndernas verksamhetsområden.

Datum

2023-11-12

Kommunstyrelseförvaltningen

Återrapportering av kartläggning och nulägesanalys av jämställdhet i nämndernas verksamhetsområden

Återrapporteringen av kartläggningarna och nulägesanalysen visas till stor del i sin helhet såsom uppdraget redovisats till respektive nämnd. Där kommunstyrelseförvaltningen sammanfattat underlaget anges det.

Sammanfattning av genomförda kartläggningar:

Skolnämnden

- Pojkars resultat i grundskola och gymnasium
- Ojämn könsfördelning av anställda inom de olika skolförmera

Samhällsnämnden

- Omotiverade könsskillnader i ungdomars nyttjande av fritidsgården.
- Bostadsanpassningsbidrag
- Parkeringstillstånd
- Föreningsbidrag
- Fördelning av hall och plantider
- Färdtjänst

Arbetslivsnämnden

- Könsstereotypa insatser/arenor
- Rekryteringsinsatser till traditionellt manligt kodade utbildningar vid Yrkehögskola
- Kvinnor och mäns studieresultat inom vuxenutbildningen

Socialnämnden

- Omotiverade könsskillnader avseende antal aktualiseringar inom beroende och missbruk
- Omotiverade könsskillnader avseende individuellt behovsprövade insatser inom beroende och missbruk

---

Postadress	Besöksadress	Hemsida	Telefon	Organisationsnr
Härnösands kommun		www.harnosand.se	0611-34 80 00 vx	212000-2403
Kanslienheden	Norra Kyrkogatan 3	E-post	Fax	Bankgiro
871 31 Härnösand		kansliet@harnosand.se		5576-5218

Kommunstyrelsen

- Omotiverade könsskillnader i sjukfrånvaro i befattningar där sjukfrånvaron ligger över snittet (7,2 % 2022)
- Representation i arbets- och referensgrupper och dess effekt på innehåll i upphandlingar
- Fördelning av föreningsbidrag inom kulturområdet (pågår).

Skolnämnden

Barn och vuxnas föreställningar om hur flickor och pojkar ska vara, påverkar trygghet, studieresultat och utbildningsval. Olika bemötande och sociala förväntningar påverkar flickors och pojkars förutsättningar att utveckla olika förmågor. Barn och ungdomar behöver både män och kvinnor som förebilder samt både mäns och kvinnors erfarenheter och perspektiv i den pedagogiska verksamheten.

”Barns och vuxnas föreställningar om kön och förväntningar på hur flickor och pojkar ska vara, påverkar trygghet, studieresultat och utbildningsval. Det är några av de utmaningar som står i vägen för en jämställd förskola och skola.¹”

Olika bemötande och sociala förväntningar påverkar flickor och pojkars förutsättningar att utveckla olika förmågor. Det är därför viktigt att personal i förskolor och skolor har en god insikt om hur föreställningar om kön påverkar dem i arbetet.

Pojkar som grupp har lägre skolresultat än flickor i grundskolan. Färre pojkar når gymnasiebehörighet och färre fullföljer en gymnasieutbildning. Studieresultaten skiljer sig inte bara utifrån kön, det finns starka samband mellan studieresultat och socioekonomiska indikatorer som föräldrars utbildningsnivå.

Med detta som bakgrund föreslår skolnämnden att pojkars studieresultat i kommunens grundskolor och gymnasium ska kartläggas och analyseras.

Barn och ungdomar behöver både män och kvinnor som förebilder samt både mäns och kvinnors erfarenheter och perspektiv i den pedagogiska verksamheten. Härnösands kommun har få anställda manliga förskollärare och lärare i grundskolans tidiga år.

Skolnämnden föreslår att en kartläggning och analys behöver göras för att hitta lämpliga strategier för att motverka den ojämna könsfördelningen.

Här har kommunstyrelseförvaltningen i beredningen lagt till befintlig statistik gällande elevers statistik.

---

¹ SKR, Faktablad om jämställdhetsutmaningar, 22 augusti 2023.

Andel tillsvidareanställda lärare och barnskötare

En nulägesbild över antalet tillsvidareanställda lärare och barnskötare inom skolförvaltningen i Härnösands kommun visar att andelen män varierar mellan de olika verksamheterna. Av tillsvidareanställda lärare inom gymnasieskolan är andelen män 47 %. Bland grundskolans lärare är andelen män 18,5 %. Merparten av dessa återfinns inom grundskolans högstadium. Inom förskolan är andelen tillsvidareanställda förskollärare 1 %. För kategorin tillsvidareanställda barnskötare återfinns 12 % män. Sammantaget erbjuder kommunens förskola och grundskolans tidiga år få manliga förebilder.

Kategori	Antal tillsvidareanställda	Antal		Andel, (%)	
		Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Barnskötare	90	79	11	88	12
Förskollärare	125	123	2	99	1
Lärare grundskola	195	156	39	81,5	18,5
Lärare gymnasieskola	91	48	43	53	47

Behörighet till gymnasieskolans yrkesprogram

Den nationella statistiken för behörighet till gymnasieskolans yrkesprogram visar att flickor generellt över tid, haft högre andel behöriga till gymnasieskolans nationella program jämfört med pojkar. Skillnaden mellan könen har successivt minskat de senaste åren, men aldrig varit så låg som 2023.

För elever i årskurs 9 i Härnösand visar resultatet vid vårterminens slut 2023 att andelen behöriga pojkar i årskurs 9 var högre än andelen flickor. Siffror hämtade direkt ur skolförvaltningens system, ej statistiskt bearbetade, visar däremot att flickorna som grupp däremot hade högre genomsnittligt meritvärde än gruppen pojkar. Ytterligare en parameter i skolförvaltningens jämställdhetsarbete kan vara att följa flickors och pojkars gymnasieval.

Gymnasieelever med examen eller studiebevis efter 4 år:

	Mål - 23	2023	2022	2021	2020	2019
Totalt	75		79,4	66,9	74,8	70,5
Kvinnor			79,2	65,5	76,6	77,1
Män			79,5	67,9	73,3	63,4

Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram (%):

	Mål - 23	2023	2022	2021	2020	2019
Totalt	84,0		84,0	85,5	81,6	79,2
Kvinnor			83,2	83,9	79,1	80,4
Män		Högre än flick.	84,8	87,1	84,1	78,0

Elever i grundskolans åk 3 som deltagit i och klarat alla delprov i svenska och svenska som andraspråk (%):

	Mål - 23	2023	2022	2021	2020	2019	2018
Totalt	72,0		64,0			69,0	67,0
Kvinnor			75,0			77,0	73,0
Män			52,0			61,0	62,0

”Barns och vuxnas föreställningar om kön och förväntningar på hur flickor och pojkar ska vara, påverkar trygghet, studieresultat och utbildningsval. Det är några av de utmaningar som står i vägen för en jämställd förskola och skola.”²

Olika bemötande och sociala förväntningar påverkar flickor och pojkars förutsättningar att utveckla olika förmågor. Det är därför viktigt att personal i förskolor och skolor har en god insikt om hur föreställningar om kön påverkar dem i arbetet.

Pojkar som grupp har lägre skolresultat än flickor i grundskolan. Färre pojkar når gymnasiebehörighet och färre fullföljer en gymnasieutbildning. Studieresultaten skiljer sig inte bara utifrån kön, det finns starka samband mellan studieresultat och socioekonomiska indikatorer som föräldrars utbildningsnivå.

² SKR, Faktabladd om jämställdhetsutmaningar, 22 augusti 2023.

Med detta som bakgrund föreslår skolnämnden att pojkars studieresultat i kommunens grundskolor och gymnasium ska kartläggas och analyseras.

Barn och ungdomar behöver både män och kvinnor som förebilder samt både mäns och kvinnors erfarenheter och perspektiv i den pedagogiska verksamheten. Härnösands kommun har få anställda manliga förskollärare och lärare i grundskolans tidiga år.

Skolnämnden föreslår att en kartläggning och analys behöver göras för att hitta lämpliga strategier för att motverka den ojämna könsfördelningen.

Samhällsnämnden

Bostadsanpassningsbidrag

2022 var fördelningen av utbetalda bidrag 72% kvinnor jämfört med 28% män. År 2018 var fördelningen 63% utbetalda bidrag till kvinnor och 37% till män.

Av Boverkets nationella statistik från 2021 framgår att ”I undersökningen till kommunerna om utfallet av utbetalda bidrag under 2021 var det, liksom tidigare år, fler kvinnor som beviljats bidrag (60 procent), medan de genomsnittliga bidragssummorna för män var högre. Männen fick 45 procent av bidragssumman och i genomsnitt drygt 17 000 kronor per bidrag i jämförelse med kvinnornas 14 000 kronor.” Denna statistik stämmer rätt bra med tidigare siffror för år 2019 där statistiken visar att fördelningen av beviljade bidrag 60 procent kvinnor och 40 procent män.

Underlaget från år 2019 visar att skillnaden på medelkostnaden per bidrag mellan män och kvinnor inte är tillräckligt stor för att vara signifikant. Den uppstående skillnaden beror därför troligtvis på slumpen.

Parkeringsstillstånd

2022 beviljades totalt 127 st. parkeringsstillstånd, fördelningen mellan kvinnor och män var 55 kvinnor och 72 män. 2018 var fördelningen 92 kvinnor och 103 män.

Varken Trafikverket eller Sveriges kommuner och Regioner (SKR) har någon nationellstatistik över fördelningen av parkeringsstillstånd mellan kvinnor och män.

Föreningsbidrag

Samhällsförvaltningens krav på föreningarna är att de skall vara uppbyggda och fungera enligt demokratiska principer och vara öppna för alla samt arbeta för att motverka kränkningar och diskriminering.

Enligt den kändedom samhällsförvaltningen har så följer föreningarna de riktlinjer som är uppsatta för kommunens föreningsliv.

Fördelning av plan& halltider

Samhällsförvaltningen har riktlinjer för fördelning av tider i kommunala fritidsanläggningar.

Föreningar ska själv i den interna fördelningen av tider särskilt ta hänsyn till en jämställd fördelning samt till vilka tider som är lämpliga för barn- och ungdom. Tiderna ska i möjligaste mån fördelas rättvist mellan flickor/damer och pojkar/män. Herr- och damfotboll ska ges likvärdiga förutsättningar. Eftersom föreningarna följer de riktlinjer som är antagna av kommunen, ser samhällsförvaltningen för närvarande inget behov att följa upp/utvärdera data.

Färdtjänst

Beslut om tillstånd för färdtjänst är lagstyrkt. För närvarande har kommunen ca 1 200 tillstånd utfärdade, i ålderskategorin 0–64 år så är fördelningen mellan män och kvinnor marginell. Däremot i kategorin 65 år och äldre så har dubbelt så många kvinnor tillstånd jämfört med män.

Besökare på Fritidsgården

Vad gäller besökare på Härnösands Fritidsgård är det alldeles självklart att det ställs samma krav på besökaren oavsett kön. Detta gäller vitt skilda saker som tillgång till olika aktiviteter, möjlighet att uttrycka sina önskemål eller att annars åtnjuta gårdens många olika verksamhetsområden.

Besöksstatistiken visar över tid en stor skillnad när det gäller fördelningen mellan flickor och pojkar. Från 2015 och framåt konstateras att 2018 var ett bottenår med endast 10 % av besökarna var flickor.

2021 har fram till nu varit det år med störst andel besökande flickor 31%. Siffrorna för 2023 pekar mot en liknande nivå dvs. upp mot 30 % av besökarna är flickor.

Förbättringen av antalet besökande flickor tros bero på nystarten av fritidsgården och dess fysiska miljö. Aktuell forskning visar att de mjuka värdena på fritidsgården som exempelvis trevlig möblering, kuddar, gardiner och avgränsningar i rummet till mindre ytor tilltalar flickor.

Även säkerhet i form av bra belysning utomhus och bra gångstråk utan skymda partier är också bidragande orsak att fler flickor besöker fritidsgården.

Genom att anordna regelbundna tjejkvällar är förhoppningen på sikt att antalet besökande flickor på fritidsgården skall öka.

Generellt i Sverige och över tid har fritidsgårdar varit dominerade av killar vad gäller besöksfrekvens. Dock ska sägas att det finns gårdar som har betydligt jämnare fördelning mellan könen än vad Härnösands fritidsgård har haft. Vi är i Härnösand ändå på väg åt rätt håll.

Arbetslivsnämnden

Denna återrapportering är sammanfattad i beredningen av ärendet i kommunstyrelseförvaltningen.

Under arbetslivsförvaltningens verksamhetsplaneringsdag 2024 så togs arbetet med jämställdhetsintegrering upp för att aktivt arbeta med det, vilket gör att det också kommer att få tilldelade mål som kommer gå att följa upp, verksamhetsplanen fungerar som ett styrande dokument i och med att det är utifrån den som vi arbetar över hela förvaltningen. Detta gör att jämställdheten kommer att bli synlig och tydlig i de styrande dokumenten som finns för förvaltningens arbete.

Samtliga mål i verksamhetsplanen är uppdelade i enlighet med kön, till exempel så delas det upp i antalet kvinnor som tagit en yrkeshögskoleexamen och antalet män som tagit en yrkeshögskoleexamen. Vi arbetar idag aktivt med att ta fram mer individbaserad statistik med kön som indelningsgrund, arbetet har pågått under hela 2023 och planeras fortsätta.

I dagsläget har förvaltningen egentligen inte analys av de konsekvenser som kan uppkomma av de olika beslut som fattas, men inte heller hur det är vi arbetar med de personerna som finns i verksamheten. Det som skulle behöva göras här är att tillsätta en arbetsgrupp som tillsammans skapar en konsekvensanalys, förslagsvis av personer i verksamheten med relevant utbildning och kunskap kring inte bara genus utan också andra saker som kan komma att påverka, exempelvis etniskt ursprung och hur man själv väljer att identifiera sig. Kunskapen kring könsidentiteter är generellt låg i förvaltningen och det finns god mening i att en sakkunnig skulle ha en genomgång av exempelvis språkbruk för att vidare stärka förvaltningen i arbetet.

Arbete och integration

Det största och mest uppenbara är hur våra deltagare beslutas att placeras inom vår arenaverksamhet, hur kommer det sig till exempel att majoriteten av de som arbetar på servicegruppen med lokalvård är utrikesfödda kvinnor medan de mer specificerade insatserna såsom Etappen och Sambandet har ett större fokus på inrikesfödda yngre kvinnor.

Förtydligande så är Etappen och Sambandet snarare insatser än arenor. Till dessa verksamheter aktualiseras personer från statliga myndigheter vilket gör det svårt för oss att påverka klientelet, däremot kan vi självklart se över samarbetet med myndigheterna för att kunna påverka fördelningen av deltagare.

Man kan också se klassiska könsroller i hur de mer traditionellt maskulint kodade arbetena såsom snickeri, kretsloppspark och skogsarbete i princip enbart består av män, medan kaféverksamheten, re:store och lokalvården i princip enbart består av kvinnor.

Det finns absolut en poäng i att deltagarna själva får önska vart de vill vara, vilket såklart går att hävda till viss del som en anledning till att det ser ut som det gör, däremot kan man också istället fundera på hur det kommer sig att vissa alternativ presenteras för vissa människor, vad tänker man är det som kommer att gynna personen bäst egentligen? Har man varit verksam i

snickeriverksamhet en längre tid kanske det inte för en framåt att fortsätta i det utan att man snarare behöver träna på de sociala delarna snarare?

Yrkehögskolan

Det vi kan se och som vi aktivt arbetar med är vilka personer som söker sig till vilka utbildningar, de mer maskulint kodade utbildningarna har en övervägande del män som söker sig till utbildningen. Det har tidigare gjorts marknadsföringskampanjer där man kan se kvinnor med olika bakgrunder utföra de olika arbetena. Det som skulle kunna göras är att ha en riktig analys av hur utbildningarna och arbetet därefter beskrivs, hur kan man skriva för att attrahera andra personer än just män till dessa utbildningar, kan man trycka mer på de sociala delarna av att arbeta bland människor till exempel, kan man prata om en bransch i förändring med möjligheter?

Utbildarna här gör ett gott arbete och har en inställning som är likvärdig för samtliga studenter som finns på plats, vilket är någonting bra.

Kan man, i samröre med branschen, försöka lyfta fram goda exempel, finns möjlighet att ha en video med intervju av kvinnor som är i branschen? I dagsläget görs ett omfattande arbete på flera nivåer för att påverka dessa saker men man ser inte att de har några effekter vilket gör att arbetet hade behövt växla upp eller åtminstone förändras, verksamheten är öppen för att göra detta och ser gärna att man sätter in resurser på ett annat sätt för att hjälpa till.

Vuxenutbildningen

I dagsläget finns ingen riktig statistik som förs över män och kvinnor när det kommer till godkända betyg, däremot har vi börjat med start i år att föra statistik som inkluderar dessa nyckeltal. Kortfattat om arbetsplatsen så finns en majoritet av kvinnor som anställda, rekryteringarna är kompetensbaserade och kräver lärarlegitimation vilket gör att detta efterföljs och har föranlett till att fördelningen ser ut som så.

Arbetslivsförvaltningen som helhet

Generellt sett har arbetslivsförvaltningen en förståelse för jämställdhetstankar och hur de kan komma att påverkas, man kan se en högre representation av kvinnor, vilket inte är ovanligt men ändå inte önskvärt givetvis.

Det finns en strategisk arbetsgrupp som arbetar med strukturella frågor som kanske inte tillräckligt ofta arbetar med denna typ av frågor, för att se hur de skulle kunna arbeta med förvaltningens övergripande jämställdhetsarbete krävs en mer djupgående kartläggning och analys kring arbetet som görs redan idag. I dagsläget arbetas det mycket men ofta i stuprörsform och inte alltid strategiskt planerat.

Arbetslivsförvaltningen generellt skulle ha mycket att tjäna på att utbilda nyckelpersoner i sin verksamhet, exempelvis från den strategiska arbetsgruppen, som i sin tur får föra arbetet vidare genom utbildning,

föreläsningarna och mer djupgående kartläggningar med tillhörande analyser.

Ledorden för det fortsatta arbete behöver således bli att satsa mer på att hjälpa personalen i verksamheterna att förstå hur saker och ting kommer sig, vilket innebär att det kommer krävas ett fokus på lärande i samtliga led i verksamheten, det viktigaste i detta läge är att förvaltningen behåller sin positiva inställning till förändringsarbete och viljan att prova nya arbetsmetoder för att bemöta de behov som uppstår av de analyser som utförs i jämställdhetsfrågan.

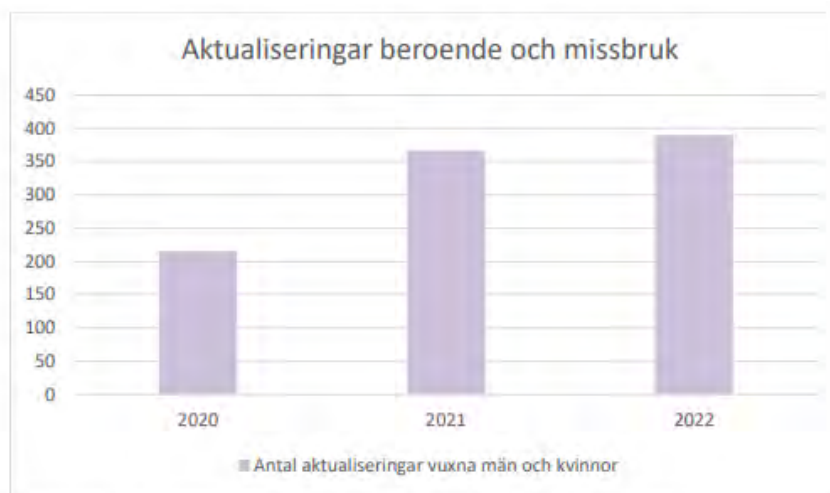
Socialnämnden

Denna återrapportering är sammanfattad i beredningen av ärendet i kommunstyrelseförvaltningen.

För att genomföra en systematisk jämställdhetsanalys inom socialförvaltningen användes JämKAS Bas. Metoden innehåller fyra olika steg och används för att identifiera och ringa in jämställdhetsområde, formulera mål men också åtgärder. För att exemplifiera hur metoden kan användas inom socialförvaltningen utgick arbetet från ett verksamhetsområde, missbruk och beroende hos vuxna personer 21 år och äldre. Metoden påvisar och exemplifierar hur socialförvaltningen kan arbeta systematiskt för att jämställdhetsintegrera verksamheten. Utifrån exemplet framkom vikten av könsuppdelad statistik och vilka frågor som kan vara relevanta för att undersöka om verksamheten tar hänsyn till de särskilda behov som kan finns hos kvinnor och män. Ett förslag är att alla tjänsteskrivelser och beslutsunderlag som rör människor innehåller en jämställdhetsanalys eller en motivering till varför det saknas. Ett annat förslag är att socialförvaltningen använder sig av en metod för att underlätta jämställdhetsarbetet, vilken kan variera utifrån behov. För att jämställdhet ska bli en självklarhet på alla arbetsplatser är ytterligare ett förslag att jämställdhet blir en stående punkt på alla arbetsplatsträffar (APT). Detta för att diskutera och få stopp på stereotypa könsrollsmönster, värderingar och uttryck som också påverkar arbetsmiljön

Ett verksamhetsområde inom socialtjänsten, individ- och familjeomsorg är missbruk och beroende. För vuxna personer 21 år och äldre finns möjlighet till socialt stöd i form av Enskilda samtal/Motiverande samtal, Strukturerad eftervård, Haschavänjningsprogram (HAP), Tolvstegsfrämjande gruppbehandling, Anhöriggrupp och Återfallsprevention i grupp. Det finns också olika insatser i form av t.ex. bistånd som avser boende.

Befolkningsmängden i Härnösands kommun minskar 8 men antalet aktualiseringar gällande beroende och missbruk för vuxna personer har ökat. År 2020 registrerades totalt 216 aktualiseringar. Och år 2022 hade antalet aktualiseringar ökat markant, till 390 stycken. För antal aktualiseringar de senaste tre åren se Diagram 1.

Diagram 1. Totalt antal registrerade aktualiseringar beroende och missbruk, vuxna män och kvinnor 21 år och äldre för åren 2020 – 2022 ⁹.

Val av område

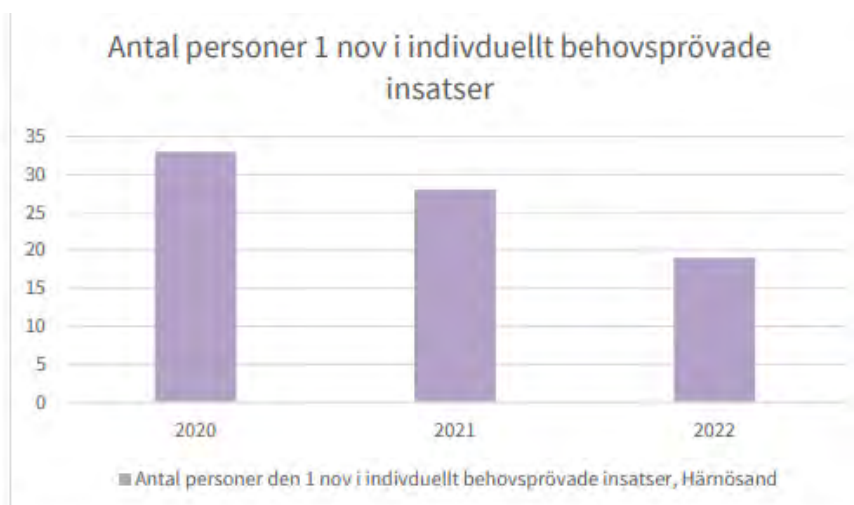
Kan det finnas behov av att genomföra en jämställdhetsanalys på verksamhetsområdet beroende och missbruk?

Exempel på två frågor som kan ställas här:

- Påverkar beroende och missbruk kvinnor, flickor, pojkar och mäns hälsa och/eller mående?
- Är det ett aktuellt verksamhetsområde i Härnösands kommun?

Det korta svaret är ja.

Det råder konsensus om att missbruk och beroende har en negativ påverkan på människors hälsa och hälsorelaterade tillstånd. Totalt kostar missbruk av alkohol, narkotika och läkemedel samhället ca 150 miljarder om året. Forskning och kunskaper inom området utvecklas frekvent och det tillkommer hela tiden nya substanser, både lagliga och olagliga. Det finns inte heller någon enskild modell att använda på alla substansanvändare. Den vanligaste drogen på svenska fängelser är Amfetamin, som är ett centralstimulerande medel. Bland dem som fått någon form av narkotikabehandling inom Kriminalvården var Cannabis vanligast. De flesta som behandlas och får hjälp för sitt missbruk använder flera substanser i kombination. Bensodiazepiner är ett ångestdämpande läkemedel som ofta används vid blandmissbruk. Sedan 90-talet har antalet narkotikarelaterade dödsfall mer än fördubblats i Sverige. 2015 var Sverige det land som hade näst högst narkotikadödlighet i Europa. Sverige ligger på fortsatt höga narkotikarelaterade dödsfall även om de har skett en minskning. Även om antalet aktualiseringar i Härnösand gällande beroende och missbruk har ökat ser de behovsprövade insatserna ut att minska, se Diagram 2.

Diagram 2. Antal personer den 1 november i individuellt behovsprövade insatser i Härnösands kommun 2020, 2021 och 2022 ¹⁹.

Kartläggning

Exempel på två frågor som kan ställas här:

- Påverkar beroende och missbruk kvinnor, flickor, pojkar och mäns hälsa och mående på olika sätt?
- Har kvinnor och män olika behov av hjälp och insatser?

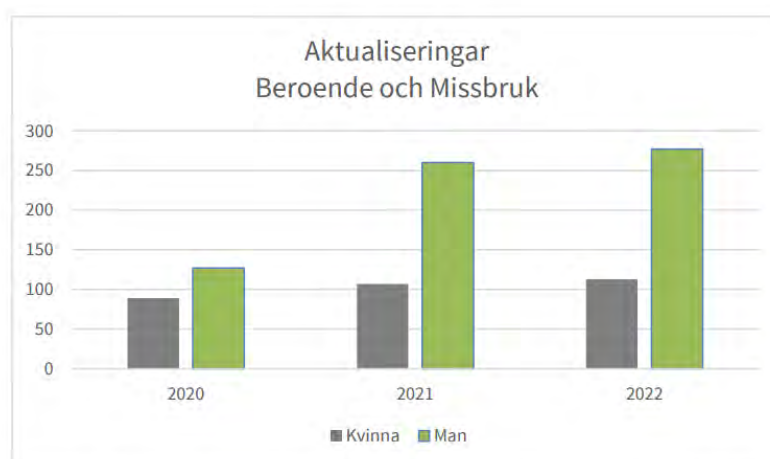
Det korta svaret på dessa två frågor är ja.

Alla substanser oavsett om det är alkohol eller narkotika kan vara skadliga pga. kortsiktiga och långsiktiga toxiska effekter. Det tar också olika tid att bryta ner en substans beroende på t.ex. ålder och om du är man eller kvinna. Kvinnor är generellt sätt känsligare för effekter än män, detta pga. faktorer som t.ex. kroppsfett och kroppstorlek. En kvinna och en man tål inte lika stor mängd alkohol. En kvinna tål alkohol sämre än en man. Det tar kortare tid för en kvinna att utveckla ett alkoholmissbruk än för en man. Även om kvinnliga alkoholister oftast dricker en mindre mängd alkohol än en manlig alkoholister är kvinnor mer utsatta för alkoholskador som t.ex. leverciros och alkoholhepatit. Nämnade skillnader beror bland annat på fysiologiska olikheter som finns mellan män och kvinnor. En skillnad är att kvinnokroppen innehåller mindre vatten än den manliga kroppen. En annan skillnad är förbränningen av alkohol. Kvinnor förbränner mindre mängd alkohol i magsäcken än vad män gör. Kvinnors hälsoproblem kan med andra ord se annorlunda ut. Manliga och kvinnliga alkoholister kan ha skilda problem och behov. Det är t.ex. inte ovanligt att kvinnor upplever och känner större skam och skuld för sitt beroende/missbruk än män. Kvinnor lider oftare av samsjuklighet i form av depression och läkemedelsmissbruk samtidigt.

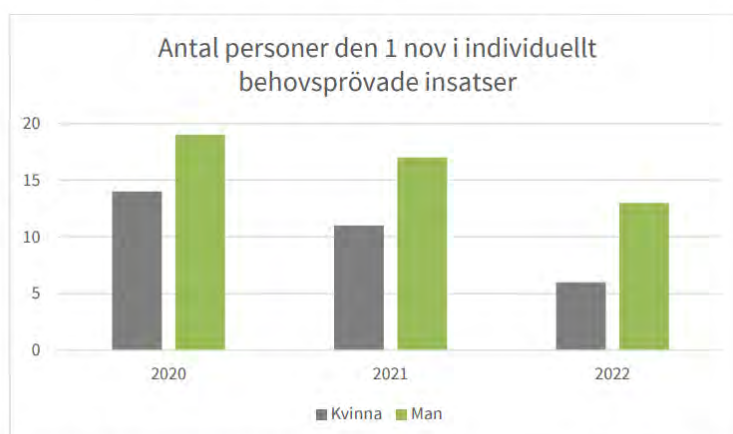
För 65 procent av kvinnorna med substansrelaterade problem har visat sig ha minst en annan psykiatrisk diagnos, för män är andelen 52 procent 20. En

manlig alkoholist har ofta en stöttande partner bakom sig, en kvinna som hjälper dem. Den kvinnliga alkoholisten har oftast en missbrukande partner. En annan faktor som är specifik för kvinnor som lever med missbruksproblem är att de ofta utsätts för våld i olika former och av flera olika förövare. Det är fler män än kvinnor som har en narkotikaproblematik. Det har skett en positiv utveckling i form av färre dödsfall för män utifrån narkotika och läkemedelsförgiftning. För kvinnor är utvecklingen sämre, dödligheten orsakad av narkotika och läkemedel ökar.

Under 2022, på socialförvaltningen i Härnösand registrerades 290 aktualiseringar med anledning av missbruk och beroende hos vuxna personer. 113 aktualiseringar avsåg kvinnor och 277 aktualiseringar avsåg män, se Diagram 3.

Diagram 3. Aktualiseringar beroende och missbruk, vuxna personer 21 år och äldre, uppdelat på antal män och kvinnor 2020 - 2022 ²⁴.

Diagram 4. Individuellt behovsprövade insatser beroende och missbruk, vuxna personer 21 år och äldre, uppdelat på antal män och kvinnor den 1 nov 2020, 2021 och 2022 ²⁵.

Målformulering

Jämställdhetsarbetet i Härnösands kommun utgår från jämställdhet, dvs. jämställdhet ska råda mellan kvinnor och män. Män och kvinnor ska ha samma möjligheter och samma rättigheter att få hjälp och stöd utifrån sina särskilda behov.

Exempel på målformulering:

- Alla invånare, kvinnor och män ska erbjudas stöd och hjälp för beroende och missbruk utifrån de särskilda behov som kvinnor och män kan ha.
- Den hjälp som erbjuds till kvinnor och män gällande beroende och missbruk ska alltid utgå ifrån- och vara den bästa tillgängliga kunskapen utifrån de särskilda behov som kvinnor och män kan ha.

Åtgärder

Exempel på fråga att ställa här:

Vilka åtgärder behöver genomföras för att verksamheten beroende och missbruk ska bli mer jämställd?

I dagsläget finns det begränsad tillgång till data som är lämpligt för jämförelser och/eller analyser om det stöd, den hjälp och vad som faktiskt erbjuds till kvinnor respektive män med anledning av beroende och missbruk, samt huruvida den hjälp, den stöttning och de insatser som erbjuds och ansöks om, utgår från ett jämställdhetsperspektiv – det vill säga de särskilda behov som kvinnor respektive män har.

För att göra verksamhetsanalyser behöver det vara möjligt att registrera data på ett så tillförlitligt sätt som möjligt. Som det är nu genomförs exempelvis olika öppenvårdsgrupper och motivationsprogram för målgruppen men det är osäkert huruvida dessa sker utifrån kvinnors och mäns olika behov. Tar man t.ex. hänsyn till kvinnors särskilda utsatthet för våld?

Viss statistik finns registrerat i systemet, som exempelvis aktualiseringar men statistik som berör socialt stöd/gruppverksamhet verkar föras manuellt. Därav blir det svårt att svara på frågor som exempelvis:

- Hur många kvinnor respektive män är det som motiveras till stöd i någon form?
- Hur många kvinnor respektive män avslutar en insats eller annat stöd i förtid?
- Hur många kvinnor respektive män fullföljer sin insats?
- Hur många kvinnor respektive män återkommer inom ett år?
- Hur många kvinnor respektive män följs upp under pågående stöd/insats?
- Hur många kvinnor respektive män erbjuds stöd utifrån deras särskilda behov som kvinna respektive man?

- Hur många kvinnor respektive män har behov av stöd för mer än missbruk/beroende (t.ex. psykisk ohälsa, våldsutsatthet, ekonomiskt bistånd m.m.)
- Hur många kvinnor respektive män erbjuds stöd för mer än missbruk/beroende (t.ex. psykisk ohälsa, våldsutsatthet, ekonomiskt bistånd m.m.)

För att dra slutsatser om verksamheten behöver det först finnas överskådliga data att utgå från.

Jämställd och jämlik välfärd

För att uppnå Härnösands åtagande i enlighet med CEMR-deklarationen och visionen med det nya målprogrammet, krävs det att medarbetare, chefer och politiker tar ansvar för att konsekvent genomföra jämställdhetsanalyser, för att bedöma huruvida kvinnors och mäns särskilda behov beaktas i tillräcklig utsträckning samt att motverka stereotypa könsrollsmönster, värderingar och uttryck.

Ett förslag är att alla tjänsteskrivelser och beslutsunderlag som rör människor innehåller en jämställdhetsanalys eller en motivering till varför det saknas.

Chefer och politiker behöver ta ställning till och säkerställa att det antingen genomförs eller att det finns en motivering till varför det inte behöver göras.

Ett annat förslag är att underlätta genomförandet av jämställdhetsanalyserna genom att använda sig av en metod och/eller modell, det förenklar analysarbetet samtidigt som det är mindre risk att förbise en viktig jämställdhetsaspekt. En lämplig metod är JämKAS Bas. Metod och/eller modell kan varieras utifrån det som anses mest tillämpligt i det aktuella analysarbetet.

Eftersom en avgörande del för att uppnå jämställdhet är att avskaffa stereotypa uppfattningar om kön, är ett förslag att jämställdhet blir en stående punkt och på alla arbetsplatsträffar (APT) inom förvaltningen. Stereotypa uppfattningar, värderingar och uttryck har stor inverkan på arbetsmiljön. Det behöver ske ett parallellt jämställdhetsarbete, både inom de olika verksamheterna men också inom organisationen, på alla nivåer.

Kommunstyrelsen

I kommunstyrelseförvaltningen genomfördes en workshop med chefer inom förvaltningen för att arbeta fram förslag på områden att kartlägga. Förslaget behandlades av förvaltningens ledningsgrupp och utmynnade i ett beslut att kartlägga:

- Sjukfrånvaros fördelning mellan män och kvinnor i befattningar där sjukfrånvaron ligger över sjukfrånvarosnittet (7,2 % 2022)
- Representation i arbets- och referensgrupper och dess effekt på innehåll i upphandlingar
- Fördelning av föreningsbidrag inom kulturområdet

Sjukfrånvaros fördelning mellan män och kvinnor i befattningar där sjukfrånvaron ligger över sjukfrånvarosnittet (7,2 % 2022)

Befattningar som ligger över sjukfrånvarosnittet är:

- Undersköterskor
- Vårdbiträden
- Förskollärare
- Elevassistenter
- Lärarassistenter
- Barnskötare

Den könsuppdelade statistiken över sjukfrånvaron visar att kvinnornas sjukfrånvaro i dessa befattningar är:

Personalgrupper	Ord arbtid jan - dec 2022	Sjukfrv tim jan - dec 2022	Sjukfrv % jan - dec 2022
Undersköterskor, skötare	316 537	46 415	14,66%
Vårdbiträden, vårdare	230 924	30 375	13,15%
Förskollärare	265 217	34 790	13,12%
Elevassistenter	69 403	8 661	12,48%
Övrigt skol och förskolearbete (lärarassistenter)	48 084	5 288	11,00%
Barnskötare	151 692	16 316	10,76%
Fritidsledare	2 701	241	8,92%
Personalgrupper	2 727 285	240 196	8,81%

Den könsuppdelade statistiken över sjukfrånvaron visar att människens sjukfrånvaro i dessa befattningar är:

Personalgrupper	Sjukfrånvaro % kvinnor	Sjukfrvånvaro % män
Undersköterskor, skötare	14,66%	7,95%
Vårdbiträden, vårdare	13,15%	8,59%
Förskollärare	13,12%	7,80%
Elevassistenter	12,48%	5,66%
Lärarassistenter	11,00%	6,04%
Barnskötare	10,76%	12,51%
Övrigt lärararbete (lärare praktiska ämnen, modersmål)	7,83%	9,96%

En sammanfattande analys visar att omsorgsnära yrken sticker ut i sjukfrånvarostatistiken för 2022. Kvinnors sjukfrånvaro i dessa befattningar är högre i förhållande till männens i samma befattningar. I vissa personalgrupper/befattningar är kvinnors sjukfrånvaro dubbelt så hög i jämförelse med männens.

I måluppföljningen av kommunens frisktal för kvinnor och män visar det senaste utfallet (delårsbokslut) att frisktalet ökat i jämförelse med år 2022. (2023: 44,4% och 2022 42,4%). Här behöver ett fortsatt arbete och analys genomföras för att se om frisktalet gäller män och kvinnor i omsorgsnära befattningar.

I jämförelse med tidigare mätning (per 2022-12-31) så ses en ökning av frisktalerna med två procentenheter. Denna ökning är dock inte kvalitetssäkrad med anledning av det tidigare genomförda bytet av HR-system. Skillnaden mellan utfallet 2022 och för delåret 2023 bör därför tolkas med viss försiktighet.

Frisktalerna för män är tydligt högre än frisktalerna för kvinnor, en skillnad på 13,6 procentenheter ses i gruppen tillsvidareanställda (månadsavlönade). Skillnaden går sannolikt att härleda till att den totala sjukfrånvaron i procent är högre bland kvinnor än bland män, varför frisktalet i sin tur blir högre för gruppen män.

Delårsbokslutet uppföljning av målen visar på att arbeta med tidiga insatser är en framgångsfaktor för att öka frisktalerna. Varje verksamhetsområde får i detta stöd med att identifiera medarbetare på väg in i ohälsa och chefer erbjuds stöd i att arbeta per individ med förebyggande/ändamålsenliga åtgärder.

I försäkringskassans statistik över orsak till sjukskrivningar inom Härnösands kommun är psykisk ohälsa på oroande 41% av alla sjukfall. Det ger stort incitament för arbetsgivaren att arbeta med den sociala och organisatoriska arbetsmiljön och även öka kunskapen om just psykisk ohälsa och dess orsaker. För att få en bild av statusen på det förstnämnda genomförs en OSA-enkät återigen 2023 vid sidan av HME-undersökningen, vilket ger en helhetsbild över hur den sociala och organisatoriska arbetsmiljön ser ut, vad utmaningarna är samt vilka enheter som mår bra och inte.

Representation i arbets- och referensgrupper och dess effekt på innehåll i upphandlingar

Valet av kartläggningsområdet inom upphandling grundades i frågeställningen om valet av referensgrupper kunde påverka kravställningen i upphandlingsunderlaget. Vad kan valet av representation i referensgrupperna få för effekter i kommunens upphandlingar?

Data i kartläggningen utgick från de upphandlingar där Härnösands kommun varit upphandlande myndighet. 50 olika upphandlingar har ingått i

kartläggningen. I 17 av upphandlingarna var könsfördelningen i referensgruppen jämn – lika många kvinnor som män.

I upphandlingen av vinterväghållning bestod referensgruppen av två män och ingen kvinna. I analysen av påverkan på upphandlingen lyfter man fram att:

I upphandlingens kravställning har gruppen utgått från redan framtagna underlag som anger prioritering av gator vid t.ex. snöskottning, sandning etc. Fundering: Kan underlagets framtagande vid en ojämn representation av kvinnor och män ha påverkat utkomsten av underlaget och därmed eventuellt utkomsten av denna upphandling?

I upphandlingen av chefshandledning bestod referensgruppen av en kvinna. Enbart ett kvinnligt perspektiv har troligen påverkar arbetet med kravställning. Behovet av handledning för kvinnlig/manlig chef kan eventuellt vara olika, vilket inte framkommer när ett kön inte finns representerat i arbetet. Resultatet kan tänkas bli icke tillfredsställande för manliga chefer.

I upphandlingen av tryckeritjänster och reklammaterial bestod referensgruppen av två kvinnor. Ingen manlig representant i arbetsgruppen kan ha påverkat kravställningen (profilkläder, utformning etc.).

I upphandlingen av Utveckling av chefs – och arbetsgrupper var det två kvinnor i referensgruppen. Ingen manlig representant i arbetsgruppen kan ha påverkat kravställningen (behov av utvecklingsstöd, förändringsledning etc kan vara olika för kvinnlig/manlig chef och för kvinnlig/manlig medarbetare).

I upphandlingen av utförande entreprenad Nämndemansvägen bestod referensgruppen av en man. Ingen kvinnlig representant i framtagande av projektering samt kravställning i upphandlingen skulle kunna innebära att under arbetets gång med ombyggnationen av gatan har inte hänsyn tagits till eventuella kvinnliga behov. Kan också eventuellt påverka resultatet - den färdiga ombyggda gatan har inte tagit hänsyn till båda köns behov.

I övriga upphandlingar gjordes bedömningen att en ojämsälld representation inte påverkade kravställningen.

Fördelning av föreningsbidrag inom kulturområdet

Denna kartläggning och analys av resultatet pågår och redovisas inte i återrapporteringen. Anledningen till att kartläggningen inte är slutförd beror på yttre omständigheter. Resultatet kommer dock att hanteras och redovisas till styrgruppen för jämställdhetsintegrering och ingå i arbetet i planering och uppföljning 2024.

Skolförvaltningen

Skolnämnden
Stygruppen för uppdraget

Nulägesanalys inom skolnämndens ansvarsområde

Barn och vuxnas föreställningar om hur flickor och pojkar ska vara, påverkar trygghet, studieresultat och utbildningsval. Olika bemötande och sociala förväntningar påverkar flickors och pojkars förutsättningar att utveckla olika förmågor. Barn och ungdomar behöver både män och kvinnor som förebilder samt både mäns och kvinnors erfarenheter och perspektiv i den pedagogiska verksamheten.

Andel tillsvidareanställda lärare och barnskötare

En nulägesbild över antalet tillsvidareanställda lärare och barnskötare inom skolförvaltningen i Härnösands kommun visar att andelen män varierar mellan de olika verksamheterna. Av tillsvidareanställda lärare inom gymnasieskolan är andelen män 47 %. Bland grundskolans lärare är andelen män 18,5 %. Merparten av dessa återfinns inom grundskolans högstadium. Inom förskolan är andelen tillsvidareanställda förskollärare 1 %. För kategorin tillsvidareanställda barnskötare återfinns 12 % män. Sammantaget erbjuder kommunens förskola och grundskolans tidiga år få manliga förebilder.

Kategori	Antal tillsvidareanställda	Antal		Andel, (%)	
		Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Barnskötare	90	79	11	88	12
Förskollärare	125	123	2	99	1
Lärare grundskola	195	156	39	81,5	18,5
Lärare gymnasieskola	91	48	43	53	47

Behörighet till gymnasieskolans yrkesprogram

Den nationella statistiken för behörighet till gymnasieskolans yrkesprogram visar att flickor generellt över tid, haft högre andel behöriga till gymnasieskolans nationella program jämfört med pojkar. Skillnaden mellan könen har successivt minskat de senaste åren, men aldrig varit så låg som 2023.

För elever i årskurs 9 i Härnösand visar resultatet vid vårterminens slut 2023 att andelen behöriga pojkar i årskurs 9 var högre än andelen flickor. Siffror hämtade direkt ur skolförvaltningens system, ej statistiskt bearbetade, visar

däremot att flickorna som grupp däremot hade högre genomsnittligt meritvärde än gruppen pojkar. Ytterligare en parameter i skolförvaltningens jämställdhetsarbete kan vara att följa flickors och pojkars gymnasieval.

Marie Blomberg
Förvaltningschef

Lena Albonius
Verksamhetsstrateg

Kommunfullmäktige

§ 77

Dnr 2023-000198 1.1.2.0

Kartläggning och nulägesanalys av jämställdhet inom nämndernas verksamhetsområden

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att uppdra till nämnderna i Härnösands kommun att kartlägga och genomföra en nulägesanalys av jämställdhet inom nämndernas ansvarsområden,

att återrapportering av nämndernas uppdrag ska ske senast sista oktober 2023 till kommunstyrelsen, samt

att uppdra till kommunstyrelsen att, med kartläggningen som underlag, under 2023 föreslå en handlingsplan för ökad jämställdhet i Härnösands kommun.

Yttranden

I ärendet yttrar sig Andreas Sjölander (S), Christian Wasell (M), Helena Elfvendal (MP), Olle Löfgren (L), Glenn Sehlin (SD), Christina Lindberg (C).

Yrkanden

Andreas Sjölander (S) yrkar bifall till liggande förslag.

Helena Elfvendal (MP) och Glenn Sehlin (SD) instämmer till Andreas Sjölanders (S) yrkande.

Christian Wasell (M) yrkar på en ändrad andra attsats som ska lyda;

att återrapportering av nämndernas uppdrag ska ske senast sista oktober 2023.

Andreas Sjölander (S), Helena Elfvendal (MP), Glenn Sehlin (SD) och Olle Löfgren (L) instämmer till Christian Wasells (M) yrkande.

Propositionsordning

Kommunfullmäktiges ordförande finner att det föreligger ett förslag till beslut, liggande förslag med Christian Wasells (M) yrkande.

Kommunfullmäktige

Ordförande frågar om kommunfullmäktige avser att besluta i enlighet med liggande förslag med Christian Wasells (M) yrkande.

Ordförande finner att kommunfullmäktige har beslutat i enlighet med liggande förslag med Christian Wasells (M) yrkande.

Bakgrund

Härnösands kommun har undertecknat (2022-09-20) den Europeiska deklARATIONEN om jämställdhet mellan kvinnor och män på lokal och regional nivå (CEMR-deklARATIONEN). Därmed har kommunen tagit ställning till att arbeta för principen att jämställdhet ska råda mellan kvinnor och män, flickor och pojkar, och att inom sina verksamhetsområden genomföra sina åtaganden enligt deklARATIONEN.

Härnösands kommun deltar även i Sveriges kommuner och Regioners (SKR) Modellkoncept för jämställdhet och har i det konceptet stöd av SKR och tidigare deltagande kommuner i konceptet samt verktyg och utbildningsinsatser. Målet för kommuner och regioner som deltar i modellkonceptet är att identifiera jämställdhetsutmaningar samt göra förbättringar i styrning och ledning av verksamheten.

Som ett hjälpmedel ska kommunen upprätta en handlingsplan för jämställdhet där åtgärder, prioriteringar och eventuella resurser ska anges.

För att kunna utarbeta en handlingsplan och löpnade följa och utvärdera utvecklingen i arbetet mot ökad jämställdhet behövs en kartläggning och en nulägesanalys genomföras inom respektive nämnds ansvarsområden.

Handlingsplanen bör beredas av kommunstyrelsen för beslut och antagande i kommunfullmäktige.

Socialt perspektiv

I ett socialt perspektiv innebär ett beslut om kartläggning och nulägesanalys av jämställdhet i alla nämnder att möjliggöra för underlag och praktiskt arbete för att utjämna orättfärdiga skillnader inom jämställdhet mellan kvinnor och män, flickor och pojkar. Kunskap som en kartläggning och nulägesanalys förmodas ge de egna verksamheterna är väsentliga för ett förändringsarbete.

Ekologiskt perspektiv

Beslutet bedöms inte påverka perspektivet.

Kommunfullmäktige

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Ett beslut enligt förslaget innebär att personella resurser inom nämndernas verksamhet behöver belastas, men bedömningen är att det kan ske med befintliga resurser och inte belasta nämnderna ekonomiskt. Uppdraget förväntas innebära att kommunen som helhet bidrar med underlag för att bidra till de nationella jämställdhetsmålen samt att i högre grad uppfylla diskrimineringslagen.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelsens protokollsutdrag, 23-05-03 § 83

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse, 2023-04-18

_____

Kommunstyrelsen

§ 83

Dnr 2023-000198 1.1.2.0

Kartläggning och nulägesanalys av jämställdhet inom nämndernas verksamhetsområden

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att uppdra till nämnderna i Härnösands kommun att kartlägga och genomföra en nulägesanalys av jämställdhet inom nämndernas ansvarsområden,

att återrapportering av nämndernas uppdrag ska ske senast sista september 2023 till kommunstyrelsen, samt

att uppdra till kommunstyrelsen att, med kartläggningen som underlag, under 2023 föreslå en handlingsplan för ökad jämställdhet i Härnösands kommun.

Yttranden

I ärendet yttrar sig Knapp Britta Thyr (MP).

Yrkanden

Knapp Britta Thyr (MP) yrkar på tillägg till tredje attsats som ska lyda:

att uppdra till kommunstyrelsen att, med kartläggningen som underlag, *under 2023* föreslå en handlingsplan för ökad jämställdhet i Härnösands kommun.

Propositionsordning

Ordföranden finner att det föreligger ett förslag till beslut, liggande förslag med ordförandes tillägg.

Ordföranden frågar om kommunstyrelsen avser besluta enligt liggande förslag med ordförandes tillägg.

Ordföranden finner att kommunstyrelsen beslutat enligt liggande förslag med ordförandes tillägg.

Bakgrund

Härnösands kommun har undertecknat (2022-09-20) den Europeiska deklARATIONEN om jämställdhet mellan kvinnor och män på lokal och regional nivå (CEMR-deklARATIONEN). Därmed har kommunen tagit ställning till att arbeta för principen att jämställdhet ska råda mellan kvinnor och män,

Kommunstyrelsen

flickor och pojkar, och att inom sina verksamhetsområden genomföra sina åtaganden enligt deklARATIONEN.

Härnösands kommun deltar även i Sveriges kommuner och Regioners (SKR) Modellkoncept för jämställdhet och har i det konceptet stöd av SKR och tidigare deltagande kommuner i konceptet samt verktyg och fortbildningsinsatser. Målet för kommuner och regioner som deltar i modellkonceptet är att identifiera jämställdhetsutmaningar samt göra förbättringar i styrning och ledning av verksamheten.

Som ett hjälpmedel ska kommunen upprätta en handlingsplan för jämställdhet där åtgärder, prioriteringar och eventuella resurser ska anges.

För att kunna utarbeta en handlingsplan och löpnade följa och utvärdera utvecklingen i arbetet mot ökad jämställdhet behövs en kartläggning och en nulägesanalys genomföras inom respektive nämnds ansvarsområden.

Handlingsplanen bör beredas av kommunstyrelsen för beslut och antagande i kommunfullmäktige.

Socialt perspektiv

I ett socialt perspektiv innebär ett beslut om kartläggning och nulägesanalys av jämställdhet i alla nämnder att möjliggöra för underlag och praktiskt arbete för att utjämna orättfärdiga skillnader inom jämställdhet mellan kvinnor och män, flickor och pojkar. Kunskap som en kartläggning och nulägesanalys förmodas ge de egna verksamheterna är väsentliga för ett förändringsarbete.

Ekologiskt perspektiv

Beslutet bedöms inte påverka perspektivet.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Ett beslut enligt förslaget innebär att personella resurser inom nämndernas verksamhet behöver belastas, men bedömningen är att det kan ske med befintliga resurser och inte belasta nämnderna ekonomiskt. Uppdraget förväntas innebära att kommunen som helhet bidrar med underlag för att bidra till de nationella jämställdhetsmålen samt att i högre grad uppfylla diskrimineringslagen.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse, 2023-04-18

_____

Arbetslivsnämnden

§ 85

Dnr 2023-000075 1.1.2.0

Remiss - Kartläggning och nulägesanalys av jämställdhet inom nämndernas verksamhetsområden

Arbetslivsnämndens beslut

Arbetslivsnämnden beslutar

att anta informationen som sin egen,

att skicka informationen till kommunstyrelsen för kännedom, samt

att ärendet omedelbart justeras.

Bakgrund

Härnösands kommun har undertecknat (2022-09-20) den Europeiska deklARATIONEN om jämställdhet mellan kvinnor och män på lokal och regional nivå (CEMR-deklARATIONEN). Därmed har kommunen tagit ställning till att arbeta för principen att jämställdhet ska råda mellan kvinnor och män, flickor och pojkar, och att inom sina verksamhetsområden genomföra sina åtaganden enligt deklARATIONEN. Härnösands kommun deltar även i Sveriges kommuner och Regioners (SKR) Modellkoncept för jämställdhet och har i det konceptet stöd av SKR och tidigare deltagande kommuner i konceptet samt verktyg och utbildningsinsatser. Målet för kommuner och regioner som deltar i modellkonceptet är att identifiera jämställdhetsutmaningar samt göra förbättringar i styrning och ledning av verksamheten. Som ett hjälpmedel ska kommunen upprätta en handlingsplan för jämställdhet där åtgärder, prioriteringar och eventuella resurser ska anges. För att kunna utarbeta en handlingsplan och löpnade följa och utvärdera utvecklingen i arbetet mot ökad jämställdhet behövs en kartläggning och en nulägesanalys genomföras inom respektive nämnds ansvarsområden. Handlingsplanen bör beredas av kommunstyrelsen för beslut och antagande i kommunfullmäktige.

Socialt perspektiv

I ett socialt perspektiv innebär ett beslut om kartläggning och nulägesanalys av jämställdhet i alla nämnder att möjliggöra för underlag och praktiskt arbete för att utjämna orättfärdiga skillnader inom jämställdhet mellan kvinnor och män, flickor och pojkar. Kunskap som en kartläggning och nulägesanalys förmodas ge de egna verksamheterna är väsentliga för ett förändringsarbete.

Arbetslivsnämnden

Ekologiskt perspektiv

Beslutet bedöms inte påverka perspektivet.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Ett beslut enligt förslaget innebär att personella resurser inom nämndernas verksamhet behöver belastas, men bedömningen är att det kan ske med befintliga resurser och inte belasta nämnderna ekonomiskt. Uppdraget förväntas innebära att kommunen som helhet bidrar med underlag för att bidra till de nationella jämställdhetsmålen samt att i högre grad uppfylla diskrimineringslagen.

Beslutsunderlag

Arbetslivsförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-09-26

Kartläggning jämställdhetsintegrering Arbetslivsförvaltningen

_____

Samhällsnämnden

§ 153

Dnr 2023-000097 1.1.2.0

Kartläggning och nulägesanalys av jämställdhet inom nämndernas verksamhetsområden

Samhällsnämndens beslut

Samhällsnämnden beslutar

att överlämna informationen till kommunstyrelseförvaltningen.

Bakgrund

Härnösands kommun har undertecknat (2022-09-20) den Europeiska deklARATIONEN om jämställdhet mellan kvinnor och män på lokal och regional nivå (CEMR-deklARATIONEN). Därmed har kommunen tagit ställning till att arbeta för principen att jämställdhet ska råda mellan kvinnor och män, flickor och pojkar, och att inom sina verksamhetsområden genomföra sina åtaganden enligt deklARATIONEN.

Härnösands kommun deltar även i Sveriges kommuner och Regioners (SKR) modellkoncept för jämställdhet och har i det konceptet stöd av SKR. Målet för kommuner och regioner som deltar i modellkonceptet är att identifiera jämställdhetsutmaningar samt göra förbättringar i styrning och ledning av verksamheten.

Som ett hjälpmedel ska kommunen upprätta en handlingsplan för jämställdhet där åtgärder, prioriteringar och eventuella resurser ska anges.

Kommunstyrelseförvaltningen har därför gett i uppdrag till alla nämnder i Härnösands kommun att kartlägga och genomföra en nulägesanalys av jämställdhet inom nämndernas ansvarsområden och återrapportera det till kommunstyrelsen senast sista oktober 2023.

Samhällsförvaltningen har därför genomfört kartläggning och en nulägesanalys inom några av samhällsnämndens ansvarsområden.

De utvalda ansvarsområdena är verksamheter där samhällsnämnden delvis har tillgång till könsuppdelad statistik. Det är handläggning av bostadsanpassningsbidrag, parkeringstillstånd, färdtjänst, fördelning av föreningsbidrag, plan- och halltider samt besökare på fritidsgården.

Samhällsnämnden

Resultat

Samhällsförvaltningens utvalda områden berör både barn och vuxna i olika åldrar. Uppgifter och statistik är inhämtade från ansvariga inom respektive område.

Parkeringstillstånd

Analys av parkeringstillstånd och bostadsanpassning visar på en ojämn fördelning mellan kvinnor och män, något som kan förklaras av att andelen män med körkort är större i den åldersgrupp som ansöker om parkeringstillstånd i dagsläget. Det finns ingen nationell statistik att tillgå.

Bostadsanpassning

När det gäller bostadsanpassning är det även där en ojämn fördelning men mot andra hållet, fler kvinnor än män beviljas bidrag. Något som kan förklaras genom att de flesta som söker bidrag är äldre personer och att kvinnor lever längre än män. Denna fördelning av beviljade bidrag i Härnösands kommun följer riket i övrigt enligt statistik från Boverket.

Färdtjänst

Fördelningen av beviljade färdtjänstillstånd mellan flickor, pojkar, kvinnor och män i åldern 0–64 är marginell. I kategorin 65 år och äldre är det däremot dubbelt så många kvinnor som män som är beviljade färdtjänstillstånd.

Föreningsbidrag

För att beviljas föreningsbidrag ställs det krav på att föreningen skall vara uppbyggd och fungera enligt demokratiska principer och vara öppen för alla samt arbeta för att motverka kränkningar och diskriminering.

Enligt den kännedom samhällsförvaltningen har så följer föreningarna de riktlinjer som är uppsatta för kommunens föreningsliv.

Plan- och halltider

När det gäller fördelning av plan- och halltider har samhällsförvaltningen riktlinjer för fördelning av tider i kommunala fritidsanläggningar.

Föreningar ska själv i den interna fördelningen av tider särskilt ta hänsyn till en jämställd fördelning samt till vilka tider som är lämpliga för barn- och ungdom. Tiderna ska i möjligaste mån fördelas rättvist mellan flickor/damer och pojkar/män. Herr- och damfotboll ska ges likvärdiga förutsättningar. Eftersom föreningarna följer de riktlinjer som är antagna av kommunen, ser samhällsförvaltningen för närvarande inget behov att följa upp/utvärdera data.

Fritidsgården

Besöksstatistiken på Fritidsgården visar över tid en stor skillnad när det gäller fördelningen mellan flickor och pojkar. Från 2015 och framåt

Samhällsnämnden

konstateras att 2018 var ett bottenår med endast 10 % av besökarna var flickor.

2021 har fram till nu varit det år med störst andel besökande flickor 31%. Siffrorna för 2023 pekar mot en liknande nivå, dvs. upp mot 30 % av besökarna är flickor.

Förbättringen av antalet besökande flickor tros bero på nystarten av fritidsgården och dess fysiska miljö. Även säkerhet i form av bra belysning utomhus och bra gångstråk utan skymda partier är också bidragande orsak att fler flickor besöker fritidsgården.

Genom att anordna regelbundna tjejvällar är förhoppningen på sikt att antalet besökande flickor på fritidsgården skall öka.

Generellt i Sverige och över tid har fritidsgårdar varit dominerade av killar vad gäller besöksfrekvens. Dock ska sägas att det finns gårdar som har betydligt jämnare fördelning mellan könen än vad Härnösands fritidsgård har haft. Men statistiken pekar ändå på att Härnösand är på väg åt rätt håll.

Sammanfattning

Sammanfattningsvis har vi statistik inom verksamhetsområdena parkeringstillstånd, bostadsanpassningsbidrag, färdtjänst och besökare på Fritidsgården. Förutom det sistnämnda verksamhetsområdet är samhällsnämndens bedömning att skillnaderna mellan könen beror på sådant som vi inte kan påverka. Hur fördelningen av plan- och halttider faktiskt fungerar skulle vi behöva följa upp med de aktiva föreningarna för att faktiskt veta att de fördelas så jämnt som möjligt.

Gällande jämställdhet i besökare på Fritidsgården vet vi att det råder en stor skillnad mellan flickor och pojkar, även om det blivit en ökning av flickor senaste åren. Inom detta område ser vi att det skulle kunna göras ytterligare insatser för att få en jämnare fördelning.

Socialt perspektiv

Hela kartläggningen och nulägesanalysen utgår från det sociala perspektivet fokuserar på jämlikhet både bland barn och vuxna. Se bilaga 1, för utförligt resultat av kartläggningen.

Ekologiskt perspektiv

Beslutet bedöms inte påverka perspektivet.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Kartläggningen är helt i linje med den Europeiska jämställdhetsdeklarationen som kommunen skrivit under och (SKR:s) modellkoncept för jämställdhet som vi deltar i. Att jobba för en mer jämställd fördelning av besökare på Fritidsgården bör rymmas inom befinlig budget för verksamheten. Samma

Samhällsnämnden

gäller en aktivitet för att ta fram mätbar fakta för fördelningen av plan- och halltider

Beslutsunderlag

Samhällsförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-10-09

Protokollsutdrag kommunfullmäktige 2022-10-24 § 100.

Deklarationen om jämställdhet mellan kvinnor och män på lokal och regional nivå

SKR Modellkoncept 2020-2022 resultatrapport

Boverkets rapport för bostadsanpassningsbidragbidrag 2020:19

Jämställdhetsmyndighetens arbete med jämställdhetsintegrering

Information från samhällsförvaltningens utvalda verksamheter

Bilaga 1 Kartläggning av jämställdhet av utvalda verksamheter inom Samhällsnämndens ansvarsområden.

_____

Skolnämnden

§ 71

Dnr 2023-000303 1.1.2.0

Remiss - Kartläggning och nulägesanalys av jämställdhet inom nämndernas verksamhetsområden

Skolnämndens beslut

Skolnämnden föreslår styrgruppen för uppdraget

att kartlägga pojkars studieresultat i grundskola och gymnasium i Härnösands kommun

att kartlägga könsfördelning av barnskötare/förskollärare i förskola samt lärare i grundskola i Härnösands kommun.

Yttranden

Peter Hemström (V) vill framhålla att enbart fokusera på kön såsom kvinnor/män eller flickor/pojkar riskerar att de som inte identifierar sig som detta känner sig exkluderade.

Ulf Rehnberg (S) förstår och håller med om risken men påtalar att ärendet i sig handlar om ett remissvar som i sig har ett uppdrag att arbeta med en handlingsplan utifrån kommunens deltagande i SKR:s modellkoncept för jämställdhet samt att kommunen undertecknat den Europeiska deklARATIONEN om jämställdhet mellan kvinnor och män på lokal och regional nivå (CEMR-deklARATIONEN).

Bakgrund

Nämnderna i Härnösands kommun har uppdrag att kartlägga och genomföra en nulägesanalys av jämställdhet inom nämndernas ansvarsområden. Nämndernas uppdrag ska återrapporteras till kommunstyrelsen. Med nämndernas analyser och kartläggningar som underlag har kommunstyrelsen uppdrag att föreslå en handlingsplan för ökad jämställdhet i Härnösands kommun.

Olika bemötande och sociala förväntningar påverkar flickors och pojkars förutsättningar att utveckla olika förmågor. Det är därför viktigt att personal i förskolor och skolor har en god insikt om hur föreställningar om kön påverkar dem i arbetet. Pojkar som grupp har lägre skolresultat än flickor i grundskolan. Färre pojkar når gymnasiebehörighet och färre fullföljer en gymnasieutbildning. Studieresultaten skiljer sig inte bara utifrån kön, det

Skolnämnden

finns starka samband mellan studieresultat och socioekonomiska indikatorer som föräldrars utbildningsnivå.

Med detta som bakgrund föreslår skolnämnden att pojkars studieresultat i kommunens grundskolor och gymnasium ska kartläggas och analyseras. Barn och ungdomar behöver både män och kvinnor som förebilder samt både mäns och kvinnors erfarenheter och perspektiv i den pedagogiska verksamheten.

Härnösands kommun har få anställda manliga förskollärare och lärare i grundskolans tidiga år. Skolnämnden föreslår att en kartläggning och analys behöver göras för att hitta lämpliga strategier för att motverka den ojämna könsfördelningen.

Beslutsunderlag

Skolförvaltningens förslag till remissvar 2023-09-20.

_____

Socialnämnden

§ 115

Dnr 2023-000114 1.1.2.0

Remiss - Kartläggning och nulägesanalys av jämställdhet inom nämndernas verksamhetsområden

Socialnämndens beslut

Socialnämnden beslutar

att godkänna kartläggningen och nulägesanalysen samt ställa sig bakom denna som underlag till kommunfullmäktige.

Bakgrund

Kommunfullmäktige beslutar att nämnderna i Härnösands kommun ska kartlägga och genomföra en nulägesanalys av jämställdhet. Denna kartläggning och nulägesanalys ska återrapporteras senast 31 oktober till kommunstyrelsen.

Inom Socialförvaltningen har vi valt att fokusera på en modell, för att systematiskt kunna göra jämställdhetsanalyser. Denna modell heter JämKAS BAS och är en metod i fyra olika steg.

Vi har exemplifierat ett område utifrån denna modell. Området är beroende och missbruk.

Utifrån JämKAS BAS kan alla områden inom socialförvaltningen kartläggas och analyseras. Behovet av jämställdhetsanalyser är stort. Verksamheten sker utifrån de olika behov som kan finnas för kvinnor och män, pojkar och flickor.

Socialt perspektiv

Genom att lyfta och analysera jämställdhet kan flera få sina behov tillgodosedda.

Ekologiskt perspektiv

Inget direkt ekologiskt perspektiv.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Det ekonomiska perspektivet handlar i detta sammanhang främst om att se behov hos enskilda individer. Så inte föreställningar och förutfattade uppfattningar styr rätten till stöd och hjälp från socialförvaltningen.

Socialnämnden

§ 115, forts.

Det juridiska perspektivet handlar om att kartläggning och analys utifrån jämställdhet möjliggör att invånare behandlas lika inför lagen.

Barnperspektiv

Kartläggning och analyser utifrån jämställdhet skapar förutsättningar att ta flickors och pojkar, det vill säga barnets perspektiv.

Beslutsunderlag

Socialförvaltningen, tjänsteskrivelse 2023-10-10.

Kartläggning och nulägesanalys av jämställdhet inom socialförvaltningen på uppdrag av kommunfullmäktige.

Protokollsutdrag Kommunfullmäktige 2023-05-22 § 77.

_____

Kommunstyrelseförvaltningen
Hanna Viklund, 0611-348117
hanna.viklund@harnosand.se

Förlängning av markanvisning, Härnösand Ön 2:81 (Tidigare del av fastigheterna Härnösand Ön 2:52, Ön 2:21 och Eriksdal 1:24)

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsens besluta:
att godkänna överenskommelse om förlängning av markanvisningsavtal
tecknat mellan Härnösands kommun och Conecti

Beskrivning av ärendet

Härnösands kommun och Conecti tecknade 2013-06-04 ett avtal om
markanvisning på del av fastigheterna Härnösand Ön 2:52, Ön 2:21 och
Eriksdal 1:24. Under markanvisningstiden gavs exploatören rätt att
undersöka och planlägga fastigheten inför kommande byggprojekt.
Exploatören har planlagt området och detaljplanen antogs i
kommunfullmäktige 2015-10-26.

Detaljplanen överklagades vilket innebar att projektet drog ut på tiden.
Markanvisningen förlängdes därför till och med 2018-06-30, med rätt till
ytterligare ett års förlängning.

Inom markanvisningsområdet har därefter 2 fastigheter avstyckats, Ön 2:81
och Ön 2:82. Den ena fastigheten, Ön 2:82 har sålts och bebyggs med
kedjehus.

Exploatören arbetar aktivt tillsammans med Contractor för att förverkliga
sista delen av planen. År 2021 erhöll bolaget bygglov för ett flerfamiljshus,
men världsläget gjorde att byggandet inte kom igång. Tidsfristen för
bygglovet har löpt ut, vilket innebär att ett nytt bygglov måste sökas.
Exploatören upplever att efterfrågan på nyproducerade bostäder i Härnösand
är fortsatt stark, och att projektet kommer att genomföras så fort världsläget
stabiliserar sig.

Bedömning

Tillväxtavdelningen bedömer att Conecti aktivt driver projektet framåt och
att deras avsikt är att genomföra projektet. Därför anser tillväxtavdelningen

att markanvisningsavtalet ska förlängas t.o.m. 2025-06-30, med rätt till ytterligare ett års förlängning.

Socialt perspektiv

Markanvisningen kan leda till ett ökat utbud av bostäder i en attraktiv boendemiljö, vilket bidrar till en positiv inverkan på det sociala perspektivet.

Ekologiskt perspektiv

Markanvisningen bedöms inte medföra en betydande inverkan på det ekologiska perspektivet.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Ökat bostadsbyggande kan bidra till inflyttningar och ökade skatteintäkter.

Beslutsunderlag

Överenskommelse om förlängning av markanvisningsavtal.

Uno Jonsson
Tillväxtchef

Hanna Viklund
Mark- och exploateringshandläggare

Bilagor

Bilaga 1 Överenskommelse om förlängning av markanvisningsavtal med tillhörande bilagor

**Överenskommelse om förlängning
markanvisningsavtal
Härnösand Ön 2:81
(Tidigare del av Härnösand Ön 2:52, Ön 2:21 och Eriksdal 1:24)**

Överenskommelse om förlängning av markanvisningsavtal, har träffats mellan kommunen och exploatören:

Kommunen

Härnösands kommun (212000-2403)
87180 Härnösands kommun

Exploatören

Conecti (556557-6724)
Kolonibacken 12
871 61 Härnösand

Till markanvisningsavtal mellan parterna tecknat 2013-06-04, har följande tillägg gjorts:

Parterna är överens om att markanvisning enligt grundavtalet, bilaga 1, som förlängts 2016-02-23, 2018-06-30, 2020-01-20, samt 2021-04-07 ska förlängas ytterligare 2 år, till och med 2025-06-30. Tillväxtavdelningen har rätt att förlänga markanvisningen i ytterligare 1 år, i det fall exploatören aktivt driver projektet framåt. I övrigt gäller grundavtalet på oförändrade villkor.

Grundavtalet daterat 2013-06-04 gällde del av fastigheterna Ön 2:52, 2:21 och Eriksdal 1:24. Efter att grundavtalet tecknades har avstyckning skett, och del av markanvisningsområdet har sålt till Fastighets AB Solbacken i Härnösand AB. I samband med denna försäljning (den 2017-08-09) tecknades en ny överenskommelse om köpeskilling gällande Ön 2:81. Markanvisningen gäller numera i den nybildade fastigheten Ön 2:81, se karta bilaga 2, på samma villkor som grundavtalet tecknat 2013-06-04 tillsammans med förlängning genomförandeavtal, bilaga 3 och förlängning av överenskommelse om köpeskilling, bilaga 4.

Avtalsexemplar

Detta avtal har upprättats i två likalydande exemplar varav parterna tagit var sitt.

Härnösand

Uno Jonsson
Tillväxtchef

Hanna Viklund
Mark- & exploateringshandläggare

Olle Wester
Conecti

Mia Wester
Conecti

Bilagor

Bilaga 1 - Markanvisningsavtal daterat 2013-06-04

Bilaga 2 - Kartbilaga

Bilaga 3 - Förlängning av genomförandeavtal

Bilaga 4 - Förlängning av överenskommelse om köpeskilling

GENOMFÖRANDEAVTAL Härnösand Ön 2:81

Överenskommelse om förlängning av genomförandeavtal, har träffats mellan kommunen och exploitören:

Exploateringsområde

Fastigheten Härnösand Ön 2:81

Avtalets parter

Exploatören

Projektbolaget U1 i Härnösand AB
Org nr: 559330-5682
c/o Contractor Fastigheter i Norr AB
Svedjevägen 1
931 36 Skellefteå

Kontaktperson:
Mats Håkansson
Mail: mats.hakansson@contractor.se
Telefon: 070-530 80 52

Kommun

Härnösands kommun
Org nr: 212022-2403
871 80 HÄRNÖSAND

Kontaktperson:
Hanna Viklund
Mail: hanna.viklund@harnosand.se
Telefon: 0611-348117

Parterna är överens om att genomförandeavtal, bilaga 1, tecknat 2021-08-26 ska förlängas till och med 2025-06-30.

Tillägg görs i följande punkter:

4 § Förvärv av fastighet och köpeskilling

Stycke 2 – 4, som avser köpeskillingen plockas bort och regleras istället i markanvisningsavtalet och överenskommelse om köpeskilling.

11 § avtalets giltighet

Tillägg: Tidsfristen förlängs till 2025-06-30, med rätt till ytterligare förlängning kopplat till eventuell förlängning av markanvisningsavtalet.

Parterna är överens om att förlängningen av genomförandeaftalet utöver följande tillägg gäller på samma villkor som grundavtalet,

Avtalsexemplar

Detta avtal har upprättats i två likalydande exemplar varav parterna tagit var sitt.

Härnösands kommun

Uno Jonsson
Tillväxtchef

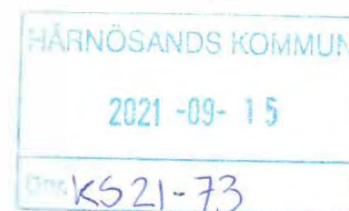
Hanna Viklund
Mark- & exploateringshandläggare

Projektbolaget U1 i Härnösand AB
Fredrik Andersson

Bilagor

Bilaga 1 – Genomförandeaftal tecknat 2021-08-26

Genomförandeavtal

Mellan nedanstående parter träffas följande genomförandeavtal gällande exploatering av fastigheten Ön 2:81.

Exploateringsområde

Fastigheterna Ön 2:81, exploateringen berör även fastigheterna Ön 2:21 och Ön 2:82.

Avtalets parter

Exploatören

Projektbolaget U1 i Härnösand AB
Org nr: 559330-5682
c/o Wester
Kolonibacken 12
871 61 Härnösand

Kontaktperson:
Olle Wester
Mail: olle.wester@conecti.se

Kommun

Härnösands kommun
Org nr: 212022-2403
871 80 HÄRNÖSAND

Kontaktperson:
Hanna Viklund
Tel: 0611-34 81 17

1 § Bakgrund

Den 2013-06-04 erhöll Conecti AB markanvisning på fastigheterna Ön 2:52, 2:21 och Eriksdal 1:24. Efter att grundavtalet tecknades har avstyckning skett av markanvisningsområdet, där fastigheterna Ön 2:81 och 2:82 bildades. Fastigheten Ön 2:82 såldes hösten 2017, till ett av exploatören nybildat fastighetsbolag, FastighetsAB Solbacken i Härnösand AB. Fastigheten Ön 2:82 har bebyggts med rad och kedjehus.

Conecti har nu startat ett samarbete med bolaget Contractor AB som tillsammans genom nystartade företaget "Projektbolaget U1 i Härnösand

AB" avser att bygga ett flerfamiljshus på fastigheten Ön 2:81. För att klargöra ansvarsfördelningen mellan exploatören och Härnösands kommun har detta genomförandeavtal upprättats.

2 § Förutsättningar

Detta avtal gäller under förutsättning av att exploatören förvärvar fastigheten Härnösand Ön 2:81. Om nämnda förutsättning ej uppfylls är detta avtal till alla delar förfallet, utan krav på ersättning från någon av parterna.

3 § Styrande dokument

Markanvisningsavtal daterat 2013-06-04, bilaga 1.

För fastigheten Ön 2:81 gäller detaljplan 2280-P16/6, som upprättats av Conecti AB som vann laga kraft 2016-03-23, se bilaga 2.

I samband med avstyckning av fastigheten bildades servitut och gemensamhetsanläggningar till förmån för fastigheten Ön 2:81, se bilaga 3
Överenskommelse om köpeskilling, bilaga 4.

4 § Förvärv av fastighet och köpeskilling

Härnösands kommun har ingått ett markanvisningsavtal med exploatören den 2013-06-04. Exploatören får förvärva marken den dag exploatören har en lagakraftvunnen plan, bygglov har beviljats och har övriga tillstånd, finansiering etc. klart för byggstart. Exploatören önskar att förvärva fastigheten först när startbesked beviljats, vilket godtas av Härnösands kommun. Härnösands kommun godkänner även att fastigheten säljs till det nystartade företaget "Projektbolaget U1 i Härnösand AB", som är ett dotterbolag till Conecti AB.

En överenskommelse om köpeskilling är upprättad mellan Härnösands kommun och Conecti 2017-08-09, se bilaga 4.

Enligt denna överenskommelse ska exploatören betala 468 000 kr + kostnaden för avstyckning av fastigheten, 36 733 kr.

Den totala ersättningen i samband med överlåtelsen hamnar därmed på 504 733 kr.

5 § Infart

Härnösands kommun äger fastigheterna 2:52 och Ön 2:21. Härnösandshus har servitut för parkering på Ön2:21.

I samband med avstyckningen av fastigheten Ön 2:81 bildades ett servitut för utfart, till förmån för Ön 2:81, vilket belastar Ön 2:21 och Ön 2:52, se bilaga 3.

Exploatören ansvarar för att i god tid innan byggnation av utfarten föra en dialog med Härnösandshus om exploateringen och de åtgärder som ska göras gällande utfarten.

Exploatören bygger utfarten och står för samtliga kostnader som har med anläggandet av utfarten att göra.

6 § Sophus

Härnösandshus har ett sophus som står på fastigheten Ön 2:81. Exploatören ansvarar för att föra en dialog med Härnösandshus gällande eventuell flytt av sophuset. I det fall parterna kommer överens om att sophuset får stå kvar, ska ett servitut upprättas. Om ett servitut ska upprättas kan Härnösands kommun vara behjälplig att upprätta ett servitut.

Exploatören ansvarar för att komma överens med Härnösandshus gällande flytt av sophuset.

7 § Vatten och avlopp

Ön 2:81 har del i gemensamhetsanläggning Ön ga:7 för vatten och avlopp, dvs att de äger en del av VA ledningarna gemensamt med fastigheten Ön 2:82. Från den punkt som Ön 2:82 har anslutit byggnaderna på fastigheten har ön 2:81 servitut på vatten och avloppsledning. Gemensamhetsanläggningens och servitutets sträckning framgår av avstyckningshandling, bilaga 3.

I samband med att fastigheten Ön 2:81 bebyggs har exploatören möjlighet att köpa in sig i gemensamhetsanläggningen Ön ga:7.

Exploatören ansvarar för att komma överens med nuvarande samfällighetsförening som ansvarar för gemensamhetsanläggningen, om ersättning för att köpa in sig i anläggningen, samt fördelning av andelstal. Exploatören ansöker om och bekostar eventuell fastighetsbildningsåtgärd, om det krävs.

8 § Dagvatten

Ön 2:81 är delägare i gemensamhetsanläggningen, Ön ga:8, för dagvatten. Ön ga:8 består av ett ledningsnät och en fördröjningsdam som ska tillvarata dagvattnet från fastigheterna Ön 2:81 och 2:82.

Ön 2:81 har i dagsläget inget andelstal för verken drift eller utförande. I samband med att fastigheten Ön 2:81 bebyggs har exploatören möjlighet att köpa in sig i gemensamhetsanläggningen Ön ga:8.

Exploatören ansvarar för att komma överens med nuvarande samfällighetsförening som ansvarar för gemensamhetsanläggningen, om ersättning för att köpa in sig i anläggningen, samt fördelning av andelstal. Exploatören ansöker om och bekostar eventuell fastighetsbildningsåtgärd, om det krävs.

9 § Kaplanvägen

Härnösands kommun är huvudman för Kaplanvägen. När fastigheten Ön 2:81 har bebyggt planerar Härnösands kommun att göra erforderliga förstärkningar och belägga gatan.

Dessa arbeten är planerade att utföras när byggnationerna av fastigheterna är färdigställda.

10 § Gång och cykelväg

Idag ligger del av gång och cykelvägen på Ön 2:81, vilket innebär att den måste dras om i samband med att fastigheten säljs.

I detaljplanen är det inritat hur man ska dra den första sträckan av gång och cykelvägen. resterande del är bara inritad i en illustration. Det är i dagsläget oklart hur den nya gång och cykelvägen ska dras, dvs om kommunen väljer att använda den befintliga gång och cykelväg eller bygger en helt ny sträckning.

Exploatören har rätt att bygga enligt gällande detaljplan. Härnösands kommun ansvarar för och bekostar att gång och cykelvägen dras om i samband med att fastigheten bebyggs. Härnösands kommun kommer att utreda hur den nya sträckningen av gång och cykelvägen ska förläggas.

Arbetet planeras att utföras under senhöst 2021-våren 2022

11 § Avtalets giltighet

Avtalet gäller endast under förutsättning att Exploatören senast 220631 förvärvar fastigheten Härnösand Ön 2:81.

12 § Tvist

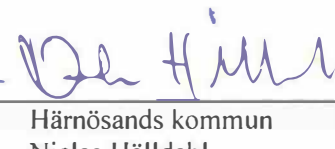

Tvist i anledning av detta avtal ska i första hand lösas i samförstånd mellan parterna. Om en samförstånds lösning inte kan uppnås ska tvisten avgöras av allmän domstol med tillämpning av svensk rätt. Ångermanlands tingsrätt ska vara första instans.

*****

Detta avtal har upprättats i två likalydande exemplar av vilka parterna tagit var sitt.

Härnösand 2021-08-26

Härnösand

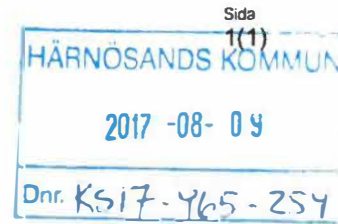
Härnösands kommun
Uno Jonsson

Härnösands kommun
Niclas Hållidahl

Projektbolaget U1 i Härnösand AB
Olle Wester

Överenskommelse om köpeskilling del av område i MARKANVISNINGSAVTAL del av fastigheterna Härnösand Ön 2:52, Ön 2:21 och Eriksdal 1:24

Överenskommelse om överlåtelse, del av markanvisningsområde, har träffats mellan kommunen och exploatören:

Kommunen

Härnösands kommun (212000-2403)
87180 Härnösands kommun

Exploatören

Conecti (556557-6724)
Tomgatan 10
871 62 Härnösand

Överenskommelse

Ett markanvisningsavtal har tecknats mellan parterna 2013-06-04, avtalet är förläng och gäller tom 2018-06-30, på oförändrade villkor. Exploatören har ansökt om bygglov, och har därefter bildat ett nytt bolag som ska köpa det nedre radhusområdet, som ska avstyckas och exploateras under 2017. Parterna är därmed överens om att Härnösands kommun säljer radhusområdet, "solbacksvillorna" (del av Ön 2:52 och Eriksdal 1:24) för 468 000 kr till det nybildade företaget FastighetsAB Solbacken i Härnösand AB, org nr:559116-5849, som även bekostar avstyckningen av området. I köpeskillingen ingår 50% av det överenskomna markpriset i markanvisningsavtalet (400 000kr), 50% av arkeologiska undersökningar (26 000 kr) och 50% av de kommunala plankostnaderna, såsom planbesked och granskning (42 000 kr). Resterande 50% av markpriset, arkeologiska undersökningen och plankostnaderna tas ut i samband med försäljningen av det övre markområdet.

I samband med att radhusområdet, "solbacksvillorna", avstyckas kommer även den övre exploateringsfastigheten (del av Ön 2:21, 2:52 och Eriksdal 1:21) för flerbostadshuset att styckas av, vilket bekostas av Härnösands kommun. Parterna är överens om att exploatören fram tom 2018-06-30 har rätt att förvärva fastigheten för flerbostadshus, till en summa av 468 000 kr (vilket avser 400 000 kr för marken, 26 000 för arkeologiska undersökningar och 42 000 för plankostnader) + fastighetsbildningskostnaden som Härnösands kommun betalar i samband med avstyckningen av fastigheten.

Områdena redovisas i bifogad kartbilaga, där radhusområdet "solbacksvillorna", är markerad med blå begränsningslinje och exploateringsfastigheten för flerbostadshuset är markerad med röd begränsningslinje.

Avtalsexemplar

Detta avtal har upprättats i två likalydande exemplar varav parterna tagit var sitt.

Hämösands kommun

2017-02-09

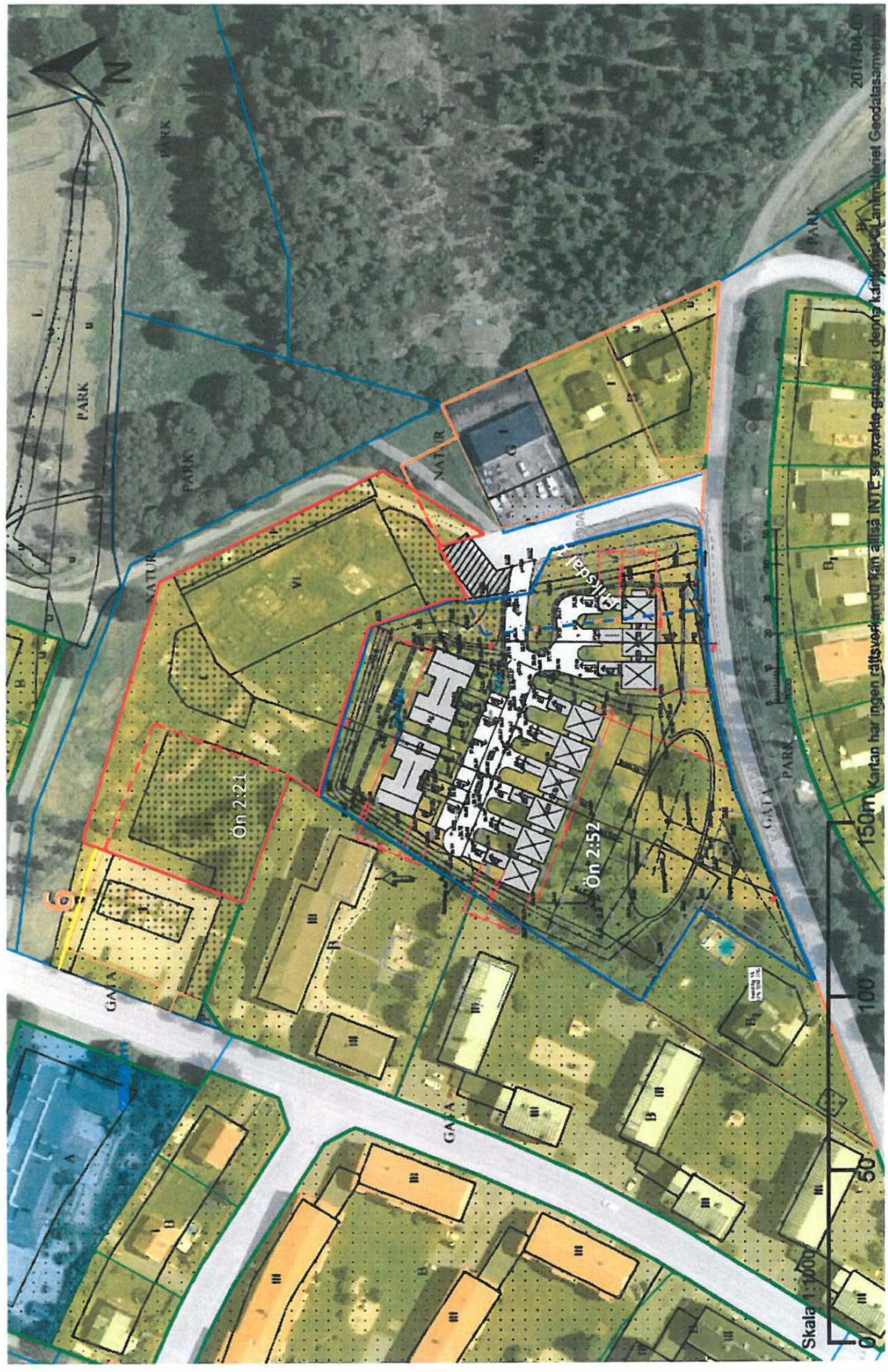

Uno Jonsson
Tillväxtchef

Olle Wester
Conecti

Hanna Viklund
Mark- & exploateringshandläggare

Mia Wester
Conecti

Kartbilaga, överenskommet köpeskilling

ÖVERSIKTSKARTA

PLANKARTA

PLANILLUSTRATION

PLANBESTÄMMELSER

Förändrad gator inom området med naturvärde. Endast områden som omfattas av tillämpning av länsplan. Användning som inte omfattas av planens bestämmelser gäller inte i detta område.

GRÄNSER

- Planens utgränsning
- - - - - Kommungränser
- Kommungränser

ANVÄNDNING AV MARK OCH VATTEN

Allmänna planer

- LOKALGATA Lokalgata
- NATUR Natur
- BEKVÄM Gångcykel och mopedyta

Kvalitetsmärken

- Arkad

UTNYTTJANDEGRADFASTIGHETSINDELMING

- 0-100% Inom bygggränserna

BEGRENSNINGAR AV MARKENS BEBYGGANDE

- Byggnader för mark
- Marken för annan bebyggelse med utrymme och utrymme
- Marken för annan bebyggelse för gemensam användning för luftströmning
- Marken för annan bebyggelse för gemensam användning för luftströmning

MARKENS ANORDNANDE (Utförande av kvartersplaner)

Mark och vegetation

- Marken för markens anordning och utrustning
- Marken för markens anordning och utrustning

Utfart stängsel

- Marken för markens anordning och utrustning

PLACERING, UTFORMNING, UTFÖRANDE

Utförande

- Marken för markens anordning och utrustning
- Marken för markens anordning och utrustning
- Marken för markens anordning och utrustning

ADMINISTRATIVA BESTÄMMELSER

Översikt över området

- Marken för markens anordning och utrustning

Planens namn	Bilana 2
Planens typ	Byggnadsplan
Planens status	Godkänd
Planens utgåva	1
Planens utgåvdatum	2014-06-04
Planens utgåvdatum	2014-06-04
Planens utgåvdatum	2014-06-04
Planens utgåvdatum	2014-06-04

Detaljplan för del av ÖN 2:52:2:21 och ERIKSDAL 1:24 Bif UTSIKTEN	
ANTAGANDEHANDLING	2014-06-04
HÄNSYNSÄTTNING	2014-06-04
REVISORISKT UTLÅTANDE	2014-06-04
REVISORISKT UTLÅTANDE	2014-06-04
REVISORISKT UTLÅTANDE	2014-06-04
REVISORISKT UTLÅTANDE	2014-06-04

PLANBESKRIVNING

DNR: SAM2014-1115-214

ANTAGANDE

2015-08-04

Laga kraft 2016-03-23

**Detaljplan för del av ÖN 2:52,
2:21 och ERIKSDAL 1:24
Brf UTSIKTEN
Härnösands kommun, Västernorrlands län**

**Härnösands
kommun**

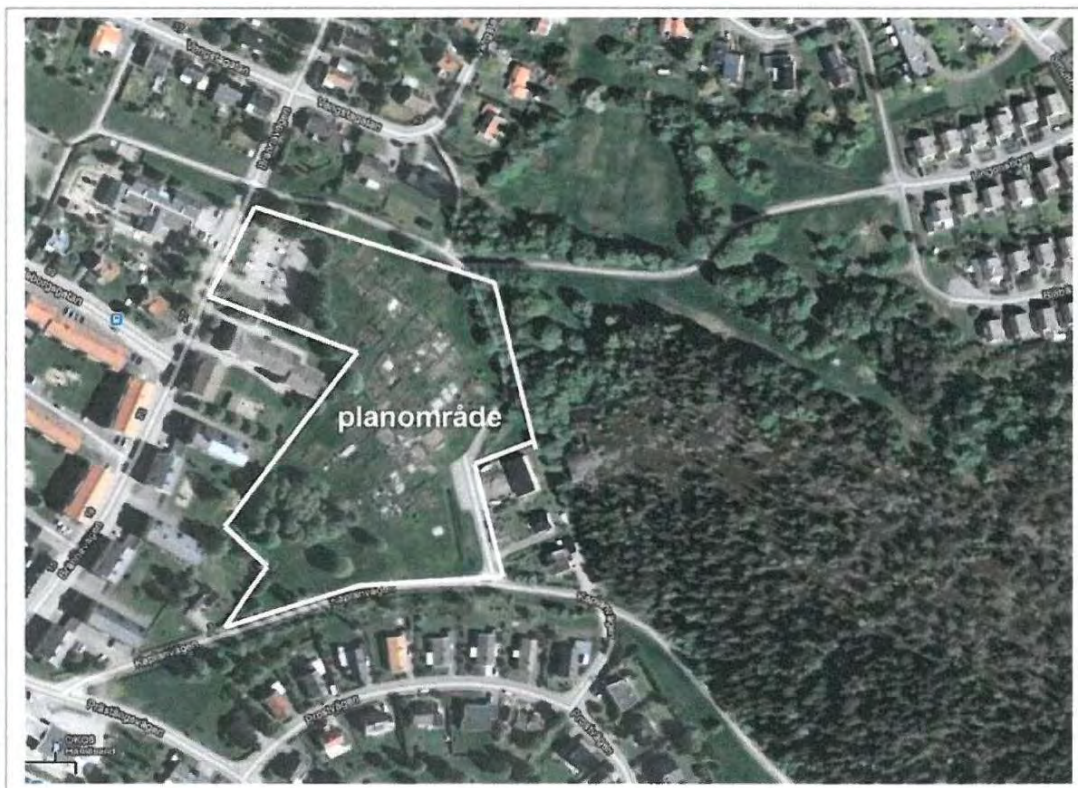

ALLMÄNT

Planbeskrivningens uppgift är att underlätta förståelsen av planförslagets innebörd. Beskrivningen ska redovisa planens syfte samt förutsättningar och förändringar. De tekniska -, fastighetsrättsliga - och ekonomiska åtgärder som behövs för att genomföra planen ska också framgå. Planbeskrivningen har ingen rättsverkan.

Till förslaget hör följande handlingar:

- Plankarta med bestämmelser och illustrationer
- Planbeskrivning
- Samrådsredogörelse 2
- Granskningsutlåtande
- Planprogram
- Samrådsredogörelse 1 (planprogram)
- Behovsbedömning
- Översiktlig geoteknisk undersökning
- Arkeologisk undersökning
- Grundkarta
- Förteckning över samrådskrets
- Fastighetsförteckning

PLANENS SYFTE OCH HUVUDDRAG	4
FÖRENLIGT MED 3 OCH 5 KAP MB	4
PLANDATA	4
LÄGE	4
AREAL OCH MARKÄGOFÖRHÅLLANDEN	4
TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN	5
ÖVERSIKTSPLAN	5
DETALJPLAN	5
PLANBESLUT	5
MILJÖBEDÖMNING	5
PLANPROGRAM	5
FÖRUTSÄTTNINGAR OCH FÖRÄNDRINGAR	6
NATUR	6
BEBYGGELSEOMRÅDEN	8
FRIYTOR	9
GATOR OCH TRAFIK	10
STÖRNINGAR	12
TEKNISK FÖRSÖRJNING	13
GENOMFÖRANDE	14
ORGANISATION	14
FASTIGHETS RÄTT	15
EKONOMI	17
KONSEKVENSER AV PLANENS GENOMFÖRANDE	17
BARNPERSPEKTIV	18
SOCIALA KONSEKVENSER	18

PLANENS SYFTE OCH HUVUDDRAG

Syftet med detaljplanen är att pröva förutsättningen för att etablera ett nytt bostadsområde på del av fastigheten Härnösand Ön 2:52 m.fl. Området används idag till odlingslotter. Marken ligger i en sydvästsluttning. Detaljplanen medger byggrätt för uppförande av ett flerfamiljshus på den norra delen av planområdet, samt tre byggnadsvolymer med kedjehus på den södra delen. Målsättningen är att skapa god bebyggd miljö. En viktig kvalitet som platsen erbjuder, är den vackra utsikten över staden. Flerfamiljshuset får en solitär placering med god överblick över staden och landskapet.

Kedjehusen som ska placeras längre ner i sluttningen får odlingsbara tomtplatser, samt garage i anslutning till bostäderna. Placering och orientering av kedjehusen ansluter till omgivande bebyggelse.

FÖRENLIGT MED 3 OCH 5 KAP MB

Planområdet berör inga riksintressen enligt 3 kap. och 4 kap. Miljöbalken. Området ligger omedelbart utanför Försvarens påverkansområde.

Vid planering ska miljö kvalitetsnormer (MKN) enligt miljöbalkens 5 kapitel säkerställas. Härnösands kommun omfattas av MKN för utomhusluft och för vattenförekomster. Mätningar av utomhusluften genomförs regelbundet. Resultatet av genomförda mätningar visar att miljö kvalitetsnormen för utomhusluft inte överskrids i Härnösands kommun.

När detaljplanen genomförs, kommer mer biltrafik att alstras till området. Detaljplanen får en relativt måttlig exploateringsgrad. Antalet nya bostadsenheter begränsas till mellan 30-40 st. Med antagandet att varje hushåll gör cirka 4 bilresor per dygn kan antalet utökade trafikrörelsen uppskattas till cirka 130-160 bilresor per dygn. Kommunens bedömning är att planens genomförande inte innebär att miljö kvalitetsnormen för luft överskrids.

Planens genomförande innebär mer hårdgjorda ytor, men genom att anlägga fördröjningssystem för dagvattnet, påverkas inte Gerestabäcken och Södra Sundet negativt och därmed överskrids inte miljö kvalitetsnormen för vatten.

PLANDATA

Läge

Planområdet ligger cirka 1,3 km öster om Härnösands centrum. Området omfattar ett obebyggt odlingsområde, som idag används till odlingslotter. Planområdet angränsar i väster mot Brännavägen och i söder mot Kaplanvägen. I norr och öster angränsar planområdet mot befintlig gång och cykelväg. Brännavägen utgör gränsområde mellan den gamla ursprungliga stadsplanen i Härnösand och senare uppförda stadsdelar med en glesare byggnadsstruktur.

Areal och markägoförhållanden

Planområdet omfattar ca 2,37 ha (23728 m²) och Härnösands kommun är markägare.

TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN

Översiktsplan

Kommunfullmäktige beslutade den 30 maj 2011 att anta en ny översiktsplan för Härnösands kommun. Översiktsplanen används för att ge vägledning för beslut om användning av naturresurser, bebyggelseutveckling och utveckling av infrastruktur. Det aktuella området är utpekade som tätortsbebyggelse och tätortsnära skog.

Detaljplan

Gällande detaljplan är rubricerad ” Stg 597 å H, del av, KAPELLSBERGET. Detaljplanen fastställdes 1984-09-05. Huvuddelen av marken är i gällande detaljplan avsatt för Odlingslotter och Park. Området med odlingslotter får inte bebyggas.

Planbeslut

Kommunen har den 4 juni 2013 tecknat ett markanvisningsavtal med Conecti AB. Företaget avser att bebygga området med bostäder. Samhällsnämnden beslutade 2014-03-27 att godkänna att detaljplaneläggning för området får påbörjas.

Miljöbedömning

En behovsbedömning enligt plan- och bygglagen och MKB-förordningen har gjorts av Härnösand kommun i april 2014. Den föreslagna planändringen bedöms inte innebära en sådan betydande miljöpåverkan som avses i 6 kapitlet 11§ miljöbalken. En miljöbedömning med tillhörande miljökonsekvensbeskrivning bedöms inte behöva upprättas, enligt kraven i plan och bygglagens 5 kapitel 18 §.

Kommunen har i behovsbedömningen angett att en geologisk och hydrologisk undersökning ska tas fram. Förutsättningarna för anslutning av vatten och avlopp behöver utredas, samt el, tele, data och uppvärmning. En arkeologisk undersökning skall också utföras. Alternativa vägar för in- och utfarer ska redovisas. Även påverkan på befintlig gång- och cykelväg, den försämrade kvalitén för rekreation för allmänheten bör belysas när entréer till rekreationsområdet förändras. Detaljplanen ska också utreda om husen har störande påverkan på grannar, till exempel skuggbildning och utsikt.

Länsstyrelsen bedömer, i likhet med kommunen, att genomförandet av detaljplanen inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan. En miljöbedömning enligt 6 kap 11 § miljöbalken behöver därför inte upprättas.

Planprogram

Planeringen startade med att ett planprogram upprättades. Programmet som varit ut på samråd 10 oktober till 7 november 2014 redovisade:

- planeringsförutsättningar
- överväganden, alternativa platser för lokalisering av nytt bostadsområde
- målsättning med projektet
- skiss till utformning av bostadsområde
- omgivningspåverkan om planen genomförs

FÖRUTSÄTTNINGAR OCH FÖRÄNDRINGAR

Natur

Mark och vegetation

Området ligger i en sydvästsluttning. Marken består huvudsakligen av öppna odlingsmarker, med spridda inslag av storvuxna träd. En skogsdunge med stora träd är beläget på låglänta södra delen av planområdet. Här är marken fuktigare, vilket avspeglar sig på marktäcket. Stora träd finns också i anslutning till befintligt parkering i den nordvästra delen av planområdet. När området bebyggs kommer en del träd att behöva avverkas för att ge plats för ny bebyggelse. Nyplantering av träd är önskvärt. Träd kan med fördel planteras i de yttre delarna av planområdet på platser där de inte skymmer utsikten över landskapet.

Geotekniska förhållanden

Sweco Civil AB Sundsvall har utfört en översiktlig geoteknisk undersökning. Undersökningarna visar att jordlagren under planerade kedjehus (se planillustrationskarta) utgörs av cirka 2 meter löst lagrade svämsediment av siltig sand, som vilar på som mest 3 meter löst lagrade finsediment av lera som i sin tur vilar på fasta sediment av sand och silt. I västra delen av det övre planerade kedjehuset vilar sanden på fast friktionsjord 1,5 meter under markytan.

Undersökningarna visar att jordlagren under planerat flerfamiljshus utgörs av cirka 1 meter löst lagrad svämsediment av siltig sand som i den östra delen av byggrätten vilar på ett ca 1 meter löst lerlager. Lerlagret vilar i sin tur på fasta sediment av sand och silt.

Centralt under planerat flerfamiljshus ligger fast botten 2 meter under markytan. I den västra delen av planerad byggnad vilar den ytliga sanden på fasta sediment cirka 1 meter under markytan.

Grundläggning av kedjehusen föreslås ske på packad, sprängstensfyllning efter att de lösa finsedimenten urgrävts ner till som djupast 5 meter under markytan. Alternativt kan kedjehusen grundläggas på pålar. Ett annat grundläggningsalternativ kan eventuellt vara att belasta jorden med 2-3 meter överlastfyllning under 6-12 månader för att konsolidera den lösa leran. Detta alternativ förutsätter att kompletterande geotekniska undersökningar utförs för att kunna bedöma lerans sättningsegenskaper.

Grundläggning av flerfamiljshuset föreslås ske med plattor nedförda under de ytligt lösa sedimenten. I marken under den centrala delen av flerfamiljshuset finns fasta sediment av sand och silt 2 meter under markytan. I den västra delen ligger sand och silt 1 meter under markytan.

Plattgrundläggning utförs med fördel på en minimum 0,3 meter tryckfördelande dyna av krossmaterial.

Geohydrologiska förhållanden

Sweco Civil AB Sundsvall har undersökt grundvattennivån kring planerad bebyggelse.

Grundvattenröret i den östra delen av det planerade södra kedjehuset visar att en övre grundvattenyta i sanden låg 0,4 meter under markytan 10 december 2014.

Grundvattenröret centralt under planerat flerfamiljshus visar att inget vatten finns i det ytliga sandlagret ner till 1,2 meter under markytan. Vid grundläggningsarbetet erfordras sannolikt grundvattensänkning med filterklädda pumpgropar inom schakten.

Byggherren har ansvaret att se till så inga skador, t ex sättningar, uppkommer på angränsande byggnader under byggskedet. Byggnadsentreprenören visar under bygglövskedet vilken arbetsmetod som ska tillämpas för att förhindra skador.

Området avvattnas idag via ett öppet dike som följer den västra gränsen av planområdet. Marken lutar mot sydväst så merparten av dagvattnet från planområdet samlas i diket. Diket kan komma att flyttas något när området bebyggs.

Längs den östra plangränsen ligger också ett öppet dike som bidrar till att avvattna området. Merparten består av öppna diken med på vissa ställen förekommer täckdiken. Vattnet rinner ner mot Kaplanvägen som har diken på ömse sidor om vägen. Särskilt diket på den södra sidan tar emot stora vattenmängder på vårkanten. Vattnet rinner sedan vidare längs med Kaplanvägen västerut i öppna diken för att sedan anslutas till kommunens dagvattenledningsnät.

Gerestabäcken som ligger en bra bit sydväst om planområdet tar emot stora mängder dagvatten från omgivande landskap. Det finns stora risker att Gerestabäcken översvämmas vid flödestoppar. Dagvattenflödet från bostadsområdet måste därför fördröjas.

Genomförd detaljplan innebär att delar av området får hårdgjorda ytor. Bästa sättet att ta hand om dagvatten är genom markinfiltration. Detaljplanen får en relativt låg exploateringsgrad. Planen medger stora friytor som är lämpliga för markinfiltration. Marken måste dock dräneras i anslutning till husen, eftersom stora mängder grundvatten rinner ner från Kapellsberget mot planområdet. Vattnet måste också avledas från de asfalterade körytorna via brunnar och underjordiska ledningar som kommer att anläggas i området.

Markföroreningar

Det finns inga kända markföroreningar inom området. Skulle markföroreningar upptäckas ska anmälan göras till samhällsförvaltningen i Härnösands kommun.

Fornlämningar

En medeltida träkyrka, låg troligen inte långt från Kapellsberget. Kyrkans utformning är i övrigt okänd. En arkeologiskt undersökning med provgrävningar har utförts av

---

Murberget, Länsmuseet i Västernorrland. Inga fornlämningar hittades. Det föreligger därför inget hinder enligt 2 kap kulturmiljölagen att anlägga ny bebyggelse enligt länsstyrelsen meddelande 25 november 2014.

Bebyggelseområden

Bostäder

Området består av öppen sluttande mark och platsen erbjuder fin utsikt över staden. Norr om planområdet ligger villabebyggelse. I väster angränsar planområdet till ett bostadsområde uppfört på 50-talet. I söder finns villabebyggelse från 60-talet och senare. Planområdet består av en öppen obebyggd yta som idag används till odlingslotter. Infrastrukturen i form av gator och ledningsnät är utbyggt i omgivande gator. Det finns mycket goda förutsättningar att förtäta denna stadsdel.

Utsikten över staden är en fin kvalité som måste värnas. En gles bebyggelsestruktur kan därför vara att föredra på den aktuella platsen.

Planen redovisar byggrätt för uppförande av en sexvåningsbyggnad med bostäder på den övre norra delen av planområdet samt byggrätt för tvåvåningshus med rätt att uppföra kedjehus, totalt 2100 kvadratmeters byggnadsyta. Planens illustrationskarta visar möjlig exploateringsgrad i området.

Taklutningen begränsas till 20 grader för att värna utsikten från angränsande fastigheter.

Byggrätten med sexvåningshus innebär att byggnadsvolymen kommer att påverka stadens siluett, eftersom den dels ligger högt i landskapet och att den kommer bli högre än omgivande bebyggelse. Den höga byggnadsvolymen kan dock motiveras med att byggnaden får en solitär placering i stadsrummet och att den endast i mindre utsträckning kommer att påverka omgivande bebyggelse.

För att inte byggnaden ska uppfattas som alltför kompakt, bör den delas upp i flera sektioner/volymer. Arkitekturen bör bli modern och tidstypisk. Platsen för flerbostadshuset erbjuder fin utsikt över staden och landskapet. Byggnaden utformas och placeras så att den bäst kan tillvarata dessa kvalitéer. Söder/sydväst om byggnaden ska marken vara obebyggd för att tydligt markera byggnadens fria solitära placering i stadslandskapet.

I södra delen av planområdet medges byggrätt för kedjehus. Detaljplanen får här en flexibel utformning. Planen medger att byggnader kan placeras fritt inom det området där byggrätt medges på plankartan. Det är önskvärt att styra riktningen/orienteringen av kedjehusen.

Kedjehusen bör orienteras lika som omgivande bebyggelse i väster. På detta vis erhålls en ordnad bebyggelsestruktur som väl ansluter till den äldre tätare stadsplanen/stadsbebyggelsen i väster samt skapar en varsam passage/övergång mot den glesare stadsbebyggelsen i öster. Byggrätten för kedjehusen har utformats för att stimulera att husen placeras i samma riktning som visas på planillustrationen. Byggrätten fasas av i sydvästra delen för att ge plats för vattenavrinningen, diken i området.

Garageområdet placeras i anslutning till befintligt parkeringsplats i norra delen vid Brännavägen. Byggrätt medges för uppförande av garage med förråd. På befintlig parkeringsplats medges byggrätt att uppföra carport. Byggrätten för carport regleras. Dels måste fri passage upprätthållas norrut mot gemensam in/utfart, dels så måste fri sikt uppnås mot Brännavägen vid anslutningspunkten. Ur trygghetssynpunkt är det också bättre att orientera den nya byggrätten för carport i nord-sydlig riktning eftersom det går att få bättre överblick över garageområdet från lägenheterna. Byggrätten för carport bör inte heller placeras nära Brännavägen eftersom byggnaden/carporten då vänder sin baksida mot Brännavägen vilket inte är önskvärt.

För att inte få för stor sammanhängande parkeringsplats bör ett grönområde med träd anläggas mellan befintlig och ny parkeringsplats.

Planen medger även byggande av mindre förråd, sophus och cykelförvaring i anslutning till planerat flerfamiljshus och intern bostadsgata.

Tillgänglighet

Ny bebyggelse som uppförs måste följa föreskrifterna i Boverkets byggregler (BBR). För flerfamiljshuset innebär det hisskrav samt att alla lägenheter ska vara tillgängliga för rörelsehindrade. Marken ska också ordnas så att inga fysiska hinder föreligger. Parkeringsplatser för rörelsehindrade ska finnas tillgängliga maximalt 25 meter från bostadsentréerna.

För kedjehuset kommer bottenvåningen att vara tillgänglig för rörelsehindrade. Det finns plats att ordna parkering i anslutning till husen för besökande. Våning två kommer dock inte att vara tillgängliga eftersom det inte finns hisskrav enligt BBR i denna typ av bostadshus.

Kulturmiljö och gestaltning

Inga byggnader eller miljöer som är av kulturhistoriskt värde finns inom planområdet eller dess närhet.

Friytor

Lek och rekreation

Marken centralt i kvarteret föreslås vara öppen fri från bebyggelse. Här finns möjligheter att bedriva trädgårdsodling, anlägga lek och grillplatser. Lägenheterna i kedjehuset får egen tomtplats.

Naturmiljö

Kapellsberget med bland annat pulkbacke ligger omedelbart nordost om planområdet. Högslättens idrottsplats med motions slinga ligger mindre än 1 km norr om utredningsområdet. Det finns goda möjligheter för att bedriva sport och friluftsliv i närområdet.

Gator och trafik

Gatunät

Planområdet angränsar i väster till Brännavägen samt till Kaplanvägen i öster. Brännavägen är en stadsgata som utgör den yttre ringen i Hämösands planstruktur. Gatan förbinder Hämösands olika delar med varandra. Gatan är stadsmässigt utformad med trottoarer. Tillåten hastighet är 50 km/h, dock 30 km/h på vissa sträckor under vissa tidpunkter.

Kaplanvägen är en mindre grusad väg som trafikförsörjer angränsande fastigheter i öster om planområdet.

Planerat bostadsområde ansluter till bägge dessa gator. Biltrafiken som har som målpunkt att nå flerfamiljshuset förväntas till största delen angöra via ny anslutningspunkt mot Brännavägen. Utfarten från befintlig parkering kan stängas och en ny gemensam utfart kan anläggas mot Brännavägen. Sikten är god vid föreslagen anslutningspunkt.

Kaplanvägen förväntas trafikförsörja kedjehusen. En intern bostadsgata planeras som innebär möjlighet att köra ut mot både Brännavägen och Kaplanvägen.

Den föreslagna interna bostadsgatan ges ett stadsmässigt uttryck med möjlighet att ordna sidoparkering längs med bostadsgatan. Genomkörningen underlättar även för servicefordon, t.ex renhållningen att trafikera området och utföra service i form av avfallshantering. Gångvägarna måste utformas med sådan kvalitet att de är körbara och tillgängliga för räddningstjänstens fordon om brand skulle uppstå.

Gång- och cykeltrafik

Det finns ett väl utbyggt gångnät i närområdet som förbinder stadens olika delar. Norr om planområdet ligger en gång- och cykelväg som förbinder stadens olika delar i väst och öst. Gång- och cykelvägen påverkas inte fysiskt av planerad bebyggelse.

Gång- och cykelvägen i östra delen av planområdet förbinder Vangstagatan i norr med Kaplanvägen. Planerad utformning av bostadsområdet påverkar gång- och cykelvägen. Befintlig gångväg kommer att flyttas öster och mot Kaplanvägen. Se illustration.

Illustration som visar hur området kan bebyggas. Befintlig gångväg kommer att flyttas österut.

Härnösand har ett väl utbyggt gång- och cykelnät in mot centrum med delade trottoarer för fotgängare och cykeltrafik.

Målpunkter i närområdet är skolor, livsmedelsbutiker, förskolor, vårdcentral samt hållplatser för kollektivtrafik. Gång- och cykelvägnätet är väl uppbyggt med övergångsställen på de större trafiklederna.

Kollektivtrafik

Gånsviksvägen söder om utredningsområdet trafikeras med busslinje 24. Närmaste busshållplats för linje 58 ligger i anslutning till Frideborgsgatan och Brännvägen.

En annan busshållplats ligger cirka 200 meter söder om planområdet. Busslinjen går mellan Bondsjöhöjden på fastlandet österut till Ridskolan i Gånsviksdalen. Busslinjen passerar genom centrum.

Parkering

Härnösands kommun saknar parkeringsnorm. Parkeringsbehovet bedöms från fall till beroende på platsens läge och tillgång till kollektivtrafik i närområdet. Området ligger ca 1,3 km från Härnösands centrum. I nordvästra delen mot Brännavägen ligger en befintlig parkering som tillhör angränsande bostadsområde.

Det förefaller vara bäst att samla parkeringsplatsen i ytterkanten av planerat bostadsområde. Då kan biltrafiken minimeras inne i bostadsområdet. Detaljplanen redovisar ett parkeringsområde i nordvästra delen av planområdet. Här medges rätt att uppföra garage och bostadsförråd till lägenheterna i flerfamiljshuset. Det finns en efterfrågan att få god tillgång till parkeringsplatser samtidigt som det inte är önskvärt med alltför stora sammanhängande parkeringsytor. Parkerings- och garageplatsen bör därför utformas på ett yteffektivt sätt. Behovet av hårdgjorda ytor kan då reduceras.

För planerade kedjehus byggs garage i anslutning till bostadshuset. Parkeringar för rörelsehindrade placeras nära bostadsentréerna. Gästparkeringar kan också anläggas nära bostädernas entréer. Med hänsyn till pågående klimatförändringar och teknikutveckling inom fordonsindustrin bör laddstationer anordnas i området för laddhybridbilar.

Störningar

Skuggbildning, försämrad utsikt

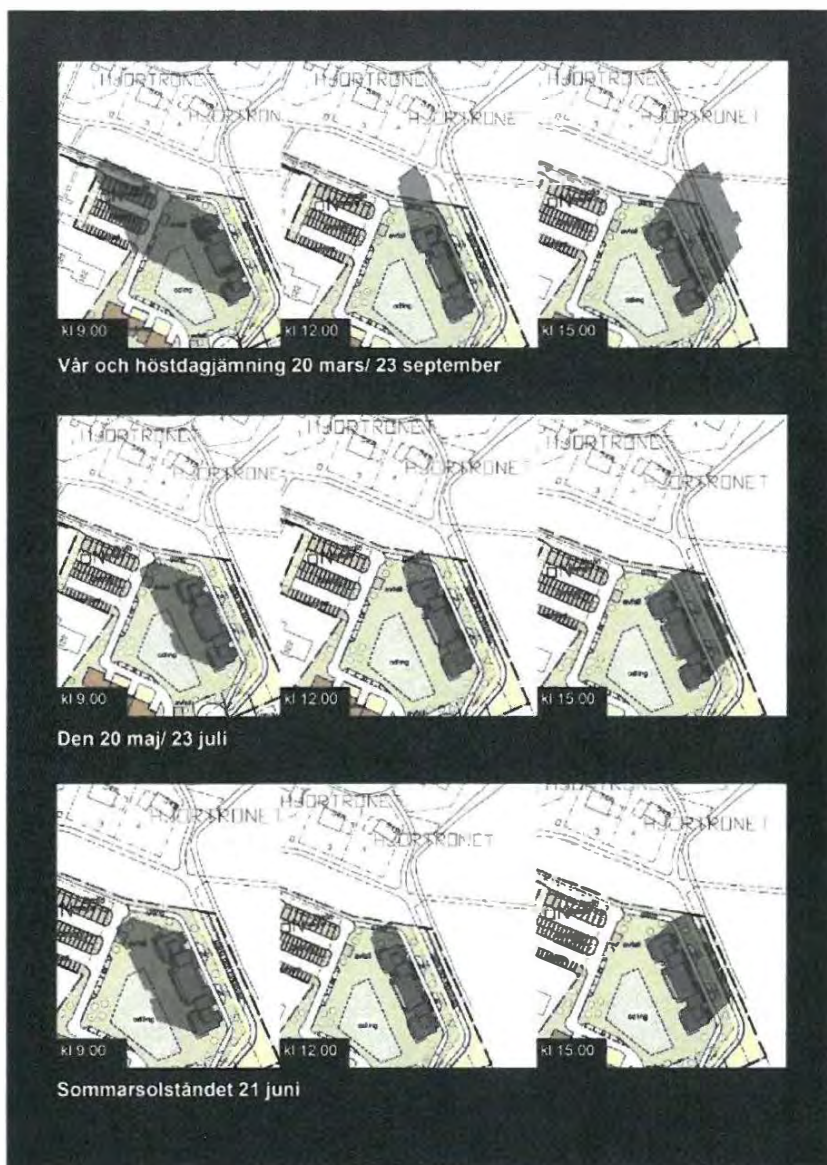
Byggnaden placeras med långfasaden i nordväst-sydostlig riktning vilket är positivt för befintlig bebyggelse i norr om planområdet eftersom byggnaden då endast begränsar utsikten för dessa i mindre utsträckning.

Skuggstudier har utförts för den högre byggrätten som medger byggande av ett 6-våningshus. Byggrätten är placerad på den övre delen av planområdet. Målsättningen med solstudierna har varit att bedöma om angränsande fastigheter norr om planområdet påverkas av skuggbildning under sommarhalvåret. Följande tidpunkter har valts :

- Den 20 mars/23 september. Vår och höstdagjämning, då dag och natt är lika långa
- Den 20 maj
- Den 21 juni. Sommarsolståndet då dagen är som längs

Utredningen visar att angränsande villafastigheter (fastigheterna Hjortronet 1,3,4) inte påverkas av skuggbildningen under sommarhalvåret. Byggrätten för flerfamiljshuset är placerat på tillräckligt stort avstånd. Skuggan når inte fram till angränsande fastigheter.

Teknisk försörjning

Vatten och avlopp

Kommunalt avloppsledningsnät är utbyggt i angränsande gator. En kommunal vattenledning ligger norr om planområdet. Ett ledningsnät med servisledningar kommer att byggas i det nya bostadsområdet. HEMAB anvisar anslutningspunkt till de kommunala näten.

I området planeras ett bostadshus i 6 våningar. Vid vattenanslutning till normalzon innebär det med stor sannolikhet att vattentrycket i de högre våningarna blir lågt. Ett annat alternativ kan vara att ansluta mot kommunens högzon vilket då istället kan medföra högt tryck i lägre våningarna. För båda alternativen behövs sannolikt någon

---

form av kompletterande utrustning internt i fastigheten. Vilken lösning som blir den bästa och kostnader för de olika alternativen får utredas när byggnaden projekteras.

Dagvatten

Mängden/flödet av dagvatten går inte att reglera enligt plan och bygglagen i en detaljplan. Det går däremot bra att anvisa en plats som är lämplig för infiltration som medger att dagvattenflödet fördröjs från området.

Ett område med beteckning n, redovisas i planområdets södra del. Markytan ska möjliggöra infiltration av dagvatten. Lämpliga anläggningar kan vara någon form av vegetationsklädda dräneringsstråk, perkulationsbrunnar, växtbäddar o.d. För att förhindra överbelastning nedströms ska dagvattenanläggningen utformas så att mängden dagvatten inte ökar från planområdet efter exploateringen.

Värme

Planerat bostadsområde kan anslutas till fjärrvärmenätet. Ledningsnät finns utbyggt i Brännavägen och i Prästängsvägen.

El och bredband

En mindre elledning löper parallellt med gång-och cykelvägen i norr och öster. Ledningen ligger inom redovisat område för byggrätt av flerfamiljshus.

Ledningen måste flyttas till naturmarken öster om bostadskvarteret när projektet genomförs. Närmaste transformatorstation ligger vid gång och cykelvägen i norra delen av utredningsområdet. Anslutningspunkt till optofibernät finns vid Brännavägen norr om gång och cykelvägen.

Avfall

Detaljplanen medger byggande av förrådsbyggnader längs med intern bostadsgata. Minst två sophus bör byggas, ett för flerfamiljshuset och ett för kedjehuset. Sopbilarna kan köra genom bostadsområdet och hämta avfall utan backande rörelser. Hämtning och transport av avfall kan därför genomföras på ett tryggt och säker sätt.

GENOMFÖRANDE

Organisation

Tidplan

Detaljplanen som hanteras med normalt planförfarande förväntas kunna godkännas av Samhällsnämnden i augusti 2015 och därefter antas av kommunfullmäktige hösten/vintern 2015.

Preliminär tidsplan:

Samråd

februari 2015

Slutlig granskning

maj 2015

Godkännande SAM

27 augusti 2015

Antagande kommunfullmäktige

28 september 2015

Planen vinner laga kraft ca tre veckor sedan beslut om antagande har kungjorts och inget överklagande har lämnats in.

Genomförandetid

Planens genomförandetid är 10 år från det datum planen vunnit laga kraft. Under genomförandetiden har markägarna en ekonomisk garanti för att kunna utnyttja planens byggrätter. Efter genomförandetidens utgång fortsätter planen att gälla, men den kan ändras eller upphävas utan att fastighetsägaren har rätt till ersättning. Den medellånga genomförandetiden motiveras med att det kan ta en viss tid innan alla kedjehus är byggda.

Ansvarsfördelning och huvudmannaskap

Kommunen är huvudman för allmän plats inom planområdet och ansvarar således för utbyggnader, drift och underhåll av gata, gång- och cykelbana samt skötsel av parkmarken. Planen förutsätter att en gångväg läggs om i ny sträckning. Byggherren bekostar dagvattennätet inom kvartersmark.

Härnösand Energi och Miljö AB är huvudman för allmänna vatten- och avloppsledningar. De anvisar anslutningspunkt till vatten och avloppsledningsnätet.

Härnösand Elnät AB är huvudman för elnätet inom planområdet. En elledning måste flyttas och läggas om i ny sträckning. Arbetet utförs av Härnösand Elnät AB. Byggherren bekostar flyttningen av ledningen.

Avtal

Ett genomförandavtal upprättas mellan byggherre och Härnösands kommun. Frågor som måste regleras i avtalet är kostnader och ansvarsfördelning angående fastighetsbildning, bildande av gemensamhetsanläggning, flyttning av gång och cykelväg, tillträde, villkor i övrigt.

I avtalet bör också regleras hur dagvattenflödet ska regleras, samt vilken typ av infiltrationsanläggning som ska anläggas.

Markanvisningsavtal

Enligt markanvisningsavtalet har byggherren rätt att förvärva marken inom planområdet när planen har vunnit laga kraft, erhållit bygglov, samt har ordnat med övriga tillstånd och finansiering av projektet.

Fastighetsrätt

Fastighetsbildning

Kommunen har tecknat ett markanvisningsavtal med Conecti AB. När detaljplanen har vunnit laga kraft kan ett köpeavtal upprättas mellan Härnösands kommun och Connecti AB. Med stöd av köpeavtalet och gällande detaljplan kan en eller flera nya fastigheter bildas i området.

Följande scenarion är möjliga :

- En bostadsrättsförening bildas för hela området. En ny fastighet bildas genom avstyckning från fastigheten Härnösand Ön 2:52 samt fastighetsreglering då mark från del av fastigheten Ön 2:21 och del av fastigheten Eriksdal 1:24 överförs till den nybildade fastigheten.
- Två nya bostadsrättsföreningar bildas, en för flerfamiljshuset samt en för kedjehuset. Två nya fastigheter bildas då.
- Tre-fyra nya bostadsrättsföreningar bildas. En för flerfamiljshuset och två-tre för kedjehuset. Denna situation kan inträffa om det tar lång tid att sälja lägenheterna i kedjehuset.
- En bostadsrättsförening bildas för flerfamiljshuset och kedjehuset säljs som egnahem. En sådan situation skulle innebära att ca 12 fastigheter bildas, ett för flerfamiljshuset, och 11 fastigheter (se planillustration) för kedjehuset, ett för varje bostadsenhet. Planen är flexibelt utformad för kedjehuset så antalet bostadsenheter kan ändras i bygglovskedet.

Ur plansynpunkt finns det inget som hindrar att flera fastigheter bildas i området. Exploateringsgraden är inte kopplad till tomtplatser i planbestämmelserna. Gator omkringliggande mark och ledningsnät bör då ingå i gemensamhetsanläggningen.

Gemensamhetsanläggning

Ny infart från Brännavägen placeras på den norra delen av befintlig parkeringsplats. Infarten berör fastigheterna Ön 2:21 och Ön 2:52. Bägge fastigheterna ägs av Härnösands kommun. Fastigheten Lingonet 4 ägs av AB Härnösandshus. Del av fastigheten Ön 2:21 används till parkering. Marken är idag upplåten med servitut till förmån för fastigheten Lingonet 4.

En gemensamhetsanläggning bör bildas för den nya infarten. Till gemensamhetsanläggningen knyts nybildad bostadsfastighet samt fastigheten Lingonet 4.

I detaljplanen redovisas ett utfartsförbud från befintlig parkeringsplats (fastigheten Ön 2:21). Syftet är att parkeringen ska angöras från norr via nybildad infart som är gemensam för planerat bostadsområde och hyresgästerna som är bosatta i fastigheten Lingonet 4 (ägare AB Härnösandshus).

För att kunna bilda en gemensamhetsanläggning måste vissa villkor vara uppfyllda enligt anläggningslagen, bl.a annat väsentlighetsvillkoret (AL 5§) som innebär att anläggningen måste vara av väsentlig betydelse för de deltagande fastigheter.

Villkoren för att bilda en gemensamhetsanläggning kan uppfyllas om berörd fastighetsägare (Ön 2:21 Härnösands kommun) godkänner att befintlig utfart stängs och att ny gemensam utfart anordnas i norra delen av befintlig parkeringsplats.

Ledningsrätt

Ledningsrätt finns för dagvattenledning belägen väster om lokalgatan (Kaplanvägen). Nya ledningsrätter kan behöva bildas för att säkerställa huvudavvattningen som rinner genom området. Ledningsrätt kan också behöva bildas för el; -fjärrvärme;- och optofibernät inom kvartersmark.

Ekonomi

Planekonomi

PEAB som är byggtreprenör bekostar planändringen och hela byggprojektet. Kommunen får intäkter vid försäljning av marken.

Kommunens kostnader

Grundprincipen är att kommunen ansvarar för kostnader som uppstår inom mark som är avsedd till allmän plats (gator, naturmark) medan byggherren täcker alla kostnader som uppstår inom kvartersmark. Kostnads- och ansvarfördelningen mellan byggherre och kommunen avgörs i förhandlingar mellan parterna när genomförandeavtalet tecknas.

Bygglov och planavgift

Kommunen debiterar för granskning i de ärenden en konsult anlitas för att göra detaljplanen. Bygglovavgift tas ut enligt gällande taxa vid aktuell tidpunkt när lov beviljas.

Konsekvenser av planens genomförande

Planändringen berör primärt miljömålet God bebyggd miljö. Planändringen innebär att bostäder skapas i ett centrumnära område med bra serviceutbud och närhet till allmänna kommunikationer. Fler bostäder i området ger stöd till det serviceutbud som finns i närområdet och centrum i form av, handel, restauranger, kommunal service mm.

Planområdet är idag inte utsatt för buller från vägtrafik. Byggnationen innebär ingen större ökning av buller för omgivningen varför det bedöms att miljömålet God bebyggd miljö inte påverkas negativt.

Byggnationen kommer att påverka stadsbilden både från längre håll och i närmiljön och strider mot översiktsplanens intentioner.

Vid planering av ny bebyggelse i området har hänsyn tagit till omgivande befintlig bebyggelse. Nya byggnader placeras så att de inte förstör utsikten för närboende.

På innegården finns stora friytor för grönska och växtlighet.

Miljömålet Begränsad Klimatpåverkan påverkas sekundärt i positiv riktning genom att uppvärmningen förväntas ske med fjärrvärme och ett fördröjningssystem för dagvattnet ska förhindra överbelastning av dagvattenanläggning nedströms.

Barnperspektiv

Enligt FN:s barnkonvention ska barns bäst sättas i främsta rummet. Det finns goda förutsättningar att skapa en god boendemiljö för barn. Det kommer att finnas plats för barn att leka i planerat bostadsområde. Området angränsar till Kapellsberget som är skogsbeklätt berg, med pulkabacke och fin utsikt över staden. Det finns skolor och förskolor i närområdet. Trygga gångvägar till skolorna finns för barnen.

Sociala konsekvenser

Bostadsbyggandet i Härnösand har de senaste 20 åren legat på en låg nivå. Moderna bostäder byggs med god tillgänglighet som människor kan bo i under hela sin livslängd.

Nya bostäder kan ge upphov till positiva följeffekter. Ett nytt bostadsprojekt kan ge upphov till att en flyttkedja skapas i Härnösand. Både villor och lägenheter i Härnösand kan bli tillgängliga när människor flyttar från sitt tidigare boende in till det nya bostadsområdet. Bostadsområdet kan också inspirera andra människor investera i nya bostäder.

MEDVERKANDE KONSULTER

Underlag till detaljplanen har tagits fram av MAF Arkitektkontor AB Luleå genom planarkitekt Mats Sandqvist.

MEDVERKANDE TJÄNSTEMÄN

Ewa Fällgren är ansvarig planhandläggare på Samhällsförvaltningen, Härnösands kommun.

REVIDERING

Efter planens granskningsskede har detaljplanen reviderats. Härnösands Energi & Miljö AB har framfört synpunkter på att ett ledningsområde (u-område) bör införas i detaljplan för att skydda dagvattenledning och åtkomst för framtida driftsarbeten. Synpunkten har beaktats. Ett nytt u-område har införts i detaljplanen, väster om lokalgatan i planområdet sydöstra hörn.

Planbeskrivningen har också reviderats. Under rubriken mark och vegetation har texten som behandlade växten Sanddraba utgått, eftersom växten inte längre finns kvar inom planområdet. Den har flyttats till en lämpligare växtplats.

Upprättad 2015-05-05

Reviderad 2015-08-04

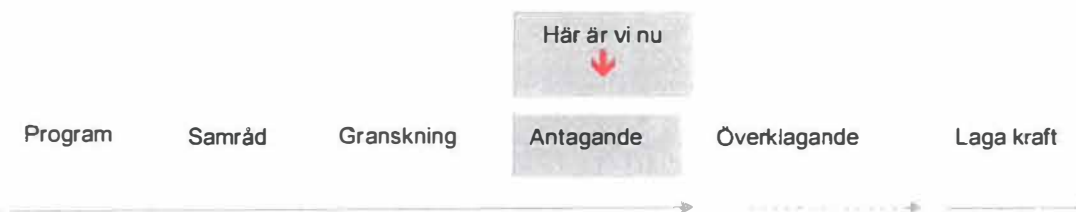
Birgitta Westerlind
Bygg- och miljöchef

Mats Sandqvist
Planarkitekt

PLANPROCESSEN

Den kommunala planprocessen regleras i första hand av plan- och bygglagen (PBL).

Normal planprocess

Tidsåtgång ca 1 – 1½ år

- **Program** Start för planarbetet där inriktning och omfattning kan bestämmas. Samråd sker med myndigheter, sakägare och andra berörda. Ett program upprättas om det bedöms vara lämpligt.
- **Samråd** Ett planförslag upprättas och myndigheter, sakägare och andra berörda ges möjlighet att lämna sina synpunkter.
- **Granskning** Planförslaget sänds ut för slutlig granskning. Detta är sista tillfället att påverka.
- **Antagande** Kommunfullmäktige antar detaljplanen.
- **Laga kraft** Planen vinner laga kraft ca tre veckor efter antagandet om den inte **överklagats**.

Ovanstående gäller för ett normalt planförfarande. Processen kan dock övergå till ett enkelt planförfarande om inga motstående intressen framkommit under samrådet. Ett enkelt planförfarande innebär att granskningsskedet utgår och att detaljplanen antas utan slutlig granskning.

**Fastighetsförteckning för detaljplan för del av Ön 2:52, 2:21 och Eriksdal 1:24, brf
Utsikten, Härnösands kommun**

Beteckning på grundkartan	Fastighetsägare, adress	Anm
------------------------------	-------------------------	-----

---

FASTIGHETER INOM PLANOMRÅDET

Eriksdal 1:24	Härnösands kommun Ekonomikontoret 871 80 HÄRNÖSAND	
---------------	--	--

Ön 2:21	Härnösands kommun	
---------	-------------------	--

Ön 2:52	Härnösands kommun	
---------	-------------------	--

RÄTTIGHETER INOM PLANOMRÅDET

Ön 2:21	Härnösands kommun	2280-26/1970 Last, serv garage, parkering, väg till förmån för Lingonet 4
---------	-------------------	---

Ön 2:52	Härnösands kommun	2280-02/48 Last VA till förmån för HEMAB
---------	-------------------	---

FASTIGHETER UTANFÖR PLANOMRÅDET

Akvilejan 4	HF Norrlandshus Fastigheter AB c/o Hemfosa Fastigheter AB Box 2020 131 02 NACKA	
-------------	--	--

Eriksdal 1:23	Rolf Hubert Andersson Kaplanvägen 9 871 61 HÄRNÖSAND	
---------------	--	--

Eriksdal 1:25	Erik Conny Englund Kaplanvägen 13 871 61 HÄRNÖSAND	
---------------	--	--

**Fastighetsförteckning för detaljplan för del av Ön 2:52, 2:21 och Eriksdal 1:24, brf
Utsikten, Härnösands kommun**

Beteckning på grundkartan	Fastighetsägare, adress	Anm
Hjortronet 1	Britt Yvonne Bolander Vangstagatan 52 871 62 Härnösand	½
	Sten Åke Bolander Vangstagatan 52 871 62 Härnösand	½
Hjortronet 3	Hans Crister Lantz Vangstagatan 54 A 871 62 HÄRNÖSAND	½
	Sara Skoglund Folkesdotter Vangstagatan 54 A 871 62 HÄRNÖSAND	½
Hjortronet 4	Leif Rune Mähler Vangstagatan 54 B 871 62 HÄRNÖSAND	½
	Märta Evita Mähler Vangstagatan 54 B 871 62 HÄRNÖSAND	½
Lingonet 2	Brf Lingonet 2 Brännavägen 106 871 60 HÄRNÖSAND	
Lingonet 3	Carl Mårten Bergström Kaplanvägen 3 871 61 HÄRNÖSAND	½
	Ulla Catharina Bergström Kaplanvägen 3 871 61 HÄRNÖSAND	½
Lingonet 4	AB Härnösandshus Box 103 871 23 HÄRNÖSAND	

**Fastighetsförteckning för detaljplan för del av Ön 2:52, 2:21 och Eriksdal 1:24, brf
Utsikten, Härnösands kommun**

Beteckning på grundkartan	Fastighetsägare, adress	Anm
Odonet 4	Bengt Roger Strömkvist Vangstagatan 56 871 62 HÄRNÖSAND	½
	Ingrid Maria Helena Strömkvist Vangstagatan 56 871 62 HÄRNÖSAND	½
Räfsan 1	OK-Q8 Box 23900 104 35 STOCKHOLM	
Spettet 1	Lars Gunnar Sundqvist Prostvägen 1 871 61 HÄRNÖSAND	
Spettet 2	Linda Marie Hernetaho Hörnberg Prostvägen 3 871 61 HÄRNÖSAND	½
	Soini Robert Hernetaho Prostvägen 3 871 61 HÄRNÖSAND	½
Spettet 3	Jan Gunnar Hammarstrand Prostvägen 5 871 61 HÄRNÖSAND	½
	Irma Helena Klemetti Prostvägen 5 871 61 HÄRNÖSAND	½
Spettet 4	Christina Elisabeth Gradin Prostvägen 7 871 61 HÄRNÖSAND	

**Fastighetsförteckning för detaljplan för del av Ön 2:52, 2:21 och Eriksdal 1:24, brf
Utsikten, Härnösands kommun**

Beteckning på grundkartan	Fastighetsägare, adress	Anm
Spettet 5	Kurt Roland Dahlberg Prostvägen 9 871 61 HÄRNÖSAND	
Spettet 6	Hans Robert Strömberg Prostvägen 11 871 61 HÄRNÖSAND	½
	Jenny Christina Ulrika Strömberg Prostvägen 11 871 61 HÄRNÖSAND	½
Spettet 7	Pär Samuel Birgersson Prostvägen 13 871 61 HÄRNÖSAND	½
	Anna Birgitta Ögren Prostvägen 13 871 61 HÄRNÖSAND	½
Spettet 8	Nils Magnus Olsson Prostvägen 15 871 61 HÄRNÖSAND	½
	Ulrika Marie Olsson Prostvägen 15 871 61 HÄRNÖSAND	½
Spettet 9	Kurt Aron Lindqvist Prostvägen 17 871 61 HÄRNÖSAND	

RÄTTIGHETER UTANFÖR PLANOMRÅDET

Akvilejan 4

HF Norrlandshus Fastigheter AB

2280-09/48 Last
optokabel till förmån för
HEMAB

**Fastighetsförteckning för detaljplan för del av Ön 2:52, 2:21 och Eriksdal 1:24, brf
Utsikten, Härnösands kommun**

Beteckning på grundkartan	Fastighetsägare, adress		Anm
Eriksdal 1:25	Erik Conny Englund		Last 22-IM2-68/4450, 22-IM2-69/3389 serv ledn till förmån för HEMAB
Hjortronet 4	Leif Rune Mähler Märta Evita Mähler	½	2280-85/7 Last avlopp till förmån för HEMAB
Lingonet 4	AB Härnösandshus		2280-26/1970 Förmån,garage, väg parkering

Fastighetsförteckningen upprättad av

Ewa Fällgren
Planingenjör

Ärende	Fastighetsreglering och avstyckning berörande Ön 2:52, 2:21 samt Eriksdal 1:24		
Ärendenummer	Kommun	Aktbeteckning	Infört i fastighetsregistret
Y17424	Härnösand	2280-2017/53	2018-02-02
	Län		
	Västernorrland		

Handlingar i akten

Handling	Aktbilaga
Protokollomprövningsbeslut enl 27§ förvaltningslagen	PRR1
Förrättningskarta A3L	KA1
Beskrivning	BE1-BE3
Protokoll	PR1
Ansökan	A1-A2
Köpekontrakt	FÅ1
Köpebrev	FÅ2
Yrkande från Hanna Wiklund, Härnösands kommun	YR1
Karta 1-Karta 2	ÖV1-ÖV2
Delegationsordning kommun	ÖV3
Generalfullmakt Solbacken	ÖV4
Förrättningskarta A3L, aktbilaga KA1, före rättning	1
Dagboksblad	DA1

2280-2017/53

Beslut att följande handlingar gallras

Bekräftelse av ansökan	
Mail från Hanna Wiklund angående fel i ga:7	
Underrättelse omprövning	
Underrättelse	
Begäran av kopia på ansökningshandling	

Denna handling har undertecknats elektroniskt av

Maria Östman

**Omprövningsbeslut enligt 27§
förvaltningslagen**

2018-01-10

Ärendenummer

Y17424

Förrättningslantmätare

Jenny Åberg

Ärende Omprövningsbeslut enligt 27§ förvaltningslagen berörande Y17424.

Kommun: Härnösand

Län: Västernorrland

Redogörelse Genom en missuppfattning av ansökan och bifogad karta har förrättningskartan blivit felaktig, vilket har efter beslutet tagits påtalats av sökande, se aktbilaga YR1. Ga:7 ska endast innefatta huvudledning för vatten och avlopp. Den omprövning som görs är inte till nackdel för någon part. Samtliga berörda parter har underrättats att omprövningen genomförs.

Beslut Lantmäterimyndigheten beslutar att förrättningskarta, aktbilaga KA1 ska omprövas med stöd av 27§ förvaltningslagen.

Överklagande Den som är missnöjd med Lantmäterimyndighetens beslut kan överklaga detta. Ett rättelsebeslut överklagas genom att en skrivelse lämnas eller skickas till:

Lantmäteriet
Fastighetsbildning
801 82 Gävle

Skrivelsen ställs till Mark- och miljödomstolen som sedan behandlar överklagandet.

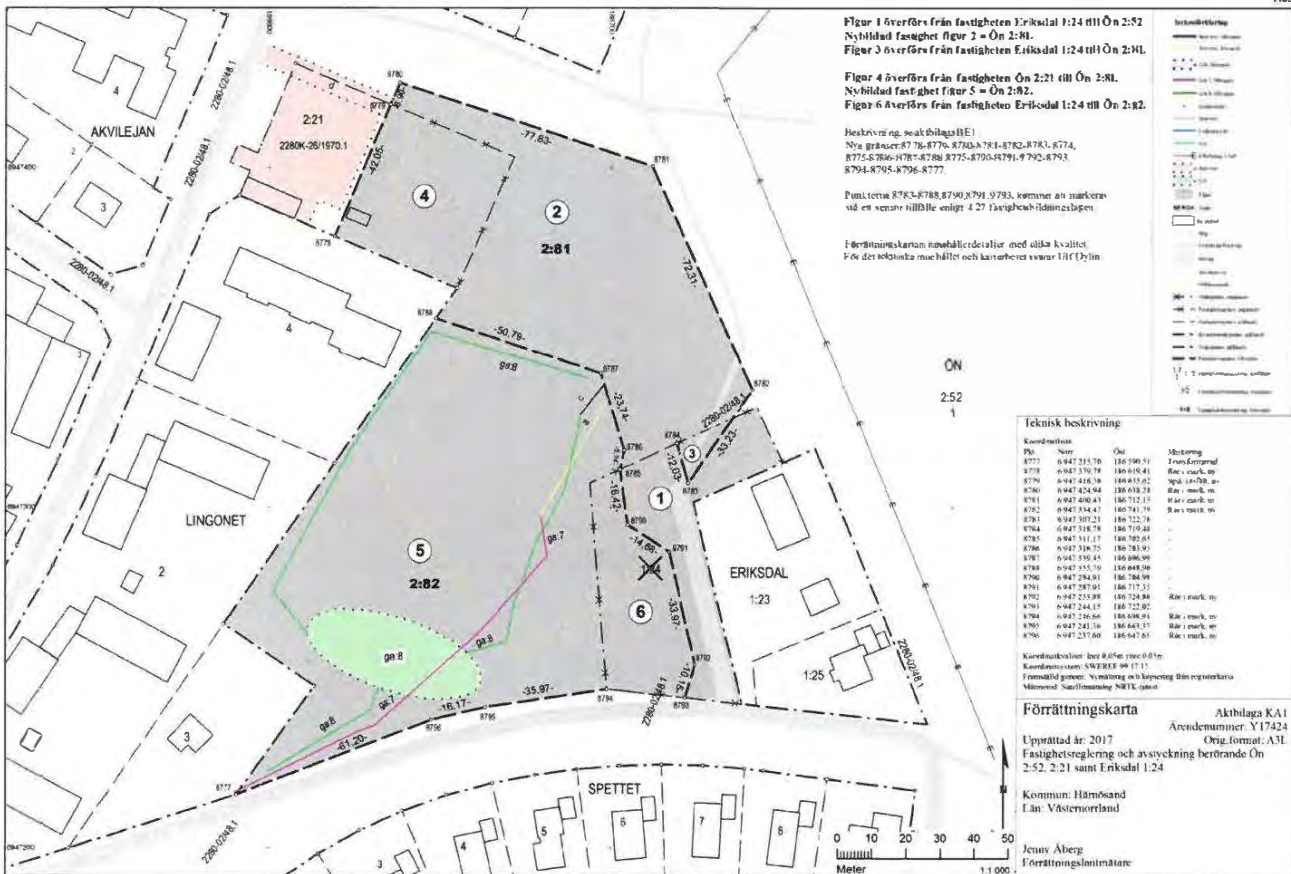
Skrivelsen måste ha kommit in till Lantmäterimyndigheten inom tre veckor från beslutsdagen för rättelsen. Kommer skrivelsen in för sent kan överklagandet inte behandlas.

Ange att ni överklagar och vilket beslut ni överklagar. Anteckna förrättningsens ärendenummer Y17424 och redogör för vad ni anser ska ändras och varför.

Denna handling har undertecknats elektroniskt av

Jenny Åberg

Beskrivning

2017-12-21

Ärendenummer

Y17424

Förrättningslantmätare

Jenny Åberg

Ärende	Fastighetsreglering och avstyckning berörande Ön 2:52, 2:21 samt Erikssdal 1:24											
	Kommun: Härnösand	Län: Västernorrland										
Ny Gemensamhetsanläggning	<p>Blivande Ön Ga:7 (Beteckningen för den inrättade gemensamhetsanläggningen är preliminär och gäller först sedan förrättningen registrerats i fastighetsregistret).</p> <p>Ändamål: Vatten- och avloppsledning med tillhörande anordningar</p>											
Gemensamhetsanläggningens ändamål, läge, storlek m.m.	<p>Gemensamhetsanläggningen består av anordningar för vattenförsörjning och avlopp enligt förrättningskarta, aktbilaga KA1.</p> <p>Dricksvatten ska levereras året om i den omfattning som normalhushåll på de deltagande fastigheterna kan beräknas förbruka. Vattnet ska hålla lägst den kvalitet som hälsoskyddsmyndighet kan godkänna.</p> <p>Avloppsvatten från deltagande fastigheters hushåll ska ledas till kommunalt avloppsnät. De krav som hälsoskyddsmyndighet eller annan kommunal nämnd därvid kan ställa för att ta emot avloppsvattnet ska uppfyllas.</p>											
Deltagande fastigheter	<p>I gemensamhetsanläggningen ska Ön 2:81-82 delta.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Fastighet</th> <th>Andelstal utförande</th> <th>Andelstal drift</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Ön 2:81</td> <td>1</td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>Ön 2:82</td> <td>99</td> <td>100</td> </tr> </tbody> </table> <p>Deltagande fastigheter utgör en anläggningssamfällighet, d. v. s. en samfällighet som ska utföra anläggningen och ansvara för dess drift.</p>			Fastighet	Andelstal utförande	Andelstal drift	Ön 2:81	1	0	Ön 2:82	99	100
Fastighet	Andelstal utförande	Andelstal drift										
Ön 2:81	1	0										
Ön 2:82	99	100										
Upplåtet utrymme	<p>För att dra fram, se till, underhålla och reparera ledningarna upplåts ett 4 meter brett område med respektive ledning i mitten. Ledningarnas läge, se förrättningskarta, aktbilaga KA1.</p> <p>För tillträde till upplåtet utrymme har anläggningssamfälligheten rätt att ta väg eller använda väg på belastad fastighet. I den mån det kan</p>											

ske utan avsevärd olägenhet ska fastighetsägarens anvisningar om väg och vägval därvid följas.

Till förmån för:
Anläggningsamfälligheten.

Belastar:
Ön 2:82

Tidpunkt för
utförande

Anläggningen ska vara utförd senast 2 år efter det att anläggningsbeslutet och ersättningsbeslutet vunnit laga kraft.

Denna handling har undertecknats elektroniskt av

Jenny Åberg

Beskrivning

2017-12-21

Ärendenummer

Y17424

Förrättningslantmätare

Jenny Åberg

Ärende	Fastighetsreglering och avstyckning berörande Ön 2:52, 2:21 samt Eriksdal 1:24											
	Kommun: Härnösand	Län: Västernorrland										
Ny Gemensamhetsanläggning	<p>Blivande Ön Ga:8 (Beteckningen för den inrättade gemensamhetsanläggningen är preliminär och gäller först sedan förrättningen registrerats i fastighetsregistret).</p> <p>Ändamål: Infiltrationsanläggning med tillhörande fördröjningsdamm, dagvattenledningar, diken och andra tillhörande anordningar.</p>											
Gemensamhetsanläggningens ändamål, läge, storlek m.m.	<p>Gemensamhetsanläggningen består av infiltrationsanläggning med tillhörande anordningar för dagvattenledningar, diken och andra tillhörande anordningar enligt förrättningskarta, aktbilaga KA1.</p>											
Deltagande fastigheter	<p>I gemensamhetsanläggningen ska Ön 2:81-82 delta.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Fastighet</th> <th>Andelstal utförande</th> <th>Andelstal drift</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Ön 2:81</td> <td>1</td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>Ön 2:82</td> <td>99</td> <td>100</td> </tr> </tbody> </table> <p>Deltagande fastigheter utgör en anläggningssamfällighet, d.v.s. en samfällighet som ska utföra anläggningen och ansvara för dess drift.</p>			Fastighet	Andelstal utförande	Andelstal drift	Ön 2:81	1	0	Ön 2:82	99	100
Fastighet	Andelstal utförande	Andelstal drift										
Ön 2:81	1	0										
Ön 2:82	99	100										
Upplåtet utrymme	<p>För att dra fram, se till, underhålla och reparera ledningarna upplåts ett 4 meter brett område med respektive ledning i mitten. Ledningarnas läge, se förrättningskarta, aktbilaga KA1.</p> <p>Vidare upplåts ett ellipsformat område på 55 x 25 meter för infiltrationsanläggning med tillhörande fördröjningsdamm. Områdets läge, se förrättningskarta, aktbilaga KA1.</p> <p>Vidare upplåts utrymme för diken med en bredd av 4 meter. Dikets läge, se förrättningskarta, aktbilaga KA1.</p> <p>För tillträde till upplåtet utrymme har anläggningssamfälligheten rätt att ta väg eller använda väg på belastad fastighet. I den mån det kan</p>											

ske utan avsevärd olägenhet ska fastighetsägarens anvisningar om väg och vägval därvid följas.

Till förmån för:
Anläggningssamfälligheten.

Belastar:
Ön 2:82

Tidpunkt för
utförande

Anläggningen ska vara utförd senast 2 år efter det att anläggningsbeslutet och ersättningsbeslutet vunnit laga kraft.

Denna handling har undertecknats elektroniskt av

Jenny Åberg

Beskrivning

2017-12-20

Ärendenummer

Y17424

Förrättningslantmätare

Jenny Åberg

Ärende	Fastighetsreglering och avstyckning berörande Ön 2:52, 2:21 samt Eriksdal 1:24		
	Kommun: Härnösand	Län: Västernorrland	

Åtgärdsordning i
förrättningen

- Avstyckning
- Fastighetsreglering
- Avstyckning
- Fastighetsreglering

Beteckning för nybildad fastighet är preliminär och gäller först sedan förrättningen registrerats i fastighetsregistret.

ERIKSDAL 1:24

Härnösands Kommun, lagfaren ägare

Fastighetsreglering (1)	Avstår till Ön 2:52	fig 1	1556 m ²
	Avstår till Ön 2:81	fig 3	120 m ²
Fastighetsreglering (3)	Avstår till Ön 2:82	fig 6	1407 m ²

Arealen är grafiskt beräknad från registerkartan

Eriksdal 1:24 avregistreras

ÖN 2:21

Härnösands Kommun, lagfaren ägare

Fastighetsreglering (1)	Avstår till Ön 2:81	fig 4	1634 m ²
	<i>Arealen är grafiskt beräknad från registerkartan</i>		
	Areal enligt fastighetsregistret efter förrättningen		1310 m ²

Nytt servitut: 2280-2017/53.4

Ändamål: Väg

Rätt att använda ett 6 meter brett område d för
utfart till allmän väg.

Till förmån för: Ön 2:81

Belastar: Ön 2:52, Ön 2:21

ÖN 2:52

Härnösands Kommun, lagfaren ägare

Avstyckning (1)	Avstår till Ön 2:81 <i>Arealen är grafiskt beräknad från registerkartan</i> Verkan på ledningsrätt: 2280-02/48.1 Ändamål: Vatten och avlopp Till förmån för: Härnösand Energi och Miljö AB Belastar: Ön 2:52, Ön 2:81, Ön 2:82 Nytt servitut: 2280-2017/53.4 Ändamål: Väg Rätt att använda ett 6 meter brett område d för utfart till allmän väg. Till förmån för: Ön 2:81 Belastar: Ön 2:52, Ön 2:21	fig 2	5152 m ²
Avstyckning (2)	Avstår till Ön 2:82 <i>Arealen är grafiskt beräknad från registerkartan</i> Verkan på ledningsrätt: 2280-02/48.1 Ändamål: Vatten och avlopp Till förmån för: Härnösand Energi och Miljö AB Belastar: Ön 2:52, Ön 2:81, Ön 2:82	fig 5	9651 m ²
Fastighetsreglering (1)	Erhåller från Eriksdal 1:24 <i>Arealen är grafiskt beräknad från registerkartan</i>	fig 1	1556 m ²

ÖN 2:81, ny fastighet

Härnösands Kommun, lagfaren ägare

Avstyckning (1)	Erhåller från Ön 2:52 <i>Arealen är grafiskt beräknad från registerkartan</i> Verkan på ledningsrätt: 2280-02/48.1 Ändamål: Vatten och avlopp Till förmån för: Härnösand Energi och Miljö AB Belastar: Ön 2:52, Ön 2:81, Ön 2:82 Nytt servitut: 2280-2017/53.1 Ändamål: Vattenledning Rätt att anlägga, underhålla och förnya en vattenledning i sträckning a till anslutningspunkt för gemensamhetsanläggning. Till förmån för: Ön 2:81 Belastar: Ön 2:82 Nytt servitut: 2280-2017/53.2 Ändamål: Avlopp Rätt att anlägga, underhålla och förnya en avloppsledning i sträckning a till anslutningspunkt för gemensamhetsanläggning. Till förmån för: Ön 2:81 Belastar: Ön 2:82 Nytt servitut: 2280-2017/53.3 Ändamål: Avlopp Rätt att anlägga, underhålla och förnya en dagvattenledning i sträckning c till anslutningspunkt för gemensamhetsanläggning. Till förmån för: Ön 2:81 Belastar: Ön 2:82 Nytt servitut: 2280-2017/53.4 Ändamål: Väg Rätt att använda ett 6 meter brett område d för utfart till allmän väg. Till förmån för: Ön 2:81 Belastar: Ön 2:52, Ön 2:21	fig 2	5152 m ²
Fastighetsreglering (1)	Erhåller från Eriksdal 1:24	fig 3	120 m ²
	Erhåller från Ön 2:21	fig 4	1634 m ²

Areal enligt fastighetsregistret efter
förrättningen 6906 m²
Arealerna är grafiskt beräknad från registerkartan

ÖN 2:82, ny fastighet

FastighetsAB Solbacken I Härnösand AB,
lagfaren ägare

Avstyckning (2) Erhåller från Ön 2:52 fig 5 9651 m²

Verkan på ledningsrätt: 2280-02/48.1

Ändamål: Vatten och avlopp

Till förmån för: Härnösand Energi och Miljö
AB

Belastar: Ön 2:52, Ön 2:81, Ön 2:82

Fastighetsreglering (3) Erhåller från Eriksdal 1:24 fig 6 1407 m²

Areal enligt fastighetsregistret efter
förrättningen 11058 m²

Arealerna är grafiskt beräknad från registerkartan

Nytt servitut: 2280-2017/53.1

Ändamål: Vattenledning

Rätt att anlägga, underhålla och förnya en
vattenledning i sträckning a till
anslutningspunkt för
gemensamhetsanläggning.

Till förmån för: Ön 2:81

Belastar: Ön 2:82

Nytt servitut: 2280-2017/53.2

Ändamål: Avlopp

Rätt att anlägga, underhålla och förnya en
avloppsledning i sträckning a till
anslutningspunkt för
gemensamhetsanläggning.

Till förmån för: Ön 2:81

Belastar: Ön 2:82

Nytt servitut: 2280-2017/53.3

Ändamål: Avlopp

Rätt att anlägga, underhålla och förnya en
dagvattenledning i sträckning c till
anslutningspunkt för
gemensamhetsanläggning.

Till förmån för: Ön 2:81

Belastar: Ön 2:82

Denna handling har undertecknats elektroniskt av

Jenny Åberg

Protokoll

2017-12-21

Ärendenummer

Y17424

Förrättningslantmätare

Jenny Åberg

Ärende Fastighetsreglering och avstyckning berörande Ön 2:52, 2:21 samt Eriksdal 1:24

Kommun: Härnösand

Län: Västernorrland

Handläggning

Utan sammanträde.

Sökande och sakägare

Fastigheter, andel, ägande	Ägare	Anmärkning
Eriksdal 1:24, lagfaren ägare Ön 2:21, lagfaren ägare Ön 2:52, lagfaren ägare Blivande Ön 2:81, lagfaren ägare	Härnösands Kommun	Sökande
Blivande Ön 2:82, ägare enligt köp	Fastighets AB Solbacken i Härnösand AB	Sökande

Yrkande

Se ansökan, aktbilaga A1-2, och köpehandlingar, aktbilaga FÅ1. Yrkande för bildande av servitut för vatten- och avloppsledning har ändrats till ny dragning, se dagboksanteckning 2017-11-23 och 2017-11-24.

Fastighetsbildnings-åtgärder

Genom fastighetsreglering överförs del av Eriksdal 1:24 till Ön 2:52. Genom avstyckning från Ön 2:52 bildas två fastigheter, Ön 2:81 och 2:82. Till Ön 2:81 överförs del av Ön 2:21 och del av Eriksdal 1:24. Till ön 2:82 överförs del av Eriksdal 1:24.

Bildandet av Ön 2:82 grundas på ett köp, se aktbilaga FÅ1. I övrigt sker fastighetsbildningen i samma ägares hand.

Gemensamhetsanläggningar för vatten- och avloppsledning samt en gemensamhetsanläggning för dagvatten bildas, Ön ga:7-8.

Ön 2:81 är en bostadsfastighet som i detaljplan 2280-P16/6 får bebyggas med flerfamiljshus. Tillgång till utfart säkerställs genom servitut över Ön 2:21. Genom bildande av gemensamhetsanläggning får fastigheten tillgång till vatten och avloppsledning som ansluts till det kommunala VA-nätet. Genom bildande av servitut för vatten- och avloppsledning, se sträckning markerad med a i KA1, kan fastigheten anslutas till ga:7. Genom bildande av servitut för

dagvattenledning, se sträckning markerad med c i KA1, kan fastigheten anslutas till ga:8. Fastigheten är varaktigt lämpad för sitt ändamål.

Servitut för vatten- och avloppsledning placeras på ett sådant sätt att den belastar område med byggrätt så lite som möjligt utan att skada närliggande bebyggelses konstruktionsförhållanden. Sakägarna har samrått och godkänt placeringen av servitutet, se dagboksanteckningar 2017-11-24.

Ön 2:82 är en bostadsfastighet som i detaljplan 2280-P16/6 får bebyggas med kedjehus. Genom bildande av gemensamhetsanläggning får fastigheten tillgång till vatten- och avloppsledningar som ansluts till det kommunala VA-nätet. Fastigheten är varaktigt lämpad för sitt ändamål.

Ön 2:52 är en kommunal gatu- och exploateringsfastighet. Fastigheten är fortsatt varaktigt lämpad för sitt ändamål.

Ön 2:21 är en fastighet som i detaljplan 2280-P16/6 är utlagd som bostad. Efter fastighetsbildningen finns det endast en parkering på fastigheten. Fastigheten är olämplig för sitt ändamål före och efter fastighetsbildningen.

Fastighetsindelningen förbättras och får en mer ändamålsenlig indelning. Fastighetsbildningen får genomföras enligt 3 kap 9§ fastighetsbildningslagen.

Fastighetsbildningen överensstämmer med gällande detaljplan, se akt 2280-P16/6.

Ön 2:52 belastas av ett inskrivet avtalsservitut för tunnel, 1975, 75/6212. Det är uppenbart att servitutet inte berör styckningslotterna och de ska därför inte belastas.

Då det på grund av schaktarbeten inte går att markera ut alla gränspunkter kommer Lantmäteriet markera ut de omarkerade gränspunkterna vid ett senare tillfälle i enlighet med 4:27 fastighetsbildningslagen. Kostnaden för utmärkningen fördelas efter samma grund som kostnadsfördelningsbeslutet.

Fastighetsbildningen är väsentligen utan betydelse för panträttshavare och övriga rättshavare.

Anläggningsåtgärd

Gemensamhetsanläggning för vatten- och avloppsledningar samt gemensamhetsanläggning för dagvatten bildas. Ön 2:81 tilldelas andelstal 1 för utförande och 0 för drift, Ön 2:82 tilldelas andelstal 99 för utförande och 100 för drift i båda gemensamhetsanläggningarna. Andelstalen baseras på yrkande i ansökan, se aktbilaga A1.

Fördelarna med gemensamhetsanläggningarna överväger de kostnader och olägenheter som gemensamhetsanläggningarna medför.

Inrättandet av gemensamhetsanläggning är väsentligen utan betydelse för fordringshavare och övriga rättsägare.

Fastighets-
bildningsbeslut

Fastighetsbildning ska ske enligt förrättningskarta och beskrivning, se aktbilagor KA1 och BE3.

Nybildad fastighet ska inte belastas av oinskriven fordran med förmånsrätt i styckningsfastigheten.

Nybildning av servitut ska ske enligt beskrivning, aktbilaga BE3.

Anläggningsbeslut

Gemensamhetsanläggning ska inrättas enligt förrättningskarta och beskrivning, se aktbilagor KA1 och BE1-2.

Fördelning av andel i gemensamhetsanläggning ska ske enligt beskrivning, se aktbilaga BE1-2.

Tillträdesbeslut

Tillträde ska ske när fastighetsbildningsbeslutet har vunnit laga kraft.

Tillträde ska ske när anläggningsbeslutet har vunnit laga kraft.

Ersättningsbeslut
gemensamhets-
anläggning

Någon ersättning ska inte betalas.

Ersättningsbeslut
fastighetsbildning

Någon ersättning ska inte betalas.

Kostnadsfördelnings
beslut

Skäl:

Enligt ansökan, se ansökan A1, ska Härnösands kommun betala för den del som avser avstyckning av den styckningslott kommunen äger (Ön 2:81) samt Fastighets AB Solbacken I Härnösand AB ska betala för den del av avstyckning som avser styckningslott som de är ägare till (Ön 2:82).

Kostanden för bildande av gemensamhetsanläggningarna fördelas efter vad som är skäligt.

Beslut:

Förrättningskostnaderna fördelas enligt följande:

Den del som avser avstyckning och fastighetsreglering till styckningslotten Ön 2:81 ska betalas av Härnösands kommun. Den del som avser avstyckning och fastighetsreglering till styckningslotten 2:82 ska betalas av Fastighets AB Solbacken I Härnösand AB. Den del som avser bildande av gemensamhetsanläggningar ska betalas av Härnösands kommun med 35 % och Fastighets AB Solbacken I Härnösand AB med 65 %.

Aktmottagare

FastighetsAB Solbacken I Härnösand AB och Härnösands Kommun.

Överklagande

Den som är missnöjd med Lantmäterimyndighetens beslut eller åtgärder kan överklaga dessa genom att lämna eller skicka en skrivelse till:

Lantmäteriet
Fastighetsbildning
801 82 Gävle

Mark- och miljödomstolen behandlar sedan överklagandet.

Skrivelsen måste ha kommit in till Lantmäterimyndigheten inom fyra veckor från avslutningsdagen, d.v.s. senast den 18 januari 2018. Kommer skrivelsen in för sent kan överklagandet inte behandlas.

Ange att ni överklagar och vilket beslut eller vilken åtgärd ni överklagar. Anteckna förrättingens ärendenummer Y17424 och redogör för vad ni anser ska ändras och varför.

Denna handling har undertecknats elektroniskt av

Jenny Åberg

Ansökan om avstyckning och fastighetsreglering, samt anläggningsåtgärd.

Undertecknade ansöker härmed om avstyckning, fastighetsreglering samt anläggningsåtgärd, berörande fastigheten **Härnösand Ön 2:52 och 2:21, Eriksdal 1:24**.

Lagfaren ägare

Härnösand Ön 2:52 och 2:21, Eriksdal 1:24

Ägare: Härnösands kommun, org nr: 212000-2403
871 80 Härnösand

Andel: 1/1

Kontaktperson: Hanna Viklund, 0611-348117

Förvärvare styckningslott

Blivande styckningslott, del av Härnösand Ön 2:52, Eriksdal 1:24

Enl köp: Visionsbolaget 11885 AB, org. nr: 559116-5849
UN till: FastighetsAB Solbacken i Härnösand AB
C/O Westerlindförsäljning AB
Fiskaregatan 4 A
871 33 Härnösand

Andel: 1/1

Kontaktperson: Mia Wester, 070-559 44 89, mia.wester@conecti.se

Lingonet 4, innehavare av servitut 2280K-26/1970.1

Ägare: AB Härnösandshus, org 556161-8430
Box 103
871 23 Härnösand

Andel: 1/1

Kontaktperson: Göran Albertsson, 0611-88226

Överenskommelse

Åtgärd 1: Avstyckning ska ske från del av Härnösand Ön 2:52 (figur 1). Därefter ska del av Härnösand Ön 2:21 (figur 2) och del av Eriksdal 1:24 (figur 3) överföras till styckningslotten genom fastighetsreglering, så att en exploateringsfastighet bildas, se bifogad karta, bilaga 1.

Åtgärd 2: Avstyckning ska ske från del av Härnösand Ön 2:25 (figur 4) Därefter ska del av Eriksdal 1:24 (figur 5) överföras till styckningslotten genom fastighetsreglering, så att en exploateringsfastighet bildas, se bifogad karta, bilaga 1. Till grund för bildandet av denna exploateringsfastighet ligger köpekontrakt med tillhörande karta, bilaga 2.

Tillväxtavdelningen

Åtgärd 3: Resterande del av Eriksdal 1:24 (figur 6) ska genom fastighetsreglering överföras till fastigheten Härnösand Ön 2:52, vilket innebär att fastigheten utplånas, se bifogad karta, bilaga 1.

Åtgärd 4: Nytt servitut ska bildas för utfartsväg, se gul linje, figur 6, i bifogad karta, bilaga 1

Till förmån för: Blivande styckningslotten (åtgärd 1)

Belastar: Härnösand Ön 2:21

Det nybildade servitutet kommer att ligga inom ett område som redan är upplåtet med servitut, 2280K-26/1970.1, till förmån för fastigheten Härnösand Lingonet 4. Ägaren till fastigheten Lingonet 4 medger att ett nytt utfartsservitut bildas över området. Den nya utfarten kommer att användas gemensamt av fastigheterna Lingonet 4 och den nybildade styckningslotten enligt åtgärd 1.

Åtgärd 5: Gemensamhetsanläggning ska bildas för vattenledning, med tillhörande anordningar, se blå linje, bilaga 3.

Deltagande fastigheter: styckningslotterna enligt åtgärd 1 och 2.

Åtgärd 6: Gemensamhetsanläggning ska bildas för spillvattenledning, med tillhörande anordningar, se röd linje, bilaga 3.

Deltagande fastigheter: styckningslotterna enligt åtgärd 1 och 2.

Åtgärd 7: Gemensamhetsanläggning ska bildas för infiltrationsanläggningen med tillhörande fördröjningsdam, dagvattenledningar, diken och andra tillhörande anordningar, markerade med gul linje i bifogad karta, bilaga 3.

Deltagande fastigheter: styckningslotterna enligt åtgärd 1 och 2.

Åtgärd 5-7: För åtgärd 5-7 ska styckningslott, åtgärd 1 (som är obebyggd), tilldelas andelstal 1% för utförande och 0% för drift. Styckningslott, åtgärd 2 (som bebyggs med radhus) tilldelas andelstal 99% för utförande och 100% för drift.

I samband att styckningslott, åtgärd 1, bebyggs ska fastighetens ägare köpa in sig i anläggningarna och ansökan om ändring av andelstal skickas in till lantmäteriet.

Åtgärd 8: Nytt servitut ska bildas för vatten och avloppsledning, se lila sträckad linje, i bifogad karta, bilaga 3.

Till förmån för: Blivande styckningslotten (åtgärd 1)

Belastar: Blivande styckningslott (åtgärd 2)

Åtgärd 9: Nytt servitut ska bildas för dagvattenledning, se grön sträckad linje, i bifogad karta, bilaga 3.

Till förmån för: Blivande styckningslotten (åtgärd 1)
Belastar: Blivande styckningslott (åtgärd 2)

Ändamål Styckningslotterna ska avstyckas för bostadsändamål

Inteckningsfri styckningslott Styckningslotten ska befrias från teckningar

Bifogade handlingar Bilaga 1, kartbilaga (detaljplan)
Bilaga 2, köpeavtal med tillhörande karta
Bilaga 3, kartbilaga, bildande av rättigheter

Förrättningskostnad Kostnaden för åtgärd 1, ska bekostas av Härnösands kommun till 100 %.
Kostanden för åtgärd 2, ska bekostas av FastighetsAB Solbacken i Härnösand AB till 100%.
Kostnaderna för bildande av rättigheter ska fördelas efter nytta.

Övrigt Blivande styckningslotten ska bebyggas med bostäder under 2017, förtur av handläggningen önskas därför.
Parterna är skyldiga att ha överseende med mindre jämkningar i fråga om områdets gränser, areal eller dylikt, vilka kan komma och bestämmas i förrättningen.

Aktmottagare Kopia av de slutliga förrättningshandlingarna (akten) skickas till:
FastighetsAB Solbacken i Härnösand AB och Härnösands kommun.

Avtalsexemplar Denna överenskommelse har upprättats i fyra likalydande exemplar, varav parterna tagit vardera och ett som ingår i lantmåteriförrättningen.

Underskrift

Datum 2017-08-09

Härnösands kommun
Uno Jonsson
Tillväxtchef
Ön 2:21, 2:52, Eriksdal 1:24

Datum 2017-08-09

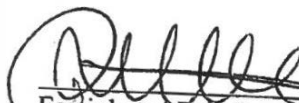
Härnösands kommun
Hanna Viklund
Tillväxtavdelningen
Ön 2:21, 2:52, Eriksdal 1:24

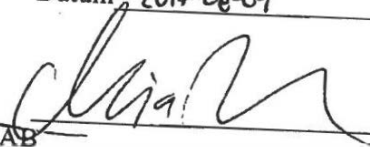
Tillväxtavdelningen

Datum 2017-08-09

Datum 2017-08-09

FastighetsAB Solbacken i Härnösand AB
Per-Ove Söderlind
Styckningslott, ägare enl köp

Mia Wester
Styckningslott, ägare enl köp

Datum 2017-08-09

AB Härnösandshus
Göran Albertsson
VD
Lingonet 4

Kommunstyrelseförvaltningen

Hanna Viklund, 0611-348117
hanna.viklund@harnosand.se

**Ansökan om avstyckning och fastighetsreglering samt
hanläggningsåtgärd. Härnösand Ön 2:52, 2:21 samt Eriksdal 1:24**

Översänder ansökan om avstyckning och fastighetsreglering samt anläggningsåtgärd, avseende fastigheterna Härnösand Ön 2:52 och 2:21 samt Eriksdal 1:24. Avstyckning ska ske i enlighet med bifogat köpekontrakt samt gällande detaljplan.

I dagsläget är det enbart den södra styckningslotten som ska bebyggas med 13 rad/kedje hus. Den norra styckningslotten är planlagd för bostäder men kommer förmodligen inte att bebyggas de närmsta åren. Härnösands kommun önskar därför att inga eller så lågt andelstalen som möjligt sätts i gemensamhetsanläggningarna för utförande och drift på den norra styckningslotten, och att andelstalet kan ändras i och med att fastigheten bebyggs.

Ansökan om förtur önskad då nybyggnation av bostadshus ska uppföras på den ena styckningslotten, med byggstart hösten 2017.

Kordinater kan inhämtas av exploitören innan utsättning/mätning görs på tomt.

Härnösands kommun
Uno Jonsson
Tillväxtchef

Härnösands kommun
Hanna Viklund
Mark och exploateringshandläggare

Kommunstyrelseförvaltningen

Köpekontrakt

Köpare	Visionsbolaget 11885 AB , org. nr: 559116-5849 Under namnändring till: FastighetsAB Solbacken i Härnösand AB C/O Westerlindförsäljning AB Fiskaregatan 4 A 871 33 Härnösand Andel: 1/1
Säljare	Härnösands kommun , Org. nr: 212000-2403 871 80 Härnösand
Överlåtelseobjekt	Del av fastigheterna Härnösand Ön 2:52 och Eriksdal 1:24, se bifogad kartbilaga.
Överlåtelseförklaring	Säljaren överlåter och försäljer härmed del av ovan nämnda fastigheter till köparen.
Köpeskilling	Överlåtelsen sker mot en överenskommen köpeskilling av kronor: FYRAHUNDRASEXTIÖÅTTA TUSEN KRONOR 468 000 KR
Tillträdesdag	Tillträde sker när bygglov är beviljat och köpeskillingen till fullo är erlagd och kvitterad.
Köpeskillingens erläggande	1. Betalas kontant på tillträdesdagen 468 000 kr Summa kronor: 468 000 kr
Inteckningar servitut och nyttjanderätter	Säljaren förklarar - att fastigheterna så vitt man känner till, inte belastas av några upplåtna, oinskrivna rättigheter.

Kommunstyrelseförvaltningen

- Faran för fastigheten** Säljaren står faran om fastigheterna skadas eller försämras mellan kontraktsdagen och tidpunkten för köparens tillträde. Om tillträdet försenas på grund av köparens dröjsmål ska faran övergå på köparen på tillträdesdagen enligt detta avtal.
- Äganderättens övergång** Parterna är överens om att äganderätten till fastigheterna övergår först på tillträdesdagen.
- Fördelning av inkomster och utgifter** Säljaren ska betala skatter, räntor och andra periodiska utgifter för fastigheterna av vad slag de vara må, om de avser tiden före tillträdesdagen. Från och med tillträdesdagen övergår betalnings skyldigheten på köparen, som också får fastigheternas avkastning.
- Lagfarts, intecknings och fastighetsbildning** Eventuella, med köpet förenade lagfarts- och inteckningskostnader samt fastighetsbildnings kostnader betalas av köparen. Köparen äger rätt att med köpekontraktet som grund ansöka om avstyckning.
- Överlämna handlingar** På tillträdesdagen ska säljaren, efter köpeskillingens erläggande, till köparen för hans undertecknande överlämna kvitterat köpebrev avseende fastigheterna och övriga handlingar som erfordras för att köparen skall få lagfart.
- Fastighetens skick** Köparen har före detta avtals undertecknande beretts tillfälle att noga undersöka fastigheterna för att skaffa sig kännedom om det skick, vari egendomen befinner sig.
Köparen ansvarar för utredningar avseende vibrationsförhållande och geotekniska undersökningar i samband med exploatering av fastigheterna.
Med hänsyn till angivna förhållanden, vilka beaktats vid bestämningen av köpeskillingen, avstår köparen med bindande verkan från alla anspråk mot säljaren på grund av fel eller brister, vare sig dolda eller av annat slag, som vidlåder den fasta egendomen.
Kostnad för anslutning till VA, el, tele och fiberanslutning tillkommer enligt leverantörens taxa.
- Redovisning av pantbrev** Inga pantbrev finns uttagna
- Övrigt** Köparen förbinder sig att på fastigheterna uppföra byggnation för bostadsändamål, i enlighet med beviljat bygglov. Om köparen inte inom två (2) år från att bygglovet vunnit laga kraft, påbörjat byggnation av bostäder enligt beviljat bygglov eller säljer marken vidare innan byggnadsskyldigheten har fullgjorts, har kommunen rätt

att förelägga om ett vite på 500 000 kronor. Med påbörjad byggnation menas att grundläggningen för bostadshusen står klar.

Kommunstyrelsen kan medge skälig tidsförlängning vid försening av skäl som kan godtas av kommunen. Parterna ska därvid träffa ett skriftligt avtal angående den nya tidsfristen.

**Hyror,
markupplåtelse**

Säljaren intygar att inga hyresavtal, nyttjanderätter eller arrenden är upplåtna på fastigheterna.

Twist

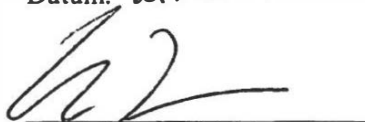
Twist i anledning av detta avtal skall avgöras i allmän domstol.

**Utväxling av
kontrakt**

Detta kontrakt har upprättats i två likalydande exemplar, varav parterna tagit vardera

Säljarens underskrift

Ort: Härnösand
Datum: 2017-08-04

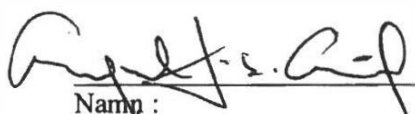

Härnösands kommun
Uno Jonsson
Tillväxtchef

Härnösands kommun
Hanna Viklund
Mark & exploateringshandl

Ovanstående säljares egenhändiga namnteckning bevittnas

Namn:

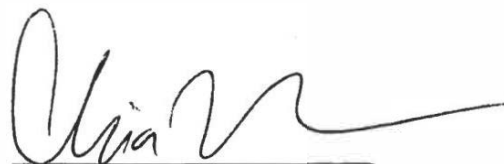
Namn:

Köparens underskrift

Ort: Härnösand
Datum: 2017-08-04

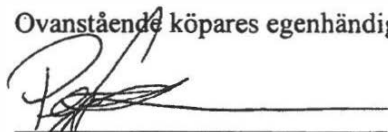

FastighetsAB Solbacken i Härnösand AB
Per-Ove Söderlind

Mia Wester

Ovanstående köpares egenhändiga namnteckning bevittnas

Namn:

Namn: DANIEL JOHANSSON

Y17424

Aktbilaga FÅ2

Lantmäteriet_2017-09-15_A_040777

**Härnösands
kommun**

HÄRNÖSANDS KOMMUN

2017-08-23

Dnr. KS17-465-254

KÖPEBREV

Härnösands kommun (212000-2403) överlåter och försäljer härmed till Visionsbolaget 11885 AB, Under namnändring till: FastighetsAB Solbacken i Härnösand AB (559116-5849), del av fastigheten Härnösand Ön 2:52, för en köpeskilling om 468 000 kr.

Köpeskilling om 468 000 kr har erlagts och kvitteras härmed som till fullo betald.

Härnösand 2017-08-08

Säljare

Härnösands Kommun

Härnösands kommun
Uno Jonsson
Tillväxtchef

Härnösands kommun
Hanna Viklund
Mark & exploateringshandläggare

Säljarens egenhändiga namnteckning bevittnas

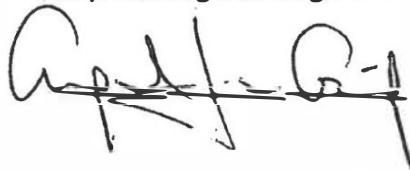

Härnösand 2017-08-08

Köpare

FastighetsAB Solbacken i Härnösand AB
Per-Ove Söderlind Mia Wester

Köparens egenhändiga namnteckningar bevittnas

Kopia överensstämmer
med originalet uttrycks.

Östman Maria

Från: Åberg Jenny
Skickat: den 10 januari 2018 14:46
Till: Östman Maria
Ämne: VB: Lantmäteriförrättning Y17424

Jag skulle vilja att det sista mailet från Hanna Viklund lades in i ärendefoldern som aktbilaga YR1 (skriv inget i dagboken).

Mvh
Jenny

Från: Hanna Viklund [mailto:hanna.viklund@harnosand.se]
Skickat: den 4 januari 2018 15:11
Till: Åberg Jenny
Ämne: SV: Lantmäteriförrättning Y17424

Hej jenny!

Jag fick idag underrättelse om avslutad förrättning gällande Y17424, i den är VA ledningen GA:7 inritad även i sticken som går till varje hus. Min mening var inte att dessa skulleingå i GA:n, utan endast "huvudledningen som var ritad i rött och blått.

Med vänlig hälsning

Hanna Viklund
Mark- & Exploateringshandläggare
Tillväxtavdelningen
Besöksadress: Nybrogatan 13

Tel: 0611-348117
Mail: hanna.viklund@harnosand.se

Härnösands kommun
871 80 Härnösand
www.harnosand.se

Från: Åberg Jenny [mailto:Jenny.Aberg@lm.se]
Skickat: den 24 november 2017 13:47
Till: Hanna Viklund
Ämne: SV: Lantmäteriförrättning Y17424

Hej, tack för snabbt svar!

Mvh
Jenny Åberg

Från: Hanna Viklund [mailto:hanna.viklund@harnosand.se]
Skickat: den 24 november 2017 13:46
Till: Åberg Jenny <Jenny.Aberg@lm.se>
Ämne: SV: Lantmäteriförrättning Y17424

Hej!

Det är ok från kommunens sida.

/Hanna

Från: Åberg Jenny [<mailto:Jenny.Aberg@lm.se>]

Skickat: den 24 november 2017 13:44

Till: Hanna Viklund

Ämne: Lantmäteriförrättning Y17424

Hej, jag fick svar från de andra sakägarna. De tyckte att föreslagen bli linje som jag ritat låg för nära huset och dess grundläggning och föreslog en ny sträckning (se karta, grön linje). Lantmäteriet tycker den sträckningen är okej och jag undrar om kommunen gör det?

Med vänliga hälsningar

Jenny Åberg

Beslutande förrättningslantmätare

Lantmäteriet Härnösand

0611-55 83 17

jenny.berg@lm.se

Kartlägg 1, avstyckning

Kartbilaga 3, avstyckning

Delegationsordning för kommunstyrelsen 2015- 2018

inkl. förteckning över teckningsrätter

Fastställd av kommunstyrelsen 2015-01-01 § 12

Reviderad 2015-04-07 § 87, 2015-10-06 § 213, 2015-12-01 § 262

Innehåll

<u>Teckningsrätter</u>	1
<u>Ekonomifrågor</u>	2
<u>Mellersta Norrlands Pensionsstiftelse (MNP)</u>	3
<u>Kommunstyrelsens reglemente</u>	5
<u>Övrig förvaltning</u>	6
<u>Ärenden enligt delegering från kommunfullmäktige</u>	7
<u>Personalfrågor</u>	9
<u>Allmänna åligganden ang. personal</u>	9
<u>Arbetsmiljölagstiftning</u>	10
<u>Pensionsmyndighet m. fl. åtgärder avseende personal 2015-2018</u>	10
<u>Lönemyndighet</u>	11
<u>Anställningsmyndighet för förvaltningschefer samt kontoschefer inom kommunstyrelseförvaltningen</u>	11
<u>Kommunstyrelsen som anställningsmyndighet</u>	12
<u>Kommunstyrelsen som anställningsmyndighet för all personal i kommunen</u>	13

Ärendenr: Y17424
Årskatalog: 073

Handwritten signature

Övertåtelse eller upplåtelse till enskild av mark för villabebyggelse eller egnahemsbebyggelse inom fastställd plan.	Chef för tillväxtavdelningen eller den som sätts i dennes ställe	
Arrenden och nyttjanderätter upp till fem år upp till fem år	Chef för tillväxtavdelningen eller den som sätts i dennes ställe	
Arrenden för odlingslotter upp till fem år	Förvaltningschef för samhällsförvaltningen eller den som sätts i dennes ställe	
Tillämpning av anläggningslagen och ledningsrättslagen.	Chef för tillväxtavdelningen eller den som sätts i dennes ställe	
Rivning av kommunens fastigheter.	Chef för tillväxtavdelningen eller den som sätts i dennes ställe	
Yttrande till myndigheter och övriga angående frågor rörande kommunens fastigheter	Chef för tillväxtavdelningen eller den som sätts i dennes ställe	
Ansöka om lantmäteriförättning	Chef för tillväxtavdelningen eller den som sätts i dennes ställe	
Yttrande angående antagande av hemvämsmän.	Socialchef eller den som sätts i dennes ställe	
Tillstånd att använda kommunens vapen.	Kansli- och utvecklingschef, vid förfall kommusekreterare	
Beslut vad avser utiämmande av allmän handling.	Kansli- och utvecklingschef, vid förfall kommusekreterare	
Tillsyn av kommunens anslagstavla.	Kommusekreterare	
Tillsyn och handhavande av kommunens e-poståda	Kansli- och utvecklingschef, vid förfall kommusekreteraren.	

Lantmäterier-2017-00-15-A-035406

Y17424
Arkivlag 2 öv3

Lantmäteriet_2017-08-16_A_035405

Generalfullmakt

Härmed lämnar undertecknad firmatecknare fullmakt för Emil Westerlind, 850809-7873 och Mia Wester, 590228-7621, var för sig, att för Visionsbolaget 11884 AB:s räkning, 559116-5831, företräda bolaget i samtliga de angelägenheter som kan uppkomma i samband med dess verksamhet och drift.

Detta innebär att den/de befullmäktigade äger rätt att självständigt och oinskränkt förvalta och företräda samtliga bolagets intressen. Den/de befullmäktigade äger sålunda rätt att å Visionsbolaget 11884 AB:s vägnar självständigt förhandla med in- och utländska myndigheter, privatpersoner och företag, att träffa köpe- eller försäljningsavtal avseende såväl fast som lös egendom, att inteckna och belåna bolagets egendom, att utkvittera och uppbära medel samt att överhuvudtaget vidta alla åtgärder och handlingar, vilka med laga verkan kan företas av Visionsbolaget 11884 AB självt. Ombudets laga åtgärder godkänns.

Fullmaktshavaren/-havarna äger inte rätt att återkalla den registreringsanmälan som ingivits till Bolagsverket och som avser styrelse-, firma-, adress- och verksamhetsändring.

Syftet med denna fullmakt är att ge tillträdande firmatecknare rätt att företräda Visionsbolaget 11884 AB under den tid Bolagsverket hanterar ovannämnda ändringsanmälan. Fullmakten upphör därför att gälla den dag den nya styrelsen registrerats i Bolagsverkets näringslivsregister eller den dag då det ärende hos Bolagsverket som rör ovanstående ändringsanmälan har avslutats.

2017-07-28

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Camilla Biström', written over a horizontal dashed line.

Camilla Biström

Ovanstående namnteckning bevittnas:

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Petra Eriksson Edström', written over a horizontal dashed line.

Petra Eriksson Edström

Bilaga: Registreringsbevis

DagboksbladÄrendenummer
Y17424

Ärende Fastighetsreglering och avstyckning berörande Ön 2:52, 2:21 samt Eriksdal 1:24

Kommun: Härnösand

Län: Västernorrland

Datum	Anteckning	Aktbilaga	Signatur
2017-08-16	Ansökan inkommen. (Infört i dagboken 2017-08-23)	A1	Peter Öjemar
2017-08-16	Fullmakt inkommen (ej vidimerad kopia) från Visionbolaget	ÖV4	Peter Öjemar
2017-08-16	Delegationsordning inkommen (ej vidimerad kopia) från Härnösands kommun	ÖV3	Peter Öjemar
2017-08-16	Kartskiss inkommen (i original) från Härnösands kommun	ÖV1-2	Peter Öjemar
2017-08-16	Köpekontrakt inkommet (i original) från Härnösands kommun	FÅ1	Peter Öjemar
2017-08-16	Ansökan fortsättning	A2	Maria Östman
2017-08-22	Ärendet upplagt.		Peter Öjemar
2017-08-24	Behörighet kontrollerad. Ansökan är undertecknad av behöriga representanter. Källa: Bolagsverket och delegationsordning kommun		Peter Öjemar
2017-08-24	Bekräftelse av ansökan skickad till sökande.		Peter Öjemar
2017-09-08	Begäran om kopia av ansökningshandlingar inkom via e-post från Hampus Johansson, Advokatbyrå Kaiding, Umeå.		Runar Svensson
2017-09-08	Skickat analoga kopior av ansökningshandlingar i ärendet till Advokatbyrå Kaiding, Umeå, enligt uppdrag.		Runar Svensson
2017-09-15	Köpebrev inkommit i vidimerad kopia från Härnösands kommun	FÅ2	Anita Waldenby
2017-09-25	Telefonsamtal med Mia Wester, WeCo Holding AB. Berättade att jag, Jenny Åberg och specialist		Jenny Åberg

Datum	Anteckning	Aktbilaga	Signatur
	förrättningslantmätare Ulf Engström ska handlägga ärendet. Berättade om delägarförvaltning och samfällighetsförening, Wester tyckte att delägarförvaltning lät lämpligt i detta fall. Wester vill vara med på mätningen. Berättade att mätning kommer att ske, men att gränsmarkeringar sätts ut när byggnationen är färdig. Berättade om att vi debiterar löpande pris i denna förrättning.		
2017-09-27	Telfonsamtal med Hanna Wiklund, Härnösands kommun. Kommunen önskar fast pris om möjligt. Wiklund anser att delägarförvaltning av ga:n blir bra. Wiklund vill vara med på mätningen, gränsen mellan lotterna kan behöva justeras något i fält. Jag berättar att vid mätningen kommer lotterna mätas in och stakkäppar sätts ut. Gränsmarkeringar får sättas ut när byggnationen är klar.		Jenny Åberg
2017-09-27	Mail till Mia Wester, frågar om exploatören har koordinater för de gränser som ska mätas in.		Jenny Åberg
2017-09-27	Mail till Mia Wester och Hanna Wiklund, frågar hur många gemensamhetsanläggningar de vill ha. Jag föreslår en ga för vatten och spillvattenledningar och en för dagvatten. Wiklund svarar att hon anser att Lantmäteriet får göra som de anser är lämpligast.		Jenny Åberg
2017-10-02	Mail till Hanna Wiklund, Härnösands kommun. Frågar om bredden för servitut för utfartsväg samt placeringen.		Jenny Åberg
2017-10-02	Svar från Hanne Wiklund, Härnösands kommun. Hon förklarar servitutets placering och tycker en vägbredd på 6-7 meter är bra.		Jenny Åberg
2017-10-09	Mail från Björn Larsson, Skidstahus, med koordinater för området.		Jenny Åberg
2017-10-09	Mail till Hanna Wiklund och Mia Wester, frågar om bredden för utrymmet för gemensamhetsanläggning för va-ledningar. Föreslår 4 meter. Svar från Wiklund att hon tycker 4 meter låter bra.		Jenny Åberg
2017-10-09	Mailsvar från Mia Wester, de tycker att 4 meter för va-ledningar låter bra.		Jenny Åberg

Datum	Anteckning	Aktbilaga	Signatur
2017-11-16	Sammanträde på plats med Mia Wester(WeCe Holdings) och Peter Norberg(kommunen).		Ulf Dylin
2017-11-23	Mail till Hanna Wiklund, Härnösands kommun, servitutet (blå sträckad linje) i ansökan går över byggrätt, plusmark, Lantmäteriet anser att det inte är lämpligt, föreslår en ny dragning av servitutet. Wiklund svarar att kommunen tycker ny dragning är ok om även de andra sakägarna tycker det.		Jenny Åberg
2017-11-24	Telefonsamtal med Mia Wester, FastighetsAB Solbacken i Härnösand AB, berättar att Lantmäteriet anser att servitut för vatten-och avloppsledning inte bör gå över byggrätt. Jag skickar förslag på ny dragning, Wester lovar återkomma med besked. Wester undrar om servitutet ligger kvar i ansökt sträckning och man vill dra ledningen efter ett tag, vem ska då återställa marken. Jag ber få återkomma i frågan.		Jenny Åberg
2017-11-24	Telefonsamtal med Ola Rubensson, med i projektet för Solbackenvillorna. Han har fått förslaget på ändrat servitut vidarebefodrat till sig. Han berättar att ledningen i den nya föreslagna sträckningen kommer väldigt nära grunderna för husen och det är svåra förhållande där. Hans förslag (han skickar även ett mail) är att ändra sträckningen så att servitutet hamnar mindre på plusmarken, men inte lika nära huset.		Jenny Åberg
2017-11-24	Mail till Hanna Wiklund, Härnösands kommun, frågar om den föreslagna sträckningen på servitutet som inkom från Ola Rubensson är okej för kommunen.		Jenny Åberg
2017-11-24	Mail från Hanna Wiklund, kommunen anser att föreslagen sträckning för okej.		Jenny Åberg
2017-11-24	Mail från Mia Wester, FastighetsAB Solbacken i Härnösand AB, de anser att den föreslagna dragningen av va-servitutet från Ola Rubensson är okej.		Jenny Åberg
2017-12-08	Delfaktura skickad till Härnösands kommun och FastighetsAB Solbacken i Härnösand AB		Jenny Åberg
2017-12-18	Mail till Hanna Wiklund, Härnösands kommun. I ansökan står det att servitut för väg ska belasta Ön		Jenny Åberg

Datum	Anteckning	Aktbilaga	Signatur
	2:21, men för att nå till allmän väg måste även 2:52 belastas. Wiklund tycker att det går bra att belasta 2:52 också.		
2017-12-20	Fastighetsrättslig granskning utförd		Per Anders Hamrin
2017-12-21	Preliminära registreringerna granskad och godkänd		Jenny Åberg
2017-12-21	Förrättningskarta	1	Jenny Åberg
2017-12-21	Beskrivning	BE1-3	Jenny Åberg
2017-12-21	Protokoll	PR1	Jenny Åberg
2017-12-21	Beslut taget. (Infört i dagboken 2017-12-21).		Jenny Åberg
2017-12-22	Underrättelse om avslutad förrättning skickad till Fastighetsab Solbacken i Härnösand AB . Westerlind Försäljning AB , Advokatbyrån Kaiding, Härnösands kommun och Härnösands kommun byggnadsnämnden.		Maria Östman
2018-01-04	Mail från Hanna Wiklund, Härnösands kommun. På ansökan hade de menat att gemmensamhetsanläggning för VA bara skulle vara huvudledningen, ej ledningarna till husen. Flm har tittat på ansökningarna och kartor och ser att flm har missuppfattat ansökan och tolkat de blå och röda sträcken som benämns i ansökan att de även går till var hus. En omprövning enligt 27§ förvaltningslagen måste göras.	YR1	Jenny Åberg
2018-01-09	~~Mail från Hanna Wiklund, Härnösands kommun. På ansökan hade de menat att gemmensamhetsanläggning för VA bara skulle vara huvudledningen, ej ledningarna till husen. Flm har tittat på ansökningarna och kartor och ser att flm har missuppfattat ansökan och tolkat de blå och röda sträcken som benämns i ansökan att de även går till var hus. En rättelse enligt 27§ förvaltningslagen måste göras.~~		Jenny Åberg
	Struken 2018-01-11: Fel datum		Jenny Åberg
2018-01-09	Telefonsamtal till Mia Wester, FastighetsAB Solbacken i Härnösand AB, berättar om misstolkningen av		Jenny Åberg

Datum	Anteckning	Aktbilaga	Signatur
	ansökan. Wester äger att syftet varit att endast huvudledningen ska vara gemensamhetsanläggning och att en rättelse gärna får ske.		
2018-01-09	Mail till Hanna Wiklund, Härnösands komm un. Berättar att jag misstolkas ansökan och bifogad karta samt att jag pratat med Mia Wester och att jag kommer göra en rättelse enligt 27§ förvaltningslagen så att endast huvudledningen ingår i ga:7.		Jenny Åberg
2018-01-10	Omprövning enligt 27§ förvaltningslagen	PRR1	Jenny Åberg
2018-01-10	Förrättningskarta efter omprövning	KA1	Jenny Åberg
2018-01-11	Underrättelse om avslutad förrättning samt beslutshandlingar skickad till samtliga sakägare och Härnösand kommun.		Maria Östman
2018-02-01	Preliminära registreringen granskad och godkänd		Maria Östman
2018-02-01	Preliminära registreringen granskad och godkänd		Maria Östman
2018-02-01	Beslut registrerade i fastighetsregistret.2018-02-02		Automatisk anteckning
2018-02-02	Underrättelse skickad till IM.		Maria Östman
2018-02-02	Förändringar i fastighetsregistrets kartdel har kvalitetsgranskats		Ulf Dylin
2018-02-02	Ärende Y17424 är infört i registerkartan		Ulf Dylin

HÄRNÖSANDS KOMMUN
2013 -06- 10
Dnr. KS13-217-254

MARKANVISNINGSAVTAL

del av fastigheterna Härnösand Ön 2:52, Ön 2:21 och Eriksdal 1:24

Följande avtal om exploatering och kommande försäljning av del av fastigheterna Härnösand Ön 2:52, Ön 2:21 samt Eriksdal 1:24 har träffats mellan Kommunen och Exploatören:

Kommunen

Härnösands kommun (Org. nr 212000-2403)
87180 Härnösands kommun
(nedan kallad Kommunen)

Exploatören

Conecti (Org. nr 556557-6724)
Tomgatan 10
871 62 Härnösand
(nedan kallad Exploatören)

§ 1 Bakgrund

Detta avtal har kommit tillstånd med anledning av att exploatören vill utreda möjligheterna att uppföra bostadsbebyggelse på de i avtalet aktuella fastigheterna.

§ 2 Förutsättning

Härnösands kommunstyrelse beslutar om markanvisning enligt detta avtal. Om kommunstyrelsen inte beslutar att godkänna avtalet eller om kommunstyrelsens beslut inte vinner laga kraft är detta avtal till alla delar förfallet utan ersättningsskyldighet för någon av parterna. Parternas gemensamma avsikt är att i bästa samförstånd lösa eventuella hinder för avtalets genomförande.

§ 3 Markanvisning/överlåtelse

Kommunen anvisar härmöd till Exploatören del av fastigheterna Härnösand Ön 2:52, Ön 2:21 samt Eriksdal 1:24 (nedan kallad Fastigheterna), och som markerats med röd kantfärg på bifogad karta (Bilaga 1). Anvisningen ger

Handwritten signature/initials in blue ink.

Exploatören möjlighet att undersöka förutsättningarna för kommande byggprojekt.

För hela området ska Exploatören betala en ersättning om åttahundra tusen (800 000) kr.

Priset ligger fast till och med 36 månader räknat från kommunstyrelsens beslut om markansvisning enligt § 2. Därefter räknas detsamma upp i enlighet med utvecklingen för konsumentprisindex med decembermånad för 2012 som basmånad.

Äganderätten till Fastigheterna övergår först på Tillträdesdagen (se § 4).

Området är idag utarrenderat för kolonilotter. För att nödvändiga åtgärder ska kunna vidtas i och med uppsägningen av kolonilottsinnehavarna, måste exploatören i god tid meddela Kommunen när Exploatören har för avsikt att få tillträde. Nedan anges de uppsägningstider som gäller för kolonilotterna.

Exploatören ska således meddela Kommunen en månad innan den nedan angivna uppsägningstiden om Exploatören vill ha tillträde. Detta för att Kommunen ska kunna vidta de åtgärder som är nödvändiga.

Följande uppsägningstider gäller för kolonilotterna:

- 14 september 2013 för avflytt senast 14 mars 2014,
- 14 september 2014 för avflytt senast 14 mars 2015,
- 14 september 2015 för avflytt senast 14 mars 2016,
- 14 september 2016 för avflytt senast 14 mars 2017.

Kommunen garanterar att Fastigheterna på tillträdesdagen inte besväras av penninginteckningar eller andra belastningar, vilka kan inskränka rådigheten över dem.

§ 4 Tillträde, köpebrev och återgångsklausul

Exploatören har möjlighet att förvärva Fastigheterna den dag Exploatören har lagakraftvunnen detaljplan samt erhållit bygglov och har övriga tillstånd, finansiering etc. klart för byggstart. Köpeskillingen ska erläggas kontant på Tillträdesdagen. Om dessa villkor för tillträde inte uppfylls inom 36 månader från det att kommunstyrelsens godkännande av detta avtal vann laga kraft ska, om kommunen så kräver, markanvisningen återgå. När Exploatören erlagt köpeskillingen överlämnar Kommunen kvitterat köpebrev till Exploatören. Lagfart får inte sökas med detta exploateringsavtal som grund.

§ 5 Kostnader och intäkter

Skatter, räntor och andra kostnader för Fastigheterna erläggs vad avser tiden före Tillträdesdagen av Kommunen och i vad avser tiden därefter av Exploatören. Fastighetsskatt ska därvid vara en kostnad som periodiseras som andra kostnader.

Motsvarande gäller för intäkter härrörande från Fastigheterna.

Exploatören är medveten om att denne står för all ekonomisk risk avseende planering, projektering och genomförande inom markanvisningens ram.

§ 6 Fastighetsbildning, lagfart mm

Exploatören ansöker om och bekostar de eventuella fastighetsbildnings- och andra förrättningsåtgärder som är erforderliga för genomförandet av detta avtal och exploateringen.

Exploatören ansvarar för att söka och bekosta lagfart för den nybildade fastigheten.

§ 7 Besiktning och andra undersökningar av fastigheten

Exploatören äger, oavsett tillträdestidpunkten (se § 4), rätt att enligt Kommunens anvisningar disponera delar av Fastigheterna för etablering, grundundersökningar och övriga byggförberedande åtgärder.

Exploatören ska innan Tillträdesdagen ha undersökt och besiktat Fastigheterna för dess geotekniska förutsättningar och eventuella föroreningar i marken. Eventuella erforderliga saneringsåtgärder, vilka kan krävas för att uppfylla miljöbalkens krav på grund av markföroreningar utförs och bekostas av Kommunen före Exploatörens tillträde till Fastigheterna När Exploatören erhållit tillträde till fastigheterna, är det Exploatören som ska bekosta eventuella marksaneringar. Vid detta avtals undertecknande känner inte Kommunen till några markföroreningar i Fastigheterna.

Exploatören har även ansvar för att undersöka om det finns behov av arkeologiska utgrävningar och undersökningar på Fastigheterna, samt i det förekommande fallet, bekosta dessa.

§ 8 Återtagande

Parterna är överrens om att om inte markansvisningen har tagits i anspråk inom 36 månader, enligt § 4, har kommunen rätt att återta markansvisningen. Marken ska anses vara ianspråktagen, i enlighet med denna paragraf, den dag exploatören har erhållit lagakraftvunnen detaljplan, bygglov och övriga tillstånd enligt 4 §.

Parterna är även överrens om att kommunen ska ha rätt att återta markansvisningen under den tidsbegränsade 36 månadersperioden om det är uppenbart att Exploatören inte avser eller förmår att genomföra projektet på det sätt som avsågs vid undertecknandet av markansvisningen. Exploatören är medveten om att återtagen markansvisning inte ger denne någon rätt att få ersättning för nedlagda kostnader.

§ 9 Förlängning

Förlängning av markansvisningen kan medges under förutsättning att förseningen inte beror på Exploatören, exempelvis att detaljplanen överklagas eller att den kommunala handläggningen av olika skäl fördröjer genomförandeprocessen.

§ 10 Avbrutet projekt

Projekt som avbryts under genomförandeprocessen till följd av myndighetsbeslut, kommunalt beslut eller liknande ger inte exploatören rätt till ny markansvisning som kompensation. Vid sådana beslut utgår ersättning

endast i de fall när de är hänförliga till ett kommunalt beslut. Ersättning utgår i dessa fall endast för faktiskt nedlagda kostnader. Vid kommunala beslut som är hänförliga till och beror på myndighetsbeslut utgår inga ersättningar.

§ 11 Skadeståndsansvar

Exploatören är gentemot Kommunen ansvarig för eventuella skador och andra åtgärder som med avseende på detta avtal vidtages eller underlåtes av Exploatörens anställda samt av Exploatörens anlitade entreprenörer och leverantörer.

§ 12 Överlåtelse

Detta avtal får inte överlåtas av Exploatören till annan utan Härnösands Kommunstyrelsens skriftliga godkännande. Vid sådan medgiven överlåtelse ska Exploatörens kvarstående åtaganden enligt detta avtal överföras på övertagande part och Exploatören svarar solidariskt med denne som för egen skuld gentemot Kommunen för avtalets rätta fullgörande. Detta gäller även vid överlåtelser i flera led.

§ 13 Tvist

Tvist rörande tolkning eller tillämpning av detta avtal ska i första hand lösas i samförstånd mellan Kommunen och Exploatören. Om en samförstånds lösning inte kan uppnås ska tolkningen av detta avtal avgöras enligt svensk lag och av svensk allmän domstol. Ångermanlands Tingsrätt ska vara första instans.

§ 14 Avtalsexemplar

Detta avtal har upprättats i två likalydande exemplar varav parterna tagit var sitt.

Härnösands kommun

2013-06-05

Fred Nilsson
Kommunstyrelsens ordförande

Conecti

2013-05-15

Olle Wester

Conecti

2013-05-15

Mia Wester

Bilagor till avtalet

Bilaga 1: Kart över markansvisningsområdet, markerad med röd begränsningslinje

46 MW

Red MW

Förlängning överenskommelse om köpeskilling Härnösand Ön 2:81

Överenskommelse gällande förlängning av överenskommelse om köpeskilling, har träffats mellan kommunen och exploatören:

Exploateringsområde

Fastigheten Härnösand Ön 2:81

Avtalets parter

Exploatören

Conecti
Org nr: 556557-6724
Kolonibacken 12
871 61 HÄRNÖSAND

Kommun

Härnösands kommun
Org nr: 212022-2403
871 80 HÄRNÖSAND

Parterna är överens om att överenskommelsen om köpeskilling, bilaga 1, tecknat 2017-08-09 ska förlängas till och med 2025-06-30.

Tillägg görs enligt följande: Angiven köpeskillingen ska räknas upp med konsumentprisindex enligt den markanvisning som upprättades 2013-06-04.

Avtalsexemplar

Detta avtal har upprättats i två likalydande exemplar varav parterna tagit var sitt.

Härnösands kommun

Uno Jonsson
Tillväxtchef

Hanna Viklund
Mark- & exploateringshandläggare

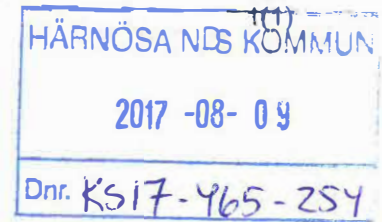

Conecti
Mia Wester

Conecti
Olle Wester

Bilaga 1- Överenskommelse om köpeskilling

**Överenskommelse om köpeskilling del av område i
MARKANVISNINGSAVTAL
del av fastigheterna Härnösand Ön 2:52, Ön 2:21 och
Eriksdal 1:24**

Överenskommelse om överlåtelse, del av markanvisningsområde, har träffats mellan kommunen och exploatören:

Kommunen

Härnösands kommun (212000-2403)
87180 Härnösands kommun

Exploatören

Conecti (556557-6724)
Torngatan 10
871 62 Härnösand

Överenskommelse

Ett markanvisningsavtal har tecknats mellan parterna 2013-06-04, avtalet är förläng och gäller tom 2018-06-30, på oförändrade villkor. Exploatören har ansökt om bygglov, och har därefter bildat ett nytt bolag som ska köpa det nedre radhusområdet, som ska avstyckas och exploateras under 2017. Parterna är därmed överens om att Härnösands kommun säljer radhusområdet, "solbacksvillorna" (del av Ön 2:52 och Eriksdal 1:24) för 468 000 kr till det nybildade företaget FastighetsAB Solbacken i Härnösand AB, org nr:559116-5849, som även bekostar avstyckningen av området. I köpeskillingen ingår 50% av det överenskomna markpriset i markanvisningsavtalet (400 000kr), 50% av arkeologiska undersökningar (26 000 kr) och 50% av de kommunala plankostnaderna, såsom planbesked och granskning (42 000 kr). Resterande 50% av markpriset, arkeologiska undersökningen och plankostnaderna tas ut i samband med försäljningen av det övre markområdet.

I samban med att radhusområdet, "solbacksvillorna", avstyckas kommer även den övre exploateringsfastigheten (del av Ön 2:21, 2:52 och Eriksdal 1:21) för flerbostadshuset att styckas av, vilket bekostas av Härnösands kommun. Parterna är överens om att exploatören fram tom 2018-06-30 har rätt att förvärva fastigheten för flerbostadshus, till en summa av 468 000 kr (vilket avser 400 000 kr för marken, 26 000 för arkeologiska undersökningar och 42 000 för plankostnader) + fastighetsbildningskostnaden som Härnösands kommun betalar i samband med avstyckningen av fastigheten.

Områdena redovisas i bifogad kartbilaga, där radhusområdet "solbacksvillorna", är markerad med blå begränsningslinje och exploateringsfastigheten för flerbostadshuset är markerad med röd begränsningslinje.

Avtalsexemplar

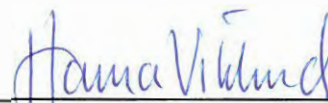
Detta avtal har upprättats i två likalydande exemplar varav parterna tagit var sitt.

Hämösands kommun

2017-03-09

Uno Jonsson
Tillväxtchef

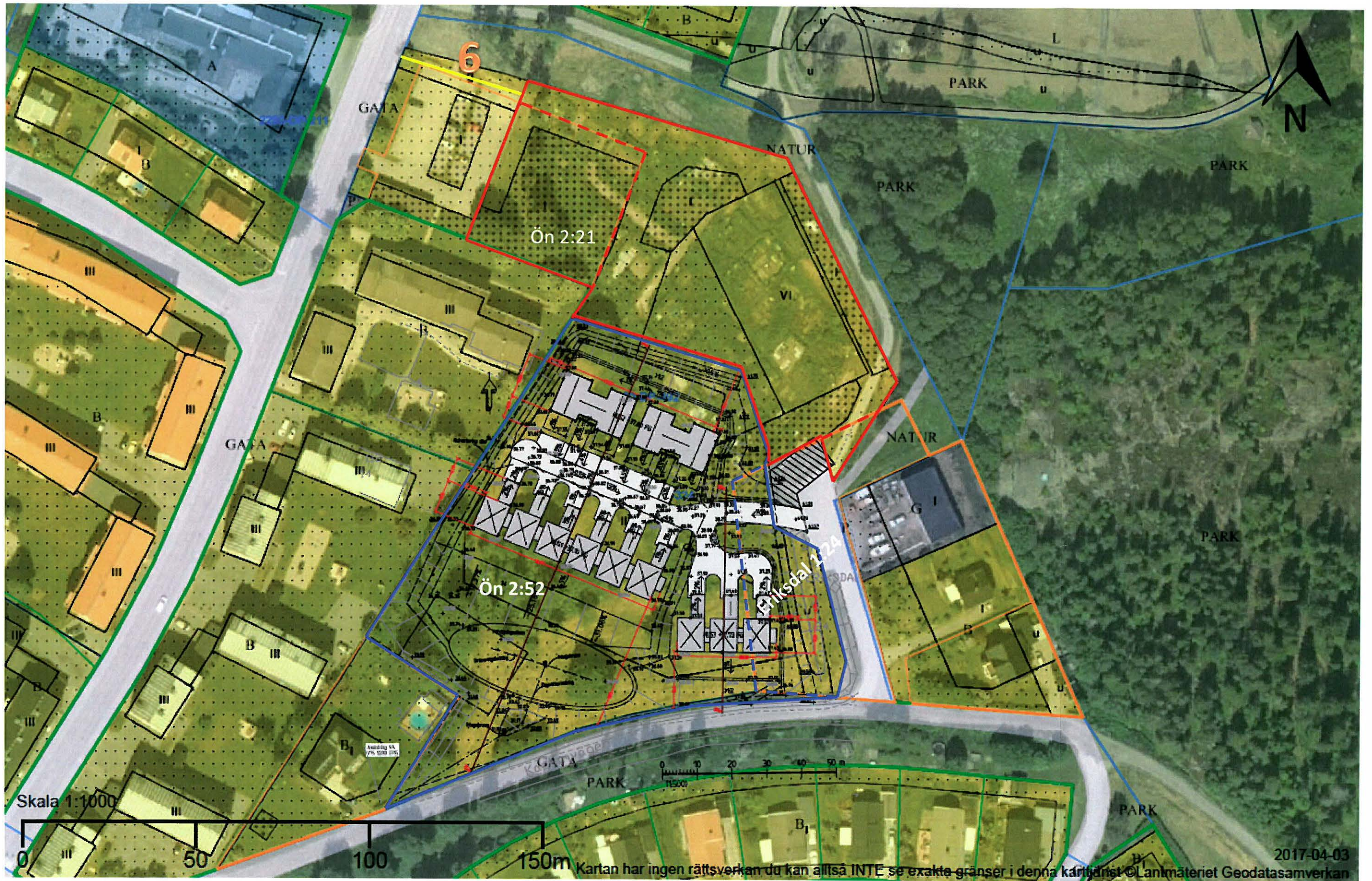
Hanna Viklund
Mark- & exploateringshandläggare

Olle Wester
Conecti

Mia Wester
Conecti

Härnösands
kommun

Kommunstyrelseförvaltningen

Kartbilaga 2, Markanvisning, Härnösand Ön 2:81

HÄRNÖSANDS KOMMUN
2013 -06- 10
Dnr. KS13-217-254

MARKANVISNINGSAVTAL
del av fastigheterna Härnösand Ön 2:52, Ön 2:21 och
Eriksdal 1:24

Följande avtal om exploatering och kommande försäljning av del av fastigheterna Härnösand Ön 2:52, Ön 2:21 samt Eriksdal 1:24 har träffats mellan Kommunen och Exploatören:

Kommunen

Härnösands kommun (Org. nr 212000-2403)
87180 Härnösands kommun

(nedan kallad Kommunen)

Exploatören

Conecti (Org. nr 556557-6724)
Torngatan 10
871 62 Härnösand

(nedan kallad Exploatören)

§ 1 Bakgrund

Detta avtal har kommit tillstånd med anledning av att exploatören vill utreda möjligheterna att uppföra bostadsbebyggelse på de i avtalet aktuella fastigheterna.

§ 2 Förutsättning

Härnösands kommunstyrelse beslutar om markanvisning enligt detta avtal. Om kommunstyrelsen inte beslutar att godkänna avtalet eller om kommunstyrelsens beslut inte vinner laga kraft är detta avtal till alla delar förfallet utan ersättningsskyldighet för någon av parterna. Parternas gemensamma avsikt är att i bästa samförstånd lösa eventuella hinder för avtalets genomförande.

§ 3 Markanvisning/överlåtelse

Kommunen anvisar härmed till Exploatören del av fastigheterna Härnösand Ön 2:52, Ön 2:21 samt Eriksdal 1:24 (nedan kallad Fastigheterna), och som markerats med röd kantfärg på bifogad karta (Bilaga 1). Anvisningen ger

Exploatören möjlighet att undersöka förutsättningarna för kommande byggprojekt.

För hela området ska Exploatören betala en ersättning om åttahundra tusen (800 000) kr.

Priset ligger fast till och med 36 månader räknat från kommunstyrelsens beslut om markansvisning enligt § 2. Därefter räknas detsamma upp i enlighet med utvecklingen för konsumentprisindex med decembermånad för 2012 som basmånad.

Äganderätten till Fastigheterna övergår först på Tillträdesdagen (se § 4).

Området är idag utarrenderat för kolonilotter. För att nödvändiga åtgärder ska kunna vidtas i och med uppsägningen av kolonilottsinnehavarna, måste exploatören i god tid meddela Kommunen när Exploatören har för avsikt att få tillträde. Nedan anges de uppsägningstider som gäller för kolonilotterna. ***Exploatören ska således meddela Kommunen en månad innan den nedan angivna uppsägningstiden om Exploatören vill ha tillträde.*** Detta för att Kommunen ska kunna vidta de åtgärder som är nödvändiga.

Följande uppsägningstider gäller för kolonilotterna:

- 14 september 2013 för avflytt senast 14 mars 2014,
- 14 september 2014 för avflytt senast 14 mars 2015,
- 14 september 2015 för avflytt senast 14 mars 2016,
- 14 september 2016 för avflytt senast 14 mars 2017.

Kommunen garanterar att Fastigheterna på tillträdesdagen inte besvärar av penninginteckningar eller andra belastningar, vilka kan inskränka rådigheten över dem.

§ 4 Tillträde, köpebrev och återgångsklausul

Exploatören har möjlighet att förvärva Fastigheterna den dag Exploatören har lagakraftvunnen detaljplan samt erhållit bygglov och har övriga tillstånd, finansiering etc. klart för byggstart. Köpeskillingen ska erläggas kontant på Tillträdesdagen. Om dessa villkor för tillträde inte uppfylls inom 36 månader från det att kommunstyrelsens godkännande av detta avtal vann laga kraft ska, om kommunen så kräver, markanvisningen återgå. När Exploatören erlagt köpeskillingen överlämnar Kommunen kvitterat köpebrev till Exploatören. Lagfart får inte sökas med detta exploateringsavtal som grund.

§ 5 Kostnader och intäkter

Skatter, räntor och andra kostnader för Fastigheterna erläggs vad avser tiden före Tillträdesdagen av Kommunen och i vad avser tiden därefter av Exploatören. Fastighetsskatt ska därvid vara en kostnad som periodiseras som andra kostnader.

Motsvarande gäller för intäkter härrörande från Fastigheterna.

Exploatören är medveten om att denne står för all ekonomisk risk avseende planering, projektering och genomförande inom markanvisningens ram.

§ 6 Fastighetsbildning, lagfart mm

Exploatören ansöker om och bekostar de eventuella fastighetsbildnings- och andra förrättningsåtgärder som är erforderliga för genomförandet av detta avtal och exploateringen.

Exploatören ansvarar för att söka och bekosta lagfart för den nybildade fastigheten.

§ 7 Besiktning och andra undersökningar av fastigheten

Exploatören äger, oavsett tillträdestidpunkten (se § 4), rätt att enligt Kommunens anvisningar disponera delar av Fastigheterna för etablering, grundundersökningar och övriga byggförberedande åtgärder.

Exploatören ska innan Tillträdesdagen ha undersökt och besiktat Fastigheterna för dess geotekniska förutsättningar och eventuella föroreningar i marken. Eventuella erforderliga saneringsåtgärder, vilka kan krävas för att uppfylla miljöbalkens krav på grund av markföroreningar utförs och bekostas av Kommunen före Exploatörens tillträde till Fastigheterna. När Exploatören erhållit tillträde till fastigheterna, är det Exploatören som ska bekosta eventuella marksaneringar. Vid detta avtals undertecknande känner inte Kommunen till några markföroreningar i Fastigheterna.

Exploatören har även ansvar för att undersöka om det finns behov av arkeologiska utgrävningar och undersökningar på Fastigheterna, samt i det förekommande fallet, bekosta dessa.

§ 8 Återtagande

Parterna är överrens om att om inte markansvisningen har tagits i anspråk inom 36 månader, enligt § 4, har kommunen rätt att återta markansvisningen. Marken ska anses vara ianspråktagen, i enlighet med denna paragraf, den dag exploatören har erhållit lagakraftvunnen detaljplan, bygglov och övriga tillstånd enligt 4 §.

Parterna är även överrens om att kommunen ska ha rätt att återta markansvisningen under den tidsbegränsade 36 månadersperioden om det är uppenbart att Exploatören inte avser eller förmår att genomföra projektet på det sätt som avsågs vid undertecknandet av markansvisningen. Exploatören är medveten om att återtagen markansvisning inte ger denne någon rätt att få ersättning för nedlagda kostnader.

§ 9 Förlängning

Förlängning av markansvisningen kan medges under förutsättning att förseningen inte beror på Exploatören, exempelvis att detaljplanen överklagas eller att den kommunala handläggningen av olika skäl fördröjer genomförandeprocessen.

§ 10 Avbrutet projekt

Projekt som avbryts under genomförandeprocessen till följd av myndighetsbeslut, kommunalt beslut eller liknande ger inte exploatören rätt till ny markansvisning som kompensation. Vid sådana beslut utgår ersättning

endast i de fall när de är hänförliga till ett kommunalt beslut. Ersättning utgår i dessa fall endast för faktiskt nedlagda kostnader. Vid kommunala beslut som är hänförliga till och beror på myndighetsbeslut utgår inga ersättningar.

§ 11 Skadeståndsansvar

Exploatören är gentemot Kommunen ansvarig för eventuella skador och andra åtgärder som med avseende på detta avtal vidtages eller underlåtes av Exploatörens anställda samt av Exploatörens anlitade entreprenörer och leverantörer.

§ 12 Överlåtelse

Detta avtal får inte överlåtas av Exploatören till annan utan Härnösands Kommunstyrelses skriftliga godkännande. Vid sådan medgiven överlåtelse ska Exploatörens kvarstående åtaganden enligt detta avtal överföras på övertagande part och Exploatören svarar solidariskt med denne som för egen skuld gentemot Kommunen för avtalets rätta fullgörande. Detta gäller även vid överlåtelser i flera led.

§ 13 Tvist

Tvist rörande tolkning eller tillämpning av detta avtal ska i första hand lösas i samförstånd mellan Kommunen och Exploatören. Om en samförstånds lösning inte kan uppnås ska tolkningen av detta avtal avgöras enligt svensk lag och av svensk allmän domstol. Ångermanlands Tingsrätt ska vara första instans.

§ 14 Avtalsexemplar

Detta avtal har upprättats i två likalydande exemplar varav parterna tagit var sitt.

Härnösands kommun

2013-06-09

.....

Fred Nilsson

Kommunstyrelsens ordförande

Conecti

2013-05-15

.....

Olle Wester

Conecti

2013-05-15

.....

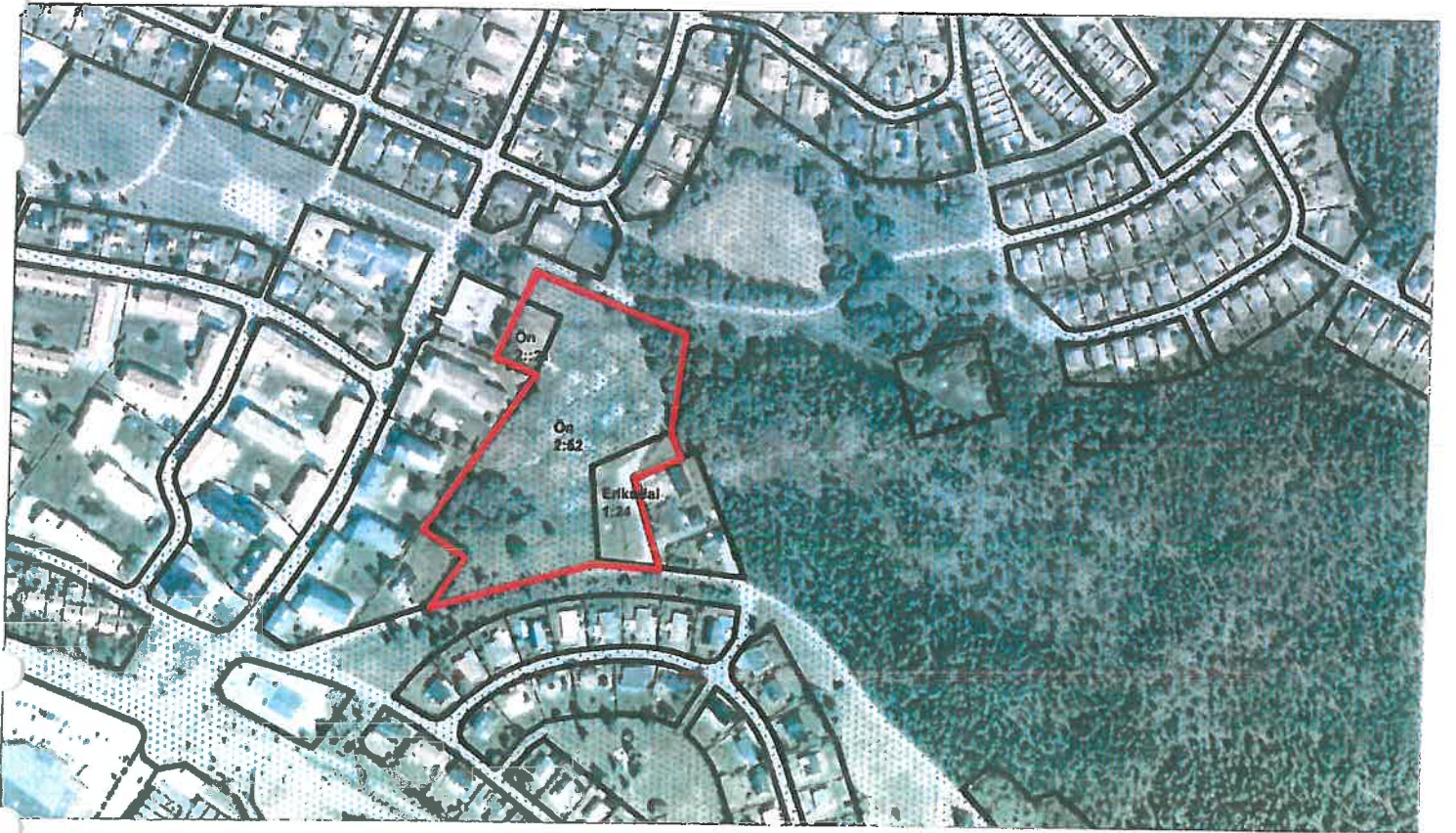
Mia Wester

Wester

Bilagor till avtalet

Bilaga 1: Kart över markansvisningsområdet, markerad med röd begränsningslinje

240 MM

Red Map

Kommunstyrelseförvaltningen
Hanna Viklund, 0611-348117
hanna.viklund@harnosand.se

Kommunstyrelsen

Markanvisning, del av Härnösand Äland 2:77

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen besluta

att godkänna markanvisningsavtal med NorrlandsTrä AB, gällande del av fastigheten Härnösand Äland 2:77

att ge tillväxtchefen i uppdrag att på delegation sälja marken enligt de förutsättningar och till det pris som är angivet i markanvisningsavtalet.

Beskrivning av ärendet

Ett förslag på markanvisningsavtal har upprättats med Norrlands Trä AB (nedan kallad exploatören). Exploatören äger fastigheterna Nässland 1:35 samt Äland 2:76 och 2:88. För att kunna expandera och samnyttja fastigheterna på ett ändamålsenligt sätt och få bättre logistikflöde önskar exploatören köpa del av Äland 2:77 av Härnösands kommun. Det aktuella markområdet avser mark som är planlagd som allmänplats för park och gata.

Exploatören önskar köpa del av Sågarvägen, för att förbättra logistiken inom området där de bedriver sin verksamhet. Detta innebär att kommunen kommer att bygga ny anslutningsväg via Fredriksvägen till fastigheterna Äland 1:46 och 2:50. Det måste även säkras så att HEMAB har åtkomst till pumphuset som står i slutet av Sågarvägen.

För att exploatören ska kunna förvärva marken kräv det att marken planändras från allmänplats gata/park till industrimark.

Tillväxtavdelningen har haft samråd med Samhällsförvaltningen som ansvarar för kommuns gator samt HEMAB, dessa har inget att invända mot att del av gatan säljs, förutsatt att HEMAB får åtkomst till pumphuset.

En överenskommelse om fastighetsreglering alternativt köpekontrakt ska upprättas när detaljplanen vunnit laga kraft.

Markanvisningsavtalet är skrivet på 24 månader, räknat från den dag kommunstyrelsens beslut om att godkänna markanvisningsavtalet vunnit laga kraft. Tillväxtavdelningen medges rätt att förlänga avtalet i ytterligare 12 månader om exploatören aktivt driver projektet framåt.

Gatemarken belastas av ett antal ledningsrätter som kommer att förordnas att gälla i den fastighet marken regleras till. Priset för marken är satt till

Kommunstyrelseförvaltningen

3 500 000 kr, vilket avser hela markområdet beräknat på en yta om 9800 kvm. Priset ska justeras med 360 kr per kvm om arealen avviker mer än +/- 10 % i samband med fastighetsregleringen. Prisjusteringen sker med den procentuella ökning/minskning som blir utöver ovanstående 10 %, Dvs om arealen ökar eller minskar med 14 % ska prisjusteringen ske med 4 % av arealen.

Priset är baserat på att gatan är hårdgjord och asfalterad, och belastas av ledningsrätt, vilket gör att markområdet inte kan bebyggas och nyttjas hur som helst.

Socialt perspektiv

Markförsäljningen bidrar till att ett Härnösandsföretag ges möjlighet att expandera och utvecklas. Trafiksituationen i området blir bättre med tanke på att de fastigheter som ligger bortanför inte kommer att passera området där exploitören transporterar material mellan byggnaderna.

Ekologiskt perspektiv

Försäljning av markområdet bedöms inte medföra en betydande inverkan på det ekologiska perspektivet, då inga förändringar kommer att ske.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

En expansion av företaget kan leda till ökade skatteintäkter och fler arbetstillfällen i Härnösand. Kommunen kommer att få kostnader för ny anslutningsväg via Fredriksvägen till fastigheterna Äland 1:46 och 2:50, dessa kostnader kommer att inrymmas i Samhällsförvaltningens investeringsbudget.

Beslutsunderlag

Härnösands kommun har upprättat ett förslag på markanvisningsavtal, vilket avser del av fastigheten Härnösand Äland 2:77.

Uno Jonsson
Tillväxtchef

Hanna Viklund
Mark- och exploateringshandläggare

Bilagor

Bilaga 1 Förslag på markanvisningsavtal med tillhörande bilagor

MARKANVISNINGSAVTAL del av fastigheten Härnösand Äland 2:77

Följande avtal om markanvisning avseende del av fastigheten Härnösand Äland 2:77 har träffats mellan Kommunen och Exploatören:

Kommunen

Härnösands kommun (Org. nr 212000-2403)
87180 Härnösands kommun

(nedan kallad Kommunen)

Exploatören

Norrlands Trä AB (Org. nr 556092-4077)
Box 68

871 22 Härnösand

Kontaktperson:

(nedan kallad Exploatören)

§ 1 Bakgrund

Exploatören avser att köpa mark för att utveckla sin verksamhet, och förbättra logistiken mellan de fastigheter exploatören äger på området, (Härnösand Nässland 1:35 och Äland 2:76 och 2:88). Den aktuella marken som markanvisningen avser är idag planlagd som allmän platsmark, vilket innebär att en planändring av markområdet krävs för att exploatören ska kunna förvärva marken.

§ 2 Markanvisning

Kommunen anvisar härmed till Exploatören del av fastigheten Härnösand Äland 2:77, se markerat område i bifogad karta, bilaga 1. Området är ca 9800 kvm stort, den exakta arealen fastställs i samband med fastighetsbildningen.

Markanvisningsavtalet gäller i 24 månader räknat från att kommunstyrelsens beslut om markanvisning enligt § 2 vunnit laga kraft.

Äganderätten till Fastigheten övergår först på Tillträdesdagen (se § 7).

§ 3 Markanvisningsavtalets giltighet

Detta avtal gäller under förutsättning att Härnösands kommunstyrelse beslutar om markanvisning enligt detta avtal. Om kommunstyrelsen inte beslutar att godkänna avtalet eller om kommunstyrelsens beslut inte vinner laga kraft är detta avtal till alla delar förfallet utan ersättningsskyldighet för någon av parterna. Parternas gemensamma avsikt är att i bästa samförstånd lösa eventuella hinder för avtalets genomförande.

§ 4 Detaljplan

Område är planlagt som allmän plats, gata och park. För att exploatören ska kunna förvärva marken för sin verksamhet krävs en planändring av området. Det finns ingen garanti att markområdena kan planändras från allmän platsmark till industriändamål, det är en prövning som kommer att göras i planprocessen. Exploatören står för plankostnaden och eventuella utredningskostnader som behöver tas fram i samband med planarbetet, avseende det aktuella markområdet. Exploatören ska vara delaktig i planarbetet och informeras om eventuella utredningar som krävs för ett antagande av detaljplanen.

§ 5 Markanvisningsavgift

Vid detta avtals undertecknande skall exploatören erlægga en markanvisningsavgift på 35 000 kr. Markanvisningsavgiften ska sättas in på kommunens bankgirokonto: 5576-5218. Betalningen ska märkas med "Norrlands Trä, Åland 2:77"

Om kommunstyrelsen inte beslutar att godkänna markanvisningsavtalet eller om kommunstyrelsens beslut inte vinner laga kraft, enligt §3, återbetalas markanvisningsavgiften till exploatören.

§ 6 Köpeskilling

Överenskommen köpeskilling för området är 3 500 000 kr, avser hela markområdet beräknat på en yta om 9800 kvm. Priset ska justeras med 360 kr per kvm om arealen avviker mer än +/- 10% i samband med fastighetsregleringen. Prisjusteringen sker med den procentuella ökning/minskning som blir utöver ovanstående 10%, Dvs om arealen ökar eller minskar med 14% ska prisjusteringen ske med 4% av arealen.

Utöver köpeskillingen ska exploatören stå för plankostnaden och eventuella utredningskostnader som behöver tas fram i samband med planarbetet, avseende det aktuella markområdet.

I samband med undertecknandet av detta markanvisningsavtal ska exploatören betala in en markanvisningsavgift, på 35 000 kr, enligt § 5. Denna markanvisningsavgift, ska tillgodoräknas som del av betalning av den ovan angivna köpeskillingen, den dag exploatören förvärvar fastigheten. Om exploatören väljer att inte fullfölja markanvisningen och köpa marken har Härnösands kommun rätt att behålla markanvisningsavgiften.

§ 7 Tillträde och återgångsklausul

En överenskommelse om fastighetsreglering alternativt köpekontrakt ska tecknas senast 3 månader efter att detaljplanen vunnit laga kraft. Tillträde till området sker när fastighetsbildningen vunnit laga kraft.

Om dessa villkor om upprättande av överenskommelse om fastighetsreglering inte uppfylls inom 24 månader från det att kommunstyrelsens godkännande av detta avtal vunnit laga kraft ska markanvisningen återgå om förlängning ej sker enligt § 13.

§ 8 Kostnader och intäkter

Löpande avgifter såsom skatter, räntor och andra kostnader avseende markområdet erläggs av Kommunen vad avser tiden före tillträdesdagen och av Exploatören vad avser tiden efter tillträdesdagen. Fastighetsskatt ska därvid vara en kostnad som periodiseras som andra kostnader.

Motsvarande fördelningsprincip gäller för intäkter härrörande från fastigheten.

Exploatören är medveten om att denne står för all ekonomisk risk avseende planering, projektering och genomförande inom markanvisningens ram.

§ 9 Fastighetsbildning, lagfart mm

Exploatören ansöker om och bekostar fastighetsbildnings- och andra förrättningsåtgärder som är erforderliga för genomförandet av detta avtal. Fastighetsbildning får inte ansökas med detta markanvisningsavtal som grund.

I det fall exploatörens fastigheter Härnösand Äland 1:35, 2:76 och 2:88 i fortsättningen ska utgöra gena registerenheter, måste nya rättigheter upprättas för att tillgodose att samtliga fastigheter har möjlighet att ta sig till allmän väg. Rätt till utfart ska bildas i samband med fastighetsbildningsåtgärden och ska lösas inom det markområde exploatören kommer att äga.

Överenskommelse om fastighetsreglering alternativt köpekontrakt ska ligga till grund för ansökan om fastighetsbildningen.

§ 10 Besiktning och andra undersökningar av fastigheten

Exploatören äger, oavsett tillträdestidpunkten (se § 7), rätt att under markanvisningstiden disponera markanvisningsområdet för eventuella grundundersökningar, som har med deras utvecklingsprojekt att göra. Kommunen skall dock informeras innan sådana undersökningar/åtgärder genomförs.

I vägområdet ligger ett flertal ledningar med rättigheter, dessa rättigheter kommer att förordnas att gälla i den fastighet som marken överförs till i samband med fastighetsreglering. Eventuell omdragning/flytt av ledningar i marken bekostas av exploatören, alternativt ledningsägaren.

§11 Gata och infrastruktur

På fastigheten Härnösand Äland 2:77 finns teknikhus för vatten och avlopp som ägs av HEMAB. Under planprocessen måste det säkerställas så att HEMAB får åtkomst till dessa teknikhus. Det kan komma att behöva göras genom att nya servitut bildas.

Efter gatan som exploatören ska förvärva står ett antal belysningsstolpar, dessa kommer att kopplas ur det kommunala nätet, och tillfalla exploatören i samband med att marken säljs. Exploatören bekostar ny elanslutning till belysningsstop

I samband med att exploatören ska förvärva del av Sågarvägen, kommer kommunen att behöva anlägga en ny infart till fastigheterna. Äland 1:46 och 2:50. Ny infart till dessa fastigheter byggs av Härnösands kommun och beräknas vara klar ca 1,5 år efter att detaljplanen vunnit laga kraft. Fram till att den nya vägen är slutbesiktigad ska den del av Sågarvägen som exploatören förvärvar vara tillgänglig för in och utfart för fastigheterna Äland 1:46 och 2:50 utan ersättning.

§ 12 Återtagande

Om markanvisningen inte har tagits i anspråk inom 24 månader + eventuell förlängning enligt § 13, är parterna överens om att markanvisningen förfaller. Marken ska anses vara ianspråktagen, i enlighet med denna paragraf, den dag överenskommelse om fastighetsreglering alternativt köpekontrakt upprättats, enligt § 7.

Parterna är överens om att kommunen ska ha rätt att återta markanvisningen under markanvisningstiden om det är uppenbart att Exploatören inte avser att genomföra förvärvet på det sätt som avsågs vid undertecknandet av markanvisningen. Exploatören är medveten om att återtagen markanvisning inte ger denne någon rätt att få ersättning för nedlagda kostnader från kommunens sida.

§ 13 Förlängning

Förlängning av markanvisningen kan medges vid särskilda skäl. Tillväxtavdelningen har rätt att förlänga markanvisningen upp till 12 månader.

§ 14 Avbrutet projekt

Projekt som avbryts under markanvisningstiden ger inte exploatören rätt till ersättning eller ny markanvisning som kompensation.

§ 15 Skadeståndsansvar

Exploatören är gentemot Kommunen ansvarig för eventuella skador och andra åtgärder som med avseende på detta avtal vidtages eller underlåtes av Exploatörens anställda samt av Exploatörens anlitade entreprenörer och leverantörer.

§ 16 Överlåtelse

Detta avtal får inte överlåtas av Exploatören till annan utan Tillväxtavdelningens skriftliga godkännande. Detta gäller även överlåtelse till närstående företag.

Vid en godkänd överlåtelse av markanvisningsavtalet ska Exploatörens kvarstående åtaganden enligt detta avtal överföras på övertagande part på samma villkor. Detta gäller även vid överlåtelser i flera led.

§ 17 Ändringar och tillägg

Ändringar och tillägg till detta avtal ska upprättas skriftligt och undertecknas av parterna för att kunna göras gällande.

§ 18 Säkerhet

Exploatören åtar sig gentemot Kommunen att ansvara för rätta fullgörandet av samtliga åtaganden och förpliktelser som åligger Bolaget enligt detta avtal

§ 19 Tvist

Tvist rörande tolkning eller tillämpning av detta avtal ska i första hand lösas i samförstånd mellan Kommunen och Exploatören. Om en samförstånds lösning inte kan uppnås ska tolkningen av detta avtal avgöras enligt svensk lag och av svensk allmän domstol. Ångermanlands Tingsrätt ska vara första instans.

§ 20 Avtalsexemplar

Detta avtal har upprättats i två likalydande exemplar varav parterna tagit var sitt.

Härnösand 2023-

Härnösands kommun
Uno Jonsson

Härnösands kommun
Hanna Viklund

Tillväxtchef

Mark- & exploateringshandläggare

Härnösand 2023-

Norrlands Trä AB
Jan Nivfors

Norrlands Trä AB

Bilagor - Bilaga 1: Kart över markansvisningsområdet

Kommunstyrelseförvaltningen
Hanna Viklund, 0611-348117
hanna.viklund@harnosand.se

Kommunstyrelsen

Markanvisning, del av Härnösand Fastlandet 2:64

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen besluta att godkänna markanvisningsavtal med Edmolift AB på del av fastigheten Härnösand Fastlandet 2:64.

Beskrivning av ärendet

Ett förslag på markanvisningsavtal har upprättats med Edmolift AB (nedan kallad exploatören). Exploatören äger fastigheterna Fastlandet 2:44 och Fastlandet 2:45, och har förvärvat fastigheterna Baldershage 2 och Baldershage 3. För att kunna samnyttja fastigheterna på ett ändamålsenligt sätt och få bättre logistikflöde önskar exploatören att köpa del av Fastlandet 2:64 av Härnösands kommun. Det aktuella markområdet avser del av Jägaregatan, som idag är planlagd som allmän platsmark gata. För att exploatören ska kunna förvärva marken kräv det att marken planändras från allmänplats gata till industrimark. Tanken är att införliva denna ändring i pågående planarbete som Edmolift driver.

Tillväxtavdelningen har haft samråd med Samhällsförvaltningens teknikavdelning som ansvarar för kommuns gator samt HEMAB som inte har något att invända mot att del av gatan säljs, förutsatt att det byggs en vändzon i korsningen in mot kretsloppsparken.

En överenskommelse om fastighetsreglering alternativt köpekontrakt ska upprättas när detaljplanen vunnit laga kraft.

Markanvisningsavtalet är skrivet på 24 månader, räknat från den dag kommunstyrelsens beslut om att godkänna markanvisningsavtalet vunnit laga kraft. Tillväxtavdelningen medges rätt att förlänga avtalet i ytterligare 12 månader om exploatören aktivt driver projektet framåt.

Gatumarken belastas av ett antal ledningsrätter som kommer att förordnas att gälla i den fastighet marken regleras till. Priset för marken är satt till 350 kr per kvadratmeter. Priset är baserat på att gatan är hårdgjord och asfalterad, och belastas av ledningsrätt, vilket gör att markområdet inte kan bebyggas och nyttjas hur som helst.

Socialt perspektiv

Ett förbättrat logistigflöde bidrar till att ett Härnösandsföretag ges möjlighet att expandera och utvecklas.

Ekologiskt perspektiv

Försäljning av markområdet bedöms inte medföra en betydande inverkan på det ekologiska perspektivet, då inga förändringar kommer att ske.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

En expansion och utveckling av företaget kommer långsiktigt att trygga arbetstillfällen och skatteintäkter i Härnösand.

Beslutsunderlag

Härnösands kommun har upprättat ett förslag på markanvisningsavtal, vilket avser del av fastigheten Härnösand Fastlandet 2:64.

Uno Jonsson
Tillväxtchef

Hanna Viklund
Mark- och exploateringshandläggare

Bilagor

Bilaga 1 Förslag på markanvisningsavtal med tillhörande bilagor

Dnr KS2023-

MARKANVISNINGSAVTAL

del av fastigheten Härnösand Fastlandet 2:64

Följande avtal om markanvisning avseende del av fastigheten Härnösand Äland 2:64 har träffats mellan Kommunen och Exploatören:

Kommunen

Härnösands kommun (Org. nr 212000-2403)
87180 Härnösands kommun

(nedan kallad Kommunen)

Exploatören

Edmolift Aktiebolag (Org. nr 556241-1222)
Jägargatan 11
871 42 Härnösand

Kontaktperson:

(nedan kallad Exploatören)

§ 1 Bakgrund

Exploatören avser att köpa mark för att utveckla sin verksamhet, och förbättra logistiken mellan de fastigheter exploatören äger på området, (Härnösand Fastlandet 2:44 och 2:45, samt Baldershage 2). Den aktuella marken som markanvisningen avser är idag planlagd som allmän platsmark, vilket innebär att en planändring av markområdet krävs för att exploatören ska kunna förvärva marken.

§ 2 Markanvisning

Kommunen anvisar härmed till Exploatören del av fastigheten Härnösand Fastlandet 2:64, se markerat område i bifogad karta, bilaga 1. Området är ca 1475 kvm stort, den exakta arealen fastställs i samband med fastighetsbildningen.

Markanvisningsavtalet gäller i 24 månader räknat från att kommunstyrelsens beslut om markanvisning enligt § 2 vunnit laga kraft.

Äganderätten till Fastigheten övergår först på Tillträdesdagen (se § 7).

§ 3 Markanvisningsavtalets giltighet

Detta avtal gäller under förutsättning att Härnösands kommunstyrelse beslutar om markanvisning enligt detta avtal. Om kommunstyrelsen inte beslutar att godkänna avtalet eller om kommunstyrelsens beslut inte vinner laga kraft är detta avtal till alla delar förfallet utan ersättningsskyldighet för någon av parterna. Parternas gemensamma avsikt är att i bästa samförstånd lösa eventuella hinder för avtalets genomförande.

§ 4 Detaljplan

Område är planlagt som allmän plats, gata och park. För att exploatören ska kunna förvärva marken för sin verksamhet krävs en planändring av området. Det finns ingen garanti att markområdena kan planändras från allmän platsmark till industriändamål, det är en prövning som kommer att göras i planprocessen. Exploatören står för kostnader för detaljplan och eventuella utredningskostnader som behöver tas fram i samband med planarbetet, avseende det aktuella markområdet.

§ 5 Markanvisningsavgift

Vid detta avtals undertecknande skall exploatören erlägga en markanvisningsavgift på 30 000 kr. Markanvisningsavgiften ska sättas in på kommunens bankgirokonto: 5576-5218. Betalningen ska märkas med "Edmolift, jägaregatan"

Om kommunstyrelsen inte beslutar att godkänna markanvisningsavtalet eller om kommunstyrelsens beslut inte vinner laga kraft, enligt §3, återbetalas markanvisningsavgiften till exploatören.

§ 6 Köpeskilling

Överenskommen köpeskilling för området är 350 kr per kvadratmeter.

Utöver köpeskillingen ska exploatören stå för plankostnaden och eventuella utredningskostnader som behöver tas fram i samband med planarbetet, avseende det aktuella markområdet.

I samband med undertecknandet av detta markanvisningsavtal ska exploatören betala in en markanvisningsavgift, på 30 000 kr, enligt § 5. Denna markanvisningsavgift, ska tillgodoräknas som del av betalning av den ovan angivna köpeskillingen, den dag exploatören förvärvar fastigheten. Om exploatören väljer att inte fullfölja markanvisningen och köpa marken har Härnösands kommun rätt att behålla markanvisningsavgiften.

§ 7 Tillträde och återgångsklausul

En överenskommelse om fastighetsreglering alternativt köpekontrakt ska tecknas senast 3 månader efter att detaljplanen vunnit laga kraft. Tillträde till området sker när fastighetsbildningen vunnit laga kraft.

Om dessa villkor om upprättande av överenskommelse om fastighetsreglering inte uppfylls inom 24 månader från det att kommunstyrelsens godkännande av detta avtal vunnit laga kraft ska markanvisningen återgå om förlängning ej sker enligt § 13.

§ 8 Kostnader och intäkter

Löpande avgifter såsom skatter, räntor och andra kostnader avseende markområdet erläggs av Kommunen vad avser tiden före tillträdesdagen och av Exploatören vad avser tiden efter tillträdesdagen. Fastighetsskatt ska därvid vara en kostnad som periodiseras som andra kostnader.

Motsvarande fördelningsprincip gäller för intäkter härrörande från fastigheten.

Exploatören är medveten om att denne står för all ekonomisk risk avseende planering, projektering och genomförande inom markanvisningens ram.

§ 9 Fastighetsbildning, lagfart mm

Exploatören ansöker om och bekostar fastighetsbildnings- och andra förrättningsåtgärder som är erforderliga för genomförandet av detta avtal. Fastighetsbildning får inte ansökas med detta markanvisningsavtal som grund.

Överenskommelse om fastighetsreglering alternativt köpekontrakt ska ligga till grund för ansökan om fastighetsbildningen.

§ 10 Besiktning och andra undersökningar av fastigheten

Exploatören äger, oavsett tillträdestidpunkten (se § 7), rätt att under markanvisningstiden disponera markanvisningsområdet för eventuella grundundersökningar, som har med deras utvecklingsprojekt att göra. Kommunen skall dock informeras innan sådana undersökningar/åtgärder genomförs.

I vägområdet ligger ett flertal ledningar med rättigheter, dessa rättigheter kommer att förordnas att gälla i den fastighet som marken överförs till i samband med fastighetsreglering. Eventuell omdragning/flytt av ledningar i marken bekostas av initiativtagaren till eventuell flytt, alternativt ledningsägaren.

§ 11 Gata och infrastruktur

För att den del av Jägaregatan som blir kvar i kommunens ägo ska fungera, måste en vändzoon anläggas vid infarten till kretsloppsparken, detta måste säkerställas i detaljplanearbetet.

§ 12 Återtagande

Om markanvisningen inte har tagits i anspråk inom 24 månader + eventuell förlängning enligt § 13, är parterna överens om att markanvisningen förfaller. Marken ska anses vara ianspråktagen, i enlighet med denna paragraf, den dag överenskommelse om fastighetsreglering alternativt köpekontrakt upprättats, enligt § 7.

Parterna är överens om att kommunen ska ha rätt att återta markanvisningen under markanvisningstiden om det är uppenbart att Exploatören inte avser att genomföra förvärvet på det sätt som avsågs vid undertecknandet av markanvisningen. Exploatören är medveten om att återtagen markanvisning inte ger denne någon rätt att få ersättning för nedlagda kostnader från kommunens sida.

§ 13 Förlängning

Förlängning av markanvisningen kan medges vid särskilda skäl. Tillväxtavdelningen har rätt att förlänga markanvisningen upp till 12 månader.

§ 14 Avbrutet projekt

Projekt som avbryts under markanvisningstiden ger inte exploatören rätt till ersättning eller ny markanvisning som kompensation.

§ 15 Skadeståndsansvar

Exploatören är gentemot Kommunen ansvarig för eventuella skador och andra åtgärder som med avseende på detta avtal vidtages eller underlåtes av Exploatörens anställda samt av Exploatörens anlitade entreprenörer och leverantörer.

§ 16 Överlåtelse

Detta avtal får inte överlåtas av Exploatören till annan utan Tillväxtavdelningens skriftliga godkännande. Detta gäller även överlåtelse till närstående företag.

Vid en godkänd överlåtelse av markanvisningsavtalet ska Exploatörens kvarstående åtaganden enligt detta avtal överföras på övertagande part på samma villkor. Detta gäller även vid överlåtelser i flera led.

§ 17 Ändringar och tillägg

Ändringar och tillägg till detta avtal ska upprättas skriftligt och undertecknas av parterna för att kunna göras gällande.

§ 18 Säkerhet

Exploatören åtar sig gentemot Kommunen att ansvara för rätta fullgörandet av samtliga åtaganden och förpliktelser som åligger Bolaget enligt detta avtal

§ 19 Tvist

Tvist rörande tolkning eller tillämpning av detta avtal ska i första hand lösas i samförstånd mellan Kommunen och Exploatören. Om en samförstånds lösning inte kan uppnås ska tolkningen av detta avtal avgöras enligt svensk lag och av svensk allmän domstol. Ångermanlands Tingsrätt ska vara första instans.

§ 20 Avtalsexemplar

Detta avtal har upprättats i två likalydande exemplar varav parterna tagit var sitt.

Härnösand

Härnösands kommun
Uno Jonsson
Tillväxtchef

Härnösands kommun
Hanna Viklund
Mark- & exploateringshandläggare

Härnösand

Edmolift AB

Edmolift AB

Bilagor

Bilaga 1: Kart över markansvisningsområdet

Samhällsförvaltningen
Petra Werner, +46-611-348530
petra.werner@harnosand.se

Kommunstyrelsen

Tidsbegränsat bygglov till och med 2026-09-30 - Paviljong på fastighet Ön 2:52

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen besluta

att bevilja tidsbegränsat bygglov för nybyggnad av paviljong på fastigheten Ön 2:52 till och med 2026-09-30 samt

att godta sökandes förslag till kontrollansvarig. Som kontrollansvarig har byggherren utsett Mats Bränström,

att reducera avgiften i ärendet med 16200kr enligt 9kap 27§ och 12kap 8a§ plan- och bygglagen (SFS 2010:900)

att enligt av kommunfullmäktige beslutad taxa och efter reducerad avgift fastställa avgiften för avgiften till 4050kr.

Beskrivning av ärendet

Enligt kommunens gemensamma reglemente för nämnder och styrelse har kommunstyrelsen ansvaret för tillsyn, beslut och övrig myndighetsutövning i ärenden där annan nämnd på grund av jäv inte kan fatta beslut och är så kallad jävsnämnd.

Samhällsnämnden har enligt reglementet ansvar för uppgifter inom plan – och byggväsendet och har närmast kontroll av byggverksamhet enligt plan – och bygglagen.

På uppdrag av Härnösands kommun har bygglovsärendet gällande Paviljong på fastighet Ön 2:52, överlämnats till Timrå kommun och Miljö- och byggkontoret för vidare handläggning. Anledning till detta är att samhällsförvaltningen i Härnösands kommun anser att jäv kan föreligga då ansvarig projektledare tillhör samma avdelning och förvaltning som kommunens bygglovhandläggare.

Detaljplanen och inkomna handlingar samt mall för tjänsteskrivelse har lämnats över till Timrå kommun, miljö och bygg, för bedömning och förslag

till beslut i ärendet. Beslut fattas därefter av kommunstyrelsen i Härnösands kommun.

Syftet med ansökan är att: *I samband med utvecklingen av ett nytt planprogram för Skeppsbron, erbjuder Street Moves-projektet en möjlighet att tidigt undersöka behov och möjligheter längs sträckan. Målet är att testa temporära lösningar innan Skeppsbron permanent omgestaltas, samt att få experthjälp och nya perspektiv på vad området och dess invånare behöver för att göra Skeppsbron trivsamt, tryggt och attraktivt.*

Samhällsförvaltningen i Härnösands kommun har förberett ärendet genom att begära kompletteringar till komplett ärende samt skickat ut ärendet på remiss, grannhörande, annonserat i Tidningen Ångermanland och presenterat ärendet på kommunens anslagstavla.

Bedömning

Av de handlingar som har redovisats till samhällsnämnden och miljö- och bygghuset i Timrå så bedöms åtgärden uppfylla kraven i lagstiftningen och ett tidsbegränsat bygglov kan beviljas.

Åtgärden tillgodoser ett tillfälligt behov och är avsedd att pågå under en begränsad tid.

Vad som i övrigt har anförts föranleder ingen annan bedömning.

Lagstöd

Av 9 kap. 33 § plan- och bygglagen (2010:900), PBL, framgår att för en åtgärd som uppfyller något eller några men inte alla förutsättningar enligt 30-32a §§ får ett tidsbegränsat bygglov ges, om sökanden begär det och åtgärden avses att pågå under en begränsad tid. Ett sådant lov ska ges, om åtgärden har stöd i en detaljplanebestämmelse om tillfällig användning av byggnad eller mark. Ett tidsbegränsat lov får ges högst tio år. Tiden kan på sökandens begäran förlängas med högst fem år i taget. Den sammanlagda tiden får överstiga femton år endast om lovet ska användas för ändamål som avses i 9 §.

2 kap PBL anger de allmänna och enskilda intressen som ska avvägas i samband med lovprövningen. De allmänna och enskilda intressen som ska prövas är att lokaliseringen inte inverkar menligt på människors hälsa och säkerhet, att jord, berg- och vattenförhållandena är lämpliga, att det går att ordna med trafik, vatten och avlopp. Vidare ska hänsyn även tas till stads- och landskapsbilden, natur- och kulturvärdena på platsen och intresset av en god helhetsverkan (se 2 kap. 5-6a §§).

Av 8 kap. PBL framgår vilka tekniska egenskapskrav och andra krav som ska ställas på byggnadens utformning. En byggnad ska bland annat vara lämplig för sitt ändamål och vara tillgänglig och användbar för personer

med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga (8 kap. 1 § PBL). Vidare ska en byggnad ha de tekniska egenskaper som krävs, 8 kap. 4 § PBL.

Krav på vad som ska ingå i en kontrollplan framgår av 10 kap. 6-8 §§ PBL.

Av 10 kap. 9 § PBL framgår att det ska finnas en eller flera kontrollansvariga som ska ha den kunskap, erfarenhet och lämplighet som behövs för uppgiften och kan styrka detta med ett bevis om certifiering och har en självständig ställning i förhållande till den som utför den åtgärd som ska kontrolleras.

Förslag till beslut har handlagts av

Timrå Kommun

Miljö- och byggkontoret

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse - Tidsbegränsat bygglov till och med 2026-09-30 – Paviljong på fastighet Ön 2:52, Timrå kommun, Miljö och byggkontoret.

Petra Werner
Chef kanslienheten

Bilagor

Bilaga 1 Ansökan – signerad 2023-04-12

Bilaga 2 Information om projektet Reviderad diariet 2023-05-04

Bilaga 3 Situationsplan med mått diariet 2023-05-04

Bilaga 4 Planritning måttsatt reviderad diariet 2023-05-04

Bilaga 5 Sektion A-A måttsatt Reviderad diariet 2023-05-04

Bilaga 6 Sektion B-B måttsatt Reviderad diariet 2023-05-04

Bilaga 7 Fasad illustration Reviderad 2023-05-04

Bilaga 8 Yttrande NSI Invest TMMAB 2023-05-25

Bilaga 9 Yttrande KS2023-000237 2023-06-05

Bilaga 10 Yttrande KS-2023-000237 Paviljong 2023-06-05

Bilaga 11 Yttrande Lämnade synpunkter_29107 e-tjänst 2023-06-05

Bilaga 12 Yttrande E-post, yttrande-Har synpunkter 2023-06-07

Bilaga 13 Yttrande Hemab E-post, Yttrande-Har synpunkter 2023-09-18

Plankarta

Planbestämmelser

Planbeskrivning

Kommunstyrelseförvaltningen

Ansökan om tidsbegränsat bygglov t.o.m. 2026-09-30 nybyggnation av paviljong

Förslag till beslut

Timrå kommun, miljö och bygg föreslår kommunstyrelseförvaltningen i Härnösands kommun besluta

att bevilja tidsbegränsat bygglov för nybyggnad av paviljong på fastigheten Ön 2:52 till och med **2026-09-30** samt

att godta sökandes förslag till kontrollansvarig. Som kontrollansvarig har byggherren utsett Mats Bränström,

att reducera avgiften i ärendet med 16200kr enligt 9kap 27§ och 12kap 8a§ plan- och bygglagen (SFS 2010:900)

att enligt av kommunfullmäktige beslutad taxa och efter reducerad avgift fastställa avgiften för avgiften till 4050kr.

I detta ärende är det kommunstyrelseförvaltningen som fattar beslut.

Beskrivning av ärendet

Ansökan gäller ett tidsbegränsat bygglov t.om 2026-09-30 för att uppföra en ny paviljong med en byggnadsarea på 81 kvm och med en nockhöjd på 4,65m. Föreslagen placering är på fastighet Ön 2:52 (Vid kajen på Skeppsbron mellan Sams' på kajen och Ådalen 3)

För platsen gäller detaljplan nr 149 med användningsbestämmelse allmän plats-gata och som vann laga kraft 1959-05-21.

Enligt detaljplanebestämmelsen är platsen Skeppsbron gata.

Föreslagen placering ligger inom riksintresset för kulturminnesvård.

Syftet med ansökan är enligt sökande att

I samband med utvecklingen av ett nytt planprogram för Skeppsbron, erbjuder Street Moves-projektet en möjlighet att tidigt undersöka behov och möjligheter längs sträckan. Målet är att testa temporära lösningar innan Skeppsbron permanent omgestaltas, samt att få experthjälp och nya perspektiv på vad området och dess invånare behöver för att göra Skeppsbron trivsamt, tryggt och attraktivt.

Datum
2023-10-31Diarienummer
KS2023-000237

I den första ansökan som inkom fanns en eldstad placerad mitt i paviljongen. Efter inkomna yttranden ändrades ansökan och eldstaden utgick och paviljongen fick ett helt tak.

Handläggning

Sökande är Office of Possibilities AB. Samhällsförvaltningen påbörjade handläggning av ärendet men under handläggningen framgick att samhällsförvaltningens planavdelning är drivande samt att samhällsförvaltningen är byggherre i ärendet.

2023-05-02 flyttades ärendet till kommunstyrelseförvaltningen.

Samhällsförvaltningen bygg på Härnösands kommun har förberett ärendet genom att begära kompletteringar till komplett ärende samt skickat ut ärendet på remiss, grannhörande, annonserat i Tidningen Ångermanland och presenterat ärendet på kommunens anslagstavla.

Ägarna till fastigheterna Matrosen 1, 16, 23, 24, 25, 26 samt Ön 2:52. Har getts möjlighet att yttra sig i ärendet. Då antalet boende beräknas till ca 100st över 18 år har övriga lägenhetsinnehavare har fått ta del av och lämna synpunkter genom annonser i Tidningen Ångermanland och information på kommunens anslagstavla.

Ärendet har också skickats på remiss till Räddningstjänsten Högakusten Ådalen, Hemab, Samhällsförvaltningen teknikavdelning samt tillgänglighetsrådet. Räddningstjänsten har svarat med ett telefonsamtal att de inte har några synpunkter. Hemab informerar om att det finns kablage för gatubelysning och att utsättning av ledningar ska ske innan arbeten påbörjas.

Teknikavdelningen har inga synpunkter och tillgänglighetsrådet har inte svarat.

Office of Possibilities AB samt samhällsförvaltningen har också genomfört ett informationsmöte 2023-04-25 för fastighetsägare. På mötet deltog också hyresgäster som fastighetsägarna kallat.

Efter mötet har byggnaden ritats om och nytt grannhörande har skickats ut till fastighetsägare och ny annons i Tidningen Ångermanland samt information på kommunens anslagstavla.

Yttranden som har inkommit efter reviderade handlingar och nytt grannhörande kommer från:

Styrelsen för Brf Skeppsbron, Fastighetsägare och hyresgäster till Matrosen 16 och 24, privatperson boende i lägenhet Skeppsbron 25 Lgh 1101, och Xup Invest AB.

Yttranden gäller i huvudsak brist på kommunikation mellan Härnösands kommun och närboende, oro för minskat antal parkeringsplatser, en önskan finns om att avbryta planerna på en paviljong, samt att kommunen ska hålla sig till planprojektet skeppsbron. Synpunkter har också inkommit om att

Datum
2023-10-31Diarienummer
KS2023-000237

kommunen gynnar ett privat bolag och hur förhållandet ser ut mellan sökande samhällsnämnden och samhällsförvaltningen och det beslut som ska fattas. Oro finns också för nedskräpning, hög ljudvolym, busliv och en otrygg miljö nattetid runt paviljongen. I ett yttrande uttrycks oro för att paviljongen ska skymma utsikten för hyresgäster som bor i trappa upp och att infart för personer med funktionshinder till en verksamhet stängs av. Ett yttrande påtalar att åtgärden inte har stöd i gällande detaljplan. Det framkommer också i yttranden att tänkt användning för paviljongen inte kommer att fungera p.g.a. vindförhållandena på platsen.

Inkomna yttranden har kommunicerats med sökanden.

På uppdrag av Härnösands kommun har ärendet överlämnats till Timrå kommun och Miljö- och byggkontoret för vidare handläggning. Anledning till detta är att samhällsförvaltningen anser att jäv kan föreligga då ansvarig projektledare tillhör samma avdelning och förvaltning som kommunens bygglovhandläggare.

Detaljplanen och inkomna handlingar samt mall för tjänsteskrivelse har lämnats över till Timrå kommun, miljö och bygg, för bedömning och förslag till beslut i ärendet. Beslut fattas därefter av kommunstyrelsen vid Härnösands kommun.

Bedömning

Den sökta åtgärden avviker från gällande detaljplanebestämmelser vad gäller ändamålet.

Ägare till fastigheterna Matrosen 1, 16, 23, 24, 25, 26 samt Ön 2:52 har beretts möjlighet att yttra sig,

Miljö- och byggkontoret bedömer att den tidsbegränsade åtgärden inte i någon väsentlig grad påverkar riksintresset för kulturmiljövård.

Vid prövningen av detta ärende har en avvägning skett mellan de enskilda och allmänna intressena. Prövningen har visat att den aktuella fastigheten är lämplig för det ändamål ansökan avser och anses inte innebära någon olägenhet för människors hälsa. Vidare anses åtgärden lämplig utifrån stads- och landskapsbilden.

Av de handlingar som har redovisats till samhällsnämnden och miljö- och byggkontoret i Timrå så bedöms åtgärden uppfylla kraven i lagstiftningen och ett tidsbegränsat bygglov kan beviljas.

Åtgärden tillgodoser ett tillfälligt behov och är avsedd att pågå under en begränsad tid.

Vad som i övrigt har anförts föranleder ingen annan bedömning.

Lagstöd

Av 9 kap. 33 § plan- och bygglagen (2010:900), PBL, framgår att för en åtgärd som uppfyller något eller några men inte alla förutsättningar enligt 30-32a §§ får ett tidsbegränsat bygglov ges, om sökanden begär det och åtgärden avses att pågå under en begränsad tid. Ett sådant lov ska ges, om åtgärden har stöd i en detaljplanebestämmelse om tillfällig användning av byggnad eller mark. Ett tidsbegränsat lov får ges högst tio år. Tiden kan på sökandens begäran förlängas med högst fem år i taget. Den sammanlagda tiden får överstiga femton år endast om lovet ska användas för ändamål som avses i 9 §.

2 kap PBL anger de allmänna och enskilda intressen som ska avvägas i samband med lovprövningen. De allmänna och enskilda intressen som ska prövas är att lokaliseringen inte inverkar menligt på människors hälsa och säkerhet, att jord, berg- och vattenförhållandena är lämpliga, att det går att ordna med trafik, vatten och avlopp. Vidare ska hänsyn även tas till stads- och landskapsbilden, natur- och kulturvärdena på platsen och intresset av en god helhetsverkan (se 2 kap. 5-6a §§).

Av 8 kap. PBL framgår vilka tekniska egenskapskrav och andra krav som ska ställas på byggnadens utformning. En byggnad ska bland annat vara lämplig för sitt ändamål och vara tillgänglig och användbar för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga (8 kap. 1 § PBL). Vidare ska en byggnad ha de tekniska egenskaper som krävs, 8 kap. 4 § PBL.

Krav på vad som ska ingå i en kontrollplan framgår av 10 kap. 6-8 §§ PBL.

Av 10 kap. 9 § PBL framgår att det ska finnas en eller flera kontrollansvariga som ska ha den kunskap, erfarenhet och lämplighet som behövs för uppgiften och kan styrka detta med ett bevis om certifiering och har en självständig ställning i förhållande till den som utför den åtgärd som ska kontrolleras.

Förslag till beslut har handlagts av
Timrå Kommun
Miljö- och byggkontoret

Datum
2023-10-31Diarienummer
KS2023-000237**Bilagor**

Bilaga 1 Ansökan – signerad 2023-04-12

Bilaga 2 Information om projektet Reviderad diarietörd 2023-05-04

Bilaga 3 Situationsplan med mått diarietörd 2023-05-04

Bilaga 4 Planritning måttsett reviderad diarietörd 2023-05-04

Bilaga 5 Sektion A-A måttsett Reviderad diarietörd 2023-05-04

Bilaga 6 Sektion B-B måttsett Reviderad diarietörd 2023-05-04

Bilaga 7 Fasad illustration Reviderad 2023-05-04

Bilaga 8 Yttrande NSI Invest TMMAB 2023-05-25

Bilaga 9 Yttrande KS2023-000237 2023-06-05

Bilaga 10 Yttrande KS-2023-000237 Paviljong 2023-06-05

Bilaga 11 Yttrande Lämnade synpunkter_29107 e-tjänst 2023-06-05

Bilaga 12 Yttrande E-post, yttrande-Har synpunkter 2023-06-07

Bilaga 13 Yttrande Hemab E-post, Yttrande-Har synpunkter 2023-09-18

Plankarta

Planbestämmelser

Planbeskrivning

Kommunstyrelseförvaltningen
Malin Ullström, 0611 34 80 24
malin.ullstrom@harnosand.se

Kommunstyrelsen

Revisorernas bedömning av delårsrapport Härnösands kommun 2023

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen besluta

att anta kommunstyrelseförvaltningens yttrande angående revisionsrapporten Översiktlig granskning av delårsrapport per 2023-08-31 som sitt eget, samt

att översända yttrandet i sin helhet till revisionen.

Beskrivning av ärendet

KPMG har på uppdrag av kommunens revisorer genomfört en granskning av delårsrapporten per 2023-08-31. Kommunens revisorer ska enligt kommunallagen 12 kap. bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisionen har utifrån granskningen lämnat fem stycken rekommendationer till kommunstyrelsen. Revisionen önskar att kommunstyrelsen lämnar synpunkter på de slutsatser som finns redovisade i rapporten senast den 11 december 2023.

Revisionens bedömning

Revisionens bedömning är att det inte har framkommit några omständigheter som ger anledning att anse att kommunens delårsrapport per 2023-08-31 inte i all väsentlighet är upprättad i enlighet med lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR). Vidare har det inte framkommit några omständigheter som ger revisionen anledning att ifrågasätta det återrapporterade resultatet, samt att revisionen inte gör någon annan bedömning än kommunstyrelsen i bokslutet, gällande, utifrån helårsprognosen, att det lagstadgade balanskravet kommer att uppfyllas.

Kommunstyrelsen lämnas fem rekommendationer vilka besvaras i bilagt yttrande.

Lars Liljedahl
Kommundirektör

Anna Bostedt
Chef ekonomi- och
kommunledningsavdelningen

Bilagor

Revisionsrapport "Översiktlig granskning - delårsrapport per 2023-08-31"

Yttrande – Kommunstyrelsens yttrande på revisionens granskning av delårsrapport per 2022-08-31.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens svar på revisionens rekommendationer, Delårsrapport 2023

KPMG har på uppdrag av kommunens revisorer genomfört en granskning av delårsrapporten per 2023-08-31. Kommunens revisorer ska enligt kommunallagen 12 kap. bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisionen har utifrån granskningen lämnat fem stycken rekommendationer till kommunstyrelsen. Revisionen önskar att kommunstyrelsen lämnar synpunkter på de slutsatser som finns redovisade i rapporten senast den 11 december 2023.

Kommunstyrelsen ser positivt på de rekommendationer revisionen lagt.

Revisorernas rekommendationer samt kommunstyrelsens svar på dessa

- Vi rekommenderar kommunstyrelsen att redovisa hyresavtalen avseende verksamhetsfastigheterna som finansiell leasing

Svar: Kommunstyrelsen har uppmärksammat att flera av de drygt 32% (2020) av kommunerna som implementerat någon form av finansiell leasing kraftigt försämrat den rättvisande bilden i sina räkenskaper samt försvårat efterföljande ekonomistyrning på grund av att RKR R5 ger upphov till en hög grad av godtycklig tolkning.

Strategin från kommunstyrelsen har varit att invänta den omfattande idéskriften som RKR ska komplettera med men som ännu inte är klar. Ett försök till att införa finansiell leasing gjordes i början av året med specialistkompetens men som utmynnade i att markbedömningen inte var tillräckligt dokumenterad i den tidigare idéskriften. Därmed kommer kommunstyrelsen ompröva sin bedömning under 2023.

- Vi rekommenderar kommunstyrelsen att säkerställa att stadsbidragen redovisas enligt RKR (Rådet för kommunal redovisning) R2.

Svar: Kommunstyrelsen tar till sig av revisionens påpekande och avser att omklassificera ovan nämnda stadsbidrag till årsbokslutet

- Vi rekommenderar kommunstyrelsen att tillse att det går att verifiera utfallet för resultatuppdragen vid delårsbokslutet.

Svar: Kommunstyrelsen noterar revisionens rekommendation. Under 2023 har ett nytt målprogram antagits av kommunfullmäktige, programmet gäller för perioden 2024-2027. Utformningen av det nya målprogrammet innebär att utvärderingen av nämndernas förflyttning mot sina respektive mål utgörs av såväl kvalitativa som kvantitativa aspekter till skillnad mot nuvarande målprogram där utvärderingen av ett resultatuppdrag sker utifrån en enskild indikator. Möjligheten att utvärdera förflyttningen mot målen vid tiden för delårsboksluten bedöms därmed öka inom ramen för det nya målprogrammet i jämförelse med nuvarande program.

- Vi rekommenderar kommunstyrelsen att säkerställa att delårsrapporten upprättas i god tid för distribution till såväl kommunstyrelsen som till revisorer.

Svar: Kommunstyrelsen tar till sig av revisionens påpekande och avser att stärka den interna kommunikationen gällande tidplanen för årsbokslutet med syfte att undvika förseningar i arbetet och därmed även undvika förseningar kopplade till distribution av rapporten. Kommunstyrelsen beklagar den försening som uppstod.

- Vi ser positivt på att Mellannorrlands pensionsstiftelse numera ingår i kommunens räkenskaper. Vi rekommenderar att kommunstyrelsen tillser att redovisningen sker utifrån ett aktuellt bokslut för stiftelsen.

Svar: Kommunstyrelsen tar till sig av revisionens påpekande.

Andreas Sjölander
Kommunstyrelsens ordförande

Härnösands kommuns revisorer

Till
Kommunstyrelsen

För kännedom:
Kommunfullmäktige

2023-10-05

Revisionsrapport ”Översiktlig granskning – delårsrapport per 2023-08-31

KPMG har på uppdrag av kommunens revisorer genomfört en översiktlig granskning av delårsrapport per 2023-08-31.

Vi rekommenderar att kommunstyrelsen att:

- Redovisa hyresavtalen avseende verksamhetsfastigheterna som finansiell leasing.
- Säkerställa att statsbidragen redovisas enligt RKR (Rådet för kommunal redovisning) R2.
- Tillse att det går att verifiera utfallet för resultatuppdragen vid delårsbokslutet.
- Säkerställa att delårsrapporten upprättas i god tid för distribution till såväl kommunstyrelsen som till revisorer.

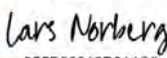
Vi ser positivt på att Mellannorrlands Pensionsstiftelse numera ingår i kommunens räkenskaper. Vi rekommenderar att kommunstyrelsen tillser att redovisningen sker utifrån ett aktuellt bokslut för stiftelsen.

Revisionen önskar att kommunstyrelsen lämnar svar på ovanstående rekommendationer samt synpunkter på de slutsatser som finns redovisade i rapporten senast den 11 december 2023. Av svaret bör det framgå vilka eventuella åtgärder som ska vidtas och när de beräknas vara genomförda.

Svaret skickas till Lena Medin, KPMG (mailadress lana.medin@kpmg.se) för vidarebefordran till revisorerna.

För Härnösands kommuns revisorer

DocuSigned by:

2B512DE92A4D4A3...
Anders Gäfvert
Ordförande

DocuSigned by:

955B28Q13B614C6...
Lars Norberg
Vice ordförande

DocuSigned by:

5560DA69DE744B4...
Sam Möller
2:a vice ordförande

Översiktlig granskning

Delårsrapport per 2023-08-31

Granskningsrapport
Härnösands Kommun

—
KPMG AB
2023-10-05

Snabb överblick

Delårsrapporten är upprättad enligt lagens krav och god redovisningssed

Vi bedömer att förvaltningsberättelsen uppfyller kraven.

Vi noterar att kommunen inte följer RKR R5 Leasing

Resultat och prognos

Kommunens delårsresultat uppgår till -0,9 mnkr.

Årsprognosen uppgår till 13,5 mnkr, en försämring på 24,8 mnkr mot budget.

Balanskravsresultat

Vi konstaterar, utifrån den helårsprognos som lämnas i delårsrapporten, att styrelsen bedömer att det lagstadgade balanskravet kommer att uppfyllas.

Mål med betydelse för god ekonomisk hushållning

Det prognostiserade resultatet inte är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige fastställt i budget 2023.

Innehåll

Inledning

- Inledning
- Syfte och revisionsfrågor
- Avgränsning
- Ansvarig nämnd
- Revisionskriterier
- Metod

Granskningsresultat

- Delårsrapportens räkenskaper
- God ekonomisk hushållning
  - Bedömning
  - Rekommendation
- Balanskravsresultat

Slutsats

- Delårsrapportens räkenskaper
- God ekonomisk hushållning
- Balanskravsresultat

01

Inledning

Inledning

Av 13 kap. 1§ lag om kommunal bokföring och redovisning (2018:597), hädanefter LKBR, framgår att kommuner ska upprätta minst en delårsrapport som ska omfatta en period av minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret, det vill säga minst sex månader och högst åtta månader.

Det är även den rapport som faller inom ramen för denna period som ska behandlas av kommunfullmäktige och som revisorerna ska göra en bedömning av.

Kommunens revisorer ska enligt 12 kap. 2§ kommunallagen (2017:275), hädanefter KL bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorernas uttalanden avges i revisorernas bedömning av delårsrapporten.

Syfte och revisionsfrågor

Den översiktliga granskningen av delårsrapporten ska besvara följande revisionsfrågor:

- Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?
- Är resultatet i delårsrapporten förenligt med de av kommunfullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning?
- Kommer kommunen att efterleva balanskravet och har åtgärder presenterats vid ett eventuellt prognostiserat negativt balanskravsresultatet?

Resultatet av vår granskning utgör underlag för revisorernas utformning av utlåtandet till kommunfullmäktige.

Avgränsning

Vår granskning omfattar delårsrapporten per 2023-08-31.

Vår granskning av räkenskaperna har utförts i den omfattning som krävs enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision. Granskningen av måluppfyllelse och bedömning av balanskravet har utförts enligt SKRs God revisionsred i kommunal verksamhet 2022. Den översiktliga granskningen har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning än den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standard on Audit, ISA, har. Vad gäller mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning samt efterlevnad av balanskrav så har granskningen utförts enligt Skyrevs (Föreningen Sveriges Kommunala Yrkesrevisorers) rekommendation R5 Granskning av delårsrapport och årsredovisning.

En översiktlig granskning är begränsad i omfattning och riktar i huvudsakligen in sig på intervjuer och analyser. De granskningsåtgärder som vidtas gör det inte möjligt att sammantaget skaffa en sådan säkerhet kring alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en fullständig revision utförts. Den uttalade slutsatsen grundad på en översiktlig granskning har därför inte den säkerhet som en uttalad slutsats grundad på en revision har.

Vår granskning av redovisningen utgår från en bedömning av väsentlighet och risk. Granskningen har inte som syfte att identifiera brottsliga handlingar, till exempel förskingring.

I delårsrapporten har vi översiktligt granskat förvaltningsberättelse, resultat- och balansräkning samt tillhörande noter. Övriga delar har enbart granskats med utgångspunkt från att informationen är förenlig med informationen i de finansiella delarna.

Denna rapport sammanfattar i avvikelseform våra väsentligaste iakttagelser från granskningen.

Ansvarig nämnd

Granskningen avser kommunstyrelsens delårsrapport som enligt 11 kap. 16§ KL ska behandlas av kommunfullmäktige.

Rapporten är faktakontrollerad av ekonomienheten.

Revisionskriterier

Vi har bedömt om delårsrapporten i allt väsentligt följer KL, LKBR samt Rådet för kommunal redovisnings (hädanefter RKR) rekommendationer.

Vidare granskas om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de av kommunfullmäktige beslutade målen för god ekonomisk hushållning.

Metod

Granskningen har genomförts genom:

- Beaktande av relevanta dokument
- Intervjuer med berörda tjänstepersoner
- Översiktlig analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen
- Översiktlig analys och granskning av balans- och resultaträkningen samt resultatprognos

02

Gransknings- resultat

Granskningsresultat

Nedan redogörs för resultatet av den översiktliga granskningen och de noteringar som gjorts i samband med denna.

Delårsrapportens räkenskaper

Enligt 13 kap. 2§ LKBR ska en delårsrapport innehålla en resultaträkning, en balansräkning och en förenklad förvaltningsberättelse. RKR preciserar i rekommendation RKR R17 Delårsrapport vad förvaltningsberättelsen ska innehålla minimum för att motsvara kraven på en förenklad förvaltningsberättelse.

Utöver vad som preciseras gällande den förenklade förvaltningsberättelsen ska en delårsrapport även innehålla resultaträkning, balansräkning, översiktlig beskrivning av kommunens drift- och investeringsverksamhet samt noter.

Vi har noterat att kommunen inte tillämpar den förenklade förvaltningsberättelsen utöver detta har inte noterat några avvikelser mot detta.

Delårsrapportens räkenskaper - fortsättning

Vidare har det i samband med granskningen även noterats följande, övriga, avvikelser:

- Kommunen hyr en betydande andel av verksamhetsfastigheterna. Vi anser att dessa bör redovisas som finansiell leasing och inte som operationell.
- Kommunen har under året erhållit bidrag avseende ”säkerställa en god vård och omsorg för äldre personer” med återbetalningskrav, som felaktigt redovisats under posten generella bidrag och utjämning. Vidare har vi även noterat att ett generellt bidrag avseende ”stöd för att minska andelen timanställningar inom äldreomsorgen” utan återbetalningskrav, felaktigt redovisats under posten verksamhetens intäkter. Dessa medför en felaktig klassificering enligt RKR R2 i delårsrapporten och prognosen men påverkar inte det totala resultatet. Vi rekommenderar att klassificeringen av statsbidrag ses över och korrigeras till årsbokslutet.
- Vidare har kommunen avseende ovan erhållna generella bidraget, avseende ”stöd för att minska andelen timanställningar inom äldreomsorgen”, vid delåret inte periodiserat detta i enlighet med RKR2. Bidraget beslutades om 2023-07-04 och borde således endast intäktsförts till 2/6, per 2023-08-31 har hela bidraget om 16 mnkr intäktsförts. Detta är dock korrekt hanterat i prognosen för helåret.
- Från och med delåret 2023 räknas Mellannorrlands pensionsstiftelse in i kommunens balansräkning som en finansiell tillgång. Justering har skett av de ingående balanserna med 203 mnkr och har justerats mot det egna kapitalet i kommunen. Vidare har stiftelsen också tagits in i de sammanställda räkenskaperna för delåret. Stiftelsen har per 2023-08-31 inte upprättat något bokslut så eventuella värdeförändringar samt inköp/försäljningar och därmed reavinster/förluster för årets första åtta månader har kommunen inte tagit hänsyn till i sin redovisning.

God ekonomisk hushållning

Enligt 11 kap. KL ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.

Kommunfullmäktige har i årsplan för år 2023 fastställt åtta mål, varav ett finansiellt mål. Till varje mål finns ett eller flera resultatuppdrag, totalt 22 resultatuppdrag varav två med koppling till det finansiella målet.

Vad gäller god ekonomisk hushållning så hänvisar RKR till förarbeten till kommunallagen där det betonas vikten av att mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning utvärderas för hela kommunala koncernen, d v s kommunen och dess kommunala koncernföretag gemensamt. Vi ser därför positivt på att de ekonomiska målen som ägardirektiven anger för de kommunala bolagen ingår i koncernens bedömning. Däremot konstaterar vi att det för kommunkoncernen som helhet saknas verksamhetsmål.

Vi rekommenderar kommunstyrelsen att ta fram verksamhetsmål med betydelse för god ekonomisk hushållning för kommunkoncernen.

Kommunstyrelsens sammantagna bedömning är att kommunen inte uppnår god ekonomisk hushållning 2023 då endast ett av de två finansiella resultatuppdragen är uppfyllda samt att 67 procent av övriga resultatuppdrag är helt eller delvis uppfyllda.

Grundat på vår översiktliga granskning av delårsrapporten har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att ifrågasätta det återrapporterade resultatet. Det innebär att det prognostiserade resultatet inte är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige fastställt i budget 2023.

God ekonomisk hushållning – Bedömning och rekommendation

Finansiella mål:

Vår bedömning är att resultatet enligt delårsrapporten inte är förenligt med de av kommunfullmäktige fastställda finansiella målen då målet avseende självfinansieringsgraden inte bedöms uppnås. Gällande prognosen för år 2023 har vi inte funnit några indikationer på att kommunstyrelsens bedömning skulle vara väsentligen felaktig.

Noteras att kommunfullmäktige 2023-06-19 beslutade om att sänka målet om kommunens resultat till 0,1 % av skatter och generella statsbidrag samt utjämning.

Verksamhetsmål:

Två av de sju verksamhetsmålen bedöms uppnås medan ett bedöms inte uppnås. För de övriga är bedömningen att de uppnås delvis. Det är däremot inte möjligt att verifiera utfallet då det för flertalet resultatuppdrag saknar uppgift om utfall, eller en prognos som går att bedöma, för år 2023.

Balanskravsresultat

En kommun ska enligt KL göra en avstämning av balanskravet och detta ska redovisas i förvaltningsberättelsen.

Eventuella negativa resultat som uppkommer ska enligt KL regleras inom tre år. Om det föreligger synnerliga skäl finns emellertid möjlighet att inte reglera ett negativt resultat. RKR har lämnat information om beräkning och redovisning av balanskravet utifrån tolkning av förarbeten till reglerna om balanskrav i LKBR och KL.

Kommunstyrelsen redovisar en bedömning av balanskravsresultatet i förvaltningsberättelsen. Av delårsrapporten framgår det att kommunens prognostiserade balanskravsresultat uppgår till 9,3 mkr.

Det finns inget balanskravsresultat att återställa från tidigare år.

Beräkningen som ligger till grund för kommunens balanskravsresultat innehåller enligt vår bedömning inga väsentliga felaktigheter.

03

Slutsats

Slutsats - Delårsrapportens räkenskaper

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att den bifogade delårsrapportens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys, den översiktliga beskrivningen av kommunens drift- och investeringsverksamhet samt noter inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med LKBR.

En förenklad förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR.

Sammanställda räkenskaper har konsoliderats i enlighet med LKBR.

Slutsats – God ekonomisk hushållning

Grundat på vår översiktliga granskning av delårsrapporten har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att ifrågasätta det återrapporterade resultatet. Det innebär att det prognostiserade resultatet inte är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige fastställt i budget 2023.

Slutsats – Balanskravsresultat

Vi konstaterar, utifrån den helårsprognos som lämnas i delårsrapporten, att kommunstyrelsen bedömer att det lagstadgade balanskravet kommer att uppfyllas. Vi ser ingen anledning till att göra en annan bedömning, beaktat de osäkerhetsfaktorer som en prognos innebär.

Övrigt

Kommunen har inte levererat delårsrapporten i tid för vår revision, vilket inneburit förseningar i processen.

Sundsvall den 5 oktober 2023

DocuSigned by:

817C8DB0C173485...
Lars Skoglund
Auktoriserad revisor

DocuSigned by:

E52EB4CFC1D9424...
Lena Medin
Certifierad kommunal revisor

DocuSigned by:

4757E08B00D3448...
Marlene Olsson
Auktoriserad revisor

[kpmg.se](https://www.kpmg.se)

The information contained herein is of a general nature and is not intended to address the circumstances of any particular individual or entity. Although we endeavor to provide accurate and timely information, there can be no guarantee that such information is accurate as of the date it is received or that it will continue to be accurate in the future. No one should act on such information without appropriate professional advice after a thorough examination of the particular situation.

© 2023 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.

The KPMG name and logo are trademarks used under license by the independent member firms of the KPMG global organization.

Document Classification: KPMG Public

Kommunstyrelsen

Petra Werner, +46-611-348530

petra.werner@harnosand.se

Kommunstyrelsen

Förstudie - Invest i Härnösand AB förvärv av bolag

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen besluta

att anta revisionsvaret i 'Förstudie – Invest i Härnösand AB förvärv av bolag' som sitt eget.

Beskrivning av ärendet

KPMG har på uppdrag av kommunens revisorer genomfört en förstudie av Invest i Härnösand ABs förvärv av bolag – Skeppet 5&6 AB.

Förstudien ska besvaras av Invest i Härnösand AB då frågeställningarna rör bolaget. En fråga är ställd till både styrelsen för bolaget samt kommunstyrelsen:

- Bedömer (...) kommunstyrelsen att beslutsunderlagen är tillräckliga för genomförande av affären?

Kommunstyrelsen bedömning är att det i beredningen av ärendet till kommunfullmäktige för yttrande har framgått att: Syftet med köpet har framgått i handlingarna och informationsföredragningarna, det vill säga att Invest förvärvar bolaget för att utveckla/förbereda området för bostadsändamål och därefter sälja bolaget vidare till en exploatör som ska bygga.

Formellt viktigaste delarna i beslutsunderlaget till kommunstyrelsen är styrelsemötesprotokollet från Invest samt hemställan från Invest. Styrelseprotokoll skickas alltid till kommunstyrelsen för kännedom, vilket ingår i kommunstyrelsens uppsiktsplikt.

Kommunstyrelsen behöver inte ifrågasätta bolagsstyrelsens begäran så länge det finns ett syfte för bolaget (ett kommunalt ändamål) och en plan för finansiering, vilka fanns. Hemställan skedde innan köpet. Principiellt viktiga frågor får kommunfullmäktige yttra sig i, men det slutgiltiga beslutet tas ändå av bolaget självt.

Beslutsunderlag

Styrelsemötesprotokoll Invest 2023-02-03

Protokollsutdrag kommunstyrelsen 2023-02-07 §29.

Petra Werner
Chef kanslienheten

Bilagor

Bilaga - Rapport – Förstudie Invest i Härnösand AB förvärv av bolaget Skeppet 5&6.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens revisionsvar – Förstudie – Invest i Härnösand AB förvärv av bolag

Beskrivning av ärendet

KPMG har på uppdrag av kommunens revisorer genomfört en förstudie av Invest i Härnösand ABs förvärv av bolag – Skeppet 5&6 AB.

Förstudien ska besvaras av Invest i Härnösand AB då frågeställningarna rör bolaget. En fråga är ställd till både styrelsen för bolaget samt kommunstyrelsen:

Bedömer (...) kommunstyrelsen att beslutsunderlagen är tillräckliga för genomförande av affären?

Beslutsunderlagen visar att:

Ärendet har hanterats på bolagsstyrelsen som fått information och bakgrund i ärendet.

Bolagsstyrelsen har beslutat att gå vidare med en hemställan till KF om att godkänna köpet samt begära lån hos kommunen.

I beredningen av ärendet i kommunstyrelsen sammanfattades ärendet och bakgrunden till styrelsens hemställan om ett godkännande av köpet, samt en redogörelse för finansiering och syfte med köpet. I ärendet tillade kommunstyrelsen en följdfråga att besvaras i kommunfullmäktige avseende den latent skatteskulden. Informationsföredragning skedde i kommunstyrelsen i beredningen av ärendet till kommunfullmäktige.

Inför hemställan om yttrande om förvärvet av bolaget i kommunfullmäktige fanns även:

- Registreringsbevis
- Överlåtelseavtal avseende alla aktier i Goldcup 32510 under namnändring till Skeppet 5&6 AB
- Skriftligt svar från ekonomiavdelningen på frågan från kommunstyrelsen avseende skatteskulden.

Kommunstyrelsen bedömning är att det i beredningen av ärendet till kommunfullmäktige för yttrande har framgått att:

Syftet med köpet har framgått i handlingarna och informationsföredragningarna, det vill säga att Invest förvärvar bolaget för att utveckla/förbereda området för bostadsändamål och därefter sälja bolaget vidare till en exploatör som ska bygga.

Formellt viktigaste delarna i beslutsunderlaget till kommunstyrelsen är styrelsemötesprotokollet från Invest samt hemställan från Invest. Styrelseprotokoll skickas alltid till kommunstyrelsen för kännedom, vilket ingår i kommunstyrelsens uppsiktsplikt.

Kommunstyrelsen behöver inte ifrågasätta bolagsstyrelsens begäran så länge det finns ett syfte för bolaget (ett kommunalt ändamål) och en plan för finansiering vilka fanns. Hemställan skedde innan köpet. Principiellt viktiga frågor får kommunfullmäktige yttra sig i, men det slutgiltiga beslutet tas ändå av bolaget självt.

Plats: Skype

Datum: 2023-02-03

Närvarande:

Andreas Sjölander (Ordförande)
Britta Thyr
Michael Möller Christensen

Frånvarande:

Christina Lindberg

Magnus Oskarsson
Christian Wasell

Uno Jonsson, VD

Anna-Karin Amerus och Hanna Viklund, Härnösands kommun

§ 1. Mötets öppnande

Ordförande Andreas Sjölander hälsade alla välkommen och öppnade dagens möte.

§ 2. Val av sekreterare

Beslutades: att utse Uno Jonsson att skriva dagens protokoll.

§ 3. Val av justeringsledamot

Beslutades: att Michael Möller Christensen jämte ordförande justerar dagens protokoll.

§ 4. Förvärv av fastighet/bolag på Kronholmen

Bakgrund:

Styrelsen i Invest i Härnösand beslutade 2022-12-21 att uppdra till styrelseordförande att teckna LOI om att förvärva ett bolag som innehåller Ryds fastighet på Kronholmen.

Styrelsen i Invest informerades om processen och tog del av ett föreslagit köpekontrakt 2023-02-01. Därefter har kommunens jurister tittat på avtalet.

Förslaget innebär att INVEST köper ett dotterbolag från Förvaltnings AB Rydsgruppen och lånar till köpeskillingen av Härnösands kommun. Lånet utställs räntefritt från Härnösands kommun till 2023-06-30, därefter ska ett långsiktigt lån med andra villkor tecknas med kommunen.

Bedömningen är att bolaget ska kunna hyra ut lokalerna till ett marknadsmässigt pris.

Grundförslaget kvarstår sen styrelsemötet i december:

"VD rapporterar att Ryds Glas har för avsikt att avyttra sin fastighet på Kronholmen. Företaget har under en längre tid fört en dialog och visat intresse av att tillsammans med kommunen utveckla kvarteret som idag ägs av Ryds och Härnösands kommun tillsammans. Området måste planändras om det ska bebyggas med bostäder, Ryds känner att det tar för lång tid. Ryds har då erbjudit Härnösands kommun att köpa fastigheten och på så vis bilda en större helhet på Kronholmen. Härnösands kommun har via Mäklarhuset i Härnösand värderat fastigheten. Värderingen landade på 4 050 000 kr, efter förhandling har Ryds och Invest kommit överens om ett pris om 4 150 000 kr. Överlåtelsen av fastigheten sker i ett bolag vilket innebär att Invest eventuella förvärv ska godkännas av kommunfullmäktige i Härnösands kommun.

I samband med förvärvet ska en affärsplan upprättas för Invest och det nya bolaget. Om förvärvet genomförs så kan ägardirektiv för Invest behöva justeras. ”

Beslutades:

att uppdra till styrelsens ordförande att underteckna köpekontraktet

att uppdra till VD att skicka hemställan till kommunfullmäktige i Härnösands kommun om att bilda bolaget och finansiera köpet, samt

att uppdra till VD teckna erforderlig finansiering till 2023-06-30 av köpet med Härnösands kommun.

§ 5. Övriga frågor

Ordförande finner att det inte finns några övriga frågor.

Ordförande avslutade mötet.

Andreas Sjölander
Ordförande

Uno Jonsson
Sekreterare

Michael Möller Christensen
Justerare

Beslutsunderlag:

- Överlåtelseavtal
- Beslutsförslag

Daterat 2023-02-10

Förvaltnings Aktiebolaget Rydgruppen
samt
Invest i Härnösand AB
har träffat följande

Överlåtelseavtal

avseende samtliga aktier i
Goldcup 32510 AB org.nr 559417-4525
under namnändring till Skeppet 5&6 AB

Detta Aktieöverlåtelseavtal ("**Avtalet**") har träffats 2023-02-10 ("**Avtalsdagen**") mellan

- (1) Förvaltnings Aktiebolaget Rydgruppen, 556541-2847, Skönsbergsvägen 63, 856 31 Sundsvall ("**Säljarna**").
- (2) Invest i Härnösand AB, 556127-2633, c/o HEMAB Box 304, 871 26 Härnösand ("**Köparen**").

1 Köpeobjekt och bakgrund

- 1.1 Säljarna äger Goldcup 32510 AB, org.nr: 559417-4525 ("**Bolaget**"), under namnändring till Skeppet 5&6 AB.
- 1.2 Bolaget är lagfaren och civilrättslig ägare av fastigheterna Skeppet 5&6 ("**Fastigheten**") eller att Säljaren kan påvisa att handlingar är inlämnade till berörd myndighet för handläggning.
- 1.3 Genom detta Avtal förvärvar Köparen samtliga aktier i Bolaget ("**Aktierna**") från Säljarna på de villkor som anges nedan.

2 Överlåtelse och köpeskilling

Säljarna överlåter härmed Aktierna till Köparen för en total köpeskilling som fastställts enligt punkt 4 nedan.

3 Äganderättsövergång och Tillträdesdag

- 3.1 Säljarna ska avlämna och Köparen ska tillträda Aktierna senast 14 dagar efter att KF beslut (februari 2023) vunnit laga kraft ("**Tillträdesdagen**"). Köpeskilling erläggs senast 14 dagar efter villkoren enligt punkt 12 har uppfyllts.
- 3.2 Äganderätten till Aktierna övergår till Köparen på Tillträdesdagen sedan Köparen betalat Köpeskillingen enligt punkt 4.1 nedan.

4 Fastställande av köpeskillingen och betalning

- 4.1 Fastigheternas värde har överenskommit mellan Säljare och Köpare till 4 150 000 kr.

Slutlig köpeskilling för Aktierna fastställs på tillträdesdagen men ska motsvara summan av

- (i) det egna kapitalet i Bolaget enligt en resultat- och balansräkning upprättad per Tillträdesdagen; plus
- (ii) skillnaden mellan Fastighetsvärdet och det bokförda värdet av Fastigheten enligt Tillträdesboks slutet; plus
- (iii) att Köparen ska tillse att Bolaget reglerar samtliga sina koncerninterna skulder Slutlig köpeskilling är framräknad enligt bilaga 1.

- 4.2 På Tillträdesdagen ska Köparen till Säljarna betala en köpeskilling för Aktierna om 2 385 499 kronor ("**Köpeskilling**"), beräknad enligt bilaga 1.
- 4.3 Köparen ska tillse att Bolaget reglerar samtliga sina koncerninterna skulder med avdrag för koncerninterna fordringar till Säljarna. Den interna nettoskulden uppgår till 1 784 501 kronor ("**Koncernskulden**"), beräknad enligt bilaga 1.
- 4.4 Kostnaderna för den förbrukning av el, vatten, värme och liknande som hänför sig till tiden fr.o.m. 1 april 2023 ska Köparen stå för och regleras mellan Säljare och Köpare inom 45 dagar.

- 4.5** Ett proformabokslut ska upprättas per tillträdesdagen, där alla kända och uppskattade kostnader och intäkter samt bokförda värden ska vara medtagna. Säljaren ska senast 60 dagar efter tillträdesdagen upprätta ett tillträdesbokslut per tillträdesdagen, som ska regleras mot proformabokslutet.
- 4.6** Samtliga betalningar enligt denna punkt 4 ska erläggas kontant till det konto i svensk bank som säljare angett senast fem (5) bankdagar före dagen för betalning.

5 Försäkring

Säljarna ansvarar för att Fastigheten är fullvärdesförsäkrad till och med Tillträdesdagen. Om Fastigheten drabbas av skada före Tillträdesdagen ska Köparen ändå tillträda Aktierna enligt detta Avtal och erlægga köpeskillingen enligt punkt 4 ovan mot att Köparen eller aktuellt bolag tillförsäkras rätten till försäkringsersättning. Säljarna ska biträda Köparen gentemot försäkringsbolaget om något skadefall inträffar, samt stå för försäkringens självrisk. Om försäkringsersättningen, netto efter avdrag för eventuell självrisk, inte fullt ut täcker all Köparens och bolagets skada ska Säljarna ersätta Köparen eller bolaget, enligt Köparens val, för vad som brister.

6 Säljarnas garantier

Säljarnas garantier enligt nedan avser förhållandena per Avtalsdagen och Tillträdesdagen, såvida inte annan tidpunkt uttryckligen framgår.

Bolaget med dess fastigheter säljs i befintligt skick därav utgår alla ev. garantier med avseende på fastigheterna. Köparen är även väl medveten om markområdet och dess miljö och köper Bolaget även i det avseendet i befintligt skick.

6.1 Bolaget

Säljarna garanterar

- 6.1.1** att Bolaget har ett aktiekapital om 25 000 kronor och att Aktierna representerar samtliga av Bolaget emitterade aktier;
- 6.1.2** att Bolaget inte emitterat eller fattat beslut om att emittera teckningsoptioner eller konvertibler samt att det inte heller i övrigt föreligger några omständigheter som nu eller framdeles kan medföra skyldighet för Bolaget att utge eller överlåta ytterligare aktier eller andra värdepapper i Bolaget, samt att Bolaget inte heller har tagit upp eller fattat beslut om att ta upp vinstandels- eller kapitalandelslån;
- 6.1.3** att Säljarna är ensamma ägare till Aktierna, samt att äganderätten är antecknad i Bolagets aktieböcker;
- 6.1.4** att Aktierna fritt kan överlåtas och att dispositionsrätten till Aktierna inte på något sätt är inskränkt;
- 6.1.5** att Bolaget innehar samtliga bolagshandlingar, registreringshandlingar, bolagsstämmo- och styrelsemötesprotokoll, böcker för Bolagets verksamheter och andra nödvändiga handlingar för att driva Bolagets verksamheter och att handlingarna är fullständiga, korrekta och förvarade på lämpligt sätt samt att Bolaget iakttagit förekommande frister för ingivande av handlingar till Bolagsverket och andra myndigheter;
- 6.1.6** att Bolaget inte har eller har haft någon anställd personal och att ingen har rätt till anställning i Bolaget;
- 6.1.7** att samtliga gällande fullmakter som Bolaget utfärdat är återkallade på Tillträdesdagen;

- 6.1.8 **att** Bolaget inte bedriver eller har bedrivit någon annan verksamhet än att äga och förvalta Fastigheten;
- 6.1.9 **att** varken Säljarna eller Säljarnas närstående bolag efter Tillträdesdagen har några krav eller anspråk på Bolaget och att Bolaget efter Tillträdesdagen inte har några skulder till Säljarna eller Säljarnas närstående bolag;
- 6.1.10 **att** Bolaget inte har ingått borgensåtagande, garanti eller liknande ansvarsförbindelse eller ställt någon pant som kommer att vara oreglerad eller utestående på Tillträdesdagen;
- 6.1.11 **att** Bolaget inte per Tillträdesdagen har några skulder, utöver vad som kommer att framgå av Tillträdesbokslutet;
- 6.1.12 **att** Bolaget per Tillträdesdagen inte erhållit några villkorade aktieägartillskott;
- 6.1.13 **att** Bolaget inte är part i något avtal som kan sägas upp på grund av att Aktierna överläts till Köparen; samt
- 6.1.14 **att** Bolaget inte är part i någon domstolstvist, skiljetvist, administrativt eller annat förfarande och att inga krav framförts som kan förväntas utvecklas till sådan tvist och att det inte heller i övrigt finns anledning att befara att tvist uppkommer rörande förhållanden hänförliga till tiden före Tillträdesdagen.

6.2 Skatt

Säljarna garanterar

- 6.2.1 **att** inte några skatter, skattetillägg, kostnadsräntor, dröjsmålsavgifter, arbetsgivaravgifter, förseningsavgifter eller andra offentliga pålagor av något slag, grundade på omständigheter hänförliga till tiden före Tillträdesdagen, kommer att påföras Bolaget utöver vad som framgår av Tillträdesbokslutet eller detta Avtal;
- 6.2.2 **att** Bolaget per Tillträdesdagen har fullgjort sin deklarationsskyldighet, rapporteringsskyldighet eller motsvarande och fullgjort sina betalningar avseende skatter, avgifter och andra pålagor på föreskrivet sätt samt även betalat föreskrivna anmälnings- och registreringsavgifter till myndigheter;
- 6.2.3 **att** Bolaget inte kommer att bli återbetalningsskyldiga på grund av felaktigt gjorda mervärdesskatteavdrag eller på grund av omständigheter hänförliga till tiden före Tillträdesdagen;
- 6.2.4 **att** information om avdragen mervärdesskatt som kan bli föremål för jämkning är korrekt och fullständigt angiven i Tillträdesbokslutet;
- 6.2.5 **att** Fastigheten skattemässigt utgör en kapitaltillgång i Bolaget;
- 6.2.6 **att** Bolaget inte är föremål för skatterevision och att frågor inte erhållits från Skatteverket; samt
- 6.2.7 **att** Bolaget inte har erhållit uppskov/anstånd med betalning av stämpelskatt.

6.3 Fastigheten

Säljarna garanterar

- 6.3.1 **att** Bolaget är lagfaren och civilrättslig ägare av fastigheterna Skeppet 5 & 6 eller att Säljaren kan påvisa att handlingar är inlämnade till berörd myndighet för handläggning;

- 6.3.2 att Bolaget med dess fastigheter säljs i befintligt skick därav utgår alla ev. garantier med avseende på fastigheterna. Köparen är även väl medveten om markområdet och dess miljö och köper Bolaget även i det avseendet i befintligt skick.
- 6.3.3 att de pantbrev som tagits ut i Fastigheten inte är pantsatta på Tillträdesdagen; samt
- 6.3.4 att enda hyresgäst är avflyttad senast 2023-03-31. Säljaren garanterar också att det inte följer något ersättningsanspråk eller annat ansvar för köparen relaterat till nuvarande och tidigare hyresavtal.

7 Friskrivning

Köparen friskriver Säljarna från allt ansvar vad gäller Fastigheten för faktiska fel och brister, rådighetsfel och fel i Fastighetens fysiska skick, såsom t.ex. ansvar för s.k. dolda fel.

Köparen håller ej säljaren ansvarig för ev. föroreningar i mark.

8 Avvikelse från garanti

8.1 Påföljder, allmänna och särskilda undantag

- 8.1.1 Köparen har ingen rätt att framställa anspråk i anledning av avvikelser från de uttryckliga garantier som lämnats i detta Avtal.

9 Åtgärder på Tillträdesdagen

9.1 Köparen ska på Tillträdesdagen

- 9.1.1 betala Köpeskillingen för Aktierna enligt punkt 4.1-4.3;
- 9.1.2 tillse att Bolaget reglerar samtliga sina koncerninterna skulder i enlighet med bilaga 1;
- 9.1.3 hålla extra bolagsstämma i Bolaget vid vilken ny styrelse utses samt anmäla ändringarna till Bolagsverket för registrering.

9.2 Säljarna ska på Tillträdesdagen

- 9.2.1 kvittera Köparens betalningar enligt punkt 9.1.1 och 9.1.2 ovan;
- 9.2.2 till Köparen överlämna de generalfullmakter som Bolaget utfärdat enligt Köparens anvisningar till förmån för de personer Köparen angett och som ska kunna användas till dess Bolagets nya styrelser har registrerats;
- 9.2.3 tillse att Köparen införs i Bolagets aktiebok;
- 9.2.4 överlämna övriga handlingar och material avseende Bolaget och Fastigheten som Säljarna/Bolaget innehar och som kan vara av betydelse för Köparen;
- 9.2.5 tillse att på Tillträdesdagen läsa av Fastighetens mätare för förbrukning av el, vatten, värme och liknande.

10 Avgående styrelseledamöter m.m.

- 10.1 Säljarna försäkrar att nuvarande styrelseledamöter och suppleanter inte har eller kommer att ha några krav på ersättning eller vederlag mot Bolaget och att styrelseledamöterna efter Tillträdesdagen inte kommer att utöva sin formella behörighet att företräda Bolaget. Köparen ska tillse att de på Tillträdesdagen avträdande styrelseledamöterna och suppleanterna beviljas ansvarsfrihet för sin förvaltning av Bolaget fram till Tillträdesdagen.

10.2 Köparen ska till Bolagsverket inge anmälan om ny verklig huvudman för Bolaget inom i lag stadgad tid.

11 Fullständighet, tillägg och förändringar

11.1 Detta Avtal utgör hela avtalet mellan Säljarna och Köparen i anledning av överlåtelsen av Aktierna och ersätter alla tidigare förhandlingar och överenskommelser rörande innehållet i detta Avtal, oavsett om sådan överenskommelse träffats skriftligen eller muntligen.

11.2 Tillägg till eller ändringar av detta Avtal ska göras skriftligen och undertecknas av Säljarna och Köparen.

12 Avtalets giltighet

12.1 Detta avtal är för sin giltighet och bestånd villkorat av Härnösands kommunfullmäktiges ("KF") beslut under februari månad 2023 gällande bildande av Skeppet 5 & 6 som dotterbolag till Invest i Härnösand samt godkännande av köpet av bolaget vinner laga kraft. Avger KF ett negativt beslut eller att beslutet inte vinner laga kraft innan 1 juni 2023 faller detta avtal i sin helhet.

12.2 Detta avtal är för sin giltighet och bestånd villkorat av att bolaget erhåller lagfart för fastigheterna Härnösand Skeppet 5 och 6.

13 Tvister

13.1 Tvist om detta Avtal eller något rättsförhållande som härrör ur det ska slutligt avgöras av allmän domstol.

Detta Avtal har upprättats i två (2) exemplar av vilka parterna tagit var sitt.

Säljare

Förvaltnings AB Rydgruppen

Härnösand 2023-02-10

Köpare

Invest i Härnösand AB

Härnösand 2023-02-10

Magnus Ryd

Andreas Sjölander

Bilaga 1

Köpeskillingsberäkning (kr)

Eget kapital enligt proformabalansräkning	20 000
Värdet på fastigheterna	4 150 000
Bokfört värde fastigheterna	<u>-1 784 501</u>
Summa:	2 385 499

Likvidavräkning

Köpeskilling för aktierna	2 385 499
Lösen av koncerninternskuld	<u>1 784 501</u>
Totalt att erlægga:	4 170 000

Härnösands kommun håller på att planlägg kvarter skeppet på Kronholmen för bostadsändamål. I kvarter skeppet ingår fastigheterna Härnösand Skeppet 5 och 6 som idag är bebyggda med en industrilokal. Fastigheterna ägs av Förvaltnings AB Rydgruppen, som till en början ville vara med i planprocessen och den kommande bostadsutvecklingen i området. Ägaren har under tidens gång bestämt sig för att istället sälja fastigheterna.

Fastigheterna Skeppet 5 och 6 utgör en viktig del för att få till ett bra och sammanhängande bostadskvarter. Fastigheterna ligger i ett centralt läge med bra utvecklingspotential för bostäder. För att kunna omvandla kvarter skeppet till ett attraktivt bostadsområde och få till en bra helhet, bör kommunen förvärva fastigheterna.

Fastigheterna Skeppet 5 och 6 är tillsammans 1768 kvm, och är bebyggd med en industrilokal, som idag är uthyrd. Hyresintäkterna för fastigheterna ligger enligt säljaren på ca 400 000 kr per år i kallhyra. Nuvarande hyresgäst lämnar lokalerna den 31 mars.

Ett värdeutlåtande har upprättats av mäklarhuset, som bedömt värdet till 4 050 000 kr. Härnösands kommun och ägaren till fastigheterna Skeppet 5 och 6, har kommit överens om en köpeskilling om 4 150 000 kr.

Ägaren till fastigheterna vill sälja fastigheterna i bolaget Goldcuo 32510 AB, som ligger under namnändring till Skeppet 5 & 6 AB.

Förslag till beslut:

Styrelsen för Invest i Härnösand (nedan kallad Invest) föreslås besluta att:

- hemställa till kommunfullmäktige i Härnösands kommuns om att få förvärva bolaget Goldcuo 32510 AB, som ligger under namnändring till Skeppet 5 & 6 AB.
- köpet finansieras av lån från Härnösands kommun

Kommunstyrelsen

§ 29

Dnr 2023-000074 3.1.3.1

Hemställen från Invest om att förvärva bolag

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att godkänna förvärv av bolag enligt bilagt överlåtelseavtal avseende "Goldcup 32510 AB", 559417-4525 namnändras till "Skeppet 5 & 6 AB" som dotterbolag till Invest i Härnösand,

att köpet finansieras genom kortfristigt lån från Härnösands kommun,

att uppdra till kommunstyrelsen att återkomma till fullmäktige med förslag till ägardirektiv för "Skeppet 5 & 6 AB".

Kommunstyrelsen beslutar

att beslutet justeras omedelbart.

Yttranden

I ärendet yttrar sig Olle Löfgren (L).

Jäv

Andreas Sjölander (S), Knapp Britta Thyr (MP), Michael Möller Christensen (V), Christina Lindberg (C) och Ester Sundin Hemström (M) anmäler sig jäviga och deltar inte i beredning eller beslut i ärendet.

Protokollsanteckning

Olle Löfgren (L) begär och lämnar på ordförandens godkännande följande protokollsanteckning:

Hur hanteras den latent skatten i köpet? Rimligt att svar ges innan kommunfullmäktige den 27 februari 2023.

Bakgrund

Härnösands kommun planlägger för närvarande kvarteret Skeppet på Kronholmen för bostadsändamål. I kvarteret Skeppet ingår fastigheterna Härnösand Skeppet 5 och Härnösand Skeppet 6 som idag är bebyggda med en industrilokal. Fastigheterna ägs av Förvaltnings AB Rydgruppen, vars avsikt i inledningen av planprocessen var att vara en del bostadsutvecklingen i området. Fastighetsägaren har under tidens gång bestämt sig för att istället sälja fastigheterna.

Kommunstyrelsen

Fastigheterna Härnösand Skeppet 5 och Härnösand Skeppet 6 utgör en viktig del för att få till ett sammanhängande bostadskvarter. Fastigheterna ligger i ett centralt läge med en god utvecklingspotential för bostäder. För att kunna omvandla kvarter Skeppet till ett attraktivt bostadsområde och en helhetslösning för området, bör därför kommunen förvärva fastigheterna.

Fastigheterna Skeppet 5 och 6 är tillsammans 1768 kvm, och är bebyggd med en industrilokal, som idag är uthyrd. Hyresintäkterna för fastigheterna ligger enligt säljarens uppgifter på cirka 400 000 kr per år i kallhyra. Nuvarande hyresgäst lämnar lokalerna den 31 mars.

Ett värdeutlåtande har upprättats av Mäklarhuset, som bedömt värdet till 4 050 000 kr. Härnösands kommun och ägaren till fastigheten Härnösand Skeppet 5 och Härnösand Skeppet 6, har kommit överens om en köpeskilling om 4 150 000 kr.

Ägaren till fastigheterna vill sälja fastigheterna i bolaget "Goldcup 32510 AB", som efter namnändring benämns "Skeppet 5 & 6 AB".

Styrelsen för Invest i Härnösand AB föreslår att bolaget "Skeppet 5 & 6 AB", ska bildas och ingå som dotterbolag till Invest. Kommunala bolag ska enligt ägardirektiven involvera kommunfullmäktige vid beslut av principiell beskaffenhet varför Invest nu hemställer om kommunfullmäktiges beslut i frågan.

Ägardirektivet för Invest anger att bolaget ska verka för att näringslivet utvecklas i Härnösands kommun. Det ska ske genom att initiera och stödja utvecklingsprojekt i linje med kommunens vision och de kommungemensamma mål som kommunalfullmäktige fastställt. Bedömningen är att bildandet och förvärvet av dotterbolaget ligger i linje med föremålet med Invest verksamhet såsom beslutad i kommunfullmäktige.

Invest i Härnösand AB avser låna 4 200 000kr av Härnösands Kommun. Lånet löper till 2023-06-30 och är räntefritt. Lånet ska omförhandlas innan 2023-06-30.

Socialt perspektiv

Beslutet är av organisatorisk karaktär och har ingen social påverkan.

Ekologiskt perspektiv

Ingen påverkan.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Köpet av bolaget kommer att påverka likviditeten för bolaget och därför kommer Härnösands kommun att under en inledande tid behöva ge Invest i Härnösand AB ett räntefritt lån.

Kommunstyrelsen

Beslutsunderlag

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-02-03

Hemställan från styrelsen i invest 2023-02-023

Protokoll Invest i Härnösand 2023-02-03

Karta Skeppet 5 och 6

_____

Kommunstyrelseförvaltningen
Tillväxtavdelningen
Erica Tenevall erica.tenevall@harnosand.se

Remissvar - Förslag på förändrade havsplaner 2023

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen besluta
att anta remissvaret som sitt eget.

Beskrivning av ärendet

Om ärendet och havsplaner

Den 10 februari 2022 tog regeringen beslut om de första svenska havsplanerna för Bottniska viken, Östersjön och Västerhavet. Havsplanerna är statens samlade vägledning till myndigheter, kommuner och regioner och anger vad som är den bästa användningen av havet.

Eftersom Härnösand är en kustkommun så överlappar en del av kommunens översiktsplan med den statliga havsplanen. För Härnösands del är det havsplanen för Bottniska viken. Varje kustkommun har ett kommunalt veto för den överlappande ytan.

Efter regeringens beslut har förslag till ändrade havsplaner arbetats fram. Havsplanerna ändras för att möta det ökade behovet av el. Planernas syfte är således att skapa förutsättningar för ökad energiutvinning i havet, i form av havsbaserad vindkraft.

De nya energiområdena planeras i första hand till Västerhavet och Östersjön, då underskottet av energi är som störst i södra Sverige. Den största delen av energiområdena i de befintliga havsplanerna finns i Bottniska viken.

Förslaget till ändrade havsplaner är ute på samråd mellan 14 september och 15 december 2023.

Havs- och vattenmyndigheten vill få in synpunkter på förslagen till energiområdena för att kunna bedöma vilka områden som är mest lämpliga, sett till både energiutvinning och helhet. Havs- och vattenmyndigheten önskar även ta del av förslag på möjliga konsekvenser som inte utretts, samt övriga förbättringsförslag.

Utpekade områden i regionen

Det finns idag tre vindkraftparker till havs i svenska vatten (Bockstigen, Kårehamn och Lillgrund). I Bottniska vikens havsplaneområde finns idag inget verk i drift.

Majoriteten av de utpekade områdena i Bottniska viken är utredningsområden eller alternativa utredningsområden. Det betyder att det för dessa områden råder vissa osäkerheter och att det finns behov av vidare utredning. Inom Sundsvalls kommun finns ett utredningsområde för vindkraft (Brämön, B163) Området bedöms ha låg potential för energiutvinning. Längre österut finns ett alternativt utredningsområde (Nordöst Eystrasaltbanken, B161) som är del av ett större område som sträcker sig vidare söderut.

Inget av de utpekade områdena ligger till någon del inom Härnösands kommun.

Motiv till vårt svar

I remissvaret lämnas inte någon närmare bedömning av förslagen på områden för energiutvinning. Motivet är i huvudsak att områdena inte till någon del ligger inom Härnösands kommuns havsplaneområde. Motivet är också att det fortfarande råder vissa oklarheter kring hur vindkraftutveckling kan påverka andra intressen.

Havs- och vattenmyndigheten redogör för olika tänkbara konsekvenser i stor utsträckning i konsekvensanalysen. Bedömningen är att ingen aspekt har förbisetts och med det lämnas inga förslag på förbisedda konsekvenser. Härnösands kommun väljer dock att betona att vissa aspekter behöver utredas vidare. Det gäller framförallt vindkraftverkens påverkan på landskapsbilden och kulturvärden, samt till viss del sjöfarten.

Som förslag på förbättring lyfter Härnösands kommun att det hade varit lättare att göra en helhetsbedömning om planerad vindkraftsutveckling i finska vatten hade inkluderats i någon del av analysen. Detta mot bakgrund av att stora grupper av vindkraftparker kan medföra effekter som i dagsläget är svåra att förutse.

Härnösands kommun konstaterar också att behovet av grön el i de norra delarna av landet är stort med tanke på befintliga och kommande industrietableringar. Förstärkningar av länens inhemska förmåga att producera el kan vara betydelsefullt för den gröna omställningen.

Socialt perspektiv

Beslutet bedöms ha låg eller ingen negativ inverkan avseende jämlikhet, tillgänglighet och folkhälsa.

Ekologiskt perspektiv

Beslutet bedöms ha låg eller ingen negativ miljö- eller klimatpåverkan.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Beslutet bedöms ha låg eller ingen inverkan på kommunens budget eller för kommunens medborgare. Beslutet bedöms ha låg eller ingen inverkan på kommunens styrdokument.

Beslutsunderlag

Som underlag till kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut ligger Havs- och vattenmyndighetens samrådshandlingar:

- Förslag till ändrade havsplaner för Bottniska viken, Östersjön och Västerhavet
- Konsekvensbeskrivning av Förslag till förändrade havsplaner för Bottniska viken, Östersjön och Västerhavet
- Plankarta och planeringsförutsättningar – förslag till samråd 2023

Uno Jonsson
Tillväxtchef

Bilagor

Bilaga 1 Förslag till havsplaner - Remissvar

Havs- och vattenmyndigheten
havochvatten@havochvatten.se

Samråd om Förslag till ändrade havsplaner 2023, dnr 2168-23

Härnösands kommun har fått möjligheten att lämna synpunkter på Havs- och vattenmyndighetens förslag till ändrade havsplaner för Bottniska Viken, Östersjön och Västerhavet.

Detta är Härnösands kommuns yttrande över den samrådshandling som Havs- och vattenmyndigheten sânt på remiss.

Inledning

Den 10 februari 2022 tog regeringen beslut om de första svenska havsplanerna för Bottniska viken, Östersjön och Västerhavet. En havsplan anger vad som är den bästa användningen av havet. Havsplanerna är statens samlade vägledning till myndigheter, kommuner och regioner vid planläggning och anspråk på användning av havet.

Efter regeringens beslut har förslag till ändrade havsplaner arbetats fram. Havsplanerna ska ändras för att möta ett ökat behov av el. Planernas syfte är således att skapa förutsättningar för ökad energiutvinning i havet, i form av havsbaserad vindkraft.

Förslaget till ändrade havsplaner är ute på samråd mellan 14 september och 15 december 2023. Förslag lämnas till regeringen senast den 31 december 2024.

Härnösands kommuns synpunkter

Havs- och vattenmyndigheten önskar särskilt få svar på ett antal frågor. Frågorna, med kommunens svar, återges nedan.

- **Hur ser ni på förslagen till energiområden samt alternativa energiområden?**

Inget av förslagen på områden ligger i sin helhet eller till delar inom Härnösands kommun. I ett regionalt perspektiv berörs kommunen av ett utredningsområde öster om Sundsvall (Brämön, B163), samt ett alternativt utredningsområde (Nordöst Eyrstrasaltbanken, B161).

Härnösands kommun anser att det förfarande råder oklarheter gällande hur vindkraftsutvecklingen kan påverka eller vara i konflikt med andra intressen, såsom försvar. Det råder också oklarheter kring vilka kumulativa effekter en storskalig vindkraftsutveckling skulle få, och hur det påverkar bland annat natur- och kulturvärden och sjöfart.

Av dessa anledningar är det svårt att göra någon närmare bedömning av hur väl lämpade de olika förslagen är för ändamålet.

- **Finns det ytterligare konsekvenser som behöver uppmärksammas, utöver de som tas upp i konsekvensbeskrivningarna? I så fall vilka?**

Tänkbara konsekvenser behandlas i stor utsträckning i konsekvensanalysen, vilket är positivt. Härnösands kommun vill understryka de behov av kompletterande underlag som vi ser för den fortsatta havsplaneringen inom ett antal områden.

Kulturmiljö

Vindkraftverk syns på långt håll och påverkar landskapsbilden. Kustnära vindkraftparker kan därmed påverka upplevelsen av en plats negativt. Det behöver finnas en balans mellan att möjliggöra för vindkraftsutveckling och att värna om de värden som skapar en attraktiv livsmiljö.

Utredningsområde B163, i Sundsvalls kommun, ligger utanför naturreservatet Brämön. Vindkraftverk där skulle synas från naturreservatet såväl som från fastlandet, som har många kulturmiljöer. Det behövs kompletterande underlag som ger stöd i bedömningen av hur en vindkraftsetablering skulle påverka den visuella upplevelsen och förståelsen av platsen. Underlaget bör även utreda ekonomiska effekter för rekreation och besöksnäring i en lokal kontext, till exempel Höga kusten.

Sjöfart

Sjöfartens föreslagna sträckning genom Södra Bottenhavet upp till Sundsvall skiljer sig mot riksintresset för sjöfart och innebär en viss omväg. Härnösands kommun anser att det finns behov av kompletterande underlag som behandlar konsekvenserna av förändrad färled.

- **Hur kan vi förbättra förslagen i övrigt?**

Såsom påtalas i förslaget på förändrade havsplaner kan stora grupperingar av vindkraftsparker medföra effekter som i dagsläget är svåra att förutse. Av den anledningen hade det underlättat med ett underlag där även planerad utbyggnad av vindkraft i finska vatten inkluderades i beskrivningen. På så sätt hade en mer samlad helhetsbedömning kunnat göras.

Härnösands kommun konstaterar att behovet av grön el i de norra delarna av landet är stort med tanke på befintliga och kommande industrietableringar.

Förstärkning av länets inhemska förmåga att producera el kan vara betydelsefullt för den gröna omställningen.

I ärendet har strateg Erica Tenevall, hållbarhetsstrateg Daniel Johansson, samt planekolog Monika Bertgren deltagit.

Andreas Sjölander
Kommunstyrelsens ordförande

Kommunstyrelseförvaltningen

Johanna Laine, 0611-34 80 08

johanna.laine@harnosand.se

Kommunfullmäktige

Bolagsordning Invest i Härnösand AB

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att anta reviderad bolagsordning för Invest i Härnösand AB.

Beskrivning av ärendet

Ärendet avser revidering och uppdatering av bolagsordning för kommunens helägda bolag Invest i Härnösand AB. Den tidigare bolagsordningens beskrivningar under verksamhetsföremål och kommunalt ändamål behöver förtydligas för att svara upp till kommunallagens krav om definiering av bolagets syfte och verksamhet. Invest i Härnösand AB har i den uppdaterade bolagsordningen fått ett tydligare syfte med mer preciserade verksamhetsområden. En tydlig bolagsordning underlättar även den obligatoriska årliga uppföljningen av kommunala bolagens verksamhet.

Socialt perspektiv

Ärendet avser endast formalia.

Ekologiskt perspektiv

Ärendet har ingen anknytning till natur eller miljö.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Bolagsordningen är det viktigaste och mest grundläggande dokumentet för ett aktiebolag då den anger ramarna för bolagets verksamhet. Detaljer därtill anges i ägardirektiven som kan variera utifrån omständigheter och samhällsförutsättningar och styra bolagets verksamhet utifrån gällande politik. Till skillnad från ägardirektiv som uppdateras varje mandatperiod ska bolagsordningen vara ett mer långsiktigt dokument.

Kommunala aktiebolag är skyldiga att följa både aktiebolagslagens och kommunallagens bestämmelser och krav på bolagsordningens innehåll finns i båda dessa. Hos Bolagsverket och Sveriges kommuner och regioner (SKR) finns stöd och mallar för upprättande av bolagsordning i kommunala bolag.

Ärendet har ingen ekonomisk anknytning.

Beslutsunderlag

Bolagsordning Invest i Härnösand AB (den tidigare versionen)

Kommunallag (2017:725)

Aktiebolagslag (2005:551)

Petra Werner
Chef kansliheten

Johanna Laine
Kommunsekreterare

Bilagor

Bolagsordning Invest i Härnösand AB

Bolagsordning

§ 1 **Firma**

Bolagets firma är Invest i Härnösand AB.

§ 2 **Säte**

Styrelsen har sitt säte i Härnösands kommun.

§ 3 **Verksamhetsföremål**

Bolaget ska arbeta med utveckling av fastigheter.

Bolaget ska äga och förvalta egna fastigheter och bolag både på kort och lång sikt.

Bolaget ska stötta kommunens arbete inom tillväxtområdet.

§ 4 **Ändamålet med bolagets verksamhet**

Bolaget ska skapa förutsättningar för tillväxt genom att utveckla områden för besöksnäring, industrimark, bostäder och handel i Härnösand.

Bolaget ska äga, förvalta och utveckla samt förvärva och avyttra fastigheter och bolag.

Bolagets verksamhet ska drivas på affärsmässiga villkor men med iakttagande av de kommunalrättsliga principerna som framgår av Kommunallagens (2017:725) andra kapitel.

Likvideras bolaget ska dess behållna tillgångar tillfalla Härnösands kommun.

§ 5 **Fullmäktiges rätt att ta ställning**

Bolaget ska bereda kommunfullmäktige i Härnösands kommun möjlighet att ta ställning innan sådana beslut i verksamheten som är av principiell betydelse eller annars större vikt fattas.

§ 6 **Aktiekapital**

Aktiekapitalet ska utgöra lägst 100 000 kr och högst 400 000 kr.

§ 7 **Antal aktier**

Antal aktier ska vara lägst 1 000 och högst 4 000.

§ 8 **Styrelse**

Styrelsen ska bestå av lägst 3 och högst 4 ledamöter med 2 suppleanter.

Styrelsen utses av kommunfullmäktige i Härnösands kommun för tiden från den årsstämma som följer närmast efter det val till kommunfullmäktige som förrättats intill slutet av den årsstämma som följer efter nästa val till kommunfullmäktige. Kommunfullmäktige utser också ordförande och vice ordförande i bolagets styrelse.

§ 9 **Revisorer**

För granskning av bolagets årsredovisning jämte räkenskaper samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning utses av bolagsstämman en revisor. För revisorn får av bolagsstämman en revisorssuppleant utses. Revisorns och

suppleantens uppdrag gäller till slutet av den årsstämma som hålls under det fjärde räkenskapsåret efter revisors-valet.

§ 10 Lekmannarevisor

För samma mandatperiod som gäller för bolagets revisor skall kommunfullmäktige i Härnösands kommun utse två lekmannarevisorer med två suppleanter.

§ 11 Kallelse till bolagsstämma

Kallelse till bolagsstämma ska ske digitalt till aktieägarna tidigast fyra veckor och senast två veckor före stämma.

§ 12 Ärenden på årsstämma

På årsstämma skall följande ärenden förekomma till behandling:

1. Stämmans öppnande
2. Val av ordförande vid stämman
3. Upprättande och godkännande av röstlängd
4. Val av en eller två justeringsmän
5. Godkännande av dagordning
6. Prövning av om stämman blivit behörigen sammankallad
7. Framläggande av årsredovisningen, revisionsberättelsen och lekmannarevisorns granskningsrapport samt koncernredovisning och koncernrevisionsberättelse

8. Beslut om
  - a) fastställelse av resultat- och balansräkningen samt koncernresultaträkningen och koncernbalansräkningen
  - b) dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust enligt den fastställda balansräkningen
  - c) ansvarsfrihet för styrelseledamöterna och verkställande direktören

9. Fastställande av arvoden åt styrelsen, revisorn och lekmannarevisorn med suppleanter
10. Val av revisorer och revisorssuppleant samt lekmannarevisor och personliga suppleanter
11. Anmälan av ordförande, vice ordförande, övriga styrelseledamöter och suppleanter
12. Annat ärende som ankommer på bolagsstämman enligt aktiebolagslagen eller bolagsordningen.

§ 13 Räkenskapsår

Kalenderår ska vara bolagets räkenskapsår.

§ 14 Firmateckning

Styrelsen får ej bemyndiga annan än styrelseledamot eller VD att teckna bolagets firma. Sådant bemyndigande får endast avse två personer i förening.

§ 15 Inspektionsrätt

Kommunstyrelsen i Härnösands kommun äger rätt att ta del av bolagets handlingar och räkenskaper samt i övrigt inspektera bolaget och dess verksamhet så länge hinder ej möter på grund av författningsreglerad sekretess.

§ 16 Ändring av bolagsordning

Denna bolagsordning får inte ändras utan godkännande av kommunfullmäktige i Härnösands kommun.

Kommunstyrelseförvaltningen

Johanna Laine, 0611-34 80 08

johanna.laine@harnosand.se

Kommunfullmäktige

Bolagsordning Skeppet 5 & 6 AB

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att anta bolagsordning för Skeppet 5 & 6 AB.

Beskrivning av ärendet

Ärendet avser upprättande av bolagsordning till kommunala bolaget Skeppet 5 & 6 AB som är ett helägt dotterbolag till Invest i Härnösand AB. Kommunala bolag är enligt kommunallagen skyldiga att ha giltiga bolagsordningar och ägardirektiv och det ankommer kommunfullmäktige att besluta om dessa. Dokumenten ska därefter antas av bolagsstämman för att börja gälla för bolaget.

Socialt perspektiv

Ärendet avser endast formalia.

Ekologiskt perspektiv

Ärendet har ingen anknytning till natur eller miljö.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Innehållet i kommunala aktiebolagens bolagsordningar regleras såväl i aktiebolagslagen som i kommunallagen. Kommunala bolagens näringsverksamhet definieras och regleras i kommunallagens andra kapitel där även de befogenhetsbegränsande kommunalrättsliga principerna framgår. Utmärkande för kommunala bolag är även bland annat fullmäktiges ställningstagande i principiellt viktiga frågor samt att ägaren, dvs kommunfullmäktige, utser styrelsen och en lekmannarevisor. Förutom aktiebolagslagens grundkrav har därmed även dessa punkter beaktats i bolagsordningen för Skeppet 5 & 6 AB.

Ärendet har ingen ekonomisk dimension.

Beslutsunderlag

Kommunallagen (2017:725)

Aktiebolagslagen (2005:551)

Mallar hos Bolagsverket och Sveriges kommuner och regioner (SKR)

Petra Werner
Chef kanslienheten

Johanna Laine
Kommunsekreterare

Bilagor

Bolagsordning Skeppet 5 & 6 AB

Bolagsordning

- § 1 Firma**
Bolagets firma är Skeppet 5&6 AB.
- § 2 Säte**
Styrelsen har sitt säte i Härnösands kommun.
- § 3 Verksamhet**
Bolaget ska på affärsmässig grund äga, förvalta och utveckla kvarteret Skeppet i Härnösands kommun.
- § 4 Ändamålet med bolagets verksamhet**
Bolagets syfte är att hyra ut lokaler och utveckla kvarteret Skeppet för bostadsändamål samt därefter avyttra kvarteret till en exploatör.
- Bolagets verksamhet ska drivas på affärsmässiga villkor men med iakttagande av de kommunalrättsliga principerna som framgår av Kommunallagens (2017:725) andra kapitel.
- Likvideras bolaget ska dess behållna tillgångar tillfalla Härnösands kommun.
- § 5 Fullmäktiges rätt att ta ställning**
Bolaget ska bereda kommunfullmäktige i Härnösands kommun möjlighet att ta ställning innan sådana beslut i verksamheten som är av principiell betydelse eller annars större vikt fattas.
- § 6 Aktiekapital**
Aktiekapitalet ska utgöra lägst 25 000 kr och högst 100 000 kr.
- § 7 Antal aktier**
Antalet aktier ska vara 25 000.
- § 8 Styrelse**
Styrelsen ska bestå av lägst 1 och högst 3 ledamöter med lika många suppleanter.
- Styrelsen utses av kommunfullmäktige i Härnösands kommun för tiden från den årsstämma som följer närmast efter det val till kommunfullmäktige som förrättats intill slutet av den årsstämma som följer efter nästa val till kommunfullmäktige. Kommunfullmäktige utser också ordförande och vice ordförande i bolagets styrelse.
- § 9 Revisorer**
För granskning av bolagets årsredovisning jämte räkenskaper samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning utses av bolagsstämman en revisor. För revisorn får av bolagsstämman en revisorssuppleant utses. Revisorns och suppleantens uppdrag gäller till slutet av den årsstämma som hålls under det fjärde räkenskapsåret efter revisors-valet.

§ 10 Lekmannarevisor

För samma mandatperiod som gäller för bolagets revisor skall kommunfullmäktige i Härnösands kommun utse en lekmannarevisor med suppleant.

§ 11 Kallelse till bolagsstämma

Kallelse till bolagsstämma ska ske digitalt till aktieägarna tidigast fyra veckor och senast två veckor före stämma.

§ 12 Ärenden på årsstämma

På årsstämma skall följande ärenden förekomma till behandling:

1. Stämmans öppnande
2. Val av ordförande vid stämman
3. Upprättande och godkännande av röstlängd
4. Val av en eller två justeringsmän
5. Godkännande av dagordning
6. Prövning av om stämman blivit behörigen sammankallad
7. Framläggande av årsredovisningen, revisionsberättelsen och lekmannarevisorns granskningsrapport

8. Beslut om
  - a) fastställelse av resultat- och balansräkningen
  - b) dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust enligt den fastställda balansräkningen
  - c) ansvarsfrihet för styrelseledamöterna och verkställande direktören

9. Fastställande av arvoden åt styrelsen, revisorn och lekmannarevisorn med suppleanter
10. Val av revisorer och revisorssuppleant samt lekmannarevisor och personliga suppleanter
11. Anmälan av ordförande, vice ordförande, övriga styrelseledamöter och suppleanter
12. Annat ärende som ankommer på bolagsstämman enligt aktiebolagslagen eller bolagsordningen.

§ 13 Räkenskapsår

Kalenderår ska vara bolagets räkenskapsår.

§ 14 Firmateckning

Styrelsen får ej bemyndiga annan än styrelseledamot eller VD att teckna bolagets firma. Sådant bemyndigande får endast avse två personer i förening.

§ 15 Inspektionsrätt

Kommunstyrelsen i Härnösands kommun äger rätt att ta del av bolagets handlingar och räkenskaper samt i övrigt inspektera bolaget och dess verksamhet så länge hinder ej möter på grund av författningsreglerad sekretess.

§ 16 Ändring av bolagsordning

Denna bolagsordning får inte ändras utan godkännande av kommunfullmäktige i Härnösands kommun.

Kommunstyrelseförvaltningen
Jeannette George, +46-611-348016
jeannette.george@harnosand.se

Kommunfullmäktige

Indexuppräknig av taxa för Teknikavdelningen, Gata Torg-Ordningsslagen-Transport-Odlingslotter 2024

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att anta den indexuppräknade avgiften för grävstillstånd, transportdispenser, flytt av fordon, ansökan om utplacering av blomlådor,

att handläggningskostnad för teknikavdelningens ansvarsområden ska uppgå till 1136 kr per timme enligt prisindex för kommunal verksamhet, PKV.

att indexuppräknas avgiften för torghandel, tillstånd enligt ordningsslagen och odlingslotter enligt konsumentprisindex, KPI, basmånad september 2021 samt med regleringsmånad september 2023, samt

att avgifterna gäller från och med 1 januari 2024.

Beskrivning av ärendet

På samhällsforvaltningens teknikavdelning använder man två olika prisindex för uppräknigen beroende på område: prisindex för kommunal verksamhet (PKV) används för timavgiften, grävstillstånd, transporter, fordon och blomlådor medan konsumentprisindex (KPI) används för ärenden avseende torghandel, ordningsslagen och odlingslotter.

Avgifterna föreslås därför att indexuppräknas med respektive procentsats, för PKV med 4,3% för år 2024, vilket publicerades den 5 oktober 2023 på SKR:s webbplats, samt för KPI med 6,5% den procentsats som publicerades på SCB:s hemsida 10 oktober 2023.

Socialt perspektiv

Bedöms inte ha påverkan på socialt perspektiv.

Ekologiskt perspektiv

Bedöms inte ha påverkan på ekologiskt perspektiv.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Kommunens rätt att ta ut avgifter regleras allmänt i 2 kap. kommunallagen (2017:725) där även självkostnadsprincipen förklaras. Att taxorna och

handläggningskostnaderna hålls uppdaterade genom årliga beslut är principiellt viktigt för en god ekonomisk hushållning, men även för att förebygga en stor engångshöjning som kan ha direkt betydelse för medborgarna.

Beslutet anses komma att ha ringa ekonomiska konsekvenser för invånarna.

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag samhällsnämnden 2023-10-26 § 146

Samhällsförvaltningens tjänsteskrivelse

Bilaga – Tabell uppräknig taxa Teknik 2024

Petra Werner
Kanslichef

Jeannette George
Kommunsekreterare

Samhällsnämnden

§ 146

Dnr 2023-000141 3.1.1.1

Indexuppräknning av taxa för Teknikavdelningen, Gata-Torg-Ordningsslagen-Transporter-Odlingslotter 2024

Samhällsnämndens beslut

Samhällsnämnden föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att indexuppräknas avgiften för gräv tillstånd, transportdispenser, flytt av fordon, ansökan om utplacering av blomlådor samt handläggningskostnad per timme enligt prisindex för kommunal verksamhet, PKV.

att indexuppräknas avgiften för torghandel, tillstånd enligt ordningsslagen och odlingslotter enligt konsumentprisindex, KPI, basmånad september 2021 samt med regleringsmånad september 2023, samt

att de i bilaga 1 indexerade avgifterna gäller från och med 1 januari 2024.

Bakgrund

För att följa prisutvecklingen i samhället gör samhällsnämnden, enligt beslut i kommunfullmäktige 2022-12-19 § 138, en årlig uppräknning av handläggningskostnaden och avgifter för teknikavdelningens ansvarsområden. Teknikavdelningen använder två olika prisindex för uppräknningen beroende på område: prisindex för kommunal verksamhet (PKV) används för timavgiften, gräv tillstånd, transporter, fordon och blomlådor medan konsumentprisindex (KPI) används för ärenden avseende torghandel, ordningsslagen och odlingslotter.

Avgifterna föreslås därför att indexuppräknas med respektive procentsats, för PKV med 4,3% för år 2024, vilket publicerades den 5 oktober 2023 på SKR:s webbplats, samt för KPI med 6,5% den procentsats som publicerades på SCB:s hemsida 10 oktober 2023.

Det ankommer på kommunfullmäktige att besluta om taxor såvida den inte delegerat indexuppräknning till ansvarig nämnd. Kommunen tillämpar självkostnadsprincipen i beräkningen av avgifter och taxor.

Socialt perspektiv

Beslutet bedöms inte ha påverkan på socialt perspektiv.

Ekologiskt perspektiv

Beslutet bedöms inte ha påverkan på ekologiskt perspektiv.

Samhällsnämnden

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Kommunens rätt att ta ut avgifter regleras allmänt i 2 kap. kommunallagen (2017:725) där även självkostnadsprincipen förklaras. Att taxorna och handläggningskostnaderna hålls uppdaterade genom årliga beslut är principiellt viktigt för en god ekonomisk hushållning, men även för att förebygga en stor engångshöjning som kan ha direkt betydelse för medborgarna.

Beslutet anses komma att ha ringa ekonomiska konsekvenser för invånarna

Beslutsunderlag

Samhällsförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-09-20

SKRs kommande underlag för att beräkna prisindex, PKV för oktober 2023.

Kommunfullmäktiges protokollsutdrag 2022-12-19 § 138

_____

Samhällsförvaltningen

Niclas Hålldahl, 0611-34 80 37
niclas.halldahl@harnosand.se

Samhällsnämnden

Indexuppräknning av taxa för Teknikavdelningen, Gata-Torg- Ordningsslagen-Transporter-Odlingslotter

Förslag till beslut

Samhällsförvaltningen föreslår samhällsnämnden föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att indexuppräknas avgiften för gräv tillstånd, transportdispenser, flytt av fordon, ansökan om utplacering av blomlådor samt handläggningskostnad per timme enligt prisindex för kommunal verksamhet, PKV.

att indexuppräknas avgiften för torghandel, tillstånd enligt ordningsslagen och odlingslotter enligt konsumentprisindex, KPI, basmånad september 2021 samt med regleringsmånad september 2023.

att bilaga 1 indexerade avgifterna gäller från och med 1 januari 2024.

Beskrivning av ärendet

För att följa prisutvecklingen i samhället gör samhällsnämnden, enligt beslut i kommunfullmäktige 2022-12-19 § 138, en årlig uppräknning av handläggningskostnaden och avgifter för teknikavdelningens ansvarsområden. Teknikavdelningen använder två olika prisindex för uppräknningen beroende på område: prisindex för kommunal verksamhet (PKV) används för timavgiften, gräv tillstånd, transporter, fordon och blomlådor medan konsumentprisindex (KPI) används för ärenden avseende torghandel, ordningsslagen och odlingslotter.

Avgifterna föreslås därför att indexuppräknas med respektive procentsats, för PKV med 4,3% för år 2024, vilket publicerades den 5 oktober 2023 på SKR:s webbplats, samt för KPI med 6,5% den procentsats som publicerades på SCB:s hemsida 10 oktober 2023.

Det ankommer på kommunfullmäktige att besluta om taxor såvida den inte delegerat indexuppräknning till ansvarig nämnd. Kommunen tillämpar självkostnadsprincipen i beräkningen av avgifter och taxor.

Socialt perspektiv

Beslutet bedöms inte ha påverkan på socialt perspektiv.

Ekologiskt perspektiv

Beslutet bedöms inte ha påverkan på ekologiskt perspektiv.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Kommunens rätt att ta ut avgifter regleras allmänt i 2 kap. kommunallagen (2017:725) där även självkostnadsprincipen förklaras. Att taxorna och handläggningskostnaderna hålls uppdaterade genom årliga beslut är principiellt viktigt för en god ekonomisk hushållning, men även för att förebygga en stor engångshöjning som kan ha direkt betydelse för medborgarna.

Beslutet anses komma att ha ringa ekonomiska konsekvenser för invånarna.

Beslutsunderlag

SKRs kommande underlag för att beräkna prisindex, PKV för oktober 2023.

Kommunfullmäktiges protokollsutdrag 2022-12-19 § 138

Thomas Jenssen
Förvaltningschef

Niclas Hälldahl
Chef Teknikavdelningen

Uppräknad taxa för Teknik 2024

-Torg-Ordning-lagen-Transporter-Grävning-Odlingslotter

Taxa	2023	2024 indexuppräknad
Timtaxa	PKV	PKV
	1089	1136
Grävstillstånd	PKV	PKV
Tillstånd inkl. förlängning av beviljat tillstånd	1037	1082
Gräva utan tillstånd	10 370	10 816
Ej återställda eller felaktigt återställda	3111	3245
Akuta grävningar utan anmälan inom 2 dagar	5185	5408
Transportdispens-tillstånd	PKV	PKV
Bredd högst 450 cm	933	973
Längd högst 35 m	933	973
Bredd över 450 cm	1556	1623
Längd över 35 m	1556	1623
Tung transport	1556	1623
Kombinationer av ovanstående	1556	1623
Handläggningstid kortare än 3 dagar	dubbel kostnad	
Undantag från LTF-dispens	PKV	PKV
Dispens som avser undantag från LTF	207	216
Flytt av fordon	PKV	PKV
Bärgning, även om bilen är borta, "bom"	faktisk kostnad	faktisk kostnad
Förvaring - uppställningskostnad	faktisk kostnad	faktisk kostnad
Arbete/arvode	timtaxa	timtaxa
Skrotning husvagn	faktisk kostnad	faktisk kostnad
Flyttning och uppställning på mark- eller fordonsägarens bekostnad	faktisk kostnad	faktisk kostnad
Blomlådor	PKV	PKV
Kostnad tillstånd	933	973
Reflexer	1037	1082
Torghandel	KPI	KPI
Tillfällig-skolklasser och dyligt	0	0
Saluplats 3x4 m per dag	222	236 kr
per vecka mån-lör	886	944 kr
per år	2659	2 832 kr

Saluplats 3x6 m	per dag	332	354 kr
	per vecka mån-lör	1330	1 416 kr
	per år	3989	4 248 kr
El - 10A /dag		33	35 kr
10A/år fast plats		2216	2 360 kr
16A /dag		166	177 kr
16A /år, fast plats		9972	10 620 kr
Tillstånd enligt ordningslagen		KPI	KPI
Kiosk kommersiell försäljning		3878	4 130 kr
Servering gångbana, veranda, friluftserv		133	142 kr
Tillfällig försäljning julgran, lotter, bär, svamp mm		221	235 kr
		886	944 kr
Fristående stånd för försäljning, korv mm		1108	1 180 kr
Cirkus, tivoli		2216	2 360 kr
Mötestält		24	26 kr
Övrig utrustning, minigolf, boule, grill		1440	1 534 kr
Upplag, bod, prov. byggnad		33	35 kr
Container, växelflak, stora behållare, mobilkran, skylift, saxlift		138	147 kr
Byggställning		44	47 kr
Övrig reklam, tillfällig affischering		138	147 kr
Avstängning med skylt, utfärda LTF		timtaxa + ev Entr. arbete	timtaxa + ev Ent arbete
Trottoarpratere, mer än 1 st per butik		554	590 kr
Konserter och event med inträde		3,50	4 kr
-uppbyggnad och nedtagning konsert och event		3,50	4 kr
Användande av yta/mark /kvm för övriga event och arrangemang		2	2 kr
Lägsta debiterbara kostnad bestäms till		554	590 kr
Ideella föreningar som står som arrangör för ovan nämnda verksamheter skall erlägga 10% av beslutade avgifter, dock minst -		554	590 kr
Odlingslotter		KPI	KPI
Odlingslåda		166	177 kr
Odlingslott 50 kvm		443	472 kr
Odlingslott 100 kvm		665	708 kr

Kommunstyrelseförvaltningen
Jeannette George, +46-611-348016
jeannette.george@harnosand.se

Kommunfullmäktige

Indexuppräknig av taxa för serveringstillstånd, tobakstillstånd, folköl, e-cigarett och receptfria läkemedel 2024

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att anta nya taxor och avgifter för tillstånd och tillsyn av serveringstillstånd, tobakstillstånd, folköl, e-cigarett och receptfria läkemedel,

att indexuppräknas timavgiften till 1099 kr, enligt prisindex för kommunal verksamhet (PKV) för år 2024, publicerat i oktober 2023, samt

att taxorna gäller från och med 1 januari 2024.

Beskrivning av ärendet

Samhällsnämnden föreslår nya taxor för tillstånd och tillsyn av serveringstillstånd, tobakstillstånd, folköl, e-cigarett och receptfria läkemedel. En ny avgift föreslås för tillsyn av elektroniska cigaretter då det inte tidigare funnits en sådan.

Avgiftsuttaget gällande rörlig tillsynsavgift för serveringstillstånd baseras på redovisade försäljningssiffror av alkoholhaltiga drycker i restaurangrapport. Blankett för denna rapportering sänds ut till tillståndshavare varje år i januari. Ju högre omsättning, desto högre rörlig tillsynsavgift. Avgifterna är baserade på prisbasbeloppet som regeringen har fastställt till 57 300 kronor för år 2024, vilket publicerades 2023-09-12.

Utvecklingen av en kommuns kostnader skiljer sig från den allmänna prisutvecklingen och därför publicerar Sveriges kommuner och regioner, SKR varje år ett prisindex för kommunal verksamhet, PKV med 4,3 %, i oktober på sin webbplats. PKV tas fram genom att priserna för löner, material och tjänsten samt köpt verksamhet viktas till ett genomsnittligt pris och är därför lämpligt som grund för indexjustering av avgifter i kommunala taxor vid årsskiften.

Avgifterna ska täcka kostnad för handläggning och tillsyn/kontroll.

I handläggning ingår bland annat registrering av ärenden, remisshantering, besök på serverings-/försäljningsstället, utredningsarbete, beredning av beslutsunderlag, beslutsfattande och utfärdande av tillståndsbevis. Nya taxor föreslås gälla från och med 1 januari 2024.

Socialt perspektiv

Bedöms inte ha påverkan på socialt perspektiv.

Ekologiskt perspektiv

Bedöms inte ha påverka på ekologiskt perspektiv.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Föreslaget om indexuppräknning innebär att timavgiften följer utvecklingen av kommunens kostnader för alkohol och tobakshandläggning. Föreslagen tillsynsavgift för e-cigarett innebär att avgiften ska stå för merparten av kommunens kostnader.

Beslutsunderlag

Samhällsnämndens protokollsutdrag, 2023-10-26 § 145

Tjänsteskrivelse samhällsförvaltningen

Bilaga – Taxor och avgifter för tillstånd och tillsyn av serveringstillstånd, tobakstillstånd, folköl, e-cigarett och receptfria läkemedel

Petra Werner
Kanslichef

Jeannette George
Kommunsekreterare

Samhällsnämnden

§ 145

Dnr 2023-000139 1.1.2.1

Indexuppräknning av taxa för serveringstillstånd, tobakstillstånd, folköl, e-cigarett och receptfria läkemedel 2024

Samhällsnämndens beslut

Samhällsnämnden föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att godkänna förslag till taxor och avgifter för tillstånd och tillsyn av serveringstillstånd, tobakstillstånd, folköl, e-cigarett och receptfria läkemedel,

att indexuppräknas timavgiften till 1099 kr, enligt prisindex för kommunal verksamhet (PKV) publicerat i oktober 2023, samt

att taxorna gäller från och med 1 januari 2024.

Bakgrund

Taxan för kommunens avgifter inom serveringstillstånd, tobakstillstånd och avgifter för folköl samt receptfria läkemedel fastställdes i kommunfullmäktige 2022-12-19 §136 samt timavgiften i samma kommunfullmäktigemöte.

Samhällsnämnden föreslår ny avgift för tillsyn av elektroniska cigaretter då det inte tidigare funnits en sådan. Föreslagen avgift för detta är 1 099 kronor. Detta är samma avgift för tillsyn som för tobak och folköl.

Avgiftsuttaget gällande rörlig tillsynsavgift för serveringstillstånd baseras på redovisade försäljningssiffror av alkoholhaltiga drycker i restaurangrapport. Blankett för denna rapportering sänds ut till tillståndshavare varje år i januari. Ju högre omsättning, desto högre rörlig tillsynsavgift. Avgifterna är baserade på prisbasbeloppet som regeringen har fastställt till 57 300 kronor för år 2024, vilket publicerades 2023-09-12.

För att handläggningskostnaden per timme ska följa kommunens kostnadsutveckling finns behov av att kunna föra ändringar av avgifterna i taxan som en anpassning till rådande kostnadsläge, utan att det finns någon politisk ambition att förändra grunderna för beräkningen av avgifterna.

Samhällsnämnden

Utvecklingen av en kommuns kostnader skiljer sig från den allmänna prisutvecklingen och därför publicerar Sveriges kommuner och regioner, SKR varje år ett prisindex för kommunal verksamhet, PKV i oktober på sin webbplats. PKV tas fram genom att priserna för löner, material och tjänsten samt köpt verksamhet viktas till ett genomsnittligt pris och är därför lämpligt som grund för indexjustering av avgifter i kommunala taxor vid årsskiften.

Avgifterna ska täcka kostnad för handläggning och tillsyn/kontroll. I handläggning ingår bland annat registrering av ärenden, remisshantering, besök på serverings-/försäljningsstället, utredningsarbete, beredning av beslutsunderlag, beslutsfattande och utfärdande av tillståndsbevis. Nya taxor föreslås gälla från och med 1 januari 2024.

Den gällande timpristaxan ska även användas för tillsyn enligt alkohollagen.

Gällande lagstöd

Avgift enligt denna taxa tas ut för

1. Prövning av tillstånd för försäljning av alkohol (8 kap 2 § alkohollag (2010:1622).
2. Tillsyn över verksamheter som bedriver tillståndspliktig verksamhet med servering av alkohol (9 kap 2 § alkohollag (2010:1622).
3. Tillsyn över verksamheter som bedriver anmälningspliktig handel med eller servering av folköl (9 kap 2 § alkohollag (2010:1622).
4. Prövning av tillstånd för försäljning av tobaksvaror (8 kap 1 § Lag om tobak och liknande produkter 2018:2088).
5. Tillsyn över verksamheter som bedriver försäljning av tobaksvaror, elektroniska cigaretter och/eller påfyllningsbehållare. (8 kap 2 § Lag om tobak och liknande produkter 2018:2088).

Socialt perspektiv

Förslaget bedöms inte påverka perspektivet.

Ekologiskt perspektiv

Förslaget bedöms inte påverka perspektivet.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Förslaget om indexuppräknning innebär att timavgiften följer utvecklingen av kommunens kostnader för alkohol och tobakshandläggning. Förslagen tillsynsavgift för e-cigaretter innebär att avgiften ska stå för merparten av kommunens kostnader.

Beslutsunderlag

Samhällsförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-09-20

SKRs underlag för att beräkna prisindex, PKV för oktober 2023.

Kommunfullmäktiges protokollsutdrag 2022-12-19 § 136

Samhällsnämnden

- Bilaga 1 Taxor och avgifter för tillstånd och tillsyn av serverings-
tillstånd, tobakstillstånd, folköl, e-cigarett samt receptfria
läkemedel.

_____

Samhällsförvaltningen
Petri Niemelä
petri.niemela@harnosand.se

Samhällsnämnden

Taxor och avgifter för tillstånd och tillsyn av serverings- tillstånd, tobakstillstånd, folköl, e-cigarett samt receptfria läkemedel

Förslag till beslut

Samhällsförvaltningen föreslår samhällsnämnden föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att godkänna förslag till taxor och avgifter för tillstånd och tillsyn av serveringstillstånd, tobakstillstånd, folköl, e-cigarett och receptfria läkemedel,

att indexuppräknat timavgiften till 1099 kr, enligt prisindex för kommunal verksamhet (PKV) publicerat i oktober 2023, samt

att taxorna gäller från och med 1 januari 2024.

Beskrivning av ärendet

Taxan för kommunens avgifter inom serveringstillstånd, tobakstillstånd och avgifter för folköl samt receptfria läkemedel fastställdes i kommunfullmäktige 2022-12-19 §136 samt timavgiften i samma kommunfullmäktigemöte.

Samhällsnämnden föreslår ny avgift för tillsyn av elektroniska cigaretter då det inte tidigare funnits en sådan. Föreslagen avgift för detta är 1 099 kronor. Detta är samma avgift för tillsyn som för tobak och folköl.

Avgiftsuttaget gällande rörlig tillsynsavgift för serveringstillstånd baseras på redovisade försäljningssiffror av alkoholhaltiga drycker i restaurangrapport. Blankett för denna rapportering sänds ut till tillståndshavare varje år i januari. Ju högre omsättning, desto högre rörlig tillsynsavgift. Avgifterna är baserade på prisbasbeloppet som regeringen har fastställt till 57 300 kronor för år 2024, vilket publicerades 2023-09-12.

För att handläggningskostnaden per timme ska följa kommunens kostnadsutveckling finns behov av att kunna föra ändringar av avgifterna i taxan som en anpassning till rådande kostnadsläge, utan att det finns någon politisk ambition att förändra grunderna för beräkningen av avgifterna.

Utvecklingen av en kommuns kostnader skiljer sig från den allmänna prisutvecklingen och därför publicerar Sveriges kommuner och regioner, SKR varje år ett prisindex för kommunal verksamhet, PKV i oktober på sin webbplats. PKV tas fram genom att priserna för löner, material och tjänsten samt köpt verksamhet viktas till ett genomsnittligt pris och är därför lämpligt som grund för indexjustering av avgifter i kommunala taxor vid årsskiften.

Avgifterna ska täcka kostnad för handläggning och tillsyn/kontroll. I handläggning ingår bland annat registrering av ärenden, remisshantering, besök på serverings-/försäljningsstället, utredningsarbete, beredning av beslutsunderlag, beslutsfattande och utfärdande av tillståndsbevis. Nya taxor föreslås gälla från och med 1 januari 2024.

Den gällande timpristaxan ska även användas för tillsyn enligt alkohollagen.

Gällande lagstöd

Avgift enligt denna taxa tas ut för

1. Prövning av tillstånd för försäljning av alkohol (8 kap 2 § alkohollag (2010:1622)).
2. Tillsyn över verksamheter som bedriver tillståndspliktig verksamhet med servering av alkohol (9 kap 2 § alkohollag (2010:1622)).
3. Tillsyn över verksamheter som bedriver anmälningspliktig handel med eller servering av folköl (9 kap 2 § alkohollag (2010:1622)).
4. Prövning av tillstånd för försäljning av tobaksvaror (8 kap 1 § Lag om tobak och liknande produkter 2018:2088).
5. Tillsyn över verksamheter som bedriver försäljning av tobaksvaror, elektroniska cigaretter och/eller påfyllningsbehållare. (8 kap 2 § Lag om tobak och liknande produkter 2018:2088).

Socialt perspektiv

Förslaget bedöms inte påverka perspektivet.

Ekologiskt perspektiv

Förslaget bedöms inte påverka perspektivet.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Förslaget om indexuppräknning innebär att timavgiften följer utvecklingen av kommunens kostnader för alkohol och tobakshandläggning. Förslagen tillsynsavgift för e-cigaretter innebär att avgiften ska stå för merparten av kommunens kostnader.

Beslutsunderlag

SKRs underlag för att beräkna prisindex, PKV för oktober 2023.

Kommunfullmäktiges protokollsutdrag 2022-12-19 § 136

I detta ärende har miljöchef Helene Lager deltagit.

Thomas Jenssen
Förvaltningschef

Petri Niemelä
Alkoholhandläggare

Bilagor

Bilaga 1 Taxor och avgifter för tillstånd och tillsyn av serverings-
tillstånd, tobakstillstånd, folköl, e-cigarett samt receptfria
läkemedel.

Bilaga 1. Taxor och avgifter för tillstånd och tillsyn av serveringstillstånd, tobakstillstånd, folköl, e-cigarettor samt receptfria läkemedel

Gäller från 2024-01-01

TAXA – ansöknings-, anmälnings- och tillsynsavgifter enligt 8 kap 10 § Alkohollagen, andra stycket;

10 § Kommunen får ta ut avgift för prövningen enligt de grunder som beslutas av kommunfullmäktige.

Kommunen får ta ut avgift för prövningen enligt de grunder som beslutas av kommunfullmäktige. Kommunen får även ta ut avgift för tillsyn enligt 8 kap. av den som har serveringstillstånd och av den som bedriver anmälningspliktig detaljhandel med eller servering av folköl.

Regeringen har fastställt prisbasbeloppet (PBB) till 57 300 kronor för år 2024, publicerades 2023-09-12.

Ansökningsavgifter enligt alkohollagen

	% av PBB	Taxa
Nyansökningar stadigvarande serveringstillstånd allmänheten och slutna sällskap, cateringföretag för slutna sällskap, provsmakning	20 %	11 460 kr
Ändring av bolagsform Samma ägare, men nytt organisationsnummer	5 %	2 865 kr
Ändring av nya ägare i bolag Vid köp av bolag som innehar ett stadigvarande serveringstillstånd	10 %	5 730 kr
Anmälan om ändring i bolag. PBI utredning, ändring inom samma organisationsnummer	3 %	1 719 kr
Tillfälligt serveringstillstånd till allmänheten Som anordnas i offentliga lokaler, festlokaler, festivaler och liknande	10 %	5 730 kr
Tillfälligt serveringstillstånd till slutet sällskap	5 %	2 865 kr
Ansökan tillfälligt tillstånd till allmänheten/slutet sällskap 1 dag , då försäljningen sker på uppdrag av eller direkt av en ideell förening och anordnas i sökande förenings bygdegård, folketshus, eller föreningslokal. Max 3 tillfällen per ansökan och inom en maxperiod av	2 %	1 146 kr

3 månader.		
Ändring i stadigvarande serveringstillstånd Yta, tid, ändrad verksamhetsinriktning, tillägg för catering	10 %	5 730 kr
Provsmaekingstillstånd – tillfälligt tillstånd för partihandlare för provsmakning till allmänheten	5 %	2 865 kr
Ansökan om gemensam serveringsyta För innehavare av stadigvarande serveringstillstånd – per sökande bolag	10 %	5 730 kr
Ansökan om tillfällig pausservering	2 %	1 146 kr
Anmälan av godkänd lokal vid provsmakning Endast för innehavare av stadigvarande provsmakningstillstånd		Ingen avgift
Ändring i tillfälligt tillstånd till allmänheten	2 %	1 146 kr
Kunskapsprov Inklusive två omprov	2 %	1 146 kr
Avgifter för övriga ansökningar, anmälningar Tillfällig ändring i tillstånd till slutet sällskap Anmälan om ny cateringlokal	2 %	1 146 kr
Ny ansökningsavgift pga ej godkänt kunskapsprov. Gäller vid 3 misslyckade försök av kunskapsprov, ny ansökan inkommer inom 3 månader från första ansökan avslutats. Gäller endast om inga förändringar har skett i bolaget/verksamheten från första ansökningstillfället.	5 %	2 865 kr
Påminnelseavgift restaurangrapport Påminnelse skickas innan tidsfristen utgår, avgift tas vid första påminnelse efter att sluttid gått.		1 000 kr

Tillsynsavgift enligt Alkohollagen, 8 kap 10 §

Avgiften debiteras en gång per år och avser då innevarande år.

Fast avgift. En fast tillsynsavgift som samtliga serveringsställen med stadigvarande serveringstillstånd betalar årligen, oavsett omsättning och om det gäller till allmänheten eller slutna sällskap.	2 %	1 146 kr
Tillsynsavgift folkölsförsäljning/servering	2 %	1 146 kr
Tillsynsavgift för e-cigaretter	2 %	1 146 kr

Tillsynsavgift för folköl och tobaksförsäljning	3 %	1 719 kr
Rörlig tillsynsavgift. Avgiftsuttaget baseras på redovisade försäljningssiffror av alkoholdrycker i restaurangrapporten. Blankett för denna rapportering sänds ut till tillståndshavare varje år i januari.		
Rörlig avgift baserad på en omsättning av		
< 49 999 kr	2 %	1 146 kr
50 000 – 249 999 kr	3 %	1 719 kr
250 000 – 499 999 kr	4 %	2 292 kr
500 000 – 999 999 kr	5 %	2 865 kr
1 000 000 – 1 999 999 kr	10 %	5 730 kr
2 000 000 – 2 999 999 kr	12 %	6 876 kr
3 000 000 – 3 999 999 kr	14 %	8 022 kr
4 000 000 – 4 999 999 kr	18 %	10 314 kr
5 000 000 – 5 999 999 kr	20 %	11 460 kr
> 6 000 000 kr	30 %	17 119 kr

Vid tillsyn av serveringstillstånd som ännu inte betalat årlig tillsynsavgift ska en timtaxa på 1099 kronor användas.

Ansökningsavgift enligt 8 kap 1 och 2 §§ Lag om tobak och liknande produkter (2018:2088)

1 § Kommunen får ta ut en avgift för prövningen av ansökan om försäljningstillstånd enligt 5 kap. 1 § enligt de grunder som beslutas av kommunfullmäktige

2 § En kommun får ta ut avgifter för sin tillsyn av den som bedriver tillståndspliktig försäljningen enligt 5 kap 1 §, av den som bedriver anmälningspliktig försäljningen enligt 5 kap. 14 § och av den som bedriver försäljning av nikotinfria vätskor som är avsedda att konsumeras genom elektroniska cigaretter.

Ansökningsavgift – stadigvarande försäljningstillstånd	10 %	5 730 kr
Ansökningsavgift – tillfällig (även tillsynsavgift)	5 %	2 865 kr
Ansökningsavgift – tillfällig Gäller ansökan som inkommer senare än 1 månad innan planerat evenemang sker	15 %	8 595 kr
Ändring i tobakstillstånd	5 %	2 865 kr
Ordinarie tillsynsbesök (inklusive inre tillsyn)	2 %	1 146 kr
Återbesök utöver ordinarie tillsynsbesök	timtid	1 099 kr

Tillsynsavgift enligt Lag om handel med vissa receptfria läkemedel (2009:730)

23 § En kommun får för sin kontroll enligt denna lag ta ut avgift av den som bedriver detaljhandel.

Ordinarie tillsynsbesök	2 %	1 146 kr
Återbesök utöver ordinarie tillsynsbesök	timtid	1 099 kr

Kommunstyrelseförvaltningen
Jeannette George, +46-611-348016
jeannette.george@harnosand.se

Kommunfullmäktige

Indexuppräknning av taxa för provning och tillsyn enligt miljöbalken och strålskyddslagen, lagen om sprängämnesprekursorer samt för samhällsnämndens utfärdande av saneringsintyg 2024

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att anta indexuppräknningen för:

- provning och tillsyn enligt miljöbalken,
- provning och tillsyn inom strålskyddslagens område,
- tillsyn enligt lagen om sprängämnesprekursorer och
- utfärdande av saneringsintyg, samt

att fastställa timavgiften till 1165 kr, enligt prisindex för kommunal verksamhet (PKV), publicerat i oktober 2023, samt

att timavgiften gäller från och med 1 januari 2024.

Beskrivning av ärendet

Samhällsnämnden föreslår indexuppräknning av timavgiften med den procentsats för PKV som är publicerad på Sveriges kommuner och regioners, SKR:s webbplats för oktober månad året före avgiftsåret.

Timavgiften föreslås indexuppräknas från dagens 1117 kr för år 2023 med den procentsats som den 5 oktober 2023 publicerades på SKR:s webbplats, 4,3%, till 1165 kr för år 2024.

Socialt perspektiv

Bedöms inte ha påverkan på socialt perspektiv.

Ekologiskt perspektiv

Bedöms inte ha påverkan på ekologiskt perspektiv.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Kommunen behöver hålla sina taxor och avgifter uppdaterade som en del av den goda ekonomiska hushållningen. För kommunal verksamhet gäller allmänt självkostnadsprincipen så även för prövning och tillsyn inom aktuella lagstiftningsområden.

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag samhällsnämnden 2023-10-26 § 144

Samhällsförvaltningens tjänsteskrivelse

Bilaga – PKV 231005.

Petra Werner
Kanslichef

Jeannette George
Kommunsekreterare

Samhällsnämnden

§ 144

Dnr 2023-000130 1.1.3.1

Indexuppräknning av taxa för prövning och tillsyn enligt miljöbalken och strålskyddslagen, lagen om sprängämnesprekursorer samt för samhällsnämndens utfärdande av saneringsintyg 2024

Samhällsnämndens beslut

Samhällsnämnden föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att indexuppräknas timavgiften för:

- prövning och tillsyn enligt miljöbalken,
- prövning och tillsyn inom strålskyddslagens område,
- tillsyn enligt lagen om sprängämnesprekursorer och
- utfärdande av saneringsintyg

till 1165 kr, enligt prisindex för kommunal verksamhet (PKV) publicerat i oktober 2023, samt

att timavgiften gäller från och med 1 januari 2024.

Bakgrund

Kommunfullmäktige beslutade den 19 december 2022, § 140, att höja timavgiften till 1117 kr för prövning och tillsyn inom ovanstående lagstiftningsområden samt att timavgiften ska börja gälla från och med den 1 januari 2023.

Enligt taxebestämmelserna till ovanstående lagstiftningsområden som antagits av kommunfullmäktige får samhällsnämnden inför varje kalenderår indexuppräknas timavgiften med den procentsats för PKV som är publicerad på Sveriges kommuner och regioners, SKR:s webbplats för oktober månad året före avgiftsåret.

Timavgiften föreslås indexuppräknas från dagens 1117 kr för år 2023 med den procentsats som den 5 oktober 2023 publicerades på SKR:s webbplats, 4,3%, till 1165 kr för år 2024.

Socialt perspektiv

Förslaget om reviderad timavgift bedöms inte påverka perspektivet.

Samhällsnämnden

Ekologiskt perspektiv

Förslaget om reviderad timavgift bedöms inte påverka perspektivet.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Kommunen behöver hålla sina taxor och avgifter uppdaterade som en del av den goda ekonomiska hushållningen. För kommunal verksamhet gäller allmänt självkostnadsprincipen så även för prövning och tillsyn inom aktuella lagstiftningsområden.

Beslutsunderlag

Samhällsförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-10-12

SKRs underlag för att beräkna prisindex, PKV för oktober 2023.

_____

Samhällsförvaltningen

Monica Friman, 0611-34 81 97
monica.friman@harnosand.se

Samhällnämnden

Indexuppräkning av timavgift för prövning och tillsyn enligt miljöbalken och strålskyddslagen, lagen om sprängämnesprekursorer samt för samhällsnämndens utfärdande av saneringsintyg

Förslag till beslut

Samhällsförvaltningen föreslår samhällsnämnden föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att indexuppräknas timavgiften för:

- prövning och tillsyn enligt miljöbalken,
- prövning och tillsyn inom strålskyddslagens område,
- tillsyn enligt lagen om sprängämnesprekursorer och
- utfärdande av saneringsintyg

till 1165 kr, enligt prisindex för kommunal verksamhet (PKV) publicerat i oktober 2023.

att timavgiften gäller från och med 1 januari 2024.

Beskrivning av ärendet

Kommunfullmäktige beslutade den 19 december 2022, § 140, att höja timavgiften till 1117 kr för prövning och tillsyn inom ovanstående lagstiftningsområden samt att timavgiften ska börja gälla från och med den 1 januari 2023.

Enligt taxebestämmelserna till ovanstående lagstiftningsområden som antagits av kommunfullmäktige får samhällsnämnden inför varje kalenderår indexuppräknas timavgiften med den procentsats för PKV som är publicerad på Sveriges kommuner och regioners, SKR:s webbplats för oktober månad året före avgiftsåret.

Timavgiften föreslås indexuppräknas från dagens 1117 kr för år 2023 med den procentsats som den 5 oktober 2023 publicerades på SKR:s webbplats, 4,3%, till 1165 kr för år 2024.

Socialt perspektiv

Förslaget om reviderad timavgift bedöms inte påverka perspektivet.

Ekologiskt perspektiv

Förslaget om reviderad timavgift bedöms inte påverka perspektivet.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Kommunen behöver hålla sina taxor och avgifter uppdaterade som en del av den goda ekonomiska hushållningen. För kommunal verksamhet gäller allmänt självkostnadsprincipen så även för prövning och tillsyn inom aktuella lagstiftningsområden.

Beslutsunderlag

SKRs underlag för att beräkna prisindex, PKV för oktober 2023.

I detta ärende har miljöchef Helene Lager deltagit.

Thomas Jensen
Förvaltningschef

Monica Friman
Miljöhandläggare

Prisindex kommunal verksamhet

PKV

	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Arbetskraftskostnad*	2,7	7,2	4,9	0,4	2,1	3,7
vikt arbetskraftskostnad	69,6%	68,6%	68,9%	68,9%	68,3%	68,3%
Övrig förbrukning**	10,0	4,8	2,9	2,6	2,5	2,5
vikt övrig förbrukning	30,4%	31,9%	31,5%	31,5%	32,2%	132,2%
Prisindex kommunal verksamhet	4,9	6,4	4,3	1,1	2,3	3,3

* Lönekostnadsförändring inkl. förändring i arbetsgivaravgifter.

** 50 % lönekostnadsförändring och 50% KPIF för 2023. För 2024 och framåt är vikten för KPIF 60%

KOMMUNSTYRELSEN

Johanna Laine, 0611-34 80 08
johanna.laine@harnosand.se

Kommunfullmäktige

Indexuppräknig av timavgift för kommunal livsmedelskontroll 2024

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att indexuppräknig timavgiften för livsmedelskontrollen till 1264 kr och att timavgiften gäller från och med 1 januari 2024.

Beskrivning av ärendet

Kommunens kostnader på livsmedelsområdet ska enligt nationell lagstiftning finansieras genom avgifter. Den årliga uppräknig av taxan för livsmedelskontrollen innebär att avgifterna följer prisutvecklingen i samhället och kommunens kostnader får täckning.

Indexuppräknig av timavgiften följer Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) prisindex för kommunal verksamhet (PKV) och föreslås justeras från 1212 kr till 1264 kr. Gällande procentsats för 2024 är 4,3.

Det ankommer på fullmäktige att besluta om grundavgifterna och uppräknigar av dessa om den inte beslutat att överlåta indexjusteringar till ansvarig nämnd.

Socialt perspektiv

Ärendet har ingen social anknytning.

Ekologiskt perspektiv

Ärendet har ingen miljöpåverkan.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Kommunen följer såväl internationell som nationell livsmedelslagstiftning och området är detaljreglerat. Taxor och avgifter behöver vara uppdaterade för att bidra till kommunens goda ekonomiska hushållning.

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag samhällsnämnd 2023-10-26 § 141
Samhällsförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-10-09
SKR:s förslag till taxebestämmelser, publicerade 5 oktober 2023

Petra Werner
Chef kanslienheten

Johanna Laine
Kommunsekreterare

Bilagor

Taxa för kommunens avgifter inom livsmedelslagstiftningen

Samhällsnämnden

§ 141

Dnr 2023-000129 1.1.3.1

Indexuppräkning av timavgift för kommunal livsmedelskontroll

Samhällsnämndens beslut

Samhällsnämnden föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att indexuppräknas timavgiften för livsmedelskontrollen till 1264 kr, enligt prisindex för kommunal verksamhet (PKV) publicerat i oktober 2023, samt

att timavgiften gäller från och med 1 januari 2024.

Bakgrund

I förordning (EU) 2017/625 finns grundläggande, gemensamma regler för finansiering av livsmedelskontrollen och kontrollmyndigheternas verksamhet kan finansieras genom avgifter eller anslag. Sveriges regering och riksdag har bestämt att kostnaderna för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet inom livsmedelsområdet ska täckas av avgifter.

Taxan för kommunens avgifter inom livsmedelslagstiftningen fastställdes i kommunfullmäktige 2021-12-20 § 137 och timavgiften på 1212 kr för år 2023 fastställdes i kommunfullmäktige 2022-12-19 §137.

För att handläggningskostnaden per timme ska följa kommunens kostnadsutveckling finns behov av att kunna göra ändringar av avgifterna i taxan som en anpassning till rådande kostnadsläge, utan att det finns någon politisk ambition att förändra grunderna för beräkningen av avgifterna.

Utvecklingen av en kommuns kostnader skiljer sig från den allmänna prisutvecklingen och därför publicerar Sveriges kommuner och regioner, SKR varje år ett prisindex för kommunal verksamhet, PKV i oktober på sin webbplats. PKV tas fram genom att priserna för löner, material och tjänster samt köpt verksamhet viktas till ett genomsnittligt pris och är därför lämpligt som grund för indexjustering av avgifter i kommunala taxor vid årsskiften.

Enligt § 8 i taxan får samhällsnämnden inför varje kalenderår höja timavgiften med den procentsats för PKV som är publicerad på Sveriges kommuner och regioners, SKR:s webbplats för oktober månad året före avgiftsåret.

Samhällsnämnden

Timavgiften föreslås därför att indexuppräknas från dagens 1212 kr för år 2023 med den procentsats som den 5 oktober 2023 publicerades på SKR:s webbplats, 4,3%, till 1264 kr för år 2024.

Socialt perspektiv

Förslaget om indexuppräkning bedöms inte påverka perspektivet.

Ekologiskt perspektiv

Förslaget om indexuppräkning bedöms inte påverka perspektivet.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Kontrollmyndigheterna är skyldiga att ta ut avgifter för livsmedelskontrollen i tillräcklig omfattning så att kostnaderna för livsmedelskontrollen täcks.

Förslaget om indexuppräkning innebär att timavgiften följer utvecklingen av kommunens kostnader för livsmedelskontrollen och innebär en bättre kostnadstäckning.

Beslutsunderlag

Samhällsförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-10-09

SKRs underlag för att beräkna prisindex, PKV för oktober 2023.

Kommunfullmäktiges protokollsutdrag 2021-12-20 § 137

Kommunfullmäktiges protokollsutdrag 2022-12-19 § 137

Bilaga 1 Taxa för kommunens avgifter inom livsmedelslagstiftningen

_____

Samhällsförvaltningen

Linda Fransson, 0611-34 81 92
linda.fransson@harnosand.se

Samhällnämnden

Indexuppräkning av timavgift för kommunal livsmedelskontroll

Förslag till beslut

Samhällsförvaltningen föreslår samhällsnämnden föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att indexuppräknas timavgiften för livsmedelskontrollen till 1264 kr, enligt prisindex för kommunal verksamhet (PKV) publicerat i oktober 2023.

att timavgiften gäller från och med 1 januari 2024.

Beskrivning av ärendet

I förordning (EU) 2017/625 finns grundläggande, gemensamma regler för finansiering av livsmedelskontrollen och kontrollmyndigheternas verksamhet kan finansieras genom avgifter eller anslag. Sveriges regering och riksdag har bestämt att kostnaderna för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet inom livsmedelsområdet ska täckas av avgifter.

Taxan för kommunens avgifter inom livsmedelslagstiftningen fastställdes i kommunfullmäktige 2021-12-20 § 137 och timavgiften på 1212 kr för år 2023 fastställdes i kommunfullmäktige 2022-12-19 § 137.

För att handläggningskostnaden per timme ska följa kommunens kostnadsutveckling finns behov av att kunna göra ändringar av avgifterna i taxan som en anpassning till rådande kostnadsläge, utan att det finns någon politisk ambition att förändra grunderna för beräkningen av avgifterna.

Utvecklingen av en kommuns kostnader skiljer sig från den allmänna prisutvecklingen och därför publicerar Sveriges kommuner och regioner, SKR varje år ett prisindex för kommunal verksamhet, PKV i oktober på sin webbplats. PKV tas fram genom att priserna för löner, material och tjänster samt köpt verksamhet viktas till ett genomsnittligt pris och är därför lämpligt som grund för indexjustering av avgifter i kommunala taxor vid årsskiften.

Enligt § 8 i taxan får samhällsnämnden inför varje kalenderår höja timavgiften med den procentsats för PKV som är publicerad på Sveriges kommuner och regioners, SKR:s webbplats för oktober månad året före avgiftsåret.

Timavgiften föreslås därför att indexuppräknas från dagens 1212 kr för år 2023 med den procentsats som den 5 oktober 2023 publicerades på SKR:s webbplats, 4,3%, till 1264 kr för år 2024.

Socialt perspektiv

Förslaget om indexuppräknning bedöms inte påverka perspektivet.

Ekologiskt perspektiv

Förslaget om indexuppräknning bedöms inte påverka perspektivet.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Kontrollmyndigheterna är skyldiga att ta ut avgifter för livsmedelskontrollen i tillräcklig omfattning så att kostnaderna för livsmedelskontrollen täcks.

Föreslaget om indexuppräknning innebär att timavgiften följer utvecklingen av kommunens kostnader för livsmedelskontrollen och innebär en bättre kostnadstäckning.

Beslutsunderlag

SKRs underlag för att beräkna prisindex, PKV för oktober 2023.

Kommunfullmäktiges protokollsutdrag 2021-12-20 § 137

Kommunfullmäktiges protokollsutdrag 2022-12-19 § 137

I detta ärende har miljöchef Helene Lager deltagit.

Thomas Jenssen
Förvaltningschef

Linda Fransson
Miljöhandläggare

Bilagor

Bilaga 1 Taxa för kommunens avgifter inom livsmedelslagstiftningen

Taxa för kommunens avgifter inom livsmedelslagstiftningen

Inledande bestämmelser

1 § Denna taxa gäller avgifter för Härnösands kommuns kostnader för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet enligt livsmedelslagen (2006:804), lagen (2009:1424) om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel och lagen (2013:363) om kontroll av ekologisk produktion samt de föreskrifter som har meddelats med stöd av denna lagstiftning, inklusive förordning (2021:176) om avgifter för offentlig kontroll av livsmedel och vissa jordbruksprodukter, och de EU-bestämmelser som lagstiftningen kompletterar.

Med livsmedel i denna taxa avses även det som enligt 3 § 2 st. livsmedelslagen jämföras med livsmedel.

Allmänna bestämmelser om avgift

2 § Avgift enligt denna taxa betalas av den aktör vars verksamhet är föremål för nämndens offentliga kontroll och annan offentlig verksamhet som hänger samman med kontrollen enligt 1 §, om inte annat följer av denna taxa. Med aktör avses varje livsmedelsföretagare, annan verksamhetsutövare och aktör inom ekologisk produktion som åläggs ansvar och skyldigheter enligt regleringen i 1 §.

3 § Avgift enligt denna taxa tas inte ut för handläggning som föranleds av att beslut enligt livsmedelslagstiftningen eller enligt lagen om kontroll av ekologisk produktion överklagas.

4 § Beslut om avgift eller nedsättning av avgift i enskilda fall fattas av samhällsnämnden alternativt kommunstyrelsen efter handläggning.

Särskilda bestämmelser om avgifter

5 § För offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet som utförs enligt de bestämmelser som avses i 1 § ska en avgift betalas för nämndens nedlagda kontrolltid enligt 6 §.

I 9–16 §§ finns särskilda bestämmelser om avgift för

1. registrering av anläggningar och verksamheter (9 §)
2. uppföljande kontroll (10 §)
3. utredning av klagomål (11-12 §§)
4. kostnader för korrigerande åtgärder (13 §)
5. exportkontroll och utfärdande av exportintyg (14 §)
6. importkontroll (15 §) samt
7. avgift för inköp under dold identitet (16 §)

Timavgift

6 § Vid tillämpningen av denna taxa är timavgiften **1043 kronor** per timme kontrolltid.

7 § Nämnden får besluta att ta ut avgifter för planerad kontroll enligt bestämmelserna i 7 a § om årlig avgift eller 7 b § om faktisk kontrolltid.

Nämnden ska fatta beslut om verksamhetens riskklass som ska ligga till grund för årlig avgift (7 a §) eller kontrollintervall för verksamheten (7 b §).

7 a § För offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet som hänger samman med kontrollen av en livsmedelsanläggning ska en fast årlig kontrollavgift betalas. Den årliga kontrollavgiften beräknas genom att kontrolltiden (timmar) som framgår av det riskklassningsbeslut som beslutats av samhällsnämnden alternativt kommunstyrelsen multipliceras med timavgiften.

Fast årlig avgift omfattar kalenderår och ska betalas i förskott.

Avgiften ska därefter betalas med helt avgiftsbelopp för varje helt kalenderår.

Om en tillämpning av första stycket skulle medföra att kontrolltiden för en anläggning blir uppenbart oriktig i förhållande till det faktiska kontrollbehovet enligt nämndens riskbedömning, ska anläggningen istället tilldelas kontrolltid på grundval av nämndens bedömning av anläggningens kontrollbehov.

Den årliga kontrollavgiften ska betalas av den som äger eller innehar livsmedelsanläggningen vid kalenderårets början.

7 b § Avgiftsuttag sker i förhållande till faktiskt nedlagd kontrolltid i varje ärende eller enligt de andra grunder som anges i taxan.

Avgift för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet som hänger samman med kontrollen ska debiteras efter det att kontrollen har utförts, om inte annat följer av denna taxa.

Kontrollen utförs med det kontrollintervall som föranleds av anläggningens riskklassningsbeslut som fastställs av samhällsnämnden alternativt kommunstyrelsen.

Indexuppräknings

8 § Timavgiften i denna taxa är bestämd med utgångspunkt från kostnadsläge och Prisindex för kommunal verksamhet (PKV) oktober månad året före det år taxan börjar gälla.

Samhällsnämnden får för varje kalenderår (avgiftsår) därefter besluta att höja timavgiften med den procentsats för PKV som är publicerad på SKR:s webbplats för oktober månad året före avgiftsåret.

Avgift för registrering av anläggningar och verksamheter

9 § Den som anmäler en livsmedelsanläggning för registrering ska betala avgift för 1 timme kontrolltid enligt 6 §. Detsamma gäller för den som anmäler en anläggning eller verksamhet som ska registreras enligt regelverket för material i kontakt med livsmedel. Av 1 § 2 st. i taxan framgår att anläggningar för det som enligt livsmedelslagen definieras som livsmedel omfattas av taxan.

Avgiftsskyldigheten gäller även den som anmäler registrering av en anläggning med anledning av att den övergått till en ny aktör.

Avgift för uppföljande kontroll

10 § För offentlig kontroll som ursprungligen inte var planerad, och annan offentlig verksamhet som hänger samman med kontrollen, ska en avgift för nämndens nedlagda kontrolltid enligt 6 § betalas om kontrollen blivit nödvändig efter det att bristande efterlevnad upptäckts under en offentlig kontroll och utförs för att bedöma omfattningen och konsekvenserna av denna bristande efterlevnad eller för att verifiera att korrigerande åtgärder har vidtagits.

Avgift för utredning av klagomål

11 § För utredning av klagomål ska en avgift för nämndens nedlagda kontrolltid enligt 6 § betalas för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet som hänger samman med kontrollen i de fall där bristande efterlevnad hos aktören kan bekräftas.

12 § För offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet som hänger samman med kontrollen som utförs efter ett meddelande inom systemet för snabb varning (RASSF) enligt artikel 50 Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002 av den 28 januari 2002 om allmänna principer och krav för livsmedelstagstiftning, om inrättande av Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet och om förfaranden i frågor som gäller livsmedelssäkerhet, ska en avgift för nämndens nedlagda kontrolltid enligt 6 §, om det efter det att aktören erhöll meddelandet blivit nödvändigt för nämnden att vidta åtgärder för att spåra eller återkalla de varor som omfattas av meddelandet.

Avgiften ska betalas av den aktör som innehar eller har importerat, producerat, bearbetat, framställt eller distribuerat de varor som omfattas av meddelandet.

Avgift för korrigerande åtgärder

13 § För korrigerande åtgärder som blivit nödvändiga efter att bristande efterlevnad har konstaterats i syfte att åtgärda eller förebygga upprepning av den bristande efterlevnaden ska en avgift betalas motsvarande nämndens faktiska utgifter som hänger samman med åtgärden.

Avgift exportkontroll

14 § För exportkontroll som föranleds av införselbestämmelser i tredje land ska en avgift för nämndens nedlagda kontrolltid enligt 6 § betalas för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet som hänger samman med kontrollen samt för utfärdande av exportintyg och andra intyg.

Avgiften ska betalas av den aktör som innehar den exportkontrollerade anläggningen.

Avgift importkontroll

15 § För kontroll av varor som importeras från ett tredjeland ska en avgift enligt 6 § betalas av den aktör som ansvarar för sändningen, med ett belopp som motsvarar nämndens nedlagda kontrolltid för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet som hänger samman med kontrollen.

För uppföljning av prover som har lett till anmärkning ska en avgift enligt 6 § betalas med ett belopp som motsvarar nämndens nedlagda kontrolltid samt nämndens övriga faktiska utgifter. Avgiften ska betalas av importören, dennes ombud eller den som annars ansvarar för livsmedlen.

Avgift för inköp under dold identitet

16 § För inköp under dold identitet som är nödvändiga för att kontrollera att ett livsmedel uppfyller kraven i livsmedelslagstiftningen ska en avgift motsvarande nämndens faktiska utgifter för köpet betalas.

Om ett inköp under dold identitet utförs som ett led i en klagomålskontroll enligt 11-12 §§ tas avgift enligt första stycket ut endast om bristande efterlevnad kan bekräftas.

Justering av avgift i enskilt fall

17 § Om det finns särskilda skäl med hänsyn till en verksamhets art, omfattning, tillsynsbehov eller övriga omständigheter, får samhällsnämnden alternativt kommunstyrelsen i ett enskilt ärende besluta att sänka en avgift enligt denna taxa.

Första stycket gäller dock inte en avgift enligt 10 §. En sådan avgift får endast ändras enligt de förutsättningar som anges i artikel 79.3 förordning (EU) 2017/625.

18 § Om den sammanlagda kontrolltiden understiger en halv timme under ett och samma kalenderår får nämnden besluta att ingen timavgift ska tas ut av aktören under det kalenderåret.

Detsamma gäller andra avgifter enligt denna taxa än timavgift om beloppet i det enskilda fallet är så lågt att det inte är ekonomiskt motiverat att ta ut avgiften.

Avgiftens erläggande

19 § Betalning av avgift enligt denna taxa ska ske till Härnösands kommun genom dess samhällsnämnd. Betalning ska ske inom tid som anges i beslutet om avgift eller i faktura.

Överklaganden

§ 20 Nämndens beslut om avgift överklagas till länsstyrelsen.

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

§ 21 Denna taxa träder i kraft den 1 januari 2022 och tillämpas på ärenden som kommer in från och med denna dag. För ärenden som påbörjats innan denna taxas ikraftträdande tillämpas tidigare gällande taxa.

Avgift enligt 7 b § tillämpas från och med 1 januari 2023.

Bestämmelserna i 7 § första stycket och 7 a § upphör att gälla den 1 januari 2024.

Kommunstyrelseförvaltningen
Jeannette George, +46-611-348016
jeannette.george@harnosand.se

Kommunfullmäktige

Taxa för plan-, bygg, kart, mät och GIS 2024

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att anta den indexuppräknade timavgiften för plan- och bygglov samt kart-, GIS- och mättjänster för år 2024,

att handläggningskostnaden uppgår till 1400 kr enligt prisindex för kommunal verksamhet (PKV), publicerat i oktober 2023,

att anta plantaxa 2024,

att anta taxa för planavgift och planbesked 2024,

att anta föreslagna tillägg och ändringar i taxetabell A 2024 för lov, anmälan mm som antogs av kommunfullmäktige 2023,

att anta taxetabell för mät, kart, GIS mm 2024, samt

att avgifterna gäller från och med 1 januari 2024.

Beskrivning av ärendet

Enligt kommunalrättsliga grundsatser har kommunerna fritt att finansiera sin verksamhet med skattemedel. Kommunerna är därför inte skyldiga att ta ut avgifter för sin verksamhet, utan kan välja att helt eller delvis skattefinansiera verksamheten.

Kommunernas rätt att ta ut avgifter framgår av 2 kap. 5 § kommunallagen (2019:835). Självkostnadsprincipen gäller som huvudregel för kommunal verksamhet (2 kap. 6 § kommunallagen), ”Kommuner och regioner får inte ta ut högre avgifter än som motsvarar kostnaderna för de tjänster eller nyttigheter som de tillhandahåller”. Kostnaderna i det enskilda fallet har inte någon betydelse för självkostnadsprincipen. Principen är närmast att se som en målsättning som innebär att syftet med verksamheten inte får vara att ge vinst.

Rätten att ta ut avgifter för verksamhet inom plan- och byggområdet framgår av 12 kap. 8 § plan- och bygglagen, PBL.

För att handläggningskostnaden per timme ska följa kommunens kostnadsutveckling finns behov av att kunna göra ändringar av avgifterna i taxan som en anpassning till rådande kostnadsläge, utan att det finns någon politisk ambition att förändra grunderna för beräkningen av avgifterna.

Utvecklingen av en kommuns kostnader skiljer sig från den allmänna prisutvecklingen och därför publicerar Sveriges kommuner och regioner, SKR varje år ett prisindex för kommunal verksamhet, PKV, med 4,3 %, i oktober på sin webbplats. PKV tas fram genom att priserna för löner, material och tjänster samt köpt verksamhet viktas till ett genomsnittligt pris och är därför lämpligt som grund för indexjustering av avgifter i kommunala taxor vid årsskiften.

Taxan och timavgiften för handläggning av ärenden enligt PBL för 2023 antogs av kommunfullmäktige 2022-12-19 §134 där timavgiften fastställdes till 1350 kr.

Samtliga arbetsområden inom plan- och byggavdelningen kommer från 2024 att följa SKR:s modell för taxekonstruktion. SKR har utvecklat och tillhandahållit modellen från 2014 och användningen av denna modell säkerställer att Härnösands kommun har en välfungerande taxa som är långsiktigt hållbar och är lätt att arbeta med för såväl beslutsfattare och förvaltning som sökande.

Socialt perspektiv

Bedöms inte ha påverkan på socialt perspektiv.

Ekologiskt perspektiv

Bedöms inte ha påverkan på ekologiskt perspektiv.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Samhällsförvaltningen gör bedömningen att detta beslut kan ge positiva ekonomiska och juridiska konsekvenser för allmänheten och Härnösands kommun. Med en indexreglering av taxorna så hålls intäkterna uppe och anpassas efter marknadens nivåer vilket är positivt för kommunen och medborgarna. För den enskilde kan beslutet vara både positivt eller negativt, beroende på vilken ärendetyp den enskilde ansöker om. Beslutet föreslår en generell ökning av taxorna utifrån föreslagen indexuppräknning, men samtidigt differentieras vissa ärendetyper vilket innebär att kostnaderna kan minska för den enskilde.

Beslutsunderlag

Samhällsnämndens protokollsutdrag, 2023-10-26 § 143

Samhällsförvaltningens tjänsteskrivelse

Bilaga 1 Plantaxa 2024

Bilaga 2 Taxa för planavgift och planbesked 2024

Bilaga 3 Föreslagna tillägg och ändringar i taxetabell A 2024 för lov, anmälan mm, föreslagna revideringar markerad med gul färg

Bilaga 4 Taxetabell för mät, kart, GIS mm 2024

Petra Werner
Kanslichef

Jeannette George
Kommunsekreterare

Samhällsnämnden

§ 143

Dnr 2023-000137 3.1.1.1

Taxa för plan-, bygg, kart, mät och GIS 2024

Samhällsnämndens beslut

Samhällsnämnden föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att indexuppräknat timavgiften för plan- och bygglov samt kart-, GIS- och mättjänster för år 2024 till 1400 kr enligt prisindex för kommunal verksamhet (PKV) publicerat i oktober 2023.

att handläggningskostnaden gäller från och med **1 januari 2024**, samt

att anta plantaxa 2024 (bilaga 1), taxa för planavgift och planbesked 2024 (bilaga 2), föreslagna tillägg och ändringar i taxetabell A 2024 för lov, anmälan mm som antogs av kommunfullmäktige 2023 (bilaga 3) samt taxetabell för mät, kart, GIS mm 2024 (bilaga 4).

Bakgrund

Enligt kommunalrättsliga grundsatser har kommunerna fritt att finansiera sin verksamhet med skattemedel. Kommunerna är därför inte skyldiga att ta ut avgifter för sin verksamhet, utan kan välja att helt eller delvis skattefinansiera verksamheten.

Kommunernas rätt att ta ut avgifter framgår av 2 kap. 5 § kommunallagen (2019:835). Självkostnadsprincipen gäller som huvudregel för kommunal verksamhet (2 kap. 6 § kommunallagen), ”Kommuner och regioner får inte ta ut högre avgifter än som motsvarar kostnaderna för de tjänster eller nyttigheter som de tillhandahåller”. Kostnaderna i det enskilda fallet har inte någon betydelse för självkostnadsprincipen. Principen är närmast att se som en målsättning som innebär att syftet med verksamheten inte får vara att ge vinst.

Rätten att ta ut avgifter för verksamhet inom plan- och byggområdet framgår av 12 kap. 8 § plan- och bygglagen, PBL.

För att handläggningskostnaden per timme ska följa kommunens kostnadsutveckling finns behov av att kunna göra ändringar av avgifterna i taxan som en anpassning till rådande kostnadsläge, utan att det finns någon politisk ambition att förändra grunderna för beräkningen av avgifterna.

Samhällsnämnden

Utvecklingen av en kommuns kostnader skiljer sig från den allmänna prisutvecklingen och därför publicerar Sveriges kommuner och regioner, SKR varje år ett prisindex för kommunal verksamhet, PKV i oktober på sin webbplats. PKV tas fram genom att priserna för löner, material och tjänster samt köpt verksamhet viktas till ett genomsnittligt pris och är därför lämpligt som grund för indexjustering av avgifter i kommunala taxor vid årsskiften.

Taxan och timavgiften för handläggning av ärenden enligt PBL för 2023 antogs av kommunfullmäktige 2022-12-19 §134 där timavgiften fastställdes till 1350 kr.

Samtliga arbetsområden inom plan- och byggavdelningen kommer från 2024 att följa SKR:s modell för taxekonstruktion. SKR har utvecklat och tillhandahållit modellen från 2014 och användningen av denna modell säkerställer att Härnösands kommun har en välfungerande taxa som är långsiktigt hållbar och är lätt att arbeta med för såväl beslutsfattare och förvaltning som sökande.

Plan

Plantaxan samt taxan för planavgift och planbesked har omarbetats för att vara bättre anpassad till dagens verksamhet då tidigare gällande taxa antogs 2018. Nytt förslag på taxa har arbetats fram utifrån tidigare taxemodell samt utifrån SKR:s och Boverkets riktlinjer om taxekonstruktion och planavgift. Taxan är även utformad utifrån omvärldsspaning och dialoger med andra kommuner över landet.

Bygg

Taxan för bygglov, anmälan mm baseras på SKR:s taxemodell och har till viss del anpassats och differentierats utifrån de olika ärendetyper som ofta hanteras och vår kommuns förutsättningar. Differentieringen och förtydligade rader redovisas med gul färgmarkering i bilaga 3.

Mät, kart och GIS

Taxan för mät-, kart- och GIS-tjänster har nu uppdaterats och lagts in i SKR:s taxamodell.

Socialt perspektiv

Förslaget om reviderad taxa bedöms inte påverka perspektivet.

Ekologiskt perspektiv

Förslaget om reviderad taxa bedöms inte påverka perspektivet.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Samhällsförvaltningen gör bedömningen att detta beslut kan ge positiva ekonomiska och juridiska konsekvenser för allmänheten och Härnösands kommun. Med en indexreglering av taxorna så hålls intäkterna uppe och anpassas efter marknadens nivåer vilket är positivt för kommunen och medborgarna. För den enskilde kan beslutet vara både positivt eller negativt,

Samhällsnämnden

beroende på vilken ärendetyp den enskilde ansöker om. Beslutet föreslår en generell ökning av taxorna utifrån föreslagen indexuppräkning, men samtidigt differentieras vissa ärendetyper vilket innebär att kostnaderna kan minska för den enskilde.

Beslutsunderlag

Samhällsförvaltningens tjänsteskrivelse

SKRs underlag för att beräkna prisindex, PKV för oktober 2023.

Kommunfullmäktiges protokollsutdrag 2022-12-19 § 134

Bilaga 1 Plantaxa 2024

Bilaga 2 Taxa för planavgift och planbesked 2024

Bilaga 3 Föreslagna tillägg och ändringar i taxetabell A 2024 för lov,
anmälan mm, föreslagna revideringar markerad med gul färg

Bilaga 4 Taxetabell för mät, kart, GIS mm 2024

_____

Samhällsförvaltningen

Malin Sjöstrand, 0611-3481 08
malin.sjostrand@harnosand.se

Samhällsnämnden

Indexuppräkning och ändring av taxa för plan- och bygglov samt kart-, GIS- och mättjänster, Härnösands kommun

Förslag till beslut

Samhällsförvaltningen föreslår samhällsnämnden föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att indexuppräknas timavgiften för plan- och bygglov samt kart-, GIS- och mättjänster för år 2024 till 1400 kr enligt prisindex för kommunal verksamhet (PKV) publicerat i oktober 2023.

att handläggningskostnaden gäller från och med **1 januari 2024**

att anta plantaxa 2024 (bilaga 1), taxa för planavgift och planbesked 2024 (bilaga 2), föreslagna tillägg och ändringar i taxetabell A 2024 för lov, anmälan mm som antogs av kommunfullmäktige 2023 (bilaga 3) samt taxetabell för mät, kart, GIS mm 2024 (bilaga 4).

Beskrivning av ärendet

Enligt kommunalrättsliga grundsatser har kommunerna fritt att finansiera sin verksamhet med skattemedel. Kommunerna är därför inte skyldiga att ta ut avgifter för sin verksamhet, utan kan välja att helt eller delvis skattefinansiera verksamheten.

Kommunernas rätt att ta ut avgifter framgår av 2 kap. 5 § kommunallagen (2019:835). Självkostnadsprincipen gäller som huvudregel för kommunal verksamhet (2 kap. 6 § kommunallagen), ”Kommuner och regioner får inte ta ut högre avgifter än som motsvarar kostnaderna för de tjänster eller nyttigheter som de tillhandahåller”. Kostnaderna i det enskilda fallet har inte någon betydelse för självkostnadsprincipen. Principen är närmast att se som en målsättning som innebär att syftet med verksamheten inte får vara att ge vinst.

Rätten att ta ut avgifter för verksamhet inom plan- och byggområdet framgår av 12 kap. 8 § plan- och bygglagen, PBL.

För att handlägningskostnaden per timme ska följa kommunens kostnadsutveckling finns behov av att kunna göra ändringar av avgifterna i taxan som en anpassning till rådande kostnadsläge, utan att det finns någon politisk ambition att förändra grunderna för beräkningen av avgifterna.

Utvecklingen av en kommuns kostnader skiljer sig från den allmänna prisutvecklingen och därför publicerar Sveriges kommuner och regioner, SKR varje år ett prisindex för kommunal verksamhet, PKV i oktober på sin webbplats. PKV tas fram genom att priserna för löner, material och tjänster samt köpt verksamhet viktas till ett genomsnittligt pris och är därför lämpligt som grund för indexjustering av avgifter i kommunala taxor vid årsskiften.

Taxan och timavgiften för handläggning av ärenden enligt PBL för 2023 antogs av kommunfullmäktige 2022-12-19 §134 där timavgiften fastställdes till 1350 kr.

Samtliga arbetsområden inom plan- och byggavdelningen kommer från 2024 att följa SKR:s modell för taxekonstruktion. SKR har utvecklat och tillhandahållit modellen från 2014 och användningen av denna modell säkerställer att Härnösands kommun har en välfungerande taxa som är långsiktigt hållbar och är lätt att arbeta med för såväl beslutsfattare och förvaltning som sökande.

Plan

Plantaxan samt taxan för planavgift och planbesked har omarbetats för att vara bättre anpassad till dagens verksamhet då tidigare gällande taxa antogs 2018. Nytt förslag på taxa har arbetats fram utifrån tidigare taxemodell samt utifrån SKR:s och Boverkets riktlinjer om taxekonstruktion och planavgift. Taxan är även utformad utifrån omvärldsspaning och dialoger med andra kommuner över landet.

Bygg

Taxan för bygglov, anmälan mm baseras på SKR:s taxemodell och har till viss del anpassats och differentierats utifrån de olika ärendetyper som ofta hanteras och vår kommuns förutsättningar. Differentieringen och förtydligade rader redovisas med gul färgmarkering i bilaga 3.

Mät, kart och GIS

Taxan för mät-, kart- och GIS-tjänster har nu uppdaterats och lagts in i SKR:s taxemodell.

Socialt perspektiv

Förslaget om reviderad taxa bedöms inte påverka perspektivet.

Ekologiskt perspektiv

Förslaget om reviderad taxa bedöms inte påverka perspektivet.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Samhällsförvaltningen gör bedömningen att detta beslut kan ge positiva ekonomiska och juridiska konsekvenser för allmänheten och Härnösands kommun. Med en indexreglering av taxorna så hålls intäkterna uppe och anpassas efter marknadens nivåer vilket är positivt för kommunen och medborgarna. För den enskilde kan beslutet vara både positivt eller negativt, beroende på vilken ärendetyp den enskilde ansöker om. Beslutet föreslår en generell ökning av taxorna utifrån föreslagen indexuppräknings, men samtidigt differentieras vissa ärendetyper vilket innebär att kostnaderna kan minska för den enskilde.

Beslutsunderlag

SKRs underlag för att beräkna prisindex, PKV för oktober 2023.

Kommunfullmäktiges protokollsutdrag 2022-12-19 § 134

Thomas Jenssen
Förvaltningschef

Malin Sjöstrand
Plan- och Byggchef

Bilagor

Bilaga 1	Plantaxa 2024
Bilaga 2	Taxa för planavgift och planbesked 2024
Bilaga 3	Föreslagna tillägg och ändringar i taxetabell A 2024 för lov, anmälan mm, föreslagna revideringar markerad med gul färg
Bilaga 4	Taxetabell för mät, kart, GIS mm 2024

Samhällsförvaltningen
Plan- och byggavdelningen

Plantaxa 2024

Härnösands kommun

Innehåll

Allmänt om dokumentet.....	3
Planbesked.....	4
Kostnad för planbesked	4
Liten	4
Mellan.....	5
Stor.....	5
Negativt planbesked	5
Detaljplan	6
Handläggningstid av detaljplan	6
Planavtal.....	6
Räkneexempel 1. Avgift för detaljplan när kommunen är planförfattare	7
Räkneexempel 2. Avgift för granskning av detaljplan som upprättas av extern planförfattare/konsult	7
Fakturering.....	7
Standardförfarande och utökat förfarande	7
Begränsat standardförfarande	8
Övriga förfaranden	8
Planavgift vid bygglov.....	8
Överklagande av debitering	9
Bilagor	9
Bilaga 1. Tabell B 2023-09-12	9
Referenser	9

Allmänt om dokumentet

Plantaxan är ett dokument för planavdelningens arbete. Den består av ett förklarande huvuddokument och en bilaga med avgifter, tabell B. Dokumentet består av bestämmelser för uttag av avgifter i detaljplaneprocesserna; kostnader i samband med beslut om planbesked och upprättande av planavtal.

Nytt förslag på taxa har arbetats fram utifrån tidigare taxamodell, samt utifrån riktlinjer från SKR¹ och Boverkets riktlinjer om planavgift². Taxan är även utformad utifrån omvärldsspaning och dialoger med andra kommuner.

---

¹ SKR (Hämtad 2023-08-16)

<https://skr.se/skr/samhallsplaneringinfrastruktur/planeringbyggandebostad/taxor/taxaplanochbygglov/underlagforplanavgiftochplanbesked.56503.html>

² Boverket (Hämtad 2023-08-16) <https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/lov--byggande/roller-och-ansvar/byggnadsnamnden/byggnadsnamndens-avgifter/planavgift/>

Planbesked

Genom ett planbesked kan den som har för avsikt att genomföra en åtgärd få ett snabbt och tydligt besked om kommunen tänker inleda ett planläggningsarbete eller inte. Kommunens besked ska vara skriftligt och motiverat.

Kommunen ska besluta om planbesked senast inom fyra månader från den dag då en komplett ansökan kommit in. Kommunen och den som gjort ansökan kan dock komma överens om en annan tid, både kortare och längre.

Beslut om planbesked fattas av Samhällsnämnden eller på delegation av planhandläggare om stöd för den avsedda åtgärden finns i en aktuell översiktsplan.

Ett planbesked är ett kommunalt beslut som inte kan överklagas. Beslutet ska inte uppfattas som ett slutgiltigt ställningstagande från kommunens sida. Ett positivt planbesked är heller ingen garanti för att planen kommer få laga kraft.

För att inte ha många vilande ärenden eller riskera att planbeskedets förutsättningar förändras så tidsbegränsas planbesked till maximalt två år. Om planarbete legat vilande i två år på grund av sökandes begäran ges möjlighet att ansöka om förlängning med ett år, dock max upp till tre år totalt. Har tre år passerats avslutas ärendet. Sökande får då lämna in en ny ansökan om planbesked och en ny prövning görs. Kostnad tas då ut utifrån vid tiden gällande taxa.

Kostnad för planbesked

Kostnaden för planbesked beror på åtgärdens omfattning, komplexitet och platsens förutsättningar. I Härnösands kommun finns tre olika indelningar för att sortera projekten och reglera kostnaden för planbesked. Planbeskedet kan antingen beröra en liten, mellan eller stor åtgärd. Kriterierna är sedda som riktlinjer men bedömning görs utifrån den sökta åtgärden.

Kostnaden för planbesked ingår inte i avgiften för detaljplanens framtagande. Avgiften debiteras i samband med beslut om planbesked oavsett om beslutet är positivt eller negativt.

Vid beslut om planbesked bedöms planens omfattning och komplexitet och delas in i en av följande kategorier:

Liten

Med liten åtgärd avses projekt som uppfyller något av följande kriterier:

1. Mindre åtgärder av enklare karaktär. Exempelvis ändring av detaljplan eller nya detaljplaner med okomplicerade förutsättningar, t.ex. inga riksintressen, inga höga naturvärden, få sakägare etc.
2. Den sökta åtgärden är förenlig med gällande översiktsplan eller länsstyrelsens granskningsyttrande.
3. Området ligger inom eller i direkt anslutning till detaljplanerad markanvändning av samma karaktär.

4. Planeras att handläggas med begränsat standardförfarande, samordnat förfarande eller standardförfarande – ej för utökat förfarande.

Mellan

Med mellanstor åtgärd avses som projekt som uppfyller något av följande kriterier:

1. Åtgärd av komplex karaktär, exempelvis ny detaljplan med medelhög exploatering eller ändring av detaljplan med komplexa förutsättningar så som riksintressen, naturvärden etc.
2. Den sökta åtgärden är förenlig med gällande översiktsplan eller länsstyrelsens granskningsyttrande.
3. Planeras att handläggas med standardförfarande – ej utökat förfarande.

Stor

Med stor åtgärd avses projekt som uppfyller något av följande kriterier:

1. Åtgärder av större omfattning och hög exploatering som gör att ärendet kan behöva omfattande utredningar.
2. Den sökta åtgärden kan avvika från gällande översiktsplan eller länsstyrelsens granskningsyttrande, eller är av betydande intresse för allmänheten, eller i övrigt av stor betydelse.
3. Planer som kan antas innebära betydande miljöpåverkan och/eller om planen medger ett sådant ianspråktagande som avses i PBL 4 kap. 34 § andra stycket (industriområde, köpcentrum, hamn, hotellkomplex, camping, djurpark etc.).
4. Planer som är komplexa utifrån platsens förutsättningar, såsom ett eller flera riksintressen kan påverkas på ett betydligt sätt av åtgärden, planområdet har många sakägare/intressenter som berörs, området har höga naturvärden eller har komplicerade markförhållanden.

Negativt planbesked

Vid ett negativt planbesked reduceras avgiften med 50 % utifrån kategoriseringen liten, mellan eller stor plan. Om planansökan dras tillbaka av sökanden innan beslut har fattats debiteras sökanden på nedlagd tid enligt gällande timtaxa.

Detaljplan

Med en detaljplan får kommunen reglera användningen av mark- och vattenområden. Kommunen kan använda en detaljplan för att pröva om ett område är lämpligt för bland annat bebyggelse. Det gäller till exempel både när det ska byggas nytt och när bebyggelse ska förändras eller bevaras. Detaljplanen ska redovisa allmänna platser, kvartersmark och vattenområden och gränserna för dessa.

Planläggning med detaljplan syftar till att mark- och vattenområden används till det ändamål som området är mest lämpat för. Lämpligheten bedöms med hänsyn till beskaffenhet, läge och behov. När kommunen tar fram en detaljplan görs det enligt en lagreglerad process med syfte att säkra insyn för berörda, att få fram ett så bra beslutsunderlag som möjligt och att förankra förslaget.

En detaljplan kan tas fram med olika förfaranden. Det finns standard-, utökad- eller samordnat förfarande. Under vissa förutsättningar är det möjligt att begränsa standardförfarandet så att det endast innehåller ett kommunikationssteg. Valet av förfarande utgår från förutsättningarna i det enskilda ärendet, och regleras i plan- och bygglagens femte kapitel.

Handläggningstid av detaljplan

Framtagandet av en detaljplan med standardförfarande, som är det vanligaste förfarandet, tar normalt cirka ett till två år från det att planarbetet startar. Utredningar under arbetets gång, samt yttrande från berörda myndigheter och sakägare kan komma att förlänga processen och komplicera planarbetet.

Den faktiska tiden det tar för en detaljplan att färdigställas samt antalet handläggningstimmar kommunen behöver upparbeta beror bland annat på hur aktiv sökande är att ta fram underlag och utredningar till kommunen. En aktiv sökande underlättar och snabbar ofta på planprocessen. Kommunen har rätt att nedprioritera arbetet med en detaljplan om sökande inte är aktiv.

Planavtal

Generellt gäller att den som ansökt om detaljplaneläggningen ska bekosta kommunens kostnader för framtagandet av detaljplanen. I Härnösands kommun regleras kostnaderna för framtagandet i förväg i ett planavtal som skrivs mellan sökande och kommunen. Planavtalet specificerar betalningsvillkor och parternas åtagande i övrigt. Planavtalet reglerar också betalningsskyldigheten i händelse av att planarbetet avbryts med mera. Alla utredningar som krävs som underlag för planarbetet betalas av sökande. I planavtalet ingår kostnaden för fastighetsförteckning och grundkarta.

Kommunen påbörjar inte ett planarbete om det inte finns ett, av bägge parter, undertecknat planavtal. Avtalet är ett civilrättsligt avtal. Om en extern konsult anlitas för att göra planhandlingarna kommer kommunen att ta en avgift enbart för granskning, administration av handlingarna och själva myndighetsutövningen i plankostnadsavtalet.

I planavtalet uppskattar kommunen antalet timmar planarbetet förväntas ta utifrån liknande planärenden och val av förfarande etc. I samtliga planärenden

tillämpas tidsersättning. Timkostnaden för en planhandläggare är 1350 kr år 2023 och justeras årligen. Avgiften beräknas efter den plantaxa som gäller när planavtalet skrivs.

Räkneexempel

I planavtalet beskrivs en uppskattning av totala antalet timmar för framtagande av detaljplanen. I tabell 1 och 2 redovisas två olika exempel på hur planavgiften beräknas utifrån olika scenarion.

Tabell 1. Räkneexempel 1. Avgift för detaljplan när kommunen är planförfattare

Typ av ärende	Antal timmar	Kostnad utifrån 2023 års timtaxa (1350 kr)
Mycket enkelt planärende eller upphävande av detaljplan	< 60 timmar	< 81 000 kr
Enkelt planärende	60 - 100 timmar	81 000 kr - 135 000 kr
Normalt planärende	150 - 250 timmar	202 500 kr - 337 500 kr
Komplext eller mycket komplext ärende	> 300 timmar	> 405 000

Tabell 2. Räkneexempel 2. Avgift för granskning av detaljplan som upprättas av extern planförfattare/konsult

Typ av ärende	Antal timmar	Kostnad utifrån 2023 års timtaxa (1350 kr)
Mycket enkelt planärende eller upphävande av detaljplan	< 30 timmar	< 40 500 kr
Enkelt planärende	30 - 50 timmar	40 500 kr - 67 500 kr
Normalt planärende	50 - 100 timmar	67 500 kr - 135 000 kr
Komplext eller mycket komplext ärende	> 100 timmar	> 135 000 kr

Fakturering

Standardförfarande och utökat förfarande

För ett standardförfarande och för ett utökat förfarande faktureras andelar av planavtalets totalkostnad utifrån olika skeden i planprocessen enligt nedan:

- 25 % vid uppstart – antingen när planbesked ges och avtal upprättats eller om planarbetet ligger vilande av olika skäl och planarbetet åter startar upp
- 25 % vid samråd – när planförslaget skickas ut på samråd
- 25 % vid granskning – när planförslaget skickas ut på granskning
- 25 % vid beslut om antagande

Skulle ärendet återkallas eller avslutas innan beslut fattats eller innan ovan nämnda skeden debiteras nedlagd tid enligt gällande timtaxa.

Begränsat standardförfarande

För ett begränsat standardförfarande faktureras olika andelar av planavtalets totalkostnad utifrån olika skeden i planprocessen enligt nedan:

- 25 % vid uppstart – antingen när planbesked ges och avtal upprättats eller om planarbetet ligger vilande av olika skäl och planarbetet åter startar upp
- 50 % vid samråd – när planförslaget skickas ut för godkännande i samrådet
- 25 % vid beslut om antagande

Skulle ärendet återkallas eller avslutas innan beslut fattats eller innan ovan nämnda skeden debiteras nedlagd tid enligt gällande timtaxa.

Övriga förfaranden

För samordnat och förenklat förfarande regleras fördelningen av planavtalets totalkostnad istället direkt i planavtalet eftersom ärendena kan skilja sig åt i omfattning och kostnad.

Planavgift vid bygglov

I samband med att bygglov beviljas inom detaljplanelagt område får kommunen ta ut en planavgift av den som beviljats bygglov. Avgiften tas ut för att täcka programkostnader och kostnader för andra åtgärder som behövs för att upprätta eller ändra detaljplaner eller områdesbestämmelser. Planavgiften finansierar kommunens löpande arbete med planläggning, inte arbetet med den enskilda detaljplanen där åtgärden ska utföras. Ofta kan det gälla planavgift för detaljplaner som kommunen upprättat och bekostat själv och där det inte funnits en exploatör som har finansierat planen.

Planavgiften är inte baserad på kostnaden kommunen haft för att ta fram en specifik detaljplan utan syftet med planavgift är att det över tid ska råda balans mellan avgiftsuttaget och kommunens kostnader för sin planverksamhet.

Planavgift får tas ut flera gånger av samma byggherre, på samma fastighet och inom samma detaljplan.

Planavgift får bara tas ut om den fastighet som bygglovet avser har nytta av planen, det så kallade nyttokravet. Rätten att ta ut planavgift finns i plan- och bygglagen (2010:900) 12 kap. 9–11 §§. Det är möjligt att ta ut olika stor planavgift baserat på typ av åtgärd. Till exempel kan en lägre avgift tas vid bygglov för enklare åtgärder, som plank, och högre avgift för nybyggnad av

ett flerbostadshus. Detta är rimligt eftersom nyttan med detaljplaneläggning blir större beroende på hur omfattande och kostsam åtgärd som utförs.³

I vissa fall framgår i planbeskrivningen om kommunen avser att ta ut planavgift i samband med bygglov. En sådan upplysning är inte rättsligt bindande utan planavgift kan tas ut oavsett om det anges i planbeskrivningen eller inte. Detta eftersom det är kommunens taxa som avgör om planavgift ska tas ut.⁴

Överklagande av debitering

Kommunens beslut om debitering kan överklagas hos Länsstyrelsen enligt Plan- och bygglagen (2010:900) 13 kap. 3, 8-9 §§ samt 42 § Förvaltningslagen (2017:900). Skrivelsen med ditt överklagande måste ha kommit in till samhällsförvaltningen inom tre veckor från den dag då klagande fick del av beslutet.

Kommunen bedömer om överklagandet har kommit in i rätt tid. Om det har kommit in i rätt tid, skickar kommunen överklagandet vidare till Länsstyrelsen. Länsstyrelsens jurister handlägger ärendet. Länsstyrelsen tar sedan ett beslut och skickar beslutet till klaganden och till kommunen.

Bilagor

Bilaga 1. Tabell B 2023-09-12

Referenser

SKR (2023) Underlag för planavgift och planbesked.
<https://skr.se/skr/samhallsplaneringinfrastruktur/planeringbyggandebostad/ta-xor/taxaplanochbygglov/underlagforplanavgiftochplanbesked.56503.html>

Hämtad 2023-08-16.

Boverket (2023). Planavgift. <https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/lov--byggande/roller-och-ansvar/byggnadsnamnden/byggnadsnamndens-avgifter/planavgift/>

Hämtad 2023-08-16.

---

³ <https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/planering/detaljplan/roller-och-ansvar/byggnadsnamnden/byggnadsnamndens-avgifter/planavgift/>

⁴ <https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/planering/detaljplan/roller-och-ansvar/byggnadsnamnden/byggnadsnamndens-avgifter/planavgift/>

All information kring denna mall, juridiska grunder och taxans uppbyggnad hittar du på www.skr.se. Ta del av det innan du börjar arbeta med mallen.

Mallen innehåller följande flikar:

Instruktioner

Informationen under den här fliken och kommentarer i röd text i resten av mallen, är avsedda som stöd när kommunen använder underlaget. De ska inte vara med i kommunens taxa. Avsikten är alltså att denna flik och de röda kommentarerna tas bort när kommunen tagit del av informationen.

Generella uppgifter

Här fyller kommunen i sin handläggningskostnad per timme.

Taxetabeller

Fliken innehåller förslag på tabeller för planavgift som motsvarar systematiken i tabellerna för bygglov. För att räkna ut de avgifter som ska framgå av tabellerna krävs det att kommunen själv gör beräkningar och redovisar dem. Läs mer om detta på www.skr.se.

Kommunnamn

Härnösands kommun

Datum

2024-01-01

Upprättad av

Malin Sjöstrand

**Handläggningskostnad
per timme för planavgift
och planbesked**

1 400 kr

B. Taxetabeller för planavgift och planbesked

B 1 Planavgift vid bygglov för en- och tvåbostadshus och komplementbyggnader

Ärendetyp	Avgift
B 1.1 Nybyggnad av ett en- eller tvåbostadshus	10 000 kr
B 1.2 Nybyggnad av ett fritidshus med högst två bostäder	7 000 kr
B 1.3 Nybyggnad av komplementbyggnad	4 000 kr
B 1.4 Tillbyggnad	2 000 kr
B 1.5 Annan ändring än tillbyggnad	1 000 kr

B 2 Planavgift vid bygglov för byggnader som inte är en- eller tvåbostadshus eller komplementbyggnader

Ärendetyp	Avgift
B 2.1 Nybyggnad 0-100 kvm (BTA+OPA)	5 000 kr
B 2.2 Nybyggnad 101-1000 kvm (BTA+OPA)	10 000 kr
B 2.3 Nybyggnad 1001-5000 kvm (BTA+OPA)	20 000 kr
B 2.4 Nybyggnad ≥5001 kvm (BTA+OPA)	40 000 kr
B 2.5 Tillbyggnad 0-50 kvm (BTA+OPA)	0 kr
B 2.6 Tillbyggnad ≥51 kvm (BTA+OPA)	5 000 kr
B 2.7 Fasadändring	0 kr
B 2.8 Annan ändring än tillbyggnad eller fasadändring	0 kr

B 3 Planavgift vid bygglov för andra anläggningar än byggnader, del 1

Ärendetyp	Avgift
B 3.1 Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av nöjesparker, djurparker, idrottsplatser, skidbackar med liftar, kabinbanor, campingplatser, skjutbanor, småbåtshamnar, friluftsbad, motorbanor och golfbanor	5 000 kr
B 3.2 Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av upplag och materialgårdar	5 000 kr
B 3.3 Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av tunnlar och berggrum som inte är avsedda för väg, järnväg, tunnelbana eller gruvdrift	5 000 kr
B 3.4 Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av fasta cisterner och andra fasta anläggningar för kemiska produkter som är hälso- och miljöfarliga och för varor som kan medföra brand eller andra olyckshändelser	5 000 kr
B 3.5 Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av radio- eller telemaster eller torn	5 000 kr
B 3.6 Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av vindkraftverk som a) är högre än 20 meter över markytan b) placeras på ett avstånd från gränsen som är mindre än kraftverkets höjd över marken c) monteras fast på en byggnad, eller d) har en vindturbin med en diameter som är större än tre meter	5 000 kr
B 3.7 Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av begravningsplatser	5 000 kr

B 4 Planavgift vid bygglov för andra anläggningar än byggnader, del 2 (murar och plank, parkeringsplatser utomhus och transformatorstationer)

Ärendetyp	Avgift
B 4.1 Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av mur eller plank	0 kr
B 4.2 Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av parkeringsplatser utomhus	0 kr
B 4.3 Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av transformatorstation	0 kr

B 5 Planbesked

Ärendetyp	Avgift
B 5.1 Planbesked kategori Liten (åtgärder som innebär mindre ändring eller mindre tillägg till gällande detaljplan, förlängning av genomförandetid för gällande detaljplan eller andra åtgärder av motsvarande komplexitet)	11 460 kr
B 5.2 Planbesked kategori Mellan (komplexa åtgärder eller åtgärder som kräver miljöbedömning)	17 190 kr
B 5.3 Planbesked Stor (alla åtgärder som inte omfattas av kategori 1 eller 2)	22 920 kr

A Taxetabeller för lov, anmälan mm

A 1 Bygglov och teknisk kontroll för en- och tvåbostadshus och komplementbyggnader

Ärendetyp			Avgift
A 1.1	Nybyggnad av ett en- eller tvåbostadshus	Planenligt	33 600 kr
A 1.2		Liten avvikelse	39 900 kr
A 1.3		Utanför planlagt område	42 700 kr
A 1.4	Nybyggnad av ett fritidshus med högst två bostäder	Planenligt	31 500 kr
A 1.5		Liten avvikelse	37 800 kr
A 1.6		Utanför planlagt område	40 600 kr
A 1.7	Nybyggnad av komplementbyggnad upp till 50 m ² , med tekniskt samråd	Planenligt	18 200 kr
A 1.8		Liten avvikelse	25 200 kr
A 1.9		Utanför planlagt område	21 000 kr
A 1.10	Nybyggnad av komplementbyggnad över 50 m ² , med tekniskt samråd	Planenligt	19 600 kr
A 1.11		Liten avvikelse	25 900 kr
A 1.12		Utanför planlagt område	25 900 kr
A 1.13	Nybyggnad av komplementbyggnad upp till 50 m ² , utan tekniskt samråd	Planenligt	8 400 kr
A 1.14		Liten avvikelse	11 200 kr
A 1.15		Utanför planlagt område	11 200 kr
A 1.16	Nybyggnad av komplementbyggnad över 50 m ² , utan tekniskt samråd	Planenligt	9 800 kr
A 1.17		Liten avvikelse	16 100 kr
A 1.18		Utanför planlagt område	16 100 kr
A 1.19	Tillbyggnad, med tekniskt samråd	Planenligt	19 600 kr
A 1.20		Liten avvikelse	25 900 kr
A 1.21		Utanför planlagt område	25 900 kr
A 1.22	Tillbyggnad, utan tekniskt samråd	Planenligt	9 800 kr
A 1.23		Liten avvikelse	13 300 kr
A 1.24		Utanför planlagt område	11 900 kr

A 1.25	Ändring, med tekniskt samråd	Planenligt	19 600 kr
A 1.26		Liten avvikelse	25 900 kr
A 1.27		Utanför planlagt område	25 900 kr
A 1.28	Ändring, utan tekniskt samråd	Planenligt	7 700 kr
A 1.29		Liten avvikelse	11 200 kr
A 1.30		Utanför planlagt område	11 200 kr
A 1.31	Mindre fasadändringar utan tekniskt samråd som rör del av fasad (ex ny altandörr eller upptag av fönster)	Planenligt	4 900 kr
A 1.32		Liten avvikelse	7 000 kr
A 1.33		Utanför planlagt område	7 000 kr
A1.34	Per styck för nybyggnad av fler likartade en- eller tvåbostadshus utöver det första, i en och samma ansökan (gruppbebyggelse)		14 000 kr

A 2 Bygglov och teknisk kontroll för byggnader som inte är en- eller tvåbostadshus eller komplementbyggnader

Ärendetyp			Avgift
A 2.1	Nybyggnad 0-100 kvm (BTA+OPA), med tekniskt samråd	Planenligt	23 100 kr
A 2.2		Liten avvikelse	29 400 kr
A 2.3		Utanför planlagt område	35 000 kr
A 2.4	Nybyggnad 0-100 kvm (BTA+OPA), utan tekniskt samråd	Planenligt	14 700 kr
A 2.5		Liten avvikelse	21 000 kr
A 2.6		Utanför planlagt område	26 600 kr
A 2.7	Nybyggnad 101-1000 kvm (BTA+OPA) med tekniskt samråd	Planenligt	54 600 kr
A 2.8		Liten avvikelse	69 300 kr
A 2.9		Utanför planlagt område	76 300 kr
A 2.10	Nybyggnad 101-1000 kvm (BTA+OPA), utan tekniskt samråd	Planenligt	37 800 kr
A 2.11		Liten avvikelse	52 500 kr
A 2.12		Utanför planlagt område	59 500 kr
A 2.13	Nybyggnad 1001-5000 kvm (BTA+OPA)	Planenligt	89 600 kr
A 2.14		Liten avvikelse	104 300 kr
A 2.15		Utanför planlagt område	111 300 kr
A 2.16	Enkel ouppvärmad hallbyggnad 101-3000 kvm. Tex lagerbyggnader, enkla ridhus, tälthallar, med tekniskt samråd.	Planenligt	39 200 kr
A 2.17		Liten avvikelse	46 200 kr
A 2.18		Utanför planlagt område	46 200 kr

A 2.19	Enkel ouppvärmad hallbyggnad 101-3000 kvm. Tex lagerbyggnader, enkla ridhus, tälthallar, utan tekniskt samråd.	Planenligt	16 800 kr
A 2.20		Liten avvikelse	23 800 kr
A 2.21		Utanför planlagt område	23 800 kr
A 2.22	Nybyggnad ≥5001 kvm (BTA+OPA)	Planenligt	103 600 kr
A 2.23		Liten avvikelse	118 300 kr
A 2.24		Utanför planlagt område	125 300 kr
A 2.25	Tillbyggnad 0-100 kvm (BTA+OPA), med tekniskt samråd	Planenligt	24 500 kr
A 2.26		Liten avvikelse	28 000 kr
A 2.27		Utanför planlagt område	28 000 kr
A 2.28	Tillbyggnad 0-100 kvm (BTA+OPA), utan tekniskt samråd	Planenligt	13 300 kr
A 2.29		Liten avvikelse	16 800 kr
A 2.30		Utanför planlagt område	16 800 kr
A 2.31	Tillbyggnad 101-500 kvm (BTA+OPA)	Planenligt	51 100 kr
A 2.32		Liten avvikelse	57 400 kr
A 2.33		Utanför planlagt område	60 200 kr
A 2.34	Tillbyggnad ≥501 kvm (BTA + OPA)	Planenligt	62 300 kr
A 2.35		Liten avvikelse	68 600 kr
A 2.36		Utanför planlagt område	71 400 kr
A 2.37	Fasadändring, med tekniskt samråd	Planenligt	21 000 kr
A 2.38		Liten avvikelse	23 800 kr
A 2.39	Fasadändring, utan tekniskt samråd	Planenligt	11 900 kr
A 2.40		Liten avvikelse	14 700 kr
A 2.41	Fasadändring, utan tekniskt samråd. Tex enstaka inglasade balkonger eller omfärgning av fasad.	Planenligt	8 400 kr
A 2.42		Liten avvikelse	9 800 kr
A 2.43	All övrig ändring, med tekniskt samråd	Planenligt	50 400 kr
A 2.44		Liten avvikelse	57 400 kr
A 2.45		Utanför planlagt område	57 400 kr
A 2.46	All övrig ändring, utan tekniskt samråd	Planenligt	26 600 kr
A 2.47		Liten avvikelse	33 600 kr
A 2.48		Utanför planlagt område	33 600 kr

A 2.49	Ändrad användning av verksamhet (ärende utan fysiska ändringar) ex. mindre kontor till mindre butik, kontor till massagelokal.	Planenligt	13 300 kr
A 2.50		Liten avvikelse	18 200 kr
A 2.51		Utanför planlagt område	18 200 kr
A 2.52	Nybyggnad av mindre enkla byggnader 0-30 kvm, utan tekniskt samråd	Planenligt	7 000 kr
A 2.53		Liten avvikelse	14 000 kr
A 2.54		Utanför planlagt område	14 000 kr
A 2.55	Bygglov för byggetableringar (byggbodnar, manskapsbodnar, containrar mm)		Timdebitering: debiteras med minst 2 h plus nedlagd handläggningstid.

A 3 Bygglov och teknisk kontroll för skyltar och ljusanordningar

Ärendetyp		Avgift
A 3.1	Sätta upp, flytta eller väsentligt ändra en skylt eller ljusanordning med liten omgivningspåverkan	6 300 kr
A 3.2	Sätta upp, flytta eller väsentligt ändra en skylt eller ljusanordning med stor omgivningspåverkan	10 500 kr
A 3.3	Ytterligare en skylt eller ljusanordning på samma fastighet, utöver den mest tidskrävande, i ansökningar som omfattar flera skyltar eller ljusanordningar	1 400 kr
A 3.4	Ytterligare en skylt eller ljusanordning på annan fastighet, utöver den mest tidskrävande, i ansökningar som omfattar flera skyltar eller ljusanordningar	2 800 kr

A 4 Bygglov och teknisk kontroll för andra anläggningar än byggnader, del 1

Ärendetyp		Avgift
A 4.1	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av nöjesparker, djurparker, idrottsplatser, skidbackar med liftar, kabinbanor, campingplatser, skjutbanor, småbåtshamnar, friluftsbad, motorbanor och golfbanor	Timdebitering: debiteras med minst 2 h plus nedlagd handläggningstid
A 4.2	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av upplag och materialgårdar	Timdebitering: debiteras med minst 2 h plus nedlagd handläggningstid
A 4.3	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av tunnlar och berggrum som inte är avsedda för väg, järnväg, tunnelbana eller gruvsdrift	Timdebitering: debiteras med minst 2 h plus nedlagd handläggningstid

A 4.4	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av fasta cisterner och andra fasta anläggningar för kemiska produkter som är hälso- och miljöfarliga och för varor som kan medföra brand eller andra olyckshändelser	Timdebitering: debiteras med minst 2 h plus nedlagd handläggningstid
A 4.5	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av radio- eller telemaster eller torn	Timdebitering: debiteras med minst 2 h plus nedlagd handläggningstid
A 4.6	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av vindkraftverk som a) är högre än 20 meter över markytan b) placeras på ett avstånd från gränsen som är mindre än kraftverkets höjd över marken c) monteras fast på en byggnad, eller d) har en vindturbin med en diameter som är större än tre meter	Timdebitering: debiteras med minst 2 h plus nedlagd handläggningstid
A 4.7	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av begravningsplatser	Timdebitering: debiteras med minst 2 h plus nedlagd handläggningstid

A 5 Bygglov och teknisk kontroll för andra anläggningar än byggnader, del 2 (murar och plank, parkeringsplatser utomhus och transformatorstationer)

Ärendetyp		Avgift	
A 5.1	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av mur eller plank, med tekniskt samråd	Planenligt	12 600 kr
A 5.2		Liten avvikelse	15 400 kr
A 5.3		Utanför planlagt område	15 400 kr
A 5.4	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av mur eller plank, utan tekniskt samråd	Planenligt	6 300 kr
A 5.5		Liten avvikelse	9 800 kr
A 5.6		Utanför planlagt område	9 800 kr
A 5.7	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av mur eller plank, utan tekniskt samråd i anslutning till en- och tvåbostadshus	Planenligt	4 200 kr
A 5.8		Liten avvikelse	5 600 kr
A 5.9		Utanför planlagt område	5 600 kr
A 5.10	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av parkeringsplatser utomhus, med tekniskt samråd	Planenligt	15 400 kr
A 5.11		Liten avvikelse	18 200 kr
A 5.12		Utanför planlagt område	18 200 kr
A 5.13	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av parkeringsplatser utomhus, utan tekniskt samråd	Planenligt	8 400 kr
A 5.14		Liten avvikelse	11 200 kr
A 5.15		Utanför planlagt område	11 200 kr

A 5.16	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av transformatorstation	Planenligt	8 400 kr
A 5.17		Liten avvikelse	11 900 kr
A 5.18		Utanför planlagt område	12 600 kr

A 6 Förlängning av tidsbegränsat bygglov

Ärendetyp		Avgift
A 6.1	Förlängning av tidsbegränsat bygglov	11 200 kr

A 7 Förlängning av tidsbegränsat bygglov för ändamål av säsongskaraktär

Ärendetyp		Avgift
A 7.1	Förlängning av tidsbegränsat bygglov för ändamål av säsongskaraktär	8 400 kr

A 8 Anmälningsskyldiga åtgärder

Ärendetyp		Avgift
A 8.1	Rivning av byggnad eller en del av byggnad, med tekniskt samråd	15 400 kr
A 8.2	Rivning av byggnad eller del av en byggnad, utan tekniskt samråd	6 300 kr
A 8.3	Nybyggnad eller tillbyggnad som enligt 9 kap. 7 § plan-och bygglagen (2010:900) har undantagits från krav på bygglov, med tekniskt samråd	14 700 kr
A 8.4	Nybyggnad eller tillbyggnad som enligt 9 kap. 7 § plan-och bygglagen (2010:900) har undantagits från krav på bygglov, utan tekniskt samråd	6 300 kr
A 8.5	Ändring av en byggnad, om ändringen innebär att konstruktionen av byggnadens bärande delar berörs eller byggnadens planlösning påverkas avsevärt, med tekniskt samråd	16 100 kr
A 8.6	Ändring av en byggnad, om ändringen innebär att konstruktionen av byggnadens bärande delar berörs eller byggnadens planlösning påverkas avsevärt, utan tekniskt samråd	6 300 kr
A 8.7	Installation eller väsentlig ändring av hiss, med tekniskt samråd	14 000 kr
A 8.8	Installation eller väsentlig ändring av hiss, utan tekniskt samråd	4 900 kr
A 8.9	Installation eller väsentlig ändring av eldstad eller rökkanal, med tekniskt samråd	11 900 kr
A 8.10	Installation eller väsentlig ändring av eldstad eller rökkanal, utan tekniskt samråd	4 200 kr

A 8.11	Installation eller väsentlig ändring av anordning för ventilation, med tekniskt samråd	14 700 kr
A 8.12	Installation eller väsentlig ändring av anordning för ventilation, utan tekniskt samråd	4 900 kr
A 8.13	Installation eller väsentlig ändring av anläggning för vattenförsörjning eller avlopp i en byggnad eller inom en tomt, med tekniskt samråd	15 400 kr
A 8.14	Installation eller väsentlig ändring av en anläggning för vattenförsörjning eller avlopp i en byggnad eller inom en tomt, utan tekniskt samråd	4 900 kr
A 8.15	Ändring av byggnad som väsentligt påverkar brandskyddet i byggnaden, med tekniskt samråd	15 400 kr
A 8.16	Ändring av byggnad som väsentligt påverkar brandskyddet i byggnaden, utan tekniskt samråd	4 900 kr
A 8.17	Underhåll av sådant byggnadsverk med särskilt bevarandevärde som omfattas av skyddsbestämmelser som har beslutats med stöd av 4 kap. 16 § eller 42 § första stycket 5 c plan- och bygglagen eller motsvarande äldre föreskrifter, med tekniskt samråd	16 100 kr
A 8.18	Underhåll av sådant byggnadsverk med särskilt bevarandevärde som omfattas av skyddsbestämmelser som har beslutats med stöd av 4 kap. 16 § eller 42 § första stycket 5 c plan- och bygglagen eller motsvarande äldre föreskrifter, utan tekniskt samråd	7 700 kr
A 8.19	Nybyggnad eller väsentlig ändring av ett vindkraftverk, med tekniskt samråd.	25 900 kr
A 8.20	Nybyggnad eller väsentlig ändring av ett vindkraftverk, med tekniskt samråd. Avgiften avser tillägg per styck tillkommande verk. Som ingår i samma tekniska	18 200 kr
A 8.21	Nybyggnad eller väsentlig ändring av ett vindkraftverk, utan tekniskt samråd, Avgiften avser även tillägg per styck tillkommande verk	6 300 kr
A 8.22	Uppförande eller tillbyggnad av sådan komplementbyggnad som avses i 9 kap. 4a § plan- och bygglagen, med tekniskt samråd	16 100 kr
A 8.23	Uppförande eller tillbyggnad av sådan komplementbyggnad som avses i 9 kap. 4a § plan- och bygglagen, utan tekniskt samråd	7 000 kr
A 8.24	Uppförande eller tillbyggnad av sådant komplementbostadshus som avses i 9 kap. 4a § plan- och bygglagen, med tekniskt samråd	18 200 kr
A 8.25	Uppförande eller tillbyggnad av sådant komplementbostadshus som avses i 9 kap. 4a § plan- och bygglagen, utan tekniskt samråd	9 100 kr

A 8.26	Ändring av sådan komplementbyggnad som avses i 9 kap. 4a § plan- och bygglagen så att den blir ett sådant komplementbostadshus som avses i 9 kap. 4a § plan- och bygglagen	16 800 kr
A 8.27	Göra sådan anmälningspliktig tillbyggnad som avses i 9 kap. 4b § 1 st. 1 plan- och bygglagen, med tekniskt samråd	16 100 kr
A 8.28	Göra sådan anmälningspliktig tillbyggnad som avses i 9 kap. 4b § 1 st 1 plan- och bygglagen, utan tekniskt samråd	7 000 kr
A 8.29	Bygga sådan anmälningspliktig takkupa som avses i 9 kap. 4b § 1 st. 2 plan- och bygglagen, med tekniskt samråd	16 100 kr
A 8.30	Bygga sådan anmälningspliktig takkupa som avses i 9 kap. 4b § 1 st 2 plan- och bygglagen, utan tekniskt samråd	7 000 kr
A 8.31	Sådan anmälningspliktig inredning av ytterligare en bostad som avses i 9 kap. 4c § plan- och bygglagen, med tekniskt samråd	16 100 kr
A 8.32	Sådan anmälningspliktig inredning av ytterligare en bostad som avses i 9 kap. 4c § plan- och bygglagen, utan tekniskt samråd	7 000 kr

A 9 Marklov och teknisk kontroll för marklovpliktiga åtgärder

Ärendetyp		Avgift
A 9.1	Marklovpliktig åtgärd, med tekniskt samråd	18 900 kr
A 9.2	Marklovpliktig åtgärd, utan tekniskt samråd	6 300 kr

A 10 Rivningslov och teknisk kontroll för åtgärder som kräver rivningslov

Ärendetyp		Avgift
A 10.1	Åtgärd som kräver rivningslov, med tekniskt samråd	17 500 kr
A 10.2	Åtgärd som kräver rivningslov, utan tekniskt samråd	8 400 kr
A 10.3	Rivningslov för komplementbyggnad, utan tekniskt samråd	7 000 kr

A 11 Förhandsbesked

Ärendetyp		Avgift	
A 11.1	Förhandsbesked	Inom planlagt område	18 900 kr
A 11.2		Utanför planlagt område	25 900 kr

A 12 Villkorsbesked		
Ärendetyp		Avgift
A 12.1	Villkorsbesked	Timdebitering: debiteras med minst 2 h plus nedlagd handläggningstid.

A 13 Ingripandebesked		
Ärendetyp		Avgift
A 13.1	Ingripandebesked	Timdebitering: debiteras med minst 2 h plus nedlagd handläggningstid.

A 14 Extra arbetsplatsbesök		
Ärendetyp		Avgift
A 14.1	Extra arbetsplatsbesök, utöver det första, per styck	4 200 kr
A 14.2	Extra startbesked, utöver det första, per styck	1 400 kr
A 14.3	Extra tekniskt samråd inklusive startbesked, utöver det första, per styck	4 200 kr
A 14.4	Förlängning av interimistiskt slutbesked, utöver det första, per styck	1 400 kr

A 17 Lov för åtgärder som inte kräver lov (frivilliga lov)		
Ärendetyp		Avgift
A 17.1	Åtgärd som inte kräver lov, där närliggande eller i princip motsvarande åtgärd finns i någon av taxans övriga tabeller	I enlighet med tillämplig tabell
A 17.2	Åtgärd som inte kräver lov, där närliggande eller i princip motsvarande åtgärd inte finns i någon av taxans övriga tabeller	Timdebitering: debiteras med minst 2 h plus nedlagd handläggningstid.

A 18 Andra tids- eller kostnadskrävande åtgärder		
Ärendetyp		Avgift
A 18.1	Andra tids- eller kostnadskrävande åtgärder	Timdebitering: debiteras med minst 2 h plus nedlagd handläggningstid.
A 18.2	Ändring av befintliga bygglov	Timdebitering: debiteras med nedlagd handläggningstid.

A 19 Avslag		
Ärendetyp		Avgift
A 19.2	Avslag	Avgift tas ut för nedlagt arbete i enlighet med tidsuppskattningen för tillämplig ärendetyp

A 20 Avskrivning		
Ärendetyp		Avgift
A 20.2	Avskrivning	Avgift tas ut för nedlagt arbete i enlighet med tidsuppskattningen för tillämplig ärendetyp

A 21 Avvisning		
Ärendetyp		Avgift
A 21.2	Avvisning	Avgift tas ut för nedlagt arbete i enlighet med tidsuppskattningen för tillämplig ärendetyp

Kommunnamn

Härnösands kommun

Datum

2024-01-01

Upprättad av

Malin Sjöstrand

**Handläggningskostnad
per timme för lov,
anmälan mm**

1 400 kr

Tabell nr
A 15
A 16
A 18

Rubrik	Länk till taxetabell
Upprättande av nybyggnadskarta, digitalt kartunderlag	→
Utsättning, Lägeskontroll och Gränsutvisning	→
Andra tids- eller kostnadskrävande åtgärder	→

Länk till tidsuppskattning
→
→
→

A Taxetabeller för Mät Kart GIS mm

Upprättande av nybyggnadskarta, digitalt kartunderlag

A 15

Ärendetyp		Avgift
A 15.1	Nyupprättande av Nybyggnadskarta. För ny- och tillbyggnad inom detaljplanelagt område och/eller för ny- och tillbyggnad som ska anslutas till kommunalt VA.	Fastighetens yta 0-1999 kvm
A 15.2		Fastighetens yta 2000-4999 kvm
A 15.3		Fastighetens yta 5000-10000 kvm
A 15.4		Fastighetens yta $\geq$ 10001 kvm.
		Timtid
A 15.5	Nyupprättande av Nybyggnadskarta. För ny- och tillbyggnad utom detaljplanelagt område och/eller för ny- och tillbyggnad som ska anslutas till kommunalt VA.	Fastighetens yta 0-1999 kvm
A 15.6		Fastighetens yta 2000-4999 kvm
A 15.7		Fastighetens yta 5000-10000 kvm.
A 15.8		Fastighetens yta $\geq$ 10001 kvm.
		Timtid
A 15.9	Nyupprättande av Nybyggnadskarta. För ny- och tillbyggnad utanför detaljplanelagt område eller inom detaljplan då ny- eller tillbyggnad inte ska anslutas till kommunalt VA	Fastighetens yta 0-1999 kvm
A 15.10		Fastighetens yta 2000-4999 kvm.
A 15.11		Fastighetens yta 5000-10000 kvm.
A 15.12		Fastighetens yta $\geq$ 10001 kvm.
		Timtid
A 15.13	För ny- och tillbyggnad av komplementbyggnad och andra små, enkla byggnader, eller i andra fall då nybyggnadskarta enligt ärendetyp 15.1-15.12 inte krävs.	Nyupprättande av karta
		7 000 kr
A 15.14	För alla nybyggnadskartor.	Kontroll av befintlig nybyggnadskarta
		3 500 kr
A 15.15	För alla nybyggnadskartor.	Uppdatering av befintlig nybyggnadskarta
		4 200 kr
A 15.16	Primärkarta, digitalt utdrag inom primärkarteområdet, mindre fastighet (<1500 kvm).	
		5 600 kr
A 15.17	Kartunderlag kvalitetsäkrat som inte är enl tabell A15.1-15.16.	
		Timtid

Utsättning, Lägeskontroll och Gränsutvisning

A 16

Ärendetyp		Avgift
A 16.1	Utsättning Nybyggnad 0-250 kvm (BYA+OPA), 1-4 punkter.	Grovutsättning 5 600 kr
A 16.2		Finutstakning, enkla förhållanden 8 400 kr
A 16.3	Utsättning Nybyggnad ≥ 251 kvm (BYA+OPA), 1-4 punkter.	Grovutsättning Timtid
A 16.4	Utsättning Nybyggnad Tillägg per punkt utöver de fyra första.	1 400 kr
A 16.5	Utsättning Nybyggnad Tillägg per styck för extra utstakningstillfällen.	4 200 kr
A 16.6	Utsättning Övrigt.	Timtid
A 16.7	Lägeskontroll byggnad, 0-250 kvm (BYA+OPA).	4 200 kr
A 16.8	Lägeskontroll byggnad ≥ 251 kvm och anläggningar.	Timtid
A 16.9	Gränsutvisning mindre fastighet, ca 1-5 punkter.	4 200 kr
A 16.10	Gränsutvisning större fastighet.	Timtid
A 16.11	Inmätning övrigt.	Timtid

A 18 Andra tids- eller kostnadskrävande åtgärder

Ärendetyp		Avgift
A 18.1	Andra tids- eller kostnadskrävande åtgärder.	Timdebitering: debiteras med minst 2 h plus nedlagd handläggningstid.

A 15 Tidsuppskattning										
Upprättande av nybyggnadskarta, digitalt kartunderlag										
Ärendetyp		Start av ärende	Utredning	Mätning	Kartritning	Ledningskoll och Införande av anslutningspunkt	Avslut av ärende	Summa tid	Avgift	
A 15.1	För ny- och tillbyggnad inom detaljplanelagt område och/eller för ny och tillbyggnad som ska anslutas till kommunalt VA . Fastighetens yta 0-1999 kvm.	Nyupprättande av nybyggnadskarta	0,5	1	3	3	0,5	0,5	8,5	11 900 kr
A 15.2	Fastighetens yta 2000-4999 kvm		0,5	3	4	4	1	0,5	13	18 200 kr
A 15.3	Fastighetens yta 5000-10000 kvm		0,5	4	7	5	1	0,5	18	25 200 kr
A 15.4	Fastighetens yta ≥ 10001 kvm.								0	Timtid
A 15.5	För ny- och tillbyggnad utanför detaljplanelagt område och/eller för ny- och tillbyggnad som ska anslutas till kommunalt VA. Fastighetens yta 0-1999 kvm.	Nyupprättande av nybyggnadskarta	0,5	1	3	3	0,5	0,5	8,5	11 900 kr
A 15.6	Fastighetens yta 2000-4999 kvm		0,5	3	4	4	1	0,5	13	18 200 kr
A 15.7	Fastighetens yta 5000-10000 kvm.		0,5	4	7	5	1	0,5	18	25 200 kr
A 15.8	Fastighetens yta ≥ 10001 kvm.								0	Timtid
A 15.9	För ny- och tillbyggnad utanför detaljplanelagt område eller inom detaljplan då ny- eller tillbyggnad inte ska anslutas till kommunalt VA . Fastighetens yta 0-1999 kvm.	Nyupprättande av nybyggnadskarta	0,5	1	3	3	0,5	0,5	8,5	11 900 kr
A 15.10	Fastighetens yta 2000-4999 kvm.		0,5	2	4	3	0,5	0,5	10,5	14 700 kr
A 15.11	Fastighetens yta 5000-10000 kvm.		0,5	3	7	4	0,5	0,5	15,5	Timtid
A 15.12	Fastighetens yta ≥ 10001 kvm.								0	Timtid
A 15.13	För ny- och tillbyggnad av komplementbyggnad och andra små, enkla byggnader, eller i andra fall då nybyggnadskarta enligt ärendetyp 15.1-15.12 inte krävs.	Nyupprättande av karta	0,5	1	2	1		0,5	5	7 000 kr
A 15.14	För alla nybyggnadskartor.	Kontroll av befintlig nybyggnadskarta	0,5	0,5	1			0,5	2,5	3 500 kr
A 15.15	För alla nybyggnadskartor.	Uppdatering av befintlig nybyggnadskarta	0,5		1	1		0,5	3	4 200 kr
A 15.16	Primärkarta, digitalt utdrag inom primärkartområdet, mindre fastighet (<1500 kvm).		0,5	1	1	1		0,5	4	5 600 kr
A 15.17	Kartunderlag kvalitetsäkrat som inte är enl tabell A15.1-15.16.								0	Timtid

← Till Översikt

A 18	Tidsuppskattning	
	Andra tids- eller kostnadskrävande åtgärder	
	Ärendetyp	Avgift
A 18.1	Andra tids- eller kostnadskrävande åtgärder.	Timdebitering: debiteras med minst 2 h plus nedlagd handläggningstid.

Kommunstyrelseförvaltningen
Jeannette George, +46-611-348016
jeannette.george@harnosand.se

Kommunfullmäktige

Taxa för tillsyn över avfallshantering i fritidsbåtshamnar 2024

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att anta föreskrifter för taxa för tillsyn över avfallshantering i fritidsbåtshamnar,

att fastställa timtaxan till 1165 kr, samt

att föreskrifter för taxa för tillsyn enligt lag (1980:424) om åtgärder mot förorening från fartyg ska gälla från och med den 1 januari 2024.

Beskrivning av ärendet

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) har tagit fram underlag avseende taxa för tillsyn över avfallshantering i fritidsbåtshamnar. Mot bakgrund av att tillsynsområdet är nytt och att behovet av kompletteringar kan förväntas variera innan avfallshanteringsplanerna kan godkännas kan det finnas fördelar med att ha timavgift både för tillsyn och prövning av godkännande av avfallshanteringsplanerna, enligt SKR.

Samhällsnämnden ansvarar för tillsyn enligt lagen om åtgärder mot förorening från fartyg (LOFF) i Härnösands kommun. En taxa för denna tillsyn behöver fastställas av kommunfullmäktige. Se bifogade taxebestämmelser, bilaga 1.

Förvaltningen anser att timavgiften för tillsyn enligt lagen om åtgärder mot förorening från fartyg bör vara den samma som för tillsyn enligt miljöbalken.

Socialt perspektiv

Bedöms inte påverka perspektivet.

Ekologiskt perspektiv

Bedöms inte påverka perspektivet.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Kommunen behöver hålla sina taxor och avgifter uppdaterade som en del av den goda ekonomiska hushållningen. För kommunal verksamhet gäller allmänt självkostnadsprincipen så även för prövning och tillsyn inom aktuella lagstiftningsområden. Beslutet är fattat med stöd av 6 kap. 8 § Lag (1980:424) om åtgärder mot förorening från fartyg (LÅFF).

Beslutsunderlag

Samhällsnämndens protokollsutdrag 2023-10-26

Samhällsförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-10-12

Bilaga - Föreskrifter om taxa för tillsyn över avfallshantering i fritidsbåtshamnar

Petra Werner
Kanslichef

Jeannette George
Kommunsekreterare

Samhällsnämnden

§ 142

Dnr 2023-000131 1.1.3.1

Taxa för tillsyn över avfallshantering i fritidsbåtshamnar 2024

Samhällsnämndens beslut

Samhällsnämnden föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att anta föreskrifter för taxa för tillsyn över avfallshantering i fritidsbåtshamnar,

att fastställa timtaxan till 1165 kr, samt

att föreskrifter för taxa för tillsyn enligt lag (1980:424) om åtgärder mot förorening från fartyg ska gälla från och med den 1 januari 2024.

Bakgrund

Kommunen kan med stöd av bemyndigande i 6 kap. 8 § Lag (1980:424) om åtgärder mot förorening från fartyg (LÅFF) anta föreskrifter om taxa för arbete som utförs med stöd av lagen. Avgifter kan tas ut för tillsyn enligt 6 kap. 5 a § LÅFF och för godkännande av planer enligt 3 kap. 9 § LÅFF.

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) har tagit fram underlag avseende taxa för tillsyn över avfallshantering i fritidsbåtshamnar. Mot bakgrund av att tillsynsområdet är nytt och att behovet av kompletteringar kan förväntas variera innan avfallshanteringsplanerna kan godkännas kan det finnas fördelar med att ha timavgift både för tillsyn och prövning av godkännande av avfallshanteringsplanerna, enligt SKR.

Timavgiften bör enligt SKR kunna vara den samma som på miljöområdet. Taxan bör kunna utformas som taxan på miljöområdet vad gäller till exempel vilka moment som är avgiftsbelagda. I SKR:s underlag för taxa enligt LÅFF anges att minsta handläggning tid (en halvtimme) endast tillämpas vid tillsyn, inte vid fastställande av avfallshanteringsplan.

Fullmäktige kan, om det behövs, delegera till ansvarig nämnd att fatta beslut om indexuppräknning av taxan. En formulering motsvarande den i SKR:s underlag till miljöbalkstaxa kan då införas.

Samhällsnämnden

SKR har även tagit fram ett underlag för delegationsordning enligt lagen om åtgärder mot förorening från fartyg. Beslut om ändring i delegationsordning görs i separat ärende. Detta görs i ett separat ärende.

Samhällsförvaltningens bedömning

Samhällsnämnden ansvarar för tillsyn enligt lagen om åtgärder mot förorening från fartyg (LOFF) i Härnösands kommun. En taxa för denna tillsyn behöver fastställas av kommunfullmäktige. Se bifogade taxebestämmelser, bilaga 1.

Förvaltningen anser att timavgiften för tillsyn enligt lagen om åtgärder mot förorening från fartyg bör vara den samma som för tillsyn enligt miljöbalken.

Socialt perspektiv

Förslaget om reviderad timavgift bedöms inte påverka perspektivet.

Ekologiskt perspektiv

Förslaget om reviderad timavgift bedöms inte påverka perspektivet.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Kommunen behöver hålla sina taxor och avgifter uppdaterade som en del av den goda ekonomiska hushållningen. För kommunal verksamhet gäller allmänt självkostnadsprincipen så även för provning och tillsyn inom aktuella lagstiftningsområden. Beslutet är fattat med stöd av 6 kap. 8 § Lag (1980:424) om åtgärder mot förorening från fartyg (LÅFF).

Beslutsunderlag

Samhällsförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-10-12

SKRs underlag avseende föreskrifter om taxa för tillsyn över avfallshandling i fritidsbåtshamnar.

Bilaga 1 Föreskrifter om taxa för tillsyn över avfallshandling i fritidsbåtshamnar.

Samhällsförvaltningen

Monica Friman, 0611-34 81 97
monica.friman@harnosand.se

Samhällnämnden

Taxa för tillsyn över avfallshantering i fritidsbåtshamnar

Förslag till beslut

Samhällsnämnden föreslås besluta att föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att anta föreskrifter för taxa för tillsyn över avfallshantering i fritidsbåtshamnar,

att fastställa timtaxan till 1165 kr,

att föreskrifter för taxa för tillsyn enligt lag (1980:424) om åtgärder mot förorening från fartyg ska gälla från och med den 1 januari 2024.

Bakgrund

Kommunen kan med stöd av bemyndigande i 6 kap. 8 § Lag (1980:424) om åtgärder mot förorening från fartyg (LÅFF) anta föreskrifter om taxa för arbete som utförs med stöd av lagen. Avgifter kan tas ut för tillsyn enligt 6 kap. 5 a § LÅFF och för godkännande av planer enligt 3 kap. 9 § LÅFF.

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) har tagit fram underlag avseende taxa för tillsyn över avfallshantering i fritidsbåtshamnar. Mot bakgrund av att tillsynsområdet är nytt och att behovet av kompletteringar kan förväntas variera innan avfallshanteringsplanerna kan godkännas kan det finnas fördelar med att ha timavgift både för tillsyn och prövning av godkännande av avfallshanteringsplanerna, enligt SKR.

Timavgiften bör enligt SKR kunna vara den samma som på miljöområdet. Taxan bör kunna utformas som taxan på miljöområdet vad gäller till exempel vilka moment som är avgiftsbelagda. I SKR:s underlag för taxa enligt LÅFF anges att minsta handläggning tid (en halvtimme) endast tillämpas vid tillsyn, inte vid fastställande av avfallshanteringsplan.

Fullmäktige kan, om det behövs, delegera till ansvarig nämnd att fatta beslut om indexuppräknning av taxan. En formulering motsvarande den i SKR:s underlag till miljöbalkstaxa kan då införas.

SKR har även tagit fram ett underlag för delegationsordning enligt lagen om åtgärder mot förorening från fartyg. Beslut om ändring i delegationsordning görs i separat ärende. Detta görs i ett separat ärende.

Samhällsförvaltningens bedömning

Samhällsnämnden ansvarar för tillsyn enligt lagen om åtgärder mot förorening från fartyg (LOFF) i Härnösands kommun. En taxa för denna tillsyn behöver fastställas av kommunfullmäktige. Se bifogade taxebestämmelser, bilaga 1.

Förvaltningen anser att timavgiften för tillsyn enligt lagen om åtgärder mot förorening från fartyg bör vara den samma som för tillsyn enligt miljöbalken.

Socialt perspektiv

Förslaget om reviderad timavgift bedöms inte påverka perspektivet.

Ekologiskt perspektiv

Förslaget om reviderad timavgift bedöms inte påverka perspektivet.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Kommunen behöver hålla sina taxor och avgifter uppdaterade som en del av den goda ekonomiska hushållningen. För kommunal verksamhet gäller allmänt självkostnadsprincipen så även för prövning och tillsyn inom aktuella lagstiftningsområden. Beslutet är fattat med stöd av 6 kap. 8 § Lag (1980:424) om åtgärder mot förorening från fartyg (LÅFF).

Beslutsunderlag

SKRs underlag avseende föreskrifter om taxa för tillsyn över avfallshandtering i fritidsbåtshamnar.

I detta ärende har miljöchef Helene Lager deltagit.

Thomas Jenssen
Förvaltningschef

Monica Friman
Miljöhandläggare

Bilagor

Bilaga 1 Föreskrifter om taxa för tillsyn över avfallshandtering i fritidsbåtshamnar.

Samhällsförvaltningen

Föreskrifter om taxa för tillsyn över avfallshantering i fritidsbåtshamnar

Med stöd av 6 kap. 8 § andra stycket lagen (1980:424) om åtgärder mot förorening från fartyg, föreskriver Härnösands kommun följande:

1 § För prövning av frågor om att godkänna avfallshanteringsplaner när det gäller verksamhet på platser som ankommer på kommunen enligt 3 kap. 9 § lagen om förorening från fartyg, tar kommunen ut en avgift för nedlagd handläggningstid med 1165 kr per timme.

2 § För tillsyn enligt 6 kap. 5 a § lagen om åtgärder mot förorening från fartyg tar kommunen ut avgift för nedlagd handläggningstid med 1165 kr per timme.

3 § I de fall avgift tas ut i förhållande till faktiskt nedlagd handläggningstid avses med handläggningstid den sammanlagda tid som varje tjänsteperson vid kommunen har använt för handläggning och andra åtgärder i ärendet, såsom inläsning av ärendet, kontakter med parter, samråd med experter och myndigheter, inspektioner, revisioner, besiktningar, provtagningar och kontroller, beredning i övrigt av ärendet samt föredragning av ärendet.

Timavgift tas ut för varje nedlagd halv timme handläggningstid. Om den sammanlagda handläggningstiden understiger en halvtimme per år tas ingen timavgift ut för tillsyn. För godkännande av plan för mottagning och hantering av avfall tas avgift ut, även om handläggningen understiger en halvtimme.

För inspektioner, mätningar och andra kontroller som utförs vardagar mellan 19.00 och 07.00 lördagar, söndagar, julafton, nyårsafton, påskafton, trettondagsafton, midsommarafton och helgdagar tas avgift ut med 1,5 gånger ordinarie timentaxan.

4 § Avgift tas inte ut för handläggning av överklagande av nämndens eller en överinstans beslut.

5 § Avgiftsskyldig är den som bedriver en verksamhet inom kommunens tillsynsansvar enligt lagen (1980:424) om åtgärder mot förorening från fartyg.

6 § Beslut om avgift enligt denna taxa fattas av miljö- och hälsoskyddsnämnden. Betalning av avgift ska ske till nämnden och ska fullgöras inom tid som anges i beslutet om avgift eller i särskild faktura.

7 § Om det finns särskilda skäl med hänsyn till verksamhetens art, omfattning, tillsynsbehov, nedlagd handläggningstid och övriga omständigheter, får avgift enligt denna taxa i ett enskilt fall sättas ner eller efterskänkas.

8 § Bestämmelser om överklagande av miljö- och hälsoskyddsnämndens beslut enligt denna taxa finns i 9 kap. 2 § lagen om åtgärder mot förorening från fartyg.

9 § Denna taxa gäller från och med den 1 januari 2024.

Redovisning av kommunstyrelsens uppdragsbeslut t o m 2023-10-31

Kommunstyrelseförvaltningen, dnr 2023-4

Uppdraget	KS- beslut, datum samt §	Ansvarig för ärendet	Kommentarer	Pågående / Avslutat
Planprogram Skeppsbron att uppdra till kommundirektören att upprätta planprogram för området Silviabron- Skeppsbron-Sälsten.	2020- 09-08 § 120	Kommundirektör		<p>Pågår</p> <p>Planprogram Skeppsbron har varit vilande en period under 2022. Alla dialoger är färdiga och nästa steg är gestaltungsförslag inför ett antagande av programmet. Två välbesökta workshops (ca 100 Härnösandsbor deltog) kring Skeppsbron och dess gestaltning genomfördes under oktober. Mängder av idéer kläcktes och under 2023 kommer några koncept att provas. Sammanställning och återkoppling till alla som medverkade har skett under vecka 47 (föregående vecka)</p> <p>En gedigen sammanställning utifrån de medborgardialoger som genomförts har nu mynnat ut i ett förslag över hur Skeppsbron skulle kunna utvecklas. Pex-rådet fick den första genomgång i förra veckan och förslaget togs emot väl. Förslaget går nu ut på samråd mellan 27 mars - 17 april. Bland annat erbjuds två öppna samrådsmöten den 5 april till den/de som vill lämna synpunkter. Samhällsnämnden har fattat beslut om planprogrammet som nu går vidare för tjänsteberedning och beslut i KS och därefter KF. Parkeringsutredning upphandlas i skrivande stund (sep 23) och ska genomföras tillsammans med fastighetsägare under vintern. Målbilden är att formulera en parkeringslösning som både tar hänsyn till planprogrammets intentioner om grönska, stråk och samlingspunkter och som samtidigt levererar en parkeringslösning som fastighetsägare/handlare ser som ändamålsenlig. Kort sagt en lösning som omfattar tre av kommunens sex inriktningar i målprogram 24-27: "Plats för alla", "Plats för Tillväxt" och "Modig miljökommun"</p>
God och nära vård Västernorrland att uppdra till kommundirektör, Lars Liljedahl, att slutligt fastställa och underteckna programdirektivet för Härnösands kommuns räkning	KF 2020- 02-22 § 8			<p>Pågår.</p> <p>Projektledare finns anställd sedan våren 2021. Hastigheten i utvecklingsarbetet har påtagligt påverkats av pandemin. Under våren kommer bland annat ett "projekt teamarbete vid hemgång" att genomföras. Under hösten planeras utvecklingsarbeten kring</p> <ul style="list-style-type: none"> a) rehabiliterande förhållningssätt, b) biståndshandläggning c) vårdplanering/översäkring mellan huvudmännen <p>Ett annat angeläget område som väckts är möjligheten att påverka för bland annat vårt eget Tillgänglighetsråd. Eftersom det är ett</p>

				<p>länsgemensamt projekt så behöver patient/medborgarmedverkan ske på ett likartat/samordnat sätt i hela länet. Ytterligare expertstöd från nationell nivå är också möjligt som fortsättning på utvecklingsarbetet.</p> <p>Regiondirektör + kommundirektörer kommer att fortsätta arbeta med frågan under hösten 2023 vid tre längre och fysiska möten. Hämsand har varit aktiv i planeringen inför länsledningsarbetet. Den särskilda utredaren Anna Nergård var med under våren och bidrog med sin sakkunskap som kritisk vän.</p> <p>Första träffen har genomförts enligt plan i slutet av februari. Konstruktiva och goda samtal präglade mötet som förhoppningsvis både ska mynna ut i ett antal principer som ska vara vägledande för hur vi gemensamt jobbar för Västernorrlandens bästa tillsammans och vi har även fångat in ett antal områden där vi idag inte är nöjda med samarbetet som vi också behöver hitta gemensamma lösningar på.</p> <p>Länsledningen (regiondirektör, hälso- och sjukvårdsdirektör och kommundirektörer kommer att fortsätta träffas under hösten). En sammanfattning av nuläget presenterades för Tillgänglighetsrådet under våren. Bifogas som bilaga denna gång.</p> <p>Digitaliseringsarbetet mellan RVN och länets 7 kommuner saknar idag en ändamålsenlig form – men arbetet ligger samtidigt högt på agendan för alla huvudmän.</p> <p>Lokalt så påbörjades ett gemensamt utvecklingsprojekt med sikte på "intensiv hemrehabilitering (IHR)" den 25/9.</p> <p>Rekrytering av medarbetare till IHR pågår och arbetet beräknas komma igång efter nyår.</p> <p>Tillsammans med Region Västernorrland så initierades också "Digifysisk läkarmedverkan" vid en presskonferens i slutet av oktober. Kort handlar projektet om att de som idag bor på särskilt boende ska ha tillgång till läkare oavsett tid på dygnet. Tillgången på läkare kan ske både fysiskt – men även digitalt och syftet är att tidigt upptäcker när hälsan försämras för att kunna sätta in rätt behandling/vård i ett tidigare skede än idag.</p>
KS uppsiktsplikt 2021 att kommundirektören ges i uppdrag att påbörja en dialog mellan bolaget (Technichus) och	KS 2021- 11-30 § 211			<p>Pågår</p> <p>Just nu är samverkan i huvudsak inriktad på IT-verksamheten där samverkansformerna ska hitta en ändamålsenlig form direkt efter sommaren 2022. Dialog förs också med Technichus VD om att hitta synergier avseende Campusutvecklingen och VR-</p>

kommunstyrelsen för att utreda hur en fördjupad samverkan skulle kunna utformas.	(dnr 2020-513)			studion (där Härnösand ligger i nationell framkant vad gäller förmågan att använda VR-tekniken) Samverkansytorna med Technichus inkluderar utöver IT-verksamheten även den i olika sammanhang positivt uppmärksammade VR-studion. Även inom Campus-arbetet kommer samarbetet mellan kommunen och Technichus att fördjupas under 2024. Ambitionen med VR-studion är att den ska bli självfinansierande under 2023.
<p>Hysesavtal tvätteri Palmen 6 Kommunstyrelsen beslutar att godkänna hyresavtal avseende lokaler för kommunalt tvätteri, inom fastighet Palmen 6, samt att uppdra till kommundirektören att teckna bilagt hyresavtal avseende lokaler för kommunalt tvätteri till en total årshyra om 520 300 kronor.</p>	<p>KS 2021-11-30 § 219</p> <p>(dnr 2021-449)</p>			<p>KLART Hysesavtalet är tecknat. Detaljplan för området behöver revideras. Fram till dess att den nya detaljplanen vunnit laga kraft så kommer tvätten att bedrivas i temporära lokaler på Ugglan och Härnögården. En särskild redovisning av händelseutvecklingen och nuvarande status presenteras vid dagens KS (3/5) Arbete pågår för att hålla högsta möjliga fart i detaljplanearbetet. Allt med ambitionen att den temporära lokallösningen ska bli så kortvarig som möjligt. Alla remissinstanser har godkänt planförslaget. Samhällsnämnden fastställde den nya detaljplanen straxt före jul och nu kan entreprenören att genomföra de ombyggnationer som är överenskommit för att tvätteriet ska komma igång med sina verksamheter uppe på Palmen. Bygglov har sökts och beviljats och nu ska lokalerna färdigställas - där målbilden alltså är att inflytt sker före sommaren 2023. Tidplanen för inflytt har tyvärr fått flyttas fram till oktober/november 2023. En positiv effekt i sammanhanget är dock att lokalerna därmed kommer att kunna anpassas till nya behov som synliggjorts under den period som verksamheten varit igång. Möte med arbetsledarna under slutet av augusti. Medarbetarna gör ett fantastiskt arbete – men det är väldigt frustrerande att tidplanen för inflytt har flyttats fram ytterligare några månader. Inflytt i de nya lokalerna har skett under första halvan november.</p>
<p>Behov av nytt särskilt boende Kommunstyrelsen beslutar att uppdra till kommundirektören att från AB Härnösandshus inhämta förslag på hyresavtal omfattande förhyrning av de nya verksamhetslokaler som fastställts enligt socialnämndens beslut per 2021-06-17, § 82.</p>	<p>KS 2021-02-08 § 26</p> <p>(dnr 2022-45)</p>			<p>Pågår Arbetet med lokalprogram pågår ambitionen är att kunna göra en upphandling kring årsskiftet med byggstart våren 2023 och färdigställande hösten 2024. Lokalgruppen har hittat en plats inom Gerestaområdet som verksamheten förordar. Detaljplanen gäller för allmänt ändamål vilket stämmer med att bygga äldreboende men planen tillåter endast en våning och vi behöver bygga 3 - 4 våningar. Detta medför att detaljplanen behöver förändras. PEX-gruppen har diskuterat frågan vid senaste sammanträdet. En politisk referensgrupp bildas under hösten med ordförande och andre vice ordförande från KS, Samhälls- och Socialnämnd samt Härnösands Hus styrelse. Referensgruppen ska följa arbetet och bidra</p>

				<p>i viktiga vägvalsfrågor – precis som under arbetet med ny sporthall.</p> <p>Referensgruppen har haft sitt första möte i december 2022 och i skrivandestund tjänstebereds frågan om vilka platser som är de bästa. Två förslag har presenterats för referensgruppen. För att fortsättningsvis inte jobba i parallella spår så kommer PEX-rådet nu att ta över frågan. Till detta PEX-rådsmöte adjungeras socialnämndens presidium. Ett enigt politiskt PEX-råd har nu valt att gå vidare med ett av de två föreslagna alternativen från tjänsteorganisationen.</p> <p>Nytt PEX-råd diskuterar möjliga alternativ vid ett extrainsatt möte torsdagen den 23/11.</p>
<p>Ansökan om verksamhetsbidrag 2023 – Kvinnojouren att uppdra till kommundirektören att i dialog med Föreningen Kvinnogemenskap Härnösands kvinno- och tjejjour, se över alternativ som bidrar till en mer långsiktig lösning för föreningens verksamheter,</p>	<p>KS 2022-09-06 § 135</p> <p>Dnr 2022-306</p>	Kommundirektör		<p>Pågår</p> <p>En konstruktiv dialog förs med Kvinnojouren om att hitta en långsiktig lösning i enlighet med uppdraget ovan. En långsiktig lösning beräknas vara klar före sommaren 2023. Härnösands kvinnojour, kvarstår vid att de vill få till stånd en långsiktig ekonomisk finansiering för verksamheten. Föreningen inklusive Tjejjouren är öppen för samarbete med Härnösands kommun genom exempelvis delta vid olika utåtriktade aktiviteter, utbildningar, information, sammankomster, projekt, för att förhindra mäns våld mot kvinnor /våld i nära relationer, nollvision mot relationsvåld som kommunen antagit. Styrelsen har uttryckt att de ser fram emot ytterligare samtal med Härnösands kommun om möjliga samarbeten.</p> <p>Verksamhetsbidrag inför 2024 har överenskommits – medan den långsiktiga lösningen behöver ytterligare någon/några dialoger under hösten 2023 innan den är klar och då med sikte på 2025 och framåt. Kvinnojouren är alltså positiv till en långsiktig överenskommelse som tar sikte på att stärka varandra genom erfarenhets och kompetensutbyte. Nätverk med polis och region behöver återupptas. Andra samverkans områden är Kvinnojouren som remissinstans i frågor som rör våld i nära relationer.</p>
<p>Ansökan om årligt verksamhetsbidrag Näringslivsarkiv i Norrland att kommundirektören får i uppdrag att initiera en dialog om hur kommunalt verksamhetsbidrag till Näringslivsarkivet efter år 2023 kan hanteras.</p>	<p>KS 2022-11-01 § 170</p> <p>Dnr 2022-167</p>			<p>Påbörjas under december 2022 med en ambition om att presentera ett förslag under andra kvartalet 2023. Tillväxtavdelningen fortsätter dialogen.</p> <p>Möten mellan tillväxtavdelningen och styrelsen pågår. Se kompletterande information från Uno.</p>
<p>Forum för ökat ungdomsinflytande att uppdra till kommundirektören att utifrån slutrapporten "Ungdomsdemokrati –</p>	<p>KS2022-12-01-§ 201</p> <p>Dnr 2022-445</p>			<p>Pågår</p> <p>Ungdomsdemokratisamordnaren är nu rekryterad.</p> <p>Omfattande och goda dialoger har förts med ungdomar och ungdomsgrupper i Härnösand under våren och försommaren. Allt för att hitta ändamålsenliga strukturer för ett ökat ungdomsinflytande som sedan kan börja fungera under hösten 2023. Ambitionen är</p>

stärka ungas inflytande och delaktighet” konkretisera ett förslag på ett ungdomsforums innehåll, struktur och metod,				att en plan för hur ungdomsinflytandet ska formuleras kan presenteras vid oktobersammanträdet. Den planen kommer också att omsättas i praktisk handling under hösten. Under hösten pågår ett arbete för att få fler unga delaktiga. Bland annat arrangeras hackaton och demokratidagar med syfte att öka inflytande av unga i utvecklingsarbetet. Ett forum för unga med funktionsnedsättning kommer att testas under hösten. Dialogen pågår med Ungdomsrådet för att hitta former för samarbete i de olika aktiviteterna. En plan för hur ett ungdomsforum kan formas kommer under senare delen av året.
E-förslag – Närproducerat inom kommunen (kommunala kor) att efter avslutat projekt, Lokal upphandling för omställning mot ett hållbart livsmedelssystem, uppdrags till kommundirektören att undersöka förutsättningarna för e-förslagets genomförande.	KS 2023-01-18 § 4 Dnr 2022-359			Pågår Utvecklingsprojektet är avslutat. Goda exempel finns från Kommunsverige där kommuner t ex i några få exempel äger kor. Kommundirektör återkommer senast vid februarisammanträdet med slutsatser om detta är möjligt att genomföra.
Reviderad Arbetsmiljöpolicyn (att anta Arbetsmiljöpolicyn, att policyn börjar gälla 2023-03-01,) att uppdrags till kommundirektören att genomföra en översyn tillsammans med politiska företrädare av arbetsmiljöpolicyn, samt att återrapporteringen sker våren 2023.	KS 2023-01-18 § 5 Dnr 2022-493			Påbörjas under hösten 2023. Tjänsteförslag på formering av den politiska arbetsgruppen är nästa steg. Arbetsgrupp nominerades vid förra KS. Arbetet kommer sannolikt att pågå under hela våren 2024.
Ekonomisk månadsrapport kommunstyrelsen 2023 att uppdrags till kommundirektören att återkomma med en fördjupad analys av personalkostnadsutveckling i kommunen senast i maj 2023	KS 2023-126 § 57 KS 2023-214 2023-05-03 § 82	Kommundirektör		Pågår: En första analys presenteras vid KS-sammanträdet den 3/5. Kommer att presenteras för KS under varje sammanträde under hösten 2023 och sannolikt en god bit in på 2024. Behöver delar fördjupas ytterligare så berättar det för undertecknad så försöker vi bli än mer pedagogiska. KF har gett nämnderna ett tydligt uppdrag och vi kommer att följa utvecklingen noggrant. Augustiprognosen för kommunen som helhet visar på ett litet överskott. Vissa effekter av det mjuka köpstoppet kan skönjas – men det är ännu för tidigt för att kunna påstå att ett trendbrott vad

				<p>gäller personalkostnadsutvecklingen har skett.</p> <p>OktoBERSIFFRORNA (månadsuppföljningen) visar på ett betydligt sämre utfall än vad som var bedömningen i augustiprognosen. Arbetet med att fånga in vad som hänt de två senaste månaderna pågår för fullt när detta skrivs. Det görs även en "skuggprognos" utifrån det nya läget per den 31/10. Några delar som vi redan fångat in är några riktade statsbidrag till skolnämnden som minskat jämfört med vad vi visste i augusti. En uppdaterad bild presenteras vid KS.</p>
<p>Upphandling av särskilda persontransporter - hemställen till medlemmar att ingå i en överenskommelse med KTM ... om anropsstyrda transporttjänster, att överenskommelsen gäller tills vidare... att uppdra till kommundirektören att underteckna överenskommelsen.</p>	<p>KS 2023-05-30 § 103</p> <p>Dnr 2023-251</p>	Kommundirektör		Pågår
<p>Hyresavtal lokaler för daglig verksamhet Café Utsikten, Social mötesplats och Träffpunkten att uppdra till kommundirektören att teckna hyresavtal för de dagliga verksamheterna Café Utsikten, Träffpunkten och Social mötesplats i enlighet med bifogat utkast hyresavtal och att uppdra till kommundirektören att teckna tilläggsavtal avseende ändring av löptiden för hyresavtalet för Papper & stygn</p>	<p>KS 2023-05-30 § 105</p> <p>Dnr 2023-279</p>			Pågår
<p>Fyramånadersrapport Härnösands kommun 2023</p>	<p>KS 2023-</p>			Pågår

<p>att uppdra till kommundirektören att snarast initiera arbetet med de kostnadsminsknings- och intäktsökningsåtgärder som identifierats i planeringsförutsättningarna 2024 och som kan genomföras utan särskilda politiska beslut, samt att uppdra till kommundirektören att säkerställa att beslutade kostnadsminskningsåtgärder för 2023 genomförs och uppnår förväntad effekt.</p>	<p>05-30 § 109</p> <p>Dnr 2023- 167</p>			<p>Månadsuppföljningar avseende hur väl vi lyckas minska våra kostnader/öka våra intäkter kommer att presenteras för KS under varje sammanträde under hösten 2023 och sannolikt en god bit in på 2024. Behöver delar fördjupas ytterligare så berättar det för undertecknad så försöker vi bli än mer pedagogiska. KF har gett nämnderna ett tydligt uppdrag och vi kommer att följa utvecklingen noggrant. Augustiprognosen för kommunen som helhet visar på ett litet överskott. Vissa effekter av det mjuka köpstoppet kan skönjas – men det är ännu för tidigt för att kunna påstå att ett trendbrott vad gäller kostnadsutvecklingen har skett. Det mjuka köpstoppet gäller alltså och kommer att behövas även under 2024. Månatlig uppföljning om dess effekter redovisas för Ksau.</p>
<p>Policy för informationssäkerhet och personuppgiftsbehandling att uppdra till kommundirektören att upprätta tillhörande kommunövergripande riktlinjer och att återrapporteringen sker i kommunstyrelsen senast vid årsskiftet 2023-2024</p>	<p>KS 2023- 10-31 § 168</p>	<p>Kommundirektör</p>		<p>Pågår</p>
<p>Ägardirektiv Invest i Härnösand AB 2024-2027 att ge kommundirektören i uppdrag att till kommunstyrelsen återkomma med förslag på reviderade bolagsordningar för Invest Härnösand AB, samt dess dotterbolag</p>	<p>KS 2023- 10-31 § 171</p>			<p>Pågår</p>